NURULLAH AYDIN

TÜRKİYE'NİN İÇ VE DIŞ TEHDİTLERİNE STRATEJİK BAKIŞ

Parola yayınları

Türkiye'nin İç ve Dış Tehditlerine

STRATEJİK BAKIŞ

Nurullah Aydın

PAROLA YAYINLARI

PAROLA YAYINLARI: 249
Güncel Tarih: 19

Eser: Türkye'nin iç ve dış tehditlerine stratejik bakış
Yazar: Nurullah Aydın

Yayın Koordinatörü: Ahmet Üzümcüoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Celal Coşkun
Kapak Tasarım: Ali Koca
İç Tasarım: Ali Koca
Baskı-Cilt: Çalış Ofset Matbaacılık
Turizm San. ve Tic. Ltd. Şti.
Davutpaşa Cad. Yılanlı Ayazma Sok.
No: 8 Davutpaşa-Topkapı /İstanbul
Tel: 0(212) 482 83 96

T. C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No: 17265
ISBN: 978-605-85353-2-9

1. Basım: Şubat 2014

© Nurullah Aydın
© Parola Yayınları

Bu kitabın her türlü basım hakları Parola Yayınları'na aittir... Yazarın, çevirmenin, derleyenin, hazırlayanın veya yayınevinin yazılı ve resmî izni olmadan basılamaz, yayınlanamaz, kopyalanamaz ve dijital kopyalar dahil çoğaltılamaz. Ancak kaynak gösterilerek kısa alıntı yapılabilir.

Parola Yayınları
Mareşal Çakmak Mah. Soğanlı Cad. Can Sok. No: 5-A
Güngören İstanbul
Tel: 0212 483 47 96
Faks: 0212 483 47 97
web: www. parolayayinlari. com, parolakitap. com
e-posta: parolayayin@gmail. com

Türkiye'nin İç ve Dış Tehditlerine

STRATEJİK BAKIŞ

Nurullah Aydın

Parola yayınları

NURULLAH AYDIN

Erzurum'da doğdu. İlk ve orta öğretimini İzmir/Karşıyaka, Kars ve Erzurum'da tamamladı. ODTÜ'de mühendislik eğitimi aldı, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. Erzurum, Tokat, Artova, Zile, Bayburt/Demirözü, Kars/Digor ve Tuzluca'da hakimlik, Boyabat ve Sivas'ta savcılık yaptı.

Yedeksubaylığını Ordu ili Sıkıyönetim Komutanlığı'nda yaptı.

Tarih öğretmenliği, gazetecilik, teftiş kurulu başkanlığı, kamu ve özel sektörde strateji ve hukuk danışmanlığı,

Başbakanlık Avrupa Birliği Siyasî Kriterler Komisyon Üyeliği, Adalet Bakanlığı Kanun Tasarısı Komisyon Üyeliği ve bir çok gazete ve dergide köşe yazarlığı, Televizyon program yapımcılığı ve sunuculuğu yaptı.

1988 yılında "Yılın Hukukçusu" seçildi. 2004 yılında "Yılın Basın Ödülü" ve 2005'te "Yılın Yazarı Ödülü"nü aldı.

Bakü "VECTOR İnternational Scientific Centre" tarafından "Onursal Doktora" ve "Onursal Profesör" unvanına layık görüldü.

Halen Gazi Üniversitesi Öğretim Görevlisidir.

Önde gelen eserleri;

Medya İnsan Hakları ve Demokrasi (2013)
İletişim Teknikleri (2013)
Türklerin Mührü (2013)
Ortadoğu ve Türkiye (2013)
Kaostan Düzene Egemenler Savaşı (2012)
Küresel Teror ve Terörizm (2.bası) (2012)
Küresel Güç Oyunları (2011)
Küresel ve Ulusal Dönmeler (2011)
Kırmızı Kitap Milli Güvenlik Politikası (2011)
İşte İstihbarat (2.bası) (2011)
Osmanlı İmparatorluğunda İstihbarat (2010)
Türkiye'nin Yeni Yol Haritası (2010)
İstihbarat ve istihbaratçı (2010)
Avrupa Birliği Nedir Ne Değildir? (2009)
Etkili İletişim Stratejileri (2009)
Küresel Terör ve Terörizm (4.bası) (2009)
Türk Suç ve Ceza Hukuku (2.bası) (2009)
Hukuka Giriş (2.bası) ((2009)
İşte İstihbarat (2008)
Gazi Mustafa Kemal Atatürk Diyor ki (2008)
İnsan Hakları, Demokrasi ve Medya(2008)
Türkiye'nin Milli Güvenlik Stratejisi (2008)
Türklerin Küresel Güç Doktrini (2008)
Türk Suç ve Ceza Hukuku (2008)
Hukuka Giriş/Temel Kavramlar (2007)
Küresel Terör ve Türkiye (2006)
Küresel Terör ve Terörizm (2005)
Yeni Yüzyıl İçin Ulusal Stratejiler (2003)
Herşey Türkiye İçin, Millî Stratejik Konsept (2000)
Milli Stratejik Konsept (1999)
Podyum (Politika Bilim ve Teknoloji Çağında Yeni Yönelmeler) (1992)

Annem Havva Hanım'ın ve
babam Sait Bey'in hatıralarına...

Suskun olmayı kabullenenler ,
ezilince şikâyet etmemelidirler.

Türk Milleti'nin ve Türk Devleti'nin güvenliği için şehit olan asker, polis, istihbaratçı ve sivillere ve gazilerimize saygıyla...

Gerçekleri anlamak, bilmek ve öğrenebilmek için; önemli olan uzakta olabilecekleri yakından görebilmek, yakındakilere ise uzaktan bakabilecek donanıma sahip olmaktır.

Nurullah Aydın

Halk kuvvete, sertlik ve şiddete daima itaat eder.

Hitler

Ne kadar büyük ya da küçük olursa olsun, düşmanınızın gücünü hafife almayın, bir gün zararınıza olabilir.

Atillâ

Başkasını ve kendini bilirsen, yüz kere savaşsan da tehlikeye düşmezsin; başkalarını bilmeyip, kendini bilirsen bir kazanır bir kaybedersin; ne kendini ne de başkasını bilirsen, girdiğin her savaşta tehlikedesin demektir.

Sun Tzu

ÖNSÖZ

Türkiye, çağdaş dünyanın evrensel değerlerin hak ve özgürlüklerin parlayan yıldızı olabilecek stratejik konumda bir ülkedir. Uygarlıklar beşiği olan Anadolu ve Trakya coğrafyası kuzey, güney, doğu, batı kesişme alanıdır.

Bu nedenle devlet yönetimi; toplumun bütününü kucaklayacak hertürlü ideolojik saplantılardan uzak yönetim anlayışı içinde olması gerekir. Farklılıklar zenginliktir.

Türk aydınlarının, yönetimdekilerin temel sorunu; ya Arapçı ya Avrupacı ya Amerikancı ya Asyacı olmalarındandır. Oysa insanlığın ortak değerleri ile Türkiye merkezli düşünce ve değerler bütününü savunmak en doğru yoldur.

Siyasi ve askeri kesim yanında aydınlar, gazeteciler, akademisyenler, iş adamları toplumun kültürü, tarihi ve değer yargıları ile sorunlara odaklanamamaktadır. Bunda çıkar, dini ve ideolojik tercih en önemli handikabı oluşturmaktadır. Her ülke insanı stratejik düşüncenin kaynağını; kendi tarihi geçmişinden, bulunduğu coğrafyadan almaktadır.

Türkiye'de siyasi, ekonomik ve sosyal ilkesizlik hakim durumda olup, siyaset adeta ticarileşmiştir. İstikrarsız siyasi ortamda toplumun beklentilerine cevap verilemediğinden siyasi arayışlar devam etmektedir.

Politikacı - Bürokrat - Asker ve Aydın arasında uyum sağlanamamakta, milletle bütünleşilememektedir. Demokrasi, bazı kesimlerce belli kişi ve grupların yararına işleyen sistem olarak görülmektedir. Türkiye ülke bütünlüğünün, birlik ve beraberliğinin parçalanmasına göz yumulan ülke konumuna getirilmek istenmektedir.

Türk Milletinin engin hoşgörüsü altında makam, statü ve servet sahibi olan yeminli Türk düşmanları kin ve nefretlerini dile getirecek ortam bularak, ülke yönetimini şekillendirecek ve yürütecek duruma gelmişlerdir.

Ülkenin üniter yapısına saldırılar artmış, bütünlüğü tartışılır hale getirilmiştir. Devlet otoritesine saldırı ve başkaldırı meşrulaştırılmak istenmektedir. Özgürlükler talebi, çağdaşlaşma istekleri, vatana ihanet boyutunda ülkenin ve milletin birlik ve beraberliğini tehdit eder mahiyet almıştır.

Türkiye, büyük oranda iç ve dış borçlanmaya rağmen, sanayileşmeye ve teknoloji üretimine yeterli kaynak aktaramamakta ve uluslararası rekabete açık bir kalkınmayı gerçekleştirememektedir.

Türk insanının yarınlara güvenle bakma duygusu oluşturulamamaktadır. Türkiye, ürettiğinden fazlasını tüketen, tasarruf yatırım dengesi bozuk, hatalı para - kredi politikaları uygulamalarının sonucu rant gelirlerinin çok büyük boyutlara ulaştığı bir ekonomik açmazdadır.

Stratejik kuruluşlar, küresel sermayenin anaforunda elden çıkarılmış, yatırım ve üretim tıkanmıştır. Türkiye; kendi kendine yeten ülke olmaktan çıkmış adeta açık pazar haline dönüştürülmüştür.

Bilim ve teknolojiyi geliştiren ve yaratan politikalar oluşturamadığından ülke, çağdaş bilgi toplumuna ulaşamamaktadır. Yüzyılların birikimi olan Türk medeniyet ve kültürünü yıkmaya yönelik faaliyetler endişe verici boyutlara ulaşmıştır.

Milli ve manevi değer yargılarına ve çağdaş anlayışa uygun olmayan eğitim politikaları, ülke ve toplum ihtiyaçlarına cevap vermekten uzak kalmıştır.

Yeni dünya düzeninin giderek düzensizliğe dönüştüğü günümüzde, Türkiye'nin etrafındaki güvenlik risklerine karşı etkili ve kalıcı milli/ulusal stratejik politikalar üretilememekte ve hayata ge-

çirilememektedir. Ve Türkiye, bulunduğu jeopolitik ve jeostratejik konuma uygun hedeflere yönelememesi nedeni ile ortaya çıkan tarihi fırsatları değerlendirememektedir.

Dünya coğrafyasında etkin, güçlü saygın devlet oluşturmak amacı, bu ülkede yaşayan hemen herkesin özlemidir.

Türkiye'nin iç dinamizminin kısır çekişmelerle zaafa uğratıldığı geçmiş yüzyılın sorgulamasını yaparken, yeni yüzyılda benzeri durumun yaşanmaması için gereken tespitleri ve teşhisleri ortaya koyarken, yapılması gerekenleri de netleştirmek gerekir.

Eleştiri ve tespit aşamasında kalan çalışmaların tıkanıklık nedeni olduğu açıktır. Biz olması gerekenleri bir bütün halinde belirtmeye çalışırken iç ve dış çıkar gruplarının, odakların muhtemel senaryolarını ve alınması gereken önlemlere de yer verdik.

Bu nedenle milli strateji, milli politika gereklidir. Olmazsa olmaz gerekliliktir. Orta-uzun vadeli devlet politikalarını Türkiye oluşturamamıştır. Dış politikasını, askeri gücünü, ekonomik yapısını, kültürel dokusunu batıya endeksleyen bir Türkiye kuşkusuz orta ve uzun vadeli devlet politikaları belirleyemez ve uygulayamaz. Konjönktöre göre dalgalı politika uygulayan Türkiye'nin Balkanlar, Kafkasya, Ortadoğu, Orta Asya, Avrupa, ABD ve Uzak doğu politikaları belirlenmeli ve uygulanmalıdır.

Sivil ve askeri kesim; stratejik konuları gerek milli düzeyde ve gerek hayatın her alanında izlemekte, incelemekte ve uygulamaktadırlar. Askeri Strateji yanında Siyaset Stratejisi, Eğitim Stratejisi, Kalkınma Stratejisi, Sanayi Stratejisi, İşletme Stratejisi, Pazarlama Stratejisi gibi çok çeşitli konularda strateji türleri üretilmektedir. Nitekim Strateji bir güç ve rekabet mücadelesi yöntemidir.

Üretilen bütün stratejilerin ortak noktaları; mevcut ve/veya gelecekte oluşması muhtemel imkân ve kabiliyetlerin belirlenen amaçlar ve hedefler doğrultusunda en etkin ve verimli kullanılması yol ve yöntemlerinin bulunmasıdır.

Strateji; ortak mevcut seçimliklerin belirlenmesi, en doğru, en uygun hareket tarzlarının bulunup en doğru zamanda uygulanması ilmi, sanatı ve yöntemi şeklinde kabul edilmektedir.

Millî Strateji ve Millî Güç; Siyasi, ekonomik, bilimsel ve teknolojik sivil ve askerî güce göre şekillenir.

Millî hedefler, Millî menfaatler Milli Strateji'nin temelini oluşturur.

Türkiye'nin Milli Hedefleri nelerdir, neler olmalıdır?

Türkiye'nin Milli Menfaatleri nelerdir, neler olmalıdır?

Türkiye'nin Milli Güçleri nelerdir, neler olmalıdır?

Türkiye'nin Milli Stratejisi nedir, ne olmalıdır?

Sorumluluk mevkiinde bulunanlara ve vatandaşa düşen görevler nelerdir?

Türk Milleti'nin Türk Devleti'nin bulunduğu jeopolitik ve jeostratejik konumu nedeniyle yönetimdekiler; bölgesel ve küresel gelişmelere göre milli savunma ve güvenliği en üst düzeyde sağlamak zorundadır.

Bunun içinde; stratejik düşünmeyi, planlamayı ve uygulamayı yapabilmek için bilgi birikimine, üstün yeteneğe sahip olmaları gerekir.

Bu kitapta; Bölgesel ve küresel gelişmelere göre Türkiye'nin Milli Hedefleri, Milli Menfaatleri nedir, Milli Güç unsurları nasıl ve ne şekilde kullanılmalıdır konuları ele alınmıştır. Algılama gereği duyanlar için, anlaşılması bilinmesi ve uygulanması gereken temel konu; Türk Milleti'nin ve Türk Devleti'nin varlık ve bekasıdır.

Sivil-asker bütün kuvvetler ortak gaye yolunda birleşmelidir.

Unutulmamalıdır ki; en büyük cesaret, bilgiden ve sorumluluktan korkmamaktır.

Nurullah AYDIN

7 Mart 2014 Ankara

İÇİNDEKİLER

Giriş /17

BİRİNCİ BÖLÜM / ULUSLARARASI GÜVENLİK / 25

I- Egemenler Savaşı / 27

II- Küresel Güçler / 39

III- Yeni Dünya Düzeni / 91

IV- Dünya Devleti Kurma İdeali / 107

İKİNCİ BÖLÜM / SAVAŞ / 117

I-Savaş ve Barış / 119

II- Yeni Savaş Doktrinleri / 125

III- Postmodern Savaş / 131

IV- Siber Savaş / 137

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM / TERÖR VE TERÖRİZM / 153

I- Terörizmin Tanımı / 155

II- Terörizmin Unsurları / 169

III- Terörizmin Özellikleri /179

IV- Küresel Terör ve Dinler /191

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM / TÜRKİYE GERÇEĞİ / 205

I-Millet/Ulus / 207

II- Türk Milleti ve Değerleri / 219

III- Toplum Yapısı / 247

IV- Küresel Devlet İçin / 271

BEŞİNCİ BÖLÜM / SAVUNMA VE GÜVENLİK STRATEJİLERİ / 283

I- Tehdit Analizi / 285

II- Milli Güvenlik Stratejisi / 307

III-Milli Güç Unsurları / 323

IV- Devlet ve Sistem Reformu / 369

ALTINCI BÖLÜM / STRATEJİK KARARLILIK / 387

I- Güvenlik Algılaması / 389

II- Sorumluluk / 399

SONUÇ / 410

KAYNAKÇA / 421

GİRİŞ

Küresel güçlerce dünya yeni bir yapılanmaya giderken, küresel egemenlik için yeni çatışma alanları da oluşmaya başlamıştır. ABD-Avrupa, Sovyetler Birliği ile Çin ve üçüncü dünya eksenli şekillenen dünya, küreselleşmenin etkisi ile kaçınılmaz bir şekilde değişime uğramıştır. Geçmişte olduğu gibi bölgesel ve küresel güvenlik anlaşmaları yapılmaktadır.

Yeni dünya düzeni oluşurken; Avrupa ülkeleri, ABD'nin tek kutuplu egemenliği karşısında dünyada geleneksel etkinliklerinin azalması endişesi ile yeni bir birliğe giderken, alternatif bir güç merkezi olma çabası içindedir.

Rusya, Çin ve Hindistan'ın yeni stratejik hedefleri yanında istikrarsız-dağınık Ortadoğu coğrafyası, yeni güç merkezlerinin stratejik hedefi haline gelmiştir. Ortadoğu ve Hazar bölgeleri; yeraltı ve yerüstü kaynakları ile Batı uygarlığının yaşatıcı unsuru iken, Uzak Doğu'nun dünya dengelerini altüst edecek güçlerinin de ihtiyaç duyacağı kaynağa sahip bölgelerdir.

20. yüzyılın kapitalist ve sosyalist egemenlik ve nüfuz alanları olan bölgeler, artan enerji ihtiyaçları için yeni sömürge alanları haline gelmiştir. İdeolojik terör örgütleri ile karşı güç karşıtı eylemlere destek veren taraf devletler, geçen yüzyılda, küresel güvenlik olgusunu ideolojik zemine oturtmuştu. Yeni yüzyılda ise güvenlik olgusu, etnik kimlik ve dinî ayrıklık olgusu üzerine inşa edilmektedir. Bir yanda yeni emperyalist duygularla el koyma, savaşın yeni şekli ile yapılırken diğer yandan yerel bağımsızlık duyguları, direniş hareketleri ile ortaya çıkmaktadır.

Bu nedenle dünya; yeni bir güvenlik endişesi dönemine giderken, devletlerin ve toplumların, olan ve olacaklara nasıl bir tavır gösterecekleri belirsizdir. Dünyanın farklı bölgelerinde ortaya çıkan küresel tehdit olgusuna karşın, uluslararasında ortak bir yaklaşım doğmamaktadır.

"Güvenlik nedir? Kapsamı, alanı, oluş şekli nasıl yorumlanmalı? Neye göre tavır alınmalı? Nasıl önlemler alınmalı?" soruları konusunda uluslararası ortak bir kanaat oluşumu sağlanamamıştır. Ortak tespitte bulunulamaması ve ortak tavır alınamaması ise; tehdidin dalgalar halinde dünyanın hemen her bölgesinde etkisini, şiddetini göstermesine psikolojik destek olarak yorumlanmaktadır.

Değişen yeni dünya düzeni; yeni dengeleri, yeni oluşumları ve yeni niyetleri de ortaya çıkarmıştır. Sovyetlerin dağılması, dünya için "iyi mi oldu kötü mü oldu?" sorusu sorulmaktadır. Gergin bir dünya gerçeğinden, huzurlu bir dünyaya geçiş sağlanmış mıdır? Hayır. Batı'nın doymak bilmeyen sömürge zihniyeti, tek kutuplu askerî ve ekonomik güçle birlikte siyasî etkiyi o oranda artırmıştır.

Doğu Bloku'nun çöküşü ile birlikte bölgesel ve küresel yeni yapılanmalar da artmıştır. Ortaya çıkan güç boşluğu, ülkeleri yeni arayışlara yöneltmiştir. Yerel, düşük yoğunluklu çatışmalar, değişik şekillerde, toplumları etkilemeye başlamıştır. İç dinamikler yeni yapılanmalara girerken, dış dinamikler Soğuk Savaş döneminden farklı, kapsamlı rol oynamaya başlamıştır.

Halklar, sosyalist dünyanın çöküşü ile özgürlüklerine, bağımsızlıklarına kavuştukları umudu ve heyecanı içinde iken, bu kez ABD-İngiltere-İsrail anaforuna girmiştir. Özellikle İslâm ülkeleri-

nin yeraltı ve yerüstü kaynaklarını, geçmişte olduğu gibi yeniden ele geçirmek ve kontrol etmek için askerî güç gösterisinde bulunan yeni emperyalist güç karşısında, başkaldırılar, terör örgütlenmeleri şeklinde yeni oluşumları da doğurmuştur.

Düşük yoğunluklu çatışma olan terör, yerel boyuttan küresel boyuta taşınmıştır. Dünya, terör çağına mı giriyor sorusu giderek uluslararası arenada değerlendirme konusu edilmektedir. İstikrarsız, güvensiz, bunalımlı bir dünya, salt terör örgütlerinin değil devletlerin de stratejik mücadele arenası haline gelmektedir.

Ülkelerin jeopolitik ve jeostratejik önemleri nedeniyle devletler ve toplumlar yeni bir tasnife tâbi tutulmakta, "benden yana mısın, değil misin?" ikilemine sokulmaktadır. Örgütlü, kuralsız şiddet, salt örgütlerin amacı olmaktan çıkmış, devletlerin de stratejik politikaları haline gelmiştir. Bu nedenle; dünyanın teröre karşı önlem alması zorlaşmaktadır. "Bana yararlı olan örgüt, düşman olan örgüt" ayırımı uluslararası birlikteliği sağlamada önemli bir engel teşkil etmektedir.

Güvenliği tehdit eden devlet, kurum ve kuruluşlara karşı işbirliğini kolaylaştıracak, işbirliğine mecbur edecek uluslar üstü kuruluşlar ne yazık ki yeterli güce sahip değildir.

Bugün güvenlik ve tedhit derken akla gelen terör ve terörizm olmaktadır. Terör ve terörizm bir gerçektir ve tarihin ilk dönemlerinden beri toplumları ve ülkeleri tehdit etmiş ve etmeye devam etmektedir. "Terör, tehdit mi tehlike mi" tartışması, terör olgusunun algılanma şekliyle yakından ilgili bir durumdur.[1]

Terör; zorba ve dikta devlete, hak ve hukuk tanımaz yönetime, diktatöre, çarpık siyasî, sosyal ve ekonomik düzene karşı yapılan küçük örgütlü mücadeledir.

Aynı zamanda; güçlü devletlerin etkin politikaları karşısında, niyetlerini uygulama imkânı bulamayan bazı ülkelerin, amaçlarını gerçekleştirmek için, terör ve terör örgütlerini araç olarak kullandıkları görülmektedir. Terör, bir savaş türüdür.

Terörizm, bir ideoloji bir doktrin ve sistematik bir fikir değildir.

1. http://www.egm.gov.tr.

Terörizm bir yöntem, taktik, strateji, bir bakıma da savaş biçimidir.[2]

Ancak terörde fiil, âni olarak ortaya konulmakla farklılaşır. Bu nedenle fiilin sembolik olması, terörizmi gerilla savaşı ve savaştan ayırır.[3]

Savaş; insanoğlunun önce doğayla, sonra diğer canlılarla, daha sonra ise hemcinsleriyle yaptığı, kaynaklardan yararlanma ve sahip olma dürtüsü ile isteyerek ya da istemeyerek yaptığı ortadan kaldırmaya ya da etkisizleştirmeye ya da boyun eğdirmeye dayalı, psikolojik bir travmadır.

Tarihsel süreçte farklı şekillerde de olsa yapılan savaş,[4] çağımızın geldiği noktada yeni yöntemleri de geliştirmiştir. Savaş stratejileri ve taktikleri, bireysel ve kitlesel iletişim araçlarının gelişmesi ile değişmiş ve bir bilim ve sanat dalı haline gelmiştir. Çağımız bazı açılardan psikolojik savaş çağı olarak da tanımlanabilir.

20. yüzyılın bölgesel ve küresel savaşlarla dolu olması, değişen dünya dengeleri ve uluslararası ilişkilerde farklılaşmalar, sıcak savaş yanında soğuk savaş metotlarının da geliştirilmesine ve uygulanmasına zemin hazırlamıştır. Sıcak savaş öncesi soğuk savaşın gereği olarak da psikolojik savaş türü ve bunun özellikli unsuru olan düşük yoğunluktaki çatışmalar (Low Indensity Conflict) terör kavramını gündeme getirmiştir. Terör ve terörizm bu nedenle psikolojik savaşın bir unsurudur.

İhtilâlci, ayrılıkçı ya da duyurucu amaçlı yapılan faaliyetler, sahip olunan kitle iletişim araçlarıyla daha çok ses getirmekte, daha etkili olmaktadır.

Terör, sosyo-ekonomik dengesizlik nedeniyle ve mevcut siyasî ve hukukî yapının olumsuzluğu sonucu ortaya çıkmakta ve gelişmektedir. Zamanla bir çok örgüt, bazı güçlerin emrine girmektedir.

Terörün hız kazandığı ya da azaldığı dönemler; uluslararası siyasî ilişkilerle, bölgesel, yerel ve küresel düzeydeki siyasî, toplumsal ve ekonomik sorunlarla paralellik taşır.

Irkçı, nihilist, aşırı sağcı, ayrılıkçı grupların, Marksist grupların,

2. Yayla, A.: Terörizm: "Kavramsal Bir Çerçeve", A.Ü. SBF Dergisi, C. XLV, 1990, s. 339.; Bkz: .Uslubaş, F.: Küresel Terör, İmparatorlukların Bataklığı, İstanbul 2005, Toplumsal Dönüşüm yy..

3. Başeren, S.: Terörizm İncelemeleri, Ankara 2000, ASAM yy., s. 5.

4. Bkz; Nguyen, Giap Von: Halk Savaşının Askerî Sanatı, Çev. Neşet Aklan, İstanbul 1976.

dinci radikal örgütlerin, milenistlik iddiasında bulunan tarikatların, kitle imha silâhlarını elde etme, bunları kullanma ihtimalleri ve çabaları büyük bir tehdit oluşturmaktadır.[5]

Terör ve terörizm salt birkaç örgüt işi değildir. Devletlerin ve milletlerin egemenlik mücadelelerinde kullandıkları bir araçtır. Ne kadar kamufle edilirse edilsin insanlık tarihinde; dostluk ve ittifaklık, çıkar ilişkisi devam ettiği sürece vardır. Sürekli dostluk ve ittifaklık yoktur.

Varlığı sürdürmenin yolu kendi kimliği ile dünya milletler ailesinin onurlu ve saygın üyesi olmaktır. Bunun için de güçlü bir devlete, sağlam bir toplum yapısına, dirayetli-kararlı ve bilgili-birikimli yönetime ve yöneticilere ihtiyaç vardır.

Türkiye'nin konumu yeniden belirlenmelidir. Güvenlik algılaması, tehdit analizi Türkiye merkezli düşünülmeli ve yapılmaldır. Türkiye'nin çekim noktalarının çekiciliğine kendisini mecbur hissetmesi yerine kendisinin geçmişte olduğu gibi çekim merkezi olma gerekliliğini ve zorunluluğunu görmesi, kabul etmesi ve gereğine göre hareket etmesi gerekir.

Türkiye batı yörüngesinde olmak zorunda değildir. Türkiye'nin, Avrupa ile bütünleşmesi 'olmazsa olmaz' gereklilik değildir. Gerek ekonomik gerekse politik bakımdan zorunlu değildir. Avrupa'nın Türkiye'ye verebileceğinden daha fazlası çevresinde ve dünyada vardır. Avrupa dışında 400 milyonluk Karadeniz ekonomik bölgesi, 200 milyonluk Ortadoğu, Orta Asya ve Kafkasya'da olmak üzere geniş bir hinterlandı vardır. Bölgeler aynı zamanda Türkiye'nin yakın pazar alanlarıdır. Bölgede teknolojik deneyimi, birikimi, donanımlı işgücü ile Türkiye'nin üstün durumu vardır. Bu durum hareket alanını da genişletmektedir.

Geçmişte olduğu gibi gelecekte de bölge, stratejik merkez olarak daha da önemli hale gelmiştir. Arap yarımadası, Hazar denizi, Kafkasya, Orta Asya bölgesi dörtgen olarak dünya enerji stokunun merkezidir. Petrolde dünyanın dörtte üç, doğal gazda üçte bir rezervine sahiptir. Bu bölgede 16 müslüman devlet vardır. Batının özellikle ABD'nin enerji ihtiyacının gittikçe artması nedeniyle bölgenin ekonomik nüfuz savaş alanına dönmesi tesadüfi değildir. Çin, Rusya

5. Purver, R.: "Chemical and Biological Terrorism: New Threat to Public Safety?", London Research Institute, December, 1996 / January 1997, s. 5-6.

ve Hindistan'nın da komşu olduğu bölge, batı ile bu ülkeler arası nüfuz mücadele alanıdır. Bunun yanında Almanya ve Fransa ile ABD ve İngiltere'nin bölgedeki müşterek hakimiyet savaşı sürmektedir.

Türkiye, ABD ya da Avrupa'nın eyaleti olma yerine kendi kendisi olma kararlılığı içinde olmalıdır. Türkiye bölgede en avantajlı ülkedir. Coğrafi yapısı, tarihi zenginliği, din, kültürel ve etnik yakınlığı ile Ortadoğu, Kafkasya ve Orta Asya'daki bölgesel birlikteliği sağlayabilecek durumdadır.

Ancak Türkiye; bağımlı politikalarla bunu gerçekleştiremez. Bunun için de tarihi ile değerleri ile barışmalıdır. Türkiye yeni dünya gerçeklerine, yeni dünya dengelerine göre kendisini büyük güç merkezi olarak algılayarak büyük bir devlet anlayışı ile milli stratejisini belirlemek ve uygulamak zorundadır. Bunun için hemen her şey Türkiye'de mevcuttur. Temel eksiklik yönetimde olanların bu gerçeği algılama zaafiyetleridir.

Türkiye, cumhuriyet döneminde hiçbir ülkede görülmeyecek düzeyde zihinsel, kültürel kırılmalar yaşamıştır. Dünyadaki hemen her radikal akım, Türkiye'de zemin bulmuş, toplumsal doku zedelenmiştir. Asgari konularda bile müşterekliği sağlayamayan siyasi, sosyal, kültürel yapı, medyatik yönlendirme ile ayrı dünyalar, ayrı yaşamlar telkin eden farklı zıt düşüncelerle sarsılmıştır. Siyasi istikrarsızlık ve iç çekişme, Türk devlet yönetim anlayışını kararsızlığa ve çekingenliğe itmiştir. Siyasi rakibini alt etmek için yabancı ülkelerden destek arayan kendi insanı yerine yabancı ile ittifakı gerekli gören anlayışların egemen olduğu Türkiye'de, dünya gücü olma iradesi güç kazanamaz.

İzole edilmekten korkan, yalnız kalmamak için her türlü tavizi veren, elindeki imkan ve kabiliyetlerinin farkında olmayan Türkiye, toplumsal bütünlüğü sağlamakta zorlanmaktadır. Bunu aşmanın yolu dini, dili, kültürü tarihi ile barışmak ve yabancılaşma yerine kendi olmasını sağlayacak stratejik politikalar belirlemektir. Din sadece öte dünyaya ait beklenti aracı değil, dünyevi yakınlaşmanın birliğin simgesidir. Dil ise sadece bir iletişim aracı değil, bir kültür

bir birliktelik sembolüdür. Simge ve semboller varlığı sürdürme, korumada en önemli unsurlardır.

Türkiye ve Türk Milleti diğer toplumlar gibi geniş aile değildir. Türkiye'nin; Avrupa'da Latin ailesi, Germen ailesi. Anglo-Sakson ailesi, Ortadoğu'da Arap ailesi gibi birliktelik içinde hareket edebileceği yakın/geniş topluluklar yoktur. Türkiye'ye karşı tarihsel yaklaşım tarzı vardır. Bu da müşterek bakışa zemin hazırlamaktadır. Avrupa'da egemen üç büyük ırk, Türkler konusunda birleştirici unsurlara sahiptir. Viyana kapılarına kadar giden, Bizans'ı yıkan İstanbul'u alan, Ortadoksluğun merkezini alan, Güneydoğu Avrupa'yı 450 yıl elinde tutan bir Türkiye'ye bakış vardır. Yine Ortadoğu Arap dünyasında, 600 yıla yakın bölge egemenliğini elinde tutan Türkiye'ye karşı çekingen yaklaşımlar vardır.

Türklük aleminin Kafkasya ve Orta Asya bölgeleriyle yoğun / yakın işbirliği gerçekleştirilememiştir. Tarihsel yakınlık, dil, kültür birlikteliği müşterek hareketliliğe dönüştürülememiştir. Yapılan çabalar o bölgelere aynı anlayışla şekillenmelerini istemeye dönüşmüş bu da kaçınılmaz olarak geri tepmiştir. **Yakınlaşma düşüncesi ve çabaları, tarihsel anılarla sınırlı kalmıştır.**

Türkiye'nin, milli birliğini, bütünlüğünü devam ettirebilmesi, milli savunma ve milli güvenlik stratejisine bağlıdır.

BİRİNCİ BÖLÜM
ULUSLARARASI GÜVENLİK

I- EGEMENLER SAVAŞI

A- Soğuk Savaş Dönemi[6]

Soğuk Savaş 4 Şubat 1945-19 Ağustos 1991 Tarihleri arasında Sovyet Bloğu ülkeleri ile Batılı güçler arasında uluslararası siyasi ve askeri gerginlik dönemidir. Çinhindi, Ortadoğu, Avrupa, Güney ve Kuzey Amerika, Uzakdoğu, Orta Asya, Afrika'yı kapsamıştır. Sonuç olarak; Sovyetler Birliği dağılmış, komünist dünya çökmüştür. Soğuk savaş döneminin tarafları bloklar halinde kümelenmişlerdir.

Bu dönemde; kendi aralarında açık bir silahlı çatışma olmamış ancak etkinlik alanlarında savaş tüm boyutlarıyla sürdürülmüştür.

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Doğu ve Batı bloklarının zaman zaman savaş çıkarma tehditlerinin bütün dünyada gerginlik yaratmıştır. Bu dönemde, insanlarda nükleer kıyamet paranoyası doğmuş, dünya devletleri ise bu iki bloktan birinin yanında yer almaya çalışmışlardır. Gerginlik hiçbir zaman "taraflar arasında" sıcak savaşa

6. http://www.vikipedia.org.

dönüşmemiş olsa da taraflar her anlamda birbirlerini yıpratmaya çalışmışlardır. Genel kabule göre soğuk savaş Sovyetler Birliği'nin dağılması ve Berlin Duvarı'nın yıkılması ile sona ermiştir. Soğuk Savaş askeri ve siyasi etkilerinin yanı sıra sanat, spor, edebiyat, bilim gibi tüm alanlarda dünyayı derinden etkilemiştir

Bu süre içinde önemli olaylar cereyan etmiş dünya gerginlik yaşamıştır.

1940'larda: Yalta ve Potsdam Konferanları yapılmış, dünya paylaşılmış nufüz alanları belirlenmiştir. Bununla birlikte bir çok kriz yaşanmıştır. Gouzenko Olayı, İran Krizi, Çin İç Savaşı, Yunan İç Savaşı olmuş, Marshall Planı uygulamaya konulmuş ve Berlin Ablukası sürdürülmüştür.

1950'lere gelince bu kez: Kore Savaşı, Birinci Çinhindi Savaşı, Cezayir Bağımsızlık Savaşı yapılmış, İran Darbesi, Guatemala Darbesi, Doğu Alman Ayaklanması, I. Tayvan Boğazı Krizi, Macar Devrimi, Süveyş Krizi, II. Tayvan Boğazı Krizi, Küba Devrimi, Sputnik Krizi yaşanmıştır.

1960'larda: Vietnam Savaşı başlamış, Kongo Krizi, Çin-Sovyet Ayrılığı derinleşmiş, U-2 Krizi, Domuzlar Körfezi Çıkartması, Küba Füze Krizi dünya kamuoyunu meşgul etmiştir. Berlin Duvarı yapılmış, Dominik'in İşgal edilmiş, Sukarno'nun Devrilmiş, Laos İç Savaşı başlamış, Yunanistan'da Cunta Yönetimi iş başına gelmiş, Prag Baharı yaşanmıştır.

1970'lerde: Kamboçya İç Savaşı başlamış, SALT-I Anlaşması imzalanmış, Mozambik İç Savaşı başlamış, SALT-II Anlaşması imzalanmış, Nixon Çin'i ziyaret etmiş, 1973 Şili Darbesi yapılmış, Angola'da İç Savaş başlamış, Arap-İsrail savaşları ile Üçüncü Çinhindi ve Sovyet-Afgan Savaşı başlamış ve 1979 İran Devrimi yapılmıştır.

1980'lerde: Türkiye'de 12 Eylül Darbesi ile askeri yönetim iktidara gelmiş, Salvador İç Savaşı başlamış, Polonya Dayanışma Hareketi demirperde'de ilk defa örgütlü başkaldırıya dönüşmüş, Grenada İşgal edilmiş, İran-Irak Savaşı başlamış, 1989 Devrimleri sürmüş ve Berlin Duvarının Yıkılışı kutlanmış, Kadife Devrimi, Romanya Devrimi gerçekleşmiştir.

1990'larda: Sovyetlerin Dağılması ile birlikte; Komünizm, Kapitalizm, Demir Perde çelişkileri ile süren gerginlik yerini yumuşamaya bırakmıştır. Truman Doktrini yerini Reagen doktrinine bırakmıştır. Çin yeni dönüşüme girmiş Maoizm gerilemiştir. Nükleer Silahlarla ilgili anlaşmalar yapılmıştır. İlk vuruş yeteneği ile dehşet Dengesi, Esnek Karşılık ile yerini yumuşamaya bırakmıştır. Uzay Yarışı sürmüş, Kızıl Panik tehlikesi geçmiş, Bağlantısızlar Hareketi dağılmış, McCarthycilik anlamını kaybetmiştir. Dünya casuslar savaşında rahatlamıştır.ABD ve müttefiklerindeki Sovyet Casusları ve Doğu bloğundaki ABD Casusları rahatlamıştır. Ostpolitik, Glasnost, Prestroyka kelimeleri ile insnalar rahatlamış, CIA, Gladio, KGB, Stasi gizemlilikten kurtulmuştur. Bu süreç içerinde dünya bölünmüştür:

NATO, Varşova Paktı, Bağlantısızlar Hareketi ve Çin Halk Cumhuriyeti şeklinde devletler ayrışmıştır. Bu dönemde Politik liderler etkin rol oynamıştır.

ABD'de: Harry Truman, Dwight Eisenhower, John Kennedy, Lyndon Johnson, Richard Nixon, Gerald Ford, Jimmy Carter, Ronald Reagan, George Bush

Sovyetler Birliği'nde: Josef Stalin, Georgi Malenkov, Nikita Kruşçev, Leonid Brejnev, Yuri Andropov, Konstantin Çernenko, Mikhail Gorbaçov

Avrupa'da: Winston Churchill, Clement Attlee , Charles de Gaulle, Josip Tito, Konrad Adenauer, Todor Zivkov, Imre Nagy, Nikolay Çavuşesku, Alexander Dubček, Willy Brandt, Olof Palme, Erich Honecker, Helmut Kohl, Papa II. Jean Paul, Margaret Thatcher, Lech Walesa,

Asya'da: Mao Zedong, Çan Kay Şek, Kim Il-sung, Ho Chi Minh, Sukarno,

Latin Amerika'da: Fidel Castro, Che Guevara, Augusto Pinochet izler bırakmıştır.

Soğuk Savaş Döneminde Sıcak Savaşlar[7]

Soğuk savaş'ın bir teorik ve pratik anlamı bulunmaktadır. Teorik olarak II. Dünya savaşı sonrasında Amerika ve SSCB ile müttefikleri arasında gelişen açık ama sınırlı çekişmeye verilen addır. Siyaset, ekonomi ve propaganda alanlarında sürdürülmüş, karşılıklı silah kullanımına bu dönemde çok az başvurulmuştur. Özellikle iki süper güç askerî bir çatışmaya girmemiştir. "Soğuk savaş" deyimini ilk kez Amerika'da kongredeki bir görüşme sırasında ABD'li maliye ve başkanlık danışmanı Bernard Buruch tarafından ifade edilmiştir.

Soğuk savaş dönemi ifadesi her ne kadar 1947'de telaffuz edilse de başlangıç tarihi Yalta Konferansı (4 Şubat - 15 Şubat 1945) sonrasından başlar ve 1989'da Varşova Paktının sona ermesine kadar devam eder. 17 Ocak 1991'de, dönemin ABD başkanı Bush körfez savaşının başlama gerekçesini açıkladığı konuşmasında: "Geçtiğimiz yıl içinde çok uzun sürmüş bir çatışmalar ve soğuk savaş dönemini noktalayarak, büyük ilerlemeler sağladık. Şimdi önümüzdeki hedef, kendimiz ve gelecek kuşaklar için yeni bir dünya düzeni kurma hedefidir." demişti. "Soğuk savaş" dönemi II. Dünya savaşını sona erdiren ve ABD hegemonyasını tasdik eden, İslam dünyasını yeniden parçalara ayıran ve ihtilaflı hale getiren Yalta anlaşması ile başladı, Varşova Paktının dağılması ile de son buldu.

Yaklaşık 45 yıl süren bu dönemde ABD ve SSCB karşılıklı olarak birbirleri ile sıcak ilişkiler içerisinde bulundular. Bilhassa nükleer silahların ortaya çıktığı "Dehşet dengesi" sebebiyle her iki güç de silahlı olarak karşı karşıya gelmekten kaçındı. Küba bunalımı ya da Domuzlar Körfezi krizi ile soğuk savaş döneminde ABD ve SSCB'yi ilk kez ciddi bir biçimde karşı karşıya getirdi. Adı geçen bunalım 1962 yılı Ekim ayında Rusya'nın Küba'ya Amerikan mevzilerine yönelik füze rampaları yerleştirmesi ile başladı. Ve Kruşçev ile Kenedy arasında varılan anlaşma ile son buldu (1962).

Küba bunalımını tatlıya bağlayan her iki başkan, görüşmelerinde; 'barış içerisinde, birlikte yaşamaya' da söz verdiler. Nitekim

7. http://www.ilkadımdergisi.com.Süleyman Arslantaş,2004.

gerek 1962 öncesi ve gerekse 1962-1989 arası Amerika ve Rusya her ne kadar askerî güç olarak karşı karşıya gelmedi iseler de üçüncü dünya ülkeleri ve İslam dünyası sıcak savaştan kurtulamadı.

Bu teorik yanı. Bir de bu işin, pratik boyutu var. Bu boyut neredeyse tüm geri kalmış, geri bırakılmış, sömürülmüş, ezilmiş kitleleri ilgilendiren boyuttur. II. Dünya Savaşı'nı sona erdiren Yalta Konferansı dünyaya tek süper güç hediye etti, o da Amerika'dır. O, diğer süper güç olarak isimlendirilen Rusya var olduğu sürece Amerika'nın özellikle kıta Avrupası ve Ada Avrupası (İngiltere) karşısında daha da güçlü hale gelmesi için katkıda bulundu. Ve bunun yanında Amerika'nın Ortadoğu'ya, İslam dünyasına nüfuz etmesini sağladı. Yalta'daki paylaşımda neredeyse tüm Ortadoğu, petrol bölgeleri, Türkiye, Yunanistan ve Batı Avrupa, Amerika'nın siyasî ve ekonomik nüfuz alanına girmişti. II. Dünya savaşına Amerika'nın girdiği tarihte (Aralık 1944) Rusya, İngiltere ve diğer savaşan taraflar harap ve bîtap düşmüşlerdi. Yani Aralık 1941'e gelinceye kadar savaşan taraflar bitmişti. Amerika savaşa girdikten sonra, savaşın galiplerini ve mağluplarını tayin etti.

İngiltere'nin kontrolü altında olan Cemiyet-i Akvam lağvedildi. Yerine BM teşkilatı kuruldu. Bu teşkilat hiçbir zaman Amerika'nın ve dolayısıyla İsrail'in dışında hiçbir ülkeye yardımcı olmamıştır. Ve yine Truman doktrini, Marshall yardım planı, NATO'nun teşkili vs. Tüm bunlar Amerika'nın tek başına süper güç oluşunun ifadesidir. Bu nedenle 1945-1989 arası yılların iki kutuplu yıllar olduğunu söylemek ve bunun adına "soğuk savaş" yılları demek genel kanaattir. Ancak yanıltıcıdır.

1945-1990 yılları arası sıcak savaş olmadı mı? Bu yıllar arasında İslam dünyası başta olmak üzere tüm III. Dünya ülkeleri sıcak savaştan kurtulamadılar ve hâlen de kurtulamamaktadırlar.

Ortadoğu: II. Dünya Savaşı biter bitmez ABD başkanı Truman, İngiliz hükümetine baş vurarak 100.000 musevînin derhal Filistin topraklarına gönderilmesini talep etti. 1917'den beri var olan musevîlerin Filistin'e göçü Amerika yani hegemonik güç tarafından

yoğunlaştırıldı. 1947'de Filistin topraklarındaki demografik denge musevîler lehine bozuldu. Amerika'nın uluslar arası düzeyde tetikçisi olan BM teşkilatı Güvenlik Konseyi 181 sayılı kararı alarak Filistin topraklarını Siyonistlerle Filistinliler arasında paylaştırdı. Arap yönetimleri bu paylaşıma seyirci kaldılar. 29 Ekim 1947'de alınan bu karar 14 Mayıs 1948'de İsrail devleti kuruldu. Ve bu tarihten itibaren Filistin-İsrail sıcak savaşı devam etmektedir.

Pakistan-Hindistan meselesi… Daha önce uzun yıllar boyunca Hindistan'ın yöneticiliğini yapan ve İngiliz işgaline karşı birlikte mücadele veren Hindular ve müslümanlar hegemonik güçlerin teşviki ile parçalandılar. Ortaya 15 Ağustos 1947'de Hindistan ve Pakistan diye iki devlet çıktı. Gandi ve Cinnah belki de kurtuluş mücadelesi verdiler ama sonuç hegemonik güçlerin işine yaradı. Pakistan bugün bile Amerikan politikasının bir adım gerisine ya da ilerisine geçemiyor. İşte Afganistan politikası… Sovyetlerin Afganistan'ı işgalinin ardından, Amerika'nın yanında işgalcilere karşı Afganlıların yanında yer alan Pakistan, işgal sonrasında yine Amerika'nın isteği ile Taliban'ın iktidara gelmesine yardımcı oldu. Aynı Pakistan, 11 Eylül saldırılarının ardından bu kez de Taliban iktidarının sona ermesi için çaba sarfetti ve bugün de Hint alt kıtasında Amerika'nın stratejik ortağıdır..

Mısır, Atearap olan Nasır ve takipçisi olan Enver Sedat ile Hüsnü Mübarek de aynı çizgiyi devam ettirmektedirler. Mısır 1975 İsrail-Mısır Sina anlaşmasından bu yana, ne Siyonist işgale ne de Siyonistlerin Filistinlileri katletmesine karşı çıkmıyor…

Afrika ülkeleri: Libya, Tunus, Cezayir, Fas ve diğer ülkelerde de Hegemonik güçlere karşı çıkılımıyor.

Özetle soğuk savaş dönemi diye isimlendirilen kırk beş yıllık dönem İslam dünyasının hegemonik güçler tarafından yer altı ve yer üstü kaynaklarının yağmalandığı ve keza müslümanların edilgenleştirilmeye çalışıldığı, yöneticilerinin şahsiyetsizleştirildiği bir dönem olarak tanımlanabilir…

B. 21. Yüzyıl'da Yeni Soğuk Savaş

Soğuk savaş dönemi sonrası; İngiltere-ABD İlişkileri, ABD-Rusya, ABD-Çin ve diğer ülkelerle ilişkileri de şekillendirmiştir.

Avrupa Birliği bünyesinde 1992 Maastricht Anlaşması ile başlayan bütünleşme çabalarının İngiltere-ABD ilişkilerine olan etkisi özellikle, Avrupa Birliği bünyesinde ortak bir Avrupa dış ve güvenlik politikası (Common European Foreign and Security Policy-CFSP-) oluşturulması girişimi ile Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası (European Security and Defence Policy -ESDP-) alanında olmuştur. Global düzeyde Soğuk Savaş döneminde Komünizmle mücadele şeklinde beliren İngiltere-ABD işbirliğinin, Thatcher-Reagen dönemindeki gelişimi ve Soğuk Savaşın sona ermesi ile birlikte, iki ülke ilişkilerindeki dönüşüm Afganistan ve Irak savaşlarında da sürmüştür.[8]

ABD-İngiltere ilişkileri hemen tüm dünya politikalarında etkinsi göstermiştir.

Bu nedenle ABD'nin diğer ülkelerle ilişkilerinde bu ikili belirleyici rol oynamıştır.

İngiltere, ABD'den 3.75 milyar dolar kredi aldı ve buna karşılık IMF'e üye oldu ve Uluslararası Ticaret Örgütü (ITO)'nun kurulmasında ABD'ye destek sözü verdi. ABD'nin gözünde zayıf bir İngiltere, Amerika'nın güvenliği için bir sorundu ve Avrupa'da güçlü bir İngiltere'ye ihtiyacı vardı. Bölgesel çatışmaların yaygınlaştığı belli kriz noktalarında, askeri alanda ABD ile işbirliğinin gerekliliğini gören İngiltere ABD ile tam bir dayanışma içerisinde oldu. Afganistan ve Irak işgallerini birlikte planladılar birlikte uyguladılar.

ABD-Rusya ve Rusya ile Avrupa Birliği arasındaki güvensizlik ortamı Soğuk Savaş dönemi yeniden gündeme getirmiştir.[9]

. Her iki taraf da diğerinin enerjiyi siyasi ve askeri emellerine alet ettiğine inanıyor.

8. Laçiner, S.:Bir Başka Açıdan İngiltere, Ankara 2001, ASAM yy.
9. Holmes, K. R, "The United States and Europe in the 21st Century: Partners or Competitors?, Heritage Lectures, Washington D.C., the Heritage Foundation, 20 March 2000.

Şüphesiz Soğuk Savaş'taki gibi nükleer tehdidin gölgesinde bir ilişki mevcut değildir. Ancak Ruslar, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra yaşadıkları deneyimlerin ardından hem Batı tarzı demokrasiye hem de serbest piyasa ekonomisine şüpheyle bakmaya başladı.

Rusya ekonomisindeki dönüşüm sürecinde uygulanan şok terapi, büyük bir işsizlik dalgası ve mutsuzluk yarattı. 90'lı yıllara kargaşa hakim oldu. Rusya'da sanayi sektörünün özelleştirilmesi hamlesinde elde edilen gelir sıradan halkın değil, az sayıdaki insanın cebine girdi. Bazı Rus uzmanlar; AB'nin, Rusya sınırındaki ülkelerle ilgili belli hedefleri olduğu, bunlarla ilgili projelerde Rusya'nın görüşünü almadığı, bunun da doğal olarak gerginliğe neden olduğu görüşündedir.

Rusya liderine göre, ABD, tehlikeli biçimde güç kullanıyor. Nükleer silahlardan onlar sorumludur. SSCB'nin dağılması ile birlikte artık dünya'nın ABD ile tek süpergüçlü bir döneme girdiği ile neredeyse insanlık barışmaya başlamıştı ki, Putin'in yaptığı açıklamalar durumun hiçte öyle olmadığını ortaya seriyordu.[10]

Almanya'da 43'üncüsü düzenlenen Münih Güvenlik zirvesinde Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, "ABD dünyada istediğini yapabileceğini sanıyor; tehlikeli bir biçimde güç kullanıyor...Kimse kendini emniyette hissetmiyor ve nükleer silah edinmek istiyor.. Dünyada NATO ve Avrupa Birliği'nin tek başına karar alamayacağını" söyleyerek, Kararları Birleşmiş Milletler'in almasını istedi. Putin açıkça "Tek kutuplu dünya olmaz" diyerek yeni bir soğuk savaş ilanı mı yaptı tartışmaları başladı bile.[11]

Putin 90'lara kadar "iki kutuplu" olan dünya sisteminin şimdi tek kutuplu olmadığını savundu. Bunun aksini söyleyen ABD'ye meydan okudu: "Tek kutuplu dünya ne demek? Bu kavramı ne kadar süslerseniz süsleyin, bu dünyada tek bir güç merkezinin, tek bir kuvvetin, tek bir patron olması demek. Bu demokratik değil, bazıları bize demokrasi dersi veriyor. Ancak demokrasiyi kendileri öğrenmek istemiyor" diyerek sert çıktı.

10. Somuncuoğlu A.: "Putin'den İddialı Son Sesleniş", Strateji, Sayı:149, 7 Mayıs 2007.
11. http://www.tusam.net/makaleler Putin'in Batı'yla Mücadelesi / Ali Külebi

Putin ayrıca Bush'un Orta Avrupa ve özellikle Polonya'da kurmayı planladığı füze kalkanı projesine dair kriz konusunda da taviz vermeyeceğini belirtiyor. "Füze kalkanı kurma nedenleri ikna edici değil. Biz de kendi güvenliğimiz için önlem alırız. Bu da silahlanma yarışını başlatır." diyor. Kendilerinin silahların azaltılması anlaşmalarına sadık kaldıklarını ancak ABD'nin buna aykırı davrandığını söyleyen Putin NATO'nun Doğu'ya genişlemesinin de "tehdit" olarak algılandığını bildiriyor.

Putin bu açıklamalarına cevaplar gecikmiyor. Bu kez ABD Savunma Bakanı Robert Gates, Rusya Devlet Başkanı Putin'in Washington'a yönelik sert eleştirilerine cevap veriyor. Gates kimsenin yeni bir soğuk savaşa ihtiyacının olmadığını söyleyerek, Rusya'nın silah ticareti ile enerji kaynaklarının kullanım tarzının kendilerini endişelendirdiğini belirtiyor.

Beyaz Saray, Putin'in ABD'ye yönelik eleştirilerine , şaşırdığını ve hayal kırıklığına uğradığını ifade ederken, ABD savunma bakanı Robert Gates ise konferansta yaptığı konuşmada Putin'in konuşması ile Soğuk Savaş Dönemini hatırlattığını belirterek, "Ancak yola devam etmenin zamanıdır. Rusya bir ortaktır." diye konuşuyor.

Uluslararası güvenlik konularında NATO ülkelerinin Rusya ile işbirliği içinde olmasının önemine vurgu yapan Gates; "Hepimiz aynı sorun ve zorluklarla karşı karşıyayız. Biz bunları Rusya dahil diğer ülkelerle birlikte karşılamalıyız. Bir Soğuk Savaş yeterliydi." diyor.

Günümüzde kimsenin Rusya ile yeni bir Soğuk Savaş istemediğini belirten Gates, Doğu Avrupa'da konuşlandırılan füzelerin Rusya'ya karşı değil, NATO üyelerini korumaya yönelik olduğunu söylüyor.[12]

Moskova yönetimine eleştiren Gates, Rusya'nın silah ticareti ile enerji kaynaklarını siyasal baskı aracı olarak kullanması gibi uluslararası dengeleri tehdit eden uygulamalarının sadece kendilerini değil, dünyadaki birçok ülkeyi endişelendirdiğinin altını çiziyor.

Putin ülkesinin tüm borçlarını temizlemenin ve sadece petrol gelirlerinden yılda 100 milyar dolar kazanmanın da getirdiği güven ile eski SSCB'nin mirasını devralmanın zamanı geldiği yönünde mesajlar vermeyi sürdürüyor.

12. http://www.tusam.net, Doğu Avrupa'da Füze Gerilimi / Anar Somuncuoğlu

Sergei Ivanov ise ABD'nin planlarını "Yeni Berlin Duvarı" olarak niteledi. Polonya'ya füze, Çek Cumhuriyetine de radar yerleştirmeyi planlayan Amerikan yönetiminin kendileri için tehdit oluşturduğunu kaydeden Ivanov;"Washington, Berlin Duvarına benzeyen bu plan ile birlikte bizi kendisiyle kafa kafaya çarpışmaya zorluyor"ifadesini kullandı.

Amerikan yönetimi ise, füze kalkanını İran ve Kuzey Kore'ye karşı oluşturmak istediğini belirtiyor.

ABD'nin keskin bir dille Rusya'nın Venezüella'ya ve Suriye'ye silah satışına karşı çıkmasının birkaç sebebi bulunmaktadır:

Büyük Orta Doğu projesi çerçevesinde dünyada ve Orta Doğu'da güç dengesini değiştirme ve kendisine rakip olabilecek ülkelerin yükselmesini engelleme peşinde olan ABD, Suriye'ye baskı uygulama politikası çerçevesinde Suriye'nin silah alımlarına karışmaktadır. Diğer taraftan kendi bölgesinde ABD'den bağımsız politika uygulamaya çalışan petrol zengini Venezüella'nın yönetimi de ABD tarafından devrilmesi gereken bir rejim olarak görülmektedir. Hugo Chavez'in silah alımlarında ABD'ye bağlı kalmaması, ABD açısından bu yönetimin daha da kontrolsüz olmasına yol açmaktadır.

Rusya eski süper güç olsa da, şu anda yaşadığı sorunlar dolayısıyla ancak bölgesel bir aktör olabilecek güçtedir. Buna rağmen Rusya'nın devam etmekte olan nükleer potansiyeli ve son zamanlarda bütün dünyaya yayılan silah ticareti halen büyük uluslararası politikanın aktörü rolünü sürdürmesine zemin hazırlamaktadır. ABD açısından eski gücünü kaybetmiş bir Rusya'nın, ABD'ye rağmen bazı uluslararası konularda etkinliğini sürdürebilmesi kabul edilmesi zor bir durumdur.

Rusya, Batı ülkelerinin silah pazarındaki hakimiyetine alternatif oluşturan ve ABD'nin tepki duyduğu ülkelere silah satabilen bir ülkedir. Rusya silah ticareti alanında Sovyetler Birliği'nin üstlendiği rolü sürdürmekte, ABD tarafından sıkıştırılan rejimler için alternatif sunabilmekte, bu ülkelere yönelik ABD politikasının etkinliğini azaltmaktadır. Halbuki ABD politikasının özü alternatifsizliği dayatmaktır.

Rusya'nın silah satışları, ABD silah şirketlerinin menfaatlerine zarar vermektedir.[13]

ABD'nin tepkilerine rağmen Rusya'nın silah satış görüşmelerini yürütmesinin arkasında hem ekonomik menfaatleri hem de dış politika menfaatleri bulunmaktadır. Rusya, uluslararası alanda bağımsız hareket edebilen bir aktör olduğunu ispatlamaya çalışmaktadır. Bu hem ABD ile ilişkileri sürdürebilmek için hem de uluslararası alandaki prestijini korumak için gerekli olarak görülmektedir. Bu açıdan silah satışları konusunda taviz vermemek, her şeye evet diyen müttefiklere değil, gücünü kullanabilen ülkelere saygı duyan ABD ile dengeli ilişkiler sürdürebilmek için son derece önemlidir.

Rusya'nın silah ticaretinden sağladığı ekonomik fayda da azımsanacak miktarda değildir. 2004 tarihinde Rusya'nın silah ticaretinden kazandığı para yaklaşık olarak 6 milyar Dolar tutarındadır. Mevcut siparişler göz önünde bulundurulursa 2007 yılında bu rakamın 12 milyar Dolar olması beklenmektedir. Ancak silah ticareti sadece ülke ekonomisine bir katkı değildir. Şüphesiz ekonomik güç, bir ülkenin uluslararası alandaki gücünün bir bileşenidir. Ne var ki Rusya için silah ticaretinin önemi bunun da ötesindedir. Silah ticareti sayesinde Sovyetler Birliği zamanından kalma askeri sanayi sektörünün, yani Sovyetler Birliği'nden miras kalan bu güç unsurunun ayakta kalması ve geliştirilmesi söz konusudur. Nükleer güç ve askeri sanayi, uluslararası arenada Rusya'nın ABD tarafından ciddiye alınmasını sağlamaktadır.

Eski Sovyet coğrafyası yeni ABD coğrafyası olmuştur.[14]

8 Aralık 1991'de Rusya, Ukrayna ve Belarusya liderlerinin bir araya gelerek Sovyetler Birliği'nin varlığını tamamladığına ilişkin ortak bir deklarasyon (Belovejski Deklarasyonu) imzalamaları, zaten dağılma süreci tamamlanmakta olan SSCB'nin varlığının hukuken sona ermesi sürecinde önemli bir aşamayı oluşturmuştur.

13. http://www.tusam.net, "Rusya-ABD İlişkilerinde Silah Satışları Problemi"/ Anar Somuncuoğlu
14. http://www.tusam.net, Eski Sovyet Coğrafyası Yeni ABD coğrafyası mı Oluyor? Araz Aslanlı

21 Aralık 1991'de Kazakistan'ın Alma-Ata kentinde üç Batlık cumhuriyeti ve Gürcistan hariç olmak üzere on bir Sovyet cumhuriyeti Belovejski Deklarasyonu'nu destekleyen ve Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT)'nu kuran anlaşmayı imzalamıştır. Eylül 1994 itibariyle on iki üyeli BDT ortaya çıkmıştır. Rusya, BDT'ye eski Sovyet cumhuriyetlerini denetimi altında tutma açısından büyük önem vermiştir. Rusya, Putin'le birlikte eski güvenlik endeksli dış politika stratejisini de aşamalı olarak değiştirmeye başlamış, dış politikada, imaj çalışmalarına, Rus dil ve kültürünün korunmasına, ekonomik araçlara büyük önem vermeye başlamıştır. Bu tür politikalarla Rusya, kısa vadede eski imparatorluk alanına hakim olma çabası yerine, toparlanarak orta veya uzun vadede yeniden imparatorluk (küresel güç) olma çabasına girişmiştir.

Rusya'nın bu çabalarına karşılık, başta ABD olmak üzere Batılı ülkeler çeşitli süreçlere verdikleri desteklerle eski Sovyet cumhuriyetlerinin güçlenmesini ve Rusya'nın denetimi altından çıkmasını sağlamaya çalışmıştır. Bunun en önemli örneklerinden birisini GUAM oluşturmaktadır. Gürcistan, Ukrayna, Azerbaycan ve Moldova'nın 1996'da, Viyana'daki bir konferans sırasında ilk işaretlerini verdikleri, 10 Ekim 1997'de Startsburg'ta resmen oluşturdukları GUAM, 24 Nisan 1999'da Washington'da Özbekistan'ın da katılımıyla GUAM'a dönüşmüştür. Oluşumu ve gelişimi ABD tarafından ciddi biçimde desteklenen GUAM, eski Sovyet coğrafyasında Rusya'nın kontrolünü zayıflatmayı amaçlayan bir yapı olarak görülmüştür.[15]

Kasım 2003 itibariyle eski Sovyet coğrafyasını devrimler halkası sarmaya başlamıştır. Gürcistan, Ukrayna ve Kırgızistan'da yaşanan çeşitli renklerdeki "devrim/darbeler"le Rusya karşıtı liderlerin işbaşına gelmesi, "dış mihrakların bölgeye demokrasi ihraçlarına" ve ABD'nin İran, Rusya ve Çin'i aynı anda çevrelemeye başladığına ilişkin tartışmaları alevlendirmiştir.

15. http://www.tusam.net, Rusya'ya karşı GUAM,G. Kıraç.

II- KÜRESEL GÜÇLER

A- ABD'nin Yeni Güç Politikaları

Devletler politikalarını, ABD'nin küresel gücüne göre belirliyor.

ABD'nin Politikası: güvenlik, enerji ve demokrasi üzerine inşa edilmiştir. Ekonomi ve politikaya ilişkin olarak Amerikalılar tarafından yazılan kitapların hemen hepsinde ABD'nin küresel hakimiyetinden ve bu rolün devamı için yapılması gerekenlerden bahsedilir.[16] Bu artık gelenekselleşmiş bir yazım stili olmakla birlikte ABD'nin devlet politikasının bir parçasıdır da. Amerikalı stratejistlerin öne sürdükleri ideolojiler ve içerikleri tamamen farklı olmasına rağmen ulaşılan sonuç aynı: Kapitalist sistemin gücü ve Amerika'nın küresel hakimiyeti …

Amerika"sının çözmesi gereken en önemli sorun Ortadoğu. Yani Ortadoğu'nun dengesini bozan Arap-İsrail çatışmasının çözüme kavuşturulması, Basra Körfezi'nden Orta Asya'ya petrol üreten bölgede stratejik denklemi dönüştürmek, kitle imha silahlarının hızla çoğalması ve terör salgınını içermesi için tasarlanan bölgesel düzenlemeler aracılığıyla kilit yönetimlere katılım. Bu sorunları çözmek Amerika için hayati önem taşımaktadır ve ABD'nin Ortadoğu'ya ihtiyacı vardır. Ortadoğu'dan sonra parçalara ayrılmış Balkanlar, ABD için büyük önem taşımaktadır.

16. http://www.tusam.net, "Tercihler Aynı Amerika'nın Küresel Gücü/ Aybike Koca

Amerika'nın diğer misyonu, Türkiye, İsrail, Hindistan ve Rusya'nın işbirliğiyle Küresel Balkanlar'ı istikrarlaştırmak olmalı. "Küresel Balkanlar" olarak adlandırılan Avrasya'nın alt bölgesinin sınırları, Süveyş Kanalı'ndan Rus-Kazak sınırına, oradan da Güney Afganistan'a kadar uzanıyor. Balkanların ilerde dünyanın en tehlikeli bölgesi olacağı açıktır. Bu bölge, patlayıcı potansiyeliyle dünyada kaosa neden olabilir. Yazar bunun nedenini açıkça ortaya koyuyor: Bölge, dünyanın petrol rezervlerinin yüzde 68'ine (ki bu dünya petrol üretiminin yüzde 32'sine tekabül ediyor), doğalgaz rezervlerinin ise yüzde 41'ine (dünya üretiminin yüzde 15'i anlamına geliyor) sahiptir. Avrupa'nın yanı başındaki kırılgan yapıya sahip Balkanlar'da istikrarlı bir yapı isteyen ABD, bu yolla Avrupa'yla da yakın ilişkiler kurmak niyetindedir.

"Amerika olmadan Avrupa bir hiçtir ve Avrupa'nın güvenliği Amerika'ya bağlıdır" sloganıyla ortaya çıkanlar, Avrupa'nın ulusal güvenliği için Amerika'nın küresel güvenliği sağlaması gerektiğine inanıyor. Ayrıca ABD'nin, en önemli stratejik ortağı olan Avrupa'yı bölme tutkusundan vazgeçmesi gerektiğini belirtmektedirler. "Eski veya yeni Avrupa diye bir şey yoktur, bunlar tarihi içeriği olmayan sloganlardır" diyenler aynı zamanda Atlantik İttifakı'nın sözcülüğüne soyunuyor.

Beyaz Saray'ın projesi olarak gündeme oturan Atlantik İttifakı'nı tanıtma ve kamuoyunu bu fikre alıştırma görevini üstlenenlere göre; Nüfus olarak daha genç, daha dinç ve siyasi olarak bütünleşmiş bir Amerika, siyasi ve askeri açıdan birbirinden farklı, yaşlanan, birleşen fakat bütünleşmeden uzak ulus devletlerin oluşturduğu Avrupa ile kıyaslanamaz. Avrupa'nın bu süreçte Amerika'nın yanında yer alması gerektiği buna karşın ABD üstünlüğünün tartışılamayacağı açıktır. Yani ABD'nin asla yüzde 50 yüzde 50 gibi bir ortaklığa razı olmayacağını/olmaması gerektiği tezi genel kabul görmüş tezdir.

Irak'ı işgalinde bazı Avrupa ülkeleri ABD'ye karşı çıkmış, hatta kimi AB üyesi ülkelerde Bush yönetimini çok sert protesto eden geniş katılımlı gösteriler düzenlenmişti. Görülüyor ki "Atlantik İttifakı" projesi, Avrupa'dan bu tepkilerin "rövanşını" almaya yönelik bir teklif gibi gözüküyor. Bush yönetimine yol gösterenler, Avrupa'nın gücünü pasifize etmeyi, dünyanın tek hegemonik gücü olarak ABD'nin kalmasını hedefliyor.

Hegemonya tarihsel olarak geçici bir evre ve yakında değilse bile zamanla Amerika'nın küresel hakimiyeti sönecek.[17] Şimdi Amerika miras bırakacak gücü arıyor. Bunu yaparken de Amerika'nın karşılıklı uzlaşmalara dayalı liderlik anlayışını benimsemesi gerekiyor. Ancak bu yolla dünyanın tek süper gücü olarak konumunu pekiştirmesi mümkün olacak, yani küresel liderlik anlayışı Amerika'yı artı süper güç haline getirecek. Buna karşın küresel egemenlik Amerika'yı eşsiz bir kuvvete sahip olan bir konumda tutarken ABD gücünün daha büyük bir şekilde genişletilmesini gerektirecektir.

Amerika'nın süper güç rolünü devam ettirebilmek için tek şansı, hakimiyet kurmak değil işbirliğine girdiği ülkelere liderlik etmektir. Nitekim hala dünyayı yöneten en büyük gizli oluşumlardan biri olduğuna inanılan Trilateral Commission' yöneticileri "Amerika'nın üstünde ama Amerika'nın yönetiminde" dir. Bu kuruluşun yol göstericilik yapıyor gibi görünse de bazı projelerin mimarı olduğu da bir gerçek.

Bunun yanında serbest ticareti savunanlar; konu Amerika'nın ulusal güvenliğine gelince tehdit oluşturacak maddelerin ticaretinin engellenmesi, bu mallara kota uygulanması gibi önlemlerin alınabileceğini vurguluyorlar. "Pratikte kamusal ya da özel bir stratejik rezerv yaratmak, şantaj tehdidini ortadan kaldırmak için akıllıca olabilir" diyenler, serbest ticaretin savunuculuğunu yaparken Amerika'nın ulusal güvenliğini her şeyin üstünde tutmayı ihmal etmiyor. Esas olan Amerika'nın güçlü kalmasıdır

Bu iki eğilim arasındaki tek fark; ABD'nin küresel liderliğinin politik ve stratejik çıkarlarla temelleneceğini öne sürerken, diğerleri Amerika'nın gelişen teknolojisinin ve ticarette sağladığı üstünlüğün kapitalizmin eseri olduğunu iddia ediyor. Sonuç olarak iki eğ,ilim de Amerika'nın üstünlüğünün her şeyin üstünde olduğunu vurguluyor.

Amerika gerek filmlerle gerekse kitaplarla süper güç imajını korumaya özen gösteriyor. Üstelik bu kitapları tüm dünyada takip edilen yazarlar kaleme alınca okuyucu üzerinde istenilen etki bırakılabiliyor. Hal böyle olunca artık savaşlar meydanlardan sinema-

17. Payne, A.: "US Hegemony and the Reconfiguration of the Caribbean", Review of International Studies, Vol: 20, 1994.

lara ve kitaplıklara taşınıyor. Dolayısıyla Amerika'nın istediği imaja ulaşmasını sağlayacak bu yapıtları "doğru" okumak gerekiyor. Kapitalist sistemin yarattığı en büyük güç olan Amerika'nın bu gücünü yitirmemek adına her yola başvurduğunu / başvurabileceğini dikkate almak bu anlamda önemli görünüyor.[18]

ABD İran'a saldırmazsa ve İran teokrasisi başka bir rejimle yer değiştirmezse, yeni başkan nükleer gücü olan bir İran'la anlaşmak zorunda kalacaktır. Eğer İran, İsrail'in Ortadoğu'daki atom silahı tekelini yıkarsa nükleer gücün yaygınlaşma riski artacaktır. Birçok ülke İran'ı izleyecektir. ABD'nin Irak'ta uğradığı yıkımın sonuçlarından biri de, Filistin sorununun kalıcı olarak çözümü konusunda yeni bir Amerikan girişimidir.

Bunun tersi daha muhtemeldir. Eğer ABD, Irak ve Afganistan'dan çıkıp gider ve Arap ülkelerinin de dışında kalırsa, Amerikan siyasetçilerinin İsrail'e olan desteklerini dengelemek için -zaten çok zayıf olan- Arap ve Müslüman kamuoylarını kazanmaya yönelik eylemleri daha da azalacaktır.[19]

Amerikan iç siyasetine gelince; Irak Savaşı'ndan uzun süreçte kârlı çıkanlar, bu savaşa karşı çıkan Demokratlar değil, savaşı başlatan ve yitiren Cumhuriyetçiler olacaktır. Bu durum ilk bakışta göründüğünden daha az paradoksaldır. Irak Savaşı'nın geriye dönük olarak yüceltilmesiyle çok daha dikkatli bir askeri siyaset bir arada görülebilir.

Powell doktrini -ABD'nin son seçenek olarak birlik göndermesi, bir askeri eylemin ancak çok gerekli olduğunda (ama ezici bir güçle) gerçekleştirilmesi- yeniden gün yüzüne çıkabilir. Hiç kuşku yok ki, yakın bir gelecekte, Amerikalıların büyük çaplı askeri harekâtlara girişmeyi reddetmesine yol açacak bir "Irak sendromu" ortaya çıkacaktır.

18. Huntington S. P.: "America's Changing Strategic Interests", Survival, Vol: 33, 1991.
19. http://www.tusam.net, ABD'nin Yeni Ortadoğu Stratejisi "Savaşma Savaştır" / H.Miray Vurmay

ABD Ulusal Güvenlik Strateji Belgesi

Bu bağlamda, 11 Eylül saldırıları, ABD açısından "dönüştürücü" bir olaydı; keza kıyılarımızın oldukça ötesindeki eğilimlerin, Amerikan halkının kişisel güvenliğini nasıl doğrudan tehlikeye atacağını açıkça göstermiş oldu.....ABD Ulusal Güvenlik Strateji Belgesi'nin birinci bölmünü ilginize sunuyoruz.[20]

ABD'nin liderliğinin yenilenmesi

Obama: Ülke içinde bizi yönlendiren inanışlar, ülke dışında da bizim yolumuza ışık tuttu. Amerika'nın büyüklüğü, sigorta altına alınmış bir büyüklük değildir. Her kuşağın tarihte edindiği konum, henüz cevaplandırılmamış bir sorudur. Ancak, karşımıza yeni sorunlar çıksa bile, geleceğimizin ne olacağına dair soruyu birileri bizim için cevaplandırmayacak, bizzat bu soruya biz yanıt vereceğiz. Hangi yöne evrileceği henüz belli olmayan yeni bir yüzyılda, Amerika bir kez daha başat rol oynamaya hazır görünüyor.

Amerikan halkı, geçmişte olduğu gibi, şekillendirmek zorunda olduğu bir geçiş dönemiyle karşı karşıya. Büyük çaplı değişimlerin yaşandığı, belirleyici bir dönemden geçiyoruz. Özgür ulusların, serbest piyasaların ve sosyal ilerlemenin son on yıllardır kaydettiği başarı, küreselleşmeyi, tarihte görülmemiş bir ölçekte hızlandırdı. Böylelikle, dünya çapında yeni fırsat kapıları aralandı, demokrasi yüz milyonlarca insanı kapsayacak şekilde genişledi ve büyük güçler arasında barış mümkün hale geldi. Bununla birlikte, küreselleşme aynı zamanda karşılaştığımız tehlikelerin şiddetini de artırdı. Bu tehlikeler, uluslararası terörizmden ölümcül teknolojilerin yaygınlaşmasına, ekonomi kaynaklı ayaklanmalardan değişen iklim koşullarına dek uzanıyor.

Ulusumuz neredeyse on yıldır yaygın bir şiddet ve nefret ağıyla mücadele halinde. Irak'taki savaşı sonlandırmamıza rağmen, ordumuza, El Kaide ve bağlantılarını etkisiz hale getirmek, yok etmek ve yenilgiye uğratmak sorumluluklarının bir parçası olarak Afganistan'a

20. http://www.pressmedya.com/?a Type=haber&ArticleID=10404, 10 Ağustos 2012

yeniden odaklanmamız yönünde bir çağrıda bulunuldu. Bu çağrı, doğru ve haklı bir "çokuluslu ve geniş kapsamlı çaba"nın parçası olup, halklarımızın, müttefiklerimizin ve ortaklarımızın güvenliğine yönelik sarsılmaz bir sorumluluk yüklenmekteyiz. Dahası, karşımızda gerek uluslardan, gerek devlet-dışı aktörlerden, gerekse başarısızlığa uğramış devletlerden kaynaklanan birçok tehdit bulunuyor ve ülkemizin güvenliğini sağlamamıza yardımcı olan ve on yıllardır küresel güvenliğin temellerini güçlendiren askeri üstünlüğü sürdüreceğiz.

Bununla birlikte, gözümüzün önündeki savaşlara müdahil olurken, aynı zamanda onların ötesini de görmeliyiz: yani, Amerika'nın daha güçlü, daha güvenli olduğu ve karşılaştığı sorunların üstesinden gelebildiği, aynı zamanda dünya çapında halkların talepleri açısından Amerika'nın cazip göründüğü bir dünya... Bu noktaya ulaşabilmek için ulusal bir yenilenme ve küresel liderlik stratejisi benimsemeliyiz. Bu strateji, Amerika'nın güç ve nüfuzunun temellerini yeniden inşa eden bir stratejidir.

Stratejimiz, gücümüzün farkında olmamızla başlar ve ülke-dışındaki etki gücümüz, ülke içinde attığımız adımlarla start alır. Ekonomimizi güçlendirmeli; bütçe açıklarımızı azaltmalıyız. Çocuklarımızı, bilginin sermaye, piyasanın da küresel olduğu bir çağda rekabet edecek şekilde geliştirmeliyiz. Yeni endüstrileri güçlendirecek, bizi petrol ithalatından kurtaracak ve gezegenimizi koruyacak bir temiz enerjinin geliştirilmesine odaklanmalıyız. Bilim ve araştırma temelli icatlarda bulunmalıyız. Kısacası, Amerika'nın yenilikçiliğini, Amerikan gücünün temeli olarak görmeliyiz. Ayrıca, gerek kendi çıkarlarımızı gerekse diğer ülke ve uluslarla paylaştığımız çıkarları ileri bir noktaya taşıyabilecek yetenekler inşa etmeli ve bu yetenekleri birbirine eklemlemeliyiz. Silahlı Kuvvetlerimiz, her zaman güvenliğimizin kilit taşı olacaktır; ancak onlara da tamamlayıcı bir unsur eklenmesi gerekir. Güvenliğimiz, dünyanın her bir köşesinde -büyük başkentlerden, tehlikeli mevkilere dek- faaliyet gösteren diplomatlarımıza, yönetişimi güçlendiren ve insan haysiyetini destekleyen uzmanlara, bir takım komploları aydınlığa kavuşturan ve adalet sistemlerini güçlendiren yasa uygulayıcılara dayanıyor.

İçinde bulunduğumuz yeni yüzyılın külfetleri, sadece Amerikalıların omuzlarına yüklenemez -aslında bizim düşmanlarımız da, Amerika'nın gücünü aşırı genişleterek tüketmesini görmekten memnun olacaktır. Geçmişte, tek başına hareket etmekten kaçınarak, öngörülü bir biçimde ilerledik. İkinci Dünya Savaşı boyunca, insanlık tarihinin savaş döneminde kurduğu en güçlü koalisyonun bir parçasıydık ve Soğuk Savaş boyunca özgür uluslardan ve kurumlardan oluşan bir topluluk etrafında kenetlendik. Kolektif eylemi harekete geçirmek ve uluslararası sistemin eksikliklerini tespit etmek konusunda keskin görüşlüydük. Ancak, Amerika, uluslararası işbirliği akımlarının dışında durmayı başaramadı. Bu eğilimleri, özgürlük ve adalete doğru yönelttik -böylelikle, ulusların sorumluluklarını yerine getirip, getirmediklerinde de bunun sonuçlarına katlanmalarını sağlamak istedik.

Bu şekilde davranarak, bizim işimize yarayan eski ittifakları güçlendirip, bu ittifakların yeni yüzyılın sorunlarına daha iyi yanıt verecek şekilde modernleştirilmesi konusunda ısrarcı olduk. Etki gücümüz daha fazla ülke ve başkente yayıldıkça, her bölgede yeni ve daha derinlikli ortaklıklar kuracak, uluslararası standartları ve kurumları güçlendireceğiz. Ancak üstlendiğimiz sorumluluk bununla da sınırlı değil.

Arayışını sürdürdüğümüz uluslararası düzen, günümüzün sorunlarını çözebilecek türden bir düzendir. Yani, şiddet içeren aşırıcılığı ve isyanları önleyen, nükleer silahların yayılmasını durduran, nükleer materyalleri güvence altına alan, değişen iklim koşullarıyla mücadele edip küresel gelişimi sürdürülebilir kılan, ülkelere ihtiyaçlarını karşılamaları için yardım eden, çatışmaları çözen ve önleyen bir uluslararası düzen arıyoruz. Yaptığımız her işte, ülkemizin üzerine temellendiği ve her ırk ve bölgeden insanların sahiplendiği temel hakların savunuculuğunu yapmayı ve bu hakları ileri bir aşamaya taşımayı öngörüyoruz. Bu değerleri yaşayarak geliştiriyoruz. Aynı şey, hukukun üstünlüğünü sağlamaya yönelik üstlendiğimiz taahhütte de geçerli. Bu hakları koruyan ve bu haklarını ellerinden almaya yönelik her türlü baskıya direnenler için gerekli mekan ve

desteği yaratan uluslararası normları güçlendireceğiz. İnsan haysiyetini sağlamaya yönelik üstlendiğimiz sorumluluk kapsamında, kalkınma desteği de yer alıyor. İşte bu yüzden de, yoksulluk ve yolsuzlukla mücadele edeceğiz. Ayrıca, kalıcı güvenlik ve refahın, evrensel haklara sırtını dönerek gerçekleştirilebileceği yönündeki yaklaşımı reddediyoruz - demokrasi, her türlü adaletsizlik ve saldırganlığa karşı durur ve evrensel haklara yönelik verdiğimiz destek, Amerika'nın liderliği açısından asli önem arz etmekte ve dünya çapındaki gücümüzün de kaynağını teşkil etmektedir. Her türlü ırk, din, inanış ve kültürden halklardan oluşan bir ulus olarak, Amerika, farklı halklar arasındaki barışı desteklemeyi sürdürecektir. Amerika, demokrasi ve kişisel düzeydeki güçlenmenin, kimlikler aleyhine gerçekleşmemesi gerektiğine inanıyor. Hiçbir ulus, küreselleşme çağında Amerika'dan daha iyi bir konumda değildir - Amerika, küreselleşmeyi başlatan ulustur ve kurumları, bireylerin rekabetçi bir dünyada başarıyı yakalamasını sağlamak üzere tasarlanmıştır.

Bir yurttaş, Senatör ve Başkan olarak, Amerika'nın en büyük değerinin, "halkı" olduğuna inandım. İşte bu yüzden de Amerikalılar ile dünyanın diğer halkları arasında daha derin bağlantıların güçlendirilmesi gerektiğine inandım. Uzun vadeli güvenliğimiz, diğer halklar üzerinde korku aşılamaktan değil, onların umutlarına hitap etme kapasitemizden geçiyor. Ve bu işi en iyi şekilde başarmamız da, Amerikan halkının -askeri birliklerimizin, diplomatlarımızın, özel sektörümüzün, STK'larımızın ve yurttaşlarımızın- inceliğine ve itibarına bağlı. Hepimizin bu süreçte oynayacağı bir rol bulunuyor.

Özgürlüğünü elde etmesinden bu yana, Amerika, geleceğe inandı -her ne kadar üzerinde yürüdüğümüz yol belirsiz olsa da, gittiğimiz yönün, bulunduğumuz noktadan daha iyi olduğuna dair bir inançtı bu. Bunun için Amerikan halkı, kuşaklar boyu, atalarının çizdiği yolda ilerledi -fırsatları yakalamak, adaletsizlikle mücadele etmek ve daha mükemmel bir Birlik kurmak yönünde bir inançtı bu. Ayrıca, ticaret ağları kurduk; yasaların ve kurumların uluslararası mimarisini destekledik; yabancı topraklarda Amerikan kanını döktük. Tüm bunları da, bir imparatorluk kurmak için değil, birey-

lerin ve ulusların kendi kaderlerini tayin edecekleri ve hak ettikleri gibi barış ve haysiyet içinde yaşayacakları bir dünya şekillendirmek için yaptık. 2010 yılında Amerika'nın karşısında zorlu savaşlar var. Yıkıcı sonuçlar doğuran bir ekonomik kriz, bize belli bir disiplin getirdi. Bu krizin mirasının, refah için kuracağımız yeni bir temelde gizli olduğunu gördük. Ülke içinde bizi yönlendiren inanışlar, ülke dışında da bizim yolumuza ışık tuttu. Amerika'nın büyüklüğü, sigorta altına alınmış bir büyüklük değildir. Her kuşağın tarihte edindiği konum, henüz cevaplandırılmamış bir sorudur. Ancak, karşımıza yeni sorunlar çıksa bile, geleceğimizin ne olacağına dair soruyu birileri bizim için cevaplandırmayacak, bizzat bu soruya biz yanıt vereceğiz. Hangi yöne evrileceği henüz belli olmayan yeni bir yüzyılda, Amerika bir kez daha başat rol oynamaya hazır görünüyor.

Barack Obama Beyaz Saray - Mayıs 2010

1. ULUSAL GÜVENLİK STRATEJİSİNE GENEL BAKIŞ

21. yüzyılın alacakaranlığında, Amerika, ulusal güvenliği açısından geniş çaplı ve kapsamlı bir sorunlarla karşı karşıya. Tıpkı Amerika'nın 20. yüzyılın gidişatını belirlemeye yaptığı katkı gibi, bizim de Amerika'nın gücünün ve nüfuzunun kaynaklarını inşa etmemiz; 21 .yüzyılın sorunlarıyla başa çıkacak bir uluslararası düzeni şekillendirmemiz gerekiyor.

Dünya için aradığımız strateji

Başarılı olmak için, dünyayla olduğu gibi başa çıkmamız gerekiyor. Soğuk Savaş'ın bitiminden beri geçen yirmi yıl boyunca, değişime yönelik vaatlere ve değişimin önündeki tehlikelere tanıklık ettik. Güçlü demokrasilerin oluşturduğu çember genişledi; nükleer savaş riski ortadan kalktı; büyük güçler artık barış içinde yaşıyor; küresel ekonomi büyüdü; ticaret, ülkelerin kaderlerini birbirine bağladı; çok daha fazla insan, kendi kaderini belirlemeye karar kıldı. Bununla birlikte, tüm bu ilerlemelerin yanı sıra, bazı kalıcı sorunlar da baş gösterdi. İdeoloji savaşları, dini, etnik ve kabile kimlikleri üzerinden savaşlara zemin hazırladı; nükleer tehlikeler çoğaldı; eşitsizlik ve ekonomik istikrarsızlık güçlendi; çevreye, gıda güvensizliğine ve

kamu sağlığına yönelik tehlike ve zararlar, artık giderek daha fazla paylaşılmaya başlandı. İnsanların güçlendirilmesi için kullanılan aynı araçlar, insanların yıkımda bulunmalarını sağlar hale geldi.

Küreselleşmiş dünyanın karanlık yüzüyle, 11 Eylül 2001 tarihinde Amerikan halkı bizzat karşılaştı. Amerikan topraklarında bu zamana dek gerçekleştirilmiş en ölümcül saldırıların sergilediği ivedi tehdit, topraklarımızı korumak için güçlü ve kalıcı yaklaşımlar benimsememizi gerektirdi. O dönemden bu yana, El Kaide ve uzantılarına karşı savaş açtık; Irak'ta bir savaş başlattık; ayrıca giderek yaygınlaşan bir ekonomik krizle başa çıkmaya çalıştık. Daha geniş çerçevede alındığında, değişen dünyada Amerika'nın çıkarlarını nasıl ilerleteceğimize dair fikirler geliştirdik. Bu öyle bir dünya ki, 20. yüzyılın uluslararası mimarisi, yeni tehditlerin ağırlığı altında boyun eğiyor; küresek ekonomi, halkımızın ve iş dünyasının karşılaştığı rekabeti hızlandırdı; özgürlük ve insan haysiyetine yönelik evrensel taleplerin karşısına yeni engeller çıktı. Ülkemiz, on yıllardır liderliğimizi desteklemiş olan niteliklere sahip: güçlü ittifaklar, benzersiz bir ordu, dünyanın en büyük ekonomisi, güçlü ve gelişen bir demokrasi ve dinamik bir yurttaşlık... Amerika, gelecekte küresel güvenliğin teminatı olmayı sürdürecek. Bunu da, müttefiklerine, ortaklarına ve kurumlara yönelik taahhütler üstlenerek; Afganistan, Pakistan ve dünya çapında El Kaide ve bağlantılarını yenmeye odaklanarak; saldırganca tutumları caydırıp, dünyanın en tehlikeli silahlarının yayılmasını önleyerek gerçekleştirecek. Hiçbir ulusun küresel sorunları tek başına çözemeyeceğini kabul etmeliyiz. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra yaptığımız gibi, Amerika'nın gelecek için hazırlanması; bir yandan da ülkeler arasında sonuç getirecek işbirlikçi yaklaşımlar inşa etmesi gerekiyor.

Ulusal güvenlik stratejimiz, dolayısıyla, Amerika'nın liderliğini yenilemeye odaklanmalı. Böylelikle, 21. yüzyılın çıkarlarını daha etkin şekilde geliştirebiliriz. Bunu gerçekleştirmek için, ülke içindeki güç kaynaklarımız üzerine temellenip, günümüzün sorunlarını karşılayacak bir uluslararası düzeni şekillendirmeye odaklanacağız. Bu strateji, ulusal güvenliğimiz, ulusal rekabet gücümüz, ulusal diren-

cimiz ve ulusal ahlakımız arasındaki temel bağlantıyı kabul ediyor. Strateji, ayrıca, Amerika'nın, tüm ulusların bazı haklar ve sorumluluklara sahip olduğu bir uluslararası sistem yoluyla çıkarlarını sürdürme yönündeki taahhüdünü de yeniden anımsatıyor. Böylelikle, bireylerin çok daha fazla özgürlük ve fırsattan yararlandığı, ulusların sorumluluk sahibi bir şekilde hareket etme yönünde teşvik edildiği, bu şekilde davranmadıklarında ise bunun sonuçlarına katlandıkları bir dünya düzeni kurmak adına, Amerika'nın yurtdışında üstlendiği taahhütlere dayanak sağlaması mümkün olacak.

Amerika'nın Liderliğinin Yenilenmesi – Ülke İçinde Kur, Ülke Dışında Şekillendir Yaklaşımımız, Amerika'nın liderliği için daha güçlü bir temel inşa etme sorumluluğumuzla başlıyor; çünkü sınırlarımız içinde gerçekleşen şeyler, sınırlarımız ötesindeki gücümüzü ve etki alanımızı şekillendirecektir. Bu gerçeklik, giderek daha fazla bağlantılı bir dünyada ön plana çıkıyor. Öyle bir dünyada yaşıyoruz ki, bizim refahımız, küresel refahla iç içe geçmiş durumda; güvenliğimiz, okyanus ötesi gelişmelerden doğrudan etkileniyor; eylemlerimiz, daha önce hiç olmadığı kadar dikkatle inceleniyor.

Çabalarımızın merkezinde ise, ekonomimizi yenilemeye yönelik üstlendiğimiz ve Amerika'nın gücünün kaynağını oluşturan taahhütler bulunuyor. Amerikan halkı, Büyük Buhran'dan beri karşılaştığımız en yıkıcı resesyondan çıkmak üzere. Bu sürecin kalıcı olması için, ekonomimizin uzun vadeli gelişimi ve yurttaşlarımızın rekabet gücünü sağlamak için gereken temelleri atıyoruz. Bunun için gerçekleştirdiğimiz yatırımlar, gücümüze katkı sağlayacak daha geniş kapsamlı bir çabanın parçası. Bu çabalar dahilinde; çocuklarımıza kaliteli eğitim sağlamaktan, bilim ve inovasyonu güçlendirmeye, enerji ekonomimizi yeni istihdam ve endüstri alanları yaratmaya yönelik olarak dönüştürmekten, halkımız ve iş dünyası için sağlık hizmetlerinin maliyetini azaltmaya, federal bütçe açıklarını düşürmeye dek birçok adım söz konusu.

Bu adımların her biri, Amerika'nın, ekonomik güç ve bireysel çıkarların çok daha yaygın olduğu bir dünyaya öncülük etme yeteneğini kalıcı kılacak. Bu çabalar, aynı zamanda, çok daha dirençli

bir ulus kurma yönündeki çabamızla da bağlantılı. Ekonomimizin düzelmesi kapsamında, terörist tehditler ve doğal afetler karşısında çok daha güvenilir ve güvenli bir altyapıyı yeniden inşa etmek de yer alıyor. Eğitim ve bilime odaklanmamız sayesinde, ABD'de yarın gerçekleşecek atılımları bugünden güvence altına alıyoruz. Yeni enerji kaynakları geliştirmemiz, petrol ithalatına olan bağımlılığımızı azaltacak. Bütçe açıklarını azaltma yönünde üstlendiğimiz taahhüt, bizi ağır tercihler yapmak zorunda bırakarak disiplin altına sokacak; gücümüzün ötesine bir daha geçmememiz için bir uyarı niteliği taşıyacak. Tüm bu adımlar, ülke-içi güvenliğimizi ulusal güvenlikle eklemleme çabalarımıza da destek olacak. Bu kapsamda, federal, devlet ve yerel hükümetler arasında bir eşgüdüm tesis edilerek, tehditler ve doğal afetleri önlemek, onlara karşı kendimizi korumak ve yanıt vermek mümkün hale gelecek.

Son olarak, sınırlarımız içinde liderliğimize yönelik daha güçlü bir temel inşa etmek için en etkili yolun, teşvik ettiğimiz değerleri bizzat kendimizin yaşamamızdan geçtiğini kabul ediyoruz. Amerika'nın demokrasi, insan hakları ve hukukun üstünlüğüne yönelik üstlendiği taahhütler, dünya çapındaki gücümüz ve nüfusumuz için asli kaynaklar olacak. Bunun için de, değerlerimizle örtüşmeyen işkence gibi eylemleri reddetmeli; adaletin Anayasa'mız ile uyumlu olmasını sağlamalıyız. Böylesine güçlü bir temeli kurmak suretiyle, Amerika'nın günümüzün sorunlarına yanıt verecek türden bir uluslararası sistemi şekillendirme çabalarını destekleyebiliriz. İkinci Dünya Savaşı'nın ardından, barışı koruyup refahı ileri bir noktaya taşıyacak yeni bir uluslararası mimari inşa etmede Amerika öncü rol üstlenmişti. NATO'dan Birleşmiş Milletler'e, savaş kanunlarını ve savaş silahlarını düzenleyen antlaşmalara, Dünya Bankası'na, Uluslararası Para Fonu'na, giderek büyüyen bir ticaret anlaşmaları ağına dek Amerika'nın etkisi söz konusu oldu. Tüm aksaklıklarına karşın, söz konusu mimari, dünyanın yeni bir savaşla çalkalanmasına mani oldu; ekonomik büyümeyi sağladı; insan haklarını ileri bir aşamaya taşıdı; ABD, müttefiklerimiz, ortaklarımız arasında etkin bir yük paylaşımını kolaylaştırdı.

Bugün, geçmişin sorunlarıyla başa çıkmaları için geliştirdiğimiz uluslararası kuruluşların güçlü ve eksik olduğu yanların, ayrıca zamanında uluslararası normların uygulanmasını destekleyen siyasi iradenin noksanlığının farkındayız. Bununla birlikte, eğer Amerika uluslararası sistemin noksanlıkları ve yeni ortaya çıkan sorunları, bu süreçten hafif sıyrıklarla kurtulmak için bir gerekçe olarak kullanırsa, gerek Amerika'nın ulusal güvenliği gerekse küresel güvenlik açısından yıkıcı sonuçlar doğabilir. Amerika'nın, tam tersine, uluslararası kurumların güçlendirilmesi ve ortak çıkarlarımıza hizmet edecek türden (örneğin şiddet yanlısı aşırılıkla mücadele, nükleer silahların yayılmasını önleme ve nükleer materyalleri güvence altına alma, sürdürülebilir ve dengeli bir ekonomik büyüme yakalama, iklim değişikliği, silahlı çatışmalar ve salgın hastalıklar gibi tehditlere işbirlikçi çözümler bulma gibi) kolektif bir eylemin teşvik edilmesine odaklanması gerekiyor.

Bu kolektif eylemin başlangıç noktası, diğer ülkelerle kurduğumuz işbirliği olmalı. Bunun için de, Amerika ile yakın dostları ve müttefikleri arasında bir ilişki tesis edilmeli ve bu bağlar, ortak çıkarlar ve değerlerden temel alıp, gerek karşılıklı güvenliğimize gerekse dünyanın refahı ve güvenliğine hizmet etmeli. Diğer nüfuz merkezleriyle daha derin ve daha etkin ortaklıklar kurmak için çalışıyoruz. Bu merkezler arasında, Çin, Hindistan ve Rusya da bulunuyor. Ayrıca, Brezilya, Güney Afrika ve Endonezya gibi giderek nüfuzu artan uluslarla da temas halindeyiz. Böylelikle, ikili ve küresel endişeler konusunda işbirliği yapmayı hedefleyip, bağlantılı bir dünyada gücün artık sıfır toplamlı bir oyun olmadığını kabul ediyoruz. Etki alanımızı yükselen uluslara -özellikle de bölgesel başarı ve istikrar modeli olanlara- doğru genişletiyoruz. Ayrıca, niyetlerini test etmek, hükümetlerine bu gidişatlarını değiştirme fırsatı vermek, uluslarına ulaşmak ve uluslararası koalisyonları harekete geçirmek üzere, düşman uluslarla da temasımızı koparmıyoruz.

Bu yönde bir sorumluluk yüklendikçe, haklar ve sorumluluklar temelli bir uluslararası düzene yönelik yükümlülüklerimiz de artacak. 21. yüzyıl dünyasında yükselen güçlerin daha fazla sesini yük-

seltmesi ve daha çok sorumluluk alması için, uluslararası kurumların da onları daha etkin şekilde temsil etmesi gerekiyor. Ayrıca, uluslararası kurumlar, küresel çıkar konularında daha etkin sonuçlar vermek üzere modernize edilmeli. Nükleer güvenlikten iklim değişikliğine dek bir takım meselelerde ulusal düzeyde atılan yapıcı adımlar teşvik edilmeli; bu tür adımları atmayı tercih eden uluslaın, böylelikle, sorumluluk sahibi eylemlerin yararlarını bizzat kendi gözleriyle görmeleri sağlanmalı. Yol haritasında belirlenen kurallar izlenmeli; ayrıca bu kuralları ihlal eden uluslar için bir takım bedeller (insan hakları, ticaret anlaşmaları, nükleer silahların yaygınlaştırılmamasına yönelik yükümlülükler gibi) öngörülmeli.

Kurumların bu yönde modernizasyonu, uluslararası normların güçlendirilmesi ve uluslararası hukukun uygulanması, salt Amerika'nın sırtına yüklenen bir sorumluluk değildir; bu görevde -benzer şekilde düşünen uluslar olarak- hepimizin birlikte öncülük etmesi gerekiyor. Amerika'nın tarih boyunca üstlendiği liderlik görevinde temel bir kaynak, ulusal çıkarlar oldu. Gerek çocuklarımız gerekse torunlarımız için daha iyi bir gelecek istiyoruz. Onların ancak özgürlük ve refah içinde yaşadıkları takdirde daha iyi bir hayatlarının olacağını düşünüyoruz. Çıkarlarımızın sınırlarımız ötesinde yaşayanların çıkarlarıyla bağlantılı olduğu inancı, uluslar ve halklarla olan ilişkimizde bize yol göstermeyi sürdürecek.

Başlıca Ulusal Güvenlik Önceliklerini İleri Bir Aşamaya Taşımak

Ulusal güvenlik stratejimiz, uzun vadeli liderliğimizi yenilenmeye odaklanmalı. Aynı zamanda, öncelikli meselelerde ivedi eyleme geçmeyi de kolaylaştırmalı. ABD Yönetimi'nin, Amerikan halkının güvenliğini sağlamak dışında daha büyük bir sorumluluğu bulunmamaktadır. Ayrıca, Amerikan halkına yönelik olarak halihazırda kitle imha silahlarından -özellikle de, şiddet içeren aşırılık yanlılarının nükleer silah kullanıp, bu silahları diğer ülkelere doğru yaygınlaştırmasının oluşturduğu tehlikeden- daha büyük bir tehlike yoktur.

İşte bu yüzden, nükleer silahların yaygınlaştırılmasını önlemeye ve nükleer güvenlik gündemini sağlamaya yönelik kapsamlı bir gündem izliyoruz. Nükleer cephaneliğimizi azaltıyoruz; nükleer silahlara artık daha az bağımlılık gösteriyoruz. Bir yandan da, caydırıcılığımızı daha etkin ve güvenilir kılmaya çabalıyoruz. Nükleer Silahların Yayılmasını Önleme Antlaşması'nın temellerini güçlendiriyor; bir yandan da İran, Kuzey Kore gibi ülkeleri, uluslararası yükümlülükleri yerine getirmemelerinden sorumlu tutuyoruz. Teröristlerden kaynaklanan tüm nükleer materyalleri kontrol altına almak üzere küresel bir çabaya öncülük ediyoruz. Ayrıca, biyolojik saldırılara ve sanal ağlara yönelik tehlikelere karşı kendimizi korumak için yeni stratejiler geliştiriyoruz.

Dünyanın en tehlikeli silahlarını kontrol altına aldığımız için, geniş kapsamlı bir nefret ve şiddet ağına karşı da mücadele veriyoruz. El Kaide ve uzantılarının kendilerine sığınak bulmasını zorlaştıracak türden kapsamlı bir strateji uyguluyor; topraklarımızı güvence altına alıp, kalıcı yasal yaklaşımlar yoluyla adalet peşinden koşuyor; artık miladi dolmuş bir aşırılık ve öldürme gündemini umut ve fırsatlar gündemiyle engellemeye çabalıyoruz. Bu mücadelenin ön cephesini ise, Afganistan ve Pakistan oluşturuyor. Buralarda, El Kaide üzerinde dur durak bilmeden baskı uyguluyor; Taliban'ın gücünü kırıyor; ortaklarımızın güvenliğini ve kapasitesini güçlendiriyoruz. Bu çabayı ortaya koyarken de, birliklerimizin sıradışı bir hizmet sergilediklerini gözden kaçırmamak gerekiyor. Askerlerimiz, tehlikeli dönemlerde bile çok büyük fedakarlıklarda bulunuyorlar. Biz de onlara tüm desteğimizi sunuyoruz.

Irak'ta Irak devletinin tüm egemenlik ve sorumluluğu üstlenmesini sağlayacak bir noktaya doğru ilerliyoruz. Bu süreçte, tüm birliklerimizin geri çekilmesi, sivil kapasitemizin güçlendirilmesi, Irak hükümeti ve Irak halkıyla uzun vadeli bir ortaklık kurulması söz konusu. İsrail ile komşularımız arasında kapsamlı bir barış tesis etmek üzere vargücü- müzle çalışıyoruz. Bu çabalarımız dahilinde, İsrail'in güvenliğini temin eden iki devletli bir çözüm de bulunuyor. Bir yandan da, Filistin halkının kendilerine kalıcı bir devlet kurma

yönündeki meşru taleplerini gerçekleştirmek için çaba harcıyoruz. Dünya çapında Müslüman topluluklarla girdiğimiz geniş çaplı ilişki, kritik önem arz eden siyaset ve güvenlik meselelerinde ilerlememizi de sağlarken, bir yandan da ortak çıkar ve önem arz eden birçok meselelerde de ortaklıklarımızı daha ileri bir aşamaya taşıyoruz.

Liderliğimizin bağlı olduğu ekonomik gücü yeniden inşa etme sürecimizde, küresel istikrar ve refahın bağımlı olduğu dengeli ve sürdürülebilir büyümeyi de ilerletmeye çalışıyoruz. Bu kapsamda, bir başka krizi önlemek üzere ülke içinde ve ülke dışında gerekli adımları atmak da söz konusu. Uluslararası ekonomik işbirliğinin öncelikli adımı olarak, odak noktamızı G-20'ye doğru kaydırdık. Ayrıca, Amerika'nın çok daha fazla tasarrufta bulunması ve ihracat kapasitesini artırması için küresel talebi yeniden dengeleme uğraşı içindeyiz. Ortak refahımızı ilerletecek türden ikili ve çok-taraflı ticaret anlaşmalarında bulunuyoruz; bir yandan da eşitsizliği azaltacak, piyasaları genişletecek, bireysel fırsatları ve yabancı ülkelerdeki devlet kapasitesini destekleyecek türden kalkınma yatırımlarına hız verdik.

Güvenlik ve refahı ilerletmeye dönük çabalar, evrensel kabul edilen bazı değerlere verdiğimiz destekle daha da güçleniyor. İnsan hakları ve demokratik değerlere saygı duyan uluslar, çok daha başarılı ve güçlü ortaklar olarak kabul edilirler. ABD, salt kendi çıkarlarını izlemek ile değerlerimizi empoze etmeye dönük sonu gelmeyen bir kampanya arasında bir tercihte bulunma gereğini reddediyor. Onun yerine, dünya çapında adil bir barışı desteklemenin, çıkarlarımız açısından daha asli bir önem arz ettiğini düşünüyoruz. Sözünü ettiğim adil barışta, sadece uluslar değil, bireylere de hak ettikleri temel haklar verilmelidir.

Gücümüzün ve etki alanımızın temellerine odaklanırken, ülke dışında teşvik ettiğimiz evrensel değerleri, ülke içinde yaşıyoruz ve bu değerleri güç yoluyla empoze etmeye çalışmıyoruz. Daha ziyade, insan hakları adına uluslararası normları güçlendirmek için çabalıyoruz. Ayrıca, bu sırada tüm barışçıl demokratik hareketleri de memnuniyetle karşılıyoruz. Kırılgan demokrasilerdeki kurumların

gelişimini destekliyor; baskıcı hükümetlerle diyalogumuzun bir parçası olarak insan haklarını ön plana çıkarıyor; bilgiye erişim özgürlüğünü kolaylaştıran teknolojilerin yayılmasına desteğimizi esirgemiyoruz. Ekonomik fırsat eşitliğini bir insan hakkı olarak görüyor; küresel sağlık, gıda güvenliği ve insancıl krizlerde dayanışmaya verdiğimiz destek yoluyla, insan haysiyetini ön plana çıkarıyoruz.

Son olarak, adil bir barışı teşvik eden bir uluslararası düzeni şekillendirme çabalarımızın, günümüz sorunlarını ele alacak yetide bir işbirliğini kolaylaştırması gerekiyor. Bu uluslararası düzen, çıkarlarımızı destekleyecek; ancak bunun dışında mercek altına almamız gereken başka sorunlar da söz konusu. İklim değişikliyle mücadelede küresel bir çaba ortaya konmalı; bu çaba da, emisyonların azaltımına yönelik ulusal eylemler üzerine dayanmalı. Çatışmaları önleme ve çatışmaların ardından barışı tesis etmeye yönelik çabalar da, güvensizliğin yayılmasını durdurabilir. Bulaşıcı hastalıkların yayılmasını önlemeye yönelik küresel çaba, kamu sağlığını teşvik etmeye yardımcı olacaktır. Bu gündemi uygulamak ise, pek kolay iş değil. Bunu başarmak için, Amerika'nın gücünü dengelemeli ve bu gücü oluşturan tüm unsurları birbirleriyle eklemlemeliyiz. Ayrıca, ulusal güvenlik kapasitemizi, 21. yüzyıla uyarlamamız da gerekiyor. Ordumuzun konvansiyonel üstünlüğünü korumalı; bir yandan da ordunun asimetrik tehditlerle başa çıkma kapasitesini güçlendirmeliyiz. Diplomasimiz ve kalkınma yeteneklerimiz mo- dernleştirilmeli; sivil kapasitemiz artırılmalıdır. İstihbarat ve iç güvenlik çabalarımız, hem ulusal güvenlik politikalarımızla, hem de müttefiklerimizin ve ortaklarımızın güvenlik politikalarıyla entegre edilmeli. Bir yandan yabancı ülkelerle etkin bir iletişim kurup, bir yandan da eylemlerimizi senkronize etme yeteneğimiz, küresel desteği sürdürmek üzere güçlendirilmeli.

Bununla birlikte, Amerika'nın en büyük varlığı, kendi halkıdır. Giderek daha bağımlı hale gelen bir dünyanın yarattığı fırsatları değerlendirme yeteneği, bu çağı belirleyecek olan dinamiktir. Dolayısıyla, bu çağda fark yaratacak olan da, yine Amerikan halkı olacaktır. Hükümete hizmet eden sivilleri ve birlikleriyle; dünya çapında

faaliyet gösteren iş camiasıy- la, vakıflarıyla, eğitim kurumlarıyla; bu dinamizme sahip vatandaşlarıyla. Çünkü, tüm tehlikelerine karşın küreselleşme, kısmen, Amerika'nın liderliğinin ve Amerikan halkının yeteneğinin bir ürünüdür. Amerikan halkı, küreselleşmenin vaatlerinden yarar sağlamak üzere en iyi konumda olan halktır. Ancak, hikayemiz kusursuz da sayılmaz. Keza, her dönemeçte farklı bir durumla karşı karşıya kalıp, güvenliğimizi ileri bir aşamaya taşımak zorunda bırakıldık. Bir yandan da, insanlığın ilerlemesine katkıda bulunmalıydık. Bunu sürdürmek için ulusal güvenlik stratejimizin insanlara anlatılması, Kongre'nin katkılarıyla güçlendirilmesi, Amerikan halkının birlik ve bütünlüğüyle ivme kazanması gerekiyor. Eğer bu ivmeyi yeniler isek, daha büyük bir barış, refah ve haysiyete dayanan bir dünya inşa edebiliriz.

2. Stratejik Yaklaşım

"Tarihte ulusların ve halkların çıkarlarının en çok paylaşıldığı bir tarihsel dönemeçten geçiyoruz. Kalplerimizde sakladığımız dini inançlarımız, halklar arasında yeni bağlar kurulmasına veya halkları ayırmaya katkıda bulunuyor. Teknoloji, ya barışa giden yolu aydınlatmaya ya da sonsuza dek karanlıklaştırmaya hizmet ediyor. Kullandığımız enerji, ya gezegenimizi sürdürülebilir kılıyor, ya da onu yok ediyor. Tek bir çocuğun umutlarında yaşanan bir değişim, dünyanın geri kalanını zenginleştiriyor, ya da fakir kılıyor."

ABD, gücümüzün ve nüfuzumuzun kaynaklarını inşa edip bu kaynakları geliştirmek suretiyle dünya çapındaki liderliğini yenileyebilir. Ulusal güvenliğimiz, Amerika'nın ulusal niteliklerini geliştirme yeteneğine bağlıdır. Tıpkı küresel güvenliğimizin de, Amerika'nın güçlü ve sorumluluk sahibi bir liderlik sergilemesine bağlı olması gibi. Bu liderlik dahilinde, askeri gücümüz, ekonomik rekabetçiliğimiz, moral liderliğimiz ve küresel sorumluluklarımızın yanı sıra, ulusların ve halkların ortak çıkarlarına hizmet veren bir uluslararası sistemi şekillendirme çabalarımızdan söz edilebilir. Olağanüstü bir hızla değişen dünya karşısında, ABD'nin de liderli-

ğini kalıcı kılması ve çıkarlarını ilerletmek üzere yeni koşullara kendini adapte etmesi gerekiyor.

Amerika'nın ezelden beri süregelen çıkarları şu şekilde: "ABD'nin, yurttaşlarının, Amerika'nın müttefikleri ve ortaklarının güvenliği; Fırsat eşitliğini ve refahı teşvik eden açık bir uluslararası ekonomik sistemde güçlü, yenilikçi ve büyüyen bir Amerikan ekonomisi; Dünyada ve dünya çapında evrensel değerlere saygı; ve Barış, güvenlik ve fırsat eşitliğini, küresel sorunları çözmek üzere daha güçlü bir işbirliği yoluyla teşvik eden, Amerika'nın liderliğinde bir uluslararası düzen."

Halihazırda, ABD, sorumluluk gerektiren bir geçiş sürecini uygulamaya odaklanmış bulunuyor. Bu süreçte Irak'taki savaş sona erdiriliyor; Afganistan'da başarılı olunuyor; El Kaide ve onun terörist uzantıları yenilgiye uğratılıyor; ekonomi felaket bir resesyon döneminden çıkarılıp kalıcı bir iyileşme sürecine yönlendiriliyor. Bu krizlerle karşılaşırken, ulusal stratejimizin daha uzun erimli bir yaklaşım benimsemesi gerekiyor. Amerika'nın liderliğine yönelik daha güçlü bir temel inşa etmeli ve 21. yüzyılda halklar için en çok önem arz eden sonuçları daha iyi şekillendirmek üzere çalışmalıyız.

Stratejik Ortam - Dünyayı olduğu gibi almak

Soğuk Savaş'ın bitiminden bu yana geçen yirmi yıl boyunca, bilginin, insanların, malların ve hizmetlerin serbest akışı, daha önce eşi benzeri görülmemiş bir hızda gerçekleşti. Bu bağlantısallık, bireyleri hem iyi hem de kötü anlamda güçlendirdi; İkinci Dünya Savaşı'nın ardından büyük ölçüde gündemlerinde farklı sorunlar olan politika yapıcılar tarafından tasarlanan devlet-temelli uluslararası kurumlar, bu bağlantısallık karşısında zorlu bir görev yüklenmiş oldu. Devlet-dışı aktörler, çevrelerindeki dünya üzerinde çarpıcı etkiler doğurabilirler. Ekonomik gelişim, yoksulluğu hafifletti ve yeni nüfuz merkezlerine açılan kapıyı araladı. Çok daha fazla ulus, kendilerini bölgesel ve küresel düzlemde ortaya koymaya başladılar. Yurttaşlarımızın yaşantıları -güvenlikleri ve refahları- sınırlarının ötesindeki olaylarla çok daha bağlantılı hale geldi.

Bu bağlamda, 11 Eylül saldırıları, ABD açısından "dönüştürücü" bir olaydı; keza kıyılarımızın oldukça ötesindeki eğilimlerin, Amerikan halkının kişisel güvenliğini nasıl doğrudan tehlikeye atacağını açıkça göstermiş oldu. Saldırılar, Amerika'nın tek küresel süper-güç olarak pozisyonuna, şiddet içeren aşırılık yanlılığının tehlikelerine ve Soğuk Savaş'ın barışçıl bir biçimde sona erdirilmesinin ardından gelen çatışmalara çok daha net bir şekilde odaklanılmasına neden oldu. Bu saldırılar karşısında, gerek ABD gerekse Afganistan'daki müttefiklerimiz ve ortaklarımız hızlı ve güçlü bir karşılık verdiler. Bu karşılığın ardından, Irak'a savaş açma kararını verdik. Ondan sonraki yıllarda Amerika'nın güçleri, kaynakları ve ulusal güvenlik stratejisi bu çatışmalara odaklandı.

ABD, halihazırda iki savaş alanında mücadele ediyor ve binlerce kadın ve erkek bu uğurda hizmet verip yüz milyarlarca dolar bu çatışmaların finansmanına ayrılıyor. Irak'ta, egemen Irak hükümetine sorumluluk aktarımını destekliyoruz. Ayrıca, El Kaide ve onun şiddet içeren aşırılık yanlısı uzantılarını etkisiz hale getirmek, yenmek ve ortadan kaldırmak üzere daha geniş kapsamlı bir kampanyanın parçası olarak, Afganistan ve Pakistan'daki ortaklarımızın güvenlik ve refahını destekliyoruz... [21]

B- Rusya'nın Yeni Güç Politikaları

Rusya, yeni bir aşamaya geçti. Rusya artık zor geçen 1990'ları geride bıraktı. Bugün ekonomik olarak büyüyen ve dış politika alanında ABD dâhil her güce meydan okuma potansiyeline sahip olan bir Rusya var.

Bugünkü Rusya, 1990'ların Rusyasından kalın çizgilerle ayrılıyor.[22]

Yabancı ülkelerin Rus iç siyasi hayatını etkileme gücünü kısıtlamak için ilk yıllarından beri mücadele veren Putin, ABD'nin Rusya'yı karıştırmak istediği kanaatindedir. Son zamanlarda

21. http://www.pressmedya.com/?aType=haber&ArticleID=10404, 10 Ağustos 2012
22. http://www.tusam.net, Rusya'dan Çevrelenmeye Karşı Atak/Anar Somuncuoğlu

ABD'nin demokratikleştirme söylemine antitez üretmenin peşinde olan Putin, uluslararası ilişkilerin demokratikleşmesi gerektiği savunmaktadır. Putin, bazı ülkelerin benimsediği demokratikleştirme söylemi ve sömürgeleştirme döneminde uygarlaştırma söylemi arasında paralellik kurarak, eski sömürgeci devletlerin aslında kendi çıkarlarını gözetmek ve kârlarını artırmaya çalıştığını ileri sürmektedir.. Putin'e göre bu yöndeki en kirli yöntem ise Rusya toplumunu etnik ve dini temelde ayrıştırma çabalarıdır.

Putin'e göre Rusya, Avrasya coğrafyasında ekonomik bütünleşmenin öncüsü olmalıdır. ŞİÖ ve Avrasya Ekonomik Topluluğu (AET) söz konusu olduğu zaman, ekonomik bütünleşme ve milli güvenlik kavramlarının eşanlamlı olduğunu vurguladı. Rusya, Avrupa'daki Soğuk Savaş sonrası güvenlik mekanizmalarının çoktan yıkıldığı kanısındadır.

Her ne kadar Rusya'nın döviz rezervleri çoğalmış, ekonomisi rahat nefes almış ve Rusya'nın milli geliri bugün Fransa'yı geçmek üzereyse de, nükleer güce de sahip olan Rusya aslında mükemmel bir ekonomik, askeri ve siyasi bir yapıya sahip değildir. Teknolojik olarak dünya sanayi ile rekabet edebilecek bir sanayiye sahip olmayan Rusya'nın ekonomisi hemen tamamen petrol ağırlıklı işlemektedir ve askeri gücü de nükleer ve balistik füze güçleri dışında yeterli değildir. İç siyaset bugün ordu, polis işbirliği ve ekonominin rahatlığı nedeniyle iyi işler durumdaysa da, son on beş yılda dışa açılmanın getirmiş olduğu noktada artık duyarlı ve kırılgan bir yapı arz etmektedir. Özellikle ekonomide 1990'larda ortaya çıkmış benzeri sorunların aniden gündeme bir şekilde gelmesi söz konusu kırılganlığı arttırabilecek ve dünya siyasetinde bu günlerde şahinleşen bir Rusya'nın arkasında destek olacak bir ABD de belki olmayacaktır.

Rusya-NATO-Avrupa İlişkileri

NATO'nun kurulmasına neden olan Sovyet tehdidi ortadan kalkmış ise de, Sovyetler Birliği'nin teknolojik ve nükleer mirasçısı Rusya Soğuk Savaş sonrası geçirdiği transformasyon henüz tamamlanmış gibi gözükmüyor. Hele Batı ile özellikle ekonomik açıdan

artan ilişkilerine ve işbirliğine karşın, Rusya'nın Batı'ya uyma ve Transatlantik sisteme dahil olma gibi bir kaygısı da yok. İçeride Batı sistemine uymayan ekonomik uygulamalar ile özel sektöre kendi istediği ölçülerde, seçici bir tavırla izin veren Putin, demokratikleşme konusunda da yine uluslararası ekonomik kuralları etkileyen uygulamalarda bulunuyor. Kaldı ki son iki yıldır, eski Sovyet Cumhuriyetleri'nden petrol ve doğalgazı olmayanları bu kaynakları kesmekle tehdit ederken, bu kaynaklara sahip olanları da, kaynaklarını açık denizlere ulaştırmada kısıtlayıcı bir politika izleyen Putin Batı'yı bu bakımdan doğrudan tedirgin etmekte. Hatta bugün AB ülkelerinin çoğunun enerji tedariki açısından güvensizlik yaşamalarının bir nedeni de Putin'in enerjiyi bir silah gibi kullanması.[23]

Yeni Silahlanma Yarışı, Dünyayı Tehdit Ediyor. [24]

Kuzey Kore'nin gerçekleştirdiği nükleer silah denemesinin yankıları devam ederken, dünyayı saran silahlanma yarışı konusunda "yumurta-tavuk", "sebep-sonuç" tartışması alevlendi. Söz konusu silahlanma yarışının ve dolayısıyla Kuzey Kore'nin nükleer silah aşkının esas sebebinin ABD'nin saldırgan ve güven vermeyen politikası olduğu konusunda ABD içinden ve dışından eleştiriler yöneltilmektedir.

Bush'un ilk başkanlık döneminde ABD'nin ulusal füze savunma sistemini kurmaya planlaması ve 2001 yılının sonunda bu planlar doğrultusunda Soğuk Savaş'taki dehşet dengesinin mihenk taşı sayılan 1972 Anti Balistik Füze Anlaşması'ndan (ABM) çıkması dünyada büyük gürültü koparmıştı. Plana göre füze savunma sistemi, bütün ABD'yi (ve perspektifte müttefiklerini) "şer ekseni" ülkeleri başta olmak üzere güvensiz ve istikrarsız ülkelerden gelebilecek muhtemel füze saldırılarından koruyacaktır. Ulusal füze savunma sisteminin "savunması", ABD'ye düşman olan ve olabilecek ülkelerin stratejik füze elde etme ve/veya bunları ABD'ye karşı kullanma ihtimalleri üzerinde kurgulanmıştı.

23. http://www.tusam.net/makaleler Putin'in Batı'yla Mücadelesi / Ali Külebi
24. http://www.tusam.net/makaleler Yeni Silahlanma Yarışı Dünyayı Sardı / Anar Somuncuoğlu

ABM Anlaşması, Soğuk Savaş döneminde ABD ve Sovyetler Birliği'nin sadece başkentlerinin füze savunma sisteminin kalkanı altında bulunmasına izin vererek iki ülkeyi karşılıklı olarak birbirlerinin stratejik saldırılarına açık bırakıyordu. 2001'de ABM Anlaşması'ndan çekilen ABD, Alaska'da stratejik füze kalkanı kurmaya yöneldi. Bugün gelinen aşamada Amerikan stratejik füze savunma sisteminin Avrupa'yı da kapsaması amacıyla bazı Doğu Avrupa ülkeleriyle görüşmeler başladı. Stratejik füze savunma sisteminin Polonya'da veya Çek Cumhuriyeti'nde kurulabileceğinden bahsedilmektedir. Buna paralel olarak ABD, "uluslararası terörizmle savaş" kapsamında küçük çaplı nükleer bomba üretimi ve balistik füzelerin konvansiyonel başlıkla donatımı konusunda ısrar etmektedir. ABD, kendisinin ve müttefiklerinin güvenliğini "barbar" saldırılarından korumak açısından söz konusu önlemlerin gerekli olduğunu iddia etmektedir. Kimisine göre ise bu planlar, ABD'nin hegemonik gücünü yayma ve ilelebet yaşatma stratejisinin gerekli bir aşamasıdır.

İleride değişik ülkelerin veya grupların sahip olabilecekleri silahlar ve gerçekleştirebilecekleri saldırılar konusundaki tahminler bir tarafa bırakılırsa, bugün itibariyle ABD'nin stratejik savunma konusunda aldığı tedbirlere değecek askeri potansiyele sahip olan tek ülke Rusya'dır. Bu sebeple Rusya yetkilileri, ABD planlarının stratejik istikrarı yıkıcı nitelikte olduğunu ve dolayısıyla Rusya'nın milli güvenliğini tehdit ettiğini ifade etmektedir.

Yeni Dönem Rusya Güvenlik Stratejileri[25]

Rusya devlet başkanı Dmitriy Medvedev 12 Mayısta,"2020 yılına kadarki dönem için Rusya'nın milli güvenlik Stratejisi"nin yürürlüğe konulmasına ilişkin kararnameyi imzaladı. Politik yorumcu Victor Yenikeyev, Milli güvenlik Stratejisinin özü ve özellikleri üstüne şunları yazdı:

Rusya Güvenlik Konseyi sekreteri Nikolay Patruşev, "Izvestiya" gazetesinde çıkan yazısında şunları belirtti: Yeni belge,l997-de kabul

25. http://turkish.ruvr.ru/2009/05/14/1159064.html, erişim; 14.5.2009.

edilen Milli güvenlik Konseptinin yerini aldı. Milli güvenlik stratejisinde Milli güvenlik Konseptinin tezleri geliştirildiği halde özü bakımından bu, yeni bir belgedir. Bu belgede öngörüldüğüne göre milli güvenlik, stratejik milli çıkarların korunması yoluyla sağlanacak.

Otorite sahibi üst düzey devlet kuruluşlarında, askeri, bilimsel ve toplumsal çevrelerde esaslı bir şekilde görüşülen Milli güvenlik Stratejisinin önemli bir özelliği vardır. Bu belge, Rusya'nın 2020 yılına kadarki dönemde sosyo-ekonomik gelişmesine ilişkin Konsept ile sıkı sıkıya uyumlaştırıldı. Milli güvenlik Stratejisinde sanayi, bilim ve tekniğin yüksek teknolojiler temelinde geliştirilmesi ve ülkenin savunma gücüne ve hayati çıkarlarına ağırlık verilmesi öngörüldü. İhracat ve hammaddeye dayalı ekonomi modelinden vazgeçileceği ve Rusya ekonomisinin dış ekonomik koşullara bağımlılığına son verileceği ilan edildi.Rusya Milli güvenlik Stratejisine ilk kez, "bilim, kültür, sağlığı koruma ve doğal kaynakların kullanımı" gibi bölümler dahil edildi. Bu belgeden amaç, Rusya vatandaşlarına layık yaşam düzeyini sağlamaktır. Ülkenin sağlam güvenliğinin temin edilmesi için başlıca güvence de budur.

Kabul edilen stratejiye uygun olarak Rusya'nın dış politikasına, cepheleşmeye ve çok harcama isteyen silah yarışına yer vermeyecek çok yönlü pragmatik karakter kazandırılacaktır. Belgede NATO ile ilişkilerde denk kollektif güvenliğin sağlanması ve NATO'nun askeri yapısının, Rusya'nın sınırlarına doğru genişlemesinin önlenmesi öngörüldü. Başkan Medvedev'in 1975 tarihli Helsinki Sonuç belgesi yerine Avrupa-Atlantik mekanı için yeni bir Güvenlik antlaşmasının hazırlanıp imzalanmasına ilişkin teklifi bununla ilgili olarak çok büyük önem kazanıyor.

Milli güvenlik Stratejisinde belirtildiğine göre Rusya ABD ile diyalog yaparken her iki tarafa yararlı stratejik ortaklık ilişkilerinin kurulması için çabalar harcıyacaktır. Stratejik saldırı silahları, Füze savunma sistemi, güven tedbirlerinin güçlendirilmesi ve toplu imha silahının yayılmasını önleme, ikili temasların öncelikli konuları olacak. Moskova, eskisi gibi global ve bölgesel ihtilafları ve savaşları önlemede aktif rol oynıyacaktır. Milli güvenlik Stratejisinin bir

özelliği daha vardır. Bu belgenin yalnız Rus toplumunun geniş halk tabakalarının aktif desteği ile hayata geçirilebileceği kabul ediliyor.

Çin'in Ulusal Güvenlik Stratejisi[26]

Yükselen bir güç olan Çin Halk Cumhuriyeti yaklaşık son otuz yıldır göstermiş olduğu benzersiz ekonomik büyüme performansı ile günümüz uluslararası sisteminde etkinliğini her geçen gün arttırmaktadır. Ekonomik büyümenin yanında artan askeri harcamaları ile de dikkat çeken ve dünyanın en kalabalık nüfusuna ve ordusuna sahip olan bu ülke 2010 yılında hazırlanan ve 31 Mart 2011'de yayımlanan Ulusal Güvenlik Strateji Belgesi ile önümüzdeki dönemdeki güvenlik yaklaşımını ortaya koymaktadır. Söz konusu belge 38 sayfadan ve 10 ana başlıktan oluşmaktadır. Genel itibariyle saldırmazlık ve kapsayıcı güvenlik yaklaşımı çevresinde güvenliği askeri boyutlarının yanında ekonomik, kültürel, sosyal ve çevresel unsurlarını da ön plana çıkaran belgenin içeriği ve kapsamı ekte ayrıntılı olarak anlatılmıştır.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin 2010 Ulusal Güvenlik Strateji Belgesi'nde en dikkat çeken nokta ekonomik gelişmeye yapılan aşırı vurgudur. Çin için mevcut şartlarda en önemli güvenlik stratejisi, yakalamış olduğu ekonomik büyüme trendini korumak ve ekonomik büyüme için engel teşkil edecek sorunları ortadan kaldırmak ya da minimize etmek şeklinde özetlenebilir. Bunun dışında 2010 Ulusal Güvenlik Belgesi'nde öne çıkan konuları ve yaklaşımları şu şekilde özetlemek mümkündür.

Dünyadaki mevcut güvenlik durumunu genel itibariyle istikrarlı olarak gören Çin bununla birlikte dünyanın ekonomik yapısının kırılgan olduğunu ve risklere açık olduğunu ifade etmektedir.

Dünyada devam eden küreselleşme ile birlikte güvenlik konusunun karmaşık bir hal aldığını askeri ve stratejik geleneksel güvenlik konularının yanında finansal, çevresel, sağlık, terörizm gibi konuların da ön plana çıktığı belirtilmektedir.

26.http://www.bilgesam.org/tr/index.php?option=com_content&view=article&id=1043:cin-ulusal-guevenlik-stratejisi&catid=92:analizler-uzakdogu&Itemid=140, Mesut Şöhret. Erişim tarihi: 07 Mayıs 2011.

Asya-Pasifik bölgesinde ise genel olarak istikrarlı bir güvenlik yapısının olduğu vurgulanarak bununla birlikte Kore Yarımadası ve Afganistan'ın bu bölgedeki güvenliği tehdit eden unsurlar olduğu vurgulanmakta buna karşılık Çin ve Asya'daki diğer ülkeler için öncelikli konunun ekonomik gelişme olduğu belirtilmektedir.

Çin'in ulusal güvenliğini tehdit eden başlıca sorunların ise Tayvan'ın bağımsızlık talebi ile Doğu Türkistan ve Tibet'teki ayrılıkçı bağımsızlık hareketleri olduğu ifade edilmektedir.

Çin'in ulusal güvenlik politikasının savunmaya dayalı olduğunun belirtildiği belgede "Bir Arada Barış İçinde Yaşama (Peaceful Coexistence)" prensibinin esas alındığı ve Çin'in ancak saldırıya uğradığı zaman saldıracağının (attacking only after being attacked) altı çizilmektedir. Bu kapsamda Çin'in şimdi olduğu gibi gelecekte de hegemonya peşinde koşan bir ülke olmadığı ve askeri olarak yayılma düşüncesinin bulunmadığı ifade edilmektedir.

Çin Halk Kurtuluş Ordusu'nun 60 yıllık bir geçmişe sahip ve modernizasyona ihtiyacı olduğu belirtilerek bu modernizasyon faaliyetlerinin 2020 yılına kadar tamamlanmasının planlandığı yüksek teknolojiye ve ortak operasyon yapma kabiliyetine sahip vurucu gücü yüksek bir ordu kurmanın ana hedef olduğu vurgulanmaktadır.

Çin ordusunun başta kara, deniz ve hava kuvvetlerinin modernizasyon kapsamında hem silah bakımından hem de operasyonel bakımdan bir değişim süreci yaşadığı bu doğrultuda yüksek teknolojiye sahip silahlarla takviye edileceği belirtilerek söz konusu kuvvetlerin ülkenin savunulması yanında sosyal düzenin sağlanmasında, doğal afetlerde, acil kurtarma ve insani yardım operasyonlarında kullanıldığı ve BM'nin Peacekeeping operasyonlarına katıldıkları vurgulanmaktadır.

Bununla birlikte ordunun savaş zamanında ihtiyaç duyacağı rezerv kuvvetlerin oluşturulmasının büyük önem taşıdığı ve ulusal seferlik durumunda bu kuvvetlerin aktif olarak kullanılması ve barış zamanında da orduya yardımcı olacak şekilde örgütsel yapısında değişiklikler yapılmaya devam ettiği belirtilmektedir.

Diğer taraftan silahlı kuvvetlerin hukuki yapısını güçlendirmek

ve Çin hukuk sisteminin gereklerine göre yeniden şekillendirmek için bir takım hukuki düzenlemeler yapılmaktadır. Bu maksatla son iki yıl içinde askeri hukuk sisteminde birçok kanun ve yönetmelikte değişiklik yapılmıştır.

Ulusal güvenlik açısından bilimsel, teknolojik ve endüstriyel gelişmelerin çok önemli olduğu vurgulanarak savunma sanayi alanında bu kapsamda yüksek teknolojiye dayalı yenilikçi silahların ve malzemelerin üretilmesinin önemli olduğunun altı çizilmektedir. Bu kapsamda Çin hükümetinin söz konusu çalışmalar için bu alanda faaliyet gösteren küçük ve büyük ölçekli kurumlara büyük destek sağladığı vurgulanmaktadır.

Ülkenin ekonomik gelişimine paralel olarak savunma harcamalarında da artış yaşandığı fakat bu artışın makul ve mantıklı bir düzeyde olduğu savunma harcamalarının devletin diğer harcamaları içindeki payının düşük bir düzeyde olduğu ifade edilmektedir. Söz konusu bu bilgiler strateji belgesinde bu şekilde verilmesine rağmen bu rakamlar diğer uluslararası kuruluşlar tarafından doğrulanmakta Çin'in savunma harcamalarının giderek arttığı gözlenmektedir. Örneğin bu doğrultuda "İsveç Uluslararası Barış Araştırmaları Enstitüsü (SIPRI) tarafından hazırlanan rapora göre Çin'in askeri harcamaları 2009 yılına göre % 3,8 yükselerek 2010 yılında 119 milyar dolara çıktı. Çin'in askeri harcamaları 2008 ve 2009 yılları arasında % 15 büyümüştü."[27] Benzer şekilde hazırlanan bir raporda Çin'in askeri harcamalarının 2025'e kadar artacağı öngörülmektedir.[28]

Çin'in üzerinde önemle durduğu bir konuda hem kendi bölgesinde hem de diğer alanlarda barış ve istikrardır. Bu doğrultuda askeri güven arttırıcı önlemler stratejisini benimseyerek diğer ülkelerle karşılıklı siyasi ve askeri güvene dayalı ilişkiler geliştirmekte, ortak stratejik danışma grupları ve diyaloglar geliştirmektedir. Bu doğrultuda bölgesinde Şangay İşbirliği Örgütü'nü etkin bir şekilde

27. Askeri harcamalar krizle azaldı!, (11.04.20111) http://ekonomi.haberturk.com/makro-ekonomi/haber/619685-askeri-harcamalar-krizle-azaldi (Erişim Tarihi: 27.04.2011)
28. Rising Powers: The Changing Geopolitical Landscape, Report of the National IntelligenceCouncil's2020Project,http://www.globalsecurity.org/intell/library/reports/2005/nic_globaltrends2020_s2.htm (Erişim Tarihi: 27.04.2011)

kullanmaktadır. Diğer taraftan gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerle de çeşitli askeri değişim ve eğitim programları düzenleyerek ilişki kurduğu ülkelerle sorun yaşamamaya çalışmaktadır.

Çin ulusal güvenlik strateji belgesinde üzerinde durduğu diğer önemli bir konu kitle imha silahlarının kontrolü ve yayılması konusunda BM ve diğer uluslararası örgütlerin aldığı kararları desteklemesidir. Çin söz konusu kitle imha silahlarının dünyayı daha güvensiz yaptığını ve insanlık için büyük tehdit oluşturduğunu belirtmektedir. Kendisinin de kitle imha silahlarına sahip olduğunu ancak bu silahları hiçbir zaman ilk kullanan ülke olmayacağını ve bu silahları bir caydırıcı unsur olarak sahip olmayan ülkelere karşı kullanmayacağını belirtmektedir.

Görüldüğü gibi Çin'in 2010 Ulusal Güvenlik Strateji Belgesi ülkenin dünyayı nasıl algıladığını ve önümüzdeki dönemde izleyeceği politikaların en azından söylem olarak nasıl bir seyir izleyeceğini ortaya koymaktadır. Ekonomik ve nüfus büyüklüğünün farkında olan bu sosyalist ülke büyük oranda kapitalist sisteme entegre olmuş ve olmaya devam etmektedir. Çin'in sahip olduğu ekonomik büyüklüğün beklenmedik bir savaş ya da afet olmaması durumunda 2016 yılında ABD ekonomisinden daha büyük olacağı beklenmektedir. Ancak politik açıdan ve özellikle askeri açıdan Çin henüz ABD kadar etkin değildir. Bu nedenle şu aşamada kendi haddini bilen bir dış politika ve güvenlik stratejisi geliştirmiştir. Bu yaklaşım Çin'in en azından söylem olarak hegomonik bir düşüncesinin olmadığını ifade etmektedir. Ancak politik ve askeri gücü zirve yaptığında ne olacağını ve ne yapacağını şimdiden söylemek mümkün görünmemektedir.

Tek kutuplu Dünya'ya tepki

Yalta düzeninin yıkılması, soğuk savaşın son bulması, iki kutuplu dünyanın bir kutbunun çökmesi ile başlayan yeni dünya düzeni arayışları, 21. yüzyıla girerken devam etmektedir. 1980 ve 1990'lı yıllar tahmini önceden yapılamıyan olaylarla doludur. Balkanlar, Orta Doğu ve Kafkasya'da dengeler altüst olmuştur. Körfez sava-

şı yaşandı. Belirsizlikler, istikrarsızlıklar ve risklerle dolu bölgelere yeni bölgeler eklendi. Özellikle etnik, bölücü, dinsel ve milliyetçi akımlar, çatışma ve gerginliklerle dolu dünya ortamına zemin hazırladı.

Dünya savaşı sonrası emperyal devletler kendi aralarında savaşa son verip, entegrasyona gitmişlerdi. Bunun sonucunda ekonomik ve sosyal ve siyasal örgütlenmeler başlar.[29] NATO, IMF, OECD, Dünya Bankası, GATT, BM gibi Örgütler kurulur. Öncü devlet ise ABD'dir.

2. Dünya Savaşı'ndan sonra Rusya alternatif güç olarak ortaya çıkar. 1945 Vietnam, 1949 Çin devrimleri ve Doğu Avrupa'nın Rusya hegemonyasına girişi ile birlikte dünya kapitalist ve sosyalist bloklara ayrılır. ABD kapitalist dünyanın lideri olarak, pazar ekonomisi, demokrasi, özgürlük ve refah vaadiyle ülkeleri örtülü yönlendirmeye yönetmeye başlar. ABD; soğuk savaş döneminde dünya pazarlarına sürdüğü ileri teknolojiye dayalı silahlar sayesinde ve dolarla para piyasalarını kontrol ederek dünya servetinin ülkeye akmasını sağlar. Latin Amerika pazar payı beşte birden dörtte üçe yükselirken bir dizi askeri darbeler organize ederek istikrarsız yönetim getirir. İkinci Dünya Savaşı öncesi Ortadoğu petrolleri rezervlerinin yüzde 70'ini İngiltere, yüzde 29'unu ABD kontrol ederken, savaş sonrası ABD yüzde 59'unu, İngiltere yüzde 29'unu kontrol eder. 1947 de Türkiye ve Yunanistan üzerindeki İngiltere vesayeti de ABD'ye devredilir. Avrupa ticari hayatı, ABD şirketlerinin Avrupa'da ortaklıklar yoluyla yüzde 50'lere yakın kontrol edilir. ABD kaynaklı bankaların küresel piyasadaki payı 1996 yılında yüzde 80'lere ulaşır.[30]

Dünya, ABD ve bağlı uluslararası kuruluşlarının şemsiyesi altına girer. Soğuk savaşın sona ermesi Sovyetler Birliğinin dağılması, ABD karşıtı eksenin dağılması üzerine, ABD tek hakim güç politikasına işlerlik kazandırmaya başlar. ABD bu nedenle, BM'in Lahey'deki Uluslararası Adalet divanın kararlarını uygulamamakta, uluslararası Ceza mahkemesinin yargısal yetkilerini de tanımamaktadır.

29. A. G. Frank-B. K. Gills: Dünya Sistemi, Çev. E. Soğancılar, İmge Yayınları, Ankara 2003, s. 411.
30. The Economist: "Fools Gold" 11 Aralık 1992

Dünyanın hemen her bölgesindeki sıcak çatışma alanlarının bulunması BM işlevini, caydırıcılığını sorgulamayı da beraberinde getirmiştir. BM, NATO ve AGİT gibi uluslararası ya da çokuluslu örgütler çözüm bulmakta zorlanmaktadırlar. Mülteci akımlarının yoğunluğu, terörist faaliyetler, uyuşturucu trafiği, silah ve nükleer madde kaçakçılığı gibi konular artık askeri amaçlı faaliyetlerin konusu olmuştur.

Kuşkusuz bölgesel güvensizlik ortamlarının başında gelen Balkanlar, Orta Doğu ve Kafkasya, kıtalar arası kesişme özelliğinden çok geleceğin enerji bölgeleri olmasından kaynaklanan sorunu yaşamaktadır. Bölge dışı ülkelerin bölgeye yönelik ilgileri, bölgelerin stratejik özelliğinden ileri gelmektedir. Bu nedenle yeni güç merkezleri oluşmaktadır. Tek kutuplu sistem (ABD eksenli)... İki kutuplu model (Robert Harkavy)... Üç bloklu ekonomik kutuplaşma modeli...Çok kutuplu denge sistemi....Medeniyetlerin çatışması (Samuel Huntington)...Kuzey-Güney bölünmesi...Global köy modeli... Bu modellere göre dünyanın şekilleneceği beklentisinin nedenleri, vardır kuşkusuz. Bunların yanında 4 ihtimale göre dünyanın şekilenebileceği görüşü de vardır. Bunlar; Tek dünya (Wander Wilky "One World"), İki dünya (Biz ve onlar, Batı ve gerisi).., 184 devlet..,Tam kaos (sistem yokluğu) durumudur.

Yeni yüzyıla girerken tek süper güç olan ABD'nin gücünün ne zamana kadar ve nasıl süreceğine ilişkin tahminler yürütülmektedir. **ABD stratejistlerince tüm dünyaya verilmek istenen, peşinen Amerikan gücü karşısında etkisizleşerek teslimiyeti kabul etmektir.** Rusya'nın yeniden imparatorluk rüyasına girip giremiyeceği ekonomik krizden çıkması ve sosyalist yapıdan geçtiği piyasa ekonomisinde kalıp kalamıyacağına bağlıdır. Birliğe giden Avruapa'nın yeni yüzyılda oynayabileceği rol, kendi iç bütünlüğünü sağlamasına bağlı gözüklemektedir.

Hıristiyan dünyanın bütünlüğü yanında, Konfüçyüs ve Budizm birlikteliği Çin - Japon ekseninin şekillenmesine zemin hazırlamaktadır. Çin'in rolü ise nüfus gücüne ekonomik gücünü ekleyebilme durumuna bağlıdır. Sorun Afrika, Orta Doğu ve İslam ülkelerindedir. İslam Teşkilatı İslam ülkeleri arasında birliği sağlayamamaktadır. Bunda iki temel neden vardır. Biri, Arap birliğinin zayıf kalan olu-

şumu, diğeri ise Türkiye'nin İslam dünyasına duvar örmesidir. Olan bitenler, Türkiye'yi kaçınılmaz bir şekilde yerinin Orta Doğu olduğu gerçekçiliğine yöneltecektir. Tüm batıcılara karşın siyasal konjoktör, Türkiye'yi, böylesine bir tarihi dönüşüme yöneltmektedir.

Soru, Türkiye'nin rolü ve yeri nedir, ne olmalıdır? Bu nedenle Türkiye geleceğin enerji koridorunda olması nedeniyle, 200 milyonluk Türk dünyası ile jeopolitik coğrafyası ile uzun vadeli planlamasını yapmak zorundadır.

Çünkü artık geleceğin kuvvetler dengesini belirleyecek unsurlar belirginleşmiştir. Bunlar; global askeri güç olabilmek için gerekli ekonomi ve teknolojiye sahip olmak, etkili bir dış politika uygulayabilecek güçte bir hükümete sahip olabilmek, halkın dış politikaya vereceği desteği en üst düzeye çıkarmak, dış menfaatlerin doğalgaz, petrol, hammadde gibi kaynaklara göre şekilleneceği için ekonomik yapılanmayı ona göre düzenlemektir.

Uluslarası kuruluşlar: Birleşmiş Milletler ve NATO

Birleşmiş Milletler Örgütü, Birinci Dünya Savaşı sonrasında kurulan Cemiyet-i Akvam örgütünün başarısız olması üzerine İkinci Dünya Savaşı sonrasında kuruldu. Türkiye'de kurucular arasındadır. 185 üyeli Birleşmiş Milletler teşkilatının parlamentosu durumundaki genel kurul, müzakere ötesinde 5 daimi üyenin kararlarına göre idare edilmektedir.

BM, Newyork, Cenevre, Viyana, Roma ve Nairobi gibi 5 önemli merkezde faaliyette bulunmaktadır. Washington'da IMF ve Dünya Bankası, Paris'te UNESCO ve Lahey'de BM yargı organı olan Milletlerarası Adalet Divanı vardır.

BM. evrensel bir kuruluş olmasına karşın 5 daimi üyenin hegemonyası altındadır. Pakistan, Hindistan'ın, İtalya Almanya'nın, Arjantin'de Brezilye'nın daimi üyeliğine karşı çıkmaktadır. İnsanlık tarihinin en önde gelen devleti Türkiye'nin ise ciddiye alınır yanı bırakılmamıştır. 1930'lu yılların bakışı ve yaklaşımı dışına çıkmama amacı dışında devletin başkaca amacı hedefi olmayınca, Türkiye'nin

dünya politikasına yön verici işlevi de sözkonusu olmamaktadır. **Oysa Türkiye BM'nin daimi üyesi olması, bölgesel ve uluslararası tüm sorunlarda hakemlik rolünü oynaması lazımdır.** Tarihi geçmişi, birikimi bunun için yeterlidir. Türkiye 20. yüzyılı içe dönük politika ile geçirmişken, 21. yüzyılda bu kısır ve dar görüşlülükten sıyrılmalıdır. Bu Türkiye'nin kaçınılmaz geleceğidir.

BM., 2003 yılında Irak savaşında ABD-İngiltere ile ters düşer. Savaşa karşı çıkar. Güvenlik Konseyi kararı olmaksızın ABD-İngiltere Irak'a savaş açar. BM, Irak olayı ile önemli derecede güven kaybına uğrar. BM'nin etkisizleştirilmesi ile ABD-İngiltere karar vericiler olarak dünya yönetiminde ön plana çıkar. Almanya, Fransa, Çin ve Rusya dünya dengelerini alt üst eden bu yeni durum karşısında politika geliştirmek zorundadır. Türkiye bu ülkelerle birlikte hareket ederek, uluslararası güvenliğin güç kullanılarak değiştirilmesini önlemeye yönelik çabalarda bulunmalıdır. Öncü, lider devlet olma gereğine inanarak, tarihsel misyonuna dönmelidir.

NATO, Avrupa üzerindeki SSCB'nin askeri ve ideolojik tehdidine karşı oluşturulmuştu.[31]

1945 yılında yapılan Yalta anlaşması ile savaş tazminatı olarak Rusya'ya 20 milyar dolar verilir. ABD ve SSCB arasında Potsdam toplantısı sürerken, New Meksiko'da ABD, ilk atom bombası denemesi yapar. Mayıs 1946 yılında ABD, Almanya'ya silah yığmaya başlar ve soğuk savaş dönemi başlar. "Ruslar geliyor, komünizm geliyor" korku pskolojisi ile kapitalist sömürü çarkı başta Avrupa olmak üzere diğer dünya ülkelerinde dönmeye başlar.

SSCB'nin komünist faaliyeti yanında Mao Çini ikinci bir komünist faaliyete girişir. 1990'lara gelindiğinde SSCB çöküşü hızlanır. Batı'nın korunması için oluşturulan NATO, böylece işlevsiz kalma durumuna düşer, simgesel bir imparatorluğun anılara dönüşen gücü olarak kalmaya başlar. NATO'nun misyonu tükenir. Barış için işbirliği örgütüne dönüştürülmeye çalışılır. BM'nin askeri gücü olması için düşünülmesine karşın bu işlevi de yerine getirememiştir.

31. Geniş Bilgi için Bkz; www.nato.int

Ancak SSCB'nin dağılması üzerine etkisini kaybeden komünizm yerine yeni düşman tesbiti hemen yapılır. Bu düşman, ABD ve batı imparatorluğuna, örtülü Hıristiyan egemenliğine kafa tutmaya başlayan İslam'dır. İslam ülkelerinde uyanış artmış, bir çoğunda yeni devlet kurulmuştur. Batının çıkarlarının yoğun olduğu bölgelerde batı aleyhtarlığı artmaya başlamıştır. NATO yeni düşmanı bu gerçekler açısından belirler. Yeniden stratejiler belirler. Özellikle, NATO'nun tek İslam ülkesi olan Türkiye'de İslam'i uyanışın önünü kesmek için "irtica birinci tehdittir" korku psikolojisini tüm yandaş örgütlerle işletir.

Oysa Türkiye şeklen NATO üyesidir. Türkiye'nin silah sanayiisinin gelişmesini önleyen, güç olarak ortaya çıkmasını engelleyen NATO'nun yararlı değil zararlı olduğu artık anlaşılmaya başlamıştır. NATO üyesi ülkeler, Türkiye'nin hayati çıkarları karşısında düşmanca tavırlar sergilemeye devam etmektedirler. Başta ABD olmak üzere birçok NATO ülkesi Türkiye'ye karşı örtülü ya da açıkça silah ambargosu uygulayabilmektedir. Bazı NATO ülkeleri, Türkiye'nin toprak bütünlüğünü kabul etmemekte, Güneydoğu sınırlarının belirsizliğini ifade edebilmektedirler. Tüm bölge ülkeleri silahlanırken ve terör varken, NATO Türkiye'den kuvvet indirimi istemektedir. Oysa Türkiye'nin bölgesel sorunları vardır. Ve buna rağmen böyle bir istekle Türkiye'nin askeri gücünün zayıflatılması istenmektedir. NATO'nun Türkiye'yi savunma amacı yoktur.

Türkiye için bölgesel risk fazladır. Bu nedenle çok yönlü savunma stratejisi geliştirilmelidir. Rusya artık doğrudan tehdit unsuru değildir. Rus ordusu savaşmadan mağlup olan ordu durumundadır.

Avrupa Birliği, Avrupa ülkeleri arasında öncelikli tercihini yapmıştır. 21. Yüzyıl Avrupa'sında Türkiye, içerde değil, yanında kabul edilmektedir. Kontrol altında bir Türkiye Avrupa Birliği için tesbit edilen konumdur. Soğuk savaş sonrası dünya barışı içinde fonksiyon yüklenen NATO, Avrupa Birliği tarafından değişikliğe uğratılarak Avrupa savunma gücü olmaya yöneltilmeye çalışılmaktadır.[32] Avrupa savunma işbirliği, ABD ekonomik ve dış politikalarına karşı

32. Bkz; http://www.nato.int/docu/review/2003/issuel/turkish/main.htm NATO dergileri.

dünyaya alternatif sunacak bir Avrupa gücü olarak ortaya çıkacaktır. Avrupa Birliğine üye olmayan NATO üyesi ülkelerin de, Türkiye gibi ikinci planda görüldüğü açıktır. Avrupa Birliği'nin yeni askeri stratejik yapılanması, Türkiye'yi de dışarıda bırakacak şekilde gelişmektedir. Avrupa gittikçe NATO'dan bağımsız olarak hareket alanını genişletmektedir. Maasterich ve Amsterdam antlaşmaları ile AB'nin güvenlik ve savunma boyutu kazanması, ABD'yi endişelendirmektedir. Türkiye'nin gerek toprak gerekse askeri güç bakımından NATO'nun ABD'den sonra ikinci büyük ülkesi olması AB'nin Türkiye'ye bakışında önemli değişiklik yaratmamaktadır. Aksine Türkiye'yi bir yük bir kambur ve bir sorun olarak görme alışkanlığı devam etmektedir. Türkiye'nin hala AB'ne girmeyi öncelikli stratejik hedef görmesinin hiç bir mantığı ve gerekçesi yoktur. Türkiye'yi AB'ne belli mesafede tutma AB'nin uzun vadede yararınadır. Ancak gerçek bu olduğu halde hala Türkiye'nin ufuksuz sığ düşünceli yöneticileri bunu anlamak istememektedir.

Bu nedenle, NATO ilişkisi gözden geçirilmelidir. Yeni dünya düzeninde AB - Doğu Avrupa'ya yönelirken gerçekte İkinci Dünya Savaşı öncesine gitmektedir. Terörle mücadele kararı, NATO'da bir çok şeyin değişmesini sağlamıştır.[33] Ukrayna ve Rusya ilişkileri artmıştır. Geleneksel NATO sorumluluk alanı genişlemiştir. Kendi sınırları dışında da güvenliği sağlama amacındaki NATO Güney komutanlığını üçe bölerek Deniz üssünü Napoli(İtalya), Hava üssünü İzmir (Türkiye), Kara üssünü İspanya'da kurmuştur. Kafkasya, Orta Asya'da Afganistan'a kuvvet gönderme kararları ile NATO'nun dünyanın güvenliğini savunma stratejisine yöneldiği görülmektedir. Türkiye kendine güvenmelidir.

Türkiye artık gerçekleri görmeli kabul etmelidir. Bilinmeli, anlaşılmalı ve unutulmamalıdır ki; tarihi geçmişi, bölgesel potansiyeli, bir dünya devleti olma iradesi ile birleştiğinde, Türkiye'nin saygın bir güç olarak kabul edileceği açıktır.

33. Bkz; Ümit Özdağ: Türkiye-AB ilişkileri, Jeopolitik İnceleme, Ankara 2002, ASAM Yayınları. Ümit Özdağ: Dış Politika ve Silahlı Kuvvetler, Ankara 1999, Tutibay Yayınları.

ABD yaşamsal çıkarlarına tehdit durumunda Türkiye'ye yardım eder, onun ötesinde yardımı olmaz, olamaz. Çünkü ABD dış politikası hayati bölge ve çıkar temeline oturtulmuştur.[34]

Güçlü devletler için hayati bölge kavramı vardır.

Ülke stratejisi reel olarak ortaya çıktıktan sonra belirlenir. Tehdit reel olduktan sonra iş işten geçmiştir. Türkiye kendi stratejisini kendisi yapmalıdır. Türkiye savunma stratejisini ABD - İsrail eksenli yapmamalıdır. Bu kendi muhteşem geçmişine terstir. Kendi milli konseptini belirleyen ülkeler güçlü, etkin ve saygın kimlik kazanır. Türkiye yanlızlığa götürülmek istenmektedir. Savunma stratejisi gözden geçirilmelidir. Türkiye'nin savunma stratejisini ele alarak güçlü olmasını sağlaması gerekir. Caydırıcılık için bu olmazsa olmaz şarttır. Türkiye'nin tüm komşularının ortak noktası hemen hepsinin Osmanlı'dan ayrılmasıdır. O nedenle komşu ülkelerin Türkiye'ye bakışında geçmiş sendromu vardır. Ve bu dostluk içinde işbirliği çerçevesinde karşılıklı güven artıcı önlemlerle geliştirilmeli, kuşkular ortadan kaldırılmaldır. Bölge ülkeleri gibi Batı'da Türkiye'nin büyümesinden ürkmektedir. Batı Türkiye'nin ekonomik yönden Orta Doğu'nun Japonya'sı olmasını istememektedir. Bu nedenle tüm olumsuzluklara karşı milli dayanışmayı geliştiren politikalar uygulamalıdır.

Türkiye bunlar yanında gerek uluslararası gerekse bölgesel örgütlere de üyedir. Ancak hemen hiç biri etkin işlerliğe sahip değildir. İkili ilişkiler sınırlı düzeyde yürütülmektedir. ABD, NATO ve Avrupa Birliğine bağlı Türkiye, bunlar dışında çok yönlü ilişkiler geliştirememektedir. Türkiye kıskaca alınmıştır. Hareket alanı daraltılmıştır. Yeni yüzyılda bunu kırarak kendi kendisi olmak zorundadır. Buna, bölgenin, dünyanın ve insanlığın ihtiyacı vardır. Türk Milleti, olmaksızın dünya da barışın, huzurun ve güvenin sağlıklı işlemesi zordur. Tarih bunu örnekleri ile doludur. Türk Milleti, Türk Devleti, kendine güvenmeli, inanmalı ve cesur olmalıdır.

34. ABD'nin Yeni bir Yüzyıl İçin Ulusal Güvenlik Stratejisi, Ekim 1998.

Küreselleşme, Yeni Emperyalizm[35]

Yeni yüzyılda; teknolojik gelişime paralel yeni emperyal anlayış, küreselleşme kavramını ortaya çıkarmıştır. Küreselleşme olgusu bu nedenle hem ekonomide, hem sosyal değerlerde özendirilmeye çalışılmaktadır. Bunun yanında yeni dünya düzeni hayal mi gerçek mi sorgulaması da yapılmaktadır.[36]

Reform ve Rönesansını yapan, sanayi devrimi ile dünyanın zengin bölgelerini ele geçirerek güçlenen Batı kendisini, 200 yıldan beri tek medeniyet olarak görmektedir. Diğer toplumları aşağı gören Batı'nın istediği; diğer toplumların kendisini izlemesi ve kendisiyle bütünleşmesidir. Kendini merkezde gören Batı, hemen her ülkenin kendisine halka olarak eklenmesini istemektedir. Kendi bakışıyla bakılmasını sonuçta her toplumun kendini inkâr etmesini istemektedir.

İstenen Batı lokomotifinin vagonu olmaktır. Batılılaşmanın yeni ifadesi ile küreselleşmenin temelinde bu düşünce yatmaktadır. Egemen dünyanın paradigması (değerler manzumesi) kabul ettirilmek istenmektedir. Yeni dünya düzenini biçimlendiren güçler, küreselcilik ve kabilecilik yaparak, dünyayı yeniden şekillendirmektedirler.[37]

Küreselleşmenin temel niteliğinin "sermayenin uluslararası serbest dolaşımı" olduğu ileri sürülmektedir.

Küreselleşen unsur sırasıyla, uluslar arası ticaret, uluslar arası kapital mobilitesi ve sosyo-kültürel davranış ve değer yargılarıdır… Buzdağının kendisi, yani esas küreselleşen şey 'kapitalizm'dir. Bir başka deyişle, dünyanın dört bir köşesine yayılan ve dünya uluslarının bazen büyük bir istekle bazen de istemeden ve zorla kabul ettikleri şey, kapitalizmin bütün kurum ve kuralları ile işlemeye başlamasıdır. Bu nedenle 'kapitalist sistemin dünya egemenliği ile 'küreselleşme' veya 'globalleşme' eş anlamlı kavramlardır.[38]

Küreselleşen kapitalizmin ideali; yani evrensel özgürlük eşitlik ve kardeşliği kendine ideoloji yapmış yeni postmodern bir kapita-

35. Aydın, N.: Yeni Yüzyıl İçin Ulusal Stratejiler, Ankara 2003, Atlas yy., s.11-25
36. Emre, A.: Küreselleşme Fay Hattı, İstanbul 2001, Yöneliş yy., s. 185.
37. Barber, B. R.: Mc World'e Karşı Cihad, İstanbul 2003, Birey yy., s. 15-24.
38. Vural, Fuat; Savaş Dünya Ekonomi sistemleri, İstanbul, 2004, T.C. Yeditepe Üniversitesi yy, s.5.

lizmdir. Oysa; Afrika'yı yok eden, insanların açlık hastalık ve ölüme mahkum eden, talan eden, ülkeler işgal edip, yakıp yıkan küresel sermaye örgütleridir. Yine; dünyayı çiftlik, kendisini jandarma sayan küresel sermaye, sömürülen ve kandırılan bir dünyaya, boyalı kağıda (dolara) göre işlem yapılan yeni bir dünya düzeni oluşturmuştur.

İnsanlık ahkam kesen çok bilmiş aydın tiplerinin zihinsel şaşırtmalarına karşı bilinçli bir duyarlık içinde olmaları gerekir.[39]

Bütün medeniyetler batı medeniyeti potasında eriyecek mi? Batı dışında kalan milletlerin medeniyetlerini yitirerek medeniyetsiz kalacağı anlayışı gerçek mi? Tarihin Sonu tezi ile ABD'nin saldırganlığını destekleyen sonrada vazgeçen Francis Fukuyama'ya göre; liberal demokrasi ebedi bir zafer kazanmıştır ve hiçbir sistem liberal demokrasiye direnemeyecektir.

Tarihsel süreç içerisinde özellikle üç büyük medeniyetin yaşadığı dünyada hemen her medeniyetin kendine özgü değerler manzumesine sahip olduğu açıktır. Hıristiyan batı medeniyeti, İslâm medeniyeti ve Budist/Konfüçyüs geleneğine dayalı doğu medeniyeti vardır.

Batı özellikle; yüzlerce yıl egemen olan ve kendisinin de oluşumuna katkısı bulunan ancak durağanlaşan İslâm Medeniyeti'ne sahip toplumların önce lâikleşerek kendi küresel egemenliğinin altına girmesini istemektedir. İslam toplumlarının yönetiminin uzun yıllardan beri kendi kontrolünde olması bu amacın gerçekleşmesini kolaylaştırmaktadır.

Bilim ve teknolojinin insan hayatının hemen her alanına girdiği günümüzde, küreselleşme olgusuna diğer toplumların direnmesi zayıflamaktadır.

Küreselleşme olgusunun önündeki en önemli engel, her medeniyetin kendi paradigmasının olmasıdır. Her medeniyet bir diğerinin yörüngesine ve gölgesine giremez. Eklektik ve senkritik veya karışım halinde onunla bütünleşilemez. Özümleme ancak bünyenin kabul edecekleri ile kabul edemeyeceklerinin durumunu netleştirmekle mümkündür.

39. Nasser Mansouri-Guilani, "La mondialisation a l'usage des Citoyens (Les Editions Ouvriere, Paris, 2004) Yurttaşlar için Küreselleşme.

Tarihsel süreç içerisinde hemen her medeniyet birbirini etkilediği gibi etkilenmeyen yönleri de vardır. Medeniyetler benzeşik yönlerden iç içe geçmiştir. Ancak tümüyle değerler manzumesinin terki ile bir diğerini kabullenmek söz konusu olamamıştır. Kendi özelliklerini muhafaza etmek amaç olmuştur.

Bugün de İslâm toplumlarının özellikle Ortadoğu halklarının Batı'ya karşı direnişi bu nedenledir. Halklar; uzun yıllardan beri önce Batı yanlısı devlet eliyle laikleştirilmeye çalışılmaktadır. Bu politikalara karşı halkın direnmesi devam etmektedir.[40] Batı'nın bu kendine benzetme stratejisine direnen hemen tüm İslâm toplum ve devletleri, **"şer ekseni, terörist ülke"** tanımlanmasına sokulmaktadır.

Bunda kuşkusuz; İslâm ülkelerinin birlikteliğinin sağlıklı olmaması yanında, önder ülkenin olmaması da rol oynamaktadır. Yüzyıllarca İslâm medeniyetinin öncü - lider ülkesi Türkiye'nin; kayıtsız şartsız Batı yönetimi altına girmesi, toplumsal değişim ve dönüşüm projesinin kitlesel şekilde uygulandığı ülke olması Batı'nın işini kolaylaştırmaktadır. İstenen ve yapılan, devlet yönetim felsefesinin ve toplumsal değer yargılarının değişmesidir.[41]

Yeni yüzyılda küreselleşme olgusu, ABD ile gerçekleşmektedir.[42] Askerî, ekonomik, kültürel ve teknolojik gücü ile ABD, kendi hegemonyasını kurmaktadır. Küreselleşme; özünde ABD hegemonyasıdır. ABD'liler, herkes için iyi olanı kendilerinin bildiği varsayımı ile hareket etmekte, askerî ve ekonomik güçle herkesi istedikleri biçimde yaşamaya zorlamaktadır.

Batı yıllarca; demokrasinin diktatörlükleri yendiği gün, insanların zorbaların pençesinden kurtulacağını, özgür olacağını ve kaderlerini eline alacağını savundu. Diktatörlükler yıkıldı ancak bu kez özgür demokrat ABD'nin yeni sömürge ve yıkım anlayışı dünyayı sarmaladı.

Kendisini ileri, medenî, varlıklı ve güçlü gören ABD'liler için diğer toplumlar geri, cahil, barbar, despotik ve yoksuldur.

40. Bkz; Kaymas, F. - Sarıbay, A.Y.: Küreselleşme Sivil Toplum ve İslâm, Ankara 1998, Vadi yy.
41. Bkz; Berger, P. L. - Huntington, S. P.: Bir Küre Bin Bir Küreselleşme (Çağdaş Dünya'da Kültürel Çeşitlilik) Çev. Ayla Ortaç. İstanbul, 2003, Kitap yy. 2 İbnü'l Esir.: El Kamilu Fi't-Tarih, Cilt XIII, Kahire, 1301, s.164.
42. http://www.tusam.net/makaleler Küreselleşme ABD'nin aracı, Aybike Koca

Gelişmiş, serbest piyasacı, insan haklarını, demokrasiyi, hukuku dilinden düşürmeyen ABD'liler için yakıp-yıkma ve yağmalama, genlerinde yer alan olağan davranış biçimidir. Amerikan kıtasına aynı anlayışla Kızılderilileri temizleyerek sahip olan ABD'liler, dünyanın farklı bölgelerindeki kaynakları da aynı yöntemle ele geçirmeyi doğal bir hak olarak algılamaktadırlar.

Küresel hakimiyet arayışı her güçlü devlette belli bir noktadan sonra görülen eğilimdir. Dünyayı güç kullanarak yönetme anlayışı geçmişten bugüne değişmez olgudur. Küreselci ve müdahaleci bir ideolojiye dönüşen yanı ile ABD'nin tercihi de bu olmuştur. Bu, fanatizme ulaşsa da bir gerçektir. ABD kendi imajına uygun olarak; dünyayı yönetmek ve güçlü olmak için günah da işlenebilir anlayışını getirmiştir. Beğenilsin, beğenilmesin ABD'nin gücü ve etki alanı onu imparatorluğa dönüştürmüştür.[43]

ABD, cumhuriyet mi imparatorluk mu? ABD neden rakipsiz imparatorluk olarak görünmektedir? Çünkü: Dünya nüfusunun yüzde 6'sına sahip olmasına rağmen dünya servetinin yüzde 50'sine sahiptir. Dünya ekonomisinin yüzde 31'ine sahiptir. Kendisinden sonra gelen en büyük dört ekonomi Japonya, Almanya, Fransa ve İngiltere'nin toplamından daha büyük ekonomiye sahiptir.

Hiçbir ülke, ABD'nin sahip olduğu askerî gücün seviyesinde değildir. ABD; dünyanın her yerine gönderebileceği ileri teknoloji ile donanımlı hava gücüne, her arazide savaşabilecek araç ve gereçlere sahip büyük miktarda kara gücüne, 12 dev uçak gemisi ile okyanuslarda seyreden filolara, üslerde bulundurduğu deniz gücüne sahiptir. Bununla birlikte yetmişten fazla ülkede, sürekli bulundurduğu hava, kara, deniz üsleriyle dünyanın hemen her bölgesine intikal edebilecek durumdadır. Almanya, Güney Kore ve Japonya'da büyük askerî üsleri bulunmaktadır. Bu üsler yeni dış politika ve terörle mücadele kapsamında farklı bölgelere de taşınacaktır. Almanya'da 70 bin, Güney Kore'de 38 bin Japonya'da 47 bin (30 bini Okinawa adasında) ABD askeri bulunmaktadır. ABD'nin tüm Ortadoğu ve Körfez bölgesinde bulundurduğu asker sayısı ise; 500 bindir.

43. Hardt M. - Negri, A.: İmparatorluk, Çev.Abdullah Yılmaz, Ankara 2002, Ayrıntı yy. s.177.

ABD'nin askeri felsefesi, kendine rakip olabilecek ülke ya da ülkeler topluluğunun oluşmasına imkân yaratmamak temeline dayanır. ABD, kendi güvenliğini sağlayacak stratejik politikasını kuruluş aşamasından hemen sonra belirlemiş, bütün yönetimler bu stratejiye bağlı kalmışlardır.

ABD'lilerin hemen her ülkede devşirdikleri ile kurmak istedikleri hegemonya, Amerikan barbarlığının, azgınlıklarının, tahribatlarının ve yağmalamalarının üstünü örtmektedir. Nobel ödüllerinin yüzde 60'ının Amerikalılar tarafından alınması, gayri safi millî hasılasının yüzde 2.7'sini araştırma ve geliştirmeye harcaması, Avrupa Birliği'nde bu oranın 1.9 olduğu göz önüne alındığında, diğer ülkelerin ne kadar geride olduğu görülür. ABD yüksek teknolojiye, yüksek refaha bu sayede ulaşmıştır.

İnsanlık tarihinin her döneminde bilgi ve bilge kişiler bir yerde toplanır. Şimdi ise ABD'de toplanmaktadır. Ancak vahşi kapitalizmi ve yağmacı kovboy hukukunu uygulayan ABD'nin "ben ve öteki" ayrımını kırması, insanlığın geleceği için çok önemlidir.[44]

Amerikancılığın küresel çapta etkinlik kazanması ile servet büyük sanayi gruplarının elinde toplanmış ve yığınların sefaleti gittikçe artmıştır.[45]

ABD üç büyük evrensel olgunun mimarıdır. Kurulurken özgürlük kavramını yüceltti. Yükselirken refah devleti bilim ve teknolojiyi yüceltti. Çökerken de eşit ve adil bir sistemin temellerinin atılmasına sebep olacaktır.[46]

Emperyalizm, zorla başkalarına egemen olup değişik şekillerde sömürmektir. Yakıp yıkma vardır. Görülen ve görülmeyen güzellikleri alıp götürmeyi yeraltı ve yerüstü zenginlikleri yağmalamayı, beyinleri ve ruhları köleleştirmeyi hedef alır.[47]

Vandalizm ise görülen maddî değerleri ve zenginlikleri yok etmeyi hedefler. Yakıp yıkmayı, kırıp dökme sapkınlığını, kabalığı,

44. Bkz: Vidal, G.: Son İmparatorluk, Çev. F. Pamukçu, İstanbul 2005, Gerdaş A.Ş.
45. Mcgowan, D.: Amerikan Faşizmi, Çev.M.B.Gülle, İst., 2005, Okul yy.
46. Bkz; Garaudy, R.: Amerikan Efsanesi, Çev. Cemal Aydın, İstanbul, T. Edebiyat V.yy.
47. Başkaya, F.: Küreselleşme mi Emperyalizm mi, Ankara 2003, Ütopya yy., s. 13. Bkz; Başkaya, F.: Sömürgecilik, Emperyalizm, Küreselleşme, 2. Bası. İstanbul, 2002, İletişim yy..

hoyratlığı esas alır. Hile, kandırmaca, aldatmaca, beyin yıkama ve art niyet vardır.

Her ikisi de aynı kökten türeme kavram olan emperyalizm ile vandalizm patolojik bir haldir. Başkasına egemen olarak yakıp yıkmak, kırıp dökerek korku salmak davranışlarını içerir. Tarih, emperyalist ya da vandalist sapkınların örnekleri ile doludur.

İnsanlık tarihinin vahşi uygulama örnekleri batının genetik yapısına işlenmiş gibidir. Fransız ihtilâli ve sonrasında 18 ve 19. yüzyılda cinayet davalarının tutanakları, idam edilmesinin ardından katilin derisiyle ciltleniyordu. Tıp kitaplarının da kadavra derisiyle kaplandığı biliniyor. İngiltere'de Leeds kentinde cildi insan derisiyle yapılmış kitap bulunması, Avrupa'da yadırganmayan durumdur.[48]

Batı ırkçılık anlayışı ise; dünya coğrafyasını saran bir virüs gibi etki yapmıştır. Eski Yunan, Roma ve Mısır toplumlarında egemen olan uluslar, kendilerinin doğal üstünlüklerine inanırlardı. Diğerleri ikinci sınıf ve köle/hizmetçi olarak yaratılmış varlıklar olarak görürlerdi. İsrailoğullarında ırkçılık, dini nitelik kazanmıştır.

Sosyal bir teori olarak ırkçılık, 19. yüzyılda sistemleşmiştir. Darwin'in biyolojik evrim kuramı sade bilimsel ırkçılığa temel oluşturmuştur. Darwin ve takipçileri; Avrupalı beyaz ırkın, insanın toplumsal evriminin en üst aşamasını temsil ettiğini savundu. Bu sakat üstün ırk kuramı ABD'de yerlilere sonra tüm dünyaya yansıyan anlayışa dönüşmüştür. İslâm ise kökeni Rum olan Süheyl, Habeşli olan Bilal, İranlı olan Salman gibi farklı ırkdaki insanları ortak değerlerde birleştirmiştir. Veda hutbesinde "Arabın arap olmayana, Arap olmayanın araba, beyaz renkli olanın siyaha, siyah renkli olanın beyaza bir üstünlüğünün olmadığı; üstünlüğün yalnızca takva ile olduğunu" dünyaya ilan edilmiştir.

Savaş; dünya'da olduğu gibi Orta Doğu'daki yerleşik kırılgan, suni ve adaletsiz dengeleri altüst etmiştir. Sonu belirsiz kargaşa dönemi açılmıştır. Batının dünya genelindeki meşruiyetini sorgulanmasına ve yüzyıllar sürecek yeni bir kan davasının canlanmasına yol açmıştır.

48. Hürriyet Gazetesi, 9 Nisan 2006, s. 7.

Avrupa'da artan ırkçılık yeni şekillere bürünmüştür. Müslüman göçmenler iç hasım olarak algılanmaya başlanmıştır. Haçlı dönemi ve 19 ile 20. yüzyıl sömürge dönemi yeniden canlanmıştır. Sömürülme kabiliyeti esas alınmıştır. Ülkeler önce sömürülmeye elverişli hale getirilmektedir. Sömürülme nedenleri devam ettikçe farklı yöntemlerle sömürülme devam etmektedir.

Hermes ve Zerdüşt kaynaklı batı medeniyeti, Amerika kıtasında İNKA ve MAYA servetlerini yağmalayarak Kızılderilileri katlederek siyahları köleleştirerek yüzyıllar süren sömürgecilik dönemiin kaynaklarıyla gelişmiştir. Afrika ve Asya'da aynı uygulamalarla sömürme stratejisi acımasızca uygulanmıştır. Altın ve elmas rezerv çoksa orada iç savaş ve karışıklık sürekli ateşlenen bir fitil gibidir. Kongo, Nijer, Nijerya, Sudan, Somali, Kenya Çad, Angola ve Raunda gibi ülkelerin görünürde bağımsızlıklarını almaları bir anlam ifade etmemiştir. İç savaşlar ya etnik kabile ya da dinsel farklılıklar olarak ortaya çıkmaktadır. Kendi ülkelerinde ırgat haline getirilen kabilecilik anlayışını kıramayan halklar, sömürge gücünün karşısında ezik kılınmıştır.

Batı sömürgecilik uygulamaları ile sermaye birikimi sağlamıştır. Teknolojik atılım için yeterli kaynağa sahip olmuştur. Bilgi ve teknoloji de be nedenle ilerlemiştir. Dine dayalı yeni kapitalist yaklaşım ortaya koyan Papaz Luther ve Calvin, dünyayı **"kötülük küresi"**gördüklerinden her şey mübah anlayışını insanlara nakşettiler. Zulüm ve vahşet demek olan sömürgecilik, küreselleşme ve yeni dünya düzeni adı altında farklı kavramlarla yeni yüzyılda uygulanmaya çalışılmaktadır.

Batının bu yaklaşım tarzına karşı, dünyadaki çatışmalar artık kimlikler üzerinde yürüyecektir. Yeni bir güç dağılımı ise şekillenmeye başlayacaktır. Türkiye, 1000 yıldır farklı coğrafyalarda etkin iken ve bölgeler arası denge iken yeni durumda nasıl bir rol oynayacak? Cevaplanması gereken soru budur. Toplum içi geleneksel dinamikler, ulus devlet düzeni kurallarını ve liberal siyaseti sarsmaya başlamıştır. Evrensel ölçekte kurumsal bir otoriteye veya bağlandığı bir devlete sahip olmaması, İslamcılığın küreselleşmesini kolaylaştırmaktadır. Hiyerarşik yıkılma demokratikleşme çabalarıyla birle-

şince otorite parçalanması kaçınılmaz olmaktadır. Bu ise İslâm'ı referans alan dinamiklerin gücünü artırmaktadır. Liberal siyaset anlayışını reddeden yaklaşım tarzı, batının hegemonyasından kurtulma merkezine odaklanmaktadır. Özgürlük mesajından kitlelerin refahını artırma konusunda proje üretmekten yoksun bu yeni başkaldırı hareketi, kaçınılmaz bir şekilde şiddeti esas almaya yöneltmektedir.

Batının özgürlükçü barışçı kimliği artık anlam ifade etmemektedir. Emperyalist sömürüye dayalı geçmiş ve bugün küreselleşme ve çağdaşlaima değerleri adı altında yeni yağma ve sömürme uygulamaları gündeme gelmektedir. Avrupa'nın yerleşik Müslümanları olan göçmenleri de etkileyen ırkçı hareketlerini besleyen bu durum, Avrupa'nın kabusu olmaya başlamıştır.

Dünya coğrafyasında yapılacak gezintide yok edilen halkları, uygarlıkları ve sanat eserlerinin izlerini görmek mümkündür. İskenderiye kitaplığını yakan, sanat yapılarını yıkan anlayışla, Amerika kıtasında Maya, Aztek ve İnka uygarlıklarını silip süpüren zihniyeti,[49] Kamboçya / Lagos'ta görkemli Akkor-Vat tapınağı dışında bir şey bırakmayan yağmayı ve yok etmeyi, Endülüs'te 300 yıllık uygarlıktan geriye birkaç asma bahçe ile saray dışında bir şey bırakmayan gücü, 450 yıl boyunca Balkanlarda şekillenen Osmanlı-İslam uygarlığına ait tüm eserlerin yok edilmesini sağlayan saplantıları, Moğol'ların Orta Asya ve Ortadoğu'yu yakıp yıkan barbarlıklarını, Anadolu'da 1000 yıllık İslâm uygarlığının birikimlerini donduran, anlamsız kılan, kütüphanelerine kilit vuran, anlaşılmasını, okunmasını, geliştirilmesini durduran yıkım gücünü, Irak işgali sırasında insanlık gördü, izledi, benzerlerine tanık oldu.

Ancak Irak savaşında emperyalizmle vandalizmin işbirliği yaptığı görülmüştür. ABD ve İngiltere, emperyalist anlayışla Irak işgali ile yer altı ve yerüstü zenginliklerine el koymayı amaçlamıştır. Rejim değişikliği görüntüsü altında bu gerçekleştirilmiştir. "Bölgeye demokrasi, huzur getirilecek, hak ve özgürlükler bölge halkına verilecek"görüşleri dünya kamuoyuna yansıtılmıştır.[50]

49. Bkz; Thomson, R.: Aztekler, Çev. Meltem Özdemir, Ankara 2001, Arkadaş yy. Mihhael, D. Coe.: Mayalar, Çev. Meltem Özdemir, Ankara 2002, Arkadaş yy..
50. Aydın, B.:Amerikan Küreselleşme Hakimiyeti, Saldırı Planı, İstanbul 2005, IQ Kültür Sanat yy..s.14.

Savaşla birlikte saraylar, kütüphaneler, müzeler, sanat eserleri bombalanmış yakılıp yıkılmış ve yağmalanmıştır.

ABD ve İngiliz Petrol şirketleri, antikacılar, askerler, eski eser kaçakçıları el birliği ile insanlık tarihinin 7000 yıllık hazinelerini talan etmiştir[51] Dünya ise her zaman olduğu gibi güç karşısında susmuş ve sadece seyretmiştir. Tarihte bir çok yağmalama olayları görülmüştür. Bunlardan Orta Asya'dan başlamak üzere geçtikleri her yeri yağmalayan Moğollar örnek teşkil etmektedir.

Kâbil ve Bağdat, emperyalistlerin ve vandalistlerin işgali altındadır.

Finans dünyası ve Hıristiyan gelenek koalisyonu, ABD'nin ruhunu temsil etmektedir.[52]

Uygar dünya, terörle mücadele yol ayrımındadır. Ya Bush'un savunduğu "düşmanla düşmanın yöntem ve silahlarıyla mücadele ya da Blair'in önerdiği İslâm'ın radikal yorumlardan temizlenmesini içeren çözümdür. Kültürel boyutta batı kendi değerlerini küresel düzenin temeli yapma çabası oldukça bu iki çözümde neticesiz kalacaktır. Gezegenin her yerine kendi değerlerini götürmek ve tüm toplumları kendi değer ve tüketim kalıplarına göre biçimlendirmek çabası barışı değil çatışmayı daha da artıracak yaklaşım tarzıdır.

Amerikan Ulusal Kontrterörizm Merkezi (NCTC), terör şüphelileri listesinde yer alanlar 2003 yılında 325 bin iken 2006 da 1 milyona ayaklaştığı ifade edilmektedir. Bu kişilerin çoğu ABD vatandaşı değildir ve ABD de oturmamaktadır.[53]

ABD, dünyada; devletleri insan hakları ve demokrasi afyonu ile çözmektedir. Medya ve sivil toplum örgütleri kanalı ile toplum direncini kırmaktadır. Direnen ülkeleri ise askeri yönden işgal etmekte veya tehdit etmektedir. ABD'nin en büyük ve etkili gücü ise iletişim ağı ve

51.Tırman, J.: Savaş Ganimetleri, Amerikan Silah Ticaretinin Bedeli, çev. Doğan,T.-Yıldırım, A.: İstanbul 2005, Aram yy., s. 5-40.
52. Pelerin, M.: Küresel Sermayenin Beyni, İstanbul 2005, İleri yy., s.32-45.
53. Washington Post Gazetesi, 15 Şubat 2006

finans gücüdür.[54] Dünya Bankası, IMF ve Dünya Ticaret Örgütü, ülke ekonomilerini sarsmakta ve ABD önünde dize gelmektedir.

Küreselleşme ile birlikte, çok uluslu şirketlerin yaygın çıkarlarını korumak için küresel güç; teknolojiyi, dinleme, takip etme, tespit ederek etkisiz hale getirme stratejisinde kullanmaya yönelmiştir. ABD yöneticilerinin çok uluslu şirket yöneticileri olması, ABD askerî gücünün Amerikan şirketlerinin dünya genelindeki çıkarlarını koruma ve kollama amacıyla kullanılması sonucunu doğurmuştur. Bu güç ise yeni imparatorluk olarak ABD egemenliğini sağlamaya yönelmiştir.[55]

Küresel güç ABD, dünyayı, yüksek teknoloji ile dinlemekte, askeri güçle kontrol etmektedir.[56] ABD bu nedenle Ulusal Güvenlik Dairesince (NSA) geliştirilen ECHELON sistemi ile ticarî ve askerî iletişim uyduları aracılığıyla haberleşmeyi dinlemek için geliştirilen sistemle dünyayı dinlemektedir. Bu sistem, dünyadaki bütün telefon, faks, telsiz SMS ve elektronik posta iletişimini dinleyen dev kulaktır. Gelişmiş anten sistemleri ABD, İtalya, Türkiye, İngiltere, Yeni Zelanda, Kanada, Avustralya, Pakistan ve Kenya'da bulunmaktadır.

Sistem, topladığı bilgileri 1996 yılında NSA'nın Fort Meade'deki merkezinde kurulan ve Internet esaslarına göre çalışan "Intelink" adlı bilişim ağıyla paylaşmaktadır. Intelink ABD'nin 13 ayrı istihbarat örgütü ile bazı dost istihbarat örgütlerini birbirine bağlamaktadır. Böylece merkezi kontro – denetim takip ağı ile dünyayı takip ederek yönetme ve yönlendirme mekanizması işletilmektedir.

Ancak tüm bunlara karşın ABD, Oklahama saldırısını, savaş gemisine yapılan saldırıyı, Tanzanya ve Kenya büyükelçiliklerine yapılan saldırıları nihayet 11 Eylül'de kendi topraklarındaki simgesi olan dünya ticaret merkezine ve askerî merkezi olan her türlü korunmaya, donanıma sahip Pentagon'a yapılan saldırıları önleyememiştir.

54. Özakıncı,C.: Euro-Dolar savaşı, 3. bası, İstanbul 2005, Otopsi yy., s.45.
55. Hardt, M.-Negri, A.: İmparatorluk, Çev. Abdullah Yılmaz, 4.Bası, İstanbul 2002, Ayrıntı yy., s. 177.
56. Bkz; Ersanel N.: Siber İstihbarat/Küresel ve Nano Casusluğun Anatomisi, İstanbul 2006, Hay yy.

Yükselen güç ABD için dönüm noktası 11 Eylül'dür. Sivil değerlerde, savaşçı ruhta gerileme, estetik değerlerde yücelme, GSMH'daki sınırlı büyüme, bütçe açığı gelir dengesizliği, zengin yoksul uçurumu gibi nedenlere bakıldığında ABD'nin çöküş/yaşlılık dönemine girdiği söylenebilir. Romantik dönem, erken zirai dönem, zirai dönem, sınai dönem ve dijital dönemleri yaşayan insanlık tarihinde dönemsel çöküşler yaşanmıştır. Bu son safhayı insanlığın ABD eliyle yaşadığını ifade etmek gerekir.[57]

Dünya her zaman eşitsiz olmuştur. Gücün hukuku egemen olmuştur. Küreselleşme olgusu ile değişen sadece gücün, kitle iletişim araçları ile her an hissettirilmesi olgusudur. Dünyada her zaman eşitsizlik hakimdir. BM Güvenlik Konseyi'nde vetoya yetkili 5 daimi üye vardır. Buna rağmen Irak savaşında ABD daimi üyelerinin karşı olmasına karşın gücünü kullanmıştır.

Nükleer silâhlara bazı ülkeler sahip iken diğerlerinin sahip olmasını önlemek için bu doğrultudaki uluslararası sözleşmelerin imzalanması istenmektedir. Aksi halde nükleer güce sahip olan ülkeler, olmak isteyen ülkelere saldırabileceği tehdidinde bulunabilmektedir.[58] Egemenler dünyasında gücün kaybolmasını önlemek için uygulanan küresel yaklaşım tarzı bu olmaktadır. Güçlü devlet, denetlenemeyen devlettir. Çok kutuplu dünyada caydırıcılık varken, BM gibi kuruluşlar varken, küreselleşme olgusu ile artık tek süper güç kararları uygulanır olmuştur.

Soğuk savaş sonrası çıkan küreselleşme kavramının değişik tarifleri olmakla birlikte küreselleşme, bilgi ve sermayenin hızlı dolaşımı ve ülkelerin birbirlerini karşılıklı olarak etkilediği süreç olarak görülmektedir.

Küreselleşmenin artıları yanında taşıdığı bir çok olumsuzluklar da vardır. Küreselleşmenin ekonomik ve güvenlik alanındaki sonuçlarından olumsuz etkilenen gelişme yolundaki ülkeler, sıkıntıdadır. Güçlü ülkeler zayıf ülkelere küresel yaklaşımlarını kendi politikala-

57. Bkz; Kupchan, C. A.: The End Of The American Era: U.S.Foreign Policy and the Geopolitics of theTwenty-first Century., Knoff, NYY 2002. Glantz, Kalman: Human Nature Review., Vol.3, 2003, pp.124-125.

58. Bkz; Martin, H. P.-Sohumasu, H.: Globalleşme Tuzağı, Demokrasiye ve Refaha Saldırı, Çev. Ö. Saatçi-M. Kahraman, İstanbul 1997, Cirit yy.

rını dayatmaktadırlar. Bu dayatmalar ekonomik ve sosyal boyuttaki desteklerle güçlendirilmektedir.

Küreselleşme ile zenginliğin sınır tanımaz bir şekilde artması, fakirliğin, açlık-sefalet ve gelir dağılımındaki eşitsizliğin giderek artması sonucunu doğurmuştur. Sermayenin sınırsız dolaşımı, çok uluslu şirketlerin etkinlik alanlarının genişlemesi, devlet politikaları ile ülkenin karar mekanizmalarını dolayısıyla güvenliklerini de etkilemeye başlamıştır.[59]

Bazı insanlar küreselleşmeyi anladıkları için, bazıları ise anlamadıkları için alkışlamaktadırlar.

Bununla birlikte; küreselleşme kaçınılmaz bir gerçekliktir.

Değişim sürecini zamanında algılayamayanlar, değişim sürecinin sonucunu seyrederler. Millî çıkarlarla küresel çıkarları uyumlu hale getirmek zaruridir. Bunun için değişime ayak uydurmak gerekir.

Küreselleşme Karşıtlığı:

Yaşadığımız dünyanın gerçeklerini anlamak zorundayız. Küreselleşme ile teknolojik gelişmeler artarken, refah yükselirken; yığınlardaki çaresizlik, ilkesizlik, amaçsızlık artmaktadır. Bir nevi dünün göz kamaştırıcı başkentlerinde barbarlaşma ile birlikte zevksiz, estetik yoksunu kaba yaşam biçimi de şekillenmektedir.

Göçmenlerle bozulma artarken, gençlikte amaçsızlık, umutsuzluk, mutsuzluk hiçbir değer yargısına sahip olmama artmaktadır. Kent merkezlerinde binlerce yıl öncesinin davranış biçimini görmek mümkündür. Yemek anlayışı / biçimi, seks için kadın pazarlama yöntemleri ilkel zamanlara dönüş yapmıştır. Rock ve heavy metal müziği, spor ve sporcu ilahlaştırma fanatizmi, uyuşturucu alışkanlığı, gençliği sarmıştır.

Tüm uygarlıklar insanların duygularını inceltmek, düşünce dünyasını yüceltmek, yaşamına zarafet katabilmek amacındaydı. Saraylar edebî, kültür oluşturma amaçlı, sanatsal mekanlardı.

Küreselleşme, binlerce yıllık geliştirilmek istenen estetik yaşam biçimlerini, alışkanlıklarını da değiştirmektedir.[60]

59. Bkz; Bales, K.: Küresel Ekonomide Yeni Kölelik, Çev. Pınar Öğünç, İstanbul 2002, Çitlenbek yy.
60. Bkz; Brecher J.- Castello T.- Smith B.: Aşağıdan Küreselleşme, İstanbul 2002, Aran yy.

Tüm dünya kentlerinde kırılan telefon kulübeleri ile yırtılan koltuklarla, kokan dükkanlarla, kadın zarafetini ayaklar altına alan fuhuş sektörü ile azgınlaşan kültürel çöküntü yaşanmaktadır. Kültürel çöküntü, bıkkınlık, yüksek kültür taşıyıcılarını karamsarlığa düşürmektedir. Böylesine kültürel çöküntü, yoksul yığınların ve gelecek endişesi duyan aydınların ve gençliğin tepkisine zemin hazırlamıştır. Çevre kirlenmesi, doğal dengenin bozulması, azgınlaşan uluslararası sermayenin doymak bilmeyen sömürü mekanizması karşısında tepkiler, küresel boyuta taşınmıştır.[61]

Küreselleşme karşıtı gösteri düzenleme, hemen her zirve toplantısı ile gündeme tekrar gelmektedir. 1930'ların İspanya iç savaşında özerk gruplar halinde hemen her ülkede örgütlenen bu gruplar, sözcüleri aracılığıyla iletişim kurmaktadırlar. Anti-küreselleşme sayesinde yayılmaya başlayan akımın amaçları açıktır. Amaç, 20. yüzyıl anarşistleri gibi devleti hükümeti düşürmek değildir.[62] Onlar, milletvekilleri ve patronların olmadığı, insanların karar sürecine doğrudan katıldığı, tam demokrasi ortamının sağlanmasını istemekte, böylece insanların daha mutlu yaşayacaklarına inanmaktadırlar.[63]

IMF, Dünya Bankası, Dünya Ekonomik Forumu, Dünya Ticaret Örgütü ve liderlerin zirve toplantılarını, Irak savaşını kitlesel olarak protesto edenler, alternatif bir güç oluşturmaktadır. Soğuk savaşın Batı karşıtı Sovyetler Birliği ve Çin'in işlevini şimdi bu grup yapmaktadır. Herkesin eşit söz hakkına sahip olduğu, kimsenin başkaları üzerinde otorite kuramadığı bir dünyanın oluşması için çalışmak gerektiğini düşünen bu grup, gösterilerini de bu amaçlarla yaptığını ifade etmektedir. Bu grup kendilerine, anarşistler, küreselleşme karşıtları yerine küresel adalet hareketi demeyi uygun görmektedir.

Anarşizm devletin olmadığı kaos ortamı ile eş tutulabilir.[64] Yaşadığımız global terörizm çağında devletin yok edilmesinin felâketle

61. Şensen, F.: Küreselleşmenin Öteki Yüzü Yoksulluk, 2. Bası, İstanbul 2002, İletişim yy.. s. 5
62. Bkz; Wood Cook, G.: Anarşizm, Bir Düşünce ve Hareketin Tarihi, Çev. Alev Türker, 4. Bası, İstanbul 2001, Kaos yy.
63. Küreselleşme mi, Küreselleşme Karşıtları Ne İstiyor, Çev. Bilal Gülgeçen, İstanbul 2002, s. 41.
64. Bakunin: Devlet ve Anarşi, Çev. Murat Uyurkulak, 2.Bası, Ankara 2000, Öteki yy..

sonuçlanacağı da iddia edilmektedir. Brink Lindsey "Sovyetler Birliği ütopik eşitlikçi bir düşüncesiyle kuruldu. Ama ne oldu? Diktatörlüğe dönüştü. Anarşistlerin eşit haklara sahip bir toplum yaratma düşüncesi hâlâ bir fantezi."[65] şeklinde olayları yorumlamaktadır.

Anarşistler terör, savaş ve yoksulluğun, kapitalizm ile siyasî sistemin yarattığı eşitsizlik sonucu olduğuna inanmakta, sistemin elden geçirilmesini istemektedirler.[66]

Akademik dünyada anarşist ve terörist akademisyenlerin popülaritesinin de arttığı gözlenmektedir.

Modern anarşistlerin ve teröristlerin çoğu şiddeti; "insana zarar verilmesi" olarak tanımlıyor. Büyük şirketlerin taşlanması, bombalanması şiddetten sayılmamaktadır. ABD'nin en önemli anarşisti olarak tanınan dil bilimci Noam Chomsky ise anarşistleri "radikal demokratlar" olarak tanımlamaktadır.[67] Anarşist John Zerzan ise; uygarlığın insanlığa getirdiği dayatmaları, özgürleşmenin önündeki en büyük engel olarak görmekte, insanların moderniteye tepki vermek için kökten dinciliğe yöneldiği tezini savunmaktadır.[68]

Küreselleşme olgusu, dünyanın farklı kültürlerini ve medeniyet değerlerini eşit biçimde kapsamamaktadır. Batı Hıristiyan, İslam, Çin ve Hint medeniyetleri tüm değerleri ile toplumlarda yaşamaktadır. Küreselleşme, bu medeniyet mensuplarını arasındaki diyaloğu artırmadığı gibi birbirlerini tanımalarına da olanak vermemektedir. Tek bir medeniyet ve onun tek kültürünü diğerlerinin önüne geçiren dinamizm üretilmektedir. Farklı düşünen, yaşayan ve algılayan insanlar dışlanmaktadır.

Medeniyet ve kütür değerlerinde tek tipleşmeyi öngören küreselleşme, insanlık tarihini ve tecrübelerini göz ardı etmektedir. Yeni bir dogmatizm / bağnazlık dünyayı sarmalarken, amaçlanan dünyanın yeni düzeni, gerçekleşmesi zor bir sürece girmiştir.

65. Lindsey, B.: 17 Ocak 2003, Vatan Gazetesi . Bkz; Bookchin, M.: Toplumsal Anarşizm mi, Yaşam Tarzı Anarşizmi mi, Çev. Deniz Aytaş, İstanbul 1998, Kaos yy..
66. Bkz; Doger H.-J.: Anarşizmin Bugünü, Haz. Can Karatay, İstanbul 1999, Ayrıntı yy.
67. Chomsky, N.: Vatan Gazetesi 17 Ocak 2003.
68. Bkz; Zerzan, J.: Gelecekteki İlkel, İstanbul 2004, Kaos yy.

III- YENİ DÜNYA DÜZENİ

A. Global Ekonomi

Başta Davos olmak üzere uluslararası birçok toplantıda yeni dönem ekonomik gelişme trendlerinde Türkiye yer almıyor. Ancak gerek finans sektörü gerek küresel şirketlerin doğu/batı, kuzey/güney kesişme noktası olan Türkiye'yi göz ardı etmeleri elbette beklenemez.

70 milyonluk büyük bir pazar olan, sanayisini tamamlayamamış, montaj anlayışından kurtulamamış bir Türkiye'yi, küresel sermayenin göz ardı edemeyeceği de ortadadır. Global ekonomik gelişmelere yönelik görüşleri ve yaklaşımlar netleşmiştir.

Global ekonomik gelişmelerin ve beklentiler doğru analiz edilmelidir. ABD'deki sorunlu gayrimenkul piyasasından Tayland'daki sermaye kontrollerine ve petrol/enerji piyasalarındaki beklentilere kadar çeşitli konularda yine Hedge Fund stratejistlerinden BIS yöneticilerine kadar çeşitli konumlardaki uzmanlar analizlerini, siyasi coğrafya ötesinde yapmaktadırlar.

Global Dengesizlikler Azalıyor mu ?...

Son 5 yıldır global gelişmelerin tartışıldığı hemen her ortamda global dengesizliklerin ne kadar büyük bir risk olduğu ortaya konulmaktadır. Dengesizliklerden kastedilen ise dünya ekonomisinin hızla büyümesini sağlayan tüketim ve üretim artışının bazı bölgelere yoğunlaşmasıdır.

Bu yoğunlaşma;

- Tüketim motorunun dünya ekonomisinin üçte birine yakın büyüklükteki ABD ekonomisi olması ve bu tüketimin ABD'de ciddi bir tasarruf açığına (ve cari denge açığına) sebebiyet vermesi,
- ABD tüketimine yönelik üretimin yoğunlaştığı Çin ve çevresindeki Asya ülkelerinde yine ciddi bir tasarruf fazlası (ve cari denge fazlası) ortaya çıkması, döviz (Dolar) rezervlerinin patlaması,
- Bu ortamı sağlamak için gevşetilen bütçe ve para politikaları sayesinde büyük bir likidite fazlası oluşması,
- Bu likiditenin Çin ve çevresindeki düşük üretim maliyetleri sayesinde mal ve hizmet fiyatlarını fazla arttırmaması ama ABD gayrimenkul piyasasından emtialara, gelişmekte olan ülke yerel tahvil piyasalarından türev piyasalara kadar çeşitli alanlarda fiyatları rekor seviyelere çıkartarak varlık enflasyonu yaratması seklinde kendini gösteriyordu. Bu ortam rahatsızlık yaratıyordu çünkü en ufak bir kargaşada ABD cari denge açığını finanse edemeyecek, Dolar hızla değer kaybedebilecek, faizler hızla yükselmek zorunda kalacak ve likidite fazlası hızla likidite açığına dönüşerek son yıllarda yayılmış spekülasyona büyük zararlar yazdırabilecekti. Sonuçta da dengesizlikler global bir ekonomik ve finansal bir krize yol açmış olacaktı.

2007 başından itibaren global çevreler, dengesizliklerden kaynaklanan endişelerin azalmakta olduğunu tartışmaya başladı. Yıllarca dengesizliklere karşı uyaran IMF bile son "Global Financial Stability Report ve "World Economic Outlook" raporlarında global ekonominin daha dengeli bir biçimde büyümeye başladığını ve dengesizliklerin artık düşünüldüğü kadar finansal/ekonomik kargaşa yaratmayabileceğini dile getirdi.

Her ne kadar çok iyimser bir tablo çizilmese de IMF'nin bu olumlu görüşlerine paralel yorumlar yapılmaktadır. En önemli mesaj, hala dikkat edilmesi gereken önemli boyutta dengesizlik bulunduğu ama bunun bir süre daha sürdürülebilir olduğudur

ABD Ekonomisi Hala Önemli Bir Risk Kaynağı...

Dünya'nın farklı ülkelerinin para ve ekonomistleri açık bir şekilde global dengesizlikleri hala çok önemsemekteler ve bu dengesizliklerin büyük sorunlara yol açacağına inanmaktadırlar. Sorunların, ABD ekonomisinden kaynaklanacağı görüşünü benimseyenler de az değildir. Kuşkusuz bugünkü mutlu ortamın sebebi, yatırım talebinin 1990'ların sonunda uzun süre rafa kaldırılması idi.

Gevşeyen para politikaları (düşen faizler) ile yeniden patlayan yatırımlar global arzı hızla arttırarak dünya ekonomisinin yeniden hızlı büyüme trendine girmesini sağladı. Bu güzel ortam sayesinde risk yönetimi giderek önemini kaybetti. Spekülatif sermaye giderek daha illikit (kolayca çıkamayacağı) pozisyonlara girdi. Bunu yaparken geçmişe göre çok daha düşük getirileri de kabul etmeye başladı.

Risk iştahındaki bu artışa basta ABD merkez bankası Fed olmak üzere merkez bankaları faizleri yükselterek reaksiyon verdiler. Bugün gelinen noktada ise ABD ekonomisi zorlanmaya başladı. Zorlanmaya başladığının belirtileri de risklerin en dikkatsiz şekilde alınmaya başladığı gayrimenkul piyasasında ortaya çıktı. Bugün piyasaların gelişmiş ekonomiler içinde sadece ABD'de faizlerin düşebileceği söylenebilir. Risklerin en çok olduğu piyasa, büyümenin en çok yavaşlayabileceği ekonomi ABD ekonomisidir.

Ama ABD desteği azalmaya başladığı halde dünya ekonomisi hala hızla büyüyebildiğine göre dünya ekonomisinin ABD ekonomisi bağımlılığından kurtulabildiği tezine de hak vermek gerekir. Diğer bir deyişle, ABD'de sorunlar artabilir ama bu sorunlar dünya ekonomisini (Avrupa ve Japonya ile Çin ve diğer gelişmekte olan ülkelerindeki büyüme dinamiğini) olumsuz etkilemeyebilir. Öte yandan bu "ayrışma-decoupling" görünümünün sadece ekonomik

tarafta olduğuna dikkat etmek gerekir. Diğer bir deyişle, "ABD tarafındaki dengesizlikler global bir soruna dönüşmeyebilir" demek için henüz erken. Çünkü finansal anlamda "decoupling" yok. Hala ABD piyasaları ve diğer finansal piyasalar birbirlerine çok bağımlı durumdalar ve ABD yaşanacak bir likidite sıkıntısı hızla diğer bölgelere yayılabilir ve bu sorun büyüyerek global büyümeyi tehdit edebilir.

ABD ekonomisindeki dış açık sürdürülebilir olmadığı ve ABD Doları'nın değer kaybetmek zorunda kalacağı kanaatindeyim. Son aylardaki değer kaybı da bu trendin bir başlangıcı olabilir. Dolar son yıllarda değer kaybetmiş olmasına rağmen 1973-2007 dönemindeki reel efektif kurlara bakıldığında % 5 civarında aşırı değerli. Ayrıca ABD'nin açıkları büyüdükçe dünyadaki Dolar rezervleri dengeli dağılmıyor. Asya ülkelerinde yoğunlaşıyor. Asya ülkeleri de artık artan Dolar rezervlerini kısmen başka para birimlerine çevirmeleri gerektiğini kavramış durumdalar. O nedenle Dolar'ın yönü aşağı ve ekonomideki sorunlara bağlı olarak da değer kaybı sert olabilir.

Ayrıca çok artmıyor gibi gözükse de enflasyonun hala önemli bir sorun olduğu da bir gerçektir. Son yıllarda likidite genişlemesinin özellikle Çin ve Hindistan ekonomilerinin de iyice ısınıp antienflasyonist etkilerinin azalmasıyla eninde sonunda bir enflasyon artısına dönüşeceği varsayılabilir. Bu da faizlerin hızla arttırılmak zorunda kalınabileceği olasılığını arttırıyor. ABD gayrimenkul piyasasındaki düzeltme bitmiş değil. Amerikalıların borçluluğu son yıllarda çok arttı ve buna karşılık ev ve hisse senedi fiyatlarındaki yükselişle gelen zenginlik artısına güvendiler. Ama şimdi bunların fiyatlarındaki gerileme Amerikalıları borçlarını ödemek için tasarruf yapmak zorunda bırakabilir. O nedenle gayrimenkul piyasası ABD ekonomisinin uzun süre potansiyel hızının altına büyümesine ve hatta duraklamasına neden olabilir.

Gayrimenkul piyasasındaki sorun, istihdam üzerinden de ekonomiyi vuracaktır. İş merkezi, otel vs. gibi ticari amaçlı inşaatlarda hala devam eden canlılığın ikamet amaçlı gayrimenkul inşaatlarındaki yavaşlamayı telafi edemeyeceği bir diğer olabilecek durumdur.

Bugünkü global durumu özetleyen iki ünlü ekonomistin sözleri, dikkat edilmesi gereken tespitlerdir. Ünlü Chicago ekonomisti Hyman Minsky "uzun süreli istikrar istikrarsızlıktır - stability is unstable" deyimiyle bugün oynaklığın çok düştüğü finansal ortamın risk iştahını arttırarak gelecekte istikrarsızlık yaratacak problemler yarattığına dikkat çeker. MIT ekonomisti Rudi Dornbusch ise; "but the unsustainable always lasts longer than you expect – sürdürülemezlik her zaman tahmin edilenden çok daha uzun sürer" deyimiyle bir süre daha global bir finansal kriz beklemediklerini ortaya koymaktadır.

Gelişmiş Ekonomilerde risk ve belirsizlikler

Önemli bir diğer konu da risk ile belirsizlik arasındaki farklılıktır. Gerçekten de piyasalarda sanki risk ve belirsizlik aynı şeylermiş gibi algılanıyor ama değil. Risklerin ne olduğu ve nasıl bir tahribata yol açacağı konularında belli bir ölçüye kadar tahminler yapmak mümkün. Böylece riskler mükemmel olmasa da fiyatlanabiliyor ve bu fiyatlama karşısında riskler alınıp satılabiliyor. Belirsizliği alıp satmak daha zor. Çünkü ne olduğu ve nasıl bir tahribat yaratacağı bilinemiyor. Bugün global ekonomik dengesizliklere yönelik endişeler belirsizlikten ziyade risk olarak algılanmaktadır. Ve risk iştahı yüksek yatırımcıların karşılığını alarak bu riskleri aldıklarını gözardı etmemek gerekir.

Dengesizlikler Azalıyor ve Piyasalar "Decoupling" Senaryosunu Fiyatlara Yansıtıyor... Dengesizlikleri vurgulamak zorunda olan teorisyenlerin yanında dengesizliklerin sürdürülebilirliğinden para kazananların görüşü de önemli. Dengesizlikler olsa da bu dengesizliklerin giderek azaldığı ve uzunca bir süre daha sürdürülebilir durumda olduğu görüşü ağırlıklı olarak benimsenmektedir.

Gelişmiş ülkelerdeki para politikaları şu anda büyüme ve enflasyon ikilisi açısından tam olması gerektiği gibi (ne çok sıkı ne de gevsek). Bu görüş tüm para birimlerinin analizde yer aldığı Taylor kuralı ile destekliyor. Taylor kuralı eski ABD Hazine Bakan Yardımcısı ve Stanford ekonomisti John Taylor'ın ortaya koyduğu basit bir para politikası kuralı. Bu kurala göre uygulanan para politikası,

eğer enflasyon hedefin üzerindeyse ve/veya ekonomi potansiyelinin üzerinde büyüyorsa merkez bankasının faiz yükseltmesi gerektiğini gösteriyor. Ne kadar yükseltmesi gerektiği de enflasyon ya da büyümeden hangisine ne kadar ağırlık verdiği ile belirleniyor. Musalem'in kendi varsayımlarıyla dünya ekonomisi için uyguladığı kural bugün global faizin doğru bir yerde olduğunu ve bu faizin öngördüğü enflasyon düzeyinin de bugünkü enflasyon seviyelerine çok yakın olduğunu gösteriyor. O nedenle, dünya genelinde (gelişmiş ekonomiler önderliğinde) faizlerin çok fazla yükselmesine gerek olmadığı görüsünde ve bir anlamda Bill White'ın bu konudaki endişesini çürütüyor.

Musalem'in diğer ilginç bir analizi global arz fazlasının ölçümü üzerine. Ekonomistlerin işin kolayına kaçıp uyguladığı istatistiki yöntem olan Hodrick-Prescott (HP) filtresini kullanarak bir büyüme trendi belirliyor ve mevcut üretimin bu trendin neresinde olduğuna bakıyor. Bu analize göre, dünya ekonomisinin toplamında ve ABD ekonomisinde aşırı bir arz açığı olmadığını saptıyor ve buradan yine mevcut durumda global faiz düzeyinin uygun olduğu ve faizlerin yükseltilmesine gerek olmadığı sonucuna varıyor.

Taylor kuralı ve HP filtrelerini ABD ekonomisine uyguladığında ise 2006 ortasından itibaren ABD ekonomisindeki arz açığının hızla artmaya başladığını ve bu nedenle de gecelik faizin (Fed Funds faizinin) olması gerekenden yaklaşık 100 bps daha yukarda olduğunu görüyor.

Musalem global dengesizliklere ABD'nin dış açığı ve finansmanı tarafından yaklaştığında da yine dengesizliklerin azalmaya başladığını teyid ediyor. ABD'nin cari açığı ile ABD dışı global cari denge arasındaki farkın ABD hariç dünya üretimine oranına baktığında 2000'li yıllarda zirve yapıp 2006 yılında sıfırlanan oranın yeniden artış trendine girmiş olmasını dengesizliğin azalmaya başladığı şeklinde yorumluyor. Aynı şekilde sermaye dengelerine de bakıyor. ABD'ye gelen yabancı sermaye ile ABD dışı global cari denge arasındaki farkın ABD hariç dünya üretimine oranının yine 2006 yılından itibaren artmaya başlaması Musalem'e göre dengesizliğin azaldığının bir başka göstergesi.

Bununla birlikte kabul edilmesi gereken sonuç; global hisse senedi fiyatlarının (MSCI Free endeksi bazında) şirket kazançlarının, faizlerin ve enflasyonun öngördüğü fiyatların altında bulunuyor olması (bu değişkenlerden yarattığı bir fonksiyonla fiyat tahmini yapıp kıyaslama yapılabilir).

Bunlardan çıkardığımız ilginç sonuçlar var. Birincisi, piyasaların global bir resesyondan ziyade yumuşak iniş senaryosuna oynadığını ve "decoupling, yani dünya ekonomisinin ABD bağımlılığını azaltması" senaryosuna prim verdiği. İkincisi, hisse senedi piyasaları diğer piyasalara göre daha ucuz olup daha hızlı yükselerek arayı kapatabilecek. Burada şirket kazançlarının ve iş yatırımlarının yavaşlıyor olması bu yükselişin önündeki risklerdir.

Makro ekonomi alanında ABD ekonomisinin işleyiş tarzının doğru anlaşılması diğer ülke ekonomilerindeki değişim ve gelişimin de hangi yolda olabileceğini öngörmede yardımcı olacaktır.

Piyasalar ve Global Ekonominin Durumu:

Son yıllarda global makroekonomik dengelerde ciddi bir bozulma ortaya çıktı. Bu bozulmanın ardında dünyanın tüm riskli piyasalarına yayılan likidite artışı vardı.

Makroekonomik dengelerdeki bozulma biraz düzelmeye başladı. Bu düzelmenin ardında ABD ekonomisindeki düzeltme/yavaşlama var.

Normalde ABD ekonomisi yavaşlayınca global ekonomi de duraklamaya başlardı ama artık dünya ekonomisi ABD ekonomisine çok da bağımlı olmadığı izlenimini vermeye başladı (decoupling). Dolayısıyla, makro dengelerin düzelmeye başlaması finansal piyasalarda da bir düzeltme (geri dönüş) olacağı anlamına gelmiyor.

Öte yandan global ekonomilerde "decoupling" olsa da finansal piyasalarda yok. Hala spekülatif yatırımlar birbirlerine çok bağlı. Belki makro dengesizlikler düzeliyor olduğu için finansal piyasaları karıştırma olasılığı azaldı ama dış şoklar ortaya çıktığında finansal piyasaların karışma olasılığı hala yüksek.

Böyle bir durumda yazılacak zarar boyutu da yüksek olabilir çünkü hala çok fazla risk alınıyor. Yüksek risk iştahı ve getiri arayışında artan rekabet yatırımcıları çok düşük getirilere rağmen aşırı riskli ve likit pozisyonlar almaya zorluyor. Global likiditedeki bolluk da (sanki hep devam edecekmiş gibi düşünüldüğü için) buna destek veriyor.

Piyasalar ABD'de bir yumuşak bir düzeltme olduğunu ve aynı zamanda da bunun global ekonomiye yansımayacağını görüyor ve buna göre fiyatlama yapıyor. O nedenle, fiyatların daha da yükselme potansiyeli düşme potansiyeline göre çok daha limitli.

Türkiye Küreselleşmenin Neresinde?

Türkiye; değişim sürecini sancılı bir şekilde yüzyıldan beri yaşamaktadır.. Dünyanın aldığı yeni durum ve gittiği yolu algılayıp algılamadığı sürekli tartışılmaktadır. Milli çıkarlarını küresel çıkarlarla uyumlu hale getirme konusunda çabalarını sürdürmektedir.[69]

Dünya gerçekleri ile Türkiye rakamlarla mukayese edildiğinde ortaya çarpık görüntü çıkmaktadır.

Küresel teknoloji indeksi genel sonuçları:

Dijital ekonomiye dönüşüm süreci,

Yüksek öğrenime kayıt oranı,

İnternet kullanımı,

Telekomünikasyon yatırımı,

Bilgisayar sayısı,

Kişi başına AR-GE harcaması, dünya ortalamsının altındadır.

OECD verilerine göre ise;

Bilgisayar olan hane oranı,

İnternet sunucusu sayısı,

Web sitesi sayısı,

69. Bilal Karabulut: Küreselleşme Ekseninde Türkiye'nin Stratejik Öngörüleri, İstanbul 2003, Alfa Yayınları, s.4.

Öğrenci başına küresel bilgi dünyasına ulaşma oranı gerilerdedir.[70]

Türkiye'de küreselleşmiş kurumların başında TSK gelmektedir. Globalleşme süreci, Türkiye'nin "Kuzey Atlantik Paktı İttifakı'na üye olduğu tarihte başlamıştır. Sahra toplarının kalibresinden eğitim uçuşlarındaki saat zorunluluğuna kadar NATO standartı denilen şey öz itibarı ile küreselleşmenin askeri varyantıdır. Virjinya'daki komando, Muş'taki komando ile aynı piyade tüfeği kullanıyor, Ludwigshaven'deki denizaltı, Gölcükteki denizaltı ile aynı dalış talimi yapıyor, Porto'daki radar ile Eskişehir'deki radar aynı sanal ekrana bağlanıyorsa global yapı var demektir.

Demokraside ve ekonomide yalpalama devam ederken, küreselleşme kapsamlı bir şekilde askeri yapıda oluşturulmuştur. Türkiye, ABD ile Stratejik ortaklığı sonucu askeri eğitim ve silah teknolojisini tamamen ABD'ye, ekonomik yapılanmasını IMF'ye teslim ederken,[71] siyasal yapısını, demokratik kurum ve kurallarını, yasal düzenlemelerini Avrupa Birliği'ne endekslemiştir. Böylece Türkiye kendini kendisi yapan tüm değerlerden uzak ithal ilke, yasa, kurum ve kuruluşlarıyla dünyada yer edinmeye çalışmaktadır.[72]

O halde; 20. yüzyıl, Türkiye için kayıp yüzyıldır.[73]

B. Yeni Tehdit Algılaması-Küresel Güvenlik

ABD'nin yeni dünya düzeni, dünyada küresel boyutta terörizmi körüklemiştir.

Terör eylemleri, dünyanın her yerinde ve her zaman varolmuştur. Ancak yeni dünya düzeninde küreselleşme ile birlikte terörün alanı genişlemiş, yaptığı tahribat artmaya başlamıştır.

ABD öncülüğündeki emperyalist devletler; IMF, Dünya Ban-

70. TİSK Yayınları, Mart 2003, yayın No 2003, (Uluslararası META Grubunun Küresel teknoloji İndeksi ve OECD Verilerini Kullanarak Hazırladığı "Türkiye'nin Bilgi Yarışındaki Yeri" Başlıklı Rapor)

71. İzzettin Önder. Nasıl Aldatılıyoruz, Küreselleşme Krizi ve İstikrar Programları, İstanbul 2002, Dünya Yayın, s. 45.52.

72. Bkz; Nazım Güvenç: Küreselleşme ve Türkiye, BDS Yayınları.

73. Bkz; Metin Aydoğan: Yeni Dünya Düzeni, 20. yy. Sorgulanması, 4.Bası, İstanbul 2003, Kum Saati Yayınları.

kası, Dünya Ticaret Örgütü gibi kuruluşlarla, iktidara getirdikleri yerli mandacı-işbirlikçilerle, dünya ekonomisini tersyüz etmişlerdir.

- Sadece çok uluslu şirket kârlarını artırmaya,
- Yerel üretimleri azaltmaya,
- Gelir dağılımını bozmaya,
- İşsizliği artırmaya,
- Ucuz işgücüne mahkûm çağdaş köleler oluşturmaya,
- Muhalefet oluşumunu engellemeye,
- Güdümlü bir kamuoyu oluşturmaya
- Aşırı borçlanmaya teşvik etmeye,
- Gümrük kapılarını açmaya,

dayalı yeni dünya düzeni, özellikle kalkınmakta olan ülkelerde teslimiyetçi bir yönetim meydana getirmiştir.

Emperyalist kapitalist ülkeler dışındaki tüm halklar için vahşi kapitalizm terörü, dünyayı tarihte görülmeyen düzeyde sarmalamıştır. [74]

Çevreyi talan eden, yoksulların daha da sömürülmesini esas alan, onları birbirine hayalî ideallerle kırdıran, dünyayı kana bulayan bir küresel terör gücü ile insanlığın karşı karşıya kaldığı görünen gerçektir.

"İnsan haklarının hayata geçirilmesi için, demokrasinin oluşması için, kadın haklarını artırmayı özgürlükleri genişletmeyi amaçlıyoruz" yaldızlı sloganları ile her türlü etnik, mezhep, din ayrımcılığı körüklenmekte, buna hizmet eden parti, kişi, kuruluş vakıf, dernek ve örgütler desteklenmektedir.[75] Petrol, su ve doğal kaynaklara sahip ülkeleri "diktatörlerden, çağdışı rejimlerden kurtaracağız" gerekçesiyle işgal ederek, benzeri ülkelerin direnme refleksleri kırılmakta, teslimiyetçi politikaların benimsenmesi sağlanmaktadır.

Gelişmiş ülkelerin tehdit algılaması aynıdır. Onlara göre çıkarlarına aykırı her şey tehdittir. Bu nedenle bu hassasiyetlerini gelişmekte olan ülkelere empoze edip, onlardan kendi tehdit algılamalarına yeterli özeni göstermelerini istemektedirler. Aksi halde bu

74. Bkz: Akar, A.: Casuslar, Derin Savaşın Sıra Dışı Neferleri, İstanbul 2005, Timaş yy.
75. Bkz:Yıldırım, M.: Sivil Örümcek Ağında, İstanbul 2005, Toplumsal Dönüşüm yy.

durumun o ülkelerin çıkarları açısından zararlı sonuçlar doğurabileceği uyarısında bulunmaktadırlar.

İthal malı tehdit algılaması olamaz. Her devlet tehdit algılamasını kendine göre şekillendirmek zorundadır. Bağlı olduğu örgütlerin bakış, yaklaşım ve çıkarlarına göre tehdit algılaması olamaz, olmamalıdır.[76]

Başta Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkasya olmak üzere dünyanın pek çok yerinde meydana gelen krizler, soğuk savaş sonrası yaşanan rahatlamanın geçici ve aceleci olduğunu göstermiştir. Ortaya çıkan yeni tehdit ve kriz türleri, güvenlik algılamalarının ve yapılanmalarının da yenilenmesini gerektirmiştir.

Yıllarca tehdide alışmış ve ona yaslanmış dünya egemenleri, tehditsiz kalmanın şaşkınlığını kolayca atlatamamış ve yeni tehditler bulma yarışına girmiştir.

Soğuk savaş döneminin küresel tehdidi komünizmin yıkılışı üzerine, yeni tehdit İslâmiyet olarak görülmüştür. Batı küresel gücün bu tehdit algılaması, Batı'ya bağlı devletlerde de tehdidin aynı şekilde algılanmasına yol açmıştır.

Güçlü ülkeler kendi ulusal çıkarları yönünde tanımladıkları tehdit algılamalarını güçsüz ülkelere dayatarak, o ülkelerin ulusal çıkarlarına zarar verecek çaba içindedirler.

Güçlü ülkeler; bir taraftan her türlü kitle imha silâhlarına sahip olurken, diğer yandan bu imkanlara sahip olmaya çalışan ülkeleri, bölgesel ve küresel anlamda tehdit olmakla suçlamakta ve kitle imha silâhlarının terör amaçlı kullanılması ihtimalini doğal olarak tehdit şeklinde algılamaktadırlar.[77]

Küreselleşme ile askerî konseptte de değişim olmuştur. Savunma amaçlı silâh bulunduranlar askerî olduğu kadar siyasî açıdan da geride bulunmaktadır. Artık saldırıya dönük kuvveti olanların kazandığı bir dönemdeyiz.

76. Bkz; Ottomans, W.: Küresel Terörist, Çev. İ. Halit Elçi, İstanbul 2002, Yeni Hayat Kütüphanesi,
77. Bkz; Girgin, K. - Biren, I.: 21. Yüzyıl Perspektifinde Dünya Siyaseti, 2. Bası, İstanbul 2002, Okumuş Adam yy..

Bilgi iletişimindeki baş döndürücü hızın da etkisi ile küreselleşme, insanların, sermayenin ve teknolojinin sınır tanımayan dolaşım kolaylığı dolayısıyla dünyayı sarmaktadır. Bunun yanında gelişmiş ülkeler lehine işleyen küreselleşme, bazı devletler ve rejimler tarafından kabul edilemez görülmüştür. Bunun yanında, küresel gücün bencilliği karşısında uluslararası suç örgütleri ve terör örgütleri kendilerine göre haklılık gerekçelerine sahip olmuşlardır.

Güçlü ülke, güçlü ekonomi demektir. Refah arttıkça millî kimlik o oranda gelişir mi? Rahat-huzur maceranın önünü keser mi? Refahın artması, eşitsizliklerin azaltılması, baskının zayıflaması kuşkusuz; maceracı, ayrılıkçı ve yıkıcı akımların panzehiridir.

Dünyada olup bitenler karşısında; Türkiye içine kapanıp kendi dünyasını yaşayamaz. Dünya tarihsel süreç içerisinde sürekli değişmektedir. Değişime ve dönüşüme ayak uyduramayan toplumların ve devletlerin akibeti tarihte yıkılan ve yok olan toplum ve devletlerin akibeti gibi olacaktır. Bu nedenle yeni politikalar üretmek, geliştirmek ve uygulamak gerekir.

Bunun temeli ise; büyük düşünmek, küresel düşünmek, Türk Milleti'nin gücüne inanmak, Türk Milleti'nin değerlerinin tarihte olduğu gibi şimdi de yarın da en yüksek değerler olduğunu kabul etmek ve kararlı hareket etmekle mümkün olabilir.

İçine düşülen aşağılık kompleksinden, kendine olan güvensizlikten sıyrılmaya başlanması, ilk adım olacaktır.

Küresel Güvenlik

Kreselleşmenin vurgulandığı dünyada, küresel güvenlik düşünülmek zorundadır. Dünya dayanışması için insan güvenliği sağlanamadan, dünya güvenliği sağlanamaz. Fakirliğe savaş açmadıkça, silâhlı savaşı önlemek mümkün görülmemektedir.

Yeni güvenlik yaklaşımı;

- Fakirlik,
- Ekonomik istikrarsızlık,
- Sosyal refahı oluşturamamak,

- Güvenlik güretememek,
- Devlet yönetimindeki zaafiyetten doğmaktadır.

Haksızlıkların anlaşılabilir boyuta indirgenebilmesi için dünyanın bir bütün halinde dayanışma içinde bulunarak bunu anlaması gerekir. Sırf askerî yönetimle, sonu gelmeyen toplantılarla, demeçlerle, uluslararası yüzlerce işlevsiz kuruluşla bu dayanışmayı sağlamak mümkün görülmemektedir. Global askerî stratejisi olan ABD'nin global sosyal stratejilere ihtiyacı vardır. ABD'nin küresel düşünmesi gerekir. Ancak ABD'nin düşmanını sadece "terörizm" olarak ifade etmesi, global stratejide, belirli dengelerin sağlanamamasına neden olmuştur.

Oysa dünyayı tehdit eden riskler bilinmektedir. Bunlar;

- Küresel terör,
- Petrol / enerji kıtlığı,
- Bölgesel çatışmalar,
- Zengin ve yoksulların ayrışması,
- Küresel ısınma,
- Özel fonlar,
- Salgın hastalıklar,
- ABD'nin bütçe açıkları ve
- Çin ekonomisinin büyümesidir.

Uluslararası toplantıları bu riskler üzerine çalışmalar yapılırken, küresel güç ABD'nin adece terör olgusuna dayalı dünya politikası belirleyip hareket etmesi insanlık için bir talihsizliktir.

Tehlikenin kaynağının terör örgütü El Kaide ve İslâm dünyasındaki radikal ideolojik hareketler olduğu, Pakistan, Afganistan, Suudi Arabistan'la birlikte 6 ülkenin tehlike arz ettiği anlayışı, küresel teröre ABD'de nasıl bakıldığının açık bir göstergesidir. Oysa 11 Eylül saldırılarının ileri teknoloji, olağanüstü enformasyon ve koordinasyonla nasıl gerçekleştirildiği sorusu henüz cevaplandırılamamıştır.

Başta ABD olmak üzere bir çok Avrupa ülkesinde konuyla ilgili araştırmalar yapılmış ve yayınlanmıştır. Bunlara göre sonuç; 11 Eylül saldırılarının gerek ABD'de gerek Dünya'da egemenlik için bir başka organize güç tarafından gerçekleştirildiği ve gerçekleştirenlerin de ABD'nin içinden olduğu doğrultusundadır.

Küresel güvenliğin böylesine belirsiz bir düşmanla nasıl ve ne şekilde mücadele ile sağlanacağı konusundaki belirsizlik devam etmektedir. Düşman devletler tespiti ile başlayan ve sonra Afganistan ve Irak işgali ile devam eden terörle mücadele ve kaynaklarını kurutma, **"Önleyici Savaş Doktrini"** ile yürürlüğe sokulmasına karşın, dünya genelinde ileri sürülen iddialar; ortaya konan gerekçelerin dayanağının olmadığını, işgallerin dinî, siyasî ve ekonomik amaçlı olduğunu doğrular niteliktedir.

ABD'nin küresel güvenliği sağlamanın üstesinden geleceği konusundaki endişeler artmış, dünya daha az güvenli hale gelmiştir. Küresel güvenliği sağlamada Birleşmiş Milletler Örgütü ne yazık ki yeteri kadar etkili olamamıştır. Bunda ABD'nin kovboy hukuku anlayışı etkili olmuş, tüm uluslararası kuruluşlar etkisiz kalmıştır.

Dünyada hiç bir zaman âdil paylaşım olmamıştır. Ancak gittikçe artan zengin-fakir uçurumu karşısında küresel güçlerin, insanlığın büyük çoğunluğunun sefaletine gözlerini ve kulaklarını kapatmaması gerekir. Bunun için de uluslararası vergi sistemi kurularak fon oluşturulması gerekir.

Bununla birlikte; petrol satışlarından, silâh satışlarından, uluslararası seyahatlerden, uluslararası otellerden alınacak vergi, uluslararası dayanışma için yapılması gereken öncelikli uygulamalardır. Ancak bunun için küresel gücün dünyayı kendisi ve dışındakiler olarak ayırmaması, insanlığın ortak yararına çaba gösterme sorumluluğunun özellikle kendisinde olduğu gerçeğine varması gerekir.

Küresel adalet, küresel gücün sorumluluğundadır.[78] Her devletin yoğun baskı, sindirme ve yönlendirme etkisinden kurtulması, oynanmakta olan oyunlara karşı bilinçli bir kararlılık sergilemesi ise sorunun çözümünde önemli adım olacaktır.

78. Fredman, T.: Küreselleşmenin Geleceği, Çev. B. Özsoyu, İstanbul 2002, Boyner yy. s. 5.

Başkan Bush'un seçimi yeniden kazanması ile birlikte "düşman yenilgiye uğratılana kadar mücadeleye devam edeceğime söz veriyorum" diyerek terörizmle mücadeleye tüm ülkeleri çağırması, genetik bir bakışın yansımasıdır.

Irkçı, dinci, finansçı anlayışla dünya egemenliği için her şeyi yapmayı göze alan Bush'un, seçilmesi, küresel güvenlik endişelerini artırmıştır.

Avrupa Birliği ülkelerinin, Bush'un seçimini "dünya barışı için tehlike" olarak yorumlaması, ABD ve Avrupa Birliği arasında küresel güvenlik konusunda ayrıntıda ayrışmalar olduğunu göstermektedir. Ancak Ortadoğu'ya bakışdaki stratejik ortaklık devam etmektedir.

Avrupa Birliği'nin ve ABD'nin hedefi İslâm Ülkeleridir. Ortadoğu ve Hazar bölgesidir. Çatışma alanları da bu bölgelerdir. İstikrarsız Ortadoğu bölgesi, küresel güvenlik için hayati alandır. Müslüman ülke yönetimlerini dolaylı da olsa kontrol eden ABD'nin, halklarda meydana getirdiği öfke karşısında nasıl duracağı belirsizdir.

İslâm toplumları; kuşkusuz görkemli geçmiş yaşamına, haklılığına ve Batılıların yaptığı haksızlıklara vurgu yaparak, yeniden kendisi olamaz ve geleceğini de kuramaz.

- Özgürlükçü değerleri geliştirmedikçe, toplumun yarısı olan kadınları üretime katmadıkça,
- Refahı artırmadıkça,
- İleri teknoloji için eğitim olgusunu benimsemedikçe,
- Kaynakların doğru bir şekilde dağıtımını sağlamadıkça,
- Hukukun üstünlüğüne göre yönetim biçimini geliştirmedikçe,
- Kurallar ve kurumlar demokrasisine geçişi sağlıklı yapamadığı sürece,
- İslâm dünyasının ayağa kalkması mümkün değildir.

Batı zirvesine eriştiği yüksek refah, ileri teknoloji ve değerler içinde kendini tekelci bir kültür ağına hapsetmiştir. Ötekini dışlayıcı geleneğe sahip Batı'nın, kendisiyle aynı kökten gelmeyen insanları ve toplumları kendi kurgusu içinde algılaması, siyasî, askerî, ekono-

mik ve kültürel dayatmacı tavırlar içinde olması, insanlığın bugünkü en önemli handikabıdır.

Entegrasyonu sağlayacak politikalar yerine sürekli düşman üretmesi ve ona göre politikalar geliştirmesi, batının uydu halklar-bağımlı devletler meydana getirme özlemi, dünyada Batı'yı sevimsizliğe itmektedir. ABD karşıtlığının küresel güvenliğin sağlanmasında, önleyici etkisinin olacağı açıktır.

ABD'nin, hukuku hiçe sayan dayatmacı tutumu sonucu uluslararası ilişkiler sistemi ağır hasar almıştır. Bununla birlikte uluslararası toplumda güven bağlarının çürüdüğü dünyanın huzurunun kaçtığı bir gerçektir.

Bu nedenle; dışlayıcı ve dayatmacı stratejik bakış ve uygulama, dünyanın, insanlığın geleceğini ciddî bir şekilde tehdit etmektedir. Oysa; dünyanın hemen her coğrafyasında insanlar, özgürlükçü, çoğulcu, sorgulayıcı, uzlaşmacı, hoşgörülü insanlık gerçeğinde birleşmektedir. Henüz Batı, bu gerçekleri algılamış değildir.

Uygarlık gerçekte tüm insanlığın ortak ürünüdür. Farklı coğrafyalarda insanların oluşturduğu uygarlıklar, yerini artık tek merkezli değil, çok merkezli bilgi alışverişi ile geleceği inşa eden insanlık uygarlığına yönelmiştir. Küresel ağ, tüm insanları kucaklamaktadır. Batının "ben ve ötekiler" anlayışı yıkılmadan, insanlığın kıt kaynaklı dünyadan âdil bir şekilde yararlanmaları söz konusu olamayacaktır.

Bu nedenle; küresel güvenlik için yöneticilerin terör tehlikesini görecek, düşman gerçeğini anlayabilecek, her türlü yakın ve uzak niyet ve emelleri algılayabilecek birikime, yeteri kadar hayal gücüne ve yönetim yeteneğine sahip olması gerekir. Bunun için de lider ve ekibi; stratejik düşünceye, bilgi birikimine, algılama yeteneğine ve uygulama kararlılığına sahip olmalıdır. Yönetimdeki vizyon – misyon – politika – yetenek - yönetim eksikliği netice almayı zorlaştırır. Tehdidi yeterince algılama bir beceri işidir.

IV- DÜNYA DEVLETİ KURMA İDEALİ

Komplo Teorileri

Komplo; hayalcilik mi, olmayan şeylerin uydurularak dikkat çekme mi, saplantılara dayalı yorum biçimi mi, kişilerin kendilerine göre doğru olduklarına inandıkları şablona göre bakış mı, yorum mu, değerlendirme midir? Amaçları, hedefleri ve niyetleri olan kişi, kurum, kuruluş, örgüt, devlet uluslararası kurum ve kuruluşların muhtemel senaryolarının kapalı-gizli özelliğinden sıyrılıp ilgili kesim ya da kesimlere yansıtılması mıdır? Komplo üretmek, görünmeyen, sezilmeyen, bilinmeyen niyet amaç hedef, plan, program, proje ve stratejilerin sistematik bir şekilde ifadelendirilmesi midir?

Strateji ile komplo teorileri benzerdir. [79]

Komplo teorileri genellikle gizli mahfillerin üyelerince, sürekli alay konusu edilerek ciddiye alınmaması gerektiği kamuoyuna veya ilgili kesimlere telkin edilen bir kavramdır. Uzun emelleri, niyetleri ve beklentileri olanlar, kısa orta ve uzun vadeli stratejik çalışma yaptıklarında genellikle muarızlarınca bilinmesinin önlenmesi ve gizliliğinin korunması için azami çaba gösterirler. Fikirlerin, hedeflerin deşifre olmaması için yoğun çaba içinde olur-

79. Bkz; B. H. Liddell Hart: Strateji; Dolaylı Tutum, Çev. Selma Koçak, İstanbul Doruk Yayınları.

lar. Karar ve niyetlerin açığa çıkma ihtimaline karşı en etkili silah ise yandaşlarınca muhtemel yapılacak yorumların hafife alınması, gayri ciddi görülmesinin sağlanmasıdır. Böylece muhtemel tedbir alınmasının da önüne geçilmiş olur. Kendi hedef, amaç ve niyetlerini kitlelere kamuoyuna yansıtmak isteyenlere verilen en önemli tanımlama komplocu deyimidir. Komplocu diye tanımlanan her unsur bu merkezce tehlikeli unsur olarak görülür, toplum içindeki saygınlığı zedelenmek istenir.[80]

Komplo teorileri matematiksel bir denklemdir. Denklem kuranlar, parametreleri doğru tespit ettiklerinde vardıkları sonuç doğruya yakın olmaktadır.

Genellikle güçlü büyük devletler, gizli örgütler; alternatif senaryolar konusunda yoğunlaşmış çalışma içindedirler. Düşünce kuruluşları, stratejik merkezler; senaryo üretmek, komplo teorileri şekillendirmek, yanıltmak, inandırmak, yönlendirmek ve psikolojik etkide bulunmak için düşünce üretirler. Bu konularda gerekli uzmanı olmayanların, aleyhlerinde hazırlanan planlara karşı gafil avlanmaları kaçınılmazdır. Panik amaçlı da olsa üretilen her komploda bir gerçeklik olabileceği düşünülmelidir.

Hayali geniş insanlar uygarlığı geliştirmişler, devletlerini ya da örgütlerini, şirketlerini büyütmüş, geliştirmiş güçlü hale getirmişlerdir. Onlar, ne dünyadan kopuk, hayal dünyasında yaşayan insanlardır ne masalcıdır ne de dedikoducudurlar. Masalcı ya da dedikoducu diye nitelendirilenlerin ortaya koyduğu görüşler-bilgiler ciddiye alınmadığında neler olduğu gerek Türkiye'nin yakın geçmişinde gerekse dünyada hazin dramlar olarak ortadadır. Komplo teorisi diye gizli niyet karar ve stratejileri açıklayanlara "hayalci", "masalcı", "dedikoducu", "ciddiye alınacak değildir" diye tanımlama getirenlerin açığa çıkartılan gücün gayri resmi sözcüsü olduğu da tarihsel bir gerçektir. Bunların çoğunun o güç hesabına çalışan ajan oldukları da somut bir olgudur.

Türkiye ve dünyada derinlerdeki güçlerin uzun vadeli stratejik niyetlerini değerlendirenlere ve bunları kamuoyuna açıklayanlara yönelik her suçlama, karar alma mekanizmalarının yanlış karar al-

80. Bkz; Atilla Akar: Kıyamet Komplosu, Derin Dünya Devleti.

malarının da temel nedeni olmaktadır. O nedenle komplocu, masalcı-dedikodu-hayalci diye suçlanan kişilerin görüşlerinin değerlendirebilir olarak görülmesi gerekir.

Özellikle 20. yüzyılın başlarında, Osmanlı imparatorluğunun parçalanması, topraklarının paylaşılması için alınan kararları ifade edenlere yönelik tedbir alınmasını isteyenleri jurnalcilikle-hafiyecilikle suçlayanlar, devletin kararlı politika uygulamasına da engel olmuşlardı. Abdülhamid'i ve onun kurduğu Teşkilat-ı Mahsusa'yı bugün bile suçlayanlar, imparatorluğun çözülmesine neden olmuş, içteki beşinci kol uzantılarıydı. Türkiye'nin de iç ve dış sorunlarında aynı yanıltıcı kişi kurum ve kuruluşu görmek mümkündür. Askeri darbelerde, Kıbrıs olayında, Körfez savaşında, Türkiye-AB, Türkiye-ABD ilişkilerinde muhtemel senaryoları açıklayanlara komplocu diye suçlayanlar aydınlar kadar embesil medya mensupları yanında işadamları da olmuştur.

Osmanlı imparatorluğunun yıkılmak istendiğini söyleyenler de batının tarihsel isteklerine göre yeni devletin şekilleneceğini söyleyenler de, darbelerin olacağını sağ-sol çatışmalarının olacağını, alevi-sunni çatışmasının terör olaylarının olabileceğini söyleyenler de, irtica paranoyası ile soygun, talan ve yağmanın yapılacağını söyleyenler de, ABD'nin, İsrail güvenliği için bölgeye gireceği, kuzey Irak'taki oluşumda devre dışı bırakılacağı konusunda yapılan açıklamalar komplo olarak değerlendirildi. Ancak olan bitenler komplocuların masalı diye nitelendirenler, tahminlerin gerçekleşmesi karşısında suskun kalmışlardır.

Dünyada olaylarla ilgili önceden dillendirilen pek çok konu gerçekleşmektedir. Dünyada en fazla ajanın olduğu Türkiye'de her an herşeyin olabileceğini öngörmek gerekir. Dünyanın bir çok gizli açık örgüt ve devletlerince beslenen besleme yazar, çizer medya mensubu Türk milletine, Türk devletine yanıltıcı açıklamalarda bulunmaktan çekinmemektedir. Olacakları, olması muhtemel olayları açıklayanları da komplocu diye suçlamaktadırlar.

Dıştan beslenen ajanlar konusunda gerekli duyarlılığı göstermek gerekir. Bunları deşifre etmek, gerçekleri kamuoyunun bilgi-

lenmesine sunmak, millet ve devlet yararına bir çalışmadır. Cesaretle; uyarı görevini, yapması gerekenler yapmalıdır. Gerçek kahramanlar uyarı görevini yapan ve bunları uygulayanlardır.

Tek Bir Dünya Devleti Kurma Özlemi

İnsanlık tarihi boyunca pek çok liderin amacı dünya liderliği olmuştur. Kendi devletine bağlı, tüm dünyayı etki altına alacak imparatorluk düşü, birçok liderin hayalini süslemiştir. Geçmişte; Hunların, Moğalların, Romalıların, Germenlerin, Osmanlı Türklerin, İngilizlerin liderlerinin amacı buydu. Bu nedenle; tek devletli, tek bayraklı, asimile edilmiş tek milletli bir dünya devleti kurmak tüm liderlerde savaş tutkusunu artırmıştır.

Irk-din-dil-renk ayrımından uzak insanlık olgusuna dayalı dünya devleti kurmak ise masonluğun ve yan kuruluşlarının temel felsefesi olarak dünden bugüne gelmiştir. Tevrat ve Kabbala anlayışıyla hareket eden Yahudiler ise siyonist stratejileri gereği seçilmiş üstün ırk olarak kendilerinin bir dünya özlemi ve hayalini yaşamaktadırlar. Bunun için Mason örgütleri ile ırk, din, dil renk ayrımını ortadan kaldırarak tek bir merkeze bağlı aydın, yönetici gibi elit tabakayı devşirmeyi başaran Siyonizm, meslek mensuplarını ve iş adamlarını da aynı felsefe doğrultusunda eğitmek, şekillendirmek ve yönetilebilir hale getirmek için birbirinden bağımsız gibi görünen Lions, Rotary örgütlerini kurmuşlardır.

Dünya üzerinde ulusal devletler olduğu sürece hedefe ulaşılamayacağını bilen Derin dünya örgütleri başarılı olunamayacağı kanaatindedirler. Ancak tek süper güç ABD'nin yönetimini ele geçirmeleri ve dev askeri teknolojiyi kullanabilir hale gelmeleri ile umutlanmaktadırlar. Bu yapıda yer alanlar, zengin unsurlardır. Silah, ilaç, finans, medya, dünyasını kontrol eden bu unsurlar, hemen her ülkede siyaseti, şekillendirmektedirler. Ekonomik yapıyı kendi denetimlerine almaya başarmışlardır. IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü, Davos Ekonomik Forumları bu amaçla kurulmuşlardır. Derin dünya devleti, stabilize edilmiş olumsuzlukları en aza

indirilmiş bir dünya kurmak amacındadır.[81] Bu işlevi 21. yüzyılda ABD yürütmektedir. ABD askeri ve siyasi konseptinde buna direnen devletler kategorize edilmiştir. **Terörist, serseri, güvenilmez devletler sınıflandırmaları yapılıp dünya kamuoyuna açıklanarak korku meydana getirilmek istenmektedir. Böylece üzerinde yoğunlaşılacak devletler ve rejimler hedeflenmektedir.**

Aynı özlem; Türkiye Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal tarafından da 1930'larda dile getirilmiştir. "Efendiler, bütün insanlığın görgü, bilgi ve düşünüşte olgunlaşması, Hıristiyanlıktan, Müslümanlıktan, Budizmden vazgeçerek, basitleştirilmiş ve herkes için anlaşılacak bir duruma getirilmiş katıksız ve lekesiz bir dünya dininin kurulması ve insanların şimdiye değin, kavgalar, pislikler, kaba istek ve eğilimler arasında bir sefalethanede yaşadıklarını kabul ederek, bütün vücutları ve zekaları zehirleyen kötülük etmenlerini ortadan kaldırmaya karar vermesi gibi şartların gerçekleştirilmesini gerektiren Birleşik Dünya devleti tahayyülünün tatlı olduğunu inkar edecek değiliz.[82]

Dünya devlleti için yapılanma
Uluslararası Örgütler ve Kuruluşlar

Derin Dünya devletine hizmet eden örgütler, evrensel değerlere göre hareket ettiklerini, sevgiyi esas alarak karşılıksız hizmet amacıyla örgütlenip hareket ettiklerini söyleyen oluşumlardır.

Tek bir dünya devleti kurma amacında olan örgütlerden biri dinsel amaçlı Bahai örgütüdür. Bahailik, ruhban sınıfı ve ibadethanesi olmayan, merkezi Hayfa'da (İsrail'de) olan,150 yıllık geçmişi bulunan bir dindir. Dinlerinin Tanrı tarafından indirilmiş son din olduğuna inanan Bahailer, Türkiye'de 10 bine yakın üyeye sahiptir. Peygamberleri Mirza Hüseyin Ali (Bahaullah) kutsal kitapları Kıtab-ı Akdes'dir. Dünyada, 190 ülkede 13 bin mahalli 182 milli ruhani mahfili olan Bahailik en yüksek idari organları Bahaullah'ın kutsal makamının da bulunduğu İsrail Hayfa'da bulunan Umumi Adalet evidir.[83]

81. William Ottomans: Küresel Terörist, Çev. İ.Halit Elçi, İstanbul 2002, Yeni Hayat Kütüphanesi, s. 15.
82. Mustafa Kemal Atatürk, Nutuk, 2.C. 1934.
83. Susan Merte, Türk Bahai Toplumu Genel Sekreteri, Neslihan Tunç Ropörtaj, 8 Mart 2003, Sabah Gazetesi (ek).

Bu oluşumlar içinde en eski ve köklü organizasyon Masonluk'tur. Locaların oluşmasıyla ilk büyük loca 1717 de İngiltere'de kuruldu. 9 Ağustos 1909 da ilk Türk Locası faaliyete başlar. Bugün Türkiye'de Türkiye Mason Derneği, Türk Yükseltme Cemiyeti, Türkiye Kültür ve Fikir Derneği ile Türkiye Mason Mahfili Derneği olarak 4 kuruluş vardır. 20 bine yakın üyeleri vardır.

Bir diğeri ise 1905 yılında ABD'de kurulan Rotary kulüpleridir. 160 ülkede 30 bin kulüpte 1 milyon 300 bin üyesi olan örgüttür. Çok partili hayata geçildikten sonra önce Ankara'da sonrada İstanbul'da kurulmuştur. Türkiye'de üç bölgeye ayrılmıştır. İstanbul merkezli Marmara, Ankara merkezli doğu ve Karadeniz, İzmir merkezli Ege bölge guvernörlüğünde 8 bine yakın Rotaryen vardır. İyi eğitimli, kariyer sahibi, meslek erbabı maddi durumu yüksek elemanların yer aldığı her kulüp 24 saati çağrıştırma amacıyla 24'er kişilik hücreler halinde örgütlenmişlerdir. Davranış kodları kendilerine özgüdür.

İlluminati, Skulls and Bones Society, Bohemian Grove, Pilgrem Society, Atlantik Konsül, The Group gibi cemiyetler organik yapılar olarak egemen olma çalışması içindedirler. Tüm bunlar masonluk benzeri, gizli örgütlenmelerdir. Yapılanmaları, merasimleri, eğitilme yöntemleri benzerdir. Hemen hepsi insanlık, karşılıksız hizmet, sevgi barış sloganları ile çevre saygınlığı kazanmaya çalışır. Bilderberg İlluminati'nin üzerinde şekillenen yapıdır.

İlluminati, 1776 yılında Adam Weishaupt tarafından Almanya Bavyera'da kurulmuş bilahere Amerika'ya giderek merkez olarak orada faaliyetini sürdürmüştür. Bilderberg gibi örgütlerin oraganizatörüdür. Kendilerine " Dünya egemenleri", "Karar vericiler", "Seçkin Yürütmeciler" diye tanımlarlar. Bilderberg'i dünya çapında en üst yürütme organı olarak görmektedir. Sürekli yeni kararlar almakta ve yürürlüğe sokmaktadır.

Bilderberg, eski Nazi subayı Hollanda prensi Bernard, Yahudi asıllı Polonyalı sosyolog Joseph Hieronim Retinger ile birlikte şekillendirilmiştir. Bilderberg ile NATO'nun kuruluşu aynı tarihlerdedir. NATO haçı gamalı haça benzer.

Dünya egemenlerinin egemen olma iddiasının farklı kulvarda ama aynı amaca yönelik organik birlikteliği vardır.

CFR (Dış ilişkiler Konseyi) (Council on Foreign Relations) Bilderberg ve Trilateral Komisyonun belkemiğini teşkil eder. 30 Mayıs 1919 da Yahudi Bankerlerce Paris'te yuvarlak masa toplantısı yapılır. Üyeler 21 Temmuz 1921 New York'ta CFR'yi şekillendirirler. Plan, kadro, stratejik gizlilik esas kabul edilir. Rockefeller grubu finanse eder. CFR'nin Avrupa ayağı Bilderberg'dir. Uzun vadede amaç tek bir dünya devleti kurmaktır.

Gizli dünya devletinin polit bürosu sadece ABD'nin değil dünyanın da karar vericileridir. Savaşlara, saldırılara parasal operasyonlara yol gösteren ve 3600 patron, akademisyen, bürokrat ve asker üyesi olan örgüt, iki çemberden oluşmaktadır. İç çember 40 kişilik merkez komite olarak çalışır. Onun içinde 10 kişilik iç çember vardır ve buna 'boğanın gözü' denilmektedir. Siyasi askeri psikolojik ve kültürel bir dizi faaliyet program CFR eliyle yürütülmektedir.

Derin Dünya Devletine Doğru

Derin şebeke ekonomik güç yanında siyasi üst yapıda da egemen olma gereğini 20. yüzyıl başlarında kararlaştırır. 1919 yılında Paris'te ilk "Yuvarlak masa toplantısı" ile organize stratejik amaçlı hareket başlar. 1921 yılında Dış İlişkiler Konseyi (CFR) kurulur. 1954 yılında Avrupa ayağı Bilderberg şekillendirilir. Savaş sonrası Avrupa inşası ile etkinlik kazanır. Trilateral Komisyonu ile de Asya'ya yönelik yeni bir oluşum şekillendirilir. Büyük sermaye sahibi olanlarca kurulan yapı çok dar ve güçlü ilişkiler ağı ile gizlilik esasını katı bir şekilde uygular. Belli kan bağı ve aynı gelenekten gelenlerce şekillenen yapı CFR Derin Dünya Devleti'nin karar organıdır. Bir nevi Politbüro'dur. Sadece birbirlerinden kız alıp veren Yahudi ailelerin şekillendirdiği bu yapı, dünyanın pek çok insani yardım ve hizmet amaçlı dernek ve vakıfların da destekçisi, teşvik edicisi konumundadır.

Hemen her ülkede, dünya vatandaşlığını, barışı, sevgiyi, hizmeti ve yardımı amaçlayan kişiler, seçilmektedir. Amaç, elit olan ve toplumu etkileme gücü olanların devşirilmesi ile karar verici mevzilerin ele geçirilmesidir.

ABD, derin şebekenin amaçları için gerekli güç durumundadır. İstenen Armagedon'dur. Yani kutsal savaş. Derin güç karar odakları dünya genelinde yürüttükleri çok yönlü mücadelede, galip çıkılacağına, kazananın kendileri olacağına, yönetimi ele geçireceklerine olan inançlarının ütopya olmaktan çıktığına, inanmaktadırlar. Buna göre son savaş Kudüs yakınlarında Mediggo tepesinde olacaktır. Protestan-Evanjelik tarikatların Tevrat kaynaklı inançları bu anlayışla şekillenmiştir. Binlerce yıllık mazisi olan bu teolojik hayallerin, umutların, beklentilerin çağımızda sahip olunan güçle gerçekleşebileceğine olan inanç artmıştır. 11 Eylül'de Amerika'daki ikiz kulelerinin vurulması, Afganistan ve Irak savaşları önceden tasarlanan düşüncenin uygulamalarıdır. Saldırı için bahanelerle, dünyayı yanıltarak harekete geçen gücün elindeki ölüm makinası ABD nin devasa askeri ve teknolojik gücü ve medyatik ağıdır. Darbelerin, küçük grupların terörüne karşı yapılması gibi dünya ölçeğinde meydana gelen terör, devletlere yönelik saldırının da temel gerekçesi olarak sunulmaktadır.

ABD'de; CIA, FBI ve diğer kuruluşların üzerinde Ulusal Güvenlik Ajansı vardır. Ulusal Güvenlik Ajansının yayınladığı 'Global 2015" raporunda; ekonomik, siyasi ve sosyal açıdan gerileyecek ABD'nin dünya hegemonyası için gerekçeler dünyaya sunulmakta, yeni düşman, yeni hedefler ortaya konulmaktadır. CFR üyesi Samuel Huntington'un "Medeniyetler çatışması" iddiası ile komünizm yerine İslam dünyası hedef tahtasına konulunca, ABD'nin dünyanın en önemli stratejik bölgelerine müdahale gerekçesi kılıfı hazırlanmış oldu. El Kaide gibi varlığı etkisi gücü belirsiz bir grup bir anda İslam terörü adıyla medya yoluyla dünyaya sunuldu. 11 Eylül komplosu ile Amerika'da ve batı dünyasında, İslam'a Müslümanlara yönelik kin ve nefret tohumları ekilerek saldırı meşrulaştırılmak istendi. Önce Afganistan sonra Irak tüm dünyanın tepkisine rağmen işgal edildi. Yer altı yerüstü tüm kaynaklarına el konuldu.

Görünürdeki gerekçe açıktır. "Terörün kaynaklarını kurutmak gerekir.", "Kitle imha silahlarına belirli ülkelerin dışında hiç bir devlet sahip olamaz.", "Bunun için buna sahip olan ülkeler dize getirilmelidir.", "Teröre yataklık yapan, kitle imha silahına sahip olan devletlerdeki rejimler değişmelidir."

Oysa; 1982 yılında Dünya Siyonist kongresinde alınan kararla Irak öncelikli tehdit kabul edilmiştir. Ve Irak'ın parçalanarak işgal edilmesi gerekiyordu. Siyonizm, 21 yıl sonra ABD eliyle bu amacına ulaşmış ve Ortadoğu'da ciddi tehdit olan bir devlet ve rejim şimdilik ortadan kaldırılmış olur.

Tarih boyunca hegemon gücün etkisi uzun sürmemiştir. Hegemon güçler 25 ila 60 yıl arasında sözünü dünyaya geçirebilir. Ondan sonra gücünün devamı için büyük bir enerji harcaması gerekir. Uluslararası ilişkilerin doğasında bulunan çıkar çatışmaları ile yeni rakiplerin ortaya çıkması ile etkinlik süresi biter.

Yeni güç odaklarının bu süre içinde çıkması ise kaçınılmazdır. "Eskiye göre daha büyük bir bağımsızlığa kavuşmuş olmasına rağmen Avrupa, ABD'nin çaldığı şarkıya göre oynayacak... Kendisine uygun olmayan rejimleri ortadan kaldırmak için kuvvet kullanma kararlarını ABD'ye bırakacak.. Dünyayı ilgilendiren sorunların çözümünde Rusya yalnızlığa itilecek.... Kendisi açsından bu oyuna partner aramak zorunda kalacak... Rusya, Çin ve Hindistan kendi çıkarlarını korumak için birlikte hareket edecekler..Nihayetinde dünya tekrar parçalanacak.

Bu bakımdan, egemen güçlerin dünya'ya ve bölgeye yönelik özlemleri ve beklentileri kısa süreli de olsa gerçekleşebilir. Yapılması gereken, olan bitenlerle ilgili sağlıklı, gerçekçi doğru yorumlarla değerlendirmeler yaparak, muhtemel gelişmelere karşı hazırlıklı olmaktır. Bunun içinde milli unsurlarla örgütlenmeye gitmek, iç ve dış güç odaklarına karşı alternatif oluşum meydana getirmek gerekir. Uluslararası kuruluşların rahatça ülke içindeki örgütlenmelerine dur demek, millici unsurların yapılanmalarını hızlandırmak, güçlendirmek ve etkin hale getirmek gerekir.

İKİNCİ BÖLÜM
SAVAŞ

I- SAVAŞ VE BARIŞ

İnsanoğlunun Vazgeçemediği Tutku; Öldürmek- Yok Etmek

Savaş; güçlünün zayıfa boyun eğdirme ve kaynaklara daha fazla sahip olma duygusunun yansıması olarak ortaya çıkar.

Savaş ve barış; insanlık tarihinde hep varolan iki kavramdır. Bir taraftan ölümcül silâhlar için harcanan çaba, bir taraftan barışın sağlanması için gösterilen çaba vardır. Geride ise kan, gözyaşı, acı ve yıkım kalmaktadır.

Savaş; başlangıçta avlanma, barınma, korunma amacıyla önce doğayla sonra yırtıcı diğer canlılarla yapılmıştır. Etkisiz bırakma, savaşçı özelliklerin gelişmesine yol açmıştır. Sonra diğer insan ve topluluklarla egemenlik alanı için yürütülmüştür. Kültürel değerlerin oluşması ile farklı öğeleri bir diğerine kabul ettirmek, onu bağlı kılmak şeklinde değişim geçiren savaş, çağımızda hemen her alanda yapılan, etkili olmak, sindirmek, boyun eğdirmek, bağlı kılmak amacıyla yürütülen çok yönlü faaliyetler olarak devam etmektedir.

Savaş; bir nevî sahip olunan politikaya göre, söz, anlatım veya ikna dışı araçlarla da yürütülmektedir. Ciddî bir amaca yönelen, ciddî bir araç olan savaş, insanların vazgeçemediği, içgüdüsel tutkudur. Coşkuyla olduğu kadar tehlikelere girişme arzusu ve kazanma isteğinin de doğal sonucudur.

Savaşlar sadece silahlı çatışma olarak değil değişik yöntemlerle değişik şekillerde de yapılır.

Bireyler arası, halklar arası, devletler arası, bloklar arası savaş değişik şekillerde sürmektedir. Bu insanoğlunun kaderidir. Savaşmak savaşmak. Ne şekilde, hangi araçla olursa olsun güç sahibi olmak bunu uygulamak ve netice almak.

Politik Savaş: İki devlet veya devletler arasında politik alanda yapılan savaştır. İç ve dış olmak üzere iki uygulama alanı vardır.İç politikada milli birliği sağlamayı, dış politikada düşmanı yalnız bırakıp yıpratmayı hedefler

Teknolojik Savaş: Ekonomik, sanayi ve askeri alanlarda başta olabilmek için bilimsel ve teknik ilerlemeleri elde etmek ve düşmanının bundan yararlanmasını önlemektir. Yani; düşmanın teknolojik sırlara sahip olmasını önlemektir.

Ekonomik Savaş: Ekonomik alanlarda yapılan savaştır. Amaç, hedef devletlerin ürünlerinin değerini düşürmek, dış pazarlama imkanlarını ortadan kaldırmak, ihracatına mani olmak, para değerine etki etmek, kaçakçılık ve karaborsayı teşvik etmek ve böylece düşman devletin ekonomik gücünü zayıflatmaktır.Bu gücün zayıflamasıyla teknolojik ve askeri güç etkisizleştirilmiş olacaktır..

Psikolojik Savaş: Dost, düşman toplumlar ve devletlerde lehte hisler, davranışlar ve tutumlar meydana getirmek amacıyla planlanmış askeri, ekonomik ve politik faaliyetlerin propaganda ile birlikte kullanılmasıdır. Psikolojik savaş, başlı başına uygulanan bir savaş şeklidir. Aynı zamanda diğer savaş türlerini tamamlayıcı ve onları destekleyici bir özelliğe sahiptir.

Caydırıcılık: Ekonomik ve Askeri gücün düşmandan gelebilecek muhtemel saldırılara karşı caydırıcı olarak kullanılmasıdır.

Silahlı Savaş (Sıcak savaş) Askeri gücün esas rolünü oynadığı savaş türüdür.Klasik veya nükleer silahların kullanılması şeklinde oluşabilir. Sınırlı veya genel bir savaş şeklinde ortaya çıkabilir.

Silahlı Savaş'ın çeşitleri:

Sınırlı (Yerel ve Bölgesel) Savaş: İki veya daha çok devletin silahlı gücü arasında politik ve askeri içerikte cereyan eden; ancak bir genel savaşa kadar varmayan silahlı bir çatışmadır. Sınırlı savaşta hedefler, silahlar, hareket alanları veya katılan kuvvetler sınırlı kullanılır.

Topyekün Savaş: Silahlar, hareket alanı, hedefler açısından, hiçbir sınırlama olmaksızın yürütülen savaşlardır. Tüm güç unsurlarının hedef elde edilinceye kadar kullanılmasını gerektiren bir savaş türüdür.

Özel Savaş Gayri nizami harp, psikolojik harp ve ayaklanmalara karşı koyma harekatı ile ilgili faaliyetleri kapsamına alan bir savaş türüdür. Özel savaş tek başına uygulandığı gibi sıcak ve soğuk savaşın devam ettiği süre içerisinde ve onlarla koordineli olarak da uygulanır. Bundan amaç silahlı kuvvetlerin harekatını kolaylaştırmaktır.

Yazılı belgelere göre; 1500 yıl içinde dünyada 15 bin savaş olmuş, tahminî olarak 3 milyara yakın insan ölmüştür. Son yüzyılda; Birinci Dünya Savaşı'nda 10 milyon insan ölürken, İkinci Dünya Savaşı'nda 52 milyon insan ölmüştür. Yerel bölgesel çaplı savaşlarda ölenler ise 10 milyona yakındır. Kitle imha silâhları ile öldürme devam etmektedir.

Dehşet dengesi, dünyada eksilmemektedir. Gücün terörü, terörün gücü, zorbanın terörü, çaresizin terörü iç içe geçmiştir.

Korku salarak siyasetini, isteklerini kabul ettirmek amaçlı yürütülen gizli, açık savaş yöntemlerinde değişme olsa da nihayetinde zarar insana ve dünyaya olmaktadır.[84] Kıt kaynaklara sahip dünyayı yaşanabilir olmaktan çıkaran çevre kirlenmesinin durdurulması, doğanın dengelerinin bozulmasının önlenmesi, çocuk ölümlerinin azaltılması, yoksullukla, açlıkla mücadele alanlarına yönelik çabaların sürdürülmesi gerekir.

84. Bkz; Kongar, E.: Küresel Terör, 6. Bası, İstanbul 2002, Remzi Kitabevi. Civelek, M. A.: Küreselleşme ve Terör, Terör Kavramı ve Gerçeği, İstanbul 2001, Edep yy.

Silâhlanma için ayrılan para, insanlığın yararına kullanılmamaktadır. 2005 yılında dünyagenelinde 1.118 milyar dolar silâha harcama yapılmıştır. Bunun yüzde 48'ini ABD harcamıştır. Silâh ticaretini ABD ile birlikte Rusya, Fransa, İngiltere, Çin ve İsrail yapmaktadır.

Sadece ABD; Birinci Dünya Savaşı'ndan 2003 yılına kadar savaşlara, 6 trilyon 404 milyar dolar harcamıştır. Birinci Dünya Savaşı 577 milyar dolar, İkinci Dünya Savaşı 4 trilyon 710 milyar dolar, Vietnam Savaşı 572 milyar dolar, Kore Savaşı 400 milyar dolar, Birinci Körfez Savaşı 80 milyar dolar, Irak Savaşı ve işgal için yapılan harcamalar ise artmaktadır. Diğer ülkelerin savaş için ya da savaşa hazırlık amacıyla yaptığı askerî harcamalar göz önüne alındığında dünyada kaynakların insanî amaçlı olarak yeterli şekilde kullanılmadığının çarpıcı sonucu ortaya çıkmaktadır.

İnsanlıktan bahsederken sürekli insanoğlu diye ifade edilmektedir. Oğlu deyimi ile dünya nüfusunun yarısı kastedilmektedir. Savaşı insan oğlu yaparken, insan kızı yapmamaktadır. Dönemin silâhlarıyla binlerce erkek birbirini boğazlamaktadır. İnsan kızları ise çocuk doğuruyor, besleyip, büyütüp savaşa gönderiyor sonra da yasını tutuyor. Savaş, ağırlıklı olarak erkekler arasında yapılmaktadır.

Kadınlar, erkekler kadar yok edici değildir. Doğurmanın ve yetiştirmenin ne olduğunu bilen kadın, acıyı sancıyı çekip, canından bir parçanın ayrılmasının şiddetini yaşar. Emziren, yıllarca üzerine titreyen kadın, kendisini dölleyen erkeğin yolunda gitmemiştir. Erkekler kadın tarafından emekle şekillendirilen erkeği alır, asker yapar, öldürme - yok etme eğitiminden geçirir, hırslarına esir yapar.

Bu nedenle savaş erkeklerin, egemenlik, üstünlük kurma, pay kapma mücadelesidir. Ordularda kadın askerlere yer verilmesi, bu gerçeği değiştirmemektedir. Son derece sınırlı sayıda o da lojistik alanda istihdam edilen kadınların savaşma, öldürme, tahrip etme ve yok etme iradesi, erkeklerle mukayese edilemeyecek kadar zayıftır.

Barış, iyi yetiştirilmiş kadınların yönetimde ağırlık kazanmaları ile söz konusu olabilir. Emperyalist bölüşüm en aza inebilir.

Savaşın bir diğer unsuru yoksul kesimlerdir. Maddî durumu iyi

olmayanlar için askerlik bir meslektir. Askerlik, kimileri için geçici kimileri için sürekli meslektir. Okuma imkânı bulamayan bu nedenle bir işe giremeyenler paralı asker oluyor. Gönüllü olarak girenler daha mesleğe başlarken öldürmeyi ve ölmeyi savaşmayı kabul ettikleri için para aldıklarını bilmektedirler.

Batı'da paralı askerlik esastır. Vatan savunması, millî değerler gibi kavramların zayıf olduğu Batı ülkelerinde paralı askerlik eskiden beri geçerli olan anlayıştır. Özellikle günümüzde; ABD ve İngiltere paralı askerleri, giydiriyor, kuşatıyor, dünyanın pahalı silâhlarıyla donatıyor, baskı altına almak istediği bölgelerde görevlendiriyor ya da o bölgenin kaynaklarına el koymak için işgale gönderiyor.[85]

Dünyanın hemen her bölgesinde savaşta ve terörde ölenler de fakir çocuklarıdır. Afganistan'da, Filistin'de ve Irak'ta bir taraftaki para için, diğeri vatan savunması ideali için savaşmaktadır.

Tüm canlılar içinde öldürmeyi-yok etmeyi, en acımasızca yapan canlı türü, insandır. Düşünen, doğruyu yanlışı, yorumlayabilen yine insandır. Çözüm bulamayan da yine insandır.

85. Bkz; Hermes, J. R. C.: Emperyalizm, Küreselleşen Devlet ve Savaş, Çev. İsmet Şahin, Ankara 2002, Praksis yy.

II- YENİ SAVAŞ DOKTRİNLERİ

Savaşın; soğuk savaş, sıcak savaş, sınırlı savaş, gayrî nizamî savaş olarak tanımlanan türleri yanında, terör ve terörle mücadelenin nasıl yapılması gerektiği konusu, yeni savaş anlayışının ne olması gerektiği konusunu gündeme getirmiştir. Kural dışı terör hareketlerine karşı nasıl bir mücadele verileceği sorusu, geleneksel kurallara bağlanan savaş olgusunun da değişmesine neden olmuştur.

Belirli bir amaçla kasıtlı savaş çıkartmak isteyen taraf sorumluluğun karşı tarafta olmasını ister bu ise zamanla savaş felsefesi ve hukuku ortaya çıkmıştır. Batıda ilk defa (354-430) kodifike edilen bu hukuk **"haklı savaş"** (Justum Belllium, Jus War) ile kavram geliştirmiştir.[86] Ortaçağ boyunca bu kavram belirleyici olmuştur.

Katolik ve Protestanların geliştirdiği savaş hukukunu, Thomas Aquinas (1225-74), Francisco de Vitoria (1492-1546), Francisco Suares (1548-1617), Hugo Grotius (1583-1645) ve Emerich de Vattel (1714-1767) sistemli hale getirmişlerdir.

86. Tanrı Devleti; Cilt:VI.Bölüm XIX.

Bunlara göre;

- Meşruiyet şartlarını belirleyen Savaş öncesi Hukuk (Jus ad Bellium)
- Savaş içi Hukuk (Jus in Bello). İki normlar bütünü oluşturulmuştur.

Savaşa girmenin Meşruiyet şartları "Jus ad Bellium'un 7 maddesi" , batı dünyası için bugün de geçerli ilkelerdir4

1. Haklı gerekçe (Just Cause); Savaş, ancak bütün insanların temel haklarına yönelik kitlesel bir şiddetin mevcudiyetinde veya onu tashih etmek üzere kullanılabilir.

2. Meşru otorite (Legitimate Authority); Sadece münasip surette (meşru olarak) tesis edilmiş kamu otoriteleri savaşabilir.

3. Haklı maksat (Right Intent); Kuvvet, yalnızca ve gerçekten haklı bir sebebe müsteniden ve münhasıran bu maksatla kullanılabilir.

4. Son çare (Last Resort); Kuvvet ancak bütün barışçı alternatifler denendikten sonra kullanılabilir.

5. Mukayeseli adalet (Comparative Justice); Tashih edilecek yanlış savaşa tutuşmayı haklı kılacak derecede bir kıymete haiz olmalıdır.

6. Başarı ihtimali (Probability of Success); Savaş abes bir sebebe müsteniden yapılamaz

7. Uygunluk (Proportionality); Savaştan elde edilecek başarı, beklenen bütün tahribatlara üstün olmalıdır.

Batı'nın savaş mantığı ve yeni yüzyılda savaşa dayalı yeni sindirme işgal stratejisi bu temel ilkelere dayanmaktadır.

Gerek dünyada gerek ABD'nde savaş anlayışı ve savaşa yaklaşım, 11 Eylül olayları sonrası değişmiştir. Savaş, terörle birlikte anılmaya başlamıştır. Terör, gayrî nizamî savaş olarak düşük yoğunluklu çatışma kapsamında ele alınarak değerlendirilmiştir. Savaşmak da terörle mücadele olarak tanımlanmaya başlanmıştır.

Oklahoma şehri federal binasının bombalanması ile terörün sadece Avrupa ve yabancı ülkelerin sorunu olduğu anlayışı, ABD'nde yıkılmıştır. Dünyadaki terör örgütlerini, düşman yönetimleri devirmek ve yandaş yönetim kurmak amacıyla kullanan ABD, ilk defa kendi topraklarında terörle karşı karşıya kaldı. 6 yıl sonraki 11 Eylül saldırıları ise; tüm değer yargılarını altüst etmiştir.

Kapitalizmin simgesi Dünya Ticaret Merkezi ve Soğuk Savaş döneminde bile erişilmez, yaklaşılamaz denilen, olağanüstü korumalı Pentagon gibi ABD simgelerine saldırı düzenlenmesinin imkânsız olduğu gerçeği yıkılmıştır. İleri teknoloji ve yüksek koordinasyon gerektiren böylesine saldırıların, alışılmış terör örgütlerince gerçekleştirilmesinin olanaksızlığı anlayışı da tersyüz olmuştur. Bunun yanında terörü sadece küçük ölçekli görmenin de yanıltıcı olduğu anlaşılmıştır. Atlantik ve Pasifiğin, ABD'nin doğal koruma duvarı olduğu güvencesi de yıkılmıştır.

Kavramsal, istatiksel ve ekonomik boyutlarıyla terör olgusu ile ilgili geleneksel yaklaşım tarzları, 11 Eylül Amerikan güvenlik efsanesinin sarsılmasıyla değişmiştir. ABD, 11 Eylül olayları ile birlikte; teröre ve saldırıya bakışını, dünya kamuoyuna açıkça ilân etmiştir. CIA Başkanı R. James Woolsey "11 Eylül, yıllarca devam edecek olan dördüncü dünya savaşının başlangıcı oldu"[87] derken, ABD Başkanı; "Haçlı Savaşı" ilân etti ve 20 Eylül 2001 tarihinde Amerikan Kongresi'nde; "Ya bizimle birlikte olacaksınız ya da teröristlerle. Bizden yana olmadığınız takdirde onların kaderini paylaşmaya rıza göstermek zorunda kalacaksınız" dedi. İtalyan Başbakanı Silvio Berlusconi ise Hıristiyan Batı medeniyetinin İslâm'dan üstün olduğunu söyledi.

Bu bakış ve yaklaşım tarzı, ABD'nin geleneksel savaş doktrini stratejileri yerine **"Küresel Terörle Mücadele"** stratejisini de şekillendirmiştir.[88] Böylece dünyanın belirli bölgelerine yönelik **terörle mücadele terörü** uygulanmaya başlanmıştır. Bu ise olumlu Amerika imajının önemli ölçüde sarsılmasına neden olmuştur. Kısa sürede bu imajın düzelemeyeceği ise görülmektedir.

87. The Washington Times 30.09.2002.
88. Örgün, F.: Küresel Terör, İstanbul 2002, Okumuş Adam yy, s.6.

Sovyetlerin dağılması ile birlikte **"Yeni Dünya Düzeni"** adı altında; ABD güç merkezli küresel yapı kurulmaya, uluslararası ilişkiler buna göre şekillendirilmeye başlanmıştır. Sovyetler Birliği'nin komünizm yayılmacılığına karşı tehdit algılaması, Soğuk Savaş döneminde **"karşı düşman"** olarak kabul edilmişti. Çin komünizmine karşı da yaklaşım, benzerdi. Batı ülkelerinde, Batı yanlısı ülkelerde ve üçüncü dünya ülkelerindeki komünist örgütlere ve terör örgütlerine karşı yapılanma, NATO ve Gladio benzeri yapılanmalar olarak düzenlenmişti.[89]

Soğuk Savaş'ın bitmesi ile birlikte, yeni dünya düzeninde; yeni tehditler ve yeni tehdit algılamaları, bu nedenle yeniden belirlenmeye başlamıştır.

Kabul edilen "Yeni Tehdit"; ABD'nin küresel egemenliğine karşı çıkan her devlet, her kuruluş ve her örgüttür. Direnme ve karşı koyma ise terörizmdir. İlk örgütsel tepki İslâmcı örgüt ve devletlerden geldiği için öncelikle, İslâmcı Taliban yönetimindeki Afganistan ve Ortadoğu'da İsrail'i dolayısıyla ABD'nin güvenliğini tehdit eden Irak işgali hedeflenmiştir. Gerek Ortadoğu petrolünü ve doğal gazını kontrol altına almak, gerek Hazar petrolünü, doğal gazını ve diğer enerji güzergâhını kontrol etmek amacıyla yapılan Afganistan ve Irak işgal harekâtı, aynı zamanda karşı çıkma eğiliminde olan ülkelere de gözdağı verme stratejisi sonucu düzenlenmiştir. Böylece gerek Ortadoğu'da gerek Orta Asya'da, büyük bir askerî güçle stratejik bölgeler kontrol altına alınarak, bölgelere yönelik muhtemel karşıt güç müdahaleleri, ortadan kaldırılmak istenmiştir.

Dünya kamuoyuna verilen mesaj açıktır. Yeni tehditler vardır ve bu da terörizmdir. Terörizm ise İslâm'dır, İslâmcı El Kaide ve yandaş örgütlerdir. Bu örgütlerin beslendiği yerler ise İslâm ülkeleridir. Bu algılama ve yaklaşım tarzı, 11 Eylül saldırılarından ve ABD'nin, dünyanın farklı bölgelerindeki unsurlarına yönelik yapılan saldırıların, başta El Kaide örgütü tarafından gerçekleştirildiği kanaati ile oluşmuştur.

NATO'nun bu savaşta aktif rol alması NATO üyesi Fransa ve Almanya'nın isteksizliği nedeniyle sınırlı kalmıştır.[90]

89. Hürriyet Gazetesi, 3-4 Ocak 2006.
90. Ham, P.-Kugler, R.: Western Unity and the Transatlantic Security Challenge, The Mars-

Moskova'daki terör olayları, uçak düşürmeler ve nihayet Kafkasya'da Kuzey Osetya okul baskını ile terör dalgalarının hedefi olan Rusya Federasyonu da, ABD'nin tercih ettiği terörle mücadele anlayışına yönelmiştir. Rusya'nın da teröre destek veren ülkeleri hedef yapacaklarını ve müdahale edeceklerini açıklaması, uluslararası boyutta yeni bir egemenlik savaşının terör gerekçesiyle şekillenmeye başladığını göstermektedir.

Özellikle; gerek 11 Eylül saldırılarında gerek Osetya okul baskınında Arap Müslüman kökenlilerin olması nedeniyle, ABD'nin İslâm dünyasına yönelik saldırı anlayışı, Rusya Federasyonu'nda da kabul edilmiştir.

Fransa ve Almanya'nın; ABD'nin, İngiltere ve İsrail ile birlikte küresel egemenlik için uluslararası kuralları ve anlaşmaları hiçe sayan politikaları nedeniyle yeniden eski emperyal politikalara döndükleri görülmektedir. İngiltere de muhtemel gelişmeleri göz önüne alarak Fransa ve Almanya ile birlikte eski sömürge ülkeleri ile yakınlaşma çabası içindedir.

Orta ve Güney Amerika ülkelerinin ABD hegemonyasına karşı İspanyol diline daha sıkı sarıldıkları ve ortak hareket etmeye çalıştıkları da göz ardı edilmemesi gereken bir durumdur. Özellikle Venezüella seçimlerinin sonuçları ve Amerika kıtasını bulduğu iddia edilen Kristof Kolomb'un heykelinin yıkılması ile birlikte Orta ve Güney Amerika kıtasında köklü değişimler yaşanmaktadır. ABD arka bahçesini kaybetmiştir.

Fas'tan başlayarak tüm Kuzey ve Orta Afrika'yı, Ortadoğu'yu, Orta Asya'yı ve Güneydoğu Asya'yı kapsayan "Büyük Ortadoğu Projesi" ise gerek bölge ülkelerini gerek bölge dışı ülkeleri çok yönlü etkileyecek, çatışmalar yaygınlaşacaktır. [91]

İran başta olmak üzere Pakistan, Endonezya ve Malezya'nın Çin ve Rusya ile stratejik işbirliğine gitmesi, Afrika ülkelerinin de İngiltere ve Fransa'nın etki alanına yeniden girmesi, dünyada yeni bir ayrışmanın doğacağını göstermektedir.

---

hall Center Papers, No 4, Haziran 2002. NATO, NATO's Military Concept for Defence Against Terrorism, 15 March 2004. Europen Union "A. Secure Europe in a bbetter World". Europen Security Strategy, Brussels, December 12.2003.

91. Kaynak M.: Büyük Orta Doğu Projesi ve Türkiye Üzerine Stratejik Analizler, İstanbul, 2005, Truva yy. s.17. Bkz; Barnett T. P. M.: Pentagon'un Yeni Haritası, İstanbul, 2005, Prestij yy.

"Büyük Ortadoğu Projesi"nin gerçekleştirilmesi için; Irak Savaşı'nın bölgeye yayılması ve Suriye ve İran'a yönelik savaş açılması, kaçınılmaz bir durumdur. Böyle bir durumda Türkiye'nin de savaşın içinde olacağı açıktır. ABD-İngiltere ve İsrail çıkarları için, Ortadoğu coğrafyasının değişmesi öngörüsü, bölge dışı devletleri özellikle Rusya, Çin ve Hindistan'ı da ilgilendirmektedir.

Ortadoğu halklarının-Arap dünyasının bu gelişmeler karşısında nasıl bir tavır içinde gireceği ise belirsizdir. Dünya dengelerini tersyüz edecek böylesine bir çatışma ortamının doğması, küresel gerginliği artıracaktır.

İslâm ülkelerinin kendi kaderlerine sahip çıkma ve kendi zenginliklerine kendilerinin sahip olma ve kendi kendilerini yönetme arzusu ve isteği yükselecektir. Bu ise küresel boyutta, kapsamlı bir mücadelenin olacağını göstermektedir.

Terör ve savaş, artık iç içe geçmiş yeni bir algılama olarak dünya insanının yaşamına girmektedir.

POST MODERN SAVAŞ

11 Eylül saldırıları ile post modern terör olgusu ortaya çıkmıştır. Artık terörün sınırlı etkileri yerine dünyayı etkileyen harekete dönüşmesi gerçeği ile karşı karşıya kalınmıştır. Düşük yoğunluklu saldırı ve ona göre ortaya çıkan panik ve yıkım ve onu gerçekleştiren düşük eğitimli terörist profilinden, yüksek eğitimli yüksek teknoloji ile donanımlı terörist profiline dönüşüm ortaya çıkmıştır.

Modern iletişim teknolojilerinin terör örgütlerince saldırı amaçlı kullanımı, dünya coğrafyasında ekonomiyi kapsamlı bir şekilde etkilediği gibi, **"Güvenli Ortam"** yaklaşımını da önemli ölçüde sarsmıştır. Artık terör saldırısının; ne zaman, nerede ve ne şekilde olabileceği belirsizdir. Bu ise endişeli bekleyişi getirmiştir.

Bunun yanında terör örgütlerinin ileri teknoloji ürünü silâh kullanım olanağı, tehdit olgusunu endişeli boyutlara taşımıştır. Özellikle; belirli bir etnik grubu hedef alabilecek biyolojik silâhların, terör örgütlerinin eline geçmesi halinde, genetik varyasyonlara saldıran organizmalar üretilebileceği ihtimali artmaktadır. Tarım ürünlerine, insanın bağışıklık ve sinir sistemine saldırması için tasarlanan organizmalar, ciddî bir tehdit oluşturmaktadır.[92]

92. Biyo-teknoloji, Silâhlar ve İnsanlık Raporu, İngiliz Tıp Derneği, Cumhuriyet Gazetesi, 28 Ekim 2004.

"Nasıl bir tedbir?", "Nasıl bir önlem?", "Nasıl bir güvenlik?" soruları dünyanın hemen her bölgesinde tartışılmaya devam etmektedir. Ancak bilinen ve görünen gerçek; ABD'nin İngiltere ile birlikte **"Önleyici Savaş Doktrini"** ile muhtemel terör örgütlerinin barındırıldığı yerleri bombalamak ya da Afganistan ve Irak'ta olduğu gibi işgal ederek terörün kökünü kurutma stratejisinin başarısız olduğudur.

İşgallerle; dünya daha güvenli hale getirilmediği gibi her iki ülkede yapılan yıkımlar ve katliamlar, dünya coğrafyasında, çirkin ABD-İngiltere ve İsrail imajının yerleşmesine neden olmuştur.

Her iki ülkenin işgaline rağmen ABD ve yandaşlarına yönelik terör hareketleri devam etmektedir. Dünyanın bir çok yerinde ABD, İngiltere ve İsrail'e yönelik saldırılar, terörist eylemler olarak ifade edilirken aynı şekilde bu üç ülkenin yaptıklarının da devlet terörü olduğu gerçeği ortaya çıkmıştır.

Küreselleşen dünya; mal ve hizmetlerde, teknolojide, siyasî organizasyonlarda yeniden yapılanmaya giderken, terörizm de aynı farklılaşmaya gitmiştir. Temel değerleri ve uluslararası ilişkileri derinden etkileyen terörizm, ağırlıklı olarak üç ülkeyi ve onlara destek veren ülkeleri hedef almaktadır. Bu ülkelerin de özellikle ekonomileri hedef seçilmektedir.

Global Tehdit Olarak Yeni Savaş

Devletlerin kendi çıkarları için kullandıkları bireysel nitelikli terör örgütleri; küreselleşme ile birlikte, Soğuk Savaş'ın bitmesi, Sovyetler Birliği'nin dağılması ile iki kutuplu dünyadan tek kutuplu ABD egemenliğine dayalı yeni dünya düzeninde, şimdi daha kitlesel nitelikli olarak, kendini kullanan, hoş gören, destekleyen her ülkeye yönelmiştir.

Önceleri yerel alanda sınırlı olan terör büyümüş, gelişmiş ve globalleşmiştir.

"Uluslararası Terörizmle Mücadele" stratejisi adı altında, sömürge savaşı başlatılmıştır. Post modern sömürge savaşının ilk örneği Afganistan savaşı olmuştur. Bu gerekçeyle yeniden İslâm coğrafyasının kaynaklarını ele geçirmek, Ortadoğu ve Orta Asya enerji

kaynakları üzerinde hegemonya kurmak amaçlanmıştır. Bu kirli ve sinsi niyeti, kamufle etmek için ise "Uluslararası İslâmcı Terörizm" tanımlaması yapılarak dünya kamuoyuna enjekte edilmiştir.

Müstemleke yönetimler, bir biri ardına geçmişte olduğu gibi şimdi de yeniden kurulurken; bu sürece karşı çıkan İslâmcı hareketlere de haçlı savaşı ilân edilerek, din terörizmi olgusu dünyaya yansıtılmaya çalışılmaktadır.

Küresel istilâ hareketlerini, Müslüman dünyada meşrulaştırmak için aydınlar, siyasîler, medya kuruluşları ve sivil toplum örgütlerinden yararlanılmaya çalışılmaktadır.

Dünyanın para birimi olan dolar, ABD'de karşılıksız basılıp, ilgili ülkelerdeki, resmî-sivil kuruluşlarla birlikte işbirlikçi siyasetçi, aydın, medya mensubu ve askerlere dağıtılırken; yeni bir yandaş, ispiyoncu ve destekçi meslek profili ortaya çıkmıştır.

21. yüzyılın, terörist devletler savaşının yaşanacağı yüzyıl olacağı görülmektedir. Dünyayı, kaynakları yeniden paylaşım mücadelesi; terör örgütlenmelerini ve uygulamalarını çok boyutlu hale getirecek, devletler düzeyinde uygulamaya yöneltecektir.

Yahudi ve Hıristiyan dünyasının, ayrılıkçı Hıristiyan topluluklarının mücadelesinde onlara bağımsızlıkları için destek vererek mücadelelerini meşru kabul ederken aynı ayrılıkçı mücadele veren İslâm toplumlarını terörist örgütü tanımlaması içine sokmasının; dünya barışı için ciddî bir tehdit doğurduğu ve doğuracağı açıktır. Suçlanan sürekli Müslümanlardır, İslâmiyet'tir. Suçlayanlar bellidir. Savunma durumunda bırakılanların tepki göstermesi ise kaçınılmaz bir olgudur.

Batı, Endonezya'nın Doğu Timor bölgesinde; Hıristiyan kurtuluş hareketini destekleyip bağımsızlaştırırken yine Sudan Hıristiyan ayrılıkçı halk kurtuluş hareketini desteklemekte ve onlara eğitim vermektedirler.

İsrail'in Sudan ayrılıkçı kurtuluş hareketini neden desteklediği, militanlarına neden eğitim verdiği, yine; Irak ayrılıkçı Barzani terörist-peşmergelerine neden eğitim verdiği, Batı medyasında sorgulanamamaktadır. İsrail, nükleer silâhlara sahip olduğu halde, utanç

duvarı ördüğü halde ve her gün Filistinlileri katlettiği halde ses çıkarılmamaktadır.

Uluslararası kuruluşların bir dizi çabaları, güçlü devlet ve güçlü kuruluşların tarihten gelen öç alma ve etki altına alma dürtüsünü kıramamaktadır. Başta Birleşmiş Milletler olmak üzere **European Security Advocacy Group olmak** üzere pek çok kuruluş, teröre karşı duyarlılığı artırmaya çalışmaktadırlar.

Yaşlı kıta Avrupa terör konusunda duyarsızdır. Terör hücreleri Avrupa'da faal durumdadır.[93] **Son on yıldaki terör olaylarının üçte biri Avrupa'da gerçekleştirilmiştir. Terör Avrupa'yı terk etmemiştir ve Avrupa'nın sorunudur.**

Avrupa ülkeleri; terörle, terörizmle ne kadar çabuk yüzleşir ve durdurmak için etkili ve dikkatli önlemler alırsa, gerek Avrupa gerekse dünya için o kadar iyi olacaktır.[94]

Tehdit değerlendirmesi öncelikli olarak tehdit unsurunun ne olduğu ve ne olacağı tespiti ile ele alınmaya başlanmalıdır.

Sadece siyasette, kültürde, sanatta, düşünce hayatında, ekonomideticarî alanda değil terör olgusunda da globalleşmenin etkisi ve yansıması olduğu gerçeği, kabul edilmelidir.

Unutulmamalı ve göz ardı edilmemelidir ki; terörizmi yaratan şartlar, işsizlik, aşırı nüfus artışı, açlık gibi sosyo-ekonomik nedenler ortadan kaldırılmadıkça, teröre yönelim, önlenemez.

Farklı amaçlarla devletler tarafından terör hareketleri desteklenmeye devam edilecek, sivillerin her an terör hedefi olma gerçeği de değişmeyecektir.

Terörizm; tek başına bir devletin alacağı önlemlerle, denetim altına alınamaz ve ortadan kaldırılamaz. Barış havarisi kesilenlerin telkini ile de "insancıl amaçlı terörle mücadele" netice veremez. Pasifizm ya da kendi haline bırakma çözüm değil, çözümsüzlüktür. Terör örgütünü muhatap almak ise neticesiz yoldur.

Bireysel nitelikli terör ve terör örgütleri her zaman olabilir.

93. Gunaratna, R.: El Kaide'nin İçinde: Küresel Terör Ağı, Penguen yy. s. 165.
94. www.esag.info

Amaç; terör örgütlerinin büyümesini, gelişmesini önleyici caydırıcı tedbirler almaktır.

Teröre altyapı oluşturan ortamın değiştirilmesi, çarpıklıkların giderilmesi, zorunludur. Terörün gerekçeleri açıktır. Bunların en aza indirilmesi ile terör faaliyetlerinin yıkıcı etkisi de o oranda azalır.

Globalleşme ile yeni boyutlar kazanan emperyalizmin-yeni sömürgeciliğin, isyan ve intikam duygularını artırdığı, kabarttığı yeni dünya düzeninde çözümler vardır. Ve bunlar açıktır.

Mücadele; kararlılığı, samimiyeti ve bilinçliliği gerektirmektedir.

Terörün dini, milliyeti ve coğrafyasının olmadığı iddiası, şaşırtmacadır. Terörün dini de, milliyeti de, coğrafyası da vardır. İnsanlığın, dünya barışının düşmanı olan terörle mücadele; bir devlet, bir kültür, bir değer yargıları konusudur.

"İnsanın ve insanlığın korkusuz, barışçıl bir dünyada yaşaması gerekir." temennisi, etkin-güçlü devletlerin propagandasıdır. Oysa; kendileri diğer ülkeleri, silâhsızlandırmayı esas alırken, toplumları çözüp, devletleri sloganla esir ederken, aynı zamanda her türlü terör örgütlerine destek vermeyi, varoluş gerekçeleri kabul etmektedirler.

Terörle mücadele adıyla daha büyük yıkıma, ölüme neden olanlar bu kez devlet terörü denilen daha boyutlu, kapsamlı, yıkıcı, yok edici mekanizmalarla hareket etmektedirler. Bir binanın bombalanıp birkaç kişinin ölümüne neden olan terör eylemi gerekçe gösterilerek ülkeler işgal edilmekte, kentler yok edilerek, yüzlerce, binlerce insanın hayatına son verilmektedir.

Olması gereken; güçlü devletlerin, uluslararası kuruluşların işbirliği ile tarihte olduğu gibi günümüzde de önleyici tedbirler yanında etkili olacak caydırıcı güce sahip olmalarıdır.[95]

İnsanlık dışı, meşru olmayan şiddeti kınamakla, şiddet önlenemez. Bir olgu olarak şiddet, ister siyasî, ister beşerî olarak ele alınsın nihayetinde şiddet şiddettir. Ve hiçbir şekli kabul edilemez.

Küresel şiddet ve teröre karşı mücadelede başarılı olmak ancak, insan gerçeğine, insanî değerlere önem veren, yüksek

95. www.mit.gov.tr. www.terrorism.net. www.fpa.org. www.teror.gen.tr. http://Jtsm.janes.com.

güven duygusu oluşturmakla mümkündür. Bu ise temenniden öte bir anlam taşımalıdır. Aksi halde kendine yönelik olarak yapılan şiddeti kınayan, kendisinin başkasına yaptığı şiddeti meşru gören anlayış devam eder. Bu durum ise şiddet konusunda ortak hareket etmeyi önler. Dünyada yaşanmakta olan da bu gerçek durumdur.

IV- SİBER SAVAŞ

SİBER SAVAŞ

İnsanlık tarihi, insan beslenmesini sağlamak, güvenliğini sağlamak ve varlığını devam ettirmek amacıyla; doğayla savaşlar tarihidir.

Bilim ve teknolojik çalışmalarla, savaşlarda kullandığı araç ve gereçleri ise sürekli geliştirmiştir.

Bilişim teknolojisinin hızı baş döndürüyor, bilişim çağını yaşıyoruz. Bilgisayar ve İnternet, tüm yaşantımızı yönetiyor, her şey sanal ortama taşındı. Tüm teknolojik ürünler, bilişim ile yönetiliyor, hemen her şeyin başına e-takısının eklendiği çağdayız.

Diğer taraftan, siber dünyada, bir çok kişinin farkında olmadığı bir şey var: Siber Savaş.

Ülkeler, rekabetlerini sanal ortama taşıdılar. Siber çatışmalar, hatta siber savaşlar yaşanıyor. Bu savaştan az, ya da çok etkilenmeyen ülke kalmadı gibi. Konvansiyonel savaşın öncesinde veya beraberinde, siber savaşlar yaşanıyor, hatta şiddetli savaşlar görüyoruz.

Bireyler olarak direk ilgili olduğumuz siber savaş nedir? Bireyler, siber savaştan nasıl etkileniyorlar veya bireyler, siber savaşı nasıl etkiliyorlar?

Siber Savaş ve Casus Programlarla; Teknolojinin hayatın tüm hücrelerine nüfuz etmesi, siber tehlikeyi de beraberinde getirmiştir. Siber saldırılarda, zararlı yazılımlarla, karşı tarafın veri tabanı savunmasız hale getiriliyor.

Siber saldırı sonucu meydana gelebilecek felaketler de büyük olacaktır. Siber savaşlarla, barajlara müdahale ederek, barajların kapağını açarak her yeri sular altında bırakabiliyor, doğalgazın basıncını arttırmak suretiyle düşünün basıncın artması demek, her tarafta doğalgaz patlamaları ve yangınlar demek.

Belirsizlik; siber saldırıyı daha da tehlikeli yapıyor.

Siber saldırıları daha tehlikeli yapan ise saldırının boyutu ve derinliğinin belirsizliğidir. Öyle ki, bilginin çalınıp çalınmadığı veya ne kadarının çalındığı bile her zaman belli olmuyor.

Devletler, UN-IMPACT ve Interpol gibi bağımsız uluslararası kuruluşlar, siber suçun boyutlarını anladı. Şu anda kullanılan yazılımların da, geleneksel silahlar kadar fiziksel objelere hasar verebilecek şekilde kullanılabileceğidir. Endüstriyel, taşımacılık ve elektrik sistemleri, fabrikalar ve askeri üsler tehdit altındadır.

Korkutucu olan, kötü senaryolardan biri; Ata bindiğimiz, kağıttan kitaplar okuduğumuz, geleneksel posta ve mum ışığı kullandığımız günlere yüzlerce yıl geriye gidebiliriz. En kötüsü ise, şu anda bu saldırılara karşı korunmanın imkansız olması. Tüm endüstriyel sistem yazılımlarının yeniden tasarlanması gerekiyor.

ABD ve İsrail'in ortaklaşa ürettiği bildirilen Stuxnet adlı bir solucan, İran'ın uranyum zenginleştirme tesislerini bir süre için felç ettikten sonra 2010'da keşfedilmişti. ABD'nin İran'a karşı siber savaşta kullandığı Stuxnet'ten sonra en ölümcül yazılım olan Flame'in Rus kâşifi Vitaliy Kamlyuk'a göre; Siber savaş daha da yıkıcı olacak.. Yeni solucan İran'ın nükleer sırlarını değil, yaptırımlarla zaten darbe yiyen petrol üretimini hedef alıyor.

6 MB boyutundaki Flame (Alev) "ilk süper siber silahtır. Stuxnet ve onun bir türevi sayılabilecek Duqu adlı zararlı yazılımların keşfinde oynadığımız rol için seçmiş olabilirler.

Solucanın belirli zaman dilimlerinde Türkiye'deki bir adresten de kontrol edildiği ortaya çıktı. Türkiye gibi daha onlarca ülke, kontrol üssü olarak kullanılmaktadır.

Solucan: Virüslerin aksine bir programa iliştirilmiş olmayan, kendisini kopyalayarak çoğalan zararlı yazılımdır.

Stuxnet; onu keşfeden uzmanların verdiği bir isimdir. NewYork Times'ın haberine göre ABD ve İsrail'in tasarladığı bu solucanın asıl ismi Olimpiyat Oyunlarıdır.

Yaklaşık1 MB boyutunda. Flaş bellek taşıyan bir casus yoluyla Natanz nükleer tesisinin bilgisayarlarına bulaştırıldı. Ardından uranyum zenginleştirmede kullanılan santrifüj makinelerini aşırı çalıştırarak birçoğunu bozdu.

Flame; Stuxnet'in yaklaşık 6 katı boyutunda. Yani tarihin en büyük süper siber silahı. 1998 Brezilya çıkışlı Lua dilinde yazılmış olması çözülmesini daha da zorlaştırıyor.

Bilgisayar ağlarında, ama artık antivirüs yazılımları tarafından zararsız hale getirilebiliyor.

Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte, savaş metodları da büyük oranda değişime uğradı. Şimdilerde siber savaş, e-bomba veya elektromanyetik savaş gibi kavramları daha çok kullanılıyor. Siber savaş, barış dönemlerinden bile başvurulan bir yöntem haline geldi. Siber savaş yapmak için, açıktan savaş ilan etmeye gerek yok. Hatta görünürde birbirleriyle müttefik olan ülkeler bile kurdukları gizli birimlerde görevlendirdikleri usta 'hacker'larla birbirlerinin sistemlerine girerek bilgi edinmenin yolunu arıyorlar

Birçok ülke siber asker yetiştiriyor. Makineli tabanca yerine bilgisayarlar var artık. Geleceğin Carlos'unun Çek yapımı bir VZ61 makineli tabanca yerine bir IBM PC ile silahlanmış olması pek şaşırtıcı olmayacaktır.

ABD'nin 2002 yılında sanal güvenlik harcamaları için ayırdığı kaynak milyarlarca dolardır.

Londra Dışişleri Araştırma Enstitüsü nün yayınladığı raporda;

sanayi devletinin bilgisayar sistemlerine yönelik bir terörist eylemle felce uğratılabileceği uyarısında bulunuluyor.

Uzay teknolojisinin gelişmesi, bilgisayarın teknolojik devrimi ile sağlamıştır. Bilgisayar ağı, tüm devlet kurumlarının, şirketlerin askeri, siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel, doğa bilgi akışının da vazgeçilmez gerçeği haline gelmiştir. Bu nedenle de yazılımlar yönlendirme amaçlı ülkeler arası, şirketler arası rekabetin de bir parçası olmuştur.

İnternetin doğrudan atası olan Arpanet Amerikan ordusu için geliştirilmiş bir veri aktarma sistemiydi. Soğuk savaşa yardımcı olması için tasarlanan bu sistem, zamanla modern dünyanın savaş cephelerinden biri haline geleceği ise, muhtemelen yaratıcılarının hiç biri ön görmemiştir.

İnsan hayatını kolaylaştırmak için icat edinilen hemen hemen her şeyi, eninde sonunda başka bir insana ya da bir insan grubuna zarar vermek için kullanmıştır. İnternet bunun istisnası değildir. Çağımızın en yaygın ve en kilit teknolojisi, hem yaygınlığı, hem de "bağlayan" ve "ileten" yapısı sebebiyle, birbirine yemek isteyen topluluklar için, inanılmayacak kadar uygun ve akıllara zarar bir oyun alanı olmuştur internet. Oyunun adı ise SİBER SAVAŞ'tır.

Siber kavramı, canlılarda ve makinelerde kontrol, iletişim ve işleyişi inceleyen bir bilim dalı olan sibernetikten türetilmiştir. Siber ortam yerine zaman zaman sanal âlem veya siber uzay kavramları da kullanılmaktadır.

Siber savaş, karşıt çıkarları olan ulusların, birbirlerine bilişim ağ ve sistemlerini kullanarak saldırması olarak özetlenebilecek bir olgu. Siber savaş etkinlikleri; propaganda siteleri açmak, karşı tarafın sitelerini işlemez hale getirmek, hatta şehirlerin alt yapı sistemlerini çökertmek kadar ileri giden saldırgan eylemleri kapsıyor.

"Siber Savaş" tanımı ve tehdidi, Dünya geneli tarafından 2007 yılında idrak edildi. Yanlış anlaşılmasın; bu tür eylemler internetin kendisi kadar eski. Çünkü internete bağlı herhangin bir sistem internete erişimi olanlarca kırılıp gidebilecek bir sistemdir. Bu prensibi

çoktan kavramış olan devletler de, kendilerini böyle saldırılara karşı alabildiğine korumaya çalışıyor.

7 NATO üyesi devlet birleşerek bir Siber Kale'nin temelini attı. Almanya, Slovakya, Litvanya, Letonya, İtalya ve İspanya'nın oluşturduğu siber kale saldırıları önceden görmeyi ve saldırı durumunda ülkenin korunmasını hedefliyor. Sibe Kale'nin ilk işi 2008 yılında Estonya'ya "Siber Süvariler" yollayarak onarım faaliyetlerine başladı.

Siber Savaş şimdilik bir dikkat dağıtma teknolojisi, psikolojik saldırı yöntemi olarak kullanılıyor. Yöntemleri ise çeşitlidir.

Öncelikli olarak kullanılan yöntem, elbette İnternet üzerinden saldırmak. Bunun için kullanılan en basit yöntem ise, DDoSadı verilen saldırı türü. Bu yöntemle belirli bir siteye ya da sunucuya, yanıt veremeyeceği kadar sahte erişim isteği yollanır. Bunun sonucunda, site sunucunun taleplerini karşılayamaz hale getirerek kendini kapatıyor.

Mobil teknolojinin yaygınlaşması, bu tür saldırıları da kolaylaştırıyor. Bir kurum ya da kuruluşun, ya da sunucunun yakınlarına, dizüstü bilgisayar ya da telsiz ekipmanıyla giderek, kablosuz ağa dahil olarak kontrolü ele geçirmek gayet kolaydır.

Bir diğer saldırı yöntemi de, ağdaki açıkları keşfederek, ağa sızmak. Bu yöntem özellikle alt yapı sistemlerini yöneten ağlarda etkili oluyor. Ağa dahil olan saldırganlar, kontrolü ele geçirerek işlemleri aksatıyor ya da bozuyor. Aynı yöntemle "Siber Casusluk" yaparak bilgi toplamak, hazır içerdeyken verileri silip ağın işleyişini bozmak suretiyle sabotaj girişiminde de bulunulabilir.

Dezenformasyon saçan siteler hazırlamak ya da haber sitelerini kullanılmaz hale getirerek panik yaratmak, yani "sosyal mühendislik" yöntemleri bu tür saldırılara dahildir. Bunun son örneği Güney Osetya üstünde yaşanan Gürcistan-Rusya gerginliği görüldü. Rus "hacker"ları Gürcistan ağına saldırıp bilgi alma yolunu kaparken, Rus siteleri yanlı haber yaydı.

Siber saldırı yapmayı kafaya koymuş kişiler için eğer bunlar yeterli olmazsa donanım bileşenlerini kullanarak saldırıda düzenlenebilir. Bunun için öncelikle malum bilgisayara Trojan, Worm, Roodit

yerleştiriliyor. Bilgisayara takılan bir RAM, Anakart hatta bir USB belleği bile bunun için yeterli... Takılmasıyla virüsler hem o işlemciye hem de bilgisayara akın ediyor. Ve malum son.

Bunu için kullanılan trojanın ya da roodkit'in gelişmiş bir yapıda olması gerekir. Ayrıca böyle bir saldırıya maruz kalınırsa uzman yetkililer tarafından düzeltilmeli aksi halde o donanım kullanılmaz hale gelebilir.

Bu nedenle Dünya; Stuxnet tehdidine karşı mücadele veriyor.

Siber savaşın ön cepheleri ABD, Çin, Rusya gibi birbirini yemekle sabıkalı ülkeler oluşturuyor.

Stuxnet yazılımının bir ülke veya büyük kaynaklara sahip bir grup için çalışan uzmanlar tarafından yazıldığı düşünülüyor. Analistler, Stuxnet yazılımının oluşturabilmesi için çok iyi eğitim almış ve finanse edilmesi gereken hackerlara ihtiyaç olduğunu söylüyor.

İleri bilgisayar tekniklerine sahip birkaç devletin böyle bir yazılım üretebileceği ifade edilirken, bu ülkeler arasında Çin, İsrail, Rusya, İngiltere, Almanya ve ABD bulunuyor. Kötü amaçlı yazılımın şu ana kadar dünya çapında 45 bin bilgisayar sistemini etkilediği düşünülüyor. Yazılımın hedef aldığı sistemin üreticisi Siemens, şu ana kadar kötü amaçlı yazılımın 15 sanayi kontrol tesisine girmeye çalıştığı belirtti.

ABD Enerji Bakanlığı, geçtiğimiz ay yaptıkları uyarıda, altyapı tesislerinin bilgisayar sistemlerini kontrol altına almak için üretilen yazılım ile yapılacak saldırıların başarılı olması halinde "çok büyük fiziksel zarara ve kaybına neden olabileceğini" belirtmişti.

ABD Ulusal Güvenlik Kurumu ulusal siber güvenlik ve iletişim entegrasyon merkezi yetkilileri, Stuxnet üzerine çalışma başlattıklarını açıkladı. Alman yetkililer ise Stuxnet'i tespit ettiklerini ve yazılımı güvenli bir ağdan ABD'ye aktardıklarını belirtti. Virüsün kontrol altında tuttuğu belirtilen iki sunucunun ise Danimarka ve Malezya'da bulunduğu belirtildi. Bu sunucular, yaz başında yazılım tespit edildiği an kapatıldı.

Siber gerginlikte yeni hamle: Google Çinli hackerların saldırısına uğradı. Guardian'e göre; Pentagon'un, bir gün önce "siber saldırıların savaş ilanı kabul edilebileceğini" belirten yeni bir strateji açıklayacağını duyurmasından bir gün sonra, Google, Çinli hacker'ların düzenlediği saldırıda üst düzey ABD'li ve Güney Koreli hükümet yetkililerine ait bilgilerin çalındığını açıkladı. Phishing (kimlik hırsızlığı) saldırısından, Çinli aktivistler de nasibini aldı. Yüzlerce üst düzey politikacı ve siyasi aktivistin Gmail hesaplarına ait bilgilerin çalınması, ABD, İngiltere ve Çin arasında siber saldırılar konusunda yaşanan gerginliği artıracak gibi.

Google, phishing saldırısının Şandong eyaletinin başkenti Jinan'dan yapıldığını ve saldırının hedefi olan kişilerin dikkatlice seçildiğini belirtti. Hacker'ların hedef aldıkları kişilerin Gmail hesaplarını tamamen ele geçirmeyi amaçladığı ifade edildi.

Saldırıda Çin hükümetinin bir rolü olduğuna dair bir delil olmasa da saldırının teknik seviyesi ve hedeflenen kişilerin üst düzey politikacılar olması, amacının finansal olmadığını gösteriyor. Ancak Google, hacker'ların Çin'in desteğini almış olabileceğini göz ardı etmiyor.

Washington Post, Google'ın saldırıyı duyurmasının ardından hangi ABD'li yetkililerin hesaplarına girildiğini, hesaplara ne kadar uzun süre erişim sağlandığını veya hacker'ların hükümet ajanı olduğunu gösteren bilgi bulunup bulunmadığı hakkında açıklama yapmadığını bildirdi. Öte yandan, Beyaz Saray, Google'ın açıklamasını değerlendirdiklerini açıkladı.

Çin'de gerçekleşen saldırı, siber savaş gerginliğini iyice artırabilir. Pentagon dün açıkladığı yeni stratejiyle "siber saldırıları savaş nedeni kabul edebileceğini" belirtmişti. Pazartesi günü ise İngiltere Savunma Bakanı Nick Harvey, "siber alandaki eylemlerin gelecekteki savaş alanlarının bir parçasını oluşturacağını" belirtmişti.

Londra siber güvenlik konferansında yer alan siber uzman Michael Rake, "dünya güçlerinin üstün teknoloji ürünü silahlar üretmeye yönelik bir savaşa sürüklendiğini ve tek bir mermi atmadan savaşabilecek potansiyele geldikleri" uyarısında bulunuyor.

Phishing girişimlerinde, kullanıcılar kandırmaya yönelik maillerde bulunan linklere tıklarsa, hesap bilgilerini çalan sayfalara yönlendiriliyor.

Çinli hacker'ların geçmişte savunma ve petrol sanayisi gibi alanlarda önemli şirketlerin sistemlerine giriş yaptığı biliniyor. Çin, Nisan 2001'de hava sahasına girdiği için zorla indirilen ABD'nin Aries II istihbarat ve keşif uçağından, önemli askeri bilgiler ele geçirmişti.

Konstantin Sivkov (Rusya Bilimler Akademisi Jeopolitik Bilimler bölümü), Interfax'a yaptığı açıklamada; Rusya'nın nükleer kapasitesini yok etmeye yönelik tehdidin bugüne kadar hiç bu kadar ciddi olmadığını ifade ederek, Şunu ilan ediyorum ki bu tehdit şimdiye kadar hiç bu kadar ciddi olmadı. Batılı uzmanlar bu konuyu son günlerde ciddi olarak tartışıyor, dedi.

Sivkov; nükleer olmayan silahlarla gerçekleştirilecek saldırı sonrası Rusya'nın üç parçaya bölüneceğini batı kısmının Avrupa Birliği'ne, doğu kısmının Çin'e bölüneceğini, Rus askeri gücünün ABD'den yönelecek saldırıya yeterince karşılık veremeyeceğini iddia etti.

Rus uzman Russian Today televizyonuna verdiği röportajında da, ABD'nin yeni bir silahlanma yarışı başlattığını açıklayarak; onlar uzayı da silahlandırıyor. Yeni silahlar geliştiriyor. Rusya'nın da bu gelişmelere cevap vermesi gerekir. Ancak Rusya buna şimdilik Soğuk Savaş döneminde olduğu gibi karşılık verme konusunda isteksiz değerlendirmesinde bulunmuştu.

Kuzey Afrika'dan Ortadoğu ve Hindistan'a kadar çok geniş bir coğrafyada internet çıkışını sağlayan deniz altındaki fiber optik kabloların 'yı içeren geniş bir coğrafyanın internet çıkışını sağlayan deniz altındaki fiber optik kabloların 'makul bir sebep' olmadan ardarda kesilmesi, çok sayıda komplo teorisini gündeme taşıdı.

ABD ordusunun denizaltındaki casus makinesi USS Jimmy Carter'ın nerede olduğunun bilinmemesi de kopan kablolarla işgali soru işaretlerini artırmıştı.

USS Carter; diğer nükleer denizaltılardan çok farklı özellikler taşıyan, denizaltı casusluğu da dahil çok çeşitli savaş görevlerini yerine getirebilecek kapasiteye sahip. ABD Deniz Kuvvetleri'nin internet sitesinde de, USS Carter'a ait bilgiler yer almamaktadır.

İletişim teknolojisinde yaşanan gelişmelerin ardından fiber optik, iletişim ağlarında yaygın biçimde kullanılarak bakır kabloların yerini aldı. Fiber, ışık kaynağından gelen sinyallerin hedefteki kaynağa iletilmesi. Fiber'i kaplayan kablolar ise ışığı taşıyan camın kırılmasına ve sinyal kaybına karşı bir koruma görevi üstleniyor. İnsan saçı boyutlarında olan fiberler, kırılma ve sinyal kayıplarına karşı çok iyi korunuyor.

Siber Savaş Stratejileri

Bilgi teknolojilerindeki gelişmelere paralel, internet ağları ile uzaklıklar yakınlaşmıştır. Yakınlaşan yerler, insanlar arası bağı sanal olarak güçlendirirken, bilginin dolaşımının istenilen şekilde yönlenmesini sağlamaktadır.

Askeri ve sivil güçler için ciddi tehlike ve tehdit unsuru haline gelen bu yeni durum, yeni stratejik önlemler almayın da zorunlu kılmaktadır.

Bakın; ABD'ye yönelik siber saldırıların önüne geçmek için resmi bir strateji oluşturmayı amaçlayan Pentagon, yeni stratejisini hazırlamış durumda. Bu strateji çerçevesinde, ABD'nin yabancı bir ülkeden gelecek siber saldırıları "savaş nedeni kabul edilebileceği ve askeri müdahaleyle karşılık verebileceği" belirtiliyor.

ABD hükümetinden birçok yetkili, son yıllarda yaptıkları açıklamalarda, ülkenin bilgisayar sistemlerine yapılacak bir saldırıya ekonomik yaptırımlar, siber misillemeler veya askeri müdahaleyle karşılık verilmesi gerektiğini savunmuştu.

Yeni strateji, Washington'un 1950'lerde nükleer saldırıları caydırmak için oluşturduğu modellerin yıllar boyunca yeniden değer-

lendirmesiyle oluşturuldu. Strateji, siber saldırıların geleneksel bir savaş ilanına denk gelebileceğini açık bir şekilde ortaya koyuyor. Pentagon, enerji altyapısının çökertilmesi, hastanelerin ve acil durum hizmetlerinin işlemez duruma gelmesi gibi büyük sivil zayiata yol açacak bilgisayar saldırılarına, karşılık verilebileceğini ilan edecek.

Obama yönetimi ve ordu yetkilileri, Wall Street Journal'ın duyurduğu stratejinin ne kadar caydırıcı olacağı konusunda kararsızlık yaşıyor. Dahası, strateji ABD'nin terörist bir grup veya başka bir güç tarafından siber saldırıya maruz kalması halinde nasıl bir adım atacağını net bir şekilde ortaya koymuyor. Ayrıca, askeri müdahale gerektirecek siber saldırının boyutu da açıklanmıyor.

Guardian gazetesi, Pentagon'un açıklayacağı yeni stratejinin, silahlı saldırılar kapsamına siber silahları da dahil ederek, Birleşmiş Milletler'in (BM) meşru müdafaa hakkına adapte olabileceğini belirtiyor.

Joel Reidenberg (Fordham Universitesi'nde Bilgi Teknolojileri Hukuku uzmanı), yeni stratejinin, "ABD'nin, vatandaşlarını 21'inci yüzyıl eylemleri dahilinde korumayı amaçladığının anlaşılması açısından önemli olduğunu" belirtiyor.

Sami Saycari (Pentagon'da siber uzmanı) ise "yeni stratejinin mantıklı bir adım olduğunu çünkü ABD'nin savunmasında sabotaj, enerji, telekomünikasyon ve bankacılık alanlarında saldırılara maruz kalabileceğini" söylüyor.

Diğer uzmanlar ise yeni stratejinin uygulamasının çok zor olduğunu ve internetin askerileştirilmesi riskinin doğduğunu belirtiyor.

Jody Westby (BM tarafından yayımlanan Siber Barış Arayışı adlı kitabın yazarı), "siber saldırıların arkasında kim olduğunu tespit etmenin neredeyse imkansız olduğuna" değiniyor. Westby, "askeri seçeneklere başvurulması yerine, daha diplomatik seçenekler uygulanması gerektiğini" ifade ediyor.

ABD'li analistler; Çin ve Rusya'nın siber saldırıların muhtemel kaynakları olabileceğine işaret ediyor. Kongre, Çin'in internet üzerinden federal kurumların ağlarına "ABD'yi felç edebilecek" bir

saldırı düzenleyebileceği uyarısında bulunmuştu. 2008'de ise Afganistan ve Irak savaşlarının idare edildiği Merkez Komutanlığı'na yapılan saldırılardan Rusya sorumlu tutulmuştu. Rusya ayrıca, Gürcistan ve Estonya'nın maruz kaldığı saldırıların kaynağı olarak kabul edilmişti.

Ancak, siber sabotaj yapmakla suçlanan ülkeler arasında ABD'de var. İran'ın nükleer tesislerini vuran Stuxnet kötü amaçlı yazılımı dikkatlerin İsrail'e dönmesine neden olmuştu. Siber uzman Westby, ABD'nin "hiçbir zaman İsrail'e destek olduğuna yönelik iddiaları geri çevirmediğine" dikkat çekerken, istediğimizde kendi saldırılarımızı yapmasını biliyoruz. Bunun iyi bir diplomasi olduğunu söyleyemem" diyor.

İnternet ağları, toplumlarda ve devletlerde korku paranoyası oluşturmuştur.

Meydana gelen gelişmelerle birlikte finans, sağlık, eğitim, nüfus, ticaret, ulaşım, haberleşme, enerji ve basın gibi alanlarda birçok hizmet İnternet ortamına taşınmış, bu da siber ortam güvenliğini gündemin önemli konularından biri haline getirmiştir.

Ulusal ve uluslararası düzenlemelerdeki eksiklikler, tehditlere ilişkin farkındalığın yetersizliği ve bu ortamda hizmete alınmış çoğu uygulamanın tasarım aşamalarında güvenlik boyutunun düşünülmemiş oluşu, tehditlerin etki alanını genişletmiştir.

Siber tehditler ekonomik, politik ve askeri motivasyonlarla gündemdeki yerini korumaya devam ediyor. Siber tehditler artarken bu tehditlerden korunmak için yapılması gerekenler, konuyla ilgili teknik donanımlara sahip olmaktır.

Arda Önsal; siberterörizm konulu çalışmasında ayrıntılı örneklemeler verir.[96]

Terör; Yıldırma, cana kıyma ve malı yakıp yıkma, korkutma, tedhiş Türk dil kurumu, (Türkçe sözlük)

Siberterörizm; belirli bir hedefe yönelik teknoloji destekli terör eylemleri gerçekleştirilmesidir.

96. http://www.slideshare.net/ardaonsal/siber-terrizm-cyberterrorism

Terörist; Uluslararası büyük organizasyonların veya devletlerin destekleriyle terör eylemleri gerçekleştiren gruplar veya birbirinden bağımsız kişilerdir.

Siberterörist; Teknolojik yeterliliğe sahip ve suç işleme konusunda kabiliyeti olan kişi ve gruplar.

Siberteröristlerin özellikleri;

- Ağ ve haberleşme sistemleri uzmanı
- Güncel gelişmeleri takip etmek
- Programlama bilgisi
- Kriminal zeka
- Amaçları olan kişiler

Siberterörizm Sebepleri;

- İntikam
- Ekonomi
- Vatanseverlik T
- İcari sırlar
- Keyif
- Kendini ispatlama

Siberterörizm Hedef: Devletler

- Savaşlarda cephe desteği
- Siyasetçilerin özel hayatı
- İntikam ve moral
- Vatandaşlık bilgileri
- Mevcut ekonomik göstergeler
- Savunma sistemleri
- Askeri kapasite sorgulama

Siberterörizm Hedef: Sirketler

- Milyarlarca dolarlık ihaleler
- Onbinlerce yetenekli insan
- Uluslar arası pazarda varolma
- Ticari sırlar, patentler
- Gizli anlaşmalar
- Gelecek stratejileri
- Geliştirilen teknolojiler

Siberterörizm Hedef: Organizasyonlar

- Terör örgütleri
- Yardım kuruluşları
- Çıkar amacı gütmeyen diğer organizasyonlar
- Dini cemaatler
- Vakıflar
- Derecelendirme kuruluşları

Siberterörizm Olası hedefler: Finans kurumları

- Borsalar
- Sermaye kuruluşları
- Kredi derecelendirme kuruluşları
- Bankalar
- Uluslar arası para akışı
- Gizli banka hesapları

Siberterörizm Olası hedefler: Üçüncü sahıslar

- Özel yaşamın gizliliği
- Kişisel sırlar • Bankacılık ürünleri
- Sosyal ağ hesapları

- Eposta hesapları
- Şirket ağ şifreleri

USCYBERCOM Dağıtık merkezlerden yapılan siber savaş ve mücadele konularını tek merkezde toplamak amacıyla 2009 yılında kuruldu. Dünyanın şimdilik en güçlü siber savaş otoritesidir.

Kod: 9ec4c12949a4f31474f299058ce2b22a

USCYBERCOM Yapılanması; Cyber command Deniz-siber savaş Bilgi operasyonları komutanlığı kanadı Bilgi operasyonları Uzay komutanlığı 689 Savaş iletişim kanadı komutanlığı 67. Ağ Savaşı birliği 10. Filo ARFORCYBER

CCD COE2008 yılında Estonya'da kuruldu. Estonya, Letonya, Litvanya, Almanya, Macaristan, Italya, Slovakya ve İspanya üyedir.

http://www.ccdcoe.org/

Tubitak, Bilgem Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi Tubitak bünyesinde faaliyet göstermektedir. Kriptografik ürünlerden elektromanyetik harp ürünlerine kadar geniş bir yelpazede çalışmaktadır.

Çin ve Rusya Çin Halk Cumhuriyeti ve Rusya'da siber savaş konusunda merkezi bir kurum yoktur. Bütün faaliyetler dağıtık yerüstü ve yer altı kurumlardan yapılmaktadır.

Diğer ülkelerde de merkezi bir siber savaş komutanlığı olmaması demek o ülkelerin siber savaşa hazırlıksız oldukları anlamına gelmemektedir. Türkiye'de de Tubitak dışında Dışişleri bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün bu konularda çalışmaları bulunmaktadır.

DDOSDenial Of Service AttackBotnet ağları veya zombi bilgisayarlar üzerinden işaretlenmiş bir hedefe gerçek kullanıcıdan gitmiş gibi paketler göndererek hedefi servis dışı bırakır.

DDOS; Tek merkezden botnet yönetimi Dağıtık botnet yönetimi

DDOS; bugün halen en etkili saldırı sistemidir. Elektronik savunma sistemleri üreticilerine milyarlarca dolar kazandırmaktadır. DDOS saldırıları genellikle bankalara yapılmakta, daha sonraki hedefler ise son kullanıcının kullandığı sosyal ağlardır.

Devlet sırlarının yayımı; Vatandaşın bilmediklerini yayarak halk hareketlerine kamuoyu desteği ve maddi destek sağlamak. Halkların demokratik haklarını kimlere emanet ettiklerini anlatmak.

Banka dolandırıcılığı Siber teröristlerin en acısız gelir elde ettikleri yöntemlerden birisidir. Maliyeti düşüktür ancak getirisi çok yüksektir.

Kişisel bilgi hırsızlığı; Kişisel bilgiler elde edilmesi en kolay bilgilerdir. Bilgisayarlar Virüslerinin sistemlere zarar verip ben buradayım dediği günler artık eskide kaldı. Günümüz virüsleri bilgisayarınızı sizden daha fazla kullanıyorlar, yazdıklarınız, web kameranızdan veya yerleşik mikrofondan elde edilen verilerin nerelerde olduğunu bilemezsiniz.

Kişisel bilgi hırsızlığı

- Şifresiz kablosuz ağlar
- Kablosuz klavyeler
- Spesifik bilgisayar virüsleri
- Üye olduğunuz web siteleri
- Phishing mesajları
- Sahte antivirüs programları
- Webcam hijacking
- Sosyal ağ hesapları
- Eposta hesapları

Ağır kimlik hırsızlığı

- Gen bankaları
- Hastane laboratuvar sonuçları
- Tapu kayıtları
- Kimlik kayıtları

- Biyometrik kayıtlar
- Pasaport bilgileri

Devletlere yönelik bilgi hırsızlığı; Bu tür bilgi çalışmaları sonucunda, askerisırlar, deniz kuvvetlerinin geçiş rotaları,devriye nöbet rotaları, nöbetçi kulübelerideğişim saatleri, sevkiyatlar gibi önemliaskeri bilgiler. Siyasi ve ekonomik kararlar, personelhakkındaki raporlar gibi devlet sırları.

Bu tür bilgilerin elde edildiği operasyonlara sosyal mühendislik operasyonları denmektedir. Sm yapılırken hedefle ilgili çok fazla şeybilinir, davranış stilleri, karşı koymastilleri , ipuçları, bağlantılar. Fiziki veteknolojik şekilde yürütülen buoperasyonlar sonucu bir ülketamamen savunmasız bırakılabilir.

Kimi zaman çalışan personel, kimizaman da kurumun en tepesindekikişi sm çalışmasının hedefiolabilmekte ve istenilen bilgilerrahatlıkla temin edilebilmekte.En bilinen sm çalışmaları:özgeçmiş, özel hayat, şantaj, videogörüntüleme, ses kayıtları, belgeler.

Sosyal mühendislik; Çok basit kuralların ihlal edilmesi sonucu gerçekleşen işlemdir. Her yerde geçerlidir.

- Şifrelerin post-it'e yazılıp görünür bir yere bırakılması
- Şifreyi birisine söylemek
- Uzun süre aynı şifreyi kullanmak
- Şifrenin doğum yılı veya 12345 olması[97]

.

97. www.securityfocus.com www.wired.com/threatlevel www.theconvergingnetwork.comblog.washingtonpost.com/securityfix,www.slideshare.net/ardaonsal/siber-terrizm-cyberterrorism

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
TERÖR VE TERÖRİZM

I- TERÖRİZMİN TANIMI

Her konu ve her kavramda olduğu gibi terör ve terörizmin kökeni konusunda da farklı yaklaşımlar vardır.

Terörizmin kökeni; milâdî ilk yıllarda Jewish Zealots öncülüğünde Yahudi isyancıların Filistin'deki Roma yönetimine başkaldırısı ile başlar. M.S. 68 yılında ise Sicariî örgütü, Roma'ya karşı Yahudi ayaklanmasını teşvik amacıyla ortaya çıkar.

Siyasî terör örgütlenmesine örnek ise, 657 yılında Arap devleti liderliği seçimi sonrası ortaya çıkan Haricîler hareketidir. Yine; 11 ve 12. yüzyılda ortaya çıkan Haşişiler[98]; Hasan Sabbah'ın kurduğu iyi örgütlenmiş, gizli, disiplinli terör örgütü olup, üyelerini uyuşturucu ile eğiterek, suikastlarla, vur kaç sistemi ile Selçuklu devletine karşı mücadele vermiştir.

Hindistan'da tarikat olan Thuglar da bir terör örgütü olarak etkinliklerini sürdürmüş sonradan İngiliz sömürge döneminde ortadan kaldırılmıştır.[99]

98. Lewis, B.: Haşişiler, İslâm'da Radikal Bir Tarikat, Çev: Kemal Sarısözen, İstanbul 2005, Kapı yy., s.10-15.
99. Korkmaz G.: Terör ve Medya İlişkisi, Ankara 1999, EGM Basımevi, s. 21,22.

Bugünkü anlamıyla terör; 1792-1794 arası Fransız ihtilâlinde kullanılmıştır. 5 Eylül 1793 yılında terör kavramı formüle edilerek, bizzat hükümet tarafından uygulanmıştır. Hükümet kararı ile ihtilâl düşmanlarından 300 bin kişi tutuklanmış ve 17 bin kişi idam edilmiştir. Bu nedenle Politika sözlüğü; 18. yüzyılda, Fransız hükümetinin aykırı unsurları yok etmek amaçlı sistematik müdahalesini, terör hükümdarlığı olarak ifade eder.[100]

Amerika İç Savaşı sırasında kurulan Klux Klan örgütü ABD'ndeki ilk terör örgütlenmesi olarak görülür.

İlk modern terörizm ise; Rusya'da 1870 yılından Birinci Dünya Savaşı'na kadar ki halk hareketleri olarak ortaya çıkan eylemli hareketlerdir. Dünyada sonraki terör örgütleri için bu dönem örgütlenmeleri model olmuştur. Terör örgütlenmeleri, 1980'lerde uluslararası boyut kazanmıştır.[101]

Sömürge döneminde gerek sömürgeci devletler gerek onlara karşı direnen halklar kuralsız şiddete yönelmişlerdir. Cezayir, Vietnam, İrlanda, Filistin, Lübnan, Filipinler, İran, Nikaragua, El Salvador ve Arjantin, gerek örgüt terörü gerek sömürgeci devlet terörü uygulamalarına muhatap olmuşlardır.

20. yüzyılla birlikte ulaştırma ve iletişim araçlarındaki gelişme sonucu, yazılı ve görsel basının da etkisi ile terör ve terörist örgütlenmeleri artmıştır. Almanya'da Bader-Meinhof, Japonya'da Kızıl Ordu, İtalya'da Kızıl Tugaylar, Porto Riko'da Faln, Fransa'da Doğrudan Eylem, İngiltere'de IRA, İspanya'da ETA, Uruguay'da Millî Kurtuluş Hareketi, Brezilya'da Kurtuluş Örgütü, Guatemala'da Devrimci Silâhlı Kuvvetler, Meksika'da Halk Silâhlı Kuvvetleri, Türkiye'de Dev-Sol ve PKK, İran'da Halkın Mücahitleri, Irak'ta Barzani-Talabani Örgütleri ve Tevhid Grubu, Afganistan'da El Kaide örgütleri, kuralsız şiddet eylemlerine yönelmişlerdir.

100. Sönmez, S.: Tourism, Terrorism and Political Instability", Annals of Tourism Research, C. 25, sayı 2, s. 418.
101. Bkz; Yahya H.: Terörün Perde Arkası, İstanbul 1997, Vural yy. Soyvural, M.: Terörizmin Anatomisi, Ankara, 1997, Lazer Ofset, s. 255-256. Çınar, B.: Devlet Güvenliği, İstihbarat ve Terör, Ankara, 1997, Sam yy. 195- 197.

Türk kültüründe ve tarihinde kuralsız şiddet bulmak zordur. Tarihte cereyan eden olaylar ise başkaldırılardır. Babailer, Celâliler, Şeyh Bedrettin, Börklüce Mustafa, Yeniçeri hareketleri, Şeyh Said olayı, terör hareketleri değil, başkaldırılar olarak görülebilir.

Temel Kavramlar

Terör, terörist ve terörizm konusunda farklı yaklaşımlar vardır. Kavramlar zihinlerde berrak değildir.

Aynı kişinin aynı fiilden dolayı bir ülkede özgürlük savaşçısı bir kahraman, sınır ötesinde affedilmez suç işleyen hain olarak görülmesi, bir eylemin gerekli ya da facia olarak tanımlanması, terör ve terörizm konusunda ortak kabulü olanaksız hale getirmektedir.[102]

Birleşmiş Milletler ve NATO gibi kuruluşlar da dahil olmak üzere pek çok ülkede tanımlama zorluğu çekilmektedir. Fiil'in niteliğini ve nedenini dikkate alanlar yanında, dikkate almayanlar, kavramlara farklı yaklaşım içinde olmaktadırlar.

Kavramlar; tarihsel açıdan, psikolojik açıdan, değer yargıları açısından, kültür açısından, ideolojik açıdan, hukuk açısından ele alınabilir. Değerlendirme ve tanımlama ele alınış açısına göre değişkenlik gösterir.

Terör, yararlandığı güç ve yöntem olarak kendine özgü kuralsız şiddet hareketidir. Terör, sadece bir güvenlik konusu değildir. Kapsamlı bir "ilişkiler" konusudur.

Terör ile terörizm ayrı kavramlardır:

Terörizm; siyasal amaçlar için örgütlü, sistemli ve sürekli terör kullanmayı yöntem olarak benimseyen bir strateji anlayışıdır.[103]

Terör faaliyetleri; kısa, orta ve uzun vadede bir ülkeyi istikrarsızlaştırmada etkin bir stratejik faaliyettir.

102. Bauthoul., G.: "Definitions of Terrorism", International Terrorism and World Security, (ed.by) David Carlton and Carlo Schaerf, New York 1978, s. 50-53. "International Terrorism: Problems of Definition", International Affairs, C.50, No:1, 1974. Wılkınson, P.: Political Terrorism, London 1974, s. 9.

103. Bozdemir, M.: " Terör mü ve Terörizm mi?", AÜ. SBF. Basın Yayın Yüksek Okulu Yıllığı, C.6, 1981, s. 526.

Tanımların; ceza hukuku boyutu, sosyolojik boyutu, siyasî boyutu, askerî boyutu, insan hakları boyutu hemen her ülkede farklı algılanmaktadır. Farklı yorumlar; "Sana yönelikse beni ilgilendirmez. Olanlar benim yararıma ise tehlikeli değil" anlayışının benimsenmesinden kaynaklanmaktadır.

Teröre, tedhiş veya yıldırganlık da denilmektedir.[104]

Kökü Lâtince "terrere" sözcüğünden gelen terör deyimi "korkudan sarsıntı geçirme" veya "korkudan dehşete düşürmeye sebep olma" anlamlarına gelmektedir. İlk defa 1789'da yayınlanan Dictionnaire de l'Academie Française ekinde rastlanmaktadır. Bu nedenle 1789 Fransız İhtilâli; ihtilâl sonrası dönemin tarihçilerince, "terör rejimi- regime de la terreur" olarak tanımlanır.

Webster's Dictionary sözlüğüne göre terör; Lâtince kökenli olup, "yoğun korku"yu ifade etmektedir.

Fransızca Petit Robert sözlüğünde; "Bir toplumda bir grubun halkın direnişini kırmak için meydana getirdiği ortak korku" anlamındadır.

Siyasî Terimler ve Örgütler sözlüğünde; "Kamu otoritesini veya toplum yapısını yıkmak için girişilen korku ve yılgınlık saçan şiddet hareketleri" olarak açıklanmaktadır.

"Yıldırma, korkutma, tedhiş, sistemli şekilde şiddet kullanma" olarak da terörizm tanımlanmaktadır.

Alman Ceza Kanunu : "Amaç ve faaliyeti, cinayet, adam öldürme veya soykırım ve diğer suç fiillerine yönelen bir oluşumu" terör olarak nitelendirmektedir.

İngiltere 13 Nisan 2006 tarihinde yürürlüğe giren yeni terörle mücadele yasası; kamu düzenini bozan yıkıcı şiddet içeren faaliyetler olarak tanımlamaktadır. Saldırı planlamak bildiri dağıtmak, bombalı eylemleri desteklemek ve övmek terörist kapsamında görülmüştür.

Amerikan hukuku terörizmi; yasa normu içerisinde "Terörist eylem, silâhlı kuvvetler içinde yer almayan kişilere karşı yaralayıcı ya da ölümcül riskler içeren ayrımcı eylemleri örgütleme, bu suçları işlemeye teşvik ve tahrik etmek veya bu suçlara iştirak etmek" olarak görmektedir.[105]

104. Zafer, H.: Sosyolojik Boyutuyla Terörizm, Beta, İstanbul 1999, s. 1-9.
105. 22.12.1987 tarihli Public Law 100-204, Section 901.

ABD Savunma Bakanlığı terörizmi: "Uluslararası gruplar tarafından önceden tasarlanmış, politik motivasyonlu, izleyici bir kitleyi etkilemeye yönelik, sivillere ve silâhsız askerî personele uygulanmış şiddet"[106] olarak yorumlamaktadır.

ABD Dışişleri Bakanlığı ise; "Terörizm, ulus altı gruplar veya gizli devlet ajanları tarafından, genelde izleyenleri etkilemek amacıyla, savaşmayan hedeflere karşı kanıtlı politik motifli şiddet uygulamaktır"[107] tanımını yapmaktadır. 11 Eylül saldırıları ile ABD'nin yeni küresel tehdit algılaması oluşmuştur. ABD; terör ve terörizmle mücadele anlayışını farklı bir zemine kaydırmış, İslâmiyet'i terörizmle eşdeğer, her İslâm ülkesini ve her Müslüman'ı potansiyel terörist olarak görmeye başlamıştır.[108] Dolayısıyla terör ve terörizm tanımı da değişmiştir.

Türkiye'de tanımlar değişkenlik göstermekle birlikte yasal tanım bu konuya bakış açısını da ortaya koymaktadır.[109] Terörle Mücadele Kanunu'nun 1. maddesinde; "Terör; baskı, cebir ve şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasî, hukukî, sosyal, lâik, ekonomik düzeni değiştirmek, devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetinin varlığını tehlikeye düşürmek, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girişilecek her türlü eylemlerdir" şeklinde tanımlanmaktadır.

Terör, terörizm ve terörist kavramları yanında anarşi, anarşizm ve anarşist kavramları da vardır. Çoğu kez bu kavramlar birlikte kullanılır veya birbirinin yerine kullanılır.

Terör; Fransızca bir kelimedir. Türkçe karşılığı "dehşet, yıldırma ve korkutma" dır.

Terörizm; "Devlet otoritesini ve düzenini yıkmak değiştirmek,

106. US Departmant of State 2004: xii.
107. Baykal, M.: Terörizm,Yeni Forum, sayı 334, s. 19.
108. Chomski, N.: 11 Eylül Sonrası, Dünya Nereye Gidiyor? İstanbul 2002, Aram yy. s. 66.
109. Zafer, H.: Ceza Hukukunda Terörizm, , İstanbul 1999, Beta yy., s. 118-204.

belli amaçları gerçekleştirmek için girişilen siyasal nitelikteki şiddet eylemlerinin tümü"dür.

Terörist; eylemde bulunan kişidir.

Anarşi; Yunanca kelimedir. Başı boşluk, din ve nizam tanımamak, birden başı boş kalmak, başta hükümet olmamak, hükümetinin otoritesi kalmamış bir milletin durumunu anlatmak için kullanılır. Türkçe karşılığı kargaşa, hercü merc, fitne, fesattır.[110]

Anarşizm; kaos hali, tedhiş felsefesi olarak anlaşılır. Bireye emir veren her devlet örgütünü kaldırarak, bireyi kayıtsız şartsız özgürlüğe kavuşturmayı amaç edinen siyasî ve hukukî, teorik felsefî anlayışlardır.

Anarşist ise; anarşi taraftarı, anarşi ve karışıklık çıkaran kişidir.

Uluslararası Sözleşmelerde Terör ve Terörizm

Terörün bazı ülkelerdeki yıkıcı, tahrip edici uygulamaları konusu uluslararası alanda ele alınmıştır. Amacına, ortamın kültürel yapısına göre farklı kapsam ve içerikte, çeşitli türlerde olan terörün niceliği kadar niteliği de değişik olmaktadır. Bunun için de; birçok ikili, bölgesel ve uluslararası boyutta toplantılar düzenlenmiş, anlaşmalar imzalanmış, bildiriler yayınlanmıştır. Ancak terör diplomasisi netice alıcı bir ortak anlayışı geliştirememiştir.

1927-1935 yılları arasında 6 kez yapılan Milletlerarası Ceza Hukuku Birleştirme Konferanslarında somut bir belge ortaya konulamamıştır.

1930 Varşova metnine terör kelimesi eklenmiş, "ortak tehlike yaratabilecek nitelikte herhangi bir aracın kasten kullanılması" kavramı getirilmiştir.

1933 Madrid Konferansı'nda, terörizm; siyasî ve sosyal diye ikiye ayrılarak "sosyal terör"ün tanımı yapılmıştır. "Sosyal düzeni yıkmak amacıyla ne suretle olursa olsun halkı dehşet içine sürükleyecek araçları kullanan kimse cezalandırılır." denilmiştir.

110. Canan, İ.: İslâm Işığında Anarşi- Sebeplerle Tedbirler, Çareler, İstanbul 1984, Cihan yy., s. 31.

1935 Kopenhag Konferansı'nda ise hangi eylemlerin terör olduğu belirlenmiştir. Bu konferansta "Terörün Önlenmesi ve Cezalandırılması" ve "Uluslararası Ceza Mahkemesi kurulması" konularında iki sözleşme hazırlanmış, 16 Kasım 1937 yılında imzalanmıştır. Bu sözleşmenin 8. maddesine göre "teröristi ya iade et veya cezalandır" ilkesi benimsenmiştir.[111]

Birleşmiş Milletler Örgütü'nün kurulması ile birlikte bildiriler ve sözleşmeler uluslararası alanda imzalanmaya başlamıştır.

1970 yılında Birleşmiş Milletler Örgütü genel kurulu, devletler hukuku ilkeleri hakkında bildiri yayınlamış ve devletlerin terörizme destek vermesini yasaklamıştır.[112]

"Uçaklarda İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesi", 12 Aralık 1969 yılında Birleşmiş Milletler Örgütü'nün 2551 sayılı kararı ile yürürlüğe girmiştir.

"Uçakların Yasa Dışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi"ne ilişkin 1970 tarihli La Haye Sözleşmesi imzalanmıştır. Türkiye bu yasayı 31 Mart 1973 yılında onaylamıştır.

Bir çok ülke tarafından "Terörist Eylemlerin Önlenmesi ve Cezalandırılması"na ilişkin 3034 sayılı karar, 18 Aralık 1972 yılında benimsenmiştir. Bu karar, sömürgeciliğe ve dış baskılara karşı direnmeyi desteklemekte, bağımsızlık savaşlarını benimsemekte ve bunları terör suçu dışında görmekte ama teröre karşı tüm ulusları çaba sarf etmeye çağırmaktadır. Terör konusunda Birleşmiş Milletler Örgütü net bir karar veremediği gibi 1937 tarihli Cenevre sözleşmelerini esas almıştır.[113]

Birleşmiş Milletler Örgütü, terör eylemlerinin bir insan hakları ihlâli olduğunu 1994 yılında oybirliği ile kabul etmesine rağmen milletlerarası terörizmi tarif edememiştir.

Avrupa Konseyi; uluslararası alanda önlemler almada en etkin kuruluş olarak hareket etmiştir.

Avrupa Konseyi Danışma Meclisi 1973 yılında aldığı 703 sayılı kararla "Uluslararası Terör"ün bir suç olduğunu belirtmiştir.

111. Zafer, H.: Ceza Hukukunda Terörizm, İstanbul 1999, Beta yy, s. 27.
112. Gündüz, A.: Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Teş. Hak. Temel Belgeler, Beta yy., s. 52.
113. Gündüz, A.: Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Teş. Hak. Temel Belgeler, s. 52 - 189.

Avrupa Birliği'nde; 27 Ocak 1977 tarihli "Terörün Önlenmesi Hakkında Avrupa Sözleşmesi" ile kapsamlı bir belge kabul edilmiştir.

Avrupa Birliği 04 Aralık 1979 tarihli "Terörizmin Önlenmesine Dair Avrupa Sözleşmesi"ni (Dublin) imzalamıştır.

Avrupa ülkelerinde; Avrupa Konseyi İstişarî Asamblesi'nin 1984'de benimsediği "Avrupa'da Terörizme Karşı Demokrasinin Savunulması" konusundaki kararı ile konuya yaklaşılmaktadır.

1989 tarihli AGİK Viyana kapanış bildirisinde; "Bütün terör suçlarının kınanması ve nereden ve kim tarafından yapılırsa yapılsın, terörün haklı görülemeyeceği" açıkça belirtilmiştir.

1990 tarihli AGİT Zirvesi Paris Şartı'nda; terör "Kayıtsız şartsız bir suç" olarak kabul edilmiştir.

1992 tarihli AGİT Helsinki Zirvesi'nde de terörün "suç" olduğu belirtilmiştir.

AGİK, Millî Azınlıklar Yüksek Komiserliğine, terörist gruplarla görüşme yetkisi vermemiştir.

9 Aralık 1999 tarihli "Terörizmin Finansmanının Önlenmesine Dair Uluslararası Sözleşme" terörizmin tanımını vermektedir. Bu sözleşmede "Terörist eylem herhangi bir silâhlı çatışma içinde bulunmayan kişilere veya sivillere karşı ölümcül veya ciddî vücut yaralanmalarına yol açan eylemler doğası ve niteliği gereği bir toplumu yıldırmak veya bir hükümeti veya organizasyonu bir eylemi yapmaya zorlamak veya bir eylemi gerçekleştirmesini önlemek sebeplerini taşıyan eylemlerdir" şeklinde açıklanmıştır.

Avrupa Birliğinde; 1975 yılında hükümetler arası işbirliğine dayalı terörizmle mücadele amacına yönelik Trevi Grubunun oluşturulması, 1984 yılında üye ülke Adalet ve İç İşleri Bakanlarının sürekli toplanma kararı, 1985 de sınır kontrollerine ilişkin Schengen Sözleşmesi gibi sınırlı bağlayıcılığı olan çalışmalar olmuştur.[114]

Terörizme karşı işbirliğinde Trevi Grubu (Terrorism, Radica-

114. Ayrıntılı bilgi için bkz; Yapıcı, M. İ.: Avrupa Birliğinde Terörizmle Mücadele Sorunu, Jeopolitik, 2005, sayı 19. s. 74.

lism, Extremism, Violence, International) 1975 yılında oluşturulmuştur. Grub; terörizm ve iç güvenlik amaçlı iken sonradan yasadışı göç ve örgütlü suçu da kapsayacak şekilde genişletilmiştir.

Berne Grubu, üye ülke istihbarat şeflerinin terörizmle mücadele amacıyla sürekli toplanmasını gerçekleştiren kulüptür.

Terörizm Çalışma Grubu; Avrupa Birliği terörle mücadele operasyonları sorumluları 1980 yılında Terörle mücadele alanında işbirliği Avrupa Gayrî Resmi Grubu'nu meydana getirmişlerdir.

Avrupa Polis Ofisi (EUROPOL); 28-29 Haziran 1991 yılında Avrupa Bakanlar konseyi Luksemburg zirvesinde Avrupa Polisi düşüncesi kabul görmüş buna ilişkin sözleşme, 1 Ekim 1998 de yürürlüğe girmiştir. Merkezi Lahey'de bulunan Europol, interpol ile paralel çalışmalar yürütmektedir.

Terörizm konusu, 1 Kasım 1993 tarihli Maastricht Anlaşması'nda yer alır.

1987 yılında yürürlüğe giren "Tek Avrupa Senedi"ne eklenen politik deklarasyonda; terörizm, uyuşturucu ticareti ve kaçakçılık gibi konularda mücadelenin gerekliliği vurgulanır.

1 Mayıs 1999 yılında yürürlüğe giren Amsterdam Anlaşması ile üye ülke polis teşkilatları ve adli organlar arası işbirliği öngörülür.

19 Eylül 2001 yılında "Terörizmle Mücadeleye İlişkin Konsey Çerçeve Karar Tasarısı" ile 3. maddede terörizm kavramı ve suçları ele alınmıştır. 2002 ve 2003 yılında ise ortak pozisyon kararları yenilenmiş, terör örgütü ve kişi isimleri eklenmiştir.

2004 yılında Madrid'deki terör eylemi sonrası 25 Mart 2004 de "Teröre Karşı AB Deklarasyonu" yayınlanmıştır.

Bunların yanında birçok Avrupa ülkesi kendi iç ulusal düzenlemeler yapmıştır.

İngiltere 14 Aralık 2001 tarihinde "Terörün Önlenmesi, Suç ve Güvenlik Yasası"nı çıkarmıştır.

Almanya "Terörist Eylemi Önleme" belgesi yayınlamıştır.

Tüm bunlara karşın etkinlik çatışması içinde olan Avrupa ül-

kelerinin adli ve güvenlik birimlerinin "ortak bir eylem" gerçekleştirmesi zor görünmektedir. Her ülkenin farklı yasalara sahip olması ortak eylemi zorlaştırmaktadır.

Birleşmiş Milletler 1970 tarihli "Devletler Arasında Dostça İlişkiler ve İşbirliği" hakkındaki kararında; "Her devletin diğer bir devletin topraklarında terör eylemi amacı güden hiçbir organize faaliyete, kendi toprağında müsamaha göstermeyeceğine ilişkin yükümlülüğü" belirtilmiştir.[115]

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi; 28 Eylül 2001 tarihli kararında (1371) statünün 7. bölümüne dayanarak Birleşmiş Milletler üyesi tüm devletleri bağlayıcı şekilde, "Terör eylemlerinin engellenmesi için gerekli adımların atılması, bilgi değişimiyle diğer devletleri tehlikeler hakkında mümkün olduğu kadar erken uyarma konusunda yükümlükleri" tespit etmiştir.[116]

Gerek uluslararası sözleşmeler gerek alınan kararlara karşın dünyada güç kullanımı, terör eylemlerini önlemek gerekçesiyle daha yoğun bir şekilde kitlelere yönelik olarak yapılmaktadır.

ABD, İngiltere ve İsrail'in Afganistan, Irak ve Filistin'de uyguladığı yöntem, kapsamlı küresel bir devlet terörü gerçeğini ortaya koymaktadır. Bireysel ya da örgütsel terör eylemleri ile birlikte küresel devlet terörünün de göz ardı edilmemesi gerektiği anlayışı kabul edilmeye başlanmıştır.

Kabul edilmesi gereken temel gerçek açıktır: Terör, terördür. Sonucu yıkımdır, yıldırmadır, paniktir. Bu hangi güç tarafından yapılırsa yapılsın sonuç aynıdır.

Dünyayı sömürge olarak yüzlerce yıl elinde tutan Batı'nın; uyanan halkların yeraltı ve yerüstü kaynaklarının sömürülmesine karşı başkaldırısını ve kendi topraklarında kukla işbirlikçi yönetimlere karşı egemenlik mücadelesi verenleri terörist diye tanımlamaları, dünyada konuya ortak yaklaşımı zorlaştırmaktadır.

115. 24.10.1970 tarih ve 2625 (XXV) sayılı Genel Kurul kararı: Friendly Relations Declaration.

116. Fendoğlu, T- A. Kemal.: Uluslararası Dokümanlarda Terörizm, 2004, Sayı 40, EGM. yy., s. 32-37.

Batı'nın teröristlere; terör örgütlerine kucak açtığı, onları koruyup kolladığı dünyada bilinen bir gerçektir. Bu nedenle; ancak kendi ülkelerine ve insanlarına yöneldiğinde ayağa kalkan Batılı ülkeler, uluslararası camiada etkin olamamaktadırlar. Dünyada Batı'nın güvenilirliği sorgulanmaktadır. Uluslararası alanda konuyla ilgili olarak alınan kararların çifte standart şeklinde görülmesi de farklı uygulamaların yapılması da bu nedenledir.

Terörizmin Amacı

Terörün amaçları; esas alınan konulara göre değişmektedir.[117] Ama asıl amaç; hedef kitleyi yıldırmak, yönlendirmek ve yönetmektir ve bunun için yapılacak eylemlerle dikkat çekmek suretiyle bir davayı ya da anlaşmazlığı yerel, bölgesel ya da küresel alanda sorun haline getirmek ve çözümünü sağlamaktır. Şiddet içeren fiil mutlaka işlenmelidir.[118] Hedef; baskı, korku ve yılgınlık yaratmaktır.[119]

Yerel anlamda anarşi ve terörün iki amacı vardır:

- Devamlı tedhiş, cinayet, korku ve sabotajlar ile toplumu "korku hipnozu" denen duruma sokmak.
- Özellikle kültür, dil, inanç, ahlâk, aile ile ilgili kavramlarda kargaşa yaratarak, toplumu ve onu teşkil eden fertleri neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilmeyecek bir duruma getirmek; böylece kendi sundukları reçetenin itirazsız kabulünü sağlamak.[120]

Dehşet ve korkuyu ifade eden terör örgütlerinin benimsediği amaçlar farklılık gösterir.[121]

117 .Geçmişte ve günümüzde terörist örgütlerin amaçları için bkz. Long, E. D.: The Anatomy of Terrorism, OLDYME, Connecticut 1990, s. 165-204.
118. Alpaslan, Ş.: Kriminoloji ve Hukuk Açısından Tedhişçilik, İstanbul 1983, s. 21. Karacan, I.: "Terörizm Kavram ve Yapısı", Uluslararası Terörizm ve Uyuşturucu Madde Kaçakçılığı, Ankara 1984, s. 196.
119.Wilkinson, P.: Political Terrorism, London 1974, s. 75.
120. Songar, A.: Uluslararası Terörizm Sempozyumu Bildirileri, Ankara Üni. 1984, s. 143.
121. Wilkinson, P.: Political Terrorism, London 1974, s. 9.

Bunlar:

A. Dikkat Çekmek:

Toplumda veya ilgili çevrelerde korku ve dehşet havası oluşturmak suretiyle sağlanmaktadır.[122] İstenen; kişi, kurum, kuruluş, toplum, millî devlet ya da uluslararası kuruluşlara mesaj vermektir.

Bu mesajla;

- Benden yana mısın, değil misin?
- Benden değilsen düşmanımsın.
- Düşmanımsan hedefimsin.
- Senin yaşama hakkın yoktur.

şeklinde taraf olma çağrısı yapılır. Böylece korku yaratılmaya çalışılır.[123]

Terörizm; bu dramatik çağrılar ile insanların tarafsız olma hakkını elinden almakta, insanları zihinsel ve duygusal etkide bulunmak suretiyle şiddet ortamına çekmekte, toplumun veya toplulukların şiddet yoluyla siyasallaşmasına ve kutuplaşmasına neden olmaktadır. Duygusal ve zihinsel yönden ayrışan "çatışan taraflar" ortaya çıkarılmak istenir. İstenen; birlik ve bütünlüğün bozulmasıdır.

B. Kargaşa Yaratmak:

Bu yolla toplumun direnme gücünü kırmak, yerleşik sosyal ve siyasal düzenin arkasındaki halk desteğini zayıflatmak istenmektedir. Hedef alınan hangi otorite yapısı ise onu sarsacak ortam sağlanmaya çalışılır.[124]

Bir ülkenin tehlikeli gördüğü bir diğer ülkeyi terör ortamında tutması, kendi çıkarları için tercih ettiği bir yoldur. Siyasî mücadele aracı olmakla birlikte terör, bir ülkeyi zayıflatmak ve istikrarsızlaştırmak için kullanılan araç olmaktadır.

122. .Hoffman, B.: İnside Terrorism, London, Victor Gallancz, 1998, s. 183-184.
123. .Wilkinson, P.: Terrorism and the Liberal State, Hong Kong, The Mac Millan, 1979, s. 49.
124.Garrigen, T. B.-Lopez, G. A.: Terrorism: A Problem of Political Violence, Newyork 1980, The Ohio State University, s. 19.

C. Taraf Olma Çağrısı:

Terör örgütü gücünü ve etkisini, taraftarını artırmayla sağlar.

Bunun için de:

- güven duygusunu yıkmak,
- tepkisizliğe yol açmak,
- kitlelerin duyarlılıklarını yitirmesini sağlamak,
- otorite ile halk arasında uçurum meydana getirmek suretiyle terörün kanıksanması ile halkı can derdine düşürmek,
- olaylara tepkisiz kalması sağlanmak istenir.[125]

D. Toplum Direncini Zayıflatmak, Baş Eğdirmek:

Direnci zayıflatmak, örgüt üyelerine ve etkilemek istedikleri kesime uygulanan bir yöntemdir.[126]

Amaç; yandaş ve seyircilerin itirazsız baş eğmelerini, emredilenin yapılmasını sağlamaktır.

125.Ergil, D.: Türkiye'de Terör ve Şiddet: Yapısal ve Kültürel Kaynakları, Ankara 1980, Turan Kitabevi, s. 30.

126.Tavas, T.: Terörizm Bağlamında İntihar Saldırıları Örnek olay, Yüksek Lisans Tezi, A. Ü. S. E. 1999, s. 51-61.

II- TERÖRİZMİN UNSURLARI

Terörün örgütlü olan şeklinde dört temel unsur öne çıkar. Bunlar; eleman, örgütsel yapı, ideolojik alt yapı ve şiddettir.

A. Eleman

Her hareket; amacı benimsemiş elemanlarla başlar, geliştirilir, devam eder. Teröre eğilim duyanların toplum içinde farklı özellikleri ile yaşadıkları bir gerçektir. Psikolojik nedenleri ne olursa olsun, sisteme, toplumsal hayata farklı gözle bakan bireyler, uyumsuz kişiliğin içgüdüsel yönelimi ile teröre yönelirler. Örgütsel faaliyetle birlikte benzeri özellik taşıyanlarla yakınlaşmaları ve nihayet kader birliği yapmaları kaçınılmaz olur.

Terörist kendine özgü bir kişiliktir. Düşünce dünyası, fikrî alt yapısı, davranışlarıyla toplumdan ayrıklaşan, farklılaşan bu insanların, olanları ve olayları algılamaları, doğru ve sağlıklı değerlendirme yapmaları da olanaksızdır.

Mikro düzeyde teröristi neyin motive ettiği, edeceği bilinmelidir.

Genel olarak;

- Demografik özellikler (yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, ailevî özellikler, medenî durum gibi),
- Düşünce biçimleri (kişilik özellikleri),
- Psikolojik sorun ve hastalıkları,
- Toplumsal ve siyasal ortam,

bireyi etkilemek ve yönlendirmektedir.

Etkilenen bireyin, etkilendiği konuyla ilgili mücadele vermesi ve kendisini ispatlaması dürtüsü ortaya çıkar.

Ona göre:

- Amacı için her şey mubahtır.
- Bir şeylerin yapılması gerekli ve zorunludur.
- Doğru olan fikridir ve eylemleridir.

Zihinsel olarak şekillenen bireyin, fikirsel tercihi ile benzeri durumda olanlarla işbirliğine girmesi kaçınılmaz olur. Ortak anlayış, ortak düşünce, ortak eylemle daha etkili olunacağı anlayışı, bireyi, yandaş bulma çabasına sürükler. Kendisi gibi düşünecek ve mücadele edecek olanlarla yolları kesişir. Artık o ideolojinin ve örgütün parçasıdır.

B. Örgüt

İki veya daha fazla kimsenin aynı amaç etrafında birleşmesiyle meydana gelir. Örgüt; aynı organize yapı içinde, aynı ideolojiyi benimseyen ve aynı hedefe yönelmiş kişilerden oluşur.[127]

127.Wolf, J. B.: Fear of Fear, Newyork 1981, Penium Press, s. 25.
Alexander, J.: Terrorism; Theory and Practice, Colorado 1979, Westview Pres, s. 63.
Post, Ö. M.: "Group and Organizational Dynamics of Political Terrorism: İmplications for Counter-Terrorist Policy" Contemporary Research on Terrorism, 1987, Printed in Great Britain, s. 93.

Örgütü ayakta tutan unsurlar:

- İdeoloji,
- İç ve dış destek,
- Para,
- Elemandır.

Örgüt için finans temini öncelikli konudur.

Finans kaynakları:

- Gasp, soygun, hırsızlık,
- Uyuşturucu madde ve silâh kaçakçılığı,
- Aidat ve bağışlar,
- Ticarî faaliyetler,
- Dış ülkelerin sağladığı yardımlarla sağlanır.

Terör örgütleri:

- Örgüt lideri,
- Üst düzey sorumlular,
- Bölge il ve birim sorumlularından oluşur.[128]

Gerilla savaşını amaçlayan örgütlerde, örgüt modeli farklıdır.[129]

İllegal teşkilâtlanma ve gizlilik, örgütsel yapılanmanın esasıdır. Bu, güvenlik kaygısının da sonucudur. İllegal faaliyet, legal alanda kendini ispatlayan ve kendini gösteren sempatizanların illegal alana yöneltilmeleri ile ortaya çıkar. Kadro kayıpları yeni ve deşifre olmamış elemanların illegal kadrolara geçişi ile giderilir.

Terör örgütünün bir diğer temel özelliği ise bir ideolojiye sahip olmasıdır.

C. İdeoloji

Örgütün hareket noktasını oluşturmaktadır. Strateji buna göre şekillendirilir. Siyasî eğitimle ideoloji, üyelerce benimsenmesi ve

128.Zawodn, J. K.: "Infrastructures of Terrorist Organizations Perspectives on Terrorism", Newyork 1988, s. 81.
129.Bayo, A.: Gerilla Savaşı Nedir?, İstanbul 1977, Evren yy. s. 29.

örgütün hedefleri doğrultusunda bilinçlendirilmeleri amacıyla yapılır. Örgüte bağlılık eğitimle sağlanır.

Her terör örgütü, bir ideolojiye dayanır.

Bunlar:

- Marksist – Leninist - Maoist ideoloji,
- Milliyetçi (etnik) kaynaklı ideoloji,
- Dinî kaynaklı ideoloji,
- Kapitalizm-liberalizm ve demokrasiye dayanan ideolojilerdir.

Örgüt; anladığı, kabul ettiği ideolojisinin gereği olarak şiddete yönelir.

D. Şiddet

Etimolojik ve tipolojik yönden şiddet, Arapçadan geçmiş bir kelimedir. Sertlik, katılık, fazlalık, sıkılık, inandırma, sözle yola getirme, kaba kuvvete başvurma anlamına gelir.[130]

Şiddet; kavram olarak, ele alınan yaklaşıma göre tanımlanabilir. Engellenmenin, dolayısıyla doyumsuzluğun şiddet ve saldırganlık yarattığı kabul edilmektedir.

Fenomolojik açıdan bakıldığında şiddet, kuvvete yakındır.[131]

Şiddet; özel ve kolektif olarak, sosyolojik açıdan veya hukukî açıdan da ele alınabilir. Ancak şiddet; sosyolojik, psikolojik ve hukuki açıdan ele alındığında farklı öğeler karşımıza çıkmaktadır. Terör şiddetinin muhatabı ve şiddet kullanılan hareketler ve onların ideolojisi, tanımlama ve değerlendirmede farklı sonuçlar doğurmaktadır.

Bireysel ve toplumsal şiddet; hemen herkesi, etkileme biçimleriyle ilgilendirmektedir. Türkiye'de ve dünyada şiddet kültürü, öğrenilmekte ve öğretilmektedir. Şiddetin kaynağı terör ve terör eylemleridir. Şiddet, kültürel bir özellik kazanmıştır. Şiddet en yüksek noktasına, her türlü bütünlüğü ve kimliği hatta şiddeti doyum

130.Develioğlu, F.: Osmanlıca ve Türkçe Lügat, Ankara 1993, 11.Baskı, Aydın Kitabevi, s. 997.
131.Arendt, H.: Şiddet Üzerine, Çev.: Bülent Peker, İstanbul 1997, İletişim yy., s. 52.

içinde uygulayanın bireysel kimliğini ve bilincini yitirterek, bütünlüğünü ve kimliğini yıkarak ulaşır.[132]

Saldırgan kültür veya şiddet kültürü, kültür yapısıyla ilgili olarak ortaya çıkar. Saldırgan davranışlar ve şiddet, dürtüden içgüdüden kaynaklanır.[133]

Şiddet toplum içindeki davranış kalıpları dışında öğrenilerek kazanılır. Şiddet insanoğlunun varoluşundan beri bir şekilde gelişmiştir.

Tolstoy, "Doğru kendini şiddete dayanmadan ortaya koymalıdır. Şiddetten destek almayan bir doğru, kendini daha kolay benimsetecektir. Savunduğunuz şeyin doğru olması yeterli değildir, doğruyu doğru savunmak önemlidir. Bunun ilk koşulu da şiddetten uzak durmaktır" der. İhtilalci sosyalizmin esası, şiddete dayanır.

Şiddet sözcüğü; her ülkede, toplumda, kültürde farklı algılanmaktadır. Doğu ve Batı kültürlerinde şiddetin kullanım maksadından, çeşit ve yöntemlerine kadar farklılık vardır. Şiddet; zaman ve topluma göre değişkenlik gösterir. Bununla birlikte gayri meşru güç kullanımı, güvenlik kuvvetlerine ve aydınlara göre farklı anlam ifade eder. Siyasal şiddet bu nedenle ideolojik yaklaşıma göre değişkenlik gösterir.[134]

Şiddet, terör örgütünün hedefleri için önemli bir araçtır.[135]

"Silâhlı propaganda" hemen tüm terör örgütlerinin benimsediği yöntemdir. Terörizm, örgütlü ve kuralsız şiddet hareketidir.[136]

Şiddet ile; topluma korku salarak, halkta bıkkınlık ve yılgınlık duygusu oluşturarak halkın, mevcut otoriteye olan güvenini sarsmak ve kaos ortamı meydana getirmek hedeflenir.

Terörizmin Yöntemleri

Terör örgütü için halkın kazanılması esastır. Bunun için her yol mubah görülür. Devletin aynı yöndeki faaliyetleri ise hukuka, ahlâka, vicdanlara aykırı anlayışla, etkisiz kılınmak istenir.

132.Büker, S- Kıran, A.: Reklamlarda Kadına Yönelik Şiddet, İstanbul 1999, Alan yy, s. 17.
133.Köknal, Ö.: Bireysel ve Toplumsal Şiddet, İstanbul 1999, Altın Kitaplar, s. 22-23.
134.Keles, R.-Ünsal, A.: Kent ve Siyasal Şiddet, Ankara 1982, A.Ü. SBF yy., s.1.
135.Thornton, P. T.: "Terror as a Weapon of Political Agitations", in Internal War, (ed.by) Eckstein, H., London 1964, s. 75.
.Bayraktar, K.: Siyasal Suç, İstanbul 1982, s. 164.
136. .İlhan, S.: Terör, Neden Türkiye, Ankara 1998, Golden Print, s. 21.

Terör örgütleri; yasalardan yararlanarak dernek, vakıf ve benzeri yan örgütler kurar. Kurulu olanların ise, yönetimi ele geçirilmeye çalışılır. Bu yolla örgüte eleman sağlanması ve finanssal ihtiyaçların karşılanması hedeflenir.

A. Psikolojik Savaş

Halkla ilişkiler ve propaganda faaliyetleri, terör örgütlerince psikolojik savaş olarak tanımlanmaktadır.[137] Hedefleri belirlenen amaca insanları yönlendirmek ve kazanmak için, her türlü olanağı ve aracı kullanmak ve her yöntemden yararlanmak, psikolojik savaşın niteliğidir. Psikolojik savaşla düşünceler ve duygular şekillendirilir, amaca uygun olarak eylemler ortaya konulur.

Bu savaş:

- İradeyi sarsmaya,
- Kendine güven olgusunu güvensizliğe dönüştürmeye, yönelik psikolojik-moral faaliyetlerdir.

İstenen ise:

- Yapılan propaganda ve halkla ilişkiler faaliyetinin, demagoji, yalan ve spekülâsyona dayalı karşı propaganda ile boşa çıkarılması,
- Saflarda güvensizlik, dağınıklık, yılgınlık, moral bozukluğu, kuşku yayılmasıdır.

Psikolojik savaşı kazanabilecek:

- İrade ve inanç sağlamlığına,
- Kararlılığa,
- Bilince sahip olmayanlar, savaşı büyük oranda yitirmiş demektir.

Kitle iletişim araçlarından doğrudan ya da dolaylı yararlanarak, fısıltı gazetesi şeklindeki haberlere dayanarak devleti ya da örgütü

137.Worldlaw, G.: Political Terrorism: Theory, Tactics and Counter Measures, Cambridge 1984, Cambridge University Press, s. 9.

demoralize etmeyi amaçlar. Saldırgan bir teknik içeren "psikolojik savaş" ya da "sinir savaşı" özellikle terörle mücadelede önemli bir yöntemdir.[138]

Medyaya sansür ve baskı uygulayıp örgüte yönelik fikirleri yasaklayarak, kendisini savunma konumunu kapadığı için örgüt "egemen bölgede", devlet ise "ülkede" her zaman avantajlıdır. Örgüt ya da devletin çılgın, ümitsiz hale gelmesi, tezatlara düşmesi, kendisini ve her şeyi kontrol altında tutma gayreti içine düşmesi ile birlikte örgütte veya devlette çöküş başlar.

B. Propaganda

Propaganda; psikolojik savaşın amaçlarından biridir. Propaganda ile zafer kazanılmak istenir.[139]

Propaganda; Kişilerin, toplumların düşünce ve davranışlarının yönlendirilmesi için yapılan çabalardır. Düşüncelerin ve davranışların şekillendirilmesi amaçlanır.

Propagandanın ilk anlamlı mesaj örneği, Peygamber Musa'nın Mısır'daki Yahudilere "vaat edilmiş topraklar" sözüdür. Bu Yahudilerin binlerce yıllık inancında, düşüncesinde yaşatılmıştır. Bunun yanında; propaganda başlangıçta Katolikliğin yayılması amacıyla da kullanılmıştır.[140]

Kutsal metinler, bir nevî vaat edilen gerçeklerle ilgili yoğun propaganda konularına dayanır.

Napolyon; "Kuvvetin temeli halk efkârıdır. Bir hükümet nedir? Eğer halk efkârını kaybetmişse, bir hiç" derken, kamuoyunun etkilenmesinin önemli olduğu ifade eder. Domenach; "O (propaganda) olmasaydı devrimimizin Faşizm ve Komünizm gibi büyük sarsıntılarının meydana gelmesi düşünülemezdi", Lenin; "Önemli olan, bütün halk tabakalarını tahrik etmek ve propaganda yapmaktır."der. Hitler ise, Alman halkının duygularına ve düşüncelerine hitap eden

138.Özdağ , M.: Örtülü İstila ve Psikolojik Savaş, Ankara 2003, Avrasya- Bir Vakfı yy, s.169.
139.Laquer, W.: Terrorism, Boston 1977, Little Brown and Company, s. 218.
140.Bkz: Kayabalı, İ.-Arslanoğlu, C.: Propagandanın Sosyo-Psikolojik Temelleri, 1983.
.Domenach, J. M.: Siyasi Propaganda, Çev. Cevdet Perin, 1961, Remzi Kitabevi.

"Kavgam" kitabı ile iktidara gelir. O, "Propaganda sayesinde iktidarı elimizde tuttuk, yine onun sayesinde dünyayı fethedeceğiz" diyerek propaganda bölüklerini savaş süresince kullanır.

Yine; komünist bir düzen öngören hareketlerde; Lenin'in "Ne Yapmalı" kitabı, Mao'nun "Kırmızı" kitabı propaganda içeren özellikleri ile dünyanın farklı bölgelerindeki milyonlarca insanı etkilemiştir.

Propaganda her örgütün ayrılmaz unsurdur.

Görsel ve yazılı yayınlarla gündemde olmayı amaçlayan örgütün sansasyonel eylemlerle adını duyurma çabasında, eylemin yeri önemli değildir. En basit eylem, onlar için silâhlı propagandadır. Buna karşılık yapılması gereken; medyanın, bilim kuruluşlarının, yönetim ve güvenlik birimlerinin terör örgütlerini gündemden düşürecek çabaya girmeleridir.

Zira terör örgütleri, propaganda faaliyeti ile:

- Davayı ve örgütü tanıtmak,
- Sempati toplamak,
- Potansiyel taraftar oluşturmak ister.

Yine; eylem sonrası medyayı arayarak yaptığı faaliyeti bildirmek, bildiri bırakmak, propaganda faaliyetinde önemli bir açılım yoludur. Bazı terör örgütleri, eylemleri üstlenirken, bazıları üstlenmekten kaçınır.

Kişi ve kuruluşlara yönelik eylemlerin ses getirme derecesine göre örgüt, propaganda faaliyetini şekillendirir.

Propaganda;

Genel olarak: ekonomik, sosyal, kültürel, askerî, politik

özelliğine göre: beyaz (açık), gri (bulanık), kara (sinsi),

Amacına göre: basit, karşı, destek,

Düzeyine göre: taktik, stratejik,

Niteliğine göre: saldırgan, devrimci (ihtilâlci), tutucu, kökten dinci (irticacı), ayrılıkçı, yenilikçi, sağ, sol, tahrikçi, olarak tasnif edilebilir.[141]

141. .İlhan, S.: Terör: Neden Türkiye, Ankara 2002, ASAM yy., s. 40.

Propaganda, eylemlerle birlikte yürütülür.

Örgüt içi propaganda da, militanın psikolojik dünyasına hitap edilir. Anti emperyalist bir kahraman, özgürlük savaşçısı, mücahit tanımlaması ile heyecan ve coşku verilir. Müzikle bu duygular kabartılır.

Terör örgütleri, propaganda tekniklerini sistemli bir şekilde uygulamaktadırlar.

Bunlar:

- Her vesile ile ve her fırsatta propaganda yapmak, aynı zamanda her eylemi ve faaliyeti propaganda vesilesi yapmak,
- Karşı propaganda geliştirmek,
- Hedef kitle ile yoğun diyalogda bulunmak, Her kesimi hedef görmek,
- Zor kullanmak, gerekirse öldürmek,
- Aynı ifadelerle tek elden propaganda içeriğini belirlemek,
- Propaganda faaliyetini eğitilmiş uzmanlara yaptırmak,
- Eylem sonrası kitleyi bilgilendirmek,
- Abartılı yalan haberlere ağırlık vermek,
- Ahlâki ve insanî sınır gibi bir engel tanımadıklarından

psikolojik üstünlüğü korumak ve sürdürmek için sürekli eylem yapmaktır.

C. Eylemler:

Eylem, terör örgütlerinin olmazsa olmaz gerçeğidir. Eylem yoksa örgüt de yoktur. Varolma eylemle söz konusudur. Örgütte başlayan durağanlık, çözülme, dağılma ve tükenme bitme sürecini de beraberinde getirir.

Plânlı ve sistematik intihar saldırıları yabancı egemenliğine ve sömürgeciliğe karşıtlığı sembolize etmektedir. Üstün askerî güçlere karşı konulacak başka araçların olmamasından kaynaklanmaktadır. Çocuğu öldürülen baba ya da kirletilen kadının yakını, işgalcilerden nasıl ve ne şekilde intikam alacaktır? Ya da direniş nasıl sürdürülecektir? Ya tam teslimiyet ya da direnişin sınırlı araçlarla canlı tutul-

ması! Başka alternatif yoksa, çaresizlik egemen hale gelmişse, tepki; bu tür arayışlara itecektir.

Bu nedenle "premodern terörizm" olarak görülse de intihar eylemleri bir mücadele yöntemi olarak işgale, bombalamaya karşı sömürge ve işgal bölgelerinde uygulanmaktadır.

Örgüt ve dolayısıyla terör; teröristler için hiçlikten kurtulma ve tatmin edilmemiş beklentilerini gerçekleştirme aracı olarak da işlev görür.[142]

Eylemciler genelde yoksul aile çocuklarıdır. İşsiz ya da düşük ücretle çalışan gençlerin ve kirletilen kadının olumsuz yaşamdan kurtulma dürtüsü, intihar eylemcilerinin ortak özelliğidir.[143]

D. Suç örgütleriyle organize birliktelik:

Uyuşturucu, insan kaçakçılığı, kara paranın aklanması, sahtecilik-kalpazanlık, kaçakçılık gibi alanlardaki örgütler de terör örgütleri gibi globalleşmiştir. Bu örgütler, büyük ranta dayalı faaliyetlerinde terör örgütleriyle çoğu kez iç içe olmak zorundadırlar. İşbirliği bu örgütler açısından ortak amaçtan ziyade ortak yarar esasına dayalıdır.

142.Hoffer, E.: Kesin İnançlılar, İstanbul 1995, İm yy., s. 98.
143."What Makes a Suicide Bomber?, Time, 16.01.1995.

III- TERÖRİZMİN ÖZELLİKLERİ

A- Terörizmin Nedenleri ve Hedefi:

Farklı açılardan değerlendirme yapılsa da geçmişte olduğu gibi bugün de siyasî, hukukî, sosyal, psikolojik, ekonomik ve kültürel gerekçeler benzerdir.

Terörün ortaya çıkma nedenleri:

- Millî şuurdaki zayıflama,
- Ekonomik sebepler,
- Eğitim eksikliği,
- Psikolojik sebepler,
- Uluslararası dengelerdeki değişiklikler ve gelişmeler,
- İstismar edilmeye müsait toplumsal sorunların varlığı,
- Çıkar çatışmaları,
- Güvenlik önlemlerindeki zafiyet,
- Yasal boşluklar,
- Otorite boşluklarıdır.

Terörün ve terörizmin artmasının nedenleri:

Yerel, bölgesel ve küresel egemenlik savaşları kendisini siyasî, ekonomik ve askerî nitelikte göstermektedir.

- Etnik farklılaşma ve ırka ya da dine dayalı hoş görüsüzlüğün neden olduğu şiddet,
- Kültürler ve toplumlar arası propaganda ve psikolojik savaşa dayalı mücadelenin artması ve buna bağlı olarak ortaya çıkan şiddetli tepkiler,
- Aşırı milliyetçilik ve ayrılıkçılık,
- Kriminal eylemlerin ya da uyuşturucu trafiğinin organize bir şekilde güçlenmesi ve örgütlenmesi,
- Nüfus patlaması, göç ve işsizliğin neden olduğu sosyo ekonomik problemler,
- Ekonomik ve mali krizlerle genellikle kuzey – güney arasında olduğu ileri sürülen gittikçe artan ülke ve bloklar arası dengesizlikler,
- Çevresel faktörler,
- Geleneksel ya da geleneksel olmayan biyolojik, kimyasal ve nükleer silâh imkânlarının artması,
- Terörizmin evrensel bir tanımının olmaması,
- Terörizmin siyasî, ekonomik ve sosyal nedenleri ya da kökeni konusunda farklı yaklaşımların olması ve bunların birer problem olarak algılanması yerine görmezlikten gelinmesi,
- Dinin siyasîleşmesi ya da siyasetin dinîleşmesi,
- Terör örgütlerinin, medyayı propaganda aracı olarak görmesi ve eylemleri sansasyonel nitelikte hazırlamaları,
- Ekonomik, siyasî ve askerî açıdan güçlü devletlerin ve bunların etkin oldukları uluslararası kuruluşların dünya siyasetinde uyguladıkları çifte standart,
- Diğer ülkeleri tehdit eden terör hareketlerine duyarsız kalmaları,
- İmzalanmış uluslararası sözleşmelere uymada devletlerin isteksizlikleri,

- Teröristlerin cezalandırılmalarında etkili cezaî hüküm ve mekanizmaların olmaması,
- Modern toplumların karmaşık niteliğinin yol açtığı sosyo kültürel problemler,
- Terörizme karşı güvenliğin sağlanması konusundaki yüksek maliyet,
- Demokrasilerde toplum güvenliği ve temel hakların güvence altında tutulması arasındaki hassas dengenin teröristlerin istismarına açık bir şekilde bozulmasıdır.[144]

Terörün ve Terörizmin Hedefi:

Terör gerçekte siyasî hedefler amacıyla bireyleri ya da kitleleri hedef alan; korku, dehşet sindirme ve güvensizlik ortamı yaratmak için örgütlü grupların giriştiği şiddet eylemleridir.

Terörizm ise dehşet salmak için girişilen plânlı eylemler ve eylem tehditleridir. Siyasî yapıyı otoriteyi sarsarak değiştirmek amacıyla sistematik olarak şiddet kullanmadır.

Hedef:

- Devleti şiddet hareketleriyle ele geçirerek rejim değiştirmek,
- Bir ülkeyi ekonomik, siyasî, kültürel ve askerî açıdan zaafa uğratarak yıpratmaktır.

Bunun için:

- Propaganda ile varlığını kabul ettirmek,
- Otoriteyi sarsmak,
- Otoriteyi şiddete yöneltmek,
- Örgüt mensuplarının moralini yükseltmek,
- Yıldırma ve sindirme,
- Halkın moralini bozmak için mücadele edilir.

144.Beşe, E.: Terörizm Literatürü Üzerine, Sayı 40, Polis Dergisi, Ankara 2004, EMG yy, s.41

Nihayet istenen açıktır:

- Şiddetin lokalize edilmesi,
- Moral değerlerin reddi,
- Siyasetin reddedilmesi,
- Totalitarizmin yüceltilmesi,
- Sistemin hukukî denetiminin yıkılması,
- Özgürlüğün sömürülmesi,
- Demokrasinin zayıflatılmasıdır.[145]

B. Terör ve Terörizmin Özellikleri:

Terör ve terörizmle ilgili bir çok tanım yapılmaktadır. Bir özelliği ele alınarak yapılan tanım çoğu kez yanıltıcıdır. Her bir terör örgütü amaca uygun özellikler taşısa da tüm terör örgütlerinde ortak olan özellikler vardır.

Her terör örgütünün:

- Siyasî bir amacı vardır.
- Devlet otoritesini reddeder.
- Örgütlü harekettir.
- Uluslararası terörizmle ilişki arar ve bağ kurar.
- Terör dış destek olmadan yaşatılamaz.
- Malî destek sağlamaya çalışır.
- Tahrip, adam öldürme, adam kaçırma, işkence, tehdit, şantaj gibi yöntemler kullanır.
- Şiddete başvurur.
- Dehşet, korku salarak yılgınlık yaratır.
- Zorbadır, acımasızdır, istismarcıdır.
- Kuralsızdır.
- Soygun, silâh ve uyuşturucu kaçakçılığı yapar.
- Başka güçlerin taşeronudur.

145.Baykal, M.: Terörizm, Yeni Forum, Sayı 334, s. 20.

- Propaganda ile doğar, propaganda ile yaşar.
- Propaganda ile gelişir, propaganda ile ölür.
- Kendisi propaganda aracıdır.[146]

Her terör örgütünün; yerel, bölgesel ve küresel boyutu, onun özelliğinin yansımasıdır. Bu nedenle terör örgütlerinin sınıflandırılması, örgütün özelliğine göre yapılmaktadır.

Terörizmi Sınıflandırma

A. Örgüt Terörizmi:

Terörizm algılamaları siyasî tavır alışa bağlı olarak değişmektedir. Akademik ya da bilimsel algılamalar açısından terörizm, statükocu veya revizyonist (değişimci) olarak değerlendirilmektedir.

- Statükocu bakışa göre;

Eylemleri siyasal amaçla işleyenler teröristtir. Batı yaşam tarzına, değerlerine ve rejimlerine alternatif öneren ideolojilere sahip, siyasal şiddet hareketleri ise terörizmdir.

- Revizyonist (değişimci) bakışa göre ise;

Terör örgütlerinin klâsik eylemleri gibi devletlerin eylem ve uygulamaları da aynı derecede haksız ve tehlikelidir ve terördür.

Bir amaç değil yöntem olan ayrıklıkçı, sağcı, solcu terör, tüm dünyada var olan tarihi geçmişe dayalı sorundur. Terör, devletleri ve otoriteyi tehdit etmektedir.

Terörizm olgusunun esasına ilişkin çözümleme yöntemlerindeki farklılık; kavrama bakış ve yaklaşımlardan kaynaklanmaktadır. Birinin terör saydığını diğeri özgürlük savaşçısı olarak görmektedir.

"Meşru Direniş, Ulusal Kurtuluş Hareketi" ve "Self-determinasyon" gibi içi farklı doldurulabilecek kavramlar, kavramsal ve sembolik olarak değişkenlik göstermektedir.[147]

Siyasal terörizm, ihtilâlci terörizm, yarı ihtilâlci terörizm, bastı-

146. İlhan, S.: Terör: Neden Türkiye?, Ankara 2002, ASAM yy., s. 7
147.Beşe, E.: Terörizm Literatürü Üzerine, Polis Dergisi, sayı 40, Ankara 2004, s. 41-42.

rıcı terörizm ve ayaklanmacı terörizm[148] tanımından yola çıkarak ele alınan özelliğe göre sınıflandırmalar yapılmaktadır.

Zira; terör yöntemleri genel olarak birbirlerine benzemektedirler.[149]

Şiddet; terörist faaliyetlerin karakteristik bir unsurudur.

Terör örgütleri; amacı, niyeti, yapısı, faaliyet alanı itibarı ile üç ana grupta toplanır. Bunlar: yerel, bölgesel ve küresel terör örgütleridir. Sağ, sol ve bölücü terör örgütleri; komünist, faşist, etnik ya da dinî bir ideolojiye dayanır.

Terör;

Amacı açısından; Adî, Sosyal, Siyasî, Dinî,

Oluşum açısından; Doğrudan, Dolaylı,

Alanı açısından; Devletlerarası, Milletlerarası, Bireysel, İç,

İdeolojik açıdan; İdeolojik, Ayrılıkçı, Öç alma amaçlı,

Kapsam açısından; Devlet terörü, Devlet ve siyasal sisteme karşı terör, Kır terörü, Şehir terörü, Uluslararası terör olarak sınıflandırılabilir.

Terör örgütlerini sınıflandırmak da ölçüte, bakış açısına ve yaklaşım tarzına göre değişkenlik gösterir. Genel olarak kabul edilen ölçütler amaçları açısından yapılan ayırımlardır.

Yerel Terör: Sınırlı bir bölgede siyasî, sosyal, ekonomik, dinî, meslekî amaçla yapılan; boyutu, etkisi ve yankısı sınırlı olan faaliyetlerdir. Yürüyüş, boykot, kepenk indirme, barikat kurma, bombalama, kundaklama yaparak dikkat çekmek, otoriteye isteklerini kabul ettirmeye çalışmak yerel alandadır.

Etnik (bölücü) terör örgütleri; etnik topluluğun bağımsızlığı amacıyla hareket eden örgütlerdir.[150]

Azınlık psikolojisi içerisindeki örgütlenmeler; ideolojik olduğu kadar kimlik mensubiyetinden kaynaklanan yakınlık bağı ile taban oluşturma ve etkinlik kazanma çabasında olabilirler. Ayrılıkçı terör tanımlaması ülkelerin çıkarlarına göre yapılmaktadır.[151]

148.Wilkinson, P.: Terrorism and the Liberal State, Hong Kong 1979, The Mac Millan, s. 32-44.
149.Jamsen, G. H.: "Terör Yöntemleri", Middle East Internatinal, 2 July 1982.
150.Yılmaz, A.: Etnik Ayrımcılık, Ankara 1994, Vadi yy., s. 96.
151.Gürses, E.: Ayrılıkçı Terörün Anatomisi /IRA-ETA-PKK Bağlamı, İstanbul 1997, s. 24.

Ayrılıkçı terörün anatomisi hemen tüm dünyada benzerdir.

Hemen her devlette azınlıklar vardır. Coğrafî sınırlar, demografik sınırlara tekabül etmemektedir. Azınlık bölgeleri istikrarsız ya da sorunlu bölgelerdir. Oralarda insan hakları ihlâli vardır.

Terör gerçekte her toplumun kendi özel durumuna göre oluşan bir hastalıktır.

Örgüt özelliği açısından yapılan ayırımlar ise uluslararası camiada gittikçe kabul görmektedir.

B. Devlet Terörizmi:

Bireyin veya grupların başvurduğu terör uygulamaları yanında devlet terörü konseptine uyan devlet uygulamaları uluslararası alanda yeterince tartışılmamaktadır.

Devlet destekli terörizm:

- Bir devletin bizzat kendisinin terörist eylemler içerinde yer aldığı durumlarda,
- Bir devletin başka bir devlete karşı terörist faaliyetlerde bulunan bir grubu maddî ya da siyasî olarak desteklediği hallerde,
- Bir ülke bir takım terörist grupları başka bir devlete karşı eylemlerde bulunmak üzere istihdam ettiğinde,
- Bir devlet kendi sınırları dahilinde halkının belirli bir kesimine karşı terör uygulayan bir grubu açıkça ya da zımnen desteklediğinde, ortaya çıkar.

Bazı ülkeler; millî kurtuluş hareketlerini ve bu amaçla organize olmuş grupları, bölgesel ya da ulusal çıkarları açısından kendi siyasî, askerî ya da ekonomik çıkarlarını gerçekleştirmede bir araç olarak gördükleri için açıkça ya da örtülü bir şekilde maddî ya da siyasî olarak desteklemektedirler.

Bazı ülkeler ise bir takım birey ya da grupların diğer devletlere yönelik siyasal taleplerini, ahlâki, siyasî, dinî ve hukukî temelde haklı bularak bu gruplara barınma imkânı sağlamak ve ilgili devletlere iade etmemek suretiyle destek olmaktadırlar. Terörle mücadele terörü çok yönlü uygulanmaktadır.

Klâsik anlamda devletin organlarının kendi nüfusunun tamamı ya da etnik köken, din, mezhep ve siyasî inanış, temelli azınlık ya da siyasal muhalefet teşkil eden belirli kesim üzerinde uyguladığı işkence, sistematik öldürme ve kitlesel tutuklamalar gibi eylemleri ifade etmektedir.

Devlet terörizminin gayesi, mevcut devletin otoritesini ve gücünü halka zorla uygulamak ve kabul ettirmektir.

Baskıcı terörizm olarak da anılan devlet terörizminde; bir devlet veya onun ajanları tarafından o ülkenin vatandaşlarını kontrol etmek amacıyla terörizm taktikleri kullanılır. Bu terörizm; iktidarı güçlendirmek, belirli bir azınlık grubunu kontrol etmek, iç savaş ya da ayaklanmaya karşı harekete geçmek amacıyla başvurulan bir baskı rejiminin uzantısı olabilir.

Tarihte devlet terörünün uygulama örnekleri vardır: [152]

- Haçlı seferlerinde Anadolu'da Türklere karşı Avrupa,
- Kızılderililere ve Afrikalılara karşı İngiltere ve ABD,
- Amerika'daki 1950'li yıllarda (cadı avı), kendi vatandaşlarına karşı ABD,
- Vietnam ve Küba'da ABD,
- Orta ve Güney Amerika'da İspanya,
- Doğu Afrika'da Portekiz,
- Mora Yarımadası'nda Yunanistan,
- Cezayir'de Fransa,
- Nazizm döneminde; kendi ülkesinde Almanya,
- Faşizm döneminde; kendi ülkesinde ve Libya'da İtalya,
- Kırım ve Türkistan'da Sovyetler Birliği,
- Doğu Türkistan ve Tibet'te Çin,
- Çeçenistan'da Rusya,
- Bosna'da Sırbistan,

152.Bkz: Yürükel, S. M.: Soykırım Tarihi, Batı'nın İnsanlık Suçları, Near East Publıshıng 205, Ankara 2004.

- Sırbistan'da ABD,
- Filistin'de İsrail devlet terörü uygulamalarında bulunmuşlardır.

Ayrılıkçı veya başkaldırıcı terör örgütlerine yönelik mücadele etme iddiasında olan, ancak hukuka ve insan haklarına, uluslararası sözleşmelere aykırı yöntemleri benimseyen devletin yaptığı eylem de terördür. Dikta yönetimine veya diktatörce yönetime sahip devletler gerek kendi ülke insanına gerek diğer devletlere yönelik yıkıcı ve yok edici hareketlerde bulunur. İsrail devlet terörü uygulamaktadır.[153]

Herman ve O'Sullivan, devlet terörünün baş failinin ABD olduğunu açıklarlar. ABD, uygulamalarına kendine göre bir tanım getirmiştir. Tanım "misilleme", "karşı ayaklanma", "düşük yoğunluklu çatışma" adı altında ifade edilmektedir. Bu tanımlama ile ABD uyguladığı devlet terörüne meşruluk/yasallık kazandırmaktadır. Kendilerine yönelik terör eylemlerine karşılık verme şeklinde bir misyon yüklemektedir. McClintock'a göre ise "görünüşte küçük bir şey, büyük bir doktrininin küçük bir parçası olan terör" Birleşik Devletlerin devlet terörizmine verdiği desteği ifade eder. ABD, dünya genelinde devlet terörizmi uygulamıştır.

Çin: 1945-1946

Kore ve Çin: 1950-1953 (Kore savaşı)

Guatemala: 1959

Endonezya: 1958

Küba: 1959-1961

Guatemala: 1960

Kongo: 1964

Peru: 1965

Laos: 1964-1973

Vietnam: 1964-1973

Kamboçya: 1969-1970

153.Rokach, L.: İsrail'in Kutsal Terörü, İstanbul 1984, Belge yy., s. 6-10.

Guatemala: 1967-1969
Grenadua: 1983
Lübnan: 1983-1984
Libya: 1986
El Salvador: 1980
Nikaragua: 1980
Afganistan: 2002
Irak: 2002

ABD Başkanı G. Bush, kongrede 2006 yılı "Birliğin Durumu" konuşmasında; "Özgürlüğün önündeki engellerden biri radikal İslam'dır. ABD, dünyadan çekilmeyecektir, asla şeytana teslim olmayız." derken, geleneksel yaklaşım tarzını ortaya koyar.[154]

11 Eylül saldırılarından sonra "Haçlı savaşı başlattıklarını", "Bana Saddam'ı devirmemi Tanrı bildirdi" diyen ve "dış politikalarında Tanrıyı referans adığını", ilan eden Bush "Ülkelere özgürlük ve demokrasi götürüyoruz" gerekçesiyle işgal ettiği ülkelerde binlerce insanın ölümüne neden olmuştur.

Ortadoğu ve dünyayı kan gölüne çevirmek için yalan söylediği ABD kamuoyunda ve dünyada artık bir gerçek olarak görülen Bush, dini kullanmayı sürdürmektedir.

"Önleyici Savaş anlayışı"nın (Pre-emptive War) yani niyet okuma esasına dayalı hukuksal kılıf giydirilmiş zorbalık metodu olduğu gizlenemeyen bir gerçektir.

Kissinger; ABD'nin dış politikasını dayandırdığı önleyici vuruş doktrininin modern dünyanın gereği olduğunu belirterek, "Eğer her ülke kendinde önleyici saldırı hakkını tanımlama hakkı görürse, herhangi bir kuralın olmaması uluslararası karmaşa anlamına gelir."[155] yorumunu yapmaktadır. ABD önleyici hakkı kendinde görmektedir. Kuralsızlık hakkı kimin olabilir.? Gücü yeten vurur.

154. 2 Şubat 2006 Hürriyet gazetesi sh. 16.
155. Önleyici Vuruş Gerekli" American Strategy and Pre-emptive War, Herald Tribune., 13.04.2006, Türkçe çeviri, Radikal 17.04.2006

Terörle küresel mücadele etme gerekçesiyle; ABD ve İngiltere'nin Afganistan ve Irak'ta uyguladığı yöntemler uluslararası camiada bu kapsam içinde görülmektedir.

Statükocular; kavram ve olguları önyargılı yorumlar ve Batı çıkarlarına uygun propaganda aracı olarak ele alırlar.

Noam Chomsky revizyonist yaklaşım modeli ile Paul Wilkonson ise "bilimsel çözümleme modeli" ile Batılı devletlerin terörizmle mücadelede aşırı kuvvet kullandıkları ve dolayısıyla haddi aştıklarını savunmaktadır. Walter Laqueur'un analitik yaklaşımları, üçüncü dünya, Ortadoğu ve eski Sovyetler Birliği ülkelerindeki uygulamalara dayanır. Batılı uzmanlar ve yerli işbirlikçileri ise; Batı değerlerine uygun olarak medenîleşmediğini ileri sürdükleri kesimlerin neden olduğu terörizmle meşru bir şekilde Batı'nın mücadele etmek durumunda kaldığını savunmaktadırlar.

Terör örgütü olarak tanımlanıp da netice alamayan örgütler vardır. Bunlar; Filistin Kurtuluş Örgütü[156], İngiltere İrlanda Kurtuluş Örgütü[157], İspanya Bask Örgütü[158], Fransa Korsika Ulusal Kurtuluş Cephesi[159], Peru Aydınlık Yol Hareketi[160], Filipin Moro Kurtuluş Hareketi, Sri Lanka Tamil Hareketi, Keşmir Hareketi, Rusya Çeçen Hareketi'dir. Bu örgütler; kendi ülkelerinde kurtuluş mücadelesi veren hareketler, diğer ülkelerde ise terör hareketleri olarak görülmektedir.

156.Hüseyin, A.: Orta Doğu'da Devlet ve Terör, Çev. Taha Cevdet, İstanbul 1990 s. 85. .Sarı, M.: Bağımsız Filistin Devletinin Doğuşu ve Geleceği, İstanbul 1994, s. 23-24.

157.Yılmaz, A.: Kuzey İrlanda Sorunu, Ankara ASAM yy. no: 3, s.15.

158.Özen, Ç.: "Ulusal Bütünleşme, Etnik Milliyetçilik ve Etnik Terörizm: İspanya ve Bask Sorunu", Yeni Forum C. 6, Sayı 318, Kasım 1995, s. 12.

159.Altınbaş D.: İmkânsız Ada. Korsika Ayrılıkçı Hareketi, "Terörizm İncelemeleri", Ankara 2000, ASAM yy, s. 409.

160.Hertogle, A.-Labrousse, A.: Peru'da Aydınlık Yol Deneyimi, (Çev Rıza Tura), İstanbul 1991, Belge yy., s-58-60.

IV- KÜRESEL TERÖR VE DİN'LER KÜRESEL AYRIŞMA

Bilgi, teknoloji ve iletişim çağına gelen insanoğlu, yeniden dinler gerçeğine gelmiştir. 20. yüzyılda ideolojilerle ayrıklaşan dünya, kapitalist Batı'nın, Hıristiyan dinini dünyaya hakim kılma stratejisine yönelince, buna ilk tepki, İslâm dünyasından yükselmeye başlamıştır. Özellikle; Hıristiyan dünyası Musevîlikle iç içe geçerek dünya egemenliğini kurma çabası, Budist ve Konfüçyüst dünyalarından ziyade İslâm dünyasında tepkilerin oluşmasına neden olmuştur.

İslâm ülkelerinin dünyanın en önemli enerji yataklarına sahip olması, Batı'nın da bu enerjiye ihtiyaç duyması nedeniyle ve terör gerekçesiyle Müslüman dünyayı potansiyel düşman görmesi, kaçınılmaz bir olguyu yeniden dünya gündemine taşımıştır. Bu olgu; Hıristiyan dünyası ile İslâm dünyası arasında ayrıklaşmayı doğurmuştur. Bu ayrıklaşma, terör ve terörizm gerçeğinin örgütsel ve devlet terörü olarak savaş, işgal, katliam ve yıkım olgusunu da dünya gündemine getirmiştir.

20. yüzyılın kapitalizm, komünizm ve faşizm ayrışması ve bloklaşması, yerini dinsel kaynaklı ayrışmaya bırakmıştır. Dinler arası

diyalog çabaları, 1000 yıldır İslâm dünyasının öncüsü Türkiye'nin Avrupa bünyesine alınma çaba ve girişimleri, bu ayrışmayı önlemeye yönelik olsa da medeniyetler çatışması sürmektedir.

Dinler, dünyada gündemdedir. Bu nedenle; inançların, özellikle Hıristiyanlık, Yahudilik ve İslâmiyet'in kapsamlı ele alınması gereklidir. "Medeniyetler çatışmasının ve küresel terörün temelini oluşturduğu ileri sürülen bu üç büyük din nedir?" sorusu cevaplandırılmalıdır.

Din Gerçeği ve Fundamentalizm

Din Gerçeği, Din Duygusu ve İnanmak

Kuşkusuz, insan bakışını yeryüzüne çevirdiğinde, geçmişten günümüze uzanan maddeleşmiş din gerçeğini tapınaklarda, sanat eserlerinde görür. Manevi din gerçeğini ise farklı bölgelerde farklılaşmış kültür sahibi toplumların değer yargılarında ve yaşamlarında hisseder. Bu duygu, insanın derinliklerinde varolan karmaşık eğilimlerin en yüksek ve çekici olarak ortaya çıkmasıdır. İnsandaki bu temel eğilimle, yaşam, evren, ölüm sonrasına ilişkin çeşitli özlem ve beklentiler, meraklar, acılı kaygılar, aşırı bağlanma heyecanları toplanmıştır.

İnsanda varolan iç oluşumun zorunlu yönlendirmesi, kaçınılmaz bir olguyu ortaya çıkarmıştır. Bu; inanmak'tır. Her insan ister dinsel ister din dışı bir şeye inanır. İnançta salt dinsel öğe söz konusu olmayabilir.[161]

İnanç, dinin özünü teşkil eder. Dinsel tören, dinin inanç anlayışının şekillenmesidir. Semboller, inanç ürünüdür. İnsanların geçmişte olduğu gibi bugün de inanç boşluklarını ya kuvvetinden çekinilen hayvanlara ya görünmez güçlere ya da varolan varlıklara bağlanma ile doldurdukları açıktır.[162]

Gerçek veya hayali olan şeyleri, kutsal ya da kutsal olmayan şeklinde açıklamak ve inanmak her dinsel inanışta gözlenir.[163]

161.Challaye, F.: Dinler Tarihi, Çev. Samih Tiryakioğlu, İstanbul 1960, Varlık yy., s.8.
162.Bkz; Sigmund, F.: Dinin Kökeni, Totem ve Tabu, Çev. Selçuk Budak, Öteki yy.
163.Bkz; Eliade, M.: Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi, Çev. Ali Berktay, İstanbul 2003, Kabalcı yy.

Dini; hissi olaylar olarak ya da biyolojik gerçeklik kabul etmek, her devrin mistik yorumu olmuştur. Özellik arz eden yaratıcı kavramı, insan iç dünyasında ortaya çıkan yaşamsal bir kabullenme olayıdır. Doğa üstü ve kutsal kavramların hangi ölçülere göre yorumlanacağı, bakış açısına ve ele alınan ilkelere göre değişir. Tüm dinlerde varolan vecd durumu, insanların iç dünyalarındaki kabullenmenin derinliğine bağlıdır. Geçici olup olmaması ortamla ilgilidir.

Yüksek bir hassasiyetin ürünü olan inanma, sadece şekil değiştirir ama hep vardır. İnsanın aradığı; bir şeye inanma duygusu'dur.[164] Ve bu onda farklı bir heyecan, irade ve enerji oluşturur. Bir dine inananda ya da ateiste durum farklı değildir.[165] İnsanın inanmasında ya da inanmamasında duygularına kaynaklık eden ya akıldır, ya gözlemledikleridir ya da yüksek düşünce ürünü vahiy bilgisidir. İnsanın varlığa bakışını anlamlandıran bilgi kaynağıdır.

Din, bir vicdanî olay olduğu kadar sosyal bir gerçekliktir de. Her insanda ne olursa olsun bir şeye inanma duygusu vardır. İnanılan, özellikli bir yaratıcı olduğu gibi, ona ait bir kısım özelliklerin verildiği herhangi bir şey de olabilir.

Materyalizmde yaratıcı kavramı maddeye verilmiştir. Ateistler, dinî kabullere karşı olmakla birlikte, karşı olduklarının yerine ikame ettikleri, inananlardan farklı değildir. Bir dinin peygamberini kabullenemeyen ateist, ilahilik sıfatına lâyık gördüğü kişiye tazimde bulunur. Fark, söylemlerdedir. Bu nedenle hiçbir dine inanmama; doğaya, kendine, bir şahsa ya da varolanın değişik motiflerine inanma şeklinde ortaya çıkmaktadır.

Dine bakış, Allah kavramına yaklaşım şekline göre değişmiştir.[166] İlk çağdaki toteme-heykele, mana'ya tapınma ile günümüz çağında ilahlaştırılan lider-heykele, mana'ya tapınma arasında fark yoktur. Yine ilk çağların tek Allah inancı ile günümüzün tek Allah inancı arasında da fark yoktur. Sadece algılama ve yorumlamada değişmeler vardır.[167]

164.Bkz; Sigmund, F.: Dinin Kökenleri, Çev. Ayşen Tekşan Kapkın, Payel yy.
165. Bkz; Umberto Eco- Kardinal Martini: İnanç ya da inançsızlık, Çev. Onur Şen, İstanbul 1001 Kitap.
166.Bkz; Armstrong, K.: Tanrı'nın Tarihi, İbrahim'den Günümüze, Çev. O. Özel-H. Koyukan- K. Emiroğlu, Ankara 1998, Ayraç yy.
167.A. Adıvar, A.: Tarih Boyunca İlim ve Din, 2.Bası, İstanbul 1969, Remzi Kitabevi, s. 29-44.

Bilimsel verilere göre normal davranış, inanmaktır. Anormal davranış ise inançsızlıktır. İnançsızlıkla, insan, kendini boşlukta bularak nihilizme yuvarlanma bunalımını taşır. İnançsız kişi, insan statüsünden kaçma yanında, toplumdan da kaçar. Antisosyal yapısı ile huzursuzluğu ve tedirginliği ile kendi toplumunda sorunlu tip haline gelir. O, bulunduğu yerle çatışan insandır.

Çağımız bilim ve teknoloji ortamında insan, maddi refah yanında manevi doyumsuzluğu aşmaya çalışmaktadır. Dinin yerine ikame edilmek istenen bilim, insanın iç dünyasının aradıklarına cevap veremediği için suskunluğa bürünmüş, salt teknoloji ağırlıklı yöne kanalize olmuştur. Dünyanın her yerinde farklı da olsa dine yeniden dönüş, inanma ve inandığı gibi yaşama duygusunun ön plana çıkmasına neden olmuştur.

Fundamentalizm

İlk olarak 19. yüzyılda kullanılan fundamentalizm kavramı, temel ve vazgeçilmez ilke anlamında kullanılmaktadır. Modernist eğilimlere ve bilimsel eleştirilere çıkan Hıristiyanlar arasındaki harekete verilen isimdir. Amerika'da ortaya çıkmıştır. 1950 yılından sonra dinî canlılıklara kavuşan fundamentalizm, cemaat olarak evrimi reddeden, yaradılışa inanan, kötü alışkanlıklara karşı çıkan akım olarak faaliyette bulunmaktadır. İçki içmeyen, sigaraya tepki gösteren, danslı toplantılara karşı olan, modern müziği sevmeyen, sinema ve tiyatroyu yasaklayan bir Hıristiyan grubu olarak kabul edilmektedir.[168] Kitab-ı Mukaddes içindeki 'yasak hükümler'e aşırı derecede bağlıdırlar. Onları yorumlayarak yasaklara karşı olmak hareket noktalarıdır.

1960'lı yıllarda ise batılılaşma modernleşme ve laikleşmeye karşı çıkan sağlam güvenilir ve bağlayıcı nitelikteki bilgiler İslam'ın temel kaynaklarında olduğunu, gerçeğin modern literatürde değil bu kaynaklarda aranması gerektiğini savunan yaklaşıma İslam Fundamentalizmi denmiştir.[169]

168.Şekerci, O.: Amerikan Fundamentalizmi'nin Tarihi Yapısı ve İslâm Gerçeği, s. 47-49.
169. Demir,Ö.-Acar, M.; Sosyal Bilimler Sözlüğü, Ankara, Vadi yy.,1997.

İslâm dünyasında ise, Kur'an ve sünnete aynen bağlı olanların, Amerika'daki bu tespit açısından bakıldığında fundamentalist olmaları doğaldır. Aktif ve pasif İslâm fundamentalistlerinin, batı karar merkezlerinde tehdit olarak algılanmasının siyasî yönü dışında bir de ekonomik nedeni vardır. Batı, tüketim alışkanlıklarını teşvik ederek geliştirdiği sektörlerde bazı alışkanlıkların yerleşmesi için bazı değer yargılarının yıkılması için çaba sarf etmektedir. Bu açıdan bakıldığında, dinî değerler; fuhuş sektörü, moda sektörü, alkollü içki sektörü için gerçekte tehdittir. Çünkü; dinî yaşam, bu sektörlerin tüketim harcamalarına önemli bir engeldir.

Yahudi fundamentalistleri, özellikle batıda kapalı yaşam biçiminde varlıklarını sürdürürken, İsrail'de devlet politikalarını belirleyici durumdadırlar. Çeşitli adlar altında faaliyet sürdüren Yahudi fundamentalistler; Yahudi şeriatına göre yaşamaları yanında küresel egemenlik içinde bir çok uluslararası örgütte yer almakta, amaç, niyet ve hedefleri doğrultusunda yönlendirici işlevlerde de bulunmaktadırlar.

Hıristiyan fundamentalistlerini kendileri için tehdit kabul etmeyen batılılar üstelik bu faaliyetleri kendi birlikleri için gerekli görmektedirler. Batı'da hemen her konuda birliğe götüren en büyük güç olarak Hıristiyanlık kabul edilmektedir. İslâm toplumlarını da birleştirecek güç İslâm'dan başkası değildir. Asırlar boyunca kapalı veya açık şekilde birbirlerine düşman edilmeye çalışılan İslâm toplumlarındaki her yakınlaşma çalışması, batının beşinci kolları vasıtasıyla akîm bırakılmıştır. Osmanlı'nın yıkılışını hazırlayan stratejik planlamayı Renan, Ceatani, Stobard, Robert Bell, Rodinson, Goldziher gibi müsteşrikler hazırlarken Arap dünyasındaki siyasî içerikli hareketlere de yine onlar yön vermişlerdir.

Arapları Türklerden koparark, İslâm dünyasının iki önemli unsurunu birbirine düşman yapma politikasına yerli dönmeler de yardımcı olmuştur.[170]

Türklerle Araplar arası nifak tohumlarını; Batılılaşmak kompleksi ile malul Jön Türkler, İttihât Terakki bağlıları ekmişlerdir. Arap

170. Bkz: Olson, R.: Oryantalistler ve İslâmiyetçiler, İnsan yy., 1995. Albert Hourani, Arabic Tought in the Liberal Cambridge, 1983, 1789-1939.

tarafında da, bir Hıristiyan olan Necip Azuri kin ve nefret tohumlarını "Arap Ulusunun Uyanışı" yazısıyla ekmiştir.

İslâm dünyasında iç ve dış oryantalistler sürekli İslâm'ın kaynakları üzerinde tartışma açmaya çalışmışlardır. Özellikle peygamber ve sünnet üzerinde yürütülen spekülasyonlar, mezhep ve müctehitler konusunda tartışmalar devam ettirilmiştir.

Radikal İslâmcılar-İslâm fundamentalistleri gibi sıfatlar yanında ılımlı Müslüman, mütedeyyin Müslüman, irticacı Müslüman ayrımcılığı ile inanan insanların kafasında kuşku, güvensizlik, tedirginlik meydana getirmeye devam etmektedirler. İslâma ek yeni kimlik tanımlamaları, yeni bir parçalama çabası olarak görülmektedir.

İslâm dünyasında ABD öncülüğündeki egemen düşüncelere karşı direnç devam etmektedir. Bu direnç dinamiklerinin hayata geçirilmesi ile entellektüel ve kültürel çaba anlam kazanacak, düşünce hayatını ve hayat şeklini bozan, çarpıklıklara karşı sağlıklı diriliş sağlanacaktır.

YENİ DÜŞMAN KONSEPTİ
Terör ve Din'ler

Uluslararası ilişkilerde stratejik alanda ilişkiler genellikle din, dil, ırk alanındaki çatışmalarla şekillenmektedir.

Kültürel hegemonya, ekonomik sahiplenme, kaynaklara el koyma, tarih boyunca değişmemiştir. Sadece şekil değiştirmiştir.

Zengin kaynaklara yönelik savaş mantığı, günümüzde askerî tehditle, siyasî etkiyle, kültürel baskıyla medyanın devasa iletişim araçlarıyla, devşirilen aydınlarıyla, farklı bir emperyal olguyu ortaya çıkarmıştır.

Çatışmalar terör ve terörizm gerçeğini değiştirmemektedir. Yanlış olan, farklı olan tek yanlı olan sömürme, eritme ve etkisiz kılmaya yönelik hemen her tepkiye, silâhlı ya da silâhsız olan her harekete, terör ve terörizm damgası vurulmaktadır.

Devletler bu açıdan örgütlere sızarak kendi amaçları için örgütleri kullanma yolunu seçmektedirler. Örtülü, açık, gizli terör örgütleri, terörü; ülkeyi zayıflatma, parçalama, etkisizleştirme amaçlı kul-

lanmaktadır. Hemen tüm örgütlerin arkasında muhakkak bir gizli servis parmağı vardır.

Bu gerçekler karşısında terör örgütleri, geçmişte olduğu gibi şimdi de din gerçeğine dayanarak kitle desteği kazanma yoluna girmişlerdir. Din, terör örgütlerinin ideolojisi haline gelmiştir.

İnanma duygusunun, insan varlığının olmazsa olmaz gerçeği olması, sakat inançların, sindirme, yıldırma ve yok etme dürtüsüne kaynak olmuştur.

Gerçekte hemen hiçbir din; kaosu, yıkımı, yok etmeyi amaçlamamasına karşın, din mensuplarından bazıları yanlış anlama, farklı yorumlama, içgüdüsü ile terör hareketlerinde din ve dinî değerleri dayanak görmüşler ve din adına örgütlü mücadele yolunu seçmişlerdir. Bu yaklaşım salt örgütler için geçerli değildir. Aynı zamanda, devlet ya da devletler düzeyinde kabul edilerek uygulanmaktadır. Ortaçağın dinler savaşları, haçlı seferleri hep bu düşünceden kaynaklanmıştır.

21. Yüzyıla gelindiğinde değişen bir şey olmamıştır. Dokunulmaz, erişilemez üstün teknoloji ile donanmış topraklarında hem de simge olan ikiz kuleler ve silâhlı kuvvetlerinin beyni olan Pentagon'un vurulmasını kabullenemeyen ABD'nin "haçlı savaşını başlatıyorum" açıklaması, ortaçağlarda kalan din savaşı algılamasını çağrıştırmış, fanatizmde, saplantıda değişiklik olmadığını göstermiştir.

Türkleri, Anadolu topraklarından atmak üzere bir araya gelen Vatikan, İngiltere kralı Arslan Yürekli Richard ve İspanya Kralı'nın Azor adalarında verdikleri haçlı savaşı kararı gibi, yüzlerce yıl sonra aynı adada aynı tarihte, aynı liderlerin bu kez ABD başkanı başkanlığında karar vermeleri tarihî çizginin değişmediğini göstermektedir. Ortak kültür ve medeniyetin Judeo-Grek-Hıristiyanlık olduğunu kabul eden Avrupa Birliği, üyelerinin artmasına karşın, bayrağı, 12 havariyi temsil eden 12 yıldızla sabitlendirmiştir. Birliğin ortak anayasasının imza töreninin, Türkleri dünyadan silmek hayalinde olan Papa İnnocenzio'nun dev heykelinin önünde yapılması tesadüfî değildir.

ABD dışında yeni birleşik Hıristiyan Avrupa devleti doğarken, tarih boyunca Hıristiyanlıktan zulüm gören Yahudilerin Hıristiyanlarla neden ve niçin işbirliğine gittiği sorgulanmalıdır.

Din savaşını yeniden başlatan ABD, İngiltere ve İsrail'dir. İsrail, kurulduğu 1948 yılından itibaren, binlerce yıllık kin ve öfkesini; yakıp-yıkma ve katliamlarla, ABD ve İngiltere'nin desteği ile oluşturduğu üstün silâh ve teknolojik gücüyle uygulamaktadır.

Yahudi Protestanlığı niteliğinde olan ve Tanrıyı mutlak hâkim kılmak isteyen Scariiler[171] MÖ. 66-73 yıllarında tedhiş hareketlerine başvururken, 2 bin yıl sonra bu kez Yahudilerin yine Filistinlilere yönelik devlet terörü uygulaması şaşırtıcı değildir.

Yine, Thug tarikatının eylemleri terör tanımlaması içinde görülürken aynı Hintliler, yüzyıllarca sonra, Keşmir bağımsızlık hareketini, terör örgütü olarak tanımlamaktadır.

Kafkasya'da Rusların, Hıristiyan din anlayışı ile bağımsız yaşamak isteyen Müslüman Çeçenlere yönelik katliamları, yüzyıldan beri yaklaşım tarzının değişmediğini göstermektedir.

Taylandlıların Pattaniye'de Müslümanlara yönelik baskıları da, din ve terör olgusunun bir yansıması olarak dünya gündemindedir.

21. yüzyıl bir dinler arası tedhiş ve yıkım savaşına sahne olmaktadır. İslâm ülkeleri işgal edilirken, kitle iletişim araçları ile dünya yanıltılmakta, "terörle mücadele ediyorum" gerekçesinin arkasına saklanılmaktadır. İşgal edilen bölge halklarının direnişi ise terör olarak tanımlanmaktadır. Şiddetin ranta dönüşmesi; yanlış inanç ve sistemlerin, bireyleri, fanatizme, yakıp yıkmaya ve yok etmeye sürükler. Rant terörü çağın gerçekliğidir.

Tarihte, İslâm dünyasında, terör ve terör örgütlenmeleri; batıya göre son derece sınırlıdır. 20. yüzyılda kurulan bir çok terör örgütü, İslâmî motiflere sahip olsa da çoğu, soğuk savaş döneminde özellikle ABD tarafından Sovyetler Birliği'ne ve Çin yayılmacılığına karşı yeşil kuşak projesi kapsamında kurdurulan ve geliştirilen örgütlerdir. Bu örgütler Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla birlikte

171. Ülkü, M.: Anarşizm ve Terörizm, Ankara 1991, E.G.M yy, s. 6-7.

ABD'den bağımsız olarak, bulundukları bölgede egemen olmak isteyince, ABD tarafından terör örgütleri olarak dünya kamuoyuna sunulmuşlardır. Ortadoğu ve işgal edilen Müslüman ülkelerde ve bölgelerdeki bağımsızlık hareketlerinin ise batının gözünde terör şeklinde tanımlanması kaçınılmaz olmuştur.

İslâmî terör ifadesini Pentagon üretmiştir. ABD küresel egemenlik için, dünya kamuoyunu etkilemek için stratejik açılımlarla, uygulamalar yapar. Bunların başında da üretilen kavramların medya, üniversite ve strateji kuruluşlarıyla dünya gündemine sokulması gelir. Kavramlarla birlikte hazırlanan tezler, dünyada tartışma konusu edilir. Tezler yazılır, kürsüler açılır, kitaplar yazdırılır, medya aracılığıyla, filmlerle, dünyaya yayılır.

Keşmir, Filistin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Çeçenistan, Doğu Türkistan, Filipin - Moro adası ve Tayland - Pattaniye'de Müslümanlar sindirilmeye, bastırılmaya çalışılmaktadır. Direniş gösterenleri ise terörizm suçuyla mahkûm etmeye çalışmaktadırlar.

Bu ise üstün ekonomiye ve teknolojiye dayalı Hıristiyan Batı'nın dünya coğrafyasında 19. yüzyıl küresel egemenliğini yeniden gerçekleştirme hedefinin doğal bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

İslâm dünyasında sömüren, işgal eden, Batı'ya karşı din, bir nevi sığınma gerekçesi olmaktadır. Din adına hareket ettiğini söyleyenler, bağımsızlık ve kurtuluş için başka bir düşünce, ideoloji seçememektedirler.

İslâm dünyasındaki terör örgütlenmelerinin nedeni açıktır. Bunlar;

İslâm ülkeleri açısından;

- İslâmiyet, yerel gelenekler açısından yorumlanmakta, evrensel yaklaşılmamaktadır.
- Sosyo-kültürel ve sosyo-ekonomik açıdan geri toplumlardır.
- Cehalet, fakirlik ve bölünmüşlükle iç içedir.

Bu durum ise teröre alt yapı oluşturmaktadır. İnsanlar, haklı olduğuna inandıkları alanda ve konuda terörist eylemlere yönelmektedir.

Sömürgeci batı ülkeleri açısından:

- Din devleti olarak devlet terörü uygulayan İsrail devletini, stratejik müttefik olarak Ortadoğu'da desteklemektedirler.
- Müslüman ülkelerin zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarını ele geçirme stratejisini sürdürmektedirler.
- İslâm'ı yakından bilmemektedirler. Haçlı zihniyetini devam ettirmektedirler.
- İslâm ülkelerini müstemleke anlayışı ile yönetmek istemektedirler.

İslâm ülkelerindeki terör örgütlenmelerinin nedeni, niçini, bu sebeple bellidir.[172]

Yukarıdaki nedenlerle ortaya çıkan mücadele biçimi ve yöntemi ne şekilde olursa olsun, batı tarafından terör olarak tanımlanmaktadır. Ancak sadece kendilerinin, kitlesel yok etmeye, işgale dayalı uygulamalarını meşru görmekte ve tüm dünyada bu yönde propaganda yapmaktadırlar.

Özellikle, diğer insanları sürü gören, terörü, yakıp yıkmayı, tedhişi esas kabul eden, kutsallığı bozulmuş, seçkin ırk anlayışını kutsal metne eklemiş Musevilik adına hareket eden Siyonist devlet anlayışı, Orta Doğu'da şiddetin nedeni olmaktadır.[173] İsrail işgaline ve terörüne karşı varlıklarını sürdürme çabası içinde olan direniş örgütlerine terör tanımlaması yapılması tek yanlı bir yaklaşım olmaktadır. İsrail'in bölgede estirdiği devlet terörü, uluslararası camiada kınanamamaktadır. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde her zaman ABD vetosu ile karşılaşılmaktadır.

Bu nedenle; uluslararası terör savaşı, karmaşık, sofistike ve global plânlamayı gerektiren bir yeraltı faaliyet alanıdır.[174] Büyük güçler bölgede kendileri dışında başka bir gücün egemen olmaması

172.Graham, F.: Siyasal İslâm'ın Geleceği, İst., 2004, Timaş yy. s. 47.
173.Asaf, H.: Ortadoğu'da Devlet ve Terör, Çev.:Taha Cevdet, İstanbul 2001, Pınar yy., s.129.
174.Chomsky, N.: ABD Terörü (Terörizm Kültürü), İstanbul 1991, Pınar yy., s. 225.

için istikrarsızlaştırmayı sağlamak üzere terörü ve terör örgütlerini desteklemektedirler.[175]

Cihat Terörizmi:

Tehdit'in konusunda ve alanında değişim olmuştur. Bununla birlikte soğuk savaşın bitmesi ile dünya yeni bir dinler savaşına doğru gitmektedir. **"Soğuk Savaş"tan kurtulan dünya şimdi de "Terör Savaşı" dönemine girmiştir.**[176]

Tarih; İslâm dünyasının hoşgörü sistemi oluşturduğunu, batı Hıristiyan dünyasının ise İsa Peygamber'in sevgi mesajının aksine kin, nefret duygusuna dayalı sisteme sahip olduğunu gösterir. İslâm ülkelerinde özellikle 900 yıl süren Türk Selçuklu-Osmanlı imparatorluğunda; dini azınlıklar, ibadet serbestliğine, propaganda yapabilme özgürlüğüne, kendi şer'î hukuklarını uygulama haklarına sahipti. Müslümanların, Hıristiyanlığa, Hıristiyan zulmünden kurtardığı Yahudilere kucak açtığı ve yine tüm dinlerin ayrışan cemaatlerine hoşgörüye dayalı ortam sağladığı bilinen bir gerçektir. Aynı hoşgörülü yaklaşım, batı Hıristiyan dünyasında görülmez.

Amerikalıların ve Avrupalıların İslâm'a olumsuz bakışı, terörle başlamamıştır. Önyargılı bakışın tarihi geçmişi vardır. 20. yüzyılda batılıların Müslümanlara sınırlı özgürlük tanımaları, komünizmi tehdit olarak görmeleri nedeniyledir. Bilinçaltlarına yerleşen İslâm düşmanlığı, komünizmin çökmesi ve 11 Eylül olayları sonrası yeniden canlanmıştır. Batı'nın tüm değer yargılarıyla İslâm fobisi iç içedir.

Batı Hıristiyan kapitalist dünyası için 20. yüzyıldaki en büyük tehdit, komünizm ve Marksist terör örgütleri iken, 21. yüzyıla girerken bu, İslâmiyet ve İslâm ülkeleri olmuştur. Özellikle ABD yönetimine "Yeni Muhafazakârlar" denilen Hıristiyanlığın Evangelist Methodist kilisesine bağlı, dünyaya, İslâm dünyasına, Hıristiyan geleneksel yaklaşım tarzıyla bakan zihniyet egemen olmuştur. İslâm ülkelerinde Batı

175.Karamsar, S.: Uluslararası Terör Dedikleri, İstanbul 1992, FEY yy., s. 44.

176.Bkz; Civelek, M. A.: Küreselleşme ve Terör, Terör kavramı ve Gerçeği, 2.Bası, İstanbul 2002, Boyner yy..

Hermes, J R. C.: Emperyalizm, Küreselleşen Devlet Ve Savaş, Der: İsmet Şahin, Ankara 2002, Praksis yy.

yanlısı yönetimlere karşı mücadelede İslâm'ın ideoloji olarak kabul edilmesi ve bunun sonucu batı karşıtı eylemlerin artması ile birlikte yaklaşım, küresel boyutta olmuştur. Yeni bir Haçlı Enternasyoneli ve buna karşı İslâm Cihat Enternasyoneli[177] oluşmuştur.

Cihat din uğruna yapılan mücadeledir. Amerikan yetkililerinin açıklamaları, Amerikan askerlerinin işgal bölgelerindeki beyan ve davranışları, yoğun misyonerlik faaliyetleri de göz önüne alındığında, İslâmiyet'e ve İslâm ülkelerine yönelik tavrın, Haçlı Enternasyoneli anlayışını taşıdığını görmek mümkündür.

Özellikle 11 Eylül'de ABD'nin kalbi Pentagon ve İkiz kulelerin vuruluşu ile ABD başkanının; "haçlı savaşını başlatıyorum" açıklaması, akabinde Afganistan ve Irak'ın işgal edilmesi ve nihayet "Büyük Ortadoğu Projesi"; İslâm ülkelerine yönelik topyekün Batı Hıristiyan yaklaşım tarzını ortaya koymaktadır.

Buna karşı başta El Kaide olmak üzere birçok İslâmcı terör örgütü de Cihat Enternasyoneli çerçevesinde mücadele biçimine yönelmiştir. Böylece, İsrail'e karşı Filistinlilerin cihat anlayışına dayalı mücadele biçimi uluslararası boyuta taşınmıştır. Dolayısıyla Batı Hıristiyan dünyasında ve İslâm dünyasında "neyin terör olduğu, neyin terör olmadığı" tartışması yapılmaktadır.

Daha fazla demokrasi, ırkçılığı ve batının sömürü anlayışını kırabilir mi? Anlaşılmalıdır ki başta Ortadoğu olmak üzere dünyada demokrasi ve modernizm havariliği yapmak cihat terörizmi sorununu çözmenin yolu değildir.[178]

Uluslararası camiada terör örgütlerine farklı yaklaşımlar sergilenmektedir.

Yahudilerin terör örgütü olarak başlayıp devlet kurmayla sonuçlanan mücadeleleri örgütsel başarıya tipik örnektir.

Bunda kuşkusuz Batı ülkelerinin Yahudi terör örgütünü desteklemeleri ve devlet kurmalarını sağlayacak her türlü yardımda bulunmaları büyük rol oynamıştır.

177.Taheri, A.: "Kutsal Terörün İç Yüzü: Hizbullah, Çev. Hikmet Bilâ, İstanbul 1990, Sel yy., s. 19.
178. Fukuyama; NewYork Times, 19 Şubat 2006.

Yine teröre karşı başarılı mücadele veren Türkiye Devleti ise terör örgütüne karşı başarılı olmada devlet açısından tipik örnektir.

Yeni yüzyılla birlikte terör faaliyetleri çeşitlenmiştir. Terörü önlemeye yönelik uluslararası toplantılar ise devam etmektedir. Bu konuda kararlar alınmakta ve bildiriler yayınlanmaktadır. Ancak terörizmin haklılığı ya da haklılığın terörü savunması, ülkelere göre, dinî ve ideolojik ekollere göre değişmektedir. Ortak bir yaklaşım tarzı belirlenememesinin de nedeni budur.[179]

Küreselleşme ile birlikte dünyada görülen eşitsizlikler, baskılar, zorbalıklar, dayatmalar insanları yeni tehdit olgularıyla karşı karşıya getirmiştir. Yeni dünya düzeni oluşturma çabaları, tek yönlü yapılanma olarak şekillenmeye başlayınca, çok yönlü tepkilerin doğması da kaçınılmaz olarak ortaya çıkmıştır.

179.Klare, M.: Rogue States and Nuclear Outlaws, (Serseri Devletler ve Yasadışı Nükleer Güçler), İstanbul 1996, s. 174.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
TÜRKİYE GERÇEĞİ

I- MİLLET/ULUS

Irkçılık ve Varlığı Korumak

Dünya coğrafyasında tarih boyunca farklı topluluklar yaşamıştır. Topluluklar tarihsel süreç içerisinde ya devam etmişler ya da bir diğer topluluk içinde erimiş tarih sahnesinden çekilmişlerdir. İnsanlar bireysel yaşama yerine toplu yaşamak için, ortak değerler, kurallar, kabullerle bir arada yaşama iradesini ortaya koyarak kararlı birliktelikler oluşturmuşlardır.

Zamanla belli bir coğrafya parçası üzerinde yaşayan, belli bir tarih süresince, gelenek görenek içinde şekillenmiş, ırk, din, dil, fikrî ve fizikî benzerlik gösteren, ekonomik ihtiyaçların bir arada karşılanmasında yarar gören, bunların sonucunda bir arada yaşama ortak arzusunu duyan insanların meydana getirdiği, kendilerini başkalarından farklı hisseden insanlardan meydana gelen topluluklar millet olarak tanımlanır.

Millet bu nedenle; psikolojik, sosyolojik, ekonomik inanç birlikteliğidir. Yani millet, hayat tarzı ile bütünlük taşıyan topluluktur. Millet, din, şeriat kavramları aynı anlamda da kullanılmaktadır. Bununla birlikte bu kavramların birbirinden çok farklı yönleri

vardır. Topluluk manevî değerler olarak inanç yönüyle din, uygulamaları yani yaşantı biçimi itibarı ile şeriat, bir araya gelenler olarak da millet olarak adlandırılır. Topluluk ruhunu oluşturan, insanları topluluk içinde tutan egemen ilkeler, tuttuğu yol o topluluğun toplam değerleridir.

İşte millet, toplumun kendisi olmayan ancak onun ahenkli olanıdır. Bu açıdan her millet bir diğerinden farklıdır.

Belli bir hayat tarzına sahip milletleri bir arada tutan değerler, çözülüşü önleyen, o topluluğu ayakta tutan, olmazsa olmaz gerekli unsurlardır. Bunların dağılması, zayıflaması toplumun çözülüşünü, dağılmasını bir diğer toplum içinde erimeyi getirir.

Tarih'te milletler, kendi hayat tarzlarını şekillendiren değer yargıları ile varlıklarını sürdürmüşlerdir. Bu değerleri savunmak, koruyup kollamak, o milletin varlığını devam etmesi için zorunludur. Milletlerarası etkileşimler aynı zamanda değerlerin de karşılıklı kabullenip benimsenmesine yol açmaktadır. Benzer olanlar alınırken farklı olanlar korunur.[180]

Millet oluşumunda ırk sadece bir unsurdur. Tarihsel süreç içinde ırkçılık anlayışını 19. yüzyıla kadar görmek mümkün değildir. Bu nedenle ırkçılık Batı kökenlidir ve modernitenin ürünüdür.

Çağdaş ırkçılık, bitki ve hayvanlardaki "Doğal eliminasyonu" inceleyen Charles Darwin'e[181] uzanır. Gözlemleri Gobineau tarafından sosyal alana uygulanan "İnsanî eliminasyon" yorumu ile Avrupa halklarının en yüksek aşamaya geldiği, diğer toplumların aşağı tabakada kaldığı ifade edilmiştir. Irkçılık bu açıdan bakıldığında 19. yüzyıl pozitivizminin "ilerlemeci bilimselliğinin" ürünüdür.

Hıristiyan dünyasında her zaman **"zenofobya"** denilen "ötekine husumet" duygusu mevcut olmuştur. Batıda zamanla ırkçılığa karşı fikrî ve siyasî refleksler de oluşmuştur. Hümanist düşünce; eşitlik, kardeşlik, özgürlük simgesel sloganlarıyla, ırkçılığa karşı anlayış geliştirmiştir. 2. Dünya Savaşı sonrası ırkçılık, ahlâkî ve siyasî

180.Bkz; Gumilav, L. N.: Kavimlerin Türeyişi ve Yeryüzündeki Yaşam Belgeleri, Çev. Nuri Eyuboğlu, İstanbul 2001, Ötüken yy.
181.Bkz; Darwin, C.: Türlerin Kökeni, Çev. Orhan Tuncay, İstanbul 2003, Giz yy.

anlamda aforoz edilmiştir. Uluslararası anlaşmalarda suç kabul edilmiş ve mahkûm edilmiştir. Sömürge halkları, göçmen işçiler, serbest dolaşım nedeniyle çok kültürlülük, çok ırklılık batıda yer bulurken, **"ötekine husumet"** yani **"sosyolojik zenofobya"** yine de sürmektedir.

Gerek klasik Marksizmin, gerek klasik liberal teorinin ve modern sosyolojinin yaklaşım tarzı gerek milliyetçiliğin gerekse etnisitenin eriyeceğidir. Dayatılmak istenen mantık açıktır.

- Endüstriyel toplumsal örgütlenme, toplumsal yapıları erozyona uğratmaktadır.
- Kültürel farklılıklarının kökeninde yapısal ayrışmalar yatar ve kültürel fark yine bu ayrışmalarla idame edilir.
- Etnisite'yi oluşturan da yukarıdan dayatılan ve karşılıklı olarak birbirini harekete geçiren kültürel farklılıklardır. Öyle ki bu farklılıklar, onlara sahip olan bizlerin kültürümüzü ayırt etmemizi ve başka farklılıklara sahip olanlara, yani rakip kültürlere sahip olmamızı sağlar.
- Yapının erozyona uğramasının anlamı, kültürel ayrışmanın yitirilmesidir. Bu da etnik kimliğin kaybolması anlamına gelir. Kısaca etnisite politik önemini yitirmek zorundadır. Bir başka ifade ile milliyetçiliğin solup gitmesi kaçınılmazdı. Ne kadar çok endüstrileşme o kadar az milliyetçilik.[182]

Ancak gelişmeler bu yaklaşım doğrultusunda olmamıştır.

1947 yılına kadar süren kolonyalizm; dünyanın hemen her bölgesinde etkisini göstermiş, batının sömürme, soyma ve yağma ile birlikte kültürel soykırım uygulamasının kalıcı olumsuzluklarını taşımıştır. Soğuk savaşın bitmesi ile birlikte 1990'da başlayan modern kolonyalizm ise küreselleşme adı altında yeniden ivme kazandı. İnternet'in ortaya çıkışı ve kısa sürede dünyayı kuşatması ile birlikte geleneksek yaklaşım tarzları da terkedilmeye başladı. Milliyetçilik te, yeni bir yükseliş çağına girdi. Buna paralel olarak da

182. Gellner Ernst: Milliyetçiliğe Bakmak, (Encounters with Nationalism 1994)., İstanbul 1998, İletişim yy. s. 61-63.

alt-milliyetçilik (sub-nationalism) etnikçilik olarak yerel öze dönme olarak gelişti. Etnisitenin, etnik bilincin yeni bir dalga olarak dünyanın bir çok yerinde yükselişi, modern kolonyalizmin, küresel entegrasyonun ve yeni dünya düzeninin gereği olarak desteklendi. Buna karşılık "modernist görüş"ün aydınlanma sürecinin düz bir çizgi halinde devam edeceğine ilişkin tarih görüşü, gelişmeler karşısında anlamsız kalmıştır. Özellikle farklı kimlikli insanların, dünya vatandaşı sürecine gireceği ve yeni dünya düzeni ile dünyanın, tek bir dünya devleti olarak organize olacağı beklentisi, milliyetçiliğin ve etnisitenin yükselen dalgası karşısında bocalamaya başlamıştır.

Milliyetçiliği, Ulus merkezli tanımlamada yeni anlayış, Amerika Birleşik Devletleri'nin kuruluşu akabinde şekillenmiştir. Amerikan milliyetçiliğin gelişmesi yeni bir ulus yaratmak ve tarihî sorumluluğu üstlenme olarak ifade edilmiştir. Dünya tarihinin sorumluluğunun Amerika'nın omuzlarına tarih tarafından yüklendiğini ifade eden John O'Sullivan, 1839 yılında Menifest Destiny "The Great Nation of Futurity"i yayınlarken,[183] 1892 yılında, Edward Bellamy; "Progress of Nationalism in the United States" eseri ile kendi tarihini de yaratmış olan ABD'de, Amerikan milliyetçiliğinin sorumluluk alanlarını bilinçli bir temele oturtmuştur.[184] Farklı ırklar ve dinler mozayiği olan Amerika Birleşik Devletleri'nde oluşan Amerikan milleti, Amerikan milliyetçiliği temeline bu nedenle dayanmaktadır.

Hegel, milliyetçilik kavramının etkin olmadığı dönemde "Tarihin Sonu"nu German ırkına bağlayarak, radikal bir milliyetçi olarak yaklaşım tarzını ortaya koyar. Yine Engels'in 1853 yılında, Türk-Osmanlı imparatorluğunun Türk milliyetçiliğine bağlı toplu bir kitleden olduğunu ifade etmesi, enternasyonal düşünceye sahip olanlarda bile millet kavramının ne derece etkili olduğunu göstermektedir.[185]

Kuşkusu; millet, uzun tarih sürecinde; sosyal şartlar ve toplumsal doku içerisinde inanç, gelenek ve göreneklerin ve kabullerin birleşmesi ile yoğrulmuş bir varlıktır. Birliktelik duygusuna sahip toplulukların diğer bir topluluk karşısında sahip

183. The United States Democratic Review., V. 6. Issue 23, Nov.1839., pp 426-430.
184. The North American Review., Vol. 154, Issue. 427., Jun 1892., pp. 742-753.
185. Marks K.- Engels F.: Doğu Sorunu (Türkiye), 1977 Sol yy.,.s.18.

olduğu maddî ve manevî değerleri koruma-kollama anlayışı oluşur. Bunu yükseltmek, etkili kılmak, duygu düşünce ve anlayış, milliyetçiliktir.

Milliyetçiliğin bu nedenle ele alınan açılara göre bir çok farklı tanımı yapılabilir.[186] Ancak kavramın özünde kendini koruma ve farklılığını gösterme - yansıtma vardır. İnsanlık tarihî boyunca hemen her topluluk, bu duygu, düşünce ve kabullerle kendi varlığını sürdürmüştür. Sürdüremeyenler ise bir diğer topluluk içinde erimiş, tarih sahnesinden çekilmişlerdir.

Her topluluk bu duyguları, düşünceleri ve kabulleri; siyasî organizasyon - devlet yapılanması ile etkin hale getirmişlerdir. Topluluğun tümünde var olan bu idealler, eğitim yoluyla yaşatılmaya çalışılır. Bu duygu; düşünce, anlayış ve kabuller din ya da ideolojiye dayandırılır. Amaç topluluğun ortak yararı ve geleceğinin güvenceye alınmasıdır. Bu nedenle milliyetçilik tarih boyunca hep varolmuştur.

Milliyetçilik; milletini sevmek, devletine sadakatle hizmet etme aşkı ile vatana bağlılık duygusu içinde olmak, milletin yükselmesi için elinden gelen fedakârlığı yapmak, çalışmak duygusu ve şuurudur. Millî benliği korumak, değerlerine sahip çıkmaktır. Devleti en kuvvetli yapmak, irade ve kararlılığıdır. Bunun için yüksek inanç ve heyecan içinde hareket etmektir.

Enternasyonalizm- Ümmetçilik

Milliyetçilik; gerek enternasyonalizm gerek ümmetçi anlayışla bazı açıdan iç içedir. Milliyetçilik bu iki kavrama göre daha dar alan içerir. Enternasyonalizm bir sınıf (işçi sınıfı), bir meslek (sınır tanımaz gazeteciler), bir ideoloji (sosyalizm) gibi dünya coğrafyasındaki insan topluluklarından aynı özellikleri taşıyanların birlikteliğini ele alan sınırlı insanî özellikleri bir araya getirerek dayanışma içinde olmayı amaçlar. Ümmetçi anlayış ise; dünyanın her yerindeki salt aynı inançta olan aynı din mensuplarının birlikteliğini amaçlar.

186.Bkz; Bora, T. - Gültekingil, M.: Milliyetçilik, İstanbul, 2002, İletişim yy.

Bu bakımdan gerek enternasyonalizm gerekse ümmetçi anlayış insanlar arasındaki sınırlı özellikleri, birlik oluşturma nedeni görmektedir. Oysa milliyetçilik salt bir özelliği değil bütün özelliklerde ortak olan insanların bir bütün olarak savunulması anlamına gelmektedir. İlk ikisinde gevşek sınırlı bağ varken milliyetçilikte, daha yoğun çeşitli değerler bütünü vardır.

Irk dil, din, tarih ve vatan birlikteliğinin getirdiği ortak hareket etme anlayışı yerel milliyetçilik ideolojisinin temel yaklaşımıdır. Bununla birlikte tüm dünya toplumlarında aynı özelliği taşıyan insanların, ekonomik yarar ve çıkar birlikteliğini savunan enternasyonal milliyetçilik anlayışı da ortaya çıkmıştır. Bu Karl Marks'ın "Dünyanın bütün işçileri birleşiniz" anlayışı ile başlar. Ortaçağların aynı din mensuplarının ırksal özelliğini göz ardı eden birleştiriciliği, din milliyetçiliği şeklinde ortaya çıkmıştır. Ümmetçi bu yaklaşım aynı din mensuplarının dinî yargılarını-kabullerini ortak değer kabul eden anlayıştır.

Bu durum ya "Bütün Hıristiyanlar Birleşin" ya da "Bütün Müslümanlar Birleşin" şeklinde ifade edilmiştir. Bu anlayış yüzyıllar süren dinler arası, mezhepler arası savaşların temel nedeni olmuştu.

Toplumların çözülmesinde enternasyonalist anlayış, dünyaya egemen olmak isteyen güçlerin teşvik ettiği, desteklediği anlayıştır. Yakın, sıkı birliktelikleri gevşetmek, çözülüşü sağlamak böylece bünyeye alıp eritmede, enternasyonalist düşünce, egemenlerce savunulmaktadır. Direnen toplumlar ve devletler bu yolla zaafa uğratılmaktadır.

Ümmetçi anlayış ise ortaçağlarda kalan idealist bir özlemden öteye pratik değeri olmayan anlayıştır. İnsanları salt din bağı ile bir arada tutmak, bu anlayış, duygu ve düşünce ile varlığı sürdürmek, diğer ortak kabuller olmaksızın mümkün değildir. İnsanlık tarihi bu anlayışın olamazlıkları ile doludur.

Mezhepler savaşı Avrupa'da yüzyıllarca sürdüğü gibi, 21. yüzyılda İngiltere'de Kuzey İrlanda'da devam etmektedir. Birinci Dünya Savaşında, Arapların İngilizlerle beraberliği, Türkiye'nin

Müslüman Cezayir yerine Hıristiyan Fransa'nın yanında yer alması, Türkiye'nin; Müslüman dünyanın kalbine hançer gibi saplanan Yahudi Devleti'ni tüm Müslümanların tepkisine karşın ilk tanıyanlardan olması, stratejik ortaklığa gitmesi, Irak ve İran arasında uzun süren savaş, Afganistan Kuzey Müslüman gruplarının, Müslüman Taliban'a karşı Hıristiyan ABD'nin yanında yer alması, Körfez ülkelerinin Müslüman Irak yerine Hıristiyan ABD'nin yanında yer alması, Hıristiyan Avrupa ve ABD'nin Hıristiyan Sırbistan yerine Müslüman Boşnakların yanında yer alması gibi bir çok örnek, ümmetçi anlayışla birlikteliğin olamazlığını göstermektedir.

Kuşkusuz İslâm dünyasının bu duruma düşmesinin bir çok nedeni vardır. Bunların başında İslâm dünyasının lider ülke, lider devlet, lider organizasyona sahip olmaması yatmaktadır. Hıristiyan, Yahudi dünyası, ruhanî lider ve merkezleri ile dünyanın başka bölgelerine karşı müşterek tavır ortaya koyabilmektedir. Budist dünyada benzeri yardımlaşmayı sağlayabilmektedir. Dünyada bir tek başı, ruhani lideri ve merkezi olmayan bu nedenle dünya genelinde örgütlü organizasyonu olmayan Müslüman ümmetidir. Bu nedenle İslâm toplumlarının dayanışma içinde olmamasını doğal karşılamak gerekir.

Batı Hıristiyan dünyasının, yüzyıllarca sürdürdüğü Haç-Hilâl savaşında; Müslümanları temsil eden Türkiye'yi yenip egemenliği altına aldıktan ve onun eliyle İslâm birliğini sağlayan Hilâfeti kaldırdıktan, Türk devletini tarihsel misyonundan koparıp tamamen kendine benzetmek için değişim ve dönüşüm projesini uygulamaya koyduktan sonra, İslâm dünyasının dağınıklığı devam etmektedir.

Bu bakımdan Milliyetçilik, enternasyonalistlere ve ümmetçilere göre bir toplumun varlığı için olmazsa olmaz gerçekliktir. Milliyetçilik bir ideolojidir. İdeoloji olarak tanımlanmaması halinde ırkçı yaklaşım esas olur ki bu bir toplumun iç dinamiklerinin ayrışması sonucunu doğurur. O nedenle milliyetçilik, topluma ait tüm değerlerin korunup kollanması, geliştirilmesi ve yüceltilmesi esasına dayanmalıdır. Bu değerler de yüzyıllarca süren ortak değerler ve kabullerdir.

Her Devlet Milliyetçidir.

Milliyetçiliğin başlı başına bir ideoloji haline gelmesi özellikle Avrupa'da sermaye biriktiren ulus-devlet kuran burjuvazinin ideolojisi olmasıyla başlar. Milliyetçiliğin ırkçılık şeklinde şekillenmesi ise Avrupa'dan ABD'ye göç edenlerce ortaya konulmuştur. Bu anlayış, Kızılderili'yi etkisiz kılmak, zencileri köle olarak çalıştırmakla başlar.

Bu tarihten itibaren Amerika'da milliyetçilik; güçlünün gücü eline geçirmek için istismar ettiği kavram olmuştur. Aynı zamanda Amerikan milliyetçiliği, kitlesel katliamlar yapma aracı olmuştur. Böylece yüz binlerce Kızılderili katledilir, toprakları gasp edilir. Afrika'dan getirilen kölelerin büyük çoğunluğu yollarda ya da çalıştırılırken öldürülür. Avrupa'nın farklı ırklarına mensup olanlar Amerika'yı yurt edinirken, Amerikalı yerlilerle ve sonradan Afrika'dan getirilen zencilerle birlikte Amerikalılık ortak değerlerini oluşturmuştur. Milliyetçi değerler; ortak kabuller olarak, Amerika'da yaşayanlar arasında yakınlaşmayı bütünleşmeyi sağlamıştır.

Irklara dayalı milliyetçilik anlayışını ideolojik anlamda şekillendiren çizgide; Hitler Almanya'sı, Franko İspanya'sı, ve Mussolini İtalya'sı görülür. Geniş anlamlı milliyetçilik ideolojisini ise; Roma, Çin, Bizans, Çarlık, Sovyetler, Osmanlı, İngiltere ve nihayet günümüzde ABD emperyal milliyetçilik anlayışında görmek mümkündür.

Emperyal devletlerin; imparatorluk vatandaşına verdiği duygu ile küçük bir topluluğun kendi mensuplarına verdiği duygu benzerdir. Bugün ABD'de geçmiş imparatorluklarda olduğu gibi etnik ve dinî kökeni ne olursa olsun Amerikalılık duygusu vardır.

Tarihte hemen her emperyal devlet, toplulukların ortak yararını ortak milliyetçilik anlayışı ile şekillendirirken; diğer devletleri zayıflatmak ve yerel milliyetçilik duygularını körükleyerek etki altına almayı düşünmüş ve uygulamışlardır.

20. yüzyıl başlarına kadar İngiltere, güneş batmayan imparatorluk olarak; bünyesine aldığı hemen her topluluğu İngiliz emper-

yal topluluklar birliğinin imtiyazlı vatandaşları görürken, aynı Türk-Osmanlı İmparatorluğu bünyesindeki farklı toplulukları, milliyetçi eğilimleri körükleyerek, bağımsızlık hareketlerini desteklemiş böylece imparatorluğu güçsüzleştirip, çözülmesini ve dağılmasını sağlamıştır.

Aynı uygulamayı şimdi de ABD yapmaktadır. ABD; Balkanlar'da, Kafkasya'da, Ortadoğu'da, Uzak doğu'da ve Afrika'da, etnik, dinî ve mezhepsel ayrımı öne çıkaran politikalarla parçalama, etkisizleştirme yolu ile bölgede ve Dünya'da alternatif güç odaklarını elimine etme politikası uygulamaktadır.

Dünyanın farklı bölgelerinde, tüm toplulukların ortak yararını düşünerek hareket ettiğini ileri süren, toplumların özgürleşmesini ve rejimlerin demokratikleşmesini kendisine görev sayan bu yolla egemenlik kurmak isteyen yeni bir emperyal anlayış öne çıkmıştır. Dar topluluk yararına dayalı milliyetçilik duygusu, çağdışı kabul edilerek onun yerine imparatorluk sınırları içindekilerin yararına dayalı geniş milliyetçilik anlayışı kabul edilmeye başlamıştır. Çok uluslu, çok dinli çok dilli imparatorluklarda yerel milliyetçilik duyguları bastırılmıştır. İmparatorluk dışındaki toplumlarda ise bu anlayışın anlamsızlığı, gereksizliği çağ dışılığı devşirilen aydınlar eliyle ifade edilmektedir. Böylece egemen güce karşı direnme refleksleri zayıflatılmak istenmektedir.

Yeni Yüzyılda Milliyetçilik

Yeni yüzyıla gelirken bu kez; ekonomik ve çıkar birlikteliğini esas alan farklı din-farklı ırk anlayışını göz ardı eden birlikteliklerle yeni emperyal oluşumlar doğmuştur. "Dünyanın sermayeleri birleşiniz" anlayışı ile küreselleşme olgusu, ekonomik güç sahibi çok uluslu yapının getirdiği uluslararası topluluk oluşmuştur. Bu yapıya girmeyen, direnen, karşı olan güce- topluluğa karşı ortak hareket eğilimi başlamıştır.

Unutmamak gerekir ki, dünyanın bilinen sınırlarını genişletip değiştirmek; müthiş bir gücün, cesaretin, vicdansızlığın, direncin ve sadakatin bir araya gelmesiyle mümkün olabilmiştir.[187]

187.Bkz; Leithauser, J. G.: Ufkun Ötesindeki Dünyalar, İstanbul 2002, Doğan Kitap.

Dünya'daki gelişmelerden sonra geleneksel milliyetçilik anlayışı; zayıflamış, mülksüzleşenlerin sloganlaşan ideolojisi haline gelmiştir. Milliyetçilik içi boşalmış, idealsiz, amaçsız güncel kavramlara olaylara göre anlam ifade eden ideoloji haline gelmiştir. Taraftarı olduğu futbol takımını desteklerken, bir diğer rakibe karşı haykırılan kavram olacak kadar ucuzlamıştır.

'Ulus-devletin modası geçti' diyerek hemen her toplumu çözmeyi, kimliksiz ve kişiliksiz bırakmayı, bireyi bu yolla hegemonyasına almayı başaran uluslararası örgütler, yeni bir "örgüt milliyetçiliği"ni ortaya çıkarmışlardır. Mason, Lions, Beş Duyu Vakfı, Rotary, Bilderberg gibi uluslararası kuruluşlar dünya genelinde örgütlenmeyi başarmışlardır. Bu örgütlerin üyesi için kendi devleti-ülkesi-milleti-dini-ırksal bağı şeklen devam ederken, uluslararası kulübün ilkeleri ve aynı değerlere sahip kulübün diğer tüm üyeleri öncelikli hale gelmiştir. Onlarla bütünleşme, mensubu olunan milletin ortak paydalarının önüne geçmiştir. Örgüt üyeleri, uluslararası kuruluşun merkezince; kendi ülkesi - vatanı - devleti ya da milleti aleyhine alınan hemen her kararı, kuruluş üyeliği gereği rahatlıkla uygulayabilmektedir.

Artık bireyin içinde bulunduğu toplulukla sadece nüfus cüzdanındaki vatandaşlık bağının ötesinde herhangi bir bağı kalmamıştır. Bu yeni tür örgüt - kuruluş milliyetçiliği, 21. yüzyılda küreselleşme olgusu ile birlikte daha önem kazanmıştır.

Sermayenin milliyeti olmaz. Klan içi ve klan dışı birliktelerle birlikte, ulus-devlet, ulusal sınırlar ve ulusal egemenlik kavramlarının içi boşaltılırken; ABD bunu, çok dinli-çok ırklı topluluğunda Amerikalılık duygusu ile şekillendirmektedir. Aynı şekilde Avrupa ülkeleri de Avrupa Birleşik devleti için benzeri çalışmaya girmektedir. Çin ve Hindistan'da sürmekte olan bu anlayış ve yapıya karşı, Orta Asya, Ortadoğu, Kafkasya, Balkanlar, Güneydoğu Asya, Latin Amerika, Orta Amerika çözülme süreci yaşamaktadır.

Aynı olgu Ortadoğu halkları için de uygulanmaktadır. Yüzyıllarca birlikte ortak vatan - ortak idealler etrafında bir arada yaşayan

Ortadoğu halkları, tarihsel ortak idealler-amaçlar etrafında birlikteliğe gideceklerine, parçalanma sürecini yaşamaktadırlar. Irksal-mezhepsel kimlikler ayrıştırılarak parçalanmaya yardımcı olunmaktadır. ABD, Avrupa, Çin ve Hindistan karşısında güçlü bir birliktelik oluşturması gereken güç, parçalanmaktadır.

Bölgesel konumlar, tarihsel şartlar, karşıt akımlar, Ortadoğu kültür coğrafyasında çatışmaların itici unsuru olmaktadır. Yüzyıllarca savaşan Avrupa halkları, geçmişin doğru ve yanlışlarını göz ardı ederek birlikteliğe giderken, Ortadoğu halkların parçalanmışlığı, küresel ekonominin yerel kültür duvarlarını yıkması sonucudur. Üreten ve rekabet eden sermaye birikimine sahip toplulukların, milliyetçilik duyguları daha zayıf topluluklara baskın çıktığı dünyada, Ortadoğu halkları, daha fazla üreten daha fazla rekabet eden kahramanlar çıkarmak zorundadır.

Birleştirici ve devlet oluşturucu rolüyle milliyetçilik, toplulukları bir arada tutan unsurdur. Milletçilik toplumların ve devletlerin var olmasında önemli rol oynar. Bu rol iki şekil alarak devam etmektedir. Birincisi; bölgesel veya yerel gücün yıkıcı ve bölücü ideolojisi haline gelmektedir. İkincisi; uluslararası kuruluşların, ABD, Avrupa Birliği gibi modern emperyal güç merkezlerinin çok dinli ve çok ırklı toplulukların ortak anlayış gücü olmaktadır. Her ikisi de yeni yüzyıl gerçeğidir. Bununla birlikte sermaye grubu, medya grubu, spor kulübü, parti üyeliği gibi fanatizme varan duygu-ideal beraberliği artmaktadır..

Evrensel kültürün zenginleşmesine-renklenmesine katkıda bulunan dünya kültürlerinin değerleri-kabulleri-inançları ve anlayışları, dünya egemenliğini amaçlayan güç odaklarının kendilerine göre şekillendirmeye çalıştıkları olgular haline gelmiştir.

Gelinen noktada egemen güç, yönlendirici etkisini her alanda yürütmektedir. Amerikalı yetkililer Amerika'nın yararına derken, birlik oluşturmak isteyen Avrupalılar Avrupa'nın ortak yararına derken, Avrupa'nın değerleri derken, hemen hepsi bütüncü milliyetçilik anlayışını da bir noktada ifade etmektedirler.

O halde olması ve yapılması gereken; emperyal topluluklar içinde emperyal uluslararası kuruluşlar içinde erimemek, etkin olmak, varlığı sürdürmek için millî ve manevî değerleri korumak, geliştirmek, ilerletmektir.

Yeni yüzyılda yaşananlar ne yenidir ne de teknolojinin - iletişimin doğurduğu sonuçtur. Tarihte yaşananların değişik şekilde de olsa benzerdir. Amaç; güçlünün, güçsüze kendi değerlerini hakim kılması, boyun eğdirmesidir. Dün askerî işgalle yapılan bugün; kültür ile, sermaye ile spor ile müzikle yapılmaktadır. Değişen sadece araçlardaki çeşitliliktir.

O bakımdan tarihin en köklü, en eski ve en insancıl millî ve manevî değerlere sahip Türk Milleti, varlığını korumak için milliyetçiliğe daha fazla sarılmak zorundadır. Değerlerini daha bilinçli bir şekilde geliştirmeye, kurum ve kuruluşlarını Dünya'nın en güçlü merkezleri yapmaya mecburdur. Aksi halde birçok topluluğu tarihte iz bırakmadan eriten Anadolu coğrafyasında ayakta kalmak güç olacaktır. Batının istediği de bundan başka bir şey değildir.

1071 yılından beri 1000 yıldır bu özlemle yaşayan Batı'nın çağdaşlaşma, küreselleşme aldatmacılığı karşısında uyanık olmak, gerçekçi olmak, duyarlı olmak gerekir.

Türkiye gerek kendi içinde, gerek Balkanlar, Kafkasya ve Ortadoğu'da "**Merkez Ülkeler Birliği'ni**" oluşturmak zorundadır. Anadolu coğrafyasına egemen olan her devlet bu stratejik anlayış içinde olmayı varlık nedeni saymıştır. ABD ve Avrupa Birliği'ne alternatifi olacak bu birlikteliğin gerek bölgesel gerekse küresel barışa büyük katkısı olacağı açıktır. Ortak kültür tarih birlikteliği yanında ortak çıkar ve bölgeye yönelik ortak dış tehdit, bu birlikteliği zorunlu kılmaktadır.

II- TÜRK MİLLETİ VE DEĞERLERİ

Farklı adlarla yaşayan ortaasya halklarından Türkler, ilk defa Mete Han tarafından, M.Ö. 209 yılında kurulan ordu ile devlet olarak tarih sahnesinde yerlerini almışlardır. Bu tarih aynı zamanda Türk devletinin de kuruluş tarihidir. Egemen bir devlet askerî varlığı ile şekillenir, kurulur ve devam eder.

İnsanlık ekonomik, siyasal, toplumsal ve teknik zorunluluklar nedeniyle kümelenmişlerdir. Bu kümelenmeler daha az etkin olan toplulukların asimilasyonu ile sağlanmıştır. Asimilasyonla genişleyen etkinleşen, büyüyen toplumlar ise ulusların oluşumunu doğurmuştur.

Fransız ulusal kimliği Frankların adını almıştır. Breton Keltleri, Bask kökenli Gaskonyalılar, Germen kökenli Alsaslar, Roman Provansallar, Normanlar, Burgundlar ve Aktivitanyalılar 1000 yıllık tarihsel-kültürel zeminde Fransız ulusal yapısını oluşturmuşlardır. Bu oluşumda Fransız devrimi büyük rol oynamıştır.[188] Angleler'in adını alan İngiliz Ulusal kimliği ise; Keltler, Angleler, Saksonlar, Normanlar, Vikingler gibi bir çok etnik topluluğun birlikteliği ile oluşmuştur.[189] Velikoross kimliği adını alan Ruslar (Rusi) ; Slavlar,

188. Gumilev, L. N.: Etnogenez: Halkların Şekillenişi, Yükselişi ve Düşüşü, İstanbul 2003, Selenge yy., s. 146-196.
189. Carter, E.H., Mears R.H.F.: A History of Britain, Oxford at the Clarendon Press, Londra

Varekler, Normanlar, Kıpçaklar, Avarlar, Tatarlar gibi bir çok etnik topluluğun asimilasyonu ile şekillenmiştir. 500 yıllık Çarlık dönemi ve Sovyetler birliği dönemi bu süreci hızlandırmıştır. Çin ise; M.Ö. 16. yüzyılda kurulan Shang hanedanıyla başlayan yerleşik toplum yapısıyla yüzyıllar boyunca diğer küçük toplulukları kendi içinde eriterek şekillenmiştir.[190]

Türk Milleti ise Hunlar ve Göktürklerle başlayan, Büyük Selçuklu, Anadolu Selçuklu ve Osmanlı imparatorluğu döneminin tarihsel ve külütürel zemininde Baltık'tan Çin seddine kadar ki bölgede oluşmuştur.

Diğer insan toplulukları ile anlaşabilmek için kendimizin ve onların kültürlerini tanımak gereği kadar, millî karakteri korumak için de kendi kültürümüzü, değer ve tutumlarımızı, öğrenmek, korumak ve geliştirmek zorundayız. Bu nedenle mensubu olunulan milletin ne olduğunu ve ne olmadığını iyi bilmek gerekir. Öncelikle her toplum kendini bir kavramla tanımlar.

Tarihin ilk devirlerinden itibaren Türk diye tanımlanan topluluk, Çin Denizi'nden Atlas Okyanusu'na kadar tüm Dünya coğrafyasında yer bulmuştur. Çin kaynakları ağırlıklı olarak Türklerle ilgilidir. Yine, Avrupa tarihi de Türklerle ilgilidir. 19. Yüzyıla kadar Türkler çıkarıldığında gerek Çin, gerekse Avrupa tarihi boşlukta kalır. Dünyada hemen her coğrafyada bulunan en fazla devlet ve imparatorluklar kuran Türkler, birlik ve bütünlüğü sağladığında güçlü, sağlayamadığında ise dağınık, sindirilmiş topluluklar olarak yaşamıştır. Bu bakımdan mensubu olduğumuz milleti her şeyden önce çok iyi tanımak, bilmek ve anlamak zorundayız.

Türk tabirinden, Tugar olarak bahseden en eski yazılı kitap, Musevîlerin Ahdi-i Atik (Tevrat)dır. [191] Türk kelimesi; Çince "batıdan gelen" anlamındaki T'kue" veya "Tu-ku" olarak ifade edilen ve bir topluma verilen addır. Kendileri ile savaşan bu Orta Asyalı topluluğun soyunu, sopunu ve klanını tanımlayan kelime olur. Ta-

1960, s.B. www.britania.com/history.

190. Aberhard Wolfram : Çin Tarihi, Ankara 1995, Türk Tarih Kurumu yy.

191.Kutay, C.: Türk Nedir Ne Değildir?, Osmanlı Nedir ne Değildir? İstanbul 1986, s. 7.

nımlama tarihsel süreç içerisinde Çinlilerden, Hintlilere, Araplara ve Bizansa nihayet Avrupalılara geçer. Türk tanımı her coğrafyada varolanlarca öteki olarak anlamlandırılır.

Anadolu'ya gelişle ve bölgeyi yeni yurt edinme ile birlikte Batılılar yeni hakim topluluğu Türk olarak tanımlarken, Anadolu Türkiye olarak isimlendirilir ve Balkanlardaki egemenlik dönemiyle birlikte sosyal coğrafya insanının aynı inanç ve kültür dairesine girmesiyle o insanların da benimsedikleri kimlik olur. Batı inanç, kültür dairesinden çıkan her kişi, Türklerin yeni inancı ve kültürünü benimsemekle Türk kimliği ile tanımlanır.

Türk kelimesi etimolojik olarak Töre'ye bağlı insan demektir. Töre devlet hukuku olarak görülür. Türk, yaratılış sistemi olarak türemek, türeyiş kanı demektir. Aynı zamanda yöneten kutsal sınıf anlamına geldiği gibi köken olarak doğmak kelimesi ile ifade edilir. Orta Asya Türkçe'sinde ise Doğrug olarak söylenir. Kelime türetildiğinde Doğrug, Türük (Macarlar Török derler) ve Türk yani kısaca Türk isminin anlamı "doğan"dır. Türk biyolojik varlık anlamında değildir.

Her topluluğun kültürünü oluşturan temel davranış kalıpları ve kurumları, o topluluğun üyeleri için hayati değerdir. Bu o topluluğun olan bir gaye etrafında bütünleşmiş kimliğini tayin eder. Bir Türk topluluğunu, bir İngiliz topluluğundan ayıran şey bir bütündür. Bu bütüne sahip olan her topluluk, kendi davranışlarında açıkça görülen bu manayı bir görüş, düşünüş ve duyuş biçimini, kendi kültürüne aksettirir ve onu nesilden nesile öğrenim yoluyla aktarır. Diğer bir deyişle her topluluktaki bireyler, o topluluğa mahsus bir kültür tipi içinde yaşarlar.

Bireylerin paylaştıkları kültürün bir bütün olduğu açıktır. Bir toplulukta devam eden ve gelişen davranış biçimleri bir diğer deyişle, gelenek ve göreneklerdir.

Bütün dünya milletlerinde görenekler, bireylerin faaliyetlerinde bile gözlenemeyecek kadar karışık bir durum gösterir. Birey, dünya görüşünde bile belirli bir düşünüş biçimi ile şartlanmıştır. İnsan,

felsefî düşünüşünde, belli birtakım kalıpların dışına çıkamaz. Bu halde bireyin hayatı, kendi topluluğuna has olan ve nesilden nesile aktarılan birtakım kaideler aracılığı ile kendi topluluğuna uyumdan ibarettir.

Diğer taraftan söz konusu gelenekler, davranışlar, bireyin doğumundan itibaren içinde yaşadığı aile, okul ve ilişkide bulunduğu kişilerden (arkadaş, akraba, öğretmen, meslektaş vs) öğrenilir. Bu davranışlar, kişinin içinde yaşadığı topluluğa has ve nesilden nesile aktarılmış olan kültür değerleri, tutumlarıdır ki; böylece kişi biyolojik yapısı yanı sıra ait olduğu topluluğa has temel kişilik özelliklerini öğrenim yolu (eğitim) ile kazanır. Burada bir Türk'ü Türk yapan, Japon'u Japon yapan şey, söz konusu temel kişilik özellikleridir.

Avrupa'nın milletleri daha ortada yokken ve Slavlar'ın tarihsiz ve meçhul yığınları arasından Ruslar dahil bir tek kavim daha sivrilmemiş iken, Türklerin çok eski çağlardan itibaren has isimlerini takip etmek mümkündür. İngiliz, Rus, Alman, Fransız zekâsı daha hiç bir eser vermediği ve bu milletlerin kendilerini bulmak şuur ve idrakine erişmediği, rüştlerine sahip olmadıkları bir çağda, Kaşgarlı Mahmut ansiklopedi değeri taşıyan bir lügât meydana getirmiş, millî ilmin, Türkoloji'nin kurucusu olmuştur.

Türk Milleti Asya'nın pek çok bölgesinde, Ortadoğu'da bir çok devletler kurmuştur. Üç kıtanın kesişme noktası olan Anadolu'ya geldiği 1071 yılından 400 yıl sonra dünya devleti kurmuştur. Çok uluslu imparatorluğun çekirdek yönetimini elinde tutan Türk Milleti, diğerlerine hoşgörüyü temel politika yapar. Kendi iç dinamiğini harekete geçirme gücünü kaybetmesi ile birlikte imparatorluk topraklarını kaybetmiş Selçuklu dönemindeki sınırlar içinde kalmıştır.

Yeni rejimle birlikte Türkiye çokuluslu imparatorluktan, etnik homojenliği olan millî bir devlete geçiş programını uygulamaya çalışır. Yeni devlet, Türk karakterine önem verir. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde Türk kavramına etnik olmaktan çok, sosyolojik anlam yüklenmişti. O nedenledir ki; Türklükle İslâm eşdeğer kabul edilmiştir.

Ancak yeni dönemde çağdaşlaşma ve Batılılaşma tutkusu hastalık derecesinde yeni yönetim anlayışı haline gelir. Bu, insan ve toplum değişimini amaçlayan cumhuriyet projesi olarak kabul edilip uygulanmak istenir. Bu sürede Türkiye'de yapılmak istenen, yüzyıllarca taşıdığı Müslüman Türk kimliğini, lâik Türk kimliğine çevirmek olmuştur. Oysa, birey lâik olamaz. Kişi ya dine inanır ya da dinsizdir.

Türkler Türklüğünü İslâm sayesinde muhafaza etmiştir. Bulgarlar, Finliler hatta Kızılderililer Türk'tür. Ancak bugün Türklüklerinden bahsedilememektedir. Kumanlar, İskitler, Traklar, Hunlar, bir kısım Tatarlar, Rus ya da Rum olarak görülen Ortodoks Türklerdir. Bu dönemde Türkiye'de, dış güçler ve içteki uzantıları yoğun psikolojik ve kültürel savaş ile İslâm'ı Türk kimliğinden soyutlama mücadelesi vermektedir.

Amaç, çağdaşlık sloganı altında Türk insanına millî kültürünü terk ederek batı kültürü içinde erimesini sağlayarak, kökenlerinden koparmaktır.

Orta Asya'da Türkler, Çinlileşme tehlikesi ile karşı karşıya kalarak erimişlerdi. Anadolu Türklüğü ise batılılaşma ile Avrupa'ya üye yapılarak eritilmek istenmektedir.

Yüzyıllar boyunca amacına ulaşamayan Haçlılar, bu değişim ve dönüşüm projesi ile birlikte artık Türk Milleti'nin kalbine girmiştir. Enformatik savaş ile birey ve toplum; çağdaşlık, modernleşme, uygarlık adına, istenilen yöne kanalize edilerek şartlandırılmaktadır.

Oysa, Orta Asya Türk devletlerinin, 70 yıllık Marksist Sovyet rejimine karşı ayakta kalmasını sağlayan güç sadece İslâm ve Türklük bilinci olmuştu. Avrupa ve Amerika'daki Türkleri ayakta tutan da bu duygu olmaktadır.

Hiçbir dış ve iç gücün, yıkamayacağı, ortadan kaldıramayacağı, değiştirmeyi gerçekleştiremeyeceği Türk Milleti'nin kimliğini ifade eden, millî ve manevî değerleridir.

Türkler ve Diğerleri

Türkiye; çağdaş küresel bir devlet olması için, tarihî birikime ve dinamizme sahiptir.

Türkiye, dünyadan ayrı kalamaz. İdeolojik devletten, süratle sıyrılarak kendi değerlerini çağın değerleri ile bütünleştirerek, insanına huzuru ve mutluluğu sağlayacak ortamı yaratmalıdır.

Aynı zamanda bilgi çağı değerleri ve güçleriyle donanması gerekir. Türk Milleti kendi değerleri ile bilgi çağının değerlerini içselleştirerek, bilgi çağının teknolojilerinden yararlanarak varlığını korumalı ve geliştirmelidir.

Türkiye'de sağın popülizmden, sığlıktan kurtulması gerekir. Sol'un ise halktaki ve dünyadaki gelişmelere karşı kısır politikalarını, tarih, inanç ve milli kültüre yabancılığını bir tarafa bırakması gerekir. Siyasî görüş farklılığına sahip aydınların bilim adamlarının, partilerin öncelikle toplumu ve çağı iyi algılayıp Türkiye'yi dünyaya kapalı kılan, dünya ile arasını açan demokrasi dışı gelişmeler karşısında birlikte tavır sergilemeleri gerekir. Aksi durumda, Türkiye'nin yeni yüzyılın onurlu-güçlü ülkesi olması konusunda gerekli adımları atamaz.

Türkiye'de devlet, denetimsiz devletlerin tipik bir örneğidir. Çıkış için, ülke iç dinamiklerinin bu yapıya izin verecek şekilde değişmesi gerekir. Ancak devleti yöneten düşünce var olan yönetim anlayışı ile resmî ideolojiye sıkı sıkıya sarılarak tarihin gerçeklerine karşı direnmektedir.

Devlet resmî ideoloji ile manipüle edilirken, seçilenlerin devlet yönetimindeki sınırlı iradesi, hukuk dışı oluşumların devlet gücünden yararlanarak güç elde etmesine de olanak sağlamıştır. Yozlaşma eğiliminde olan devletlerin yıkılma örnekleri geçmişte olduğu gibi günümüzde de gözlenen bir gerçektir.

Yozlaşmanın temel nedeni devletçiliktir. Devletin denetimsiz kılınmasıdır. Atananların seçilenlerin üzerinde irade sahibi olmasıdır. Böylece, hukuk dışı oluşumların devleti güvence görerek yasal

olmayan güçlerle işbirliğine girmesi kaçınılmazdır. Kapalı, devletçi, ideolojik devletlerde gözlenen gerçek, Doğu bloğu ülkelerinin çöküşü ile ortaya çıkan ekonomik yıkımdır. Yeni devlet anlayışında ideolojik değil, açık ve şeffaf devlet modeli vardır.[192]

Kuşkusuz, "Devletin sırrı olmaz" anlayışı uygulamada tartışılmaktadır. Her devletin âli menfaatleri için güvenliği içeren sırları olacağı kabul edilmektedir.

Her ne kadar uydularla, askerî bölgelerin havadan gözetlenmesi ve internet ile bilgilere ulaşma mümkün ise de, yine de insana dayalı bilgi toplama devam etmektedir. İstihbarat örgütleri ve devletler; bilgi ve belgeleri, dezinformasyon amacıyla internet'e verilmesi gereken kadar vermektedir. Stratejik amaçlı taktiksel planlamalar ve uygulamalar, güvenlik boyutunda sır olarak saklanmaya devam edilmektedir.

Yeni yüzyılın slogan düşüncesi şeffaflıktır ancak bu bir yere kadar kabul edilmektedir. Kimden neyi ne için saklayacağına karar verenler, sırlarıyla beraber dünyadan gitmektedirler. Millî strateji denilen devletin niyetleri, sır kapsamı içinde mütalâa edilmektedir. "Dünyada globalleşme ile her şey sır olmaktan çıkmıştır, devlet sırrı olmaz" anlayışı egemen güçlerin hegemonyası altına almak istediği ülke aydınlarına verilen uyuşturucu'dur. Aydınlar bu tuzağa düşerek, "globalleşen dünya, dünya küçüldü, iletişimde büyük gelişme" gerekçelerine sığınmaktadırlar.

Devlet'in temel görevinin halka ait ne varsa onu korumak, kollamak, geliştirmek olduğu açıktır. Halkı ile kavgalı, halkın inancını, tarihini, kimliğini ve kişiliğini değiştirme amaçlı devlet politikası ve devleti yöneten düşünce olamaz, olmamalıdır.

Tarih bilinci yaratmak, devletin temel görevlerinden biridir. Tarihle barışmak, üzerinde özenle durulması gereken konudur. Geçmişin sıkıntılarını bugüne taşımamak ve daha gerçekçi hareket için tarih bir aynadır. Modernite; tarihin, tarihçiliğin yol göstericiliğine muhtaçtır. Çağdaşlaşma, teknolojiye hakimiyet ve tarihi özgürce yorumlayabilmektir.

192.Bkz; Armaoğlu, F.: 20.Yüzyıl Siyasi Tarihi, 1914-1995, 13.Bası, Ankara, Alkım yy.

Bugünü dünle irtibatlandırmanın önemi her geçen gün artmaktadır. İnsanoğlu binlerce yılın düşüncesini ve yaşayışını öğrenebilmek için kazılarla uğraşıp bugüne ışık tutacak çabalar içinde iken, Türkiye'nin zenginlik dolu geçmişini / tarihini bir tarafa bırakmasının kabul edilebilir yanı yoktur.

Türkiye, bir Dünya Devleti olma özelliğini, Türk - Osmanlı devletinin yıkılması ile kaybetmiştir.[193] Şimdi ise; Avrupa Birliği üyeliği hayaline dalanlar, Batı'nın Türk Milleti hakkında kökü tarihin derinliklerine giden özlem ve beklentilerine göre hareket etmektedirler.[194]

Türk Milleti; ekonomik sorunlarla boğuşması nedeniyle gerçeklerden uzak tutulmakta, bilgilendirilmemekte, geleceği ile ilgili alınan kararlardan habersiz bırakılmaktadır.[195]

- Tarih boyunca hür ve bağımsız yaşamış, bulunduğu her coğrafyada, egemen devlet olarak varlığını sürdürmüş Türk Milleti, Avrupa Birliği'nin eyaleti olmaya, bağımsızlığını terke, egemenliğini devre sürüklenmektedir.

- Türkiye son kez esarete itilmek istendiği 1920'lerde Mustafa Kemal'le başlatılan "esarete hayır" mücadelesi sonrası, "Güçlü Büyük Türkiye" olma özlemi projesinin, ters yönde işletilmesinin doğal, kaçınılmaz döngüsüne sokulmuştur.

- Batılılaşma yerine her şeyi Türk'e, Türk Milleti'ne göre anlayışı ile yeni devleti şekillendiren Mustafa Kemal'in, tüm üçüncü dünya ülkelerinde uyandırdığı bağımsızlık mücadelesi, Türkiye'deki anlamını yitirmiş, çağdaşlaşma hedefi kayıtsız şartsız Batılılaşma hedefine çevrilmiştir.

- Uzun süren kötü yönetimin ve küreselleşmenin etkisi ile Türkiye'yi idare edenler, kaçınılmaz bir şekilde, teslimiyetçi stratejik uygulamaya yönelmişlerdir. Bu strateji, batı değerleri yerine Türk Milleti'nin değerlerini savunarak iktidara gelen siyasî lider ve kadrolarla gerçekleştirilmek üzeredir.

193.Akgündüz, A.: Belgeler Gerçekleri Konuşuyor, Cild 4, s. 132
194.Bkz: Kaynak, M.: Büyük Ortadoğu Projesi ve Türkiye Üzerine Stratejik Analizler, İstanbul 2005, Truva yy.
195.Bkz; Brand,M.A.: Türkiye'nin Büyük Avrupa Kavgası, İstanbul 2005, Doğan Kitap.

Neden, niçin sorularının cevabı açıktır.

Türkiye karar vericileri;

- Dünyanın yeni bir yapılanmaya gittiğini,
- Avrupa Birliği'nin ABD'nin tek yönlü küresel egemenliğine alternatif birleşik bir devlet olmaya giriştiğini,
- Doğuda Çin'in gelecek dönemde bir büyük güç olarak Asya'yı ve dolayısıyla dünyayı çok yönlü etkilemeye yöneleceği, bu nedenle yalnız kalmamak için Avrupa Birliği'ne üye olmanın kaçınılmaz olduğu gerekçesine sığınmaktadırlar.

Bununla birlikte karar vericiler; zihinsel olarak Türk Milleti'nin genlerindeki küresel güç olma iradesini algılayamamakta, aşağılık kompleksi içinde, eziklik dürtüsü ile hareket etmektedirler.

Avrupa Birliği ve Türkiye'ye yönelik stratejileri, iyi bilinmelidir. Avrupa kültürü, tek (Unique) bir kültürdür. Ari ırk-ari kültürdür. Ve Yunan-Roma uygarlığı ve Hıristiyan değerleri üzerine bina edilmiştir. Bununla birlikte Avrupa'nın geleneksel kültürel birlikteliği azalmaktadır. Kozmopolit kültüre gidiş var mı? sorusu her ortamda sorulmaktadır. Avrupa Birliği Kültür ve Eğitim sorumlusu Viviane Reding "Tek bir Avrupa kültürü yoktur, bir kültür mozayiği vardır."[196] İtalya Başbakanı Silvio Berlusconi, Fundamentalist olarak "Biz farklı etnik unsurlardan oluşan, çok kültürlü bir Avrupa istemiyoruz. Kültürümüz ve geleneklerimizle gurur duyuyoruz. Yabancıların bizim yasalarımıza ve yaşam tarzımıza uyum göstermelerini istiyoruz" derken Avrupalının ruh dünyasını ortaya koyar.

Avrupa;

- Yüzyıllarca birbirleri ile egemenlik, dinler, mezhepler savaşı yapan, Birinci ve İkinci Dünya Savaşı ile milyonlarca insanı öldüren, Dünya coğrafyasını emperyalist sömürü ve yağma ile ele geçiren, uygarlıkları, kültürleri yok edenlerin kıtasıdır.
- İşsizliğin, eşcinselliğin, uyuşturucu kullanıcılığın, falcılığın, müneccimliğin arttığı, kehanetlere göre geleceğe bakan, aile kavramının yıkıldığı, aile içi ilişkilerin arttığı, çocuk doğumunun azaldığı, nüfusun yaşlandığı, insan ilişkisi tükenmiş eskiyen bir uygarlıktır.

196. The Death and birth of Europe, Newsweek, December 23, 2002, s.16.

- 19. ve 20. yüzyılın Dünya egemenliğinin getirdiği "sömürü zenginliğinin" refahını yaşayan Avrupa'nın; ahlaki çöküntü, değer yargılarının yitirilmesi, yaratıcılığın durması, üretkenliğin azalması, nüfusun yaşlanması, çevre kirliliği, doğal dengenin bozulması gibi gerekçelerle yaşanamaz kıta olduğu, geleceğinin olmadığı Avrupalı entelektüeller tarafından da dile getirilmektedir.

- Dünyanın geleceğinin Avrupa olmadığı, olamayacağı gözlenen bir gerçekliktir. Bu durum, istatistikî verilerde açıkça görülmektedir.

- Çürüyen, yozlaşan Avrupa'nın dünyaya sunduğu hemen tüm düşünceler, anlayışlar dünyanın çatışma nedenlerini oluşturmuştur. Emperyalizm, faşizm, komünizm, nazizm, etnik milliyetçilik, homoseksüellik, aile içi evlilikler, cinsel sapkınlıklar, çıkara dayalı insanî ilişki anlayışı, dünyaya, Avrupa'nın armağanıdır.

- Avrupa; Dünya'da ne kadar terör örgütü varsa onları desteklemiş ve ev sahipliği yapmıştır.

- Avrupa Dünya'ya olumsuz düşünce yayması yanında olumlu değerleri de sunmuştur.

- Avrupa ülkelerinin birliğe gitmesi çabasında; ABD'nin küresel egemenliğine alternatif olmak, yükselen Asya gücüne karşı bir güç merkezi olma stratejisi yatmaktadır.

- Avrupa'nın, uygarlığının ihtiyacı olan enerji havzalarına bir bütün olarak egemen olması için, güçlü bir birliğe, askerî güce ihtiyacı vardır.

- Avrupa, Hıristiyan ülkeleri topluluğudur.

- Avrupa Birliği'nin bayrağı, Hıristiyanlığın sembolüdür. Meryem Ana'nın başındaki mavi zeminli 12 yıldızlı tacı ve 12 havari'yi ifade eder. Yeni üyelere karşın, yıldız sayısının değişmemesi, bu sembolün anlam ve önemi nedeniyledir.

- Hıristiyanlığın kutsal bölgeleri başta Kudüs olmakla birlikte Anadolu'dur. Antakya, Tarsus, Kapadokya, İznik, İstanbul, Efes, Selçuk, Hıristiyanlığın kutsal hac bölgeleridir.

• Tarihte, birçok kez birleşik Avrupa orduları ile kutsal bölgeler ele geçirilmek istenmiştir. Son askerî mücadele ile Türk-Osmanlı imparatorluğu yenilgiye uğratılıp Ortadoğu coğrafyası ele geçirilmesine karşın, Anadolu coğrafyası ele geçirilememiştir. Şimdi ise Avrupa Türkiye'yi kültürel, ekonomik ve siyasî yönden ele geçirmek üzeredir.

• Avrupalı için Türk, tarihî olarak anlam ifade eden bir kelimedir. Tarihinde var olan bu kelime, günlük yaşamında da yer almıştır. Avrupalılara göre Türk; Roma-Germen İmparatorluğunu dağıtan Atillâ'dır. Anadolu'yu Bizans'tan alan Alparslan'dır. Kutsal İznik'i başkent yaparak ilk Anadolu Türk devletini kuran Süleyman Şahtır. Haçlı seferlerine karşı Anadolu'yu koruyan Kılıçarslan'dır. Birleşik Avrupa ordularını dağıtarak Balkanları ele geçiren Yıldırım Beyazıt'tır. İkinci Murat'tır. Kutsal İstanbul'u ele geçiren Fatih Sultan Mehmet'tir. Anadolu coğrafyasını ele geçirmek üzere iken direnen ve engelleyen Mustafa Kemal Atatürk'tür.

• Zengin Avrupa, fakir Anadolu'yu yüzyıl önce olduğu gibi bir kez daha ekonomik açıdan zayıf olarak yakalamış, devşirme ile beyin ve mide fesadına uğrattığı aydınları ile Türk Milleti'nin değerlerine nüfuz etmiştir.

• Avrupa için Türkiye, istenen kimlik değişimine uğramıştır. Başta iş dünyası ve aydınlar olmak üzere siyasî yetkililer devşirilmiştir. Kültürle, eğitimle, ekonomik ilişkilerle Türk yöneticileri ifsat edilmiştir.

• Tarihî özlem ve beklenti gerçekleşmek üzeredir. İşbirlikçilere göre; Türkiye, Avrupa'nın parçası olacaktır. 1000 yıllık Avrupalılar-Türkler mücadelesi kesin olarak Avrupa'nın zaferi ile sonuçlandırılmak üzeredir.

• Avrupa, Türkiye'ye yönelik hiçbir hedefinden vazgeçmemiştir. Kendisi ortak paydalar oluşturup Avrupa Birliği dokusu oluştururken, ırklar ve mezhepler farklılığını ortadan kaldırıp, birliğe giderken; Türkiye'nin ortak paydalarını anlamsız kılacak, ortak dokuyu parçalayacak önerileri ileri sürmüş ve Türkiye'yi idare eden-

lere, aydınlara, iş dünyasına kabul ettirmiştir. Anadolu coğrafyasının belirli bölgelerinde toprak ve mülk alımını hızlandırmış, sermaye gücü ile Türk ekonomik hayatına hakim olmuştur.

- Avrupa, Avrupa Birliği için üye ülkelerdeki ulus devletleri ikinci plana iterken Türkiye'nin ulus devlet modelini çözerek, eyaletlere bölünmesini istemektedir.

- Avrupa Birliği, Avrupa ülkelerindeki azınlıkların azınlık haklarını kabul etmezken, farklı mezhepte olanların çoğunluk içinde azınlık mezhep haklarını dile getirmezken, Türkiye'den azınlıklara ve mezheplere hakların verilmesi talebinde bulunarak Türkiye'nin birlik ve bütünlüğünü çözme stratejisini ortaya koyabilmektedir.

- Hemen her Avrupa ülkesinde farklı diller konuşan azınlıklar olmasına karşın buna müsaade etmeyen Avrupa Birliği; Türkiye'de Türkçe'nin resmi dil olmasını eleştirmekte, farklı dillerde de eğitimin kabul edilmesini istemekte, Güneydoğu bölgesinin insanı için yeni bir kimlikle ulus devlet olmasını sağlayacak taleplerde bulunabilmektedir.

- Avrupa Türkiye'nin küresel devlet olmasını 1918 yıllarında ortadan kaldırdıktan sonra 2004 yılında bağımsız, egemen devlet olma vasfını da kaybettirmek üzeredir.

- Avrupa, tarihî emelleri gerçekleştirme aşamasına gelmiştir.

Türkiye'de; yüzyıllarca dünyaya istikrar, huzur ve güven veren kendi medeniyet değerlerini terk ederek, batı değerlerini kabul etmenin kaçınılmaz olgularıyla hareket etmenin handikapı, yaşanmaktadır.

Bunda; tarihi ve dünyayı okuyamama yatmaktadır.

- Oysa Anadolu coğrafyası, tarih boyunca; Balkanlar, Kafkasya ve Ortadoğu coğrafyasında egemen ve bağımsız bir küresel güç olmanın her türlü jeo politik ve jeo stratejik olanaklarına sahip bir bölgedir.

- Bağımsız olma iradesi zayıflayan ya da bir başka güce egemenliği verenlerin akibeti, yok olma ve yıkılma olmuştur.

Bu gerçek tarihî bir gerçekliktir. Bu gerçekliği göz ardı edenlerin, gaflet, dalalet ve hıyanet içinde oldukları unutulmamalıdır.[197]

Türkiye kaçınılmaz bir şekilde iç hesaplaşmaya doğru gitmektedir. Avrupacılar, küreselleşmeciler, Amerikancılar, İsrailciler, dinler arası diyalogcular, mandacılar, işbirlikçiler, ajanlar, gaflet içinde olanlar, dalâlet içinde olanlar, hıyanet içinde olanlar, nankörler, Türk Milleti'ne Türk tarihine, Türk kimliğine ihanet cephesinde yer alırken; Türk Milleti'nin tarihi geçmişine uygun bağımsız, egemen, hür, küresel devlet olma stratejisini benimseyenler bir tarafta yer almaktadırlar.

Cumhuriyet dönemi boyunca sağ-sol, Alevî - Sünnî, Kürt - Türk, lâik - irticacı ayrışmasını körükleyerek, destekleyerek toplumsal birlik ve bütünlüğe dinamit koyanlar, Türk Milleti'nin toplumsal iç enerjisini tüketmeyi başarmışlardır.

Kültürel yozlaşma, zihinsel dağınıklık, millî şuur kaybı ile sersemletilen Türk Milleti, kimi iktidara getireceği endişesine düşürülmüştür. İşbirlikçi şer cephesinin; yıpranan her iktidara, her lidere alternatif olarak hazırlayıp sunduğu yeni kimlikli, yeni imajlı, devşirilen işbirlikçi lider ve kadroları ile devlet yönetimi ciddi, doğru ve gerçekçi stratejik kararlar alamaz ve uygulayamaz hale sokulmuştur.

Yoğun medyatik bilgilendirme ile sersemletilen Türk Milleti ve güvenerek seçip iktidara getirdiklerinin işbirlikçi olması karşısında ise şaşkınlığa, güvensizliğe ve karamsarlığa düşmektedir.

İktidara gelme ve iktidarda kalma adına, ihanetler sergilenmektedir. Türk Milleti kendinden olan kendi olan lider ve kadrolarını bu kaos ortamında çıkaracaktır. Tarih tekerrür edecektir.

Bu nedenle toplum yönünü görmelidir. Yönsüzlük bilinçli bir hareketsizliğin sonucudur. İzlenecek temkinli stratejiler vatandaşa açık olarak gösterilmelidir. Aksi halde devlet, devletin yönü ve vatandaşın beklentisi arasında onarılamaz güvensizlik ortaya çıkar ki sonu kaostur.

197.Bkz; Aydın, İ.Ş.:Türkiye'yi Bekleyen Tehlikeler, İstanbul 2005, Kumsaati yy.

Edirne ile Iğdır arasına sıkışmış Türkiye geleceğin dünyasına yön veremez. Türkiye'nin hinterlandı Arnavutluk'tan, Hazar denizinden, Basra körfezinden başlar. Osmanlı anayurdunu korumak için uzak coğrafyalarda varlığını hissettiriyordu. Bugün de ABD, ülke güvenliği gerekçesiyle, Dünya coğrafyasının hemen her yerinde askerî güç bulundurmakta, muhtemel saldırılara yerinde cevap verme stratejisini uygulamaktadır.

Büyük devletler, büyük coğrafyalarda gezinir. **Güçlü ekonomi güçlü devlet demektir.** Güçlü devlet ise; sözü dinlenen, bölgesinde ve dünyada politikasını uygulayan devlettir. Kültürün sağlamlığı, etkisi, devletlerin diğer devletler üzerinde psikolojik hegemonya nedenidir. Türkiye, tarih boyunca hep dünya devleti olmuştur.[198] Bölgesinde ve dünyada etkin sözü dinlenir devlet olma özelliği, cumhuriyet döneminde gerçekleştirilememiştir. Milletin kendisi olan değerleri, inancı, tarihi, kültürü yok sayılarak, egemen gücün elinde Türk Milleti, yolunu rotasını şaşıran şaşkın hale düşürülmüştür.

Tarihi derinlikten yoksun Dünya jeopolitiğini algılayamayanların kadük bıraktıkları Türk Milleti'nin, kendisini kuşatan zincirleri kırması kaçınılmaz bir beklentidir

Siyasî coğrafya kağıt üzerindeki haritadır. Ülkelerin ekonomik coğrafyaları, nüfuz sahaları ise siyasî coğrafyadan farklıdır. Mevcut durumunu kabul eden, razı olan devlet, sözü dinlenir olmaktan çıkar. Büyük olmanın ilk şartı siyasî coğrafyaya rıza göstermemektir. Bölgesinde etkisini ve ağırlığını kaybeden devlet, uluslararası ilişkilerde göz önüne alınmaz.

Büyük millet, büyük düşünen önderleri ile ve kadrolarla coğrafyasında saygın yeri alır.

İnsanlık, Türk Milleti'nin küresel etkinliği olmamasının sıkıntısını çekmektedir.

198. Bkz: Ali Güler, Suat Akgül: Türklük Bilgisi, Ankara 2001, Türkar yy.

Ortak Doku; Millî ve Manevî Değerler:

Bütün toplumlar gibi Türk toplumlarının da bulundukları coğrafî alanlarda doğa şartları ve hayat düzeni içinde sürekli bir değişim halinde olmuştur. Tarih boyunca Türk toplumları; bütünün aynı ve değişimin devamı olmadıkları gibi tarihin tespit ettiği Türk sosyal gruplarının da, aynı zaman içinde bulunsalar dahi farklılık gösterdikleri bilinmektedir. Ancak bütün bu sosyal farklılaşmalara rağmen, Türk toplumlarının sosyal-kültürel ideallerinin öz itibariyle aynı kaldığı söylenebilir. Türk topluluklarında yüzlerce yıllık tarih değişimine rağmen değişmeyen bir öz vardır. Bu öz, Din ve Türklük bilincidir. Bu bilinç ise her zaman Türk Milleti'nde hakîm karakter olmuştur ve olacaktır.

Tarihî gelişmenin millet haline getirdiği Hunlar, Göktürkler, Uygurlar, Karahanlılar, Selçuklular ve Osmanlılar, toplum düşünceleri, temel bilgi anlayışı ve tarih - kültür tipi itibariyle hep aynı kalmışlardır. Türk toplumlarının sosyal hayatlarının yansıması olan sosyal kültürel fenomenleri, toplumların zatî ve tabiî gelişme şartları içinde objektif ve dikkatli bir değerlendirmeye tabi tutulduğunda görmek mümkündür.[199]

Vatan bir milletin yaşama alanıdır. Türklerin ilk vatanı Orta Asya'dır. Tarih boyunca kuzeye, güneye ve nihayet batıya yönelerek yeni vatanlar edinmiştir. Türkiye Türklüğünün vatanı Anadolu'dur. Anadolu'nun vatan yapılması kolay olmamıştır. Tarihi aşağılayan, vatanı sadece toprak parçası olarak gören zihniyet her zaman varolmuştur. Milletler tarihten kısa sürede silinebilir. Fikri ve sistemi hayata geçiren, hayat veren, yaşatan insanlardır.[200]

Anadolu netameli yerdir. Hititler medeniyet kurmuştu. Madencilik teknikleri geliştirmişler ve bununla Mısır'ı yenmişlerdi. Ama 100 yılda birdenbire silinmiştir. 20. yüzyılda ancak kazılar sonrası hatırlanmıştır.[201]

199.Bkz; Candan, E.: Türklerin Kültür Kökenleri, 2. Bası, İstanbul 2002, Sınır Ötesi yy.. Öztuna, Y.: Büyük Türkiye Tarihi, İstanbul 1977, 14 C., Ötüken yy.. Osmanlı, Ankara 1999, 12. C., Yeni Türkiye yy.

200.Aydın, N.: Herşey Türkiye İçin Milli Stratejik Konsept, 4. Bası, Ankara 2000, Sözcü yy. s. 174

201.Bkz; Magueen, J.G.: Hititler ve Hititler Çağında Anadolu, Çev. E. Davutoğlu, İstanbul

Yine benzeri olarak Anadolu'da Lidya, Frigya, Urartu gibi birçok kavim vardı.. Ve bunlar da fizikî olarak yok olmuşlardır. Ancak biyolojik olarak elbette yok olmamışlar, eriyip gitmişlerdir. Toplumsal manevî şahsiyetleri kalmadığı için kaybolmuşlardır.

Ancak bu medeniyetlere ait bazı izler, bugüne kadar süregelmiş ve 30 farklı kültür Anadolu kazanında erimiştir. Bu kazan'da; kiliselerde, camilerde, mezar taşlarında kullanılan spiral motifler vardır. Güneş kursu hayvan motifleri ile sütunlarda, köprülerde, dinî yapılarda, mezarlar ve tiyatrolarda şekillendirilen tarihin uzun serüveninden günümüze ulaşan çizgi gizemliliği ile bugünlere ulaşılmıştır.

Toplumların kaybolduğu böyle bir Anadolu'da, 1000 yıldır varlığını sürdüren Türk Milleti geleceğin dünyasında alacağı rolü de sağlam kültür yapısı, millî ve manevî değerlere bağlılığı ile sağlayacaktır. Devlet yönetim anlayışı bu gerçekler ışığında düzenlenmelidir.

Millî değerlerin başında semboller gelir. Sembollerin başında geleni de bayrak'tır. Bağımsızlık alâmeti bayrak, sembolize ettiği değerlerin taşıyıcısıdır.

Osmanlı töre devletidir. Ay yıldızlı Türk Bayrağı, Kosova Meydan Savaşı sonrası şehit kanlarının dolduğu çukurda gökteki hilâl'in önüne gelen yıldız'ı gören gazilerin özlemi olarak ortaya çıkmıştır. Osmanlı Türk'ü doğrudan Allah kelimesi yerine dini konularda hilâl'i, askeri konularda lale'yi sembol olarak kullanmıştır. Yıldız beş köşelidir. Peygamber ismi Arap alfabesi ile beş çıkıntılıdır. Hilâl Allah inancını, yıldız peygambere bağlılığı ifade eder. Ay yıldız'ın beyaz oluşu zat makamını ifade eder. Kırmızı şehadet'tir. Bayrak, millî birliğin en önemli unsurudur.

Selçuklu, Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti Devleti bayrak ve sancakları, millet ve devlet varlığının simgeleridir.

Kan rengi zemin üzerinde ay yıldızdan oluşan Türk bayrağı bin yıllık İslâm tarihinin macerasını ifade eder. Bayrak, Müslüman Türk Milleti'ni, Anadolu'ya hakim kılan Malazgirt Alp erenlerinin haysiyet, iman ve özgürlüklerini sembolize eder.

2001, Arkadaş yy.

Dil unsuru, milletin bekası için olmazsa olmaz şartıdır. Türk Milleti'nin dili Türkçe'dir.

Her toplum bir diğerinin dilini bozarak, dejenere ederek yok etmek istemiştir. Dil kendiliğinden aşınmaz. Tarihte birçok Türk boyu bulundukları toplumların dili içinde eriyip yok olmuşlardır. Toplumda bu nedenle din ve dil ikilisi önemli rol oynar.

Her düşmanın hedefi; diğer toplumu tarihten silme amacıyla şekillenmiştir. Bugün bile evrenselleşme, küreselleşme, globalleşme sloganı altında toplumları, tarihten silme çabası vardır.

Türk Milleti üzerinde yapılan en yoğun çalışma dil alanındadır. Batı tarafından Müslüman Türk'ün dili hedef alınmıştır. Oysa dil, toplumun tüm değerlerini yüzdüren gemidir. Batı'nın din ve dil projeleri, Türk toplumuna dikte ettirilmektedir. En büyük oyun, Türk kavramının manevi şahsiyetini yok etmek için oynanmaktadır. Dil üzerine, 100 yıldan beri oyun oynanmaktadır. Yabancı dil'le eğitim, dünyanın hiçbir ülkesinde Türkiye'deki gibi değildir. Böylece tarihte Çin'de eriyen Doğu Hunlar'ı ile Avrupa'da eriyen Batı Hun Türkleri gibi tarih sahnesinden Türk Milleti'ni silme çabası sürmektedir. Dil yok edilirse din de yok edilir.

Türkiye'de Türkçe ibadet, İngilizce eğitim çelişkisi yaşanmaktadır. Türkçe'yi eğitimden, bilimden, bütün düşünce hayatından, ifade ve uygulamalardan çıkarmak için yerli işbirlikçilerin tezi açıktır. İşbirlikçiler "Batı ile bütünleşme" gerekçesini ısrarla ileri sürerler. **Unutulmamalıdır ki Türk Milleti'ni birleştirici unsur olan dili ve dini yozlaştırmak ile toplumsal çözülüş hızlandırılmak istenmektedir.** Bu çaba içinde olanlar, Türk Milleti'ne ihanet içindedir. Bu ihanet dün de vardı, bugün de var, yarın da var olacaktır. Türk Milleti akıp giden yıllarda düşmanlarının niyetini bildikçe, onlara fırsat vermedikçe varlığını ve bekasını korumaya devam edecektir.

Türklerin dini İslâmiyet'tir. Millet'in varlığı birlik ve beraberliği için, en önemli dinamik unsur dindir.

İslâm öncesi Türklerin dini töredir. Semavi mahiyettedir. Töre, tek Tanrı'lı (Gök Tanrı'ya dayalı) dır. Tanrı inanışı, İslâmiyet'teki ile

hemen hemen aynıdır. İslâm'ı kabulde bunun önemi büyüktür. Tevhid anlayışı vardır.

Türkler kitlesel olarak İslâm'ı kabul etmiştir. 924 yılında Abdülkerim Saltuk Buğra Han'ın devletin dinini İslâm olarak kabulünden sonra Türkler, İslâm'ı ihlâsla, samimi ve gösterişten uzak sade bir anlayışla, Kur'an ve Sünnete uygun rotasını muhafaza ederek yaşamış, savunmuş ve tebliğ etmişlerdir. Türklerin karakterine en uygun din İslâm'dır. Türkler, 1055 yılında Tuğrul Bey'in Bağdat'a gelip, Büveyh oğullarından Abbasi'leri kurtardıktan sonra İslâm'ı temsil yükünü sırtına almıştır. Karahan ve Gaznelilerle organize devlet yapılanmasına girişmişlerdir.[202]

Bugün din dejenere edilmek istenmektedir. Dine karşı cephe açılmıştır. Dildeki yozlaşma dini de etkilemektedir. Oysa dini meselelerle millî meseleler iç içedir. Gazilik, şehitlik hem millî hem dini kavramlar olarak yaşatılmaktadır. Asker'e Mehmetçik denmektedir.[203]

Türk Milleti İslamiyet'i, büyük İslâm âlimleri İmam-ı Azam, Maturidi ve Hoca Yesevi ile şekillenen çizgide Türkistan - Horasan erenleri ile saf ve temiz çizgide sürdürmüş, İslâmî mesajın insanlığa sunulmasında öncü rolü oynamıştır. Yunus Emre, Mevlâna ve Hacı Bektaş-ı Veli ile Anadolu'nun Müslüman Türk kimliği ile ikinci anayurt olması sağlanmıştır.

1930'lardan sonra Türkiye'de bu çizgiye hayat hakkı verilmemiş onun yerine batı tarikatları ve düşünürleri yeni kuşağa aktarılmış, onların peşinde gidilmesi telkin edilmiştir. Yetiştirilen yeni nesile, batının önde gelen düşünür, edebiyatçı, romancı, ressamı öğretilirken, 1930'lar öncesi Türk kimliğinin doruk şahsiyetleri unutturulmak istenmiştir. İslâmiyet'in doğuşu ile başlayan Haçlı misyonerlerin, yeryüzünü Haç'ın egemenliğine sokmak anlayışına teslim olunmuştur.

İslâm'ın reforma ihtiyacı yoktur[204] diyenler 1400 yıl öncesinin Arap düşüncesi, Arap yaşantısı, Arap kültürünü yaşatmak isteyenlerdir. Öylesine ki İslam dini görüntüsü altında Aaplaştırma asi-

202.Bkz; Aydın, E.: Nasıl Müslüman Olduk, Türklerin Müslümanlaştırılması, 16. Bası, İstanbul.
203.Babinger, F.- Köprülü, F.: Anadolu'da İslâmiyet, Çev Ragıp Hulusi, 2000, İhsan yy.
204.Davutoğlu, A.: Din'de Reform Sevdalıları, Dini Tamir Davasında Din Tahripçileri, İstanbul 1997, Bedir yy., s. 41.

mislasyon sürdürülmektedir. Mısır, Tunus, Cezayir, Suriye halkları Arap değildir ama Araplaşmıştır. Esas olan, İslâm'ın mesajını çağın gerçekleri ile konuşmaktır.

Irkçılık, ırk milliyetçiliği, dincilik, din milliyetçiliği, etnik milliyetçilik, boy, aşiret milliyetçiliği Türk Milleti'nin büyük çoğunluğunca benimsenmemiş sapmalardır. Bağnazlığın, dogmaların, aşırılığın Türk Milleti'nde kabul göremediği tarihsel bir gerçektir.

Türk Milleti millî ve manevi değerlerine bağlıdır. Bunların istismar edilmesine aşındırılmasına da o derece karşıdır. Birlik ve beraberliğinin çimentosu olan millî ve manevi değerlerinin korunması ve geliştirilmesi Türk Milleti'ni yönetmekle olanların aslî görevidir.

Ortak Payda-Kültürel Birliktelik

Toplumları ayakta tutan temel değerler vardır. Varlığı korumak geliştirmek ancak ortak payda ile mümkündür. Türkiye ortak payda olan millî ve manevî değerlerine yabancılaşmanın, farklı algılamaların, yorumlamaların çelişkilerini yaşamaktadır.

Kavram kargaşası içinde sersemletilen, hayalî kavram ve sloganlarla sürekli uyutulmaya çalışılan bir dev olan Türkiye, kısır döngüler içindedir.

Türkiye'de; lâiklik, din, dil, cumhuriyet, irtica, başörtü, çağdaşlık, batıcılık, üçüncü dünyacılık, Avrupacılık, Avrasyacılık, Ortadoğuculuk tartışmaları yapılmaktadır. Temel sorun bunlarsa, o ülkede patinaj yapılması kaçınılmazdır.

Türk Milleti'nin kendinden olan, kendi değerlerini kıskançlıkla savunacak, geliştirecek, namuslu, ahlaklı, cesur ve kararlı yöneticilere ihtiyacı vardır.

Türkiye ne yazık ki; Türk kökenli olmamanın parlatıcı ve yükseltici bir özellik haline gelmesi gerçeği ile karşı karşıyadır. Yükselmek, ilerlemek için Türk karşıtlığı yapmak marifet sayılmaktadır.

Türk kimliğine karşı olanların etkili ve yetkili olduğu Türkiye'de; iç ve dış mekanizmalar, Tük Milleti'ne zehir kusmaya devam etmektedir.

Türklüğü benimsemek bir hissetme olayıdır. Türkiyelilik bir kimlik değildir. Türkiyelilikten bahsedenler, Türklüğü bir kültür ve bir gönül bağı olarak algılamayanlardır. Türklüğü algılama zorluğu çekmek ise; başka bir kimliğe dayalı aidiyetlik duygusu ve mensubiyet bilincinin doğal sonucudur. Türk kimliği bir hissetme, bir algılama ve bir benimseme olayıdır. Hiç kimse hissetmediği bir duygu nedeniyle kınanamaz. Kişi, Türk kimliğini ya benimser ya benimsemez. Benimsediği kimliğe göre hareket etmesi ise doğal bir içgüdüsel davranıştır.

Türkiye'yi yönetenlerin ait olduğu gerçek kimliğini gizlemesi ve Türk yerine yabancıya sığınarak iktidara gelme ve iktidarda kalmaları gerçeği ise Türk Milleti'nin 100 yıllık dramıdır. Türkiye'nin yönetimi, toplumun ortak aklına ve kendini koruma refleksine bırakılmamaktadır.

Avrupa Birliği Türkiye temsilcisi Karen Fogg "Bir de şu Türk tarihinden kurtulsak" demişti. Fogg'un, son resmi cumhuriyet dönemi Türk tarihinden ziyade geçmişten bugüne Türk tarihinden çekindiği açıktır. Gerçekten de Batı'nın korktuğu, cumhuriyet döneminde kendi büyük tarihinden yoksun yetiştirilen Türk Milleti'nin genç ve dinamik unsurlarının, tarihlerini tekrar hatırlamaları, anlamaları ve algılamaları korkusudur.

Oysa; tarihten Türkler çıkarılsa, Avrupa kalmaz. Avrupa Türklerle yürüttüğü savaş ve ilişkilerle tarihsel geçmişe sahiptir. 1900 yılından itibaren ise Birinci ve İkinci Dünya Savaşları ve kendi kendisi ile mücadelelerden meydana gelen tarihe sahiptir. Avrupa'nın ancak Ortadoğu'yu ele geçirdiğinden beri de tüm çabası Türklerin gerçek kimliğine bürünmesinin önlenmesidir. Batının Türkiye üzerindeki stratejisi bunun üzerine kuruludur. Bu nedenle; lâikçi cumhuriyetçiler tarafından hayalî ortak paydalar oluşturulmuştur. İçi boş kavramlar ortak payda olarak ısrarla Türk Milleti'ne verilmek istenmektedir.[205] Batıcı aydınların, küreselleşmecilerin, ileri sürdüğü ortak paydalar değişkendir. Ama sonuçta aynıdır.

205. Bkz; Eraslan, C.: Halkçılık ve Atatürk, İstanbul 2003, Kum Saati yy..

NATO merkezli bazı askerler de, kendilerine göre ortak paydayı dile getirmektedirler. "Ortak payda olmadığı sürece 28 Şubat devam ederse, sıkıntı da devam eder. Ortak payda lâik demokratik hukuk devletidir. Burada birleşemediğiniz sürece istikrarı sağlayamazsınız"[206] açıklamasında, ortak payda olmayan yönetimle ilgili hukuksal kavramlar ifade edilmektedir. Oysa bu kavramlar, sürekli tartışma konusu edilmekte olan kavramlardır.

Aynı şekilde, bin yıllık Türk-Avrupa medeniyetler ayrılığı yorumlanamamakta, tarih okunamamakta, dinlerin farklı olduğu değerlendirilemeden, "Medeniyetlerimizin farklı olduğu günümüzde belki de ayrı bir anlam taşıyan dinlerimizin farklı olduğu şeklindeki anlamsız ve mesnetsiz önyargılarla mücadele ediyoruz"[207] denilmektedir.

ABD Başkanı Bush "Hayat tarzımıza saldırdılar, Haçlı Savaşı'nı başlatıyorum" diyerek her gün toplantıda İncil'den ayetler okuyarak devleti yönetirken, Türk Milleti'nin bazı yetkili mensupları, kimle, neyle mücadele ettiklerinin farkında değildirler.

Normal insanların farklı görüşlerine tepki gösterenler, konumları itibarıyla istedikleri yorumu yapabilmekte, Türk insanının düşüncesini karıştırmaya devam etmektedirler.[208]

Her toplumun ve devletin ortak paydaları bellidir, açıktır. Bunlar dünden bugüne değişmezler. Sınırlı dönemlere hapsedilemezler. Ortak paydaların başında millî günler gelir. Millî günler anılarak, tarihsel olaylar canlı tutulur.

Türkiye'de millî ve dinî günler bayram olarak kutlanmaktadır. Millî günler sadece cumhuriyet dönemiyle sınırlandırılmıştır.

Çağdaş dünya devletlerinin millî günlerinde benzeri durum görülemez. **Türk tarihi bütünlük içinde ele alındığında millî günden kasıt, tarihsel geçmişte o milletin dönüm noktaları olan tarihi günlerdir.** Türk Milleti'nin en önemli millî günü Malazgirt zaferidir. Türklerin Anadolu'ya tam hakim olma tarihidir. Yine Anadolu'da ilk devletin kurulduğu tarihtir. Yani 1074, İznik'te

206.Küreselleşme ve Uluslararası Güvenlik Sempozyum, Harp Akademileri, İstanbul, Mayıs 2003.
207.Küreselleşme ve Uluslararası Güvenlik Sempozyum, Harp Akademileri, İstanbul, Mayıs 2003.
208.Bkz; Kızılçelik, S.: Atatürk'ü Doğru Anlamak, Ankara 2003, Anı yy.

Kutalmış Oğlu Süleyman Bey'in Anadolu Selçuklu Sultanlığı'nı ilan ettiği tarihtir.

Her kurum ve kuruluş başlangıç tarihini geçmişteki ilk oluşuma götürürken, Türkiye devletinin millî günlerini sadece 1920 sonrası ile sınırlandırmasının mantıklı olmadığı açıktır.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı kuruluşunu, MÖ. 209 yılına götürüp kutlarken, İstanbul Üniversitesi kuruluşunu 1453 yılına götürüp bu tarihleri anma günü olarak kutlarken, sadece cumhuriyet döneminin bazı günlerini millî gün olarak kutlamak, sınırlı bir kutlama biçimidir.

Kuşkusuz bu günler önemlidir. Ancak; devletlerin ve milletin millî günlerinin bir döneme hapsedilmesinin, tarih bilinci ve kültür bilinci oluşturmakta yeterli olmadığı göz ardı edilmemelidir. Bu nedenle millî günler, devletin ve milletin mazisini ihtiva etmek ve hatırlatmak olmalıdır. Bu tarihi dönüşüm günleri, millî birer gün olarak yeni kuşaklara verilmelidir. Bu ise; tarihsel bütünlük içinde millî şuur oluşumunda katkıda bulunur.

Her yeni başlangıç bir kimlik değildir. Kimliğin yenilenmesidir. Sultan Alparslan'la, Kutalmış oğlu Süleyman Şah ile, Osman Gazi ile, Çelebi Mehmet'le dönüşüm geçiren Türk devleti, Mustafa Kemal'le de yeni bir dönüşüm yaşamıştır. Bu dönüşümler; Türk tarihinde kesintisiz çizginin yenilenmeleridir.

Türkiye;

- Onurlu olmaya, saygın ülke olmaya,
- Demokrasiyi tüm kurum ve kuralları ile işletmeye,
- Tarihî geçmişine uygun olarak geleceğin dünyasına yön vermeye,
- Kararlı devlet olmaya,
- İnanmalı ve kendi olmalıdır.

Bunun için de gençliği, kökü insanlık tarihi ile başlayan milletinin tarihi günlerini, kahramanlarını anarak yetiştirmek gerekir. Aksi halde kökünü, mazisini bilmeyen birisi olarak yetişenler, köksüz ve mazisiz bir toplumun mensubu olduğunu zanneder, bir başka toplumun tarihi değerlerini bilerek yetiştiğinden onlara zihnen teslim olur. İdeolojik çatışmaları yaşayan Türk toplumunda insanlar, kıtalar ötesi kişileri kendine önder kabul ederek, Türk olmayan bir çok liderin fikirlerini, değer yargılarını benimseyerek mücadele bayrağı haline getirmişse, bu nedenledir.

Ortak paydalardan biri de o toplumun ruh dünyasına hitap eden müziğidir. Müzik, bir medeniyet ifade biçimidir. Tarihin en eski bando takımı mehter, Türk Milleti'ne aittir. Yüzyıllar boyunca bazı hastalıkları müzik yönüyle tedavi eden yine Türk Milleti'dir. Sanat müziği, Halk müziği ile batılı bestekârların örnek aldığı bir çok bestekarımız bilinmekte iken, Türk Milleti'nin ruh dünyasını ifade eden ses, söz ve yorumu algılamanın aidiyet yansıtması olduğu açıktır. Bu benimsenen duygu o toplum mensubu olma şuurunun ifadesidir.

Türkiye'nin sıkıntısı aydınlar arasında ortak payda sağlanamamasıdır. Bunun kırılması gerekir.

İstiklal Marşı, Türkiye'nin ortak metnidir. Halkın en fazla üzerinde mutabık kaldığı, hatıraları diri tutan, hafızaları tazeleyen ortak paydayı ifade eden metindir.

Yine; 'Çanakkale geçilmez olgusu' 1915 yılını yansıtır. Bir coğrafî bölge, bir yarımadanın, bir boğazın, bir şehrin düşmana verilmemesinin ötesinde anlamı vardır.[209] Bu anlam; İstanbul'un işgalini önlemek, hilâfet ve saltanatı korumak böylece İslâm dünyasının siyasî ve dinî merkezinin yıkılmasını önleyerek sömürgeci batılı emperyalistlere dur demektir.

Türk Milleti'nin bağımsızlık sembolü bir hilâl uğruna cansız yere düşen bedenler, mücadele ettikleri değerlerin kısa süre içinde iç unsurlar tarafından ortadan kaldırıldığını bilselerdi, düşmanla savaşırlar mıydı? Çanakkale savaşları ile uğrunda verilen mücadele sembolleri sonraki dönemde yıkılmıştır. Çanakkale ortak payda

209.Sayılır, B.: Çanakkale, Ankara 2003, Yeni Türkiye yy.

ise onun uğruna mücadele verilen değerler, kavramlar, kurumlar nerede diye sormak gerekir. Çanakkale zaferini ve savaşan insanları anmak, turizm adına davet etmek ya da bir mevzideki kahramanlığı öne alarak yapılan kutlamalar şehit Mehmetçiklerin ruhunu rencide ederken o büyük savaşın anlamını küçültmekte ve yeni kuşaklara anlamsız bir tarihsel anı olarak yansıtılmaktadır.

Devasa global plânların en önemli piyonu olarak görülen ve buna destek olanlarla, Türkiye'de ortak paydada buluşmak zordur. Savunmasının yüzde 85'i ABD'ye bağlı, dış ticaretini gümrük birliği anlaşması ile Avrupa Birliği'ne bırakan, ekonomisi borç batağındaki bir Türkiye'nin batıya karşı dik duruş sergilemesi kolay değildir. İçte ve dışta ciddi itibar kaybına uğrayan Türkiye'nin, Türk Milleti'nin çözüm diye her seçimde iktidara taşıdığı partilerdeki çaresizliği görünce umudu kırılmaktadır.

Bir diğer ortak payda milliyetçiliktir. Ancak milliyetçilikten ne anlaşıldığı önemlidir. Organik ve sentetik olmak üzere iki tür milliyetçilik vardır. Türkiye'de resmen yansıtılan "Sentetik Milliyetçiliktir. Yani sentetik ulusçuluk. Esas itibarı ile sentetik ulusçuluk, totalitarizme yatkın, bilinç oluşturucu, yeniden toplum inşa edici bir ideolojidir.[210]

Batı tipi bu tür milliyetçiliğin en önemli çelişkisi, toplumun ortak geçmişinin tarihsel değerlerine sıkı sıkıya bağlılığın en üst düzeyde bilinçlenmesi olgusunu, kişilere indirgemesidir. Batı tipi ya da doğu tipi milliyetçiliklerde böylesine şahsa dayalı milliyetçilik görülmez. Bu, Batı yanlısı kukla yönetim altındaki ülkelere özgü bir anlayıştır. Oysa; dünyadaki gelişmeler karşısında, Türkiye'nin yeni yüzyılda nereye gitmesi gerektiğine ilişkin vizyonunun, ana hatlarını belirlemesi gerekir.

Türk Milleti'nin yüzyıllarca oluşturduğu tabiî/organik milliyetçiliğe karşı, şahsa dayalı milliyetçilik anlayışı, alternatif olarak ortaya konulmuştur. Oysa; yeni Türkiye'nin başlangıçta Lozan anlaşması ile batılılara karşı savunduğu bu tabiî/organik milliyetçilik unsurudur. Mübadelelerde de aynı anlayış görülür. Kısa sürede bu anlayış yerine içi boş teorik temele dayalı milliyetçilik ön plana çıkarken zamanla sentetik milliyetçilik daha da daraltılmıştır.

210.Bkz ; Karakış, M.: Türk Ulusçuluğunun İnşası, Ankara 2000,Vadi yy.

Yine Avrupa Birliği'nin oluşturmaya çalıştığı da bundan başkası değildir. Hıristiyanlardan arındırılıp sadece Müslüman olanlarla meskûn kılınan Türkiye coğrafyasında sentetik milliyetçilik anlayışı, kendisini Müslüman olarak tanımlayan insanları bir arada tutmuştur. Türkiye'nin tarihten gelen birlik ve bütünlüğünü bozmak isteyenler etnik kimlik bilincini uyandırma çabası içinde olmuşlardır. Kendisini tanımlamada Türk ve Müslüman kimlik yerine etnik kimlikle tanımlama ortaya çıkmıştır. Türklerle birlikte Anadolu coğrafyasında bulunan diğer etnik kimliklerde böylece etnisite rüzgarına dayanamayıp etnik kimlik arayışı ve savunuculuğu başlamıştır. Böylece Türkiye'de; kültürel/manevi olarak kabul edilen aidiyetlik ortak payda yerine ayrışma doğurmuştur.

Milletin değerlerine düşman unsurlar, milliyetçiliğe birleştirici unsur olma yerine bölücü bir işlev yüklemiştir. Sentetik milliyetçilik anlayışı ile manevi-kültürel aidiyet unsurlarını duyarsızlıkla reddetmek yolu seçilirken, maddî-ırkî aidiyet unsurları ön plana çıkarılmıştır.

Sentetik milliyetçilik anlayışı ile ulus fikrî, Türkiye'nin en önemli çıkmazı olarak sorunlar getirmiş, bölücü akımların bölgesel güç kazanmasının da temel nedeni olmuştur.

Yine milliyetçiliğin Türk milliyetçiliği gibi tarihsel anlamı olan bütünleştirici yönü göz ardı edilince, Türk toplumunun ana kütlesinde birlik ve bütünlük sağlanamamış bu durumda bir diğer ayrışma nedeni olmuştur. Bu anlayışa bel bağlayarak resmî siyasetini oluşturan merkezî otorite, halkı bir bütün olarak görmek yerine ayrımcı "benden yana benden uzak", "yandaş ve karşıt" ikilemini meydana getirmiştir. Ayrımcı tavır, bürokratik atamalarda iktidara gelme konusunda da kendini gösterdiği gibi kutlamalarda, anmalarda dinî ve millî bayramlarda ve cenaze törenlerinde bu ayrım bariz bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Ortak manevî değer birleştiriciliğine dayalı organik milliyetçiliğin manevî ağırlık noktası lâiklikle zayıflatılmaktadır. Kuşkusuz etnik kimliğe dayalı mikro milliyetçilikler bu boşluğu dolduracaktır. Ankara merkezinde bölücü amaçlı partilerin kongrelerinde İstiklâl Marşı ortak değer kabul edilip okunmamaktadır. Buna karşı duyarlılık ise gittikçe zayıflatılmaktadır. Her resmî açıklamada ifade edi-

len lâiklik ve irticaya endekslenen anlayış ise din yobazlarını, din baronlarını, din istismarcılarını kamçılamaktadır.

Türkiye'de etnik bölücülüğün ve din istismarcılığının güç kazanımının temel nedenleri lâikçiliktir, sentetik milliyetçilik yani içi boş milliyetçilik anlayışıdır:

Gelinen yer ortadadır. Sistem çıkmazdadır.

Türkiye, dünya ülkeleri arasında en kötüler sıralamasının baş kısmında yer almaktadır. Vergi, faiz, sosyal güvenlik, eğitim, sağlık gibi bir ülke için can damarı olan konularda Türkiye, kötü yönetim ve sistem çarpıklığı ile tıkanmıştır.

"Millet, manevî bir organizasyon demektir. Fizikî organizasyon değildir. Millet; aynı düşünce, duygu, kültür ve idealleri paylaşan insanların bir araya geldiği organizasyondur."[211]

Milleti ayakta tutan unsurlar genel olarak her toplumda aynıdır. Bunlar; din birliği, dil birliği, kültür varlığı, tarih şuuru, vatan sevgisi, millet sevgisi ve nihayet bağımsızlığın simgesi bayrak sevgisidir.

Türk Milleti'ni binlerce yıl ayakta tutan, farklı coğrafyalarda erimesini önleyen, dünyanın en büyük devletlerini kurduran bu unsurlara, bugün de yarın da birlik ve beraberlik içinde kıskançlıkla sahip çıkılmalıdır. Türkiye'de yaşayan ve ay yıldızlı bayrak altında yaşamayı kabul eden herkes, Türk Milleti'nin ayrılmaz parçasıdır.

Türk Milleti, biyolojik yapıya dayalı bir topluluk değildir. Bu vatanda bu bayrak altında doğulusu batılısı, kuzeylisi, güneylisi ile bir ve bütün olarak bin yıldır bir ve beraber yaşamış, Anadolu'yu vatan yapmıştır. Türklük üst kimliğini benimsemiş her etnik kimlik varlığını tarihte olduğu gibi şimdi de sürdürmektedir.

Milletin, tarih sahnesinden silinmesi için bu unsurların kaybolması istenmektedir. Yeni yüzyıla girerken, Türkiye'de bu unsurlar çağdaşlık, küreselleşme, demokrasi, Avrupalılaşma adına tartışılmaya açılmıştır.

211.Aydın, N.: Herşey Türkiye İçin Milli Stratejik Konsept, 4. Bası, Ankara 2000, Sözcü yy. s.173.

Kültürel Birliktelik

Sosyal çözülme, ekonomik çürüme, kültürel yabancılaşma[212] yeni yüzyıla girerken, Türk Milleti'ni kemirmeye devam etmektedir.

Devletin görevi kültürel coğrafyayı yaymaktır. Bunun için yapılması gereken; kültüre, dile, eğitime sahip çıkmak, geliştirmek, yok edilmesine mani olmak ve millî ve manevî değerleri Türk dünyasına yaymaktır.

Bugün Türkiye insanı, kendi kültürüne yabancıdır. İnsanlar hangi kültürün varisidir bilmemektedirler. Kültür tarihi; bilgi, tecrübe ve hayal ile doludur. Artık bilgi toplumu ile hikmet toplumu oluşmalıdır. Bu ise, fikir, kalp, gönül faaliyetini gerektirir.

Türkiye, bulunduğu coğrafya ile dünyanın en çok uygarlığına, farklı kültür faaliyetlerine yurt olmuş bir bölgedir. Tarihî, çeşitli kültür zenginliklerinden bugünlere kalan eserlerle doludur. Yeni yüzyılın Türkiye'si, çağdaş uygarlığın temelini oluşturan tarihî kültürlerin ürünüdür. Bu nedenledir ki devlet, özel sektör, üniversiteler, sivil toplum örgütleri ile yeni plânlı ve verimli bir kültür yaşamı olarak ortaya çıkan bu çizgi, daha ilerilere taşınmalıdır.

Kültür politikasının; toplumun genelini, bütününü kavraması gerekir. Fraksiyoner yaklaşımlar, aşırı politik tavır ve tutumlar, millî kültürün bozulma nedenleridir.[213] Kültürün birleştirici ve bütünleştirici olması gerekir. Alt kültür grupları bir zenginliktir. Ancak bunları içine alan ayrıştırıcı bir kültür politikası oluşturulamaz. Irk, din, dil, cinsiyet ayrımı gözetmeksizin etnik farklılıkları ortaya koyan değil, onların ortak paydalarının birleştirici noktalarını öne çıkaran bir kültür politikası ve anlayışı gerekir. Kültür sürekliliktir. Her dönem bir sonrakinin orijinalidir. Hepsi bir sonrakini etkiler. Kültürün gelişme süreci "şu iyidir, bu kötüdür" anlayışı ile açıklanamaz. **Kültür, tarihin derinliklerinden bugüne, bugünden yarınlara uzanan, toplumu var kılan, tüm değerlerin ortak ifadesidir.** Klasik kültür, çağdaş kültür ayrımı da yanlış sınıflamadır. Olan, sadece kültürün çağın gerekleri ışığında yeni şekiller almasıdır.[214]

212.Özbudun, S.: Kültür Halleri, İstanbul 2003, Ütopya yy., s. 251.
213. Bkz; Kafesoğlu, İ.: 19.Bası, İstanbul 1999, Ötüken Neşriyat.
214.Bkz:Lahhab.: Milli Kültürler ve Medeniyet, İstanbul 1980, Tur yy..

"Gelişmiş, gelişmemiş kültür" değil, "işlenmiş ya da işlenmemiş kültür" vardır. Anadolu'da kültür işlenmiştir. Ve bir millet oluşmuştur. Milleti, kabilelere, aşiretlere dönüştürmek, dış düşmanların geleneksel amacıdır. Ancak iç işbirlikçiler milletten, milletin inancından, kültüründen yana görünüp, onu dejenere etme görevi ile toplumu idare etmektedir. Türkiye'nin sıkıntısı buradadır.

Türkiye'nin geri kalışı, aydınların ihaneti nedeni iledir. Millî şahsiyeti kıskançlıkla geliştirmek ve savunmak, ilerletmek sorumluluğunda olması gereken aydınlar ne yazık ki kültür ve şahsiyet dejenerasyonunda rol oynamışlardır. Bu nedenle; devlet, üzerine düşen görevi yapmalıdır.

Haritalar üzerine çizilen çizgileri vatan sayma anlayışı ilkel anlayıştır.

Her devletin ideali, hedefi, amacı vardır ve bu tüm toplum bireylerinin maşeri vicdanında şekillendirilir.

Her devlet, daha güçlü, daha mutlu, daha refah içinde bir toplum oluşturmak ve bunu yaşatmak iradesini ortaya koymak, geliştirmek ve uygulamak zorundadır. Geçimi sağlanmış, ideallerle bezendirilmiş toplum, yarınlara güvenle bakar.

Her coğrafyada ayakta kalmayı başaran Türk Milleti'ni idealleri ile bezenmiş birlik ruhu yaşatmaktadır.

Türk Milleti'nde üç temel ülkü varlık sebebi olmuştur. Bunlar, millî, bağımsız ve egemen devlet ülküsü ile birlik ve beraberliğin iki temel ayağı olan Türklük ve İslâmiyet'tir.

III- TOPLUM YAPISI

Toplum Dinamikleri

İlk dönemlerden beri insan anlayışı, toplum görüşü ve devlet yorumu yapılmaktadır.

Birey, toplum ve devlet kavramlarının içeriği, maddi dünyadan farklı esnek-belirsiz ve değişkendir. Kuşkusuz bunda bu alanlarda görüş ve fikir ileri sürenlerin bakışı ve bu bakışın kavramlara verdiği anlam büyük rol oynamaktadır.

Bireyin içinde olduğu toplumda kendini göstermesi, diğerlerine karşı farklılaşması gibi toplumlar da birbirlerinden toplum aksiyonu olan varlık dünyalarının ilkeleri ile ayrılır. Bu ilkelerin dejenerasyonu ya da yok olması halinde, diğer dinamik toplum alanına geçiş hızlanır. Zaman ve coğrafya içinde gözlemlenen bir çok toplum, bu etkileşim ve başkalaşım olaylarını yaşamıştır. Şimdi de yaşamaktadır. Geçmişin bir çok uygarlıkları, birer organize güç olan bir toplumun kendine özgü değerleri ile etkinlik kazanıp tesir gücünü geniş alanlara yayması, kalıcı eser bırakması ile oluşmuştur. Uygarlıklar, toplumun meydana getiriş yeteneğinin uygun ortamlarda çıkış halleridir.

Tarihi gelişim içinde toplumlar ayrı yapılar halinde varlıklarını koruma dürtüsü ile etkinlik kazanma çabası içinde olmuştur. Bu ise toplumların bireylere verebildiği kişilikle mümkün olabilmiştir.

Her toplum kendi yapısı ile vardır. Bireyler, kendi kişiliğinin yansımaları dış dünyada şekillendikçe, inceleme konusu edilerek anlaşılabilir. Benzeri olarak toplumlarda kendi toplum aksiyonları ile anlaşılabilir.

Bireylerin değişmesi gibi, toplumlarda değişir. Sürekli değişmez, statik varlıklar değildir.

Bireyler, sosyal birer varlık olarak toplum kültürünün ürünüdür. Toplum zincirinin halkası olarak toplumu etkilemektedir.

Toplum bir sistemdir. Toplumda varolan her sosyal grup bir organizasyon ve sosyal birer sistemdir. Aile, dernek, kulüp, dini gruplar olsun hepsi anlamlı sebepli sosyal birliklerdir. Sosyal sistemler fonksiyonel birer örgü modelidir. Sürekli etkileşim, tesir edilen olaylar, kişiler arasında olduğu gibi gruplar arasında da etkili olur.

Toplum ne kendiliğinden ne de sadece insanın sosyal içgüdüsü sonucu, ne de bireylerin akıl yürütmeleri sonucu doğmuştur. Toplum kendinde varolan iç enerji sonucu varolmuştur. İç enerji ise bireyin biyolojik ve psişik yapısından gelen zorlama, doğa şartlarının itmesi, dış sosyal grup veya toplumlara karşı korunma gerçeğidir. Toplum içi maddi ve manevi farklılaşmayı, iç sosyal enerji sağlamaktadır. Toplumda varolan sosyal farklılaşma, tabakalaşma toplum iç dinamiğinin sonucudur. Bireylerdeki karakter, mizaç, ruh halleri, zihni ve bedeni psişik farklılıklar, ırk, çevre farklılıkları, sosyal farklılaşmaları hazırlayan ve sosyal enerjinin açığa çıkmasını temin eden dinamik sosyal bünye faktörleridir.

Bireyler ve sosyal gruplar varlıklarını koruma içinde hareket ederler. Sosyal enerji ve yaşama içgüdüsü toplumu değişime zorlar. Dış toplum zorlamaları ile yeni farklılaşma olayı meydana gelir ve yeni tipler ve yeni gruplar oluşur. Bu ise ünitelerin belli bir modele göre dizilişi olan organizasyon devletin, siyasal iktidarı elinde tutan sosyal-siyasal grubun, toplum modelini belirlediği yöne kanalize etmesine neden olur.

Belirli inanç ve ideallerin etrafında kümelenen birimler olan toplum, kültürü ile vardır. Ayrı bir toplum örneğinin bulunduğu heryerde mutlaka bağımsız kendi değer anlayışları içinde bütünleşmiş toplum vardır. **Her topluluğun yapısını oluşturan temel davranış ilkeleri, kalıpları, kurumları, o topluluğun üyeleri için yaşamsal değeri olan amaçlar etrafında, kendilerini yakınlaştıran özelliklerle bütünleşir.** Ve bu o topluluğun kimliğini belirler. Bir Türk, İngiliz, Japon toplumunu ayıran şey bu bütünlüktür. Bu bütüne sahip her topluluk, kendi davranışlarında açıkça görülen bu anlamı, bir görüş - düşünüş ve duyuş biçiminde kendi kültüründe aksettirir. Ve onu kuşaktan kuşağa aktarır. Yani bireyler, yaşadıkları topluma has bir kültür tipi içinde yaşarlar. Bireylerin paylaştıkları kültür bir bütündür. Bireyin yaşamı, kendi toplumuna göre şekillenir. Topluma ait kültürel ilkeler nedeni ile toplumlar birbirinin aynısı değildir.

Millet teşekkülü için coğrafya ve tarihe ihtiyaç vardır. Belirli bir toprak parçası üzerinde yaşayan insanların uzunca bir tarih içerisinde kuşaklar boyu kaynaşıp bütünleşmesi, diğer toplumlardan farklılıklarının anlaşılması sonucu millet meydana gelir. Aynı toprak üzerinde, aynı tarihi yaşayan, aynı kültüre (din - dil - ahlak - töre) sahip gelecek için aynı amacı taşıyan, aynı devlete bağlı bireylerin meydana getirdiği büyük topluluk olan milletin maddi ve manevi unsurları sınırlıdır.

Bireyin yaşadığı toplumda kişilik kazanması gibi, milletlerin de uluslararası camiada kişilik kazanması milli kültürle mümkündür. Kültür kalıplarının değerlerinin milli olmaması onun anti-milli olması dolayısıyla bir diğer toplum adına milli olması demektir. Talmud yahudi kültüründen, İngiliz kültürüne, Fransız kültürüne kadar hepsi millilik özelliğindedir. Ondan uzaklaşamazlar. Uluslararası kuruluşlar gerçekte milli kültürlerine içtenlikle bağlı toplumların kültür normlarını diğer toplamlara aktarma aracıdır.

Toplumların varoluşu, bireylerinin kendi kültür değerlerine sahip çıkması ile mümkündür. Bireyleri topluluk haline getiren, toplulukları birbirinden ayıran, onları bir yığın, bir kitle haline düş-

mekten koruyan inançlar, ölçüler, değerler, prensipler, riayet edilen kurallar, hareket tarzları gibi değerlerin bütünü olarak kültür, bir toplumun geleceği için temel gerçekliktir.[215]

Toplumların varlıklarını canlı bir şekilde devam ettirebilmeleri, kendilerine vücud veren ideallerinin hareketliliği ile mümkündür. Toplum bireyleri varlıklarına temel olan idealleri, kültür unsurlarını kaybettikleri, onlara bağlılıklarını yitirdikleri an gelecek yaşamları tehlikeye girmiş demektir. Onun için yıkım esaret ve bir diğer toplumun ideal potasında erime dönemi başlar. Bu nedenledir ki, ideallerin farklılığı ölçüsünde toplumlar, birbirlerini etki altına almaya bu açıdan çaba sarfetmektedirler.

Toplumlar durgun, donuk, gelişmelere kapalı ve statik varlıklar değildir, olamazlar. Yaşamın her an değişken ve gelişen durumu karşısında o da değişmeye ve kendi kendini yenilemeğe mecburdur. Bu akış ve değişim karşısında durmak intihardır. Ancak değişim, olanı inkar anlayışı ile yürütülmemelidir. Toplumu sürü olmaktan çıkaran, bilinçli kuvvetli birlik haline getiren idealleri, kültür değerlerini değişim gereklidir, zaman geçersiz kıldı gerekçeleri ile atmak, zorlama ve dayatma ile hayat sahasından silmeye çalışmak, bir diğer toplum içinde erimeyi kabul etmek demektir. Gerçekte yaşamın ürünü doğal değişim, çözülmesi gereken sorunları içerir. Sorunları çözemeyen toplumlar krize düşmekten kurtulamaz.

Yönetenler, yönetilen toplum gerçeğini temsil ettikleri nisbette toplum sağlıklı gelişimini sürdürür, devlet ise dünyada onurlu saygın yerini alır.

Tarih boyunca tüm toplumların varoluş dinamikleri olmuştur. Bunlar zinde tutulmaya çalışılmıştır. Toplumsal dinamiklerin çözülüşü, toplumun da çözülüşünü beraberinde getirmiştir.

Bu dinamiklerin temelini milli ve dini değerler oluşturur. Bu temel değerler devlet varlığının ana dayanaklarıdır. Aksi halde, devletin, milletin devleti olması sözkonusu olamaz. Azınlıkta olan kişi, zümre ya da sınıf, despotik yöntemlerle toplumu baskı altına alarak, dayatmalarla sindirerek ayakta kalmaya çalışır. Ancak toplumun te-

215.Nurullah Aydın: Podyum, Ankara 1992, Lale Matbaası, s.30.

mel dinamikleri kısa sürede böylesine iktidar gücünü elinde tutanlara tepkisini gösterir. İstenen ve beklenen toplumun değerleri ile özdeş bir devlet yönetimidir.

Türkiye dünyanın pekçok ülkesine örnek olan muhteşem geçmişine rağmen son yüzyılda taklitçi yönetici - aydın dramını yaşamaktadır. Siyasi yapılanma ve siyasetçi kimliği, köklü birikimine karşın son yüzyılda sürekli kendi kendisi ile çelişen süreç yaşamışdır. Türkiye, 21. yüzyıla girerken siyasi geleneği altüst eden, "Devlet benim" diyen "Ben söylersem doğrudur, bensiz olmaz" anlayışına sahip, ufuksuz ve vizyonsuz kişilerin elinde tüm gelenekleri altüst edilen bir ülke görünümüne girmiştir. Geçmişi, Selçuklu ve Osmanlı birikimini reddetmeye çalışan, geleceği ise düşünmeyen siyasi anlayış, Türkiye'ye atılım yaptırmamıştır.

Doğulu olmaktan kurtulmak isteyen, batılı olmaya çalışan ve ancak batının bin yıllık bakışını değiştirmediği için arasına kabul etmediği Türkiye, kendi kendisi olamamanın sancısını yaşamaktadır. Hafızası, "Geçmişin herşeyi yanlış ve kötüdür" sloganı ile kaybettirilen, kendi kimliğinin ne olduğu konusunda bir türlü karar veremiyen Türkiye, genç ve dinamik unsurları ile bu arayışın şaşkınlığı içindedir. Siyaset, ordu, sivil kuruluşlar ve etkisi artan medya da bu arayış içindedir. Ülkenin enerjisi, bu arayışlarla ilgili gereksiz tartışmalarla tüketilmektedir.

Devletin kurumları ile toplum iç dinamikleri arasındaki uçurum, kimlik açısından sürmektedir. Açık ve gizli çatışma, toplumun gücünü kırmaktadır. Toplumun temel taşlarını oynatmaya devam eden azınlık olan ancak iktidar gücünü elinde tutan güç, siyasette ve halk katmanlarında sürekli kriz yaratmaktadır.

Milli refleksini kaybetmiş bir ülke, bağımsızlığını ipotek altına sokar. Tek tip insan, eğitim, ideoloji ve yasaklarla donatılan bir Türkiye yarınlara umutla bakamaz. Vatandaşına tepeden bakan, parya muamelesi yapan, resmi ideoloji dışındakileri susturmak ve sindirmek isteyen, halkın emeğini bir avuç rantiyeciye akıtan, üretkenlik yerine sömürüye dayalı merkeziyetçi ve statükocu

bir sistem, halka huzur ve güven veremez. Anayasal hakları bir avuç oligarşik kesim ve yandaşları için hak gören diğerlerini yığın gören zihniyetle, çağdaş uygarlık düzeyine yükselmek, ileri ve demokratik bir ülke olmak mümkün değildir.

Etnik Yapı

Dünyanın hemen her ülkesi, tarihsel gelişmeler neticesinde coğrafi yapının zorunlu kıldığı farklı etnik, dinsel ögelere sahiptir. İletişim çağı ile birlikte ekonomik gelişmeler bile insanların yüzyıllarca bulunduğu bölgelerden başka bölgelere göç edip yerleşme olgusunu değiştirmemiştir. En büyük ve kapsamlı göç yeni dünya Amerika'ya olmuş, yerli kızılderililer azınlık durumuna düşmüştür. Yine Avustralya ve Yeni Zelanda benzeri süreci yaşamaktadır. Türkler ise 1500 yıl öncelerinden başlayan Orta Asya'dan batıya, güneye, kuzeye yolculuk serüvenini hala devam ettirmektedir. Buna karşın Anadolu tarih boyunca farklı etnik kökenlilere vatan olmakla birlikte son kez 1000 yıldır Türkler'in anayurdu olmuştur. Eski sakinleri ya erimiş ya da göç etmiştir.

Yeni yüzyıla girerken Anadolu, hiç bir ülkede görülmeyecek düzeyde ırksal ve dinsel bütünlük sürecine girmiştir. Her ne kadar batılılarca etnik köken oranları yüzde olarak yüksek teleffuz edilerek ülke içi ayrımcılık teşvik ve tahrik edilmeye çalışılsa da gerçek toplumsal örgü, sağlam dokusu ile sarsılmaz bir yapıda olduğunu göstermiştir. **Türkiye devletini Anadolu'da yaşayan tüm etnik topluluklar birlikte oluşturmuştur.** Bu ortak iradenin yerine ayrımcılığın dış tahrikli iç istekle yaşama geçirilmesi, Anadolu'nun parçalanması demektir. Osmanlı imparatorluğu için bu düşünce ile hareket eden dış destekli iç güçler imparatorluğu 26 ülkeye bölmüştür.

Millet birliğinin alt kimlikleri vardır. Avrupa'nın, Anglosakson, Slav, Latin, Germen ırklarının ulusal kimlikten Avrupa kimliğine yöneldiği bir dönemde, Türkiye'nin alt kimliklerle çözülüşü, kimin işine yarar konusu tarihi gerçekler ışığında gözardı edilmemelidir. Türkiye'de etnik kökeni ne olursa olsun tüm vatandaşların birey-

sel olarak kendi kimliğini özgürce ifade etme, kendine özgü kültür değerlerini koruma ve yaşatma çabasını sürdürme hakkı vardır. Ve bu hak tarih boyunca tanınmış ve uygulanmıştır. Ancak devletin, bayrağın tekliği gibi millletin de tekliği, bağımsız yaşamanın çok güç olduğu Anadolu coğrafyasında olmazsa olmaz kabul edilmesi gereken bir gerçektir. **Başta Ortadoğu olmak üzere Türkiye'nin güney ve güneydoğusu birinci dünya savaşı sonrasında işgalci devletlerce tuzaklı sınırlar olarak çizilmiştir. Lozan'da bu sınırlar olduğu gibi kabul edilmiştir.**

Batı, Türk-Osmanlı imparatorluğunu parçalamak için önce Arapları kışkırtarak Türklerle bağını kesmek istemiştir. İslam medeniyetinin üç temel toplumu olan Türkler, Araplar, ve Farslar arasında husumete dayalı ayrıştırma çabası neticesini vermiştir. İslam dünyasında bunu yapmaya çalışan batı Hıristiyan ülkeleri aralarında işbirliği yapmak ve barışı gerçekleştirmek için Avrupa Birliğinin temellerini attılar. Aralarındaki yüzyıllarca süren egemenlik savaşlarını, mezhep savaşlarını, Birinci ve İkinci Dünya Savaşı'ndaki yıkımları geçmişte bırakarak, birlik ve bütünlük içine geçtiler. Ortadoğu halkları ise 100 yıldır sürmekte olan gerginliği yaşamaktadır. Bunun canlı tutulmasını isteyen batı ve batının Ortadoğu ülkelerindeki işbirlikçileridir. Batı; bu nedenle, yüzyılın başından beri, petrolü denetimden kaçırmamak için, parçalanmış, kavgalarla dolu bölge halklarının şiddete dayalı toplum yapılanmalarına destek vermiştir.[216] Önce şiddet platformunu sonra diplomatik platformu batılılar ustaca uygulamışlardır. Terör ve şiddet yeni halkların devlete kavuşmalarına zemin hazırlamıştır.

Batı emperyalizmi Müslümanlar içindeki kabileyi-etnik damarı canlandırmıştır. Küçük etnisitelere devletler kurdurulurken diğer taraftan büyük kavimler parçalanmıştır. Arapların 20, Türklerin 6 devleti olması tesadüfi değildir.[217]

216.Bkz; Suat Parlar, Barbarlığın Kaynağı Petrol, İstanbul 2003, Anka Yayınları.
.Edward Mead Earle, Bağdat, Demir ve Petrol Yolu Savaşı, 1903-1923, Editör:Andış Uğurlu, İstanbul.Örgün Yayınları.
217.Bkz; K. E.Schulze-M. Stoken-C. Compbell: Ortadoğu'da Milliyetçilik, Çev.Ahmet Fatih, İstanbul 1999, Sarmal Yayınları.

Batı baskısının ve sömürüsünün hissedilmemesi için, sürekli gerilim ve çatışmaların olması istenmiştir. Yerli işbirlikçilerde buna uygun hareket etmişlerdir. Kavimler arası husumet asıl düşmana karşı mukavemet hissini, sarsmıştır. Türk Arab'a, Arap Türk'e, Türk Farsa, Fars Türk'e, Türk Türk'e, Arap Arab'a husumeti, canlı tutulmaktadır. Batı Ortadoğu'da egemenliğini devam ettirmek, Yahudileri korumak için İslam toplumlarını parçalamaktadır. Yeni yöntem aynı toplumu mezheplere göre ayırmaktır. Alevi Türkler, Sünni Türkler, Şii Araplar, Sunni Araplar. Bu politika Türkiye'de çatışmalar için her türlü tahrik nedeni olmuş ancak netice vermemiştir. Irak savaşında işgalde ise kolaylık sağlamıştır.

Önce Arapların Türklere karşı İngilizlerle birlikte hareketi sonucu Arap devletleri kurulmuştur. Yahudiler, terör sonrası 1948 yılında devlete kavuşturulmuştur. Filistinlilerde aynı şekilde terör örgütünden şimdilik özerk, sonrasında devlet kurmaları sürecine sokulmuştur. Benzeri olgunun Kürtler için düşünülmesine karşın, Türklerin Kürtlerle etle tırnak oluşu nedeniyle ayrılmaz bütünlük oluşturmaları, düzenlenen tüm senaryoları başarısız kılmıştır. Gelecek dönemde de çabaların sonuçsuz kalacağı ortadadır.

Türkiye bir etnik mozayik içinde değildir. Etnik çeşitlilik oranı büyük ölçekte değildir. Batılılara göre Türkiye dil, din ve mezhep açısından 47 etnik gruba sahiptir iddiası, geleneksel yaklaşım tarzıdır.[218] Buna göre etnik grubun 18 i Türk, 5 i Kürt, Zaza, Araptır. Kalanı da birkaç bini geçmeyen grupçuklardır. 47 grubun 45 tanesi 100 bin nüfusun altındaki oranları ile küçük topluluklardır. Bu iddia aynı zamnda Türkiye'de yaşayan azınlığa mensup kişiler tarafından da mensubiyet bilinci ile de savunulmaktadır.[219] Bu ve benzeri düşünceler, Osmanlının son dönemi ve cumhuriyet döneminde, özellikle Ermeni, Rum ve Kürt dönme'lerince dile getirilmekte ve savunulmaktadır. Açıkça etnik kimliğini ifade edenlerce bu ve benzeri görüşler savunulmamaktadır. Kürt kökenli Bedrettin Dalan, Türk kimliğine sahip olduğunu ve Türk olmakla iftihar ettiğini söylemek-

218.Bkz; P.A. Andrews: Türkiye'de Etnik Gruplar, Çev. Mustafa Küpüşoğlu, İstanbul 1992, Ant Yayıncılık.

219.M. Sever-C. Dizdar: 2.Cumhuriyet Tartışmaları, İstanbul 1993, Başak Yayınları..

tedir. Sabetayist Ilgaz Zorlu'da 'Evet ben Selanikliyim' diye kökenini ve kimliğini açıklayabilmektedir.[220]

Türkiye başka ülkeler gibi etnik mozayik ölçütlerine sahip değildir. Amerikalı Martin Lipset ve Orhan Türkdoğan'ın ölçütleri ile etnik nüfus oranı genel nüfusa göre göreceli oranda olması gerekir. Bu ise yüzde 35 dir. Oysa Türkiye'de oran yüzde 14 civarındadır. [221]

Türkiye Türklerindir. Bunu herkes böyle bilmeli, algılamalıdır. Türkiye'de Türklerle birlikte elbette diğerleri de küçük topluluklar olarak yaşamaktadır. Tarih boyunca Türkler, her zaman başka, ırk dil, ve din mensubu olanların koruyucusu olmuş, ikinci sınıf vatandaş görmemiştir. Bu bakımdan onların tanınması için hukuksal gereklilik söz konusu değildir. Hukuk önünde herkes eşit haklara sahiptir. Bu hakların sonucu, azınlığa mensup kişiler her türlü kamu görevi yanında, en üst devlet yönetiminde görev alabilmektedir. Türkiye devleti ırkçı olsa, azınlık unsurların bu görevlere gelememesi gerekirdi. Bu nedenle azınlık haklarını sık sık dile getirenler, 'Türkiye Türklerin değildir' diyenler, 'Resmi ideoloji ırkçıdır' diyenler, etnik köken itibarı ile Türk olmayan, Türklüğe kin ve nefret duygularıyla dolu kişilerdir. 11 Eylül saldırısından sonra özgürlükler ülkesi ABD yönetimi bile Amerikalılar dışındaki Ortadoğu ve Asya kökenlilere ve Müslüman olanlara karşı Amerikalılardan farklı uygulama yaparken, 'Amerika Amerikalılarındır' anlayışına göre hareket etmiştir. 'Ya bizden yana ya karşı taraftasın' tezi ile de bunu dünya genelinde ifade etmektedirler.

Türkiye'de batılıların ve yerli işbirlikçilerince ısrarla sorun hale getirmeye çalıştığı Kürt topluluğudur. Kürtler, Türk Milleti'nin birlik ve bütünlüğünün ayrılmaz parçasıdır. Tüm ayrımcılık çabalarına karşın bu gerçek yaşanan olaylara karşın değişmeyen ve değişmeyecek olan kanaattir.

Türk Milleti'nin ayrılmaz parçası Kürtler, heterojen unsurlardan oluşan karışık bir topluluktur. Orta Doğu Kürt topluluğu dil, manevi unsur ve antropolojik tip ortalaması ve tarihi veriler ışığında

220.I. Zorlu, Evet Ben Selanikliyim-Türkiye Sabetaycılığı, İstanbul 1999, Belge Yayınları, s.17-21.
221.Bkz; Ali Tayyar Önder, Türkiye'nin Etnik Yapısı, 4. Bası, İstanbul, 2002, Pozitif Yayınları.

değerlendirildiğinde; Türklük, Araplık ve İranlılık kaynaşması yanında kaybolmuş yerel topluluk kaynaşması olarak görülmektedir. Türkiye'de, İran'da, Suriye'de ve Irak'ta bu kimlik bilincine sahip topluluğun bölgesel gerçeklerden ayrı bir kimliği yoktur. Kürtlük üst kimlik olarak değil bölgesel bir kimlik olarak görülmekte, büyük çoğunluğunca bu şekilde ifade edilmektedir. Zaza, Kırmanço, Surçani gibi topluluklar kendilerini ayrı bir kimlik olarak ifade etmektedir. Bunlara "hayır, siz Kürtlüğün alt kimliğisiniz" diye yönlendirme çabası da netice vermemiştir. Nihayet hepsi Türklerle birlikte İslam dininin medeniyet ve kültür şemsiyesi içinde bin yıldır ortak değerler altında birliktelik bilinci içindedir.

Bunun yanında Lazlar, Süryaniler, Gürcüler, Araplar, Türkiye'nin küçük toplulukları olarak tarihsel, kültürel birlikteliğin ortak kimliği altında yaşamışlar, ayrı bir kimlik arayışı çabası içinde olmamışlardır. Bir bütün olarak Türkiye'yi oluşturan tüm unsurlar birliktelik bilinci içinde olmuşlar, ayrımcılık çabası içinde yönelmemişlerdir. Ülkenin birlik ve bütünlük anlayışına bağlı kalmışlardır.

Türkiye çok farklı gibi görünen gerçekte bir ağacın dalları olan boylar ve aşiretlerden meydana gelen toplumdur. Yoğun olarak Güneydoğu'da genelde Türkiye'nin her bölgesinde yaşayan Kürt Türkleri, ırki bir varlık değil sosyal oluşumdur. Türkistanlı bir Türk boyu olan Kürtler üzerinde oynanan oyunlar, devletin ciddi kültür politikasının olmamasının sonucu olarak ülkedeki birliği bozmak isteyen çevrelerin cumhuriyet döneminde kaşıdığı bir sorundur. Selçuklular ve Osmanlılar döneminde, dönemin gereği sorunlar dışında ayrışmacı çatışmanın olmadığı bölge, cumhuriyet döneminde çatışma bölgesi haline gelmiştir. Türk Milleti'ni, tarihi kimliğini, inancını, örf ve geleneklerini terkederek batı Hristiyan kimliğine sokma çabalarına en sert direnen bu bölge halkı olmuştur. Osmanlıyı çökertmek için 18 ve 19 yüzyılda İmparatorluğun her topluluğuna yönelik kimlik kazandırma çabası içinde, Kürtlerle ilgili benzeri çalışmalar yapan batılılar bu çabalarını cumhuriyet döneminde de sürdürmüşlerdir.

Tarihte Kürdistan deyimini kullanan ve bu adla eyalet kuran Büyük Selçuklu Sultanı Sancar'dır. 1514 yılında ise Sultan Selim,

İran Şahı Şah İsmail'i yenilgiye uğratırken danışmanı Kürt kökenli İdris Bitlisidir. O dönemde Kürt beyleri ile yakın ve yoğunlaşmış ilişki gerçekleştirirler.

Malazgirt savaşında Alparslan'ın 45 bin kişilik ordusunda 16 bin kürt vardır. Kürtler, Orta Asya kökenlidir. Anadolu'da Türklerden önce Hıristiyanlar vardır. Kürtler yerli halk olsa idi, İslamlaşmaları ile birlikte Hıristiyanlık motiflerini de sosyolojik olarak devam ettirmeleri gerekirdi. Oysa Şamanist figürler Kürtlerin yaşamlarında vardır ve bunların dışında başkaca İslam dışı figürler görülmemektedir. Türkler'in yaşamlarında da hala devam eden şamanist figürlerin aynısıdır.

Babürname'de Kürtlerden bahsedilmektedir. 1597 yılında yazılı en eski metin Şerefhan Bitlisi'nin Şerefname'sinde, Kürt beylerinin soy olarak Türk olduğu belirtilmektedir. Zaza'lardan olan Ziya Gökalp, 1922 de Diyarbakır'da çıkardığı "Küçük mecmua" dergisinde Türkiye sınırları dışındaki öz kardeşlerimiz olan Kürtlere sahip çıkılmasını savunmuş "Her yerde Kürd'ü aradım, araştırdım, karşıma hep Türk çıktı. Gördüm ki Türk ve Kürt aynı soyun iki adıdır" derken gerçeği ifade eder.[222]

1860 yılında Kurmanç ve Zazaların kelimelerinden toplama Kürtçe-Fransızca sözlüğünü, Çarlığın Erzurum Başkonsolosu Aleksander Jaba ilk deneme olarak hazırlamıştır. 1932 yılında ise Ermenistan'ın Erivan kentinde Kürdoloji enstitüsü kurulmuştur. Burada, hikaye, atasözü ve bilmece derlemeleri yapılır. Kürt kültürü oluşturma çabası özellikle Fransa ve İskandinav ülkelerinde devam etmiştir.

Roma katolik kilisesi, "Kürt dili, Gramer ve Sözlüğü" yayınlarken, Ermenistan "Kurmanca alfabe" hazırlanmasına destek olmaktadır. Bunun yanında; Doğu Dilleri Okulları, Kürt Etüdleri Merkezi gibi kuruluşlarda verilen eğitimle, Türk çocuklarının kafaları karıştırılmaktadır. Oğuz ve Türkmen çocuklarını ve Türk aşiretlerini

222.Geniş Bilgi İçin Bkz; Fahrettin Kırzıoğlu, Türk Milli Bütünlüğü İçinde Doğu Anadolu, Ankara, 1985. Doğutan - Aras - Dicle- Altay ve Türkistan Türk Boylarından Kürtler, Ankara, 1984. M. Kemal Öke, İngiltere'nin Güneydoğu Anadolu Siyaseti ve Noel'in Faaliyetleri, Ankara, 1988. Aydın Taneri, Türkistanlı Bir Türk Boyu: Kürtler - Kürtlerin Kökeni - Siyasi, Sosyal ve Kültürel Hayatları, Ankara 1983, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.

Kürtleştirmek için yoğun çaba gösterilmektedir. Kürt Enstitüleri ve Kürt Kolejleri bu amaçla açılmıştır. Bölge insanının Türklüğünü tartışmak isteyen dış mihraklar iç yandaşları ile bunu kısmen başarmışlardır.

Batının amacı Anadolu Türklüğü ile Doğu Türklüğü arasında tampon bölge koymaktır.

Doğu da konuşulan dil Türkçe'nin ağızlarından biridir.[223] Bunun en önemli gerekçesi şudur; Bölgede Malazgirt'le Türklerin hakim olmasına kadar Hurriler, Hititler, Urartular, Persler, Medler, Makedonyalılar, Sakalar, Hazar Türkleri, Müslüman Araplar ve Bizanslılar yaşamıştır. Hemen hepsinin bir dilleri vardı. Eğer bu bölgede 5000 yıldan beri bir Kürt kavmi yaşamış olsa idi ve bunlar Kürtçe diye dil konuşmuş olsa idi onlardan tarihi izlere belgelere rastlanırdı. Oysa; izler Orta Asya'dadır. **Orta Asya'dan ilk gelen Türk boyu olan Kürtler Orhun abidelerinde de adı geçmektedir. Verilmek istenen ayrılık şuurudur.** Orhun abidelerinde yazılı olan, sayılan Türk boy ve uyrukları arasında Kürt ismi de geçmektedir. Bilhassa Yenisey'de yapılan kazılarda çıkan mezartaşları bu konuda şüpheye yer bırakmayacak kadar açıktır. Kürt kelimesinin geçtiği en eski belge Yenisey'de çıkarılan anıt mezardır. Kürt İlhanı Alp Urungu'nun mezar taşı bugün Orta Asya'dadır. Göktürk alfabesi ile yazılan kitabe Türkçe'dir.

Doğu ve Güney doğudakiler ise doğrudan doğruya oğuz boyundandır. 100 sene öne "Biz Türk'ük, Türklükten fermanımız var" diyorlardı. Bölge insanı; Karakeçili, Akkayunlu, Karakoyunlu Göçer ve Yörük'türler yani Oğuz'durlar.

Orta Asya'dan gelip yerleşenlerin torunlarına bugün ayrı ırk ayrı dil oluşturulmaya çalışanların oyunları tutmuştur. Bunda kuşkusuz devletin eğitim, kültür, tarih politika karmaşıklığı büyük rol oynamaktadır.

Milleti oluşturan unsurlar dil, din ve yurt olarak bilinmektedir.

Kürt diye nitelendirilen insanlara bakıldığında, Türklerle aynı

223.Bkz; Harun Eren: Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü, Ankara 1999, 2.Bası, Baskı Bizim Büro. Sevan Nişanyan: Sözlerin Soy Ağacı, Çağdaş Türkçenin Etimolojik Sözlüğü, İstanbul, 2. Bası, Adam Yayınları

yurtları paylaşmaktadırlar Ayni din ve kültürü de paylaşmaktadırlar. Sadece dil de görülen farklılık ise; zamanla o bölgenin (Güneydoğu) savaş bölgesi olması ve medeniyetten gerçekten uzun yıllar uzak olması dolayısıyla savaşlardan muzdarip olan insan grupları kendi ailesini alarak bir su boyuna ya da yaşanabilecek kuytu bölgelere yerleşmişler ve sadece kendi başlarına oldukları için zamanla kendilerinin anlayabileceği bir dilin oluşmasına sebep olmuşlardır. Bu süreç uzun bir zaman almışdır. Türkler (Büyük Selçuklu İmparatorluğunu resmi dili farsçadır) İran üzerinden Anadoluya gelmişlerdir. Ve böylece bugün konuşulan Kürtçe lisanına etimolojik olarak bakıldığında Arap bölgesine yakın yerlerde Arapçanın ağırlıklı olduğu, İran'a yakın bölgelerde Farsça'nın daha ağır ve hakim olduğu, Anadolu'nun iç bölgelerine gelindiğinde Türkçe kelimelerin daha ağırlıklı olduğu görülmektedir. İşte batılıların medyada kürtçe "yayın olsun, yayın hakkı verilsin" talepleri bu bozuk olan, anlaşılmayan hususu düzeltmeye yöneliktir. **Amaç kısa süre içinde bu birbirleri ile anlaşamayan insanları anlaşır hale getirerek ortak bir dil oluşturmak, yazılı olmayan bir dili yazılı hale getirmek ve daha sonrada Türkiyenin parçalanmasına sebep olmaktır.**[224]

Kürtçe diye bir dil varmıdır?. Dil olma özelliğine sahip olmayan kürtçe bir ağızdır. 5-6 lehçesi vardır. Her lehçede şive değişiktir. Türkiye'de konuşulan en büyük lehçe yüzde 85 ile kurmancidir. Bunun da kendi içinde şiveleri vardır. Behdinan-botan, silivi ve mehmedidir. Diğerleri "dımili" lehçesini kullanır. Dımili lehçesini kullananlar kendilerine "kırt" konuştukları diyalektiğe de "kırtki" derler. Bunlar Zaza olarak tanımlanır. Zaza sasan'dan bozulmadır. Roma dönemindeki sasanilerden kalmadır. Tunceli'nin yüzde 60 Zazaca konuşur. Zazalar, Kurmancileri yüzde 50 anlarken Kurmancilerin yüzde 90'ını onları anlamaz.

Hazar, Özbek, Hun, Kazak Türkleri gibi Kürt Türkleri gerçeği, Cumhuriyet dönemi devlet politikası gereği gözardı edilmiştir. Çünkü cumhuriyet yönetimi, dış Türkler ve İslam dünyasını dışlamış, her yönü ile batılılaşan bir Türk toplumu çabası içinde ol-

224.Erdal İsmihan: Karınca Dergisi, Ankara, Nisan 2003.

muştur. Bu süre içinde Kürtlere ilişkin batılıların yaptığı çalışmalar yankı yaparken, cumhuriyet yönetimi bu konuda hiç bir bilimsel ve kültürel çalışma içinde olmamıştır.

Türkiye-İran-Irak üçgeninde ve kısmen Suriye'de yaşayan Kürtler, Süryani, Asuri ve Keldanilerle, Araplar ve Farisilerle birlikte tarih boyunca birarada yaşamışlardır. Türkler ve Araplarla birlikte aynı dini inanca sahip Kürtlerin uzun tarih serüveni içinde akrabalık bağı köklü bir şekilde kurulmuştur.

Cumhuriyet dönemi Türkiye'sinin ilgilenmediği Kürt araştırmaları konusuyla İsrail dahi ilgilenmektedir. İsrail her konuda olduğu gibi devlet kurduktan sonra bölge halkları arasında kendine doğal müttefik arama çabalarının sonucu Kürt Yahudileri dosyasını gündemde tutmaktadır. 1951 yılından beri konu ile ilgili Kürt araştırmaları için enstitüler kurmuştur. Tarihi dayanak ise her konuda olduğu gibi varsayımlara dayanır. 2500 yıl önce Asur kralı Nebukudnegau'nun Filistin'i işgalinde yahudileri Mezopotamya'ya sürdüğü bu nedenle bölge insanının yahudi olabileceği tezi ortaya atılmıştır.

Türkiye'de başta Kürtler olmak üzere hiç bir alt kimlik sahibi olan topluluk azınlık değildir. Azınlıktan bahsedebilmek için etnik, dini siyasi veya dini grubun daha kalabalık bir grup tarafından denetlenmesi ve yönetilmesi, yani küçük grubun siyasi haklardan mahrum edilmiş olması gerekir. Tüm alt grupların mensuplarının kamu görevine gelebilme, ülkenin her bölgesinde yerleşim ve seyahat edebilme ve mülk edinebilme hakkına sahip olduğu ülkede azınlık olamıyacağı açıktır. [225]

Bölgenin sorunu ekonomik ağırlıklıdır. Kültür ve eğitimin sınırlı götürüldüğü bölgenin geri kalmışlığının getirdiği sorunların büyümesi, ihmal edilmişliğin getirdiği tepki, bölgesel sorun olarak çıkmış ve yıllarca süren kan dökümüne zemin hazırlamıştır. Bölgesel çatışmada yarar umanların tahrik, teşvik ve olanak sağlaması, konuyu özellikle sol siyasilerin istismar vesilesi yapması sonucu, olay kangrenleşmiştir. Asker ile sorunu çözme politikası, binlerce insanın ölümüne ve yakınlarının acı çekmesine yol açmıştır.

225.Bkz; Hasan Cemal: Kürtler, İstanbul 2003, Doğan Kitap.

Kardeş kanının akmasına karşılık siyasilerin olayı çözme konusunda yaptıkları, vaadlerin ötesine geçmemiştir. Oysa bölge insanın beklediği açıktır. Ekonomik sorunların giderilmesi. Yapılması gereken öncelikle budur. Bölgede yatırım yapılabilecek alt yapı süratle oluşturulmalı ve geliştirilmeli, kamu öncülüğünde yatırıma katılım sağlanmalıdır. Sektör bazında yeniden yapılanma ile cazip teşvik tedbirleri alınarak, bölgeye sermaye akışı sağlanmalıdır. Bunun yanısıra eğitim, sağlık ve kültür alanında da yöre insanına sağlanacak ortam bölge insanımızın yarınlara güvenli bakmasını doğurabilecektir.

Türkiye, etnik yapısının özellikleriyle birlikte tamamına yakını Müslüman bir toplumdur. Ve bu toplumsal bütünlüğün, kültürün ve değer yargılarının da bütünlüğünü ifade etmektedir.

Türkiye'de yüzde 99'u Müslüman olan ana kütle yanında Ateist, Hristiyan, Musevi, Bahai toplam olarak yüzde 1 farklı din mensubu vardır. Bu açıdan da bakıldığında dinsel anlamda da mozayikten bahsetmek sözkonusu değildir. Türkiye'de yaşayan insanların yüzde 96.9'u kendisini Müslüman olarak tanımlamaktadır. Yüzde 81.6'sı çok ve oldukça dindar iken yüzde 12.4'ü fazla dindar olmayan, yüzde 84.2'sinin Cuma namazlarını kıldığı, yüzde 91.9'unun ise bayram namazını kıldığı bir toplumdur.[226] Başını örten kadınlar yüzde 64.2, evli kadınlarda bu oran yüzde 72'dir.[227]

Türkiye toplum olarak İslam'i kimliğini, ülkenin her karış bölgesinde yeni doğan çocuklara koyduğu isimlerle yansıtmaktadır. Türkiye, cumhuriyet döneminde yoğun bir şekilde Hıristiyanlıştırma faaliyetine maruz kalsa da Türk toplumu, İslam kimliğinden vazgeçmemektedir.

Oysa; Batıcılık ve Hıristiyanlaştırma projesi 20. yüzyıl boyunca uygulanmak istenmişti.

Toplum bu nedenle dinsel ayrışma içinde olmadı. Buna karşın sınırlı da olsa özellikle aydın kesimde ateizme kayma, Hıristiyan, Lions, Rotary, Mason, Bahai, Yehova Şahitleri gibi kuruluşlara üye

226.Ali Çarkoğlu/Binnaz Toprak: "Türkiye'de Din, Toplum ve Siyaset, 2000, Sayı 11, TESEV Yayınları.
227.27 Mayıs 2003, Milliyet Gazetesi Anketi.

olarak İslam'ı şeklen koruyup toplumla çatışmamak için din değiştirenler oldu Ve değiştirmeye devam etmektedirler. Bunlar; ırk, din, dil renk ayrımı olmaksızın evrensel insanlık gerçeğini esas alarak sevgi ve hizmet düşüncesi ile hareket etmekte ve bu örgütlerde bu insani duygularla insanları devşirmektedir. Bunların Türk toplumundaki sayısal oranı ise sınırlı kalmıştır. Ancak gerek bürokraside edindikleri yer gerekse iş ve ticari hayattaki konumları itibarı ile etkili olmaktadırlar.

Toplumda ateizme kayanlar da vardır ve bunlar esas olarak her şeyi sorgulayan, tatminkar cevap bulamayan kişiler olmaktadır. "Ateizme inananlarda vardır. Taraflar bir ötekini ahlaki olarak yoz yada akıldışı olarak elinin tersiyle itmektedir. Doğrulama yükü yalnızca Tanrıya inananların sırtında değildir. Pozitif bir önerme ortaya koymakla ilgilenen ya da ilgilenmeyen ve hayatlarını basitçe Tanrıya referans yapmadan sürdüren Ateistlerde doğrulanmaya muhtaç varsayımlarda bulunurlar.[228]

Bununla birlikte Hind kökenli yoga seansları düzenleyen gruplar, ya da yahudi kökenli Prisma gibi insan kişiliğini özgür kılma seansları adı altında faaliyet gösteren örgütlerde yeni inanç grupları oluşturmaktadırlar. Özellikle aydınlarda ve sanatçı kesiminde etkinlik kazanan İslam dışı ve karşıtı örgütler, toplumun öncü, yetişkin, eğitimli kesimini hedef almaktadırlar. Kitlesel boyutta faaliyette bulunmamalarına karşın medya, sanat, spor, eğitim dünyası, bu örgütlerin ağırlık kazandığı alanlar olmuştur.

Hırıstiyan misyonerleri ise, ev kiliseleri kurarak faaliyettte bulunmakta, kültür, sanat, eğitim alanları yanında yoksul kesim üzerinde çalışmaktadırlar.

Ancak toplum kendi değerlerini herşeye karşın koruma içgüdüsünü devam ettirmektedir.

Türkiye'de bir diğer ayrımcılık için canlı tutulan konu mezhep farklılığının körüklenmek istenmesidir. Türkiye Müslümandır ve sünnisi - alevisi ile bir ve bütünlük taşır. Sorun, materya-

228.Bkz; Robin Le Poidevin: Ateizm, Çev. Abdullah Yılmaz, 2. Bası, İstanbul 2003, Ayrıntı Yayınları.

list-marksist sol kesimin taban olarak alevi kesimi ayrı bir din motifine bürüyerek ülkede ayrımcılığa sokması ile doğmuştur.

Tüm çabalara karşın aleviler bilimsel alanda bir yere oturtulamamıştır. Herkese göre bir alevilik anlayışı, bakışı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Amaç ise aleviliği kitaplaştırarak, dernekleştirerek, vakıflaştırarak geçim kaynağı yapmaktır. Aleviliğe ait olarak nitelendirilen kavram ve kurumların eski Türk geleneğinin farklı şekilleri olduğu ortadadır. Hz. Ali devrinde de ehlibeyt zamanında da cem evi yoktur, cami vardır. Zamah bugünkü Türkmenistan'da sünni Türkmenlerin oynadıkları halk oyunudur. Türkiye'de kavrama mistik hava verilmiştir. Tavşan, şaman inancına göre Töz tanrısıdır. Uygurlar'da sünni olmalarına rağmen tavşan eti yememektedirler. Cem evlerine, saza, dansa eski Şaman ayinlerinde rastlanmaktadır.

Başta Hz. Ali ve Hz. Hüseyin olmak üzere sonraki tüm imamlar, Allah şeriatının takipçileridir. Türkiye'de bir kısım insanlar, 1000 yıldır Türk'ün dini olan İslam ana yolu yerine milli din izafe etmeye çalışmaktadır. Aleviliğin, Türklerin milli dini olduğu iddiasının hiç bir dayanağı yoktur. Anadolu ve Asya Türklüğünün tamamına yakını İslam'dır. Yaşayan bir çok akım İslamiyet'in farklı renkleridir. Ehli beyt'i esas alan Alevilikte, İslam'ın renklerinden biridir. Farklı düşünce, yorum ve yaşayış biçimi, İslamiyet'in zenginliğidir. Türk Millleti'nin milli dini olan Şamanizmi bırakalı 1000 yıl olmuştur. Tarihin akışını tersine çevirmeye hiç kimsenin gücü yetmemiştir. Türk'ün dininin ne şekilde olması gerektiği konusunu tartışanların anlamadığı nokta, Türklerin ruhunun ifadesi haline kendiliğinden gelen İslam'ın sökülüp atılamıyacağı gerçeğidir.

Unutmamak gerekir ki; küresel diktatörlük değer ve hükümlerinin dünyaya egemen olmasını öğütlerken diğer coğrafyalarda etnik ve mezhep ayrımcılığı temelinde bölünmeleri hızlandırmaktadır. Çatışmacı toplumların oluşmasına çalışılmaktadır. Bunun için batı, medyayı, insani yardım amaçlı dernekleri, vakıfları, sanatsal ve kültürel etkinlikleri destekleme faaliyetlerini yoğun bir şekilde sürdürmektedir.

Türkiye, toplumun ve Ortadoğu'nun ortak kimliğini harekete geçirmek için geleneksel ortak değerleri öne çıkararak kültürel zenginliği ve ortak ilişkileri harekete geçiren sanatsal faaliyetleri desteklemesi gerekir. Balkanlar, Kafkasya ve Ortadoğu'da yitik mirasımız olan kültürü yeniden inşa etmek gerekir. Kültür coğrafyamız bunun için uygundur. Siyasi kimliğimiz nedeni ile zor görünse de bunu değiştirecek atılımlar yapılmak zorundadır.

Küreselleşme, bloklaşma, mikro milliyetçilikler, iç ve dış baskılarla bu girişim olanaksız gibi görünse de bunları kıracak tarihsel tecrübe vardır. Ve bu batının kendi aralarında gerçekleştirdiği yöntemler gibi asgari ortak noktalarda buluşma anlayışı ile gerçekleşebilir.

Toplumsal bütünleşme

Kalıcı ve köklü değişim, kuşkusuz uzun zaman sürecinde gerçekleşebilir. Kısa süreye sığdırılarak yapılmak istenen kalıcı değişimler bireyi isyana, toplumu gerginliğe iter. Sağlıklı ve tutarlı kararların alınmasını engeller. Olumsuz ya da olumlu zorlamalar geriye teper. Böyle bir tavrın yarar sağlamadığı ortadadır. Sosyal olayların akışı engelenemez. Zorba gücün müdahale dozu, dayatma boyutu, toplum iç dinamiklerinin uyumunu doğrudan etkiler.

Türkiye'de toplum içi sosyal gruplar arası uyumsuzluklar ve sabırsızlık, tahammülsüzlüğe yol açmıştır. Uyumsuzluğun, zıtlaşmanın, farklılaşmanın, sosyal tabakalar arası uçurumun meydana getirdiği deprem, kaos halinde yıkıma dönüşmeden gerekli radikal yapısal değişim ve dönüşüm gerçekleştirilmelidir. Toplumda azalan hoşgörü ve anlayış, değerler yozlaşmasının sonucudur. Türkiye, milleti bir arada tutan tüm değerler yerine inançsız, hedefsiz, şuursuz, duygusuz, sevgisiz yığınlar topluluğuna dönüştürülmek istenmektedir. Halktaki çözülüş süreci, aydınların çelişkiler yaşaması ve kavramlarda uzlaşamaması nedeni ile büyümüştür. Zorbalık adaletin, güç hakkın yerine ikame edilince, toplumu bir arada tutan çimento parçalanmaktadır. 20. yüzyıl'da Türkiye'nin bu görüntüsü 19. yüzyıl Türkiye'sine göre gerilemedir.

Rus sefiri İgnatiyef'in hatıralarında yeralan, Sultan 2. Mahmut döneminde, 1821 Rum isyanının planlayıcısı Patrik Gregoryus'un Rus Çarı Aleksandr'a yazdığı mektup, Osmanlı'nın son dönemleri ve cumhuriyet dönemi baskıcı yeni toplum inşasının temellerini ortaya koymaktadır..

"Türkleri maddeten ezmek ve yıkmak imkansızdır. Çünkü Türkler müslüman oldukları için çok sabırlı ve mukavemetli insanlardır. Gayet mağrur ve izzet-i iman sahibidirler. Bu hasletleri, dinlerine bağlılıklarından, kadere rıza göstermelerinden, ananelerinin kuvvetinden, idarecilerine (devlet adamlarına, komutanlarına, büyüklerine) olan itaat duygularından gelmektedir. Türkler zekidir ve kendilerini müsbet yolda yönetecek reislere sahip oldukları müddetçe de çalışkan ve gayet kanaatkardırlar. Onların bütün meziyetleri, hatta kahramanlık duyguları, geleneklerine olan bağlılıklarından, ahlak güzelliğinden ileri gelmektedir. Türklerde önce itaat duygusunu kırmak ve manevi bağlarını parçalamak, dini metanetlerini zayıflatmak gerekir. Bunun en kısa yolu, milli gelenek ve dinlerine uymayan yabancı fikir ve hareketlere alıştırmaktır. Maneviyatları sarsıldığı gün, Türklerin kendilerinden şeklen çok kudretli, kalabalık ve zahiren hakim kuvvetler önünde zafere götüren asıl kudretleri sarsılacak ve onları maddi vasıtaların üstünlüğü ile yıkmak mümkün olabilecektir. Bu sebeple, Osmanlı devletini tasfiye için, sadece harp meydanlarındaki zaferler kafi değildir. Hatta sadece bu yolda yürümek, Türklerin haysiyet ve vakarını tahrik edeceği için, dikkatli olmalıdır. Yapılacak iş, Türklere hissettirmeden, bünyelerindeki tahribatı tamamlamaktır."

Türklerin yöneticilere olan bağlılık duygusunu tesbit edenler bu nedenle Türkiye'de sürekli yönetici üzerinde çalışma yapmışlar, milleti ile yabancılaşan unsurların devlet yönetiminde olmasına çaba sarfetmişlerdir. Oysa; Türk Milleti son derece şefkatli, hoşgörülü kimliği ile batılıların dürüst kişilerince bile saygıyla karşılanan davranışları ile varolmuşlardır.

Chatfeld "Müslümanlar hristiyanlara karşı, batılıların müslümanlara karşı uyguladıkları gaddar muameleyi uygulasalardı, bugün doğu'da tek Hıristiyan kalmazdı." derken, İngiliz Lord davenport

(Hz. Muhammed ve Kur'an-ı Kerim) "Müslümanların Hıristiyanlara karşı davranışı ile papalığın ve kralların Müslümanlara reva gördüğü muamele, asla birbirine benzetilemez. Mesela 1572 yılı Sent Bartelemi yortu günü IX. Şarl ve Kraliçe Katerina'nın emri ile Paris ve civarında 60 bin Protestan öldürüldü. Böyle nice işkencelerde dökülen Hıristiyan kanları, Müslümanların harp meydanlarında döktükleri Hıristiyan kanlarından kat kat fazladır. Bunun içindir ki, birçok aldanmış insanı, İslamiyet'in bir zulüm dini olduğu zannından kurtarmak gerekir. Papalığın vahşet ve yamyamlık derecesine varan işkenceleri yanında, Müslümanların gayrimüslimlere karşı davranışları, çok yumuşak olmuştur."

Türk Milleti'nin dış ve iç düşmanlarınca tahrip edilmek istenen Yüksek Türk kültürü ve seciyesidir. Toplumu 1920'lerde Pantürkist, Panislamist ve batıcılık eğilimi için parçalanmasına neden olanlar benzeri çekişmeyi cumhuriyet döneminde de sürdürmektedirler.

1930'lu yıllardan itibaren, Türk Milleti, kendi kimliği yerine başka bir kimlik için şekillendirilmeye çalışılmıştır. Kökü antik Yunan - Roma ve Hristiyanlığa dayalı tarih, bilim ve yaşam bilinci verilmeye çalışıldı. Sonra Çin'e mi, Rusya'ya mı, Kore'ye mi, Japonya'ya mı, Amerika'ya mı, Almanya'ya mı benzeyelim tartışmaları ile toplum yüzyüze bırakıldı. 20. yüzyıl bu tartışmalarla geçirildi. Milletin büyük çoğunluğu ise olan biteni seyretti. Ancak yöneticilerinin teslimiyetçi politikalarına karşın teslim olmadı

Kuşkusuz; 20. yüzyıl, Türk Milleti'nin tarihinde önemli dönem olarak iz bırakacaktır. Yıkım ekibinin tüm uğraşılarına karşı Türk Milleti tarihinden, kökünden, inancından, kültüründen, yaşayışından vazgeçmedi. Müstemleke gücü gibi yöneticileri elinde çok ama çok acı çeken Türk Milleti, yarınlarına güvenle bakacağı kadroları yetiştirmeyi başarmıştır. Ancak bu kadroların yönetime gelmesi sürekli engellenmiştir. Bu kadrolar göreve geldiğinde, demokrasi, çağdaşlaşma, modernleşme üstünden siyaset yaparak devleti yönetme alışkanlığına sahip gafillerin dayandığı güç yıkılacaktır.

Türkiye toplumu istikrarlı bir birlikteliği tarih boyunca hep sürdüregelmiştir. Onu ayrıştırmaya çaba sarfedenler hep iktidar gücünü ele geçirmek isteyenler olmuştur. Yöneticilerdeki sen-ben kavgası, yönetilen kitlenin şaşkın bakışları arasında kötü yönetim ve sarsıntı nedeni olmuştur. Türk toplumunun fiziki ve kültürel ögeleri sağlam temellere sahiptir. Doğu-batı, kuzey-güney etkileşim alanında olmasına karşın sosyal tabakalar arasında toplumsal çözülüş sözkonusu olmamıştır. Sosyal değişmelere olan adaptasyon hiç bir toplumda görülmeyecek düzeydedir.

Toplumsallaşmanın amaçları ve gerekliliği, halk bilinci, gelenek ve görenek halinde nesilden nesile aktarılmaktadır. Toplumsal grupların rolleri bilinmekte, kurumlaşma denetim mekanizmaları ile sürdürülmektedir. **Her türlü tepeden inmeci dayatmalara karşı toplum iç dinamikleri, toplumsal dokunun çözülmesine meydan vermemektedir.** İşbirliği, benzeşme ve uyuşma açısından tüm toplumsal katmanların sağlıklı yapıya sahip olması, toplum mühendislerinin çözemediği bir gerçekliktir. Ortak değerler, menfaatler toplumsal bilinç halinde şekillenmiştir. O nedenle toplumsal çatışma söz konusu olmamıştır. Bu açıdan bakıldığında siyasilerce her türlü ayrışmacı tahriklere karşın toplumsal çözülüş sözkonusu olmamış, hoşgörü ve uzlaşmacı anlayış yıkılmamıştır. Bu gerek etnik gerek dini gerek mezhepsel gerekse ideolojik telkinlere, iç ve dış tahrik ve yönlendirmelere karşı birliktelik sürdürülmüştür. Bireylerin, grupların ve nihayet toplumun ortak değer yargıları hiç bir zaman çözülememiştir. Bunun benzerini 70 yıllık komünizm idaresinde kalan Orta Asya Türk toplumlarında da görmek mümkündür. Tek tip eğitimle tek tip insan inşa etme çabası orada da netice vermemiş Türkiye'de de vermemiştir.

Çağımızda demokratik devlet yapısının ancak demokratik toplum oluşumu ile anlam kazanacağı düşüncesi hakim olmuştur. Bununla birlikte hukuk devletinin de hukuk toplumu ile mümkün olabileceği açıktır. Kalıcı etki meydana getirebilecek kamu düzeni ancak bu yaklaşım tarzıyla sağlanabilir.

Geçmiş dönemlerinin din, ideoloji ve çıkar çatışmalarının ayrıklaştırdığı toplum yapısının, özgürlüklerin, çatışma nedeni olmaktan çıkarılarak özgürlüklerin uzlaşması ile daha sağlıklı kılınabileceği açıktır. Bu nedenle salt ekonomik liberalizm yanında siyasi liberalizmi kabullenip uygulamak gerekir. Bunun için ise duyarlı birey ve duyarlı toplum dinamiklerinin demokratik bir toplumun oluşmasında rolleri önem kazanmaktadır. Türk toplumu yüzyıllar süren tarihi geçmişinde bir çok toplulukla birlikte demokratik topluluklar bütünlüğü içinde farklı olana saygılı, hoşgörülü birlikteliği, yaşamıştır. Avrupa'da farklı toplumlar arası çatışmalar sürerken, Türk-Osmanlı imparatorluğu farklıları barış ve hoşgörü düzeninde bir arada tutmayı ve yaşatmayı başarmıştır.

Toplum neyin ne olduğunu ne olmadığını ortak maşeri vicdanında bilmekte ve ona göre varlığını sürdürmektedir. Toplum yapısında gözlenen farklılıkları ayrıştırıcı değil, zenginlik olarak görmek Türk Milleti'nin tarihten gelen en önemli vasfıdır. Bu nedenle farklı coğrafyalarda farklı din mensubu, farklı ırktan topluluklarla bir arada yaşama gerçeğini gösterebilmişdir. Toplumu ayakta tutan tüm değerler, bu değerlere karşı olanlarca aksine dayatmaya maruz kalsa da köklü etkilenmeden bahsetmek mümkün olmamıştır. Toplum mühendislerini şaşırtan da bu temel gerçekliktir. Batıcılar, Hıristiyanlaşmaya uygun batı kültürü, hukuku ve yaşayışı ile asimile edebilecekleri sandıkları Türk Milleti'nin aksine gelişme içinde olmasının şaşkınlığına girmişlerdir. Avrupa birliğine alma süreci tersine dönmüşse bundan dolayıdır. Yönlendirici tüm çabalara, dayatmalara karşı tarihsel kimliğini ve dokusunu kaybetmeyen Türk insanının bu direnci tarihi bir vakıadır. Türk Milleti'nin kendi değerlerinin taşıyıcısı yönetici kadrolarla yarınlara daha güvenle bakacağı ve tarihi kimliğine uygun misyonunu yükleneceği açıktır. Batı'yı, batıcıları ürküten de bu yönelmedir.

Uzun yıllar boyunca köyden kente göçün getirdiği kentlerde yığılmaların yaşandığı Türkiye'de sorunlar da büyümüştür. Kent'lere gelenler, cemaatler oluşturmuştur. Cemaatlerin modernleşmesi, Avrupa'da yaşandığı gibi, Türkiye'de de yaşanmaktadır. Toplumun

farklı eğilimdeki insanlarının gettolaşmasını teşvik etmek, sosyal statü tabakalaşmasını da beraberinde getirmiştir. Toplumun tüm kesimlerinin entegrasyonunu sağlamak olanaksızdır. Her toplumda farklı tabakalaşma vardır ve olacaktır. Önemli olan bu farklılığın uçurum boyutuna yükselmesini önlemektir. Mistik duygularla yaşamını düzenleyen insanların varlığı, ürkütücü iç tehdit olarak değerlendirilmemelidir. İç tehdit değerlendirmesi toplumun keskin çizgilerle ayrıklaşmasını teşvik demektir. Haksızlık duygusunun insanı kışkırtıcı dürtüsü, gözardı edilmemelidir.

Çağdaş, aynı çağ içinde olan ve yaşayan, çağdaşlaşma ise çağa uymak, çağa egemen olan değerleri kabul ederek, düşüncede yaşamın her alanında dünyanın gittiği yola uzak kalmamak demektir. Tarihe bakıldığında her dönemde bir dünya görüşünün egemen olduğu, diğer toplumların onu taklit ettikleri görülür. Hal ve hareketiyle giyim ve kuşamına varıncaya kadar egemen değerlere göre yaşamak çağdaşlaşma olarak kabullenilmiştir.

Çağdaşlığı dolayısıyla ilericiliği, entel barlarında, medyada her türlü ahlaksız yaşantı sananlar, laikliği de hertürlü rezaleti yapabilme özgürlüğü olarak görmektedirler.

Çağdaş toplumlarda açıklık, şeffaflık, özgürlük esastır. İnsan hakları demokrasi, hukuk devleti öndedir. Herkesin yaptığının yanına kar kalmaması esastır. Suçlunun ya da iyi yönetemiyenin bedelini ödemesi demektir. Delilli, ispatlı suçluları cezalandırmadır. Lekeli ve beceriksiz siyasetçilerin ise seçimle tasfiye edilmesidir. Oysa Türkiye, çağdaşız diyen siyaset ve yönetim sahasında boy gösteren beceriksizler elinde tıkanmıştır. Çağdaş toplum ve çağdaş devlet anlayışı oluşamamışsa bu nedenledir.

İslam dünyasında çağdaşlaşmak, ilerlemek, batılılaşmak - muasır olmak, İslam'dan uzaklaşmakla aynı anlamda yorumlanmaktadır. Oysa İslam'ın kaynağı Kuran bizzat ilerlemeyi, gelişmeyi teşvik ederek, okumakla, öğrenmekle, uzayın derinliklerine yönelik gözlem ve araştırmayla ilerlemeyi telkin etmiştir. Bir müslüman için ilk emir "Oku" dur. İslam insanlara, "İlim Çin'de dahi olsa gidin alın" ilkesine

göre bilimsel bilgi için, "doğuştan mezara kadar ilim" ilkesi ile çağı yaşamayı, çağı aşmayı hedef göstermiştir.

Çağdaşlık adına taassup, Türkiye'nin kaderi imiş gibi lanse ediliyor. Çağdaş devlet anlayışında artık ideolojisiz dönem başlamıştır. İdeolojisiz devlet anlayışı, çağdaşlığın ve uygarlığın ölçütü görülmektedir. Türkiye ise hala ideolojik devlet sorununu yaşamaktadır. Bu Türkiye'nin kaderi değildir. Ne yazık ki İslam'ı çağın dışında görenler, çağın insan özgürlüğüne-devlet anlayışına getirdiği yeni anlayışı kabullenememektedir. Bilgi çağında devletin dayanılmazlığı, çağdaşlık adına dayatma şeklinde ortaya çıkmaktadır. Bireysel özgürlüklerin genel kabul gördüğü bir dünyada, resmi ideolojik devlet politikasını ve uygulamalarını olsa olsa çağdığı yaklaşım olarak görmek gerekir. Artık çağdaşlık, bilgi toplumu - sivil toplum - postmodern toplum, insan hakları, hukukun üstünlüğü olarak anlam kazanmıştır. Çağdaş yobazların anlamadığı da bunlardır.

IV- KÜRESEL DEVLET İÇİN
Bilgi Toplumu

Dünya; yeni yüzyıla girerken artık bilgi toplumunun doğal gereği olan sivil topluma dönüşmektedir. Geleneksel toplumda devlet bir anlamda herşeydir. Meşruiyet dayanağı ise geleneksel değerlerdir. Devlet egemenlik hakkını ve gücünü kimse ile paylaşmaz. Siyasal otorite paylaşılmazdır. Oysa modern toplumda devlet egemenliğini vatandaşı ile paylaşmak zorundadır.

Demokratik mekanizmalarla devlet yasal, siyasal ve denetim kurum ve mekanizmaları ile denetlenebilmektedir. Postmodern toplum da ise, devlet salt yerel değil, uluslarası platformlarla da devlet egemenliğini paylaşmak durumundadır. Uluslararası hukuk, ulusötesi enformasyon, çevre, kadın, çocuk hakları, insan hak ve özgürlükleri gibi evrensel değerler konusunda devletler kendi vatandaşları üzerinde son güç olmaktan çıkmaktadır. Bölgesel, ulusal ve nihayet global vatandaşlık kavramı uygulanır hale gelmiştir. Böylesine oluşan bilgi toplumu artık ideolojik toplumun karşıtı olarak görülmüştür.

Bilgi toplumu ile ideolojik toplumun taşıyıcıları da ayrışmıştır. İlkinde bilgi toplumunda tamamen bilgi yüklü uzman unsurlar varken, ikincisinde asker - polis - ideolojize edilen yargı mensupları ve politikacılar sözkonusudur. Yine her ikisinde temel düşünce açısından da farklılık gözlenir. İlkinde akıl bilim ve rasyonalite nesneler sözkonusu iken, ideolojik toplumda doğmatizm, yanılmazlık ütopik düşünceler egemendir. Sadakat kavramında da zıtlık hakimdir. Bilgi toplumunda birey, akıl, düşünce, yaratıcılık, özgürlük, hak, hukuk, gelişme, kalkınma, ilerleme, refahın yaygınlaştırılması, sosyal adalet ve güvenlik önplanda iken, ideolojik toplumda sadakat, uyum, rejim, ideoloji, şef, kahraman, uyum gibi kavram ve değerler egemendir. Bilgi toplumunda bilgi, bireyin özgürleşmesi, refahının artırılması için kullanılırken, ideolojik toplumda hemen herşey rejimin devamı için kullanılır.

Türkiye, dünyadan ayrı kalamaz. İdeolojik devletten, süratle sıyrılarak kendi değerlerini çağın değerleri ile bütünleştirerek, insanına huzuru ve mutluluğu sağlayacak ortamı sağlamalıdır.

Aynı zamanda Bilgi çağı değerleri ve güçleriyle donanmak gerekir. Türk Milleti kendi değerleri ile bilgi çağının değerlerini içselleştirerek, bilgi çağının teknolojilerinden yararlanarak korumalı ve geliştirmelidir.

Her devleti yöneten düşünce vardır. Her kurum, her örgüt ve nihayet her devlet bundan uzak değildir. İnsanlar, iktidarlar, değişse de hep aynı kalan herşeye yön veren yönetenleri yönlendiren bu düşüncedir.

Türkiye Cumhuriyeti, devrimci bir cumhuriyettir. Savaşan devrimci düşünce kendisi ile çelişen her gücü alaşağı etmekten çekinmeyen düşüncedir. Bu düşünceye dayalı cumhuriyeti koruma ve kollama görevini, cumhuriyetin kurucusu Atatürk gençliğe vermiştir. Ancak siyasetin dışında kalmasını istediği Ordu, koruma ve kollama görevinin kendisine ait olduğunu ifade etmektedir. Ordu askeri müdahale ile kendi yaptığı anayasa ve ilgili yasalarla kendini görevlendirmiştir. Her askeri müdahalenin bu yöneten düşünceye ve yapıya

aykırı sapmayı doğrultmak için yapıldığı iddia edilmiştir.[229] Rejimin tehlikede olduğu gerekçesiyle devlet yetkisi kullanılarak, devleti felç eden hukuk dışılığa iten uygulamaların kabul edilebilir yönü yoktur. Devlet, demokratik ülkelerde kurallara dayalı olması ile kendini belirler. Devleti devlet yapan standartların yerleşerek kuralların vatandaşlar arasında ayrım yapmaksızın herkes için işletilmesi esastır. Kuşkusuz bu sorumlu devlet adamları ile sağlanabilecek konudur. Sorun, kişiler olduğu kadar kişilerin uygulayacağı kuralların ülke ve vatandaş gerçeklerine göre düzenlenmesinde yatmaktadır.

Kaba güce dayalı, para ile kişileştirilen devlet yönetme anlayışı kapalılığı, gizliliği getirir. Kuralların güvencesi olacak hukuk devleti gerçeği ancak açık ve şeffaf kurumlarla anlam kazanır. Kurallara uymayan yöneticinin kural gereği görevde tutulmaması batı demokratik sistemlerinin sağlıklı işlemesinin temel nedenidir. Devletin çıkarı, halkın çıkarına uygun olduğu nisbette anlam ifade eder. Bunu gösterecek olgu ise devletin halkın inancı, değer yargılarına göre düzenlenmesi ve sadece milletin yararına olan anlayışı, devlet'in görevi olarak görmesidir. Aksi halde halkın iradesi, özlem ve beklentilerine karşı sadece kendi istediğini telkin ederek, ona uyulmasını ve belirlenen kalıba göre düşünülmesini ve yaşanılmasını isteyen devlet, halkın devleti olamaz. Olsa olsa oligarşik zümrenin egemen dikta devleti olur. Demokratik devlet olamaz. Devlet, toplumun tümünün devleti olmak durumundadır. Bir kesimin düşüncesine ve yararına göre uygulanan devlet anlayışının, o devleti laçkalaştırmaktan başka sonucu olamaz.

Dünyanın herhangi bir yerindeki bilgiye 3 saniyede ulaşabilir hale gelen insanoğlunun, teknolojide katettiği yollar ortada iken gereksiz konularla insanların kafalarının karıştırılmasının hangi amaçlarla yapıldığı ortadadır. 60'lı yıllarda bilgi kendisini 40 yılda ancak ikiye katlarken, 70'li yıllarda 8'e, 90'lı yıllarda 4'e katlarken şimdi yılda iki defa kendini katlar hale gelmiştir. Kuşaklar arası teknolojik iletişim kopukluğu sosyal bir gerçek olarak karşımızdadır. Çağa, tek-

229.Bkz;Cüneyt Arcayürek: Darbeler ve Gizli Sevisler, Ankara 1985, Bilgi Yayınevi.
.Yılmaz Öztuna: Türkiye'de Askeri Müdahaleler, İstanbul 1987, Tercüman Yayınları.

nolojiye ayak uyduramıyanların, kendini yenileyemiyenlerin ayakta kalması mümkün değildir. Ya değişim ya yokolmak bireylerin ve kitlelerin kaçınılmaz akibeti haline gelmiştir. Bu ise devlet'in sürekli sorunlarla boğuşması demektir.

Kuşkusuz, dünya yeni bir dönüşüm yaşamaktadır.[230] 20. yüzyılın kuralları da değişmektedir.[231] Globalleşen dünya gerçeklerine uyum gösterilmemesi halinde saf dışı kalmak kaçınılmazdır. Bilgi toplumuna giden dünyada, korku toplumunda kalınamaz. Devlet'te toplumsal bu gelişmenin dışında kalamaz. İletişim devriminin bilgi toplumunu geliştirmesi, devletlerin de politikalarında dönüşümü kaçınılmaz kılmaktadır. Değişen ve gelişen toplum dinamikleri karşısında toplum mühendisliği ile tek tip insan, tek düze toplum oluşturma çağdışı kabul edilmektedir. Devlet'in toplumdaki bireylerin ve sosyal tabakaların farklılıklarını kabul ederek iç barışı sağlaması gerekir.

Yeni yüzyıl dinsel farklılıkların, devlet karşısında eşit olması gerçeği yanında toplumdaki farklı etnik ve kültürel yapıların da devlet tarafından eşit kabul edilmesini zorunlu kılmaktadır. Çeşitliliğin toplum için zenginlik olduğu düşüncesi, farklıların bir arada yaşama gerçeği ile örtüşmektedir. Türkiye'de sağ'ın populizmden, sığlıktan kurtulması gerekir. Sol'un ise halktaki ve dünya'daki gelişmelere karşı kısır politikaları bir tarafa bırakarak, tarih, inanç ve milli kültüre yabancılığını bir tarafa bırakması gerekir. Siyasi görüş farklılığına sahip aydınların, bilim adamlarının, partilerin öncelikle toplumu ve çağı iyi algılayıp Türkiye'yi dünyaya kapalı kılan, dünya ile arasını açan demokrasi dışı gelişmelere birlikte tavır sergilemeleri gerekir. Aksi durumda, Türkiye'nin yeni yüzyılın onurlu güçlü ülkesi olması sözkonusu olamaz.

Türkiye'de devlet, denetimsiz devletlerin tipik bir örneğidir. Çıkış için, ülke iç dinamiklerinin bu yapıya izin verecek şekilde değişmesi gerekir. Ancak devleti yöneten düşünce, var olan yönetim anlayışı ile resmi ideolojiye sıkı sıkıya sarılarak tarihin gerçeklerine karşı direnmektedir.

230.Bkz; Charles Keith Maisels: Uygarlığın Doğuşu, Çev. Alaaddin Seval, Ankara 1999, İmge Yayınları.

231.Bkz; Georges Langlois: 20.Yüzyıl Tarihi, Çev. Ömer Turan, İstanbul 2000, Nehir Medya Yayıncılık.

Devlet resmi ideoloji ile manüple edilirken, seçilenlerin devlet yönetimindeki sınırlı iradesi, hukuk dışı oluşumların devlet gücünden yararlanarak güç elde etmesine de olanak sağlamıştır. Yozlaşma eğiliminde olan devletlerin yıkılma örnekleri geçmişte olduğu gibi günümüzde de gözlenen bir gerçektir.

Yozlaşmanın temel nedeni devletçiliktir. Devletin denetimsiz kılınmasıdır. Atananların seçilenlerin üzerinde irade sahibi olmasıdır. Böylece, hukuk dışı oluşumların devleti güvence görerek yasal olmayan güçlerle işbirliğine girmesi kaçınılmazdır. Kapalı, devletçi, ideolojik devletlerde gözlenen gerçek, doğu bloku ülkelerinin çöküşü ile ortaya çıkan ekonomik yıkımdır. Yeni devlet anlayışında ideolojik değil açık ve şeffaf devlet modeli vardır. [232]

Kuşkusuz, "Devletin sırrı olmaz" anlayışı uygulamada tartışılmaktadır. Her devletin ali menfaatleri için güvenliği içeren sırları olacağı kabul edilmektedir.

Her ne kadar uydularla, askeri bölgelerin havadan gözetlenmesi ve internet ile bilgilere ulaşma mümkün ise de, yine de insana dayalı bilgi toplama devam etmektedir. CIA, MOSSAD bilgi ve belgeleri, dezinformasyon amacıyla İnternet'e verilmesi gereken kadar vermektedir. İktisadi çıkar için uygulama alanı olarak Know How teknik alana kaydırılmıştır. Ancak stratejik amaçlı taktiksel planlamalar ve uygulamalar, güvenlik boyutunda sır olarak saklanmaya devam edilmektedir. Yeni yüzyılın slogan düşüncesi şeffaflıktır ancak bu bir yere kadar kabul edilmektedir. Kimden neyi ne için saklayacağına karar verenler, sırlarıyla beraber dünyadan gitmektedirler. Milli strateji denilen devletin niyetleri, sır kapsamı içinde mütalaa edilmektedir. "Dünyada globalleşme ile herşey sır olmaktan çıkmıştır, devlet sırrı olmaz" anlayışı egemen güçlerin hegemonyası altına almak istediği ülke aydınlarına verilen uyuşturucu'dur. Aydınlar bu tuzağa düşerek, "globalleşen dünya, dünya küçüldü, iletişimde büyük gelişme" gerekçelerine sığınmaktadırlar.

232.Bkz; Prof. Fahri Armaoğlu, 20.Yüzyıl Siyasi Tarihi, 1914-1995, 13.Bası, Ankara, Alkım Yayınları.

"Soğuk savaş"tan kurtulan dünya şimdi de "terör savaşı" dönemine girmiştir.[233] Devlet'in temel görevinin halka ait ne varsa onu korumak, kollamak, geliştirmek olduğu açıktır. Halkı ile kavgalı, halkın inancını, tarihini, kimliğini ve kişiliğini değiştirme amaçlı devlet politikası ve devleti yöneten düşünce olamaz, olmamalıdır.

Tarih bilinci yaratmak, devletin temel görevlerinden biridir. Tarihle barışmak üzerinde özenle durulması gereken konudur. Geçmişin sıkıntılarını bugüne taşımamak ve daha gerçekçi hareket için tarih bir aynadır. Modernite tarihin, tarihçiliğin yol göstericiliğine muhtaçtır. Çağdaşlaşma, teknolojiye hakimiyet ve tarihi özgürce yorumlayabilmektir. Bugünü dünle irtibatlandırmanın önemi hergeçen gün artmaktadır. İnsanoğlu binlerce yılın düşüncesini ve yaşayışını öğrenebilmek için kazılarla uğraşıp bugüne ışık tutacak çabalar içinde iken, Türkiye'nin tarihi milad olarak 1920'li yılları seçmesinin bilimsel hiç bir gerekçesi ve dayanağı yoktur. Bulunduğu coğrafyada bin yıldır varolan Türk Milleti "1920 li yıllarda birden ortaya çıktı" yorumu sadece Türk yöneticileri için geçerli olsa da dünya için geçerliliği olmayan boş bir kurgudur.

Osmanlı devleti, bir dünya devleti olarak 600 yıl yaşamıştır. Dünya devleti demek, devletin sahip olunan güç ile dünyanın düzenini ve barışını sağlamakla kendini yükümlü hissetmesi demektir. Tüm yeryüzünü tapulu mülkü görmemek, kendi inancını, kültürünü dilini zorla dayatmamak demektir. İfade açıktır. "Nizami Alem" için devletin varlığını adaletle kabul ettirmek esastır. Bir dönem dünya'ya hakim olan İngiliz, Fransız, Çin sömürge anlayışı, bu devletlerin zorbalıkları ile doludur. Şimdi ise ABD dünya devletidir. SSCB'nin yıkılması sonrası tek süper güç olan ABD kızılderililere uyguladığı soykırımın benzerini şimdi kendi çizgisinden çıkmaya çalışan İslam ülkelerine yönelik yapmaktadır. Dünyanın huzuru için kullanılması gereken güç, Hıristiyan ve Musevi dışındaki toplumlara yönelik kullanılmaktadır.

233.Bkz; Mehmet Ali Civelek:Küreselleşme ve Terör, Terör kavramı ve Gerçeği, 2.Bası, İstanbul 2002, Boyner Yayınları.
.J.Rees Chris Hermes: Emperyalizm, Küreselleşen Devlet ve Savaş, Der: İsmet Şahin, Ankara 2002, Praksis Yayınları.

Büyük devletler büyük coğrafyalarda gezinir. Güçlü ekonomi güçlü devlet demektir. Güçlü devlet ise sözü dinlenir bölgesinde ve dünyada politikasını uygulayan devlettir. Kültürün sağlamlığı, etkisi, devletlerin diğer devletler üzerinde psikolojik hegemonya nedenidir. Türkiye, tarih boyunca hep dünya devleti olmuştur. Bölgesinde ve dünyada etkin sözü dinlenir devlet olma özelliği, cumhuriyet döneminde gerçekleştirilememiştir. Milletin kendisi olan değerleri, inancı, tarihi, kültürü yok varsayılarak, egemen gücün elinde Türk Milleti, yolunu rotasını şaşıran şaşkın hale düşürülmüştür. Cüce adamların iktidar kavgası ile kadük bıraktıkları Türk Milleti'nin kendisini kuşatan zincirleri kırması kaçınılmaz bir beklentidir.[234]

Güçlü Osmanlı döneminde yabancı devletlerle ilişkiler gerginleşince, Veziriazam aracılığı ile öfkeli padişahı sakinleştirmek için, elçiler 50-60 kişilik mahiyetleri ile beraber Yedikule zindanına hapsedilirlerdi. Prut seferi öncesi Rus elçisi Tolstoy, 1787 seferi öncesi yine Rus elçisi Bulgakof ve Napolyon Mısır'ı istila ederken, Fransız işgüderi Ruffin'in Paşakapısındaki oyalama girişimlerinden ötürü zindana gönderilmişlerdir. Türkiye Cumhuriyeti devletinde ise Başbakanlar, batı ülke ziyaretlerinde alt düzey memurlarınca karşılanmaktadır. Bu yaklaşım tarzı Türk devlet adamlarını rahatsız etmemektedir.

Cumhuriyet dönemi Türk modernleşmesi, Türk Milleti'nin kafasında ve başka halklarda çok az yer tutmaktadır. Turistlerin ziyaret ettiği yerlerin tamamının Osmanlı ya da Osmanlı öncesine ait oluşu Türk kültür geçmişinin muhteşem özelliğinden kaynaklanmaktadır. Cumhuriyet, Osmanlı yerine yeni bir modernizm, başarı, özellik koyamamıştır. Demokrasi açısından 191 ülke içinde 136. sırada olan, bilimde, sanatta, teknolojide ilk 50 ülke arasına bile giremiyen bir Türkiye, bir dünya devleti olma özelliğini Osmanlı'nın yıkılması ile kaybetmiştir.

20 yıldır sürdürülen yüksek enflasyonist ekonomik politika, İslam ülkeleri ve Avrupa'dan dışlanma, işlemeyen yargı, çağdışı ya-

234.Ahmet Akgündüz, Belgeler Gerçekleri Konuşuyor, Cild 4, s. 132.

salar, Sevr özlemleri, yöneten düşünce sahibi egemen güçler için önemli değildir. Onların dilinde laiklik ve irtica iddiaları vardır. Korunmak istenen, yöneten düşünce ilkeleridir.

Toplum yönünü görmelidir. Yönsüzlük bilinçli bir hareketsizliğin sonucudur. Devlet siyasetinde izlenecek temkinli stratejiler vatandaşa açık olarak gösterilmelidir. Aksi halde devlet, devletin yönü ve vatandaşın beklentisi arasında onarılamaz güvensizlik ortaya çıkar ki sonu kaostur.

Edirne ile Iğdır arasına sıkışmış Türkiye geleceğin dünyasına yön veremez. Türkiye'nin hinterlandı Arnavutluk'tan, Hazar denizinden, Basra **körfezinden başlar. Osmanlı anayurdunu k**orumak için uzak coğrafyalarda varlığını hissettiriyordu. Bugün de ABD, ülke güvenliği gerekçesiyle, dünya coğrafyasının hemen her yerinde askeri güç bulundurmakta, muhtemel saldırılara yerinde cevap verme stratejisni uygulamaktadır.

Siyasi coğrafya kağıt üzerindeki haritadır. Ülkelerin ekonomik coğrafyaları, nüfuz sahaları ise siyasi coğrafyadan farklıdır. Mevcut durumunu kabul eden, razı olan devlet, sözü dinlenir olmaktan çıkar. İşte son 50 yıldır Türkiye bölgesel tüm olaylarda hiçbir ulusulararası toplantılarda yoktur. Mekik diplomasinin arenasında yoktur. Büyük olmanın ilk şartı siyasi coğrafyaya rıza göstermemekdir. Bölgesinde etkisini ve ağırlığını kaybeden devlet, uluslararası ilişkilerde gözönüne alınmaz. Büyük millet, büyük düşünen önderleri ile coğrafyasında saygın yeri alır.

Türkiye'nin Stratejik Yönü

21. yüzyıl Türkiye ve Türklerin etkin ve öncü rol oynayacağı yüzyıl olacaktır. Küresel işlev iddiası ile bir dünya devleti olmak için hemen herşeye sahip olan Türkiye, yüksek vasıflı ufku geniş yöneticilerle yarınlara umutla hazırlanmalıdır.

Belirlenen hedeflere, temel yaklaşımlarla, cesur tercihlerle, akılcı yöntemlerle yürünmelidir.

Bu geçerli ve gerçekleşebilir hedef olmaktan ziyade tarihin zorunlu kıldığı, coğrafi konumun gerekli hale getirdiği, dini, kültürel ve etnik yapının kaçınılmaz kıldığı misyon sonucudur. Gerek bölgesel konjöktör gerekse dünya konjöktörü bunu göstermektedir.

Türk dünyasının önemli kısmı üzerindeki Sovyetler birliği örtüsü kalkmıştır. Çin hegemonyasındaki Doğu Türkistan dışında Türk dünyası tam olmasa da bağımsızlıklarını kazanmışlardır. İslam dünyasının, Batı'nın teknolojik üstünlüğüne dayalı emperyalist yönetimden kurtulma çabası artmaktadır. Yüzyılın en önemli enerji kaynakları İslam ülkeleri olan Arap-Türk ve diğer ülkelerdedir. Varşova Paktı'nın dağılması Türkiye'nin doğu-batı ve kuzey sınırlarındaki gerilimli demir perdeyi kaldırmıştır. Balkanlarda; Bulgaristan, Romanya ve Yugoslavya'nın Moskova merkezli tehdit unsuru kalkmış, geleneksel Balkan ilişkilerine dönülmüştür. Yunanistan, Avrupa birliği içinde geleneksel batı yaklaşım tarzını aynen devam ettirecektir. Kurulduğundan beri sürekli batı desteği ile Türkiye aleyhine genişleyen Yunanistan'ın Türkiye için tehdit olması sözkonusu değildir. Türkiye artık Yunanistan karşısında batı desteği ve baskısı nedeni ile kaybettiklerinin farkındadır ve benzeri gerilemeyi kabul edecek düşünceden uzaklaşmıştır. Türkiye, Balkan ülkeleri ile tarihten gelen birlikteliği göz önüne alarak karşılıklı yararlar üzerine dayalı işbirliğini geliştirmelidir.

Her zaman jeostratejik tehdit olan başta Kırım olmak üzere, Kafkasya tekrar Türkiye ile Orta Asya Türk devletleri arası köprü işlevine bürünmektedir. Kafkasya'da, Gürcistan, Ermenistan, Azerbaycan, Çeçen ve İnguş özerk yönetimleri ile Rusya'nın Kafkasya ağırlıklı Türkiye üzerindeki askeri tehditi ikinci plana düşmüş, Türkiye ile Rusya arasında yakın işbirliği artmıştır. Her iki ülke arasındaki ilişkiler daha da artırılmalıdır.

Arap ülkeleri arasındaki sorunların azalması gerekir. En azından bölgesel tehdit İsrail ve bölge enerjsi için sürekli kendi aralarındaki ihtilafları körükleyen batıya karşı birleşmenin zaruretine inanan bölge ülkeleri arası yakınlaşmanın artacağı görülmektedir. Bu ülkelerle Türkiye'nin tarihten gelen kültürel birlikteliğinin artarak

gelişeceği kaçınılmazdır. İslam ülkeleri arası yakınlaşmanın artacağı ise batı'yı endişeye sevketmektedir. Bunda da öncü olacak ülkenin Türkiye'den başkası olmayacağı, olamıyacağı açıktır. Türkiye'nin tarihten gelen öncü rolü oynamaktan kaçınması artık mümkün değildir.

Coğrafi olarak Türkiye'nin üstünlük stratejisi, Avrupa, Ortadoğu, Balkanlar, Kafkasya, Afrika bölgesi hayati güvenlik çıkarlarının bulunduğu bölgelerdir. Yeni büyük güçlerin ortaya çıkabileceği, müstakbel büyük güç savaşlarının cereyan edeceği, karşılıklı bağımlılığa dayanan uluslararası ekonomik sistemin işlemesinde merkezi değer taşıyan Ön Asya bölgesi, Türkiye'nin, stratejik konsepti için kaçınılmaz rol oynayacağı bölgedir. Avrupa, Doğu Asya ve Basra körfezi ABD refahı için hayati bölge ise de bölgedeki muhtemel karşıklıkların ABD'yi büyük oranda etkileyeceği ortadadır. Bu nedenle Bölge için Körfez savaşı ile birlikte güçlü bölge devletinin ortaya çıkmaması için çabalar gösterilmiştir. İran kendine gelemeden, silahlandırılan Irak'la savaştırılmıştır. Her iki ülkenin tüm kaynaklarının kurutulmasına çaba sarfedilmişttir. Güçlenen Irak ise bu kez Kuveyt işgali teşvik edilerek işgale karşı Irak'ın tüm gücü kırılmaya çalışılmıştır. Terör bahanesi ile Afganistan ve Irak işgal edilmiştir. İsrail'i tehdit eden önemli bir güç dağıtılmış, bölgenin önemli petrol bölgesine el konulmuştur.

"Uydu, kontrol altında bölge ülkeleri" stratejisinin yeni yüzyılda yürüyebileceği mümkün değildir.

Türkiye, batı ve onun lideri ABD için hayati bölge'nin tam ortasındadır. Ortadoğu petrolü yanında yeni Hazar petrol bölgesi, Batı için stratejik önemi her geçen gün artacak ilgi alanlarıdır. Türkiye, Orta Asya ile Avrupa ve Akdeniz arası köprü bölgesidir. Batı için Türkiye, jeostratejik ölçülerde birinci öncelikli tehdit unsurudur. Türkiye'nin batı'nın uydusu olmasının orta vadede mümkün olamıyacağı batı stratejistlerince bilinmektedir. Batı yanlısı Türkiye yöneticilerinin de sürekli batı yanlısı politika uygulayamıyacakları ortadadır. Bu nedenle istkrarlı bir Türkiye'nin kontrolden çıkan bir Türkiye'ye dönüşebileceği beklentisi, Batı ve dolayısıyla ABD'ni tedirgin etmeye başlamıştır. Otoriter yönetim altında bir Türkiye Batı

için herzaman kontrol altındaki bir Türkiye demektir. Bu bir noktada uluslararası pazar ekonomisinin batı lehine işleyişini güvence altında tutma politikasından kaynaklanmaktadır. Zira batı stratejik karar mekanizmaları, İkinci Dünya Savaşı öncesinin iki önemli gücü olan Almanya ve Japonya'nın rolünü gözardı etmemektedirler.

Kendine yeterli kapalı ekonomi amaçlı ekonomik milliyetçilik ve buna paralel gelişen ve iktidarı ele geçiren totaliterizm ve militarizmin halkla birlikte yönetime gelmesi batının korktuğu gelişmelerdir. Bu nedenle batı için, muhtemel güç olabilecek ülkelerde, askeri gücü NATO bünyesi içinde kontrol altında tutmak, siyasi karar alıcıları da askeri yönetime ortak ederek, askerden bağımsız yönetim biçiminin gelişmesini önlemek amaçtır. **Yarı askeri demokrasi, bu tip ülkelerde halkı dizginlemek için model olarak desteklenmektedir.** Özellikle Türkiye gibi tarihsel güç olarak var olan bir devlet, batı dışı sapmalara karşı müdahale ile hizaya getirilmek istenmişse sırf bu nedenledir. Ancak, aksine düşünenleri tasfiye sürecine karşın yeni yüzyılda Türk Ordusu içinde daha fazla batı'ya bağlı stratejik subayların ülkede batı yanlısı politika uygulayabilecekleri mümkün görülmemektedir.

Benzeri durumu bölge ülkeleri içinde söylemek mümkündür. Güçlü ekonomik olanaklar yanında iletişim ile ABD'nin dünya çapındaki gücünü meşrulaştırma çabalarının yeni yüzyılda etkisini ve inandırıcılığını kaybedeceği açıktır. ABD liberal demokrasisinin, herkes için kabul edilebilir ve boyun eğilebilir cazibe ve etki merkezi olacağı kanaati, önemli ölçüde sarsılmıştır. ABD' nin liberal demokratik değerleri ve kültürü, ABD askeri gücünün uluslararası hukuku hiçe sayan müdahaleleri ile ortaya çıkan ezici uygulamaları ile anlamını yitirmeye başlamıştır. ABD dünya halklarına liberal demokratik insani değerler ile kendisinin jeostaretejik öncelikleri konusunda açmazda olduğunu yansıtmaktadır. Ülkelerin ABD'ye bakışı bu iki eksen arasında gidip gelmektedir.

Türkiye tarihi rolü için, saplantılardan süratle kurtulmak zorundadır. Bunun için gerekli unsur kendi potansiyelini iyi bilip kendine güven duygusunu en üst düzeye çıkararak hareket etmektir.

Başka toplumlarla birlikte tarih yaratan Türk Milleti, ortak değer yargılarının yeni yorumlarıyla zenginleştirilen çağdaş değerlerle bunu gerçekleştirecek potansiyele sahiptir. 21. yüzyıl yeni olanaklar sağlarken bunu en iyi şekilde değerlendirecek milletin Türk Milleti olacağı hertürlü kuşkunun üzerindedir. Dünyanın dört bucağında işçisi, mühendisi, iş adamı, sanayicisi ile ekonomik yayılışının alt yapısını sağlayan, sanatçı, bilim adamı, yazarları ile söz sahibi olan ve 30'a yakın ülke silahlı kuvvetlerine eğitim veren çok taraflı ilişkilerle, genç dinamik nüfusuyla Türkiye, yeni yüzyılda "Ben varım" diyecek stratejik politikaları uygulayacak cesur ve bilgili yönetim anlayışı ve ona uygun yönetici özlemini de gerçekleştirecektir.

Yeni yüzyılın bilgi çağı gerçekliğine, doğmalarla, demogojilerle değil, tarih ve hukuk bilinci ile ifadesini bulan insan hak veözgürlükleri ile erişilebileceği bilinmelidir.

BEŞİNCİ BÖLÜM
SAVUNMA VE GÜVENLİK STRATEJİSİ

I- TEHDİT ANALİZİ
İÇ VE DIŞ TEHDİTLER

Bugünün iç ve dış tehdit analizini sağlıklı yapmak gerekir. Gerçekte Türkiye'de yaşanan; Türk-Osmanlı devletinin son döneminde yaşananlardan farklı değildir. Türk-Osmanlı devletinin son dönemlerinde, kavramlar ve sloganlar etrafında parçalanan aydın ve yönetici kadroların birliğinin bozulması ile dış güçlerin arzu ettiği kaos ortamında zayıf düşme ve nihayet kaybetme süreci yaşanmıştır.

21. yüzyılda Türkiye'de; 1900'lü yıllarda, imparatorluğun parçalanmasına ve devletin yıkılmasına neden olan vatan hainliği, çağdaşlık, Batıcılık, Avrupacılık, irtica, bölücülük ve takiyyecilik kavram ve akımları yine tartışılmaktadır.

İç Tehditler

Vatan Hainliği: Egemenlik isteği, her zaman ve her yerde iktidarı elinde tutanlarla, muhalifler arası kavgayı canlı tutmuştur. Güç sahipleri, kitleleri ortaya koydukları tehditle sürekli susturmaya çalışmışlardır. Bu iç tehdit paranoyasıdır. Vatan hainliği kavramı ile belirginleştirilen iç tehdit sürekli canlı tutularak, yüksek hasletlere sahip bilgili ve birikimli kişilerin bir yolla devre dışı bırakılmasına çalışılmıştır.

Önceleri Jön Türkçü-İttihatçı ihtilâller geleneği ile başlayan yönetim tarzı, halkın atılım yapmasına engel olmuştu. <Yeni Osmanlılar' olarak örgütlenen Batı'da yetişmiş unsurlar, aristokrat bir sınıf oluşturarak, Sultan Abdülaziz'i tahttan indirerek özgürlük getirmeyi amaçlamışlardı.

Alman Bismark doktrini etkisi ile şekillenen asker-sivil Jön Türk akımı, engel gördükleri Abdülhamid'i devirme mücadelesine girişir. Ülkenin sorunlarına çözüm getirme yerine entellektüel özellik taşıyan bu akım, rejimi değiştirme çabası dışına taşamamıştır. Ancak bu akım, iktidar tarafından fesat akımı olarak değerlendirilir. Gerçekten de bu akım, Batı'daki gelişme dinamiğinin ülkede oluşmasına hep engel teşkil etmiştir. Sultan değiştirme ile batının kanunlarını ve kurumlarını almakla her şeyin düzeleceği beklentisinde olanlar, "hayalperest yıkıcılar" olarak değerlendirilmiş, kitle desteğine sahip olamamışlardır.

1908 meşrutî hareketi ile bu kez istibdat ve irtica yanlıları, vatan haini olarak iç tehdit kabul edilir. 1900'lü yıllarda Jön Türkçü - İttihatçı elitler için Islahat ve İnkılâp'lara karşı çıkmak hainliktir. 1908'lerde bunlara verilen sıfat "mürteci" damgasıdır. Batılılaşma projesini yukarıdan aşağıya zorla gerçekleştirmek isteyenler örgütlenmişti. Bunlara karşı çıkmak da hainlikti.

Cumhuriyet döneminde durum değişmemiştir. Kurtuluş Savaşı "Osmanlı vatanının tamamiyeti, Makam-ı saltanat'ın halası ve Hilâfet-i Kübra'nın masuniyeti" şiarı ile başlatılmıştı. "Yüce hilâfet ve saltanat makamı ile vatan topraklarını yabancı istilâsından kurtarmak" amacıyla Büyük Millet Meclisi açıldı. Büyük Millet Meclisinin hilâfeti kurtarmak amacı ile kurulduğu ve açıldığı ilk toplanma gerekçesinde ifade edilir. Meclisin açılışı Hilâfet, İslâm ve padişah kavramları ile açıklanır. Millî hakimiyet ve Cumhuriyet kavramı 1921-1923 arası ihanetle eşdeğer kabul edilir. Ancak saltanatın ilgası üzerine bu kez saltanat yanlılarına bu damga vurulur. Halifelik kaldırılınca bu kez onu savunanlar bu damgayı yer.

1924 yılında muhalefet Terakkiperver Fırkasını kurar. Ancak iktidarı elinde tutan Halk Fırkası, Fırka'yı devrimlere karşı irticaî düşünceyi organize ettiği gerekçesi ile kapatır.[235] Bir çok aydın, idam edilir.

235.Sorgun, T.: Bitmeyen Savaş, İttihat Terakki'den Cumhuriyet'e, İstanbul 2003, KumSaati yy..

Dönemin Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt amacı açıkça ortaya koyar; "Türk ihtilâlinin kararı, Batı medeniyetini kayıtsız şartsız kendine mal etmek, benimsemektir. Bu karar, o kadar kesin bir azme dayanmaktadır ki önüne çıkacaklar, demirle ateşle yok edilmeye mahkûmdurlar. Bu prensip bakımından, kanunlarımızı olduğu gibi batıdan almak zorundayız. Böylelikle Türk ulusunun iradesine uygun harekette bulunmuş olacağız." derken yapılanları ve yapılacakları formüle eder.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında iç tehditte yeni vatan hainleri belirlenir. Bunlar Turancıların ırkçılık akımıdır. Rusya'da Stalin, Türkiye'de İnönü despotizmi, aydın kıyımına bu kez "farklı düşünen herkes, her fikir tehlikelidir" yaklaşımı ile devam eder. İnönü, "Irkçılık Türkiye'yi içinden, Turancılık dışardan yıkmak için bulunmuş en verimli tedbirlerdir"[236] der.

İç tehditte, vatan haini olanlar kategorileştirilir. Bunlar Şeriatçılar-İrticaî akım, Irkçı-Turancı (milliyetçi akım) ve Sosyalist-Komünistlerdir. 1945 sonrası komünistler hainler kategorisinde öne çıkar. Bu tehdit unsurları ile mücadele kaynak israfına, yetişmiş insanların harcanmasına, aydınlanma çabalarının durmasına neden olur. Bu şekildeki mücadele, demokrasinin farklıların bir arada yaşama temel ilkesine aykırı bir şekilde kesintilerle dejenere edilmesine, ekonomik kokuşmuşluğun toplumu saracak şekilde gelişmesine, gelir dengesizliğinin artmasına, Türkiye'nin dünyadaki saygın yerinin sarsılmasına neden olmuştur. Tıkanan sistemin sorgulanmak istenmesi ise önlenmiştir.

Sistemin kendisine sürekli düşman üretmesi, demokrasinin boğulmasına ve toplumsal barışın sağlanmasına olanak tanımazken, yetişmiş farklı eğilimdeki aydınların Türk toplumunu daha ileriye götürmesini engellemiştir.

İrtica: Millî birlik ancak dinî bütünlükten geçer. Milli birliği koruyan milliyetçiliğin ve onu sağlayan dini kimliğin tehdit görüldüğü ikinci bir dünya devleti ve toplumu yoktur.

Cumhuriyet tarihinde eşit düzeyde yola çıkılan ülkeler büyük aşamalar yaparken, sosyal sorunlar ile devlet-halk çatışması, top-

236.Sadak, N.: Milli Şef'in, Millet'e Büyük Dersi, , Akşam Gazetesi, 21 Mayıs 1944.

lum kültürü ile yönetici irade arası çatışmaları bir tarafa bırakarak, ekonomide ve sosyal yapıda önemli gelişmeler kat ederken, Türkiye hâlâ 1900'lerin sorunları ile boğuşmaya devam ediyor. Açlık sınırında nüfusun üçte bir yaşarken, devletin gücünü elinde tutanlar çıkar mantalitesi ile günübirlik politikalarla iktidar nimetlerinden yararlanma politikasını sürdürmeye devam ediyor. Sivil unsurlar, vatandaşı korkutup ya irtica ya darbe diyerek bölücülük ve irtica konusunu gündemde tutarak sorunların kangrenleşmesine neden olmaktadırlar.

İç tehdit kavramının ne olduğu ne olması gerektiği, her görüşe göre farklıdır. Ancak toplumsal barış için, birlik ve bütünlük için kabul edilmesi gereken iç tehdit, kamu düzenini bozan, ayrımcı her unsurdur.

Dünyada gelişmelerle kabul edilen anlayışlara rağmen, Türkiye hâlâ çağdışı olgularla uğraşmaya devam etmektedir. Çağdaş hemen hemen tüm devletlerde, hukuka aykırı, anayasal düzeni bozan her türlü eylem iç tehdit olarak görülürken, Türkiye'de bu ülkelerden farklı bazı kavramlara takılıp kalınmıştır. Bu kavram; tanımlanamayan irtica kavramıdır. Türkiye irtica sendromuna tutulan egemen güç handikabını yaşamaktadır.

İrtica, siyasî anlamda ilk kez Abdülhamid'e ve ona bağlı olanlara karşı 31 Mart 1909 yılında kullanılmıştır. Bu tarihten önce ise ateistlere, dinsizlere karşı kullanılan kelimedir. Cumhuriyet döneminde ise savaş sırasında din düşmanlarına sonra ise yapılan devrimlere karşı çıkanlar için kullanılmıştır.

Türkiye'de, sık sık gündeme getirilen irtica kelime olarak "Geriye dönüş" anlamını ifade etmektedir. İrtica; "gericilik"[237], "geri dönmek, ricat etmek, eski hayat tarzına dönmek".[238], mürteci; "geri dönen, İslâm'a karşı çıkarak cahiliye dönemlerine geri dönmek isteyen, Batılılaşmaya karşı çıkan, yeniliklere karşı çıkan"dır.[239]

İrtica toplumsal değişim biçimi değildir. Sınırlı yönelmedir. Her toplumda değişik boyutlarda da olsa irticai akımlara rastlanabi-

237.Eren, H.: Türkçe Sözlük, Ankara 1988, Türk Dil Kurumu yy., C. I. s. 716.
238.Yeğin, A.: Osmanlıca - Türkçe Yeni Lügat, İstanbul 1989, Hizmet Vakfı yy., s. 284.
239.Örnekleriyle Türkçe Sözlük, Ankara 1996, MEB yy., C.3.

lir. İrtica; geri kalmış, insan hak ve özgürlükleri geliştirilmemiş her toplumda potansiyel tehlikedir. Geriye dönüş özlemi içinde olan irticaî akımlarda salt dinsel motif aramak yanlıştır. Her ideolojik düşünce akımında geriye dönüş özlemi olabilir. Geçmişe özlemle dolu her türlü yönelme, irticaî akımdır.

Türkiye yönetimini ele geçiren Batı emrinde olan oligarşik gücün endişesi, Anadolu'ya hapsettikleri Türkiye'nin tekrar kendi kimliği ile dünya devleti olma iradesine sahip olma korkusudur. Bu korku, Batı dünyasında devam etmektedir. Türkiye'de yaratılan bu korku psikozu ABD'de komünizm korkusu ile oluşturulan hava ile benzerlik taşımaktadır. [240]

Bilinmeli, anlaşılmalı ve unutulmamalıdır ki; insan değerini yücelten, insanı insan yapan tüm olumlu düşünce ve gelişmelere karşı her türlü düşünce, irticadır.

Batı ülkelerinde irtica lafını duymak mümkün değildir. Batı dünyasında; Tevrat ve İncil hükümleri olan şeriata irtica, şeriatı savunanlara da mürteci denilmemektedir. Kilise'leri, cami'leri ve diğer mabed'leri, kilise okulları, partileri olan Batı'da, irtica ya da mürteci kavramının telaffuz edilmesi söz konusu değildir. Orada kavram olarak bile yokken, Türkiye'de dillerden düşürülmeyerek birinci tehlike olarak ifade edilmektedir.

Din istismarcıları, din baronları, dini kendi düşünce ve çıkarlarına göre istismar eden mürteciler her yerde olduğu gibi Türkiye'de de vardır. Ancak bu azınlık unsurların yasalarla önlenmesi mümkün iken her Müslüman'ı potansiyel irticacı olarak mütalaa etmek, başka niyetlerin ürünüdür. Türkiye'deki egemen oligarşik güç açısından irtica ile İslâm özdeş görülmektedir.

Hemen her ülkede olduğu gibi fikir düşünce ve eylemlerini tarihin mistik düşüncelerinden alan akımlar, Türkiye'de de vardır. Ancak bunlar çoğu kez gizli ve illegal çalışmayı esas alırlar. Niyet ve amaçlarını gizlemekle gizlilik perdesi arkasında hareket etmeyi tercih ederler.

240. Freeland, R. M.: The Truman Doctrine and The Origins of McCarthyism, s. 347.

Türkiye'de açık rejim yerleşmediği için legal yapılar budandığı için kapalı çalışan gruplar vardır. Gizliliğe dayalı çalışma içinde olan grupların başında, Dönme'ler gelir.[241] Dönme; cinsiyet, din, kültür, fikir, inanç bakış ve yaklaşım değişime uğrama, kendi iradesiyle ya da irade dışı dönüşmedir. Değişime ve dönüşüme uğrasa da kişinin biyolojik veya düşünce ve inanç kimliği, öz olarak korunur.

Türkiye'de Dönme'lerin devlet yönetimindeki etkinliği iyi bilinmelidir.[242] İslâm'ı ve Türklüğü dejenere etme çalışmalarındaki rolleri göz ardı edilmemelidir. Türkiye'de millete rağmen yapılanlarda baş aktörler, Dönme'lerdir. Dönme'ler, sadece Yahudi kimliklerini çağdaş Müslüman görüntüsü ile gizleyenler değildir. Rum ve Ermeni Dönme'leri de İslâmcı kimlikleri ile gerçek ırksal kimliklerini gizlemektedirler. Türkiye'de Sabetaycılar Dönme olarak ifade edilirken Rum ve Ermeni Dönme'leri göz ardı edilmektedir.

Gerek Yahudi gerek Rum gerekse Ermeni Dönme'lerinin aidiyetlik duygusu ile hareket ettikleri iktidarı paylaşmada ekonomik alanda güç elde etmede, rekabet içinde oldukları bilinmelidir.[243] Dönme'ler takiyye yaparak Türk ya da Müslüman olarak kendilerini tanımlamaktadırlar. Dönme'ler, gerçek kimlikleri ile sosyal hayatta görünmemektedirler.[244]

Türk veya Müslüman kimliği altında görülenlerin etkin konumda, kültürel değer yargılarını dejenere etme faaliyetinde bulundukları unutulmamalıdır.

Yeni yüzyıla girerken, Türk Milleti'nin millî ve manevî değerlerine husumet içinde olanların takiyye yaparak cumhuriyeti, demokrasiyi, İslâmiyet'i savunur gözüktükleri, gerçekte ise, ülke bütünlüğünü, birlik ve beraberliği zaafa uğratacak dış bağlantılarla her türlü iki yüzlü politika uyguladıkları göz ardı edilmemelidir.[245]

En büyük irticaî faaliyeti de rahatlıkla yapan Dönme'ler tarihin

241.Bkz; Küçük, A.: Dönmeler (Sabetayistler) Tarihi, İstanbul 2001, 5. Baskı, Alperen yy. Scholom, G.: Sabetay Sevi, Mesih mi Sahte Peygamber mi, Çev. S. Ayan, İstanbul 2001, Burak yy.
242.Safi, A.: Dönmeler Adedi, Zvi-Geyik yy.
243.Bkz; Zorlu Ilgaz.: Evet Ben Selanikliyim-Türkiye Sabetaycılığı, Belge yy.
244.Bkz; Galanti Avram.: Sabetay Sevi ve Sabetaycıların Gelenekleri, Çev. E. Ağca Zvi-Geyik yy.
245.Bkz; Eygi, M. Ş.: Yahudi Türkler Yahut Sabetaycılar, İstanbul 2000, 5. Bası. Zvi-Geyik yy..

karanlıklarındaki hurafeleri çağdaşlaştırarak, insanların buna inanmalarını sağlamak için sanal dünya meydana getirmektedirler. İrticaî akımların faaliyetlerine karşı aydınlatıcı çalışmalar yürütülmelidir.

Bunların yanında; Mason,[246] Lions, Rotary Dernekleri, sevgi gibi, hizmet verme gibi, yardım etme gibi, eğitim gibi insanî değerler yanında, insanlığın ortak değerlerini savunur kamuflajı altında dış merkez emriyle hareket etmekte, kendi milletinin ve devletinin değerlerini ikinci plana atmakta, millet bütünlüğünü sarsıcı düşünce görüş ve değerlendirmelerle yıkıcı ve bölücü çalışmalar yürütmektedirler.[247]

Bölücü akımlara gelince; bunların bir kısmı açıktan diğer kısmı ise örtülü faaliyette bulunmaktadır. Bölücü akımlar belli düşünce ve inançlara dayalı olarak ortaya çıkar.

Türkiye'de ayrılıkçı akımların başında PKK terör örgütü gelir. PKK terör örgütünün her ayrılıkçı hareket gibi belli bir yapısı eylemi, amacı vardır.

Bunun yanında;

- Türk Milleti'nin tarihî kahramanlarını, Batılı gözle eleştiri konusu ederek, gözden düşürme çabası içinde olanlar,
- Tarihî değerleri tartışma konusu ederek kuşku meydana getirmek isteyenler,
- Dinî bakış ve yaklaşım tarzlarını kaşıyarak ayrımcılık yapanlar,
- Etnik kimliklere hayalî dil, kültür yükleyerek ayrı ırk, ayrı topluluk meydana getirmeye çalışanlar,
- Anadolu topraklarının tarihî kalıntılarının gün yüzüne çıkarılmasını bahane ederek Türkçe isim yerine o isimlerle anılmasını sağlayarak kültürel etkinlik adı altında toprakların başkalarına ait olduğu bilincini uyandırmak isteyenler,
- Belirli bölgeleri Türk'ün mülkiyeti olmaktan çıkarmaya çaba sarf edenler bölücüdürler.

246.Bkz; Yahya, H.: Yeni Masonik Düzen, İstanbul, Vural yy. Ayfer, M. Ö.: Masonluk Nedir ve Nasıldır? Ankara 2002, 3. bası, Sim Matbaacılık.
247.Bkz; Baigent, M.-Leigh, R.: Mabed ve Loca, Çev. M. R. Mengü, İstanbul 2000, Emre yy.

Bu nedenle; her türlü yıkıcı ve bölücü irticaî faaliyetlere karşı Türk Milleti uyanık olmak zorundadır. Bunun için, çok yönlü etkinlikler düzenleyerek gerçekleri anlatmak, etnik kimliklerin bilinerek ve mensup oldukları örgüt, kuruluş, dernek ve vakıfların hangi iç ve dış ihanet şebekesine bağlı olduğunu deşifre etmek gerekir.

Türk Milleti, irticaî ve bölücü, yıkıcı akımlara karşı bilgiyle teçhiz edilmelidir.

Mafyalaşma: Tarihi seyri itibariyle mafyanın Sicilya'da başlayıp Amerika'ya daha sonra diğer ülkelere yayılması mafyayı uluslararası bir kavram haline getirmiştir. Amerikan La Cosa Nostra (LCN) ailelerinden İtalyan Camerro'ya, Ndranghet'dan Japon Jakuzasına, Çin Triads ve Tong'dan Meksika ve Güney Amerika uyuşturucu kartellerine kadar birçok ad ve yapıda fakat aynı amaç altında devletlerin kurtulmak isteyip de bir türlü kurtulamadığı yapılanmalardır.

Arapça kökenli bir sözcük olan mafya ilk kez karşımıza 16.yüzyılın sonlarına doğru Sicilya'nın güney bölgelerinde çıkmaktadır. Sözlük anlamı kahramanlık, cesaret olduğu kadar kendine güven ve kibirdir.

Mafya veya akademik tabiri ile organize suçlar esasen kazanmayı ve çıkar sağlamayı amaçlar. (Suç karteli her şeyden önce kapitalist anlamda ekonomik ve mali bir örgüttür. Her suç örgütünün temelinde şiddet yatar. Burada sözü edilen şiddet, genellikle en uç aşamaya varır ve tümüyle parasal varlığın bölgesel hakimiyeti artırılması ya da pazar kazanılması amacına hizmet eder).

Mafya her ne kadar ekonomik kazancı ön planda tuttuğu gibi siyasi hedefleri de vardır. Yenidünya düzeni, globalleşme ve her türlü alanda artan özgürlükler nedeni ile mafya türü suç örgütleri etki alanını genişletmiş, gizli olarak yönetsel yapıyı (iktidarı) da etki alanına almaya başlamıştır. Böylece yönetimde söz sahibi olan etkili yetkililerle ilişki içine girmiş kamu görevlilerinin bazı kişisel ve ahlaki zaaflarını kullanarak devlette organik bir bağ kurmaya, kurulan bağları geliştirmeye çalışırlar. Demokratik değerlerin yozlaştığı bir

yapıda genişlemiş kamu düzeni ve esenliği için bir tehdit olmuştur. Çalışma biçimi uluslararası şirketlere benzeyen bir örgüt yasal ekonomiden yararlanarak, ama kuralları çiğneyerek, mümkün olan en yüksek karlara ulaşabilmek için kişileri görevlerini en küçük ayrıntısına kadar belirlenmiş, uzun süre yerinde kalmak üzere ve tamamen kapalı olarak düşünülmüş küçük gruplardır.

2. Dış Tehditler

Yabancılaşma: 18. yüzyıldan itibaren başlayan yabancılaşma, özellikle aydın kesimde ağırlıklı etki yapmıştır. Eğitim için gönderilenlerin kısa süre içinde yabancılaştığı, gittiği ülkenin değerlerinin taşıyıcılığını yaptığı görülmektedir. Sivil kesimde üniversitelerde okumaya gidenler yanında askerî eğitim anlaşması için gidenler, etkilenme ağına düşmektedirler. 20. yüzyıldan itibaren dünyayı ağ gibi saran insanî amaçlı dernekler, vakıflar görüntüsü altında o ülke içinde yabancılaşmayı sağlayacak çalışmalar da yürütülmeye başlanmıştır. Yabancılaşan unsurların yönetimi devam etmektedir.

Yabancılaşma, Türkiye'de gerek Osmanlı döneminde gerekse cumhuriyet döneminde terör örgütlenmelerine ve terör olaylarına uygun alt yapı oluşmasına neden olmuştur.

CIA, Mossad, KGB, İngiliz, Fransız, Alman istihbarat servisleri Türkiye'yi yıllarca sağcı - solcu, Sünnî - Alevî, Türk - Kürt, lâik - dindar şeklinde bölmeye çalışmışlardır. Aynı senaryoyu diğer İslâm ülkelerinde de uygulayarak, ülke halkının uyanmasını önlemeye çalışmışlardır. İslâm dünyasında yaşanan kaosun ardındaki temel nedenlerden biri de bu bölme politikalarıdır.

Darbelerin çoğu yabancı güçler tarafından yaptırılmıştır. Cumhuriyet dönemi müdahalelerin öncüsü Osmanlının son dönemindeki darbedir.

Dış destekli iç bağlantılar için kullanılan kesim, bütün devletlerin yıkım dönemlerinde aynıdır. Bağlantılar açıktır. "Gazetelerden çoğu, ecnebi parası alıyor ve bunun karşılığı olarak memlekette karı-

şıklık çıkarıyor, emellerine bilerek veya bilmeyerek alet oluyorlardı. O sırada bir ecnebi hükümetten, bir ecnebî banka ve şirketten para almak, bir gazetenin tıpkı satış gibi, ilân gibi, normal gelir kaynaklarından biri sayılıyordu..."[248]

31 Mart irtica ayaklanması (13 Nisan 1909) diye tanımlanan olaya karşı askerî müdahale yapılmıştır. Ayrılıkçı akımların imparatorluğu sarstığı dönemde, yabancıların teşvik ve tahrik ettiği hareketler, etnik, ayrılıkçı, bölücü örgütlerin çıkarttığı kargaşalardı. İstanbul anarşi yaşar. Bu kargaşayı bastırmak amacıyla yarısı Yahudilerden, Bulgarlardan ve Yunanlılardan oluşan Harekât Ordusu'nun İstanbul'a gelmesi ve idareyi ele alması, Osmanlı merkezî otoritesini sarsma komplosudur. Abdülhamit'le ilgisinin olmadığı ise bilinen bir gerçektir.[249]

Meşrutiyet rejimini korumak amacıyla getirilen avcı taburları isyan eder, halk arasına karışır, tahrik eder, isyanı büyütür ve harekât ordusunun müdahalesine ortam hazırlar.[250] Kargaşalık, tahrik ve teşvikle artırılır. Avcı taburu, subayları tutuklar. Harekât ordusu, çapulcular ile birlikte medrese öğrencilerini, din adamı öldürür. Sarıklı herkes öldürülmeye başlanır. Binlerce asker de öldürülür. Yağma olayları her tarafı kapsar.[251] İttihat Terakkici Mahmut Şevket Paşa, suçlu suçsuz insanları idam ettirir.[252] Yüzlerce Balkan çetecisiyle saraya girerek yağmalatır.[253] İstanbul ve Selanik'teki mason localarının ekseri idarecileri İngiliz gizli servisinin adamlarıdır. Bu sebepledir ki ayaklanmada ve sonraki hadiselerde bunların rolü büyük olmuştur.[254]

Üst kimlik, Osmanlılık, Türkiyelilik, azınlık hakları tartışmalarıyla devlet otoritesi sarsılır, Birlik ve bütünlük dağılır. Azınlık anarşi ve terörü, imparatorluk topraklarının her yanında artar.

248.İlal, E.: İletişim Yığınsal İletişim Araçları ve Toplum, s. 58-89.
249.Rıza Nur: Hayat ve Hatıratım, II, Ankara 1963, s. 296.; Türkgeldi, Ali Fuat.: Görüp İşittiklerim, TTK Ankara 1951, TTK yy., s. 43.
250.İnal, M. K.: Son Sadrazamlar, İstanbul 1948, IX cilt, s. 1296.
251.Sadi, H.: İttihat ve Terakki'nin İflası, İstanbul 1328, s. 2,3.
252.Türkgeldi, A. F.: Görüp İşittiklerim, Ankara 1951, TTK yy., s. 32.
253.Balioğlu, Z. T.: Meşrutiyetin Meşrutiyetten Düştüğü Gün: 31 Mart, Tarih ve Medeniyet, Sayı 13, Mart 1995, s. 33. ; Ali Cevad Bey.: İkinci Meşrutiyetin ilanı ve 31 Mart Hadisesi, Hazr. Faik Reşit Unat, Ankara 1983.
254.Avcıoğlu, D.: 31 Mart'ta Yabancı Parmağı, İstanbul 1998, s. 63.

Sonuçta ülke bütünlüğünü, birlik ve beraberliğini koruma çabasında olan, dünyanın en kapsamlı eğitim faaliyetine giren, okullaşmayı en ücra birimlere yayan, ülke topraklarını yabancılara peşkeş çekmeyen Abdülhamit indirilir. Ancak; Abdülhamit'i tahtan indirmeye giden heyette tek bir Türk dahi yoktur.[255]

Anarşi ve terörün sarstığı ülkede, kısa süre içinde, yüzyıllarca elde etmek için uğraşılan ve tutulan Türk topraklarının elden çıkmasına neden olunur. İtalya 1911 yılında Libya'yı işgal eder. 1912 yılında Balkan savaşı başlar. Edirne dahil Rumeli kaybedilir. İktidar, İttihat Terakkinin eline geçer. Bir süre sonrada Alman askeri kontrolüne giren yönetimle, girilen Birinci Dünya Savaşı sonrası İmparatorluk çöker.

Politika ve üniforma iç içeliği ve bunun sonucunda yönetime müdahalede bulunma cumhuriyet döneminde de devam etmiştir.

Darbeler ve müdahaleler; Osmanlı döneminde Alman yanlısı askerlerce yapılırken, cumhuriyet döneminde İngiliz ve ABD yanlısı askerlerce yapılır. Darbe ve müdahalelerin terör gerekçesiyle yapıldığı ileri sürülmüştür. Yine her askerî müdahalenin, devleti yöneten düşünceye ve rejime aykırı sapmayı önlemek için yapıldığı iddia edilmiştir.[256]

27 Mayıs 1960 ihtilâlinde, NATO'ya ve diğer tüm dış askerî bağlantılara sadakat vurgulanır. 12 Eylül 1980 ihtilâlinde de benzeri olur.

Darbelerde Pentagon'a bağlılıkların ilân edilmesi kaçınılmaz zorunluluktur. ABD desteği olmadan bir askerî darbenin ayakta durması mümkün değildir.

12 Eylül'de ABD Başkanı Jimmy Carter, "Bizim çocuklar başardı" derken, darbe lideri Kenan Evren, ABD Dışişleri Bakanı Haig'in kendisine" geç bile kaldınız" dediğini ifade eder. CIA Türkiye istasyon şefi Paul Henze "Aslında Washington olayların bu şekilde gelişmesine izin verdi. Zira çıkarlarımız bunu gerektiriyordu." derken ABD'nin rolü, etkisi açıkça ifade edilir.

255.Bkz; Yılmaz, Ö. F.: Belgelerle Sultan Abdülhamid Han, İstanbul, Osmanlı yy.
256.Bkz; Arcayürek, C.: Darbeler ve Gizli Servisler, Ankara 1985, Bilgi yy. Öztuna Y.: Türkiye'de Askeri Müdahaleler, İstanbul 1987, Tercüman yy.

Hemen her darbe öncesi; iç ve dış irticaî, bölücü, yıkıcı şer güçler, toplumun farklı kesimlerini çatıştırarak, onların kan ve gözyaşları üzerinde kendilerine iktidar ve servet üretmişlerdir. İtibar kazanıp, servetlerine servet katmışlardır. [257]

Darbe, sorunları her zaman daha da büyütmüştür.[258] Siyaset mafyalaştıkça, ticarîleştikçe ortaya çıkan boşluğun doldurulması kaçınılmazdır. İnisiyatifsiz iktidarın, yerinde duran muhalefetin boşluğu bir yolla doldurulacaktır. Darbeler, müdahaleler, demokrasinin kaburgalarının kırılmasıdır. Gürültülü rejim olan demokrasinin yaşatılması; demokrasi bilincinin benimsenmesi ile kurallara bağlılıkla mümkündür.

Paranın kutsal kılındığı, yüce inanç ve değerlerin ayaklar altına alındığı, bunların yerine köşe dönmenin geçtiği, ahlâkî tüm ilkelerin çöpe atıldığı, sahtekârlığın, dolandırıcılığın meziyet sayıldığı sistem, korunması gereken rejim olarak ifade edilmektedir.

Hırs, güç ve iktidar, hakim gücün kimseye vermek istemediği, ortak kabul etmediği idolar'dır.

İmparatorluğu parçalayarak petrol ve enerji bölgelerini ele geçiren, yüz binlerce Türk esirini yok eden İngilizleri, Ankara'ya kadar tüm Ege bölgesini yakıp yıkan Yunanlıları, dış tehdit kapsamından çıkaran Türkiye, soğuk savaş döneminde NATO'ya girişle birlikte Sovyetler Birliğini dış tehditte ilk sıraya oturtur.

Güney ve doğu komşuları ile tüm ilişkisini sınırlandıran, mayınlı arazilerle ilişkileri daraltan Türkiye, Edirne Avrupa çizgisi dışındaki tüm komşu ülkelerini dış tehdit kapsamında görür.

Oysa Türkiye; gizli niyet ve emellerini açıkça ortaya koyan ABD ve Avrupa Birliği karşısında alternatif ilişkiler ağı kurabilecek jeo politik ve jeo stratejik konuma sahiptir. Merkezî Ülkeler Birliğini oluşturabilecek durumdaki Türkiye, hayalî Avrupa Birliği'ne üyelik ümidini, sürekli tavizler istenmesine karşın canlı tutmaya devam etmektedir.

257.Bkz; Erol, Ö.L.: Asker, Devrim, Darbe, İstanbul 2004, Toplumsal Dönüşüm yy.
258.Bkz; Barlas, M.: Türkiye'de Darbeler ve Kavgalar Dönemi, İstanbul 2000, Birey yy.

Batı'nın Türkiye'ye yönelik tarihî emellerinin bugün de devam ettiğini, Batı'nın amacından vazgeçmediğini ileri sürülmesi ise paranoya olarak yorumlanmaktadır. Yöneticiler; ABD'nin küresel egemenlik için Ortadoğu enerji havzasına yönelik işgalci politikasını ise dost ve müttefiklik kapsamı içinde görmektedirler. Oysa ABD, Türkiye'nin toprak bütünlüğünü kabul etmediği gibi, malî ve askerî yönden kontrolünü ele geçirmiş durumdadır.

Dış tehdidin, ne olduğu ne olması gerektiği konusunda; Türkiye'nin siyasî, askerî yetkilileri ve aydınları aynen Osmanlının son döneminde olduğu gibi kararsızdır. Türkiye, kendine özgü stratejisini geliştirememektedir. Bunda ilişki içinde olunan Pentagon, Washington, Paris, Roma, Brüksel merkezlerinin dolaylı etkisi büyüktür. Ankara merkezli, Türk Milleti merkezli, Türk Devleti merkezli olarak, hadiselere bakılmadıkça, kararsızlığın Türkiye'nin birlik ve bütünlüğüne, bağımsızlığına olumsuzluklar getirdiği ve getireceği açıktır.

Şark Meselesi: Avrupa'da haçlı düşüncesi ile beslenen ve Avrupa insanının iliklerine kadar işlemiş Türk aleyhtarlığı canlılığından bir şey kaybetmemiştir. Bu, Doğu Sorunu'dur.[259] Osmanlı'nın en güçlü olduğu dönemlerinde başlayan "Türkleri ne pahasına olursa olsun Avrupa'dan ve nihayet Anadolu'dan atarak geldikleri Asya'ya sürme" politikası, cumhuriyet döneminde de değişmemiştir. Cumhuriyet yöneticileri, Lozan'la verilen tavizlerle, tam bir batılılaşma uygulamaları ile sorunun kapanacağı düşüncesinde olmalarına rağmen değişen bir şey olmamıştır.

Avrupalılar gerek Balkanlarda gerek Ortadoğu'da ayrılıkçı terör örgütlerini desteklemektedirler.

Birleşik Avrupa entrikaları, Balkanlar'daki nüfuz mücadelesi ile başlar. Avrupalılar, "Etnik bir gruba, Avusturya mı, Rusya mı, İngiltere mi nüfuz sahibi olsun" çabası ile başlayıp o bölge etki alanına girdikten sonra özerkleştirip, kendi gölgelerinde yaşatarak, Osmanlı'yı meşgul eden devletler olarak koparıp sorun haline getirdiler.

Ermeni iddialarından, Suriye'nin isteklerinden, Yunanistan'ın İstanbul ve Ege politikalarından, Güneydoğu sorununa kadar cumhuriyet döneminde gözlenen her olay, geçmişin bir nevi tekrarıdır. Sevr anlaşması ile kısmen arzuladıkları bölünmüş Anadolu, ufak bir

259.Bkz; Tuncer, H.: Doğu Sorunu ve Büyük Güçler, 1853-1878, Ankara 2003, Ümit yy.

bölgeye hapsedilecek Türkler beklentisi hezimete uğrayıp da yeni devlet doğunca, batılılar bu kez, Türk Milleti'ni etnik ve mezhep ayrımcılığı ile içten çökertme çabalarına girmiştir. Avrupa'nın bu stratejik politikası devam etmektedir.

Batı için, Anadolu'dan sürme amacı gerçekleşmeyince, Hıristiyanlaşacak Türk halkı onlar için öncelikli tercih edilen bir yol olmuştur.

Böylece Batı'nın tarihî "Şark Meselesi"[260], inancından, tarihinden gelenek ve göreneğinden soyutlanmış Türk halkı oluşturma düşüncesi ile değişik bir şekle bürünmüştür. Bunun için yerli işbirlikçileri onlar adına çalışmaktadırlar.

Batılıların, yüzyıllar boyunca unutmadıkları, unutamayacakları Şark sorununun özü; Müslüman Türkleri top yekûn yok etmek, sömürülecek yığına dönüştürmek ya da Anadolu'dan çıkarıp tekrar Orta Asya'ya sürmektir. Vazgeçilmez bir amaç olan bu düşünce, sivil ve asker tüm eğitim kurumlarında kilise vaazlarında dile getirilmektedir.[261]

Canlı tutulan bu hedefe adım adım varmakta oldukları acı bir gerçektir. Amaç Endülüs-İspanya'daki İslâm varlığını ortadan kaldırma stratejisini, Anadolu coğrafyası için de uygulayarak, bölgeyi İslâm'dan arındırmaktır. Bu nedenle her türlü terör örgütünü desteklemişlerdir.

"Çağ değişti", "Bunlar eskidi", "Komplo anlayışı", "Kaba milliyetçilik" gibi değerlendirmede bulunan işbirlikçiler eliyle Anadolu'daki direnme kırılmaktadır.

Türk Milleti'ni bölmek, parçalamak ve nihayet Anadolu topraklarında egemenlik haklarını almak için dün olduğu gibi bugün de çabalar sürdürülmektedir. Ancak Türk Milleti her türlü iç ve dış hainlere karşı birlik ve beraberliğini korumuştur ve korumaya da devam edecektir. Bunun için Türk Milleti, millî ve manevî değerlerine kıskançlıkla sahip çıkmalıdır.

260.Bkz; Said,E. W.: Şarkiyatçılık, Batının Şark Anlayışları, Çev. B. Ulnar, 2.Bası, İstanbul 2001, Metis yy..

261.Bkz; Topçubaşı, A.: Batı ve Şark Meselesi, İstanbul 2003, Kültür Bakanlığı yy.

YIKICI VE BÖLÜCÜ HAREKETLER

İdeolojik Terör

Türkiye en önemli terör acısını, 1968'lerde başlayan sağ-sol çatışmaları ile yaşamıştır. Fransa'da başlayan çatışma ve örgütlenmeler, kapitalist ve sosyalist devletlerin her türlü desteği ile tüm dünyada kaotik ortam doğurmuştu. Başta Sovyetler Birliği ve ABD olmak üzere hemen her güçlü devlet, nüfuz altına almak istediği ülkede, kendi çizgisinde örgütlere her türlü desteği vermek suretiyle çatışma alanı oluşturmuştu.

Sağ-sol ideolojik çatışmalar, Türkiye'de beş binden fazla yetişmiş ya da yetişmekte olan gencin hayatına mal olmuştur. Kanlar, gözyaşları ve acılar üzerinde saltanat sürenler ise bu çatışmalardan etkilenmeden konumlarını ve servetlerini artırmışlardır.

Radikal dinci terör, soğuk savaş sonrası Türkiye ve dünya gündemine taşınmış olgudur. Materyalist düşünce egemenliğindeki Batı kapitalist dünyanın sömürüye dayalı yönetim biçimi en yoğun şekilde İslâm ülkelerinde etkisini göstermiştir. Özellikle soğuk savaş döneminde ABD'nin, Sovyetler Birliği ve Çin'e karşı yeşil kuşak

projesi ile çok yönlü desteklediği gruplar; Milliyetçi ve İslâmcı örgütlenmeler olarak ortaya çıkmıştır.

Sovyetlerin dağılması ile birlikte ABD tarafından eğitilen ve finanse edilen gruplar; bu kez, dinci örgütler olarak Batı yanlısı yönetimlere yönelik terör örgütlenmelerine başladılar. Ve terör hareketleri, radikal din anlayışı ile yıkıcı faaliyetlere girdiler.

Dinci (mezhepçi) terör örgütleri; lâik düzene ve toplumun dinî değerlerine aykırı yönetim ve uygulama biçimlerine tepki amaçlı faaliyette bulunan örgütlerdir.

Etnik bölücü terör örgütleri de yine batının; tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de istikrarsızlaştırma ve devleti küçültme stratejileri uygulaması sonucu etkinlik kazanmışlardır.

Egemen dünya örgütlerinin, tek kutuplu küresel egemenlik için, büyük devletlerin parçalanmasını sağlamaya yönelik alt kimliklerin etnik mücadelesine destek veren stratejisi sonucu, dünyanın pek çok bölgesinde ayrılıkçı akımların terör hareketlerine yöneldiği görülmüştür. Küçücük toplulukların bağımsızlaştırılarak Birleşmiş Milletlere üye yapılması, özellikle Orta Doğu coğrafyasında da etkisini göstermiştir. Uzun yıllardan beri İslam coğrafyasında etnik kimliğe ve mezhep kimliğine dayalı ayrıştırma çabası kanlı terör örgütlerine destekle artmıştır.

Ayrılıkçı terör örgütü, batının istemine uygun olarak, terör faaliyetine devam etmektedir.

Dış Kaynaklı Terör:

Dış kaynaklı terör, Türk-Osmanlı devletinin son döneminde, ülke topraklarının parçalanması amacıyla Avrupa tarafından desteklenmiştir. Ayrılıkçı Balkan halkları ve Ortadoğu halkları, Osmanlıya karşı kışkırtılmış, örgütlenmelerine destek verilerek amaçları doğrultusunda faaliyetlerde bulunmalarına ortam hazırlanmıştır. Batı ayrılıkçı örgütlerle amacına ulaşmış, İmparatorluk topraklarının büyük bölümü elden çıkmıştır.

ABD'nin küresel egemenliğini pekiştirmek amaçlı Afganistan ve Irak işgali ile birlikte küresel boyutta terör eylemleri de ortaya çıkmaya başlamıştır.

Yurt dışında askerî ve siyasî eğitim alan teröristler gerçeği, geçmişte olduğu gibi günümüzde de aynı yöntemlerle sürmektedir.

Terör, dünya ve ülke içi gelişmelere göre şekil değiştirmiştir.

Büyük, küçük her terör hareketinin arkasında, devletler ve uluslararası kuruluşlar vardır. Gizli açık, kanunî, gayri kanunî, ahlâkî ya da gayrî ahlâkî destek, o ülkeler için hayatî çıkar konusudur. Verilen destekle o ülke, istikrarsızlaştırılmak, etkisizleştirilmek istenmektedir.

Avrupa ülkelerinde terör örgütlerine, eğitim kampları tahsisi ile, bunların yan kuruluşları da dahil faaliyette bulunmalarına ve para toplamalarına izin verilmektedir. Paravan örgüt olarak kontrol altında tutmak için, yine örgütlere, devletten devlete satılması gereken her türlü silâh temini yapılmaktadır. Dış destek, o örgütün etkisi için gereklidir. Ve her terör örgütü bu bağlantılarla güçlenir ya da zayıflar.

Terör örgütlerinin bazısı kaybolurken bazısı suskunluğa bürünmüşlerdir. Bazıları ise vakıf, dernek, parti, ticarî şirket alanlarında legal görüntüye yönelmişlerdir.

Türkiye'deki yurt içi terör; farklı değerlendirmelere konu olmuştur.[262] Bölücü ve irticaî nitelikteki hemen her örgüt, terör örgütü kapsamında ele alınmış ve değerlendirilmiştir. Türkiye'deki terör hareketleri sosyal, ekonomik ve siyasî nedenlerden dolayı zemin bulmaktadır. Etkili olması dış desteğin yoğun bir şekilde yapılması sonucudur. Zira; gelişen, kalkınan, büyüyen, tarihî kimliğine yönelen bir Türkiye'nin güçlü olması, dış dinamikler tarafından istenmemektedir.

Ekonomik kaynaklarını ve yetişmiş insan gücünü, teröre ayıran bir ülkenin bocalayacağı açıktır. Türkiye'ye tarihi husumet içinde

262. Dilmaç, S.: Terörizm Sorunu ve Türkiye, Ankara 1997, s. 162.; Türkiye Gerçekleri ve Terörizm, Beyaz Kitap, Ankara 1973.; Doğu Sorunu, Teşhisler ve Tespitler, TOBB Raporu, Ankara 1995, s. 113.

olan ülkeler yanında, dost ve müttefik bilinen ülkeler de Türkiye'de terörü ve terör örgütlerini desteklemişlerdir.

"Neden Türkiye?" sorusunun cevabı açıktır.

Türkiye'nin çok yönlü özellikleri,

coğrafî konum, coğrafî bütünlük, coğrafî özellik,

jeopolitik konum,

sınırların durumu,

küresel devletlerle ve komşularla güç farkı,

tarihî olaylar,

tehdit eden odakların olanak ve yetenekleri,

tehdit eden odakların niyet ve amaçları,

iç yapının sebep olduğu tehdit ortamı,

Türkiye'nin jeo politik ve jeo stratejik tehdit kaynaklarını oluşturmaktadır. [263]

Türkiye'nin jeo politik ve jeo stratejik konumuna bağlı olarak, Avrupa ile Asya ve Ortadoğu'yu birbirine bağlayan bir köprü ve geçiş noktasındaki tek lâik, Müslüman ve demokratik ülke olması, çevresinde hüküm süren karışıklık ve krizlere rağmen istikrarını koruyabilmesi, dikkatlerin; Türkiye üzerinde yoğunlaşmasına yol açmaktadır. [264]

Ayrılıkçı Hareketin Sosyo-kültürel Analizi

Ayrılıkçı Hareketler

Etnik kimliğe sahip kişilerin, yaşadıkları ülkeden toprak talepleriyle birlikte ayrılıp, kendi devletlerini kurma amacıyla hareket etmeleri temelinde ortaya çıkan terör hareketleridir. Bağımsızlık iddiası ile ortaya çıkan küçük bazı gruplar, ait oldukları etnik topluma dayanarak, şiddet eylemlerine yönelmektedirler. Etnik terör, Ermeni terörü olayında olduğu gibi bazen de tarihi bir takım temeller üzerine de bina edilebilmektedir.

263. İlhan, S.: Terör: Neden Türkiye, Ank. 2002, 2. bası, ASAM yy. s. 206.
264. Ergene, H. H.: Neden Hedef Türkiye, Ankara 1993, Kiyab, s. 34-44.

Siyasî ve ekonomik çelişkiden hoşnutsuz gruplar, devletin uygulamalarına yönelik bir tavır sergileyecekleri zaman, taban desteği için alt yapılarını kuvvetlendirebilmek için azınlık psikolojisi içerisinde bulunan kitleleri hedef olarak seçmeye çalışmaktadırlar. Azınlık psikolojisi içerisinde bulunan veya bu psikoloji içerisine çekilmeye müsait gruplar, her zaman terörist grupların hedefi olmuşlardır.

Azınlık psikolojisi içerisindeki örgütlenmeler birbirlerine sadece ideolojik olarak değil, aynı zamanda bir kimliğin mensubiyetinden kaynaklanan yakınlık ile de bağlandıklarından kolayca örgütlenme, taban oluşturma ve genişleme imkanı bulabilirler.

Bağımsızlığını kazanan bir çok ülke, ayrılıkçı terör örgütlerinin mücadeleleri ile ortaya çıkmıştır. Bunların başında İsrail devleti gelmektedir. Afrika, Orta ve Güney Amerika ülkeleri emperyalist Batılı devletlere karşı kurdukları örgütler ve verdikleri mücadeleler sonucu bağımsızlıklarını kazanmışlardır. Aynı amaçla kurulan ancak netice alamayan örgütler de vardır. Bunlar; Filistin Kurtuluş Örgütü, İngiltere İrlanda Kurtuluş Örgütü, İspanya Bask Örgütü, Fransa Korsika Ulusal Kurtuluş Cephesi, Filipin Moro Kurtuluş Hareketi, Sri Lanka Tamil Hareketi, Keşmir Hareketi, Rusya Çeçen Hareketi'dir. Bu örgütler; kendi ülkelerindeki bölge halkına göre kurtuluş mücadelesi veren hareketler, mücadele verdikleri devletlere göre ve diğer devletlere gore ise terör hareketleri olarak kabul edilmektedir.

Osmanlı-Türk imparatorluğunun tüm ortadoğu coğrafyasını kapsayan alanında bölge insanlarına, yerel yönetim hakkı sınırlı tanınmıştı. 1533 yılında Kanuni fermanı ile "Osmanlı yönetiminde istisnai bir imtiyaz olan hükümdarlığın babadan oğula geçiş hakkını Osmanlıya sadık Kürt beylerine bahşediyor." [265]

Osmanlı imparatorlu'ğunda ilk kez 1846 yılında Kürdistan deyimi kullanılmıştır. Sınırları belli özerk yapıya Kürdistan eyaleti adı verilmiştir. Eyaleti Botan Emiri Bedirhan yönetir. Özerk yönetimde başına buyrukluk başlayınca başkaldırı önlenir. Bedirhan ailesi 1898 yılında ilk Kürtçe gazete çıkarır. 1883 yılında bölgede, Ubeydullah isyanı olur.

265. Özoğlu H.; Osmanlı Devleti ve Kürt Milliyetçiliği, 2005, Kitap yy. s.73.

30 Ekim Mondros Anlaşması ile Osmanlının yıkılışı, Osmanlı halklarında bağımsızlık arayışını hızlandırır. 17 Aralık 1918 yılında Kürt Teali Cemiyeti kurulur. 1918 yılında Wilson prensiplerinden başlayarak ABD Kürt kartıyla oynamaya başlar. Batılılar, Osmanlı devletini etnik kimliklere göre parçalama projesi olan Sevr anlaşmasıyla, Kürt ulusal haklarını tanıma koşulu getirirler.

Türkiye, İran, Irak ve Suriye'yi kapsayan alanda şiddete dayalı ayrılıkçı bir çok örgütlenmeler ortaya çıkar. Kürt Teali Cemiyeti ve İngiliz Muhibler Cemiyeti ile başlayan hareketlenmeler, İran Mahamad bölgesinde kısa süren Kürt devleti denemesinden sonra uzun yıllar uykuya dalar. Kuzey Irak'ta Molla Barzani'nin teşebbüsleri de yine Batı'nın Saddam yönetimindeki Irak politkası nedeniyle neticesiz kalır. Saddam'lı Irak'ı silâhlandırıp, Emperyalist alandan çıkan İran'a karşı saldırtan Batı, İran devriminin gelişmesini önler. Bu kez Saddam'lı Irak yerine kendi hakimiyetindeki Irak politikası benimsenir. Bunun sonucu olarak da bölge kürtlerine yönelik politika değişikliğine gider.

Irak işgalinde kuzeyden ABD'ye yardım eden kuzey Irak Kürtleri, bunun karşılığında bölgesel devlet kurma sürecine girer. Batı destekli bu yapılanma, yeniden gerek Türkiye gerek İran gerekse Suriye'deki kürtlerin hareketlenmesine yol açar. Bölgede iki ayrılıkçı örgütten birisinin lideri Irak Cumhurbaşkanı yapılırken diğeri bölge özerk lideri olur. Avrupa'nın her alandaki desteğine rağmen Türkiye'de benzeri açılım yapma mücadelesi veren ayrılıkçı örgüt halk desteğini sağlayamadı.

Bölgede PKK dışında; Kürdistan İslâm partisi, Kuzey Kürdistan Demokrat Partisi, Kürdistan Proleterya Birliği, Kürdistan Sosyalist Partisi ve Kürdistan Ulusal Kurtuluşcuları örgütleri vardır.

Kürtler arasında temel iletişim dili Türkçe'dir. Kürt enstitüsü, Kürtevi gibi Kürt kültürünü yaymak amaçlı dernek ve vakıflarda da Türkçe konuşulmaktadır. Konuşma ve yazışma dili olan Türkçe yanında Kürtçe diye tanımlanan oluşturulmak istenen dil folklorik dil haline gelmiştir. Zaza, Lulu, Mahmudi, Şirvani, Çekvani, Hariri

ve Rojiki kürt lehçeleridir. Bu lehçeleri ortak bir dile dönüştürme başarılamamıştır. Yayınlarda da bunu görmek mümkündür. Özel TV'lerin yaygınlaşması göçlerle bu bariz bir şekilde görülmektedir.

Örgüt lider kadrolarının Kürtçe dahi bilmemesi çelişkisi tartışma konusu edilmektedir.

Türkiye bu ayrılıkçı harekete rağmen;

Farklı kimliklerin ortak kimlikle ulusal kimlikle homojenleştiği sosyo-politik yapıya dönüşümü yaşamaktadır.

Üst kimlik olan Türk kimliği baskın kimlik olan diğer alt kimliklerde olduğu gibi kabul edilme sürecine girilmiştir. Milletin ortak refah ve mutluluğunu sağlamaya yönelik toplumsal ve siyasal ortamın oluşturulmasıyla ortak değerler etrafından bütünleşmenin ortak paydalarının ön plana çıkacağı ortadadır. Yapılması gereken de; sevginin öne alındığı ortak paydalarının dillendirildiği, refahın kalkınmanın birlikte olmakla sağlanabileceği duygusunun kitlelere aktarılmasıdır. Bunun somut örneklerinin uygulamada görülmesinin, nefreti, istismarı ve ayrışmayı azaltacağı açıktır.

Şiddete karşı daha fazla demokrasi çözüm mü? İspanya'da; Basklar ve Katalanlar zengindir demokratttır ancak yine de ayrılıkçı düşünce egemendir. Serbest piyasa olgusu da temelli bir çözüm getirmemiştir. Siyasi sorunun yırttığı doku, ekonomik kökenli mekânsal bir ayrılmayı da beraberinde getirmektedir. Oysa Türkiye'de; bin yıldır oluşan ortak paydalar nefreti değil, iç içeliği getirmiştir. Korku ve panikle sokağa egemen olmak isteyenler marjinaldir. Ayrışmayı hızlandıracak etmenler sınırlıdır. O nedenle birliktelik olgusunun tüm unsurlarıyla yeşertilmesi ve geliştirilmesi gerekir.

ABD ve AB; karar birliği, ağız birliği ve istek birliği ile dünyayı kendi çıkarları için yeniden biçimlendirme birliği içindedir. Ortadoğu'yu Birinci Dünya Savaşı sonrası şekillendirdiler. Şimdi ise etnik ve mezhepsel açıdan yeniden bölmek ve parçalamak çaba ve niyeti içindedirler. Irak, İran, Suriye ve Türkiye'den koparılacak topraklar üzerinde yeni bir Kürdistan planı uygulamaya konulmuştur. ABD terörü koz olarak kullanmaktadır. Etnik ve dini çeşitliliğe

sahip bölge ülkelerinde bu koz rahatlıkla kullanılabilmektedir. Kürdistan Özgür Hayat Partisi PKK' nın İran'daki uzantısıdır. ABD İran için bu örgütü kullanmaktadır. PKK yönelik operasyon yapmamamasının nedeni de açıktır. Türkiye'nin Irak'la ilgilenmesinin önünü kesmek.

Hiçbir ülke;

- Kendi sınırlarının güvenliğine,

- Meşru müdafaa hakkına,

- Küresel ekonomideki payına güvenmemelidir.

Hiç bir ulus dünyada terörizmle mücadeleyi kendi başına kazanabileceğini düşünmemelidir.

Terör bir istihdam alanıdır. Teröristler ücrete bağlanan işçilere dönüşmüştür.

Uyuşturucu insan kaçakçılığı, gasp, haraç gibi alanlarda olduğu kadar paravan şirket, dernek ve vakıflar aracılığıyla kaynaklar elde edebilmektedir. Bu kaynakların, gelişmiş ülkelerde olması, ortak tavır almanın önündeki en önemli engellerden biridir.

Örgüt uyuşturucu madde kaçakçılığı ile ilgili faaliyetlerini;

Kaynağından uyuşturucu temini ile ve

Dağıtımda aktif rol alarak yürütmektedir.

Yapılması gereken ise; Türk milletinin ayrılmaz ana parçası olan Kürt topluluklarına milli bilinçle sahiplenmek. Ayrılıkçı hareketi izole etmek, marjinal bir akım haline getirmek gerekir.

II- MİLLİ GÜVENLİK STRATEJİSİ

Tehdit ve Güvenlik

Türkiye'nin milli bütünlüğü ve güvenliği kendi olanak ve kabiliyetleri ile sağlanabilir.

Küresel aktörlere endekslenmiş güvenlik anlayışı olamaz.

Türkiye'de aydınlar özellikle medya mensupları ve siyasetçiler batı merkezlerinde planlanan yaklaşımlardan yoğun bir şekilde etkilenerek, Türk kamuoyunda Türkiye merkezli yaklaşımları çağdışı görme eğilimine girmişlerdir. Geçen yüzyılda emperyal ülkelerin bir nevi beşinci kolu gibi işlev görenler yeni yüzyılda; zihinsel değişimle birlikte emperyal düşünce doğrultusunda finansal destek görerek, Türkiye'nin milli değerlerini küçümseyerek, değerlerin aşınmasına neden olmaktadırlar.

21. yüzyıla girerken; küreselleşme ile birlikte coğrafî ve siyasî sınırların anlamsızlığı bazına oturmuş yaklaşım tarzı karar mekanizmalarında kabul görmeye başlamıştır. Millî egemenlik ve bağımsızlığın anlamını yitirdiği düşüncesi ile uluslararası camiaya entegre olmak için ulusal varlığa ait hemen tüm kuralların değişmesi ve millî olan hemen her şeyin tartışılması çağdaş birer gerçek olarak algılanmaya başlamıştır.

Güvenlik anlayışında da benzeri yaklaşım tarzı, kabul görmektedir. Bir milletin varlığını koruması için gerekli olan hemen tüm kavramlar ve kurumlar tartışmaya açılmıştır.

Türkiye'nin bağımsızlığı, millî egemenliği, millî güvenliği; küresel aktörlerin bakışına göre yorumlanmaya çalışılmaktadır. Artık küresel egemen gücün egemenliği, millî egemenlik yerine geçmiş egemenlik paylaşımı doğal görülmüştür. Yine millî güvenlik yerini küresel güvenliğe bırakılmıştır. "Küresel güç nedir kimdir?" sorusu ise muğlak bırakılarak millî benlik, millî refleks kırılmaya başlamıştır.

Oysa Anadolu coğrafyası bir yarımadadır. Ön Asya'dır. Anadolu'da tarih boyunca varolan toplumlar; Balkanlar Ortadoğu ve Kafkasya üçgeninde millî güvenliğini korudukça bağımsız yaşamış, güvenliğindeki zafiyetle birlikte bir başka devletin hegemonyasına girmiştir. Bu coğrafyada Selçuklulardan itibaren Osmanlı ve nihayet Türkiye cumhuriyeti bu nedenle egemenlik, bağımsızlık ve millî güvenlik konusunda hassas olmuşlardır.

Tartışma konusu edilen anayasal düzendir. Anayasal düzen; Anayasanın temel ilke, esas ve hükümlerine göre kurulmuş olan düzendir. 1982 Anayasası bu düzeni açıkça belirlemiştir. Bunlar geçerlidir. Ancak Avrupa Birliği üyeliği sürecinde bu ilke, esas ve hükümlerin içinin boşaltılmak istendiği görülmektedir. Egemenlik Avrupa Birliği merkezi Brüksel'e, yargı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine, güvenlik NATO ve ABD'ne, yapılan anlaşmalar ile kısmen devredilmiştir. Bu nedenle T.C. Anayasasında belirtilen kavram ve kurumları açıkça ortaya koymak gerekir. Türk Milletinin geleceği ile Türk devletinin bağımsız ve egemen olma iradesinin, Avrupa Birliği üyeliği ve küresel gücün stratejik yedek kuvveti olma sürecinde nasıl bir aşınma ile karşı karşıya olduğunu doğru bir şekilde görmek gerekir.

Her devletin Millî Güvenlik Siyaseti vardır ve bu siyasetten vazgeçilemez.

Millî Güvenlik Siyaseti; millî güvenliğin sağlanması ve millî hedeflere ulaşılması amacı ile Millî Güvenlik Kurulu'nun belirlediği

görüşler dahilinde Bakanlar Kurulu tarafından tespit edilen iç, dış ve savunma hareket tarzlarına ait esasları kapsayan siyaseti ifade eder. Türkiye Cumhuriyeti'nin millî güvenlik siyaseti, Millî Güvenlik Siyaseti Belgesi'nde yer almaktadır. Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi; Türkiye Cumhuriyeti'nin millî menfaatleri ve millî hedefleri, millî hedeflere ulaşılması için takip edilecek iç ve dış güvenlik ile savunma siyasetlerine ilişkin esasları kapsayan bir Bakanlar Kurulu dokümanıdır. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği tarafından ilgili bakanlıklar, kurum ve kuruluşlar ile koordineli olarak hazırlanır ve taslak olarak Millî Güvenlik Kurulu'na sunulur. Millî Güvenlik Kurulu tarafından uygun görüldüğü onay için Bakanlar Kurulu'na gönderilir. Bakanlar Kurulu onayladığı takdirde taslak belge "Millî Güvenlik Siyaseti Belgesi" ismini alır ve yürürlüğe girer. Millî Güvenlik Siyaseti Belgesinin uygulanmasından Bakanlar Kurulu sorumludur. **Millî Güvenlik Siyaseti Belgesi "Devletin Gizli Anayasası" veya "Derin Anayasa" olarak da bilinmektedir.** MGSB, anayasa benzeri bir üstünlük ve değişmezliğe sahiptir. Türkiye Cumhuriyeti' nin bekası ve güvenliği ile milletin refahına yönelik tehditlere karşı izlenecek siyasetin açık olmasının, gerek iç gerekse dış kamuoyunda yaratacağı sakıncalar nedeniyle Milli Güvenlik Siyaseti Belgesi gizlilik derecelidir.. **Diğer ülkelerde de güvenliğe ilişkin belgeler gizlilik derecelidir.** Diğer ülkelerde de (ABD hariç) güvenliğe ilişkin siyaset ve strateji belgeleri gizlilik dereceli olup benzeri nedenlerle kamuoyuna açıklanmamaktadır. Millî Güvenlik Siyaseti Belgesi' nin güncelleştirilmesi için belirlenmiş bir süre yoktur. Millî Güvenlik Kurulu tarafından ulusal, bölgesel ve küresel güvenlik ortamındaki değişiklikler ile millî güvenlik siyasetinin uygulama sonuçları çerçevesinde Türkiye' nin millî güvenlik ihtiyaçları değerlendirilerek Belge' nin güncelleştirilmesine ihtiyaç olduğu hükümete tavsiye edilmektedir.

Milli Güvenlik Siyaset Belgesi ile Milli Askeri Stratejik Konsept (MASK) le dönemsel olarak Milli güvenlik stratejisi şekillendirilir.

Milli siyaset Belgesi ve İç güvenlik strateji belgesi: Siyasi iktidar ile Güvenlik birimlerini sürekli karşı karşıya getirmiştir. Toplumda sosyal sorunlar yaratacağı saldırgan davranışları artıracağı devlet

otoritesine duyulan güveni azaltacağı gerekçesine dayanan Güvenlik birimleri ile demokratik açılım amaçlı siyasi tercihler zaman zaman çatışmaktadır.

Milli Güvenlik siyaset belgesi ile tehditlerin hangi sıralamada yer alacağı, bölücü ve irtica tehlikesinden ne anlaşılması gerektiğinin tanımlamasına gore belirlenmektedir.

İç Güvenlikte;

- İçe dönük tehdit algılaması " ateş coğrafyası" na rağmen bölücü terör ve irticai faaliyetler ön planda
- Küresel bazda tırmanan terörün tehdit ettiği üniter yapının korunması en önemli hassasiyet

Bunun içinde; İstihbaratı derleyen birim. Bilgi toplama ve değerlendirme Grup Başkanlığı;

Dış güçlere ve Türk toplumu içindeki kişi veya gruplara karşı psikolojik harekatı uygulamakla üzere bilgi tekeline sahiptir.

- Mezhep ayrımcılığına müsaade edilmemesi
- Kimliğe hürmet
- Kimlik nedeniyle ayrışmaya yol açmama
- Kimlik nedeniyle hüküm vermeme
- Kimlik nedeniyle bir kavgaya yol açmama gibi hassiyetler bağamında tespit ve değerlendirmelerde bulunulur.

Çıkar amaçlı suç örgütlerinin gelir dağılımındaki büyük dengesizlikler yaşanan illerde etkin şekilde örgütlendiği,

Bu örgütlerin bölgeci yapıya dayalı olduğu,

Bir örgüt içinde yer alan elemanların birçoğunun aynı bölge/şehir insanı olduğu görülmektedir.

Görev ve yetki verilen kuruluşların kendi üzerlerine düşen görevleri isteyerek benimseyerek sahiplenerek yapmaları haklinde yasadışı şahıs ve gruplarla mücadele etmenin çok daha kolay olabileceği sorunun çözülebileceği açıktır.

İşbirliğine önem verilmesi denetimlere ağırlık verilmesi yetkisiz kişilere engel olunması kanunlara aykırı hareket edenler hakkında işlem yapılması öncelikli tedbirlerdir.

Bununla birlikte;

- Tehdit veya tehdit olması muhtemel unsurların kuvvetli ve zayıf yönlerini belirlemek,
- Tehdit unsurları hakkında alınacak tedbirlerin tespiti için çalışmak,
- Mevcut iç düşmanlar dışında muhtemel iç düşmanlar yaratarak onları bertaraf etme keyfiyetini de içermektedir.

İlgili Birimler; Tehdit veya tehdit olması muhtemel unsurların kuvvetli ve zayıf yönlerini belirler.

- Tehdit unsurları hakkında alınması lazım gelen tedbirlerin tespiti için

- İstihbarat ihtiyaçlarının karşılanması veya tamamlanması

- İç dış basın ve diğer yayınları imkanlar ölçüsünde takip edip değerlendirme yapar.

Türkiye'de yıllardan beri süregelen açmaz iç tehdit analizidir.

Komşu ülkelerdeki etnik ve dinsel kargaşanın Türkiye'ye dönük yüzü ve Bu dış faktörlerin Türkiye'nin iç dinamiklerini etkileme ihtimali öncelikli konudur.

İç tehdit olarak görülen Bölücü ve irtica birinci öncelikli tehdit mi? Siyasal İslam Türkiye için tehdit mi? sorusu farklı siyasi akımların öncelikli sorunudur.

Dış tehdit ise uluslararası konjöktöre bağlı olarak değişir. Bunlara nasıl karşılık verileceği gibi ulusal güvenlik stratejileri içeren Milli Güvenlik siyaset belgesi; Tehdit önceliklerinin algılanması ortak bir anlayış ve terminoloji içinde kağıda dökülmesidir.

Buna göre;

- Mevcut Durum
- Olası gelişmeler
- Alınması gereken önlemler belirlenir.

Türkiye'nin milli bütünlüğü ve güvenliği

- Sosyo ekonomik açıdan
- Dış politika açısından
- Jeopolitik ve iç politika açısından
- Moral değerler açısından stratejik hedefler belirlenir.

Milli Varlık tehlikededir.

Bununla birlikte özellikle Türk milletinin milli varlığının tehlikede olduğu duyarlı kesimlerce ifade edilmektedir. Milli varlık kavramı, devletin kendi hayatiyetini, kara, deniz ve hava sınırları ile bunlara bitişik ve devletler hukuku esaslarına göre devletin hüküm ve tasarrufuna giren ekonomik ve stratejik alanları da içine alan hükümranlık alanını (vatanı), bunların sahip bulunduğu her türlü kaynak ve zenginlik gibi ekonomik kıymetleri, bu sahalarda yaşayan tarih gibi maddi ve manevi değerleri, ekonomik, sosyal, kültürel, bilimsel, teknolojik, askeri ve diğer sistem ve birikimlerin tümünü kapsamaktadır. Başta köy kanunu olmak üzere mülkiyet alanında yapılan bir dizi değişikliklerle özellikle kıyılarda, tarihi bölgelerde su havzalarında enerji bölgelerinde büyük ölçüde toprak ve gayrimenkul alımı ile birlikte maden ruhsatı alımı tehlikeli bir düzeye yükselmiştir. Yöneticiler ise bunların doğal olduğu ve ülkeye döviz getirdiği gerekçesine sığınmaktadır. Oysa hiçbir ülke bu derece kaynaklarını döviz gerekçesiyle başka ülke vatandaşlarına devretmemektedir.

Milli Bütünlük ciddi olarak sarsılmaktadır.

Millî Bütünlük; siyasî bütünlük ve toprak bütünlüğü gibi maddi değerler ile birlikte; millî şuur, millî birlik ve beraberlik ruhunu, millî ahlak ve fazilet gibi manevi değerleri de kapsamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, üniter bir devlettir. Ülkesi ve milletiyle

bölünmez bir bütündür. Bu bölünmezlik tartışılamaz. Üniter devletimizin esasını **"Tek millet, tek vatan, tek devlet, tek dil ve tek bayrak"** teşkil etmektedir. Milli bütünlüğün sağlanması ve korunması, bu değerlerin milleti teşkil eden bütün fertler tarafından benimsenmesi ve ortak tavırlar şekline getirilmesiyle mümkündür.

Millî güvenlik yerine küresel güvenlik öne çıkmıştır.

Millî Güvenlik; devletin anayasal düzeninin, millî varlığının ve bütünlüğünün milletlerarası alanda siyasî, sosyal, kültürel ve ekonomik dahil bütün menfaatlerinin ve ahdi hukukunun her türlü dış ve iç tehditlere karşı korunması ve kollanmasını ifade eder. (2945 sayılı Kan.nun 2. md.) Ahdi hukuk; Devletler Genel Hukuku'na göre; bir devletin var olması, bağımsızlığı, egemenlik hakkı, sınırları hakkında bir veya birden fazla devletle birlikte yaptığı ve karşılıklı beyan ve kabulleri ihtiva eden anlaşma veya anlaşmalarla gerçekleşen hukuktur. Lozan Antlaşması ve Montrö Boğazlar Sözleşmesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlık ve hükümranlığını belirleyen ahdi hukuku için iki önemli örnektir. T.C. 1982 Anayasası'nın 117 nci maddesine göre; Milli güvenliğin sağlanmasından ve Silahlı Kuvvetlerin yurt savunmasına hazırlanmasından, TBMM'ne karşı, Bakanlar Kurulu sorumludur.

Hemen her ülkenin milli güvenliğini etkileyen faktörler aynıdır.

Devletlerin coğrafyası, jeopolitik konumu, anayasal düzeni ve sosyal yapısı ile tehdit algılamaları Millî Güvenlik Kuruluşlarının teşkilat yapısını, görev ve fonksiyonlarını etkileyen faktörler olarak değerlendirilmektedir.

Avrupa Birliği üyeliği uğruna Türkiye'nin millî menfaatleri göz ardı edilmektedir.

Millî menfaat; devletin bekası ve güvenliği ile milletin refahını sağlamak için ulaşılması ve korunması gereken amaçlardır. Küreselleşme olgusu ile milli menfaatlerin yerine uluslar arası menfaatler tercih edilmektedir. Oysa dengeli bir stratejik yaklaşım gereklidir.

Türkiye'nin bekası düşünülmemeye başlamıştır. Oysa Beka bir milletin geleceği için olmazsa olmaz düşünülmesi gereken olgudur. Beka; bir devletin toprak bütünlüğünü, ahdi hukukunu ve anayasal düzenini iç ve dış tehditlere karşı koruması suretiyle hayatiyetini devam ettirmesidir. Türkiye millî hedefini bırakmış, bin yıldır mücadele içinde olduğu, tarihi Türkleri Anadolu'dan atma stratejisini değiştirmemiş Avrupa Birliğine üyelik hedefine kilitlenmiştir. Elde edilmesi halinde millî menfaatlere ulaşmayı sağlayan sonuç olan milli hedef, tersyüz edilmiştir. Bunun doğal sonucu olarak da millî güç oluşturma ve geliştirme stratejisi de bir tarafa bırakılmıştır. Oysa **Milli Güç** bir devletin milli menfaatlerini sağlamak ve milli hedeflerini elde etmek için kullanabileceği ekonomik, askeri, siyasi, insan gücü, coğrafi, sosyo-kültürel, psiko-sosyal ve bilimsel-teknolojik gibi güçlerden oluşan maddi ve manevi unsurların toplamıdır.

Tehdit değerlendirmesi doğru yapılmalıdır.

Türkiye iç ve dış tehdit analizini millî bekası, millî hedefi açısından görmemeye başlamış, küresel gücün yaklaşımına göre hareket etmeye yönelmiştir. İç Tehdit; kökü ve kışkırtıcı kaynakları içeride ve/veya dışarıda olan, yurt içinde açık veya gizli olarak yürütülen Devletin anayasal düzeni, ülkenin bölünmez bütünlüğü ile milletin refahına yönelik örgütlü suç ve şiddet hareketlerini de kapsayan bir tehlike algılamasıdır. **Dış Tehdit ;** diğer bir ülkenin veya uluslararası terör örgütlerinin niyetlerinin, olanak ve yetenekleri ile hareketlerinin, asimetrik tehdidi de kapsayan değerlendirilmesine dayanan tehlike algılamasıdır. **Potansiyel Tehdit;** Olanak ve yetenekleri mevcut olup, halihazırda düşmanca niyeti olmayan veya düşmanca niyete sahip olmakla birlikte olanak ve yeteneklerini henüz geliştirmekte olan ülkeler ve uluslararası terör örgütleri ile yurt içindeki iç tehdit unsurları için tanımlanan, tehdide göre daha düşük dereceli tehlike algılamasıdır. **Siyasî Tehdit;** Bir devletin, belirli bir amaca ulaşmak için sahip olduğu siyasi avantajlardan faydalanarak; diğer bir devletin zayıf noktalarından veya iki devlet arasındaki sorunlardan istifade ile anlaşmazlıkları kendi lehine çözme niyetidir. **Asimetrik Tehdit ise; y**arattığı ani ve hazırlıksız durum nedeni ile

ülkelerin siyasi, sosyal ve ekonomik sistemlerinde istikrarsızlıklarına neden olan, düşük seviyede kuvvet ve teknoloji kullanarak etkin olmayı amaçlayan tehdit algılamasıdır. Türkiye'nin tehdit değerlendirilmeleri ne yazık ki Ankara merkezli ve Türkiye merkezli yapılmamakta, Atlantik ittifakı merkezine ve Brüksel merkezine göre yapılmaktadır.

Türkiye Avrupa Birliği üyeliği saplantısı ile büyük risk altındadır.

Risk bir ülkenin milli menfaatlerinin veya milli stratejilerinin maruz kaldığı değerlendirilen tehlikelerdir. Devletin güvenliğine ve istikrarına karşı yaratılabilecek bu riskler, muhatabı olan ülkeler içinde veya çevresinde olabileceği gibi dışında/ uzağında da oluşabilir. Türkiye millî stratejisini doğru ve gerçekçi bir şekilde yeniden düzenlemek zorundadır. Tehdit algılamalarını "dünya değişti, küreselleşme ile birlikte eski yaklaşımlar yerine yeni yaklaşımlar olmalı" fantazileri üzerine kurmamalıdır.

Millî Strateji; milli güvenlik siyasetinin uygulanması ve millî hedeflere ulaşılması maksadıyla; millî güç unsurlarının hazırlanması, yönlendirilmesi, geliştirilmesi ve kullanılmasına ait hareket tarzları ve alınacak tedbirleri kapsar. Avrupa Birliği, NATO ve ABD merkezli yaklaşımlarla millî strateji belirlenemez. Belirlenen nihayet bu ülkelerin ve kuruluşların bölgeye Türkiye'ye ve dünyaya yönelik stratejik yaklaşımlara paralel olur ki onlara hizmet sonucu doğurur. Bu yaklaşım ise milli varlığı, bekayı ciddi anlamda sarsıntıya uğratır. Bağımsızlık ve egemenlik zayıflar. Bir süre sonra ise egemen gücün mandacılığını kabule götürür.

Türk Milleti tarih boyunca asla egemenliğinden ve bağımsızlığından taviz vermemiştir. Vermeyecektir. Dış Güvenlik Stratejisi, İç Güvenlik Stratejisi, Millî Askerî Strateji, Millî Eğitim Stratejisi gibi hemen her alandaki stratejiler ancak ve ancak Türk Milletinin millî menfaatlerine uygun milli hedeflerine göre tanzim edilir ve uygulanırsa anlam ifade eder. Aksi durumda çağdaşlaşma, küresel dünyanın parçası olma hayalleri ile vaatlerle beslenen avuntularla Türk

milletinin omurgası sarsılır. Ortak doku parçalanır, ayrışma ve nihayet teslimiyete götüren sürece girilir. Türk Milleti tarihte olduğu gibi bugünde yarında buna müsaade etmeyecek kadar millî şuura, millî kimliğe ve millî benliğe sahiptir. Değerlerini kıskançlıkla korumanın varlığı için ne derece hayati değere haiz olduğunu bilmektedir.

Tehdit ve Krizlere Cevap Vermek

Türkiye bir dünya devletidir. Amerika kıtası hariç hemen her kıtada azınlık olarak devletler kurmuş, bir çok toplulukları yönetmiş bir millettir. Tarihi 5 bin yıllıktır.

Anadolu coğrafyasına sahip Türkiye eşsiz jeopolitik ve jeo stratejik konuma sahiptir. Akdeniz, Ege, Karadeniz ve havzalarıyla, Ortadoğu, Balkanlar ve Kafkasya'nın ortasındadır. Dünya'nın en önemli su ve enerji kanallarının güzergahındadır. Avrupa tarihi; Türklerle yapılan savaşlar tarihidir. Yeni ve yakın çağlar, Anadolu'yu Türklerden kurtarma amaçlı yapılan savaşlar, ittifaklar, politika ve ekonomik entrikalar tarihidir.

Selçuklular döneminde 100 yüzyılda Anadolu'yu vatan yapan Türkler, yeniden yapılandıkları Osmanlı Türkleri döneminde Doğu Avrupa, Ortadoğu ve Kuzey Afrika bölgesini yüzyıllar boyunca yönetmişlerdir.

Batı yağmaya ve yok etmeye dayalı dünyayı ele geçirme ve sömürgeleştirmesi sonucu zenginleşmesi buna paralel sanayi devrimi ve teknolojik birikimi ile güçlenirken, Türkiye sömürge siyasetinin olmamasının bedelini ağır ödemiş ve sonunda Selçuklular dönemindeki topraklarıyla sınırlı alanda varlığını sürdürmek zorunda bırakılmıştır. Ancak yine de Batı, kendi kontrolünde bir Türkiye gerçeğini ön plânda tutmuş, kendi uluslararası örgütlerini içine alarak bağımsız hareket etmesini önlemiş, küresel düşünen insanların yönetimde bulunmasına engel olmuştur.

Tarihi niyetlerini ve emellerini çoğu kez darbelerle ya da desteklediği terör örgütleriyle gerçekleştiren Batı, NATO gibi Avrupa Birliği gibi oluşumlarla uydu devlet - dominyon devlet modelini Türkiye'ye rol olarak belirlemiştir. İktidara getirdikleri küçük dü-

şünen işbirlikçileri ile de Türkiye'nin tarihî kimliğine göre hareket etme iradesini yıkmıştır.

Uluslararası sistem 20. yüzyılda birkaç kez değişime uğrarken, uydu devlet anlayışı iktidara gelmek isteyenlerin severek kabullendikleri bir gerçek olarak algılanmıştır.

"Türkiye, Türklere bırakılmayacak kadar önemlidir" anlayışı ile sürekli kontrol altında tutulan Türkiye ve Türk Milleti; antik, dinsel, mezhepsel ve bölgesel terör dalgalarıyla boğuşmak zorunda bırakılmıştır. Kıt ekonomik kaynakların, terörle mücadelede yitirilmesine neden olunmuştur. Yetişmiş insan gücü yanında, ekonomik kaynaklarının kaybı, Türkiye'nin uluslararası arenada sahip olduğu jeo politik ve jeo stratejik konumuna uygun şekilde hareketini engellemiştir.

Türkiye'deki hemen tüm terör örgütleri batı tarafından beslenmiş barındırılmış ve desteklenmiştir. Birinci Dünya Savaşı ile işgal etmek isteyip de netice alamadıkları Türkleri etkisizleştirme operasyonu, terör örgütlerine destekle, yeni bir şekle bürünmüştür.

Terör örgütleriyle Türkiye'yi çözemeyeceklerini anlayan Avrupa'nın; bu kez Avrupa Birliği üyeliği adı altında toplumsal dokuyu parçalayıcı taleplerini gündeme getirdiği görülmektedir. Alt kimliklerin ve farklı din anlayışına sahip toplulukların azınlık kabul edilmesi ve onların aidiyetlik duygularını geliştirecek ve toplumsal bütünlükten ayrıştıracak bu yaklaşım tarzı ile kaotik bir ortamın sürekliliği istenmektedir.

Avrupa'nın bir Türkiye, Türk Milleti sorunu vardır ve bu çağın değişimi, kamuflesi altında gizlenemeyecek bir gerçektir.

Türk devletlerinin doğuşu, Kafkasya'daki bağımsız devletler ve nihayet Balkanlar'da Yugoslavya'nın parçalanması ile başlayan kaos ve nihayet kanayan yara Ortadoğu. Böylesine kan ve ateş çemberi altındaki Türkiye, dış tehdit algılamalarını yeniden düzenlemek zorundadır.

Ancak askeri yönden NATO kanalı ile ABD'ye, dış ilişkilerde ABD ve Avrupa Birliği'ne bağımlı kılınan Türkiye; özgür iradesiyle tehdit analizlerini sağlıklı yapamamaktadır. NATO nedeniyle ABD ile iç içe geçen Türkiye'nin bağımsız ve bağlantısız güç olarak ortaya çıkışı engellenmektedir.

Türkiye bu nedenle tehdit değerlendirmelerinde, "öncelikli tehdit nedir?" sorusunu netleştirememektedir. Tehdit algılaması halka göre farklı, siyasî çevrelere göre farklı, askerî yetkililere göre farklı olmaktadır. Tarihî geçmişinde celâli isyanları gibi münferit terör gerçeklerini yaşamış Türkiye; 20. yüzyılda ayrılıkçı terör örgütü ile 30 binden fazla ölümle sonuçlanan terör kaosunu yaşamıştır. Terör örgütlerine her türlü lojistik desteği veren dost ve müttefik diye bilinen ülkelerin bu ihanet yaklaşımına karşın Türkiye, batı ile bütünleşme ısrarından vazgeçememektedir.

Her siyasî iktidar; medya ve batı ile entegre olmuş iş dünyası ile batı karşıtlığının Türkiye'de gelişmesini engellemişlerdir. Siyasî iktidar, Avrupa Birliği'ne üyelik müzakeresi için tarih almak uğruna, batının talimatları ile bölücü terör örgütünün lider kadrolarına, koruma sağlamış, maaş bağlamış, yeşil pasaport vermiştir.

Türkiye'de; iç ve dış tehdit değerlendirmesini yapanlar, kararsızlık girdabında dolaşmaktadırlar. Şablon değerlendirme ötesine gidememektedirler. Bu da güvenlik kuvvetlerinin mücadelesini zaafa uğratmaktadır. Dönemsel tehdit belirlemesi, iktidara gelenlerin siyasî tercihine göre şekil değiştirmektedir.

Bu nedenle yıkıcı ve bölücü akımların, terör örgütlerinin tasnifi yapılırken, içeriği boş kavramsal tanımlarla hareket edilmektedir.

Bilinmesi, anlaşılması ve unutulmaması gereken; Türk Milleti'nin birlik ve bütünlüğünü, huzur ve güvenliğini bozmaya, çözmeye, etkisizleştirmeye yönelik her türlü tutum, davranış ve eylem tehdittir. Bunun iç ve dış olması önemli değildir. Yine terör örgütü ya da bir devletin olup olmaması da önemli değildir. Düşmanca niyetli her türlü yapılanma ve eylem, iç ve dış tehdittir. Ancak yöneticilerin bunu idrak edecek bilgi birikimine, kararlılığa ve Türk Milleti'nin ve Türk Devleti'nin gücüne inanmaları gerekir.

Türkiye gerek içte gerek uluslararası alanda güvenlik ortamını sağlamalıdır. Bunun garantisi olamayacağına göre her an hazırlıklı olmak ve her türlü tehdit ve krize karşı içerde ve dışarıda karşılık vermek zorundadır. Türkiye'nin çıkarlarını doğrudan etkileyen tehdit ve sorunlar üzerine yoğunlaşarak verilecek cevaplarda, seçici olmak gerekir.

Her tehdite, ekonomik, diplomatik ya da hukuk kuralları açısından ya da emniyet-askerî açıdan müdahale edilebilir. Ancak tehdit unsurunun doğru tanımının yapılması krize yol açan nedenlerin gerçekçi tespiti ile mümkündür. Masumane düşünce, davranış ve uygulamaları tehdit görmek, toplumsal barışı dinamitleyen, devlet millet birlikteliğine zarar veren yaklaşımdır.

Aynı şekilde uluslararası alanda da ittifak içinde olunan devletlerin çıkarlarına göre tehdit değerlendirmelerini esas alarak bir başka ülkeye yönelik husumet içinde olunmamalıdır.

Hukuk tanımaz kişi, parti, suç örgütü, terörist grup ya da devlet olsun, bunlarla mücadelede; husumeti caydırma öncelikli amaç olmalıdır. Toplum her türlü tehdit konusunda bilgilendirilmelidir, aydınlatılmalıdır. Sonra ise, tehditlere yönelik uygulanması gereken karşılık vermedir.

Caydırıcılık, içte ve dışta en önemli hareket biçimidir. Türk Milleti, kamuoyu, devlet gücünün içte ve dışta ne yaptığını ve ne yapmak istediğini bilmelidir ve ona güvenoyu vermelidir. Bir azınlık grubun çıkarına, düşüncesine, inancına değerlerine göre tavır belirlenemez, belirlenmemelidir.

Yıkıcı ve bölücü akımlara, iç ve dıştaki teröristlere karşı politika, ilkelere dayalı olarak yürütülmelidir.

Bu ilkeler;

- taviz verilmemesi,
- bunları destekleyen ülkelere baskı yapılması,
- yasal mekanizmaların harekete geçirilmesi,
- teröre karşı benzeri yaklaşım içinde olanlarla yakın işbirliği içinde olmaktır.

Dünyada devletleri aşan tehditler artmaktadır. Terörizm, uyuşturucu kaçakçılığı, uluslararası organize suçlar hemen tüm dünyayı etkilemektedir. Bunlarla mücadelede, ülke içinde devletin ilgili kurumlar arasında ve benzeri duyarlılık içinde olan devletlerle ve kuruluşlarla koordinasyonunun sağlanması gerekir.

Suç işlemenin bireysellikten çıkıp organize örgütlü hale geldiği günümüzde, mücadele yöntemleri de değişmektedir.

- Tarihî eser kaçakçılığı,
- uyuşturucu kaçakçılığı,
- ateşli silâhların yasa dışı ticareti,
- kara para aklama,
- kalpazanlık,
- kredi kartı sahtekârlığı,
- gelir vergisi kaçakçılığı gibi mali suçlar yanında
- yabancıların kaçak olarak ülkeye sokulması,
- kadın ve çocuk kaçakçılığı,
- fuhuş ticareti,
- ekonomik espiyonaj,
- fikrî eserlerin çalınması,
- bilgisayar hırsızlığı ve kamu suistimâlleri,

Türkiye'nin kalkınmasını, refahı ve güvenliğini ciddî olarak doğrudan etkilemektedir.

Yolsuzluk, yoksulluk, kayırmacılık kronik hale gelmiştir. Bunlarla topyekün mücadele edilmelidir.

Türkiye'nin güçlü devlet olmasını istemeyen, dost ve müttefik diye bilinen devletler, onların destekleyecekleri terörist gruplar, potansiyel düşmanlar;

- geleneksel askerî operasyonlar yerine duyarlı hedeflere karşı saldırılara ya da terörist eylemlere başvurabilirler.
- gelişmiş teknolojiye ekonomik güçlerine güvenerek ve dayanarak kitle imha saldırıları gibi geleneksel olmayan araçları kullanarak kritik alt yapıyı ya da vatandaşı hedef alan operasyonlara girişebilir ya da tehdit edebilirler.

Bunun için duyarlı olmak, caydırıcı politikaları kararlı bir şekilde uygulamak gerekir.

- Barışı korumak ve muhafaza etmek adına Türkiye'yi güç-

süzleştirmek, çaresizleştirmek amacıyla mali piyasalarda oynanan oyunlara karşı, duyarlı olunmalıdır.

- Türkiye'nin çıkarına uymayan hiçbir ortaklık ve işbirliği içinde olunmamalıdır.
- Maliyet ve risk analizi ile yararlı olunduğu oranda birlikteliğin bir işe yarayabileceğine inanılabilen durumlarda, Türkiye müdahil olmalıdır.

Türkiye salt klâsik askerî gücü ile kalamaz.

- Türk Ordusu, nükleer güç olmalıdır.
- Kitle imha silâhlarıyla da techiz edilmelidir.
- Sadece bazı ülkelerin tekelinde olan yüksek askerî teknolojiye, her türlü karşı çıkmalara rağmen sahip olmalıdır.

Türkiye'nin güçlü, kararlı olması, gerek bölgesel gerek küresel olsun Türkiye'ye yönelik tehditlere karşı caydırıcı etki yapacaktır.

- Türk Silâhlı Kuvvetleri, etkin bir şekilde, operasyonlarını sürdürme bakımından, her konuda hazır olmalıdır. Hazır olma hali, gerektiğinde kitle imha silahlarını kullanma tehditlerine karşı caydırıcı, teşhis edici, korunmak ya da karşılık verme yönünden güçlü bir kapasiteyi gerekli kılmaktadır.
- Muhtemel düşman enformasyon operasyonlarına, kritik kendi enformasyon altyapımıza, sanayi tesislerimize, askerî unsurlarımıza yönelik saldırılara karşı savunma kabiliyetimizi güçlendirmeliyiz.
- Belirsiz gelecek, ittifakların değişebilirliği, dostluğun çıkarlarla bozulabileceği tarihî gerçeklerini göz önüne alınarak iç ve dış tehdit değerlendirmesi sürekli yenilenmeli, canlı tutulmalı ve ona göre hazırlıklı olunmalıdır.
- Bölgesel ve küresel çıkarlarımızı korumak için refahımızı, gelişmemizi, kalkınmamızı etkileyen tüm konularda etkili olmamız gerekir.
- Yarının muhtemel zorlayıcı tehditlerine karşı bugünden yeterli hazırlık yapmak, ulusal güvenlik programları ve yapıları kur-

mak ve harekete geçirmek, millî hedeflerimize ulaşmamıza yardımcı olacaktır. Aksi halde Türkiye'nin kendine göre olmasını istediği hedeflere ulaşma kararlılığı ve uluslararası ortamı oluşturma kabiliyeti şüpheli olarak görülecektir.

- Türkiye, bölgesinde ve Dünya'da etkin rol oynamalıdır.

Kuşkusuz tüm bunlar ancak ve ancak millî duyarlılığı olan, eziklik duymayan, başka merkezlere bağlı olmayan sadece ve sadece kendi milletine ve devletine bağlı olan yöneticilerle gerçekleşebilir konulardır. Türkiye bu özelliklere sahip kabiliyetli önderlerine kavuşacaktır. İç ve dış tüm merkezlerin karşı çıkmalarına rağmen bu gerçekleşecektir. Asker ve sivil tüm yetenekli unsurlar, iyi eğitilmiş uzmanlar, Türkiye'nin küresel bir güç olarak dünya devleti olması konusunda heyecan ve coşkularını boşa tüketmeyecektir. İleri derecede eğitimli uzman kadrolar aynı heyecan ve coşku sahibi yöneticileri ile yarınlara uzanacaktır.

Türkiye geçen yüzyılın içe dönük, kapalı, vesayet altında ülke görünümünden süratle çıkarak, sözü dinlenir hale gelmek zorundadır. Bu gerek bölge gerek dünya için zorunludur. Hukuk tanımaz, haydut devletlerin insanlıkla istedikleri gibi oynamaları karşısında, tarihte olduğu gibi yine Türk Milleti ve devleti sahip olduğu değerlerle, insancıl adaletli bir dünya oluşumuna katkıda bulunacaktır.

III- MİLLİ GÜÇ UNSURLARI

Güvenlik güçleri

1. Askeri Güç Unsuru

Milli Güvenlik Kurulu ve Gizli Anayasa: Türk Milleti tarih boyunca olduğu gibi bugün de, dostlar kuşağı ile değil düşmanlar kuşağı ile çevrilidir. Etrafındaki tehdit konjöktürel dalgalanmalar içinde olsa dahi sürekli hazır olmak, Türk Milleti'nin bekası ve varoluşu için olmazsa olmaz gerçekliktir. Kuşkusuz Türkiye'deki MGK'nın benzeri işlevi yapan kurumlar batıda da vardır. Ancak işlev itibariyle asker-siyaset ilişkisi batı'ya göre farklıdır ve farklı da olmalıdır. Çünkü Avrupa ülkelerinin hiçbiri, Türkiye kadar dış tehdit olguları ile karşı karşıya değildir.

Dünyada bilinen iki türlü Anayasa vardır. Yazılı olan ve olmayan anayasa örneğine sahip ülkeler, devlet organlarının yapısı ve işleyişi ile ilgili yaklaşımları sistemleştirmişlerdir. Hukuk tarihinde gizli anayasa ancak, bir kısım örgütler için sözkonusudur.

Anayasa ve Anayasa Mahkemesi'nin çağdaş devletlerde ortaya çıkışı, milletten gizli yönetim ve organ anlayışına son vermek ve

demokratik bir yapı oluşturmak içindir. Ancak hemen her büyük devlet mevcut anayasa yanında onun üzerinde gizli anayasa kamuoyuna deklare edilmekle, hukuk devleti kavramı yerine güvenlik-istihbarat devleti yapısı ortaya konulmuştur.

MGK, 1930 yılından itibaren daha da güçlendirilmiştir. MGK, 1982 Anayasası ile yarı sivil yarı askeri kuruma dönüştürülerek Anayasal organ haline getirilmiştir. Ancak 2004 yılında işlevsel özelliği zayıflatılmıştır.

Milli Güvenlik Siyaset Belgesi (MGSB) gizli kararname olarak kabul edilerek, hiçbir kanun tüzük ve yönetmeliğin buna aykırı olamıyacağına karar verilerek anayasal hüküm haline getirilmiştir.

Osmanlının sömürgeleştiğini, bağımsızlığını kaybettiğini ileri sürerek cumhuriyet yönetimi ile bağımsız devlet kurulduğunu ifade edenler, Türkiye'nin gerçeğini halktan gizlemektedirler. Bilinmeyen İkinci Anayasa "Kriz Yönetim Merkezi Yönetmeliği" (yönetim biçimi) ile NATO sözleşmesidir. Gladio ile legal örgütlenmeden, illegal örgütlenmelere ve tüm idari birimlere kadar örgütlenmeyi öngören, faaliyet alanlarını belirleyen bu sözleşme ile köylere kadar örgütlenme sağlanmıştır. Her yetkili gibi köylüler de köyleri ile ilgili bilgi verir.[266]

Ekonomisi IMF'ye, gümrüğü, hukuk ve siyaset düzenlemeleri Avrupa Birliğine, dış politikası, askeri stratejisi NATO'ya devredilen bir ülkede bağımsızlık nutukları altında kitleler uyutulmaktadır.

Örtülü istila dönemini Türkiye yaşamaktadır. Açık istila karşısında duyarlılık söz konusudur. Örtülüde gizlenen gerçekler karşısında şırınga verilmektedir. İçi boşaltılmış kurumları ile ne parlamento ne iktidar ne kurumlar hiç biri tek başına muktedir olamamaktadır. Milli menfaatler yerine emperyal merkezin tespitine planına göre işletilen mekanizma vardır.

NATO konseptinde ise hedef belirlenmiştir. Bu İslam ve İslam ülkeleridir. MGK'nın askeri üyeleri NATO konseptine göre sivil üyelerle görüşmekte ve buna göre kararlar alınmasını sağlamaktadırlar.

266.3 Haziran 2002, Radikal Gazetesi.

Bu görüntü demokrasi ile ne derecede bağdaşır ? 27 Mayıs ihtilali ile1961 Anayasası, 12 Eylül 1980 müdahalesi ile 1982 Anayasası, 28 Şubat 1997 müdahalesi ile de MGSB gizli Anayasası yapılmış ve yürürlüğe sokulmuştur. Ancak MGSB ile Türk Mileti'nin varlık sebebi dini ve milli bütünlüğünün iki temel ayağı olan Türk milliyetçiliği ve İslam, ırkçılık ve irtica kavramı kamuflajı altında öncelikli tehdit olarak kabul edilmiştir. Böylece Türk Milleti'nin tarihi düşmanlarının istemlerine uygun tesbit yapılmıştır. Bunu Türk Milleti'nin çoğunluğunun kabul etmesi mümkün değildir.

Her ülke milli askeri stratejisini hazırlar. Her devlet, dünyadaki muhtemel gelişmelere karşı hazırlıklı olmak zorundadır. Bir ülkenin bekası ve varoluşu ile ilgili devletin milli güvenlik stratejisinin olması gereklidir. Milli Askeri Stratejik Konsept (MASK) ve MGSB olmalıdır. Stratejiyi içeren milli siyaset belgeleri gereklidir. Gizlilik ve dış güçlerin bilgilenmesinin önlenmesi esastır. Ancak Türkiye'de bu belgeler açıkça ortaya konulabilmektedir. Oysa devletin milli hedefleri vardır ve bunlar sivil - asker ortak ürünüdür ve bunlar da genellikle dış güvenlik ağırlıklı olarak, diplomasinin bittiği yerde devreye sokulmak üzere hazırlanan senaryolara göre belirlenmiş ilkelerdir. Ancak bu belgeler milletin milli ve manevi değerlerine karşı olmayı amaçlayamaz. Amaçlamamalıdır.

Yeni yüzyıla girerken güçlü devletler savunma stratejilerini ekonomik güce dayandırmaktadırlar. İç ve dış ekonomik gelişmeler ve ülke ekonomik potansiyelinin artırılması güvenliğin esası kabul edilmektedir. Bu nedenle hükümetin ekonomiden sorumlu üyelerinin de MGK' da yer almaları gerekir.

MGK'nun kaldırılmasını istemek, asker millet birlikteliğini zayıflatmaya yönelik sinsi bir tuzaktır. Olması gereken; MGK'nın görev yetki ve sorumluluk alanlarının açık olarak belirlenmesi ve Türk Milleti'nin yararına göre her türlü milli ve manevi değerlerini koruma ve kollama işlevine sahip kılınması gerekir.

Türk Silahlı Kuvvetleri

Her toplum içte iç güvenliği, dışta dış tehditlere karşı caydırıcı silahlı güç oluşturmuştur. Hemen her coğrafya parçasında yaşayan topluluklar sahip oldukları askeri gücün koruması altında varlıklarını sürdürmüş yeni hedefler peşinde olmuşlardır. Toplumlar silahlı güçleriyle övünmüşlerdir.

Her toplumun milli güçleri; insan gücü, coğrafi güç, ekonomik güç ve askeri güçle şekillenir. Fetih'le milli gücün artması dönemi kapanmamıştır. Önceleri askeri işgal ile ortaya çıkan fetih yolu çağımızda siyasi, ekonomik ve kültürel etkilemeye dönüşmüştür. **Ekonomik güç ile diğer ülkeleri kolonileştirme, yeni emperyal anlayış ve uygulamadır.** Ancak askeri güçle işgal dönemi kapanmamıştır.

Bir ülke ekonomik zenginliği için askeri gücünü korumalıdır. Ekonomik refah askeri güç olmadan devam edemez. Güçlü ekonomi, güçlü ordu, güçlü devlet demektir. Güçlü devlet ise sözü dinlenen, dünya politikasına yön veren devlet demektir.

Türk Milleti de tarihin ilk devirlerinden itibaren askeri gücü ile varlığını devam ettirmiştir. Dünyanın en eski ordularının başında Türk ordusu gelir.[267]

MÖ 208 tarihi Kara kuvvetlerinin kuruluşu kabul edilmektedir. 1040 Dandanekan savaşından 1928 yılına (İslam'ın devletin resmi dini olmasının çıkarılmasına kadar) 888 yıl İslam ordusu, 1299 Osmanlının kuruluşundan 1923 yılına kadar 624 yıl Hakan ve padişaha "sen çok yaşa padişahım" diye bağlılıkda bulunmuş, Yavuz Sultan Selim Han'ın hilafeti alması ile birlikte 406 yıl hilafet ordusu işlevi görmüş, 1826 yeniçeri ocağının kaldırılmasından itibaren Asakir-i Mansure-i Muhammediyye (Muhammedin Muzaffer askerleri) diye adlandırılmış, 1923'den itibaren önce millet meclisi sonra cumhuriyet ordusu olarak anılmıştır. 1960'dan sonra ordu, TSK olarak tanımlanmıştır. Laikliğin kabul edildiği 1937 den beri ise laik ordudur. 1984 yılından itibaren askerlik yemini yapılırken manevi semboller kaldırılır.

267.Geniş bilgi için bkz; www.tsk.mil.tr

Deniz Kuvvetleri Komutanlığı 1081 yılını, Hava Kuvvetleri Komutanlığı 1911 yılını, Jandarma Genel Komutanlığı ise 1839 yılını, kuruluş tarihi kabul etmektedir.

Bir ülkenin güvencesi Silahlı Kuvvetleri'dir. İyi eğitilmiş, ateş gücü yüksek, kendi işini iyi yapan, içinden çıktığı milletin değerlerini yansıtan bir ordu, hemen her toplumun özlemini duyduğu güçtür.

İngiltere ve Japonya gibi bir çok ülke, fazla yabancı istila olmadığı için kendilerine ait kültürü, kurumları ve ekonomik gücü geliştirmiş ve bunu kesintiye uğratmadan sürdürmüştür. Çin de öyle. ABD ise Avrupa kaçkınlarının kendilerine göre doğru kabul ettikleri ilke kural ve kurumlarla şekillendirip devam ettirdikleri kendilerine özgü Amerikan sistemi oluşturmuşlardır. Silahlı güçler de bu yapıya göre oluşturulmuştur.

Anadolu topraklarına gelince; dünyada yabancı orduların en fazla çiğnediği, gelip geçtiği, en eski ve en fazla uygarlıkların şekillendirildiği topraklarda varlığı sürdürmek için sürekli, güçlü orduya ihtiyaç duyulmuştur. Anadolu, yüzlerce kez yağmalanmış, yakılmış yıkılmış, zulüm görmüş topraklardır. Balkanlar, Ortadoğu, Kafkasya kesişme bölgesi olması nedeniyle üç kıtadaki hemen her ülkenin hedef bölgesi görülmüştür. Bu saldırılar karşısında Anadolu insanın tek amacı ayakta kalmak olmuştur. Haçlı seferleri sırasında ayakta kalmak, Moğol istilasında ayakta kalmak, Selçuklu düzenine ayak uydurmak, beyliklere bölününce birleştirme döneminde ayakta kalmak, Osmanlı kurallarına uymak, 600 yıllık geleneğe sahip Osmanlıyı tümüyle silen cumhuriyet rejiminin ilkelerine uymak, değişen ve birbirini reddeden kültür ve rejimlere uymak, Anadolu insanının genlerinde var olan uyum gösterme yeteneğini geliştirmiştir..

Türk Ordusu tarihsel geçmişi en eski olmakla, duyarlılığı Türk Milleti'nin bağımsızlığı olmakla birlikte esen siyasi rüzgarlardan ve dönemsel gelişmelerden kendini kurtamamamıştır.

Her devlet bir diğer devleti etkisi altına almak ya da yıkmak için öncelikle orduyu hedef alır. Ordu mensuplarının, düşünce,

ideal ve amaçlarında meydana getireceği zihinsel etkisizleştirme ile amacına ulaşır. Kişiler, kendi toplumuna yabancılaştırıldığında istenen gerçekleşmiş olur.

Yabancı hayranlığı ve sevgisi hemen her toplumda zaman zaman gözlenen bir durumdur. Türk tarihinde yabancı hayranlığı ve sevgisi Orta Asya'da Çin'e karşı oluşmuş ve bir çok devlet çözülmüştür. Sonrasında ise büyük göçler başlamıştır. Anadolu coğrafyasında ise bu, özellikle Osmanlının çözülüş döneminde başlamıştır. Bu dönemde, kendini yenileyemeyen Osmanlı aydını, düşünce olarak Avrupa anlayışına göre dünyaya bakmaya başlar. Avrupa'ya eğitim için gönderilenlerle başlayan bu aşk, zamanla Jön Türkler hareketi olarak organize olur. Bu düşünce bakış ve yaklaşım değişimi Ordu mensuplarında da sözkonudur. 1908 İkinci Meşrutiyet Hareketi ve ihtilal üzerine Almanya parlamentosunda konu açıkça ifade edilir. Kont Von Mettenich'in 14 Ağustos 1908'de verdiği soru önergesine Alman Kaiser'inin verdiği cevapta bu görülür. "İhtilal Paris ya da Londra'daki Jöntürkler tarafından yapılmadı. Bu işi ordu yapmıştır. Daha doğru bir ifadeyle Almanya'da eğitim görmüş 'Almancı subaylar' tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu subaylar gelişmeleri kontrol altında bulunduran, tam bir 'Alman hayranı'dırlar." Ve bu subaylar İttihat Terakki Partisi'ni iktidara taşırken kendileri de ülkeyi yönettiler.[268]

1920 devrimini ise İngiliz ve Fransız mantalitesine göre şekillenen subaylar yaptı. 1960 ihtilali olduğunda ABD Başkanı'nın "bizim çocuklar mı yaptı" sözü ile, batının komünizm yerine tehdit olarak dünyaya ilan ettiği İslamcı hareketin 1995 de iktidara gelmesi, Cezayir'de seçimi kazanması üzerine askeri müdahalede bulunmasında da NATO eğitiminden geçmiş subayların ön planda olduğunu görmekteyiz. **Değişen zamana göre tercih edilen ittifak bünyesi içinde beyinler, bağlı olduğu merkezlere göre hareket etmektedir.**

Aynı durum, 1960 darbesinde ve nihayetinde 12 Mart 1980 ve nihayet 28 Şubat 1997 darbelerinde de söz konusu olmuştur.

1980 ihtilal liderinin ABD'ye darbeden önce bilgi vermesi, darbe ekibinden Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin

268.Bkz; Ernest E. Ramsour: Genç Türkler ve İttihat Terakki.

Şahinkaya'nın darbe öncesi bir süre ABD'de bulunması, sonra ise ABD ve NATO'ya bağlı kalınacağının açıklanması ile 28 Şubat darbesinin lideri Orgeneral Çevik Bir'in, Musevi lobilerinden ödül alması, İsrail'le sürekli iç içe olması, müdahalelerde, milli duyarlılığın mı yoksa yabancı duyarlılığın mı önemli olduğunu göstermektedir.

Yabancı hayranlığı ve yabancıya düşünce de bakışta yakınlaşmanın temel nedeni, devlet yönetim düşüncesi ilkeleri ve yönetenlerin konuya yaklaşımından kaynaklanmaktadır. Birinci Dünya Savaşının yenikleri Almanya, İtalya, Türkiye gibi rejim değiştiren Rusya süratle ekonomilerini düze çıkarmak ve askeri gücü artırmak için yoğun çalışma içine girerken, Türkiye kimlik ve kişilik değiştirmek amacıyla bir toplumu tümüyle sıfırlayarak yeni bir kimlik ve toplum yapısı oluşturmakla meşguldü. Bu dönemde kuşkusuz yabancı hayranlığının artması kaçınılmazdı.

Geçmişle olan tüm bağların kesilmesi sonucu, Türk çocukları Türk mitolojileri yerine atalarının kahramanlıkları yerine; Yunan mitolojisini, Alman mitolojisini, Anglo-sakson mitolojilerinden beslenmekte,[269] müzikte kendine ait olan Dede Efendiyi, Itri'yi değil, Mozart'ı Bethoven'i bilip dinler hale getirilmiştir. Oysa; başkalarının musiki duyarlılığı ile savaşılamaz. Dede efendiyi Itri'yi benimsemeyen ancak 19. yüzyıl bestekarı Mussorgski tutkunu olan general hangi Türk değerlerinin savunucusu olabilir ki? Ona tutkun olduğunu, ruhunda onu duyduğunu ifade eden Türk general, her gittiği yere bu ve benzeri klasik müziği götürüp sevdirdiğini ifade edebilmektedir. Oysa Mussorgski Rusçu bir subaydır. 1867 de bestelediği "Çıplak dağda bir gece bestesi" yanında Rus'ların Kars'ı istila ettiklerinde "Kars'ın fethi" başlıklı zafer marşını yazan bestekardır.

Türk müziği olmaksızın yabancı müziği esas alan anlayışın, savaşma ruhu neye dayanacaktır? Hangi değerler uğruna savaşacaktır? Kime karşı ve ne için savaşacak, neyi savunacaktır?

Türk subayı Türkiye'ye Türk Milleti'ne, Türkün geleceğine, varlığına, bağımsızlığına, ABD, İngiliz, Alman, Fransız, Rus, Çin,

269.Bkz; Azra Erhat: Mitoloji Sözlüğü, 10. Bası, İstanbul 2001, Remzi Kitabevi.
Pierre Grimal: Mitoloji Sözlüğü, Yunan-Roma, Çev. Sevgi Tamgüç, İstanbul 1997, Sosyal Yayınları.

Arap gözü ile bakamaz bakmamalıdır. Eğitim içeriği; milli kimlik, milli benlik, milli hedef ve niyetlerle techiz edilmelidir.

Türk Milleti'nin bekası için bu olmazsa olmaz gerekliliktir.

Batı dünyası sürekli Türk Ordusu'nun kahramanlığından disiplininde bahseder. Oysa bu göz boyamadır. Türk ordusu, kapalı kapılar ardında güçsüz etkisiz ordu olarak görülmektedir. **Dost ve müttefik diye tanımlayan batılılar; orduyu; asker sayısı fazla, ateş gücü yetersiz, yeni teknolojilere uyum sağlayamayan, teknolojide kendilerine bağımlı bir ordu olarak değerlendirmektedir.**

Ordu, çeşitli birimler kurmakta, stratejik çalışma adı altında teorik hedef, düşman savunma tesbitleri yapmaktadır. Hayali tehdit algılamaları ile sanal alemde, ordu mensupları, Nato stratejik bakış yaklaşımına göre şekillendirilmektedir. Oysa tarih; sürekli dostluğun ve müttefikliğin olmadığını göstermektedir.[270]

Bağımsızlığın ve varolmanın dayanağı TSK güçlü daha güçlü kılınmalıdır.

Cumhuriyetten sonra Türk Ordusu'nun dış harekat yapacak gücü yoktu. 2. Dünya savaşına sokulmamasının sebebi budur. Hiçbir muhabere gücü olmayan bir orduyu savaşa sokmak İngilizlerin işine gelmemiştir. Modern techizatla donatılacak ordu savaş sonrası paylaşmada sorun çıkarırdı. Bilhassa uzak tutulmuştur. Körfez savaşında aynı durum olmuştur. Modern araç ve gereçden yoksun orduyu, ABD techizatla donatıp Irak paylaşımında söz sahibi yapmak istememiştir.

Ordu, NATO'ya alınarak sınırlı modernize edilmiştir. 2. Dünya Savaşı artığı silah ve techizat Türkiye'ye verilmiştir. Böylece, tek parti döneminin geri teknolojisinden kısmen kurtuldu. Yine de Türk ordusu dış hareket için yetersizdi. ABD tarafından ordu, komünizme karşı savunma amaçlı yapılandırılmıştır. Ancak ordunun savunma amaçlı sınırlı gücünün olduğu acı gerçeği, Kıbrıs olayı sırasında bazı Türk subaylarınca algılandı. Türkiye, NATO dışı sınırlı güç olu-

270.Bkz; www.harpak.tsk.mil.tr

şumu ile Kıbrıs harekatını yapabildi. Batının besleyip büyütüp başa bela ettiği bölücü terörle mücadele pek çok subay, astsubay ve er olmak üzer binlerce ordu mensubunun ölmesi ya da sakat kalmasına yol açarken, modernize edilme yine de ABD kontrolünde yapıldı.

Ordu, kendi iç tehdit algılamasına göre, dizayn edildiği için dış muharebe amaçlı ordu yapılanması istenildiği gibi sağlanamadı. Bu durum Türk devleti için acı bir gerçektir. Savunma amaçlı olmasını batının istediği TSK'nın, çok yönlü stratejik yapılanması bu nedenle yapılamamaktadır.[271]

Bunun yanında; imparatorluğu batıran, Anadolu'yu işgal edenleri dost ve müttefik görenlerin, hayali düşman tasarımları, Türk Milleti'nin yüzyıllarca birlikte olduğu toplumlara yönelik düşmanca hislerle doludur.

1999-2000 eğitim yılı açılışında Milli Güvenlik Akademisi Harp Akademileri Komutanı Türkiye'nin düşman tanımlaması yaparken : "Sizler burada iç ve dış düşmanlarımızı öğreneceksiniz. Bunda bizim hiç bir dahlimiz olmadığını göreceksiniz. AB'ye alınmamamızın asıl edenlerini öğreneceksiniz. Arap aleminin Türk ulusuna yönelik kin ve nefretini öğreneceksiniz. Dünyanın en yalnız ülkesinin Türkiye olduğunu göreceksiniz. Dünyada en çok iç ve dış düşmana sahip ülkenin Türkiye olduğunu göreceksiniz"[272]

Oysa Anadolu coğrafyasında bulunduğumuzdan beri batının haçlı zihniyeti ve doğu sorunu vardır ve bu farklı şekillerde de olsa devam etmektedir. Türklere yönelik düşmanca kin ve nefret duyguları, batının Hun Hakanı Atilla'dan beri sönmeyen, dinmeyen bitmeyen bir şekilde vardır. Ankara'ya kadar gelen Balkanlarda tüm Türk eserlerini yok eden, yakıp yıkan yağmalayan, Ortadoğu coğrafyasını elimizden alan batıdan başkası değildir. Ege'yi yakıp yıkarak katliam yapan Yunanlılarla dostluk kadehi kaldıranların, İngiliz fesad şebekelerince kışkırtılan Arap unsurların, savaş sırasındaki davranışlarını kin ve nefret duyguları olarak tanımlaması hangi medeniyet, kültür, din ve duygu camiasında bulunulduğunu

271.Bkz; www.msb.gov.tr
272.Cem Kozlu: Öfkeden Çözüme, Ankara 2003, İş Kültür Yayınları, s .8, 69.

göstermektedir. **Kutlanan tüm askeri başarının, batılılara karşı yapıldığı gerçeğinin gözardı edilerek, dış tehdit tesbitini, hatalı hedeflere yöneltenlerin, tarihten, tarihi gerçeklerden, niyet ve emellerden ne kadar uzak olduğu açıktır.**

Türk Milleti yalnız değildir. "Türk'ün Türk'ten başka dostu yok" diyenler tarihten nasipsiz kişilerdir. Türk Milleti öyle bir millettir ki, tarih boyunca hemen tüm dünya coğrafyasında gitiiği hemen her bölgede azınlık olmasına karşın geniş halk yığınlarının güvenini kazanarak, onların yönetimini üstlenmiş ve hemen her yerde devletler kurmuştur. Tarih Türk Milleti'nin meziyetlerinden bahseden hemen her coğrafya mensubu insanın eserleri ile doludur. Cumhuriyet dönemi değişim ve dönüşüm projesinin doğal sonucu geçmişi ile tüm bağların kesilmesi, tarihi, Türk Milleti'ne karşı ezeli kin ve nefretle dolu batının, telkinleri ile böyle bir düşünce ve anlayış oluşmuştur. Yabancılaşan beyinler, binlerce yıldır mücadele edilen batılı unsurları Türk Milleti'ne sevdirmek, aynı kültür coğrafyasında olanları ise düşman gösterme çabası içinde olmaktadırlar. Bu tesbitlerin kimin yararına olduğu veya olacağı açıktır.

Türk Milleti, dostluğuna güvenilen, düşmanlığından çekinilen bir millettir.

Bazı medya mensupları ve medyanın cezalı olduğu ifade edilmektedir. Çağrılmayan, ambargo uygulanan medya ve mensupları hangi yabancı ülkenin kültür, sanat, müzik, politika ve stratejisine göre yayın yapmaktadır? Dünyanın hiçbir ülkesinde böyle bir ayrımcılık söz konusu olamaz. Genelkurmay Genel Sekreteri "Onlar şimdilik cezalı, yaptıklarının bedelini ödüyorlar. Cezaları biterse ilerde düşünürüz" diyebilmektedir.[273]

Türk Ordusu, Türk Milleti'nin ordusudur. Türk Milleti'nin milli ve manevi değerlerinin sahibi olması kadar doğal bir şey olamaz. Olmamalıdır. Türk Milleti'nin milli ve manevi değerlerini savunan her unsurunun korunup kollanması ve desteklenmesi gerekir. Yabancı hayranlığı ile yabancı kültür taşıyıcılığını yapanlara ihtimam gösterilemez. Gösterilmemelidir. **Unutulmamalıdır ki,**

273.Yalçın Bayer: 10 Ocak 2003, Hürriyet.

tekonolijk gelişmeler, golabalizm, küreselleşme olguları yeni bir sömürgeleştirme sürecini de beraberinde getirmiştir. "Çağ değişti","onlar geride kaldı", anlayışları içerdeki beşinci kol faaliyetleridir. Bunlar, dış güçlerin iç uzantıları olarak yıkım ekibi olarak görev yapmaktadırlar.

TSK, devlet birimleri içinde suç işleyenlere yönelik kararlılık göstermede en öndedir. Ancak bazı mensuplarıyla ilgili suskunluğu tercih etmektedir. Lockhed skandalı hemen her ülkede sanıklarını açığa çıkarırken, Türkiye'de dokunulmazlık zırhı ile olay, örtbas ettirilmiştir. "Dünyanın en zengin generali" diye dünya medyasında yer alan generale "bu nasıl oldu" diye sorabilecek mekanizmadan yoksun Türk devlet sistemi, benzeri çelişkileri her zaman yaşamıştır. Bunun gibi; Kıbrıs savaşında gemisini batıran kaptan yıllar sonra Deniz Kuvvetleri Komutanlığına gelebilmekte, 28 Şubat darbesinin mimarı olarak içki servisi yapılmamasını bahane ederek ülke yönetimine müdahalede bulunabilme cesaretini gösterebilmektedir. 1960 ihtilalinde tutsak alınan Başbakan Mendres'in başında bekleyen üsteğmen, yıllar sonra terfi ederek orgeneral olarak komutanlık yapıp sonrada batık bankanın yönetim kurulu üyesi olarak yargılanmakta ancak meclisin ifade vermesi talebine cevap vermeyebilmektedir. Benzeri olguları askerlik tarihinde, siyasi tarihte görmek zordur.

Bu ülke bizden sorulur mantığı doğrudur. Ancak aynı anlayışta olan medya ve sermaye grupları da vardır. Vakıf ve dernekler vardır. Seçimlerde yüzde bir oy alan partilerde vardır. Bu anlayış gerekli ve doğrudur. Zira içinde bulunulan toplumun ve devletin haklarını savunmak, sahiplenmek gerekli bir duygudur. Ancak hangi ilkeler ve bakış açısından bu doğrudur? İşte bu netleşmelidir.

Eleştiri, daha iyinin daha mükemmelin aranması, bulunması, önerilmesi ve uygulanmasının sağlanması için ufuk açıcı alternatifler ortaya koymak için yapılmalıdır. Dünyanın hemen her ülkesinde kurumlar, kurallar, kişiler eleştirilir. İnsanlık her türlü olumsuzluklara karşın yanlış olana karşı gelenlerin kahramanca özverilerileri ile gelişmiştir. Eleştirilenlerin içinde elbette ordu mensupları da olmalıdır. Yoksa kurumsal olarak eleştiri sözkonusu

olamaz. Aksi halde; devletin kurumlarına yönelik eleştiri devletin varlığına yönelir ki bir noktadan sonra devletin yıpratılması, zaafiyete düşürülmesi sözkonusu olur ki bu kabul edilemez. Amaç; daha iyi işleyen devlet, daha iyi işleyen devlet kurumları ve daha iyi yetenekli insanların görevde bulunmasıdır.

Bununla birlikte; Türk ordusu kurumsal bilinç düzeyi en yüksek kurumlardan biridir. Kurumsal iradenin karşısında bireysel iradenin etkisi minimum düzeydedir. Türk ordusunun kurumsal yapısını parçalamaya yönelik komplo teorileri her zaman ortaya atılmıştır. Emir komuta zincirinde zaafiyetler, fikir ayrılıkları ve bölünmeler olduğu gibi yanlış bilgilendirmeler, kamuoyuna sunularak halkın kendi ordusuna olan güveni sarsılmak istenmektedir.

Bu nedenle; komplo teorilerinin önünün kesilmesi zorunluluğu vardır. Bilgi düzeyi düşük toplumlarda komplo teorileri öne çıkar. Her şeyin arkasında giz aranır. Yıkıcı, sindirici komplo teorileri, analitik düşünmeyi ve alternatifler üretilmesini engeller. Güce tapmayı meşrulaştırır. Bilgisizliğin körüklendiği paranoyik güce tapma anlayışı genel kabul görmeye başlar. Toplum yanlış yöne kanalize edilmeye çalışılır.

Eğitim anlaşmaları ile ittifak içinde olduğu dost ve müttefik diye kabul ettiği devletlerin askeri unsurlarının telkini ile kendi milletine, milli ve manevi değerlerine, aynı medeniyetin mensubu toplumlara, bakılmaması, değerlendirilmemesi gerekir.

Çağdaş, modern devletlerde, yönetimde askerlerin etkisi sınırlıdır. Ordu, anayasal sınırlar içinde sivil otoritenin emrinde, iç ve dış güvenlikte etkilidir. Askerlerden iyi devlet adamı olabildiği gibi, sivillerden de başarılı komutanlar çıkmıştır. Ancak askerin devlet adamı olarak ülke yönetimde başarılı olabilmesi o kişinin toplumca sivil olarak benimsenebilmesine ve kişinin de kendini asker değil sivil olarak kabul edebilmesine bağlıdır. Bu nedenle askerin ya da sivilin yönetime el koymasında diktatörlerin çıkması kaçınılmaz olmaktadır.

Geri kalmış ülkelerdeki askerlerin yönetime el koymasında, yönetme imtiyazlarının kendilerinde olduğu, meşruiyetlerinin te-

melinde de devlet kuruculuğunun asker olduğu anlayışı vardır. Salt askeri gücü yönetme ve yönlendirme hakkı olarak kullanan askerin, yetişme tarzı, sivil toplumla ilişki derecesi, genel kültür bilgisi, toplumsal sorunlara yaklaşım tarzı gibi yönetme için gerekli donanımdan yoksunluk gözardı edilebilmektedir. Devlet yönetmede ayrıcalıklı yönetme imtiyazını kendinde gören asker, sivil otoritenin yönetme gücündeki zaafı halinde, dizginleri ele almakta sakınca görmemektedir.

Oysa; çok daha net ve kesin kurallara bağlı askerliğin, herşeyin muğlak olduğu politika alanında aktif rol alması, askeri zaafiyetin de önemli bir nedenidir. Salt askeri alanda kalan orduya sahip ülkelerin daha hızlı kalkındığı, ekonomik ve askeri bakımdan daha güçlü konuma geldiği örneklerle ortadadır. Bu nedenle sivil otorite demokrasiyi işleterek, ekonomiyi sağlıklı yapıya kavuşturarak, ordunun asli görev alanında kalmasını sağlamalıdır. Ancak siviller, kendi çıkarları ve düzenin devam etmesi için, ülkeyi gerçek anlamda bir demokrasiye kavuşturacak, ekonomik bakımdan kalkındıracak tedbirleri almayarak askerin siyasetle ilgilenmesinin müsebbibi olmaktadırlar.

Sistematik bilgi ile donanan, disiplinli düşünce ve yaşam biçimine sahip askerin, gevşek, disiplinsiz, ilkesiz, hedefsiz sivillere göre ciddi devlet anlayışına sahip olması doğaldır. Demokratik yönetim biçiminin sağlıklı işlemesi için sivil unsurların, toplumsal çözülüş ve istikrarsızlık konusunda atılım yapması gerekir.

Güçlü devlet güçlü askeri gücü ile vardır.

Kurulduğu günden itibaren, çok kıymetli komutan ve devlet adamları yetiştiren Türk Silahlı Kuvvetlerinin bütün birimlerinde kurum vizyonuna uygun yürütülen önemli çalışmaların verimliliği, kalitesi onların bilgi ve yetenekleriyle doğru orantılıdır.

Bugün birçok kurum gibi TSK'da; geçmiş yıllardan intikal etmiş ve "arşiv" diye adlandırılan dokümanları sıklıkla kullanıyorlar.

Artık geçmiş yıllardan kalan bazı dokümanlar şu anki gereksi-

nimlere cevap verememektedir. Geçen yıldan kalan benzer dokümanlar bile bugün güncelliğini yitirmiştir.

Öyle dökümanlar vardır ki uzun vadeli stratejik amaç ve hedefleri olanlar bu dökümanlara göre hareket ederler. Çünkü içinde bulunduğumuz çağ ve yaşadığımız değişim, bırakınız yılları, bir günü ve bazen bir saati bile diğerinden farklı kılmaktadır. Bilginin ve hatta bazen bilinen, geniş çevrelerce kabul görmüş yaklaşımların bile hızla eskidiği bir çağda yaşıyoruz. Dolayısıyla, eskiden bir servet kıymetinde olan arşivlerin bugün artık çok fazla önemi olduğunu söylemek mümkün değildir.

Arşiv sahibi olmayanlar, arşiv sahibi olanlara göre biraz fazla düşünüyor olabilirler, ancak bu düşünsel açılımın araştırma yeteneğine ve yaratıcılıklarına çok önemli katkı sağladığı unutmamalıdır. Eski dokümanlara tabii ki bakılacaktır. Ancak onlar yargılanmalı ve kendi düşünceler mutlaka çalışmalarıa aktarılmalıdır. Özellikle iletişim ve bilişim altyapısını teşkil eden İnternet de dahil olmak üzere tüm araçların sunduğu imkanlar devamlı olarak kullanılmaldır.

Ancak, İnternet'in kullanıcılara sunduğu sınırsız olanakların yanında, dikkat edilmesi gereken ve ülkelerin bekasını tehdit edebilecek riskler taşıdığı da gözardı edilmemelidir. İnternet'in gelişmesiyle birlikte psikolojik harekat ve uluslararası siber terörde bir tırmanma yaşanmıştır. İnternet, korkakların insan karalama forumuna dönüştürülmüştür. **İnternet ortamından yararlanılarak yapılan psikolojik harekat, hedefi insan, silahı kitle iletişim araçları ve mermisi propaganda ve iftira olan bir tür mücadele yöntemidir**. Günümüzde ülkeleri korkutan en önemli konu, bilgisayar ağlarının ve İnternet'in ülkenin gelişimini sürükleyen en önemli araç olmasının yanında, yönetilebilir olmaktan çıkarak bir tehdit haline dönüşmesidir. "Bilişim Güvenliği önem kazanmıştır. Ülkelere ait stratejik önemi haiz bilgisayar sistemleri, terörist eylemler yoluyla vurulabileceği gibi siber saldırıların da hedefi olabilir ve zarar görebilir. Devlet kurumlarına ait bilgisayarlar, bankacılık sistemleri ve e-ticaret siteleri yoğun siber saldırılara maruz kalabileceği için ciddi tehdit altındadır.Ayrıca, İnternet yoluyla yayılan fikirlerin, ülkelerin

dokusu ve bekası üzerindeki etkisi de gittikçe artmaya başlamıştır. Bazı ülkelerde yaşanan yönetim değişikliklerinin altyapısı İnternet yoluyla hazırlanmıştır.

Bu sebeple, yapılan sanal ortamdaki çalışmaların bir şekilde dünya üzerinde hızla yayılması yüksek bir ihtimal dahilindedir. Bu noktada, ürettiğiniz dokümanların doğruluğu, kalitesi ve özgünlüğü çok önemlidir. Bundan dolayı ortaya konulacak her çalışma yüksek standartlarda hazırlanmalıdır. Aksi taktirde, yapılan çalışmalar 'akademik' sıfatlamasını alamaz. Bunun için, bilgi devrimi tüm yönleriyle birlikte anlaşılmalı ve özellikle eğitim sistemimizdeki uygulamalara yansıtılmalıdır.

Hiçbir zaman herhangi bir konuda ileri sürülen bir fikre karşı ön yargıyla hareket etmemek gerekir. Çok aykırı fikirlerle karşılaşmak mümkündür. Hele bu fikirlere "yanlış bir düşünce" gibi çok iddialı bir önyargı ile yaklaşılırsa, fikirlerden istifade marjını daha başlangıçta sıfırlanmış olur. Asimetri yaratacak fikirlerden ürkmemek gerekir. Bazen onları yanlış, bazen de çok doğru olduğumuzu anlayabiliriz. Unutulmamalıdır ki, uygarlık karşı fikirlerin çarpışmasıyla gelişmiştir. Yenilikler hep karşı fikirler sayesinde ortaya çıkmıştır. Eksiklik yapamamakta değil, yapmamaktadır. Yanlış alışkanlıklar çoğu kez insanı kilitler. Eğitim sistemi nedeniyle, bir iki neslin hareket tarzı yaratma kabiliyeti yok edilmiş, üreten değil, tâbi ve taklitçi yapmıştır.

Sorunu tanımlamak, analiz etmek ve aşmak, çağdaşlığın temel göstergelerinden biridir. Önümüze sürekli çıkacak engellerin, öncelikle ana çerçevesini tanımlayabilmeliyiz. Daha sonra, tüm yönleri ile önyargıdan uzak olacak şekilde tartışabilmeliyiz. Bu arada bizi hedeften uzaklaştıracak yönlendiriclere sapmadan problemi çözebilmeli ve engelleri aşabilmeliyiz. Bu süreç, sistemleri işler tutan ve ileriye götüren basit ancak çok önemli bir sosyal işlevdir. Yoksa birbiriyle boğuşan ve meselenin çevresinde dolaşanlar ayakta kalamazlar.

Yeni Güvenlik Ortamı ve Türkiye'ye Etkileri

Türkiye, diğer ülkelerden çok farklı ve zor bir coğrafyadadır. Bu durum tüm beklentilerin aksine Soğuk Savaş sonrası da değişmemiştir. Nitekim, bu zor coğrafyada, güvenlik bağlamında kontrol etmek ve yönetmek zorunda olduğumuz parametre sayısında da önemli bir artış olmuştur.

Parametre sayısındaki artış, güvenlik konusundaki yeni yaklaşımlar, ülkemizin bugünkü güvenlik ihtiyaçları ve askeri alanda yaşanmakta olan değişim bizlerin sorunlara Soğuk Savaş döneminin yaklaşımıyla, ve ABD, Avrupa Birliği ve İsrail endeksli bakmamızı olanaksız hale getirmektedir.

Küreselleşmeyle beraber, ülkelerin etki ve ilgi alanlarının sınırlarında önemli değişmeler olmuştur. Artık etki ve ilgi alanları neredeyse birbiri üzerine binmiş durumdadır ve bu durum ülkeler arası çıkar çatışmalarının temelini oluşturmaktadır. Örneğin, yüzyıllar önce "Monroe doktrini" ile kendi kıtasıyla ilgi ve etki alanını sınırlandıran ABD'nin etki ve ilgi alanının sınırlarını bugün tespit etmek mümkün değildir. Etki alanı günümüzde belki de bütün dünyadır. İlgi alanı ise güneş sisteminin derinliklerine kadar uzanmaktadır. Gelişmiş ülkeler için uzay en önemli ilgi alanıdır.

Özelikle 11 Eylül 2001 tarihindeki saldırılar sonrası, bu çıkar çatışmasına ilave olarak dünya üzerindeki bölünmeye doğru yönelme eğilimidir. Soğuk Savaş sonrası dönemde, başlangıçta şüpheyle karşılanan Huntington'ın gelecekteki çatışmaların; din, tarih, dil ve geleneklerle birbirinden ayrılan medeniyetlerin oluşturduğu fay hatları boyunca meydana geleceğini öngören "medeniyetler çatışması" kuramı giderek daha fazla taraftar toplamakta ve bu kuramı doğrular nitelikte gelişmeler yaşanmaktadır. Özellikle, Avrupa Ülkelerinde yayınlanan karikatürler, Ve Türklere bakışla birlikte dünyada yaşananlar bu konuda bir değişme olmadığını göstermektedir.

Bunun yanında, yukarıdaki yaklaşımla da belirli noktalarda paralellik taşıyan başarılı ve başarısız devlet kavramlarıdır. Fukuyama; 11 Eylül saldırılarını devlet yetersizliğinin devasa bir meydan oku-

ması olarak kabul etmekte, ayrıca devlet zayıflığının ulusal olduğu gibi uluslararası boyutunun olduğuna da işaret etmektedir. Yine, bazıları insanları, dünyayı fonksiyonel yani işleyen merkez ve entegre olamamış boşluk olmak üzere ikiye ayırmakta; özellikle savaş bölgelerinin, güç gösterilerinin, asker konuşlandırmanın, tahliye, güvenlik ve barış gücü operasyonlarının her bakımdan sorunlu ve başarısız devletlerin yer aldığı bu boşlukta yer aldığını iddia etmektedirler.

Başarısız veya zayıf devletlerle ilgili sorunlar incelendiğinde görülecektir ki, bu devletlerin sahip olduğu önemli sorunlar; fakirlik, ekonomik istikrarsızlık, soysal refahı oluşturamama, güvenlik üretememe veya güvensizlik nedeni olma ve özellikle devlet yönetimindeki zayıflıktır. Özellikle en sonuncusu kurumsal kaliteyle de yakından ilgilidir. Bir devletteki yönetim kalitesini, devleti oluşturan kurumların kalitesi belirlemektedir. Ayrıca bunu tamamlayan diğer hususlarsa, kurumların iç ahengi ve diğer kurumlarla uyumlu, etkili işbirliği ve eşgüdüm içinde çalışmasıdır. Bunları gerçekleştirebilen ulusların profili sürekli yükselmektedir. Unutulmamalıdır ki, bu profili yakalayan toplumların başarısında, toplumu oluşturan bireylerin bir amaç doğrultusunda kanalize olmalarının da etkisi büyüktür. Özellikle, her konuda sürekli kavga eden, uzlaşamayan toplumların moral değerlerinden yoksun bir şekilde bu seviyeyi yakalamaları hayal bile edilemez. Bu nedenle **bir ulusun refahı, istikrarı, geleceği, bağımsızlığı** için iç barışın **önemi büyüktür**.

Her ne kadar her ülke, ülkemizi farklı bloklarda görseler de, bizim kendimizin hangi tarafta olacağımıza karar vermemiz gerekir. Aksi takdirde, yalnızlık ve izolasyon dünyada sözkonusu değildir. Medeni dünya denilen sistemden kopmak kıyamet değildir. Kaldı ki Medeni Dünya denilen ve 100 yıldır içinde olduğumuz batı bloğunun Türkkiye'ye yaklaşımı fayda değil zarar geitirmiştir. Türkiye küçülmüşütür. Ve yine küçülmesi için çba sarfetmektedirler.. Dış ve yakın çevredeki gelişme ve değişimlerden kendini soyutlayan ve sadece içine bakan ülkeler dünya siyasi tarihinin tozlu yapraklarında kalmaya mahkum bırakılmışlardır. Çevresel şartlara açık ve gelişme-

lere zamanında uyum sağlayabilme becerisi, sistemlerin bekasının teminatıdır.

Ülkemiz açısından bir diğer önemli husus da, belirli bir oranda hala geleneksel bir çatışma ve özellikle de nükleer silahlarla ilgili tehdit ile karşı karşıya bulunmamızdır. Uzak Doğu'daki Çin, Kore Yarımadası ve Japonya'nın bulunduğu bölgedeki sorunlar ile Orta Asya ülkelerinde olup bitenler ve Kafkasya'da şu anda dondurulmuş halde bekletilen çözülmemiş sorunlar; bir başka küresel güç adayı Hindistan'dan itibaren Pakistan, Afganistan ve İran'a kadar uzanan bölgedeki güvenlik problemleri; Orta Doğu'daki gelişmeler bölgemizde düğümlenen temel küresel kırılma hatlarını oluşturmaktadır. Bu bağlamda ülkemizin bulunduğu coğrafya, kırılma hatlarının kesiştiği bir düğüm noktası ve Avrupa'ya doğru uzanan bir eşik gibidir. Ayrıca, Uzak Doğu'dan başlayarak Orta Doğu'ya doğru uzanan nükleer eksenin küresel kırılma hatlarıyla olan ilgisi ve birbirini çeşitli şekillerde besleyen özel ilişkisi bölgemizdeki güvenlik konusunu çok daha karmaşık bir hale getirmektedir.

Böylesi bir ortamda, Türkiye gibi etrafı çok sayıda istikrarsızlıkla dolu bir coğrafyada yaşayan bir ülkenin aynı zamanda sağlam bir güvenlik stratejisine sahip olması da gerekir. Ülkemizin güvenlik stratejisinin dört temel dayanağını tekrar etmek gerekirse;

• Etrafımızdaki simetrik tehditlere karşı mevcut dengeleri ve milli menfaatlerimizi korumak için caydırıcı bir gücün varlığı,

• Terorizm başta olmak üzere uluslararası yeni risk ve asimetrik tehditlerin ülkemize ve ülke dışındaki menfaatlerimize zarar vermesinin önlenmesi,

• Ülkenin bütünlüğüne, ulusal birliğine ve rejimin bekasına yönelik tehditlere karşı gerekli tedbirlerin alınması ve

* Balkanlar, kafkasya ve Ortadoğu denkleminde Türkiye'nin güvenliğini tehdit eden gelişmelere karşı duyarlı olunması

• Akdeniz'deki güvenliğimizin temelini teşkil eden Ege ve Kıbrıs'taki menfaatlerimizin korunmasıdır.

Görüldüğü gibi, bu dört temel unsurun tamamı da TSK'ni yakından ilgilendirmektedir. Bizim ihtiyacımız olan şey, bir taraftan yaşadığımız bölgeyi ve dünyayı daha iyi anlayabilmek ve diğer taraftan ülkemizin güvenlik gereksinimlerine yönelik etkili çözümler üretebilmektir. Özellikle, ülkemizin bekası ve menfaatleri açısından gelişmelerin değerlendirilerek muhtemel karar noktalarının bugünden tespit edilmesi "**karar vericiler**" için büyük önem taşımaktadır. Bizleri gelecekteki bu noktalarla buluşturacak yetenekli personele sahip olmanın ve bu personelin karargahlarda istihdam edilmesinin ülkemizin bekası ve TSK'nin gelişimi için ayrı bir önemi olduğunu açıktır.

TSK'nin bütün bu ihtiyaçlara cevap verebilmesi, yüksek yoğunluklu bir harekat ile düşük yoğunluklu bir harekatı birlikte icra edebilecek yetenekte olmasıyla mümkündür. Dolayısıyla, dikkat edilmesi gereken bir diğer husus da "gelecekte nasıl bir harekat alanıyla karşılaşacağımız"dır. Bu harekat alanının özellikleri doğru stratejik planlama ile belirlemek gerekir..

Bu bağlamda dünya egemenlik mücadelesinde konuları gerçeğine en yakın ölçüde modelleme yönünde bir çaba ve aynı zamanda yarış vardır. Parametre sayısının ve bilginin fazlalılığından dolayı bu işlemi salt insan zekasıyla da yapmaya olanak yoktur. Özellikle karar noktalarının modellenmesi karar vericilere büyük kolaylıklar sağlamaktadır. Bu sebeple, Bilimsel Karar Destek Birimleri gelişmiş ülkelerde yoğun şekilde kullanılmaktadır. TSK'nde de benzer birimler ve kullanılan çeşitli modeller mevcuttur. Aslında her şey buraya kadar gayet iyi ve bir problem yokmuş gibi görünebilir ancak asıl problem sahası, algoritmaların oluşturulmasıdır.

Askeri konularda gerçekçi analizler yapan ticari bir enstitüler var artık. Bu tür enstitüler dünyanın en büyük muharebe bilgi bankasına sahip olduğudur. Öyle ki, bu enstitü bilgi bankasını sürekli güncellemek ve daha da zenginleştirmek için eski savaş bölgelerini gezerek bilgi toplamakta, silah endüstrisini yakından takip etmekte ve hükümetlerin savunma alımlarını yapanlarla çeşitli anlaşmalar yapmakta, askeri arşivlere erişimin yasaklandığı ülkeler-

de çalışanlar vasıtasıyla değişik yollardan dokümanların fotokopilerini almaktadır. Dolayısıyla bu bilgi bankası sayesinde oluşturulan algoritmalarla analizler gerçeğe yaklaştırılabilmektedir. Eskiden bu tür değerlendirmelerde analizlere yansıtılamayan; ölüm korkusu, cesaret, eğitimin kalitesi, inisiyatif, aldatma ve sağlık olanakları gibi faktörler de yeni algoritmalar sayesinde analizlere aksettirilebilmektedir. Siz parayla bu tür bir yazılımı alıp kullanabilir, her sene geliştirme bedeli olarak belli bir parayı bu firmaya ödeyebilirsiniz. Ancak önemli olan bunu kendinizin de yapmasıdır.

Yeni güvenlik gereksinimlerine paralel olarak kendi özgün değişim felsefemizin alt yapısını da oluşturmak zorundayız. Ancak bir taraftan da dünyadaki değişimi yakından takip etmeli ve elde edilen girdileri kendi sistemimiz içine aktarabilmeliyiz. Bu sebeple, bütün bunları başaracak yetenekte, değişik bir insan profili ihtiyaç olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu profil içinde; girişimcilik, yaratıcılık, bilgiye ulaşma yollarını bilme, bilgi teknolojilerini tanıyıp kullanabilme, bildikleri ile yaşantısı arasında doğrusal ilişkiler kurarak yeni bilgiler üretebilme, sorumluluklarının farkında olabilme, kendini sürekli geliştirme yeteneğine sahip olma ve takım ruhunu benimseme gibi özellikler vardır. Tabii bu noktada, bilgiye ulaşabilmenin önemli şartlarından birisi de en az bir yabancı dile iyi seviyede hakim olabilmektedir.

Diğer taraftan, karmaşık ortamda geleceği görebilmenin ve etkili çözümler üretebilmenin yolu, sorumluluğu üstlenmekten korkmamak, daha fazla "**yaratıcı ve öngörü sahibi"** olabilmektir. Görüldüğü gibi yeni insan profilinin özellikleriyle bizim ihtiyaç duyduğumuz personel tipi örtüşmektedir. Bu özellikler, günümüzün komutanlarına karargah subaylığı ve danışmanlık yapacak subayların daha sağlıklı değerlendirmeler yapmasına ve yeteneklerinin sınırlarını zorlamasına olanak sağlayacaktır. Ayrıca bu yetenekler sayesinde komutanlar, çok önemsediğimiz muhtemel karar noktalarıyla buluşturulabilecek ve "karar döngüsü" daha da hızlandırılarak geleceği şekillendirmede ülkemizin inisiyatif sahibi olması sağlanacaktır.

Bir diğer akla gelen soru da "sahip olduğumuz kısıtlı kaynakları nasıl etkin olarak kullanabileceğimiz"dir. Burada yapmamız gereken en önemli şey, önceliklerimizi değişen koşullara göre iyi bir şekilde belirleyebilmektir. Çünkü elimizdeki kaynakları etkili bir şekilde kullanmanın başka bir yolu yoktur. İhtiyaçlar sonsuz, fakat kaynaklar sınırlıdır. Bu gerçek, planlama fikrinin yaratıcısı olmuştur.

Burada, önceliklerle hedef tespiti arası**nda yakın bir ilişki vardır**. Özellikle günümüzde, hedefleri belirlemek ve hedeflere göre öncelikleri tespit etmek kaynak yönetimi açısından büyük önem taşımaktadır. Hedefler ve öncelikler sabit değildir. Bir kere tespit edildi mi bir daha değiştirilemez unsurlar değildir. Bunların hareketli olduğu ve zamanla gözden geçirilmesi gerektiği unutulmamalıdır. Hedefleri ve öncelikleri belirlemenin ilk adımı ise, öncelikle vizyon belirlemektir. **Vizyon bir kurumun geleceğine ait resmidir.** Vizyonun başarısı, herkes tarafından anlaşılabilecek kadar sarih olmasına, kabul görmesine ve paylaşılmasına bağlıdır. Paylaşılan vizyonlar, uygulayıcılarına sınırsız bir güçle hedefe kilitlenme olanağı verirler. Başarıyı sürekli kılmak için planlarımızı ve vizyonumuzu sürekli geliştirmeliyiz. Bunları birer canlı varlık gibi bakıma tabi tutmak, güncelleştirmek ve derinliğini artırmak sisteme ve organizasyona dinamizm kazandıracaktır. **Sığ, kalıplaşmış ve şekilsel bir vizyonla Silahlı Kuvvetlerimizi hareketli ve etkin kılmamız mümkün değildir.** Özellikle de gelişmiş ülkelerle aradaki farkın daha da açıldığı ve bilginin baş döndürücü bir hızla geliştiği ve dolaştığı bir ortamda hareketliliği korumanın önemi büyüktür. Hatta bu dinamizmin ivmesi geriden koşan ülkeler için daha büyük olmalıdır. Aksi takdirde aradaki mesafeyi kapatmanın olanağı yoktur.

Belirlenmesi gereken vizyon "**21. Yüzyılın çağdaş silahlı kuvvetlerini yaratmak''tır.** Yani ulaşmak istediğimiz asıl hedef, içinde bulunduğumuz yüzyılın koşullarıyla uyumlu ve etkinlikle muharebe edebilecek bir silahlı kuvvete sahip olmaktır.

Bu hedefe ulaşabilmek ve dinamizmi koruyabilmek için Türk Silahlı Kuvvetlerinde Sürekli Gelişim Faaliyet Programı yürütülmektedir. Sürekli Gelişim Faaliyet Programı; vizyondan en alt pro-

jelere kadar, modüler anlayışla tesis edilmiş dinamik bir programın; her türlü hizmet, faaliyet ve hedeflerin sistem yaklaşımı ile sorgulanmak suretiyle hazırlanması ve bu programın gerek anketlerle, gerek grup çalışmalarıyla, gerekse doğru iletişimle sürekli canlı tutulmasıdır.

Dinamizmin önündeki bir diğer engel de, kalıplar ve tutuculuktur. Dünyanın her tarafında iş yapan, başarı elde eden insanlar eski ve çalışmayan kalıpları değiştiren insanlardır. Örneğin, Avrupalılar patatesi, İncil'de ismi geçmiyor diye yeni Dünyanın keşfi ile birlikte Avrupa'ya geldikten yüzlerce yıl sonra yemeye başlamışlardır. Bu sebeple, yeni uygulamalar, sistemi sürekli sorgulama ve her gün bir defa "acaba" diyebilme sizlere gelişimin önündeki engelleri aşma imkanını verecek ve olaylara daha geniş bir açıdan ve şartlanmalardan etkilenmeksizin bakabilme yeteneği de kazandıracaktır.

Şartlanmaların zincirini kırmadan gerekli atılımlar yapılamaz.

Yeni Güvenlik ortamı ihtiyaçlarınınm karşılanmasına temel teşkil edecek, insan kaynakları yönetiminde yeni yaklaşımlar takip edilmelidir.

Yeni güvenlik ortamının gereksinimlerinin karşılanmasında temel husus, insan kaynaklarının etkin yönetimidir. Bu bağlamda, Dünyadaki güç dengelerinin değişmesi, teknolojik ilerlemeler ve yeni güvenlik gereksinimleri ve yeni yaklaşımların ortaya çıkmasında karşımıza çıkan temel nokta yine insandır.

Lider ve komutan profili etkin olma ve caydırıcı olmada önemli bir unsurdur.

Ordunun temel görevi caydırmak, savunmak ve savaşmaktır. Batıda ordu, ülke ekonomik çıkarlarını korumak için oluşturulan örgüttür. Savaşan güç ordu, karşı güç karşısında kendini yenilemek ve daha güçlü olmak için sürekli yenilikleri takip ederek değişim dinamizmine sahip olmuştur. Oysa sivil unsurlar, ordu kadar değişime hevesli olamamaktadırlar. Türkiye'de ordu, dünya ile entegras-

yon olmuş tek kurumdur. Dünya standartlarını takip etme yeteneğine sahip Türk Ordusu sivil otoritenin geride kalmasının sıkıntısını yaşamaktadır. Ordu bir yandan kendi yapısı ile meşgul iken kendisinin görev alanında olmayan ülke yönetimi ve ülkenin temel stratejik politikaları ile de ilgilenir hale sokulmuştur.

Soğuk savaş dönemine göre konuşlanan ordunun yeniden yapılanması kaçınılmaz zorunluluktur.

Güçlü bir ekonomiye sahip devlet yapısı, güvenlik mekanizmasının da teknik hale gelmesini sağlar. Bunun içinde sivil otoritenin, dünya gerçekliğinde ülke yönetimini yeniden yapılandırması gerekir. Türkiye'de siyasi partiler parti olmaktan çok çıkar grubu organizasyonu olarak kaldıkları, soğuk savaş dönemi siyasi kişiler ve bürokratlar ülke yönetiminde olduğu sürece ordunun ülke yönetimindeki rolü ve etkisi azalmaz, devam eder.

Türkiye'de askerin müdahalesinden rahatsızlık duyanlar, ülke yönetiminde beceriksizliklerini örtmek için sahte demokratlık oynamaktadırlar. Askerin kendi alanında kalabilmesi için Türkiye, halkıyla bir türlü barıştırılmayan, sistemi ile tedirgin edilen bir ülke olmaktan süratle sıyrılmak zorundadır. Yolsuzluk ve talana dayalı ekonomik yapı, yığınları tedirgin ettiği gibi yolsuzluk yapanları da tedirgin etmektedir. Kuralına uygun serbest piyasa ekonomisi toplumda oluşmamışsa tedirginlik olacak demektir. Devletin kanatları altında palazlanan ve kamu malı ile beslenen zenginler, otokratik yönetiminin ve totaliterizmin arkasındadır. Bu nedenle kendileri aleyhine olabilecek gelişmelere karşı baskıcı rejimi koruma çaba ve gayreti içindedirler. Türk Ordusu ise böylesine bir çağdışı ekonomik düzenin sürmesine, rejimi koruma gerekçesi ile çaresizlikten yardımcı olmaktadır. Kısır döngü bu nedenle devam etmektedir. Oligarşik güçler ise, azınlık güç sahiplerinin daha fazla kamu malını sömürmesine destek olmakta ve kitlelerce paylaşım talebine, bu çarpık rejim adına set olmaktadır. Böylece daha güçlü bir devlet, daha güçlü ordu beklentisi neticeye ulaşamamakta, askeri gücün

gelişmesine de olanak sağlanamamaktadır. Zira tüm enerji, rejimi koruma ve kollanmaya tahsis edilmekte, yüksek vasıflı askeri unsurlar ihtisas alanı dışında istihdam edilerek, bilgi ve birikim kaybına neden olunmaktadır.

Kara Harp okulunda okuyan öğrenciler, memur, işçi, küçük esnaf yani orta sınıfa mensuptur. Üst gelir grubundan öğrenci hemen hemen yok gibidir. Milletin tabanından gelen ordu mensuplarının milletin kültüründen milli ve dini değerlerinden uzaklaşması sözkonusu değildir. Milletiyle bir bütünlük taşıyan Türk Ordusu'nun zaman zaman milletin değerlerini taşıyan partileri iktidardan uzaklaştırma çabalarının altında başka neden vardır. Ve bu da kötü sivil yönetimdir.

Her ülkede ordunun devlet yönetiminde yeri ve rolü vardır. Demokratik hukuk devletlerinde ordunun yeri bellidir. Düşünce görüş ve beklentilerini ortaya koyacakları anayasal organlar vardır ve buraları aşarak devlet ve toplum hayatında yön verici rol oynamazlar, oynayamazlar.

Siyasete bulaşan ordunun ülkenin mukadderatında olumsuz sonuçlar doğurduğu Türkiye tarihinde ibretle hatırlanan acılardır.

Askerin, siyaseti politikacılara bırakması sürekli kuşkuya dayanmıştır. Güvensizlik devam etmektedir. Devletin kuruluş ilkelerinin riske girmesi endişesi nedeniyle, müdahaleye hazır ve müdahale edebilir biçimde, ordunun siyasetle ilgisi devam etmektedir. Siyasi iktidara devlet politikasını vermeme kararlılığı bilinç altına yerleşen askerin bu anlayıştan sıyrılması ancak sivil unsurların ciddi ve kararlı politika geliştirmeleri ve uygulamaları ile mümkündür.

Ordunun siyasetin dışında kalması, Türkiye'nin geleceği için çok önemlidir. Ordu, kendi görevini kendi hizmet prosedürü içinde yapan bir kuruluş olarak tüm siyasi farklılıkların dışında milletin hizmetinde, milletin varoluş ve bekası için korunması gereken güçtür. Türk Milleti'nin varlık dayanağı olan ordu, milletin inancı,

tarihi, gelenek ve göreneği ile kavgalı olamaz. Kuruluşu Türk tarihi ile başlayan ordu, kısa zamana ve şahsa endekslenemez. Tarih boyunca büyük komutanlar yetiştiren, Türk Milleti'nin tarihin en kudretli devletlerini kurmasına temel olan ordunun dayanacağı tek fikir, milletinin milli ve manevi değerleridir. Bunun dışında orduya sınırlı görev atfedenler Türk Milleti'nin tarihi kimliğine yabancı olanlardır. Çağdaşlığı, ilerlemeyi siyasi amaçlar uğruna sömürmek istiyenlerin, milli ya da dini duyguları dejenere etmek istiyenlerin, en büyük gücü gizliliktir, vehimdir. Bunların oyununu bozacak en etkili silah açıklık ve aydınlıktır. **Türk Milleti'nin çelikleşmiş ifadesi olan ordunun, kendisini tarihi kimliğinden soyutlayarak zayıflatmak isteyen iç ve dış entrikacılara karşı bilinçli bir kararlılık içinde olması gerekir.**

Türk Ordusu zihniyette, düşüncede araç ve gerekçe de her alanda yeniden yapılanmalıdır. Ordular her an savaşacakmış gibi hazırlıklı olmak durumundadır. Her an seferberlik durumu tarihte olduğu gibi bugünde gereklidir. Yarında gerekli olacaktır. 20. yüzyılda yerel, bölgesel ve dünya savaşlarını yaşayan insanlık, 21. yüzyıla girerken savaş gerçeğinden uzaklaşamamıştır. Afganistan ve Irak savaşları ve işgalleri savaş gerçeğinin değişmediğini, değişmeyeceğini göstermektedir. **Güçlü devletlerin ekonomik gücüne ve askeri gücüne dayanarak tehdit değerlendirmelerini yaptığı, siyasi ve ekonomik istemlerine karşı direnen ülkeleri silah zoruyla sindirip susturduğu, ülke liderini veya rejimini beğenmeyip değiştirmek için silah gösterdiği bir dünyada, güçlü bir ordunun hazırlıklı bulundurulmasının gereği her zaman olduğu gibi bugünde ön plana çıkmaktadır.**

Özellikle; Türkiye, bölgesinin çıkar çatışmaları alanı olması nedeniyle daha fazla hasssasiyet içinde olması gerekir. Dostlar kuşağı ile düşman kuşağı ile çevrili olan Türkiye dış tehdit algılamasını kendi tarihsel geçmişinin ışığında yeniden yapmak zorundadır.

Yeni devletlerin kurulması, yeni haritalarla yeni sınırların çizilmesi, Ortadoğu coğrafyasında sürekli olan olgulardır. Ne zaman nerede patlayacağı belli olmayan savaş dönemi, bölgenin tarihsel

kaderidir. Siyasi ve askeri açıdan bölge yeniden tarihsel kaos dönemine hazırlanırken, Türk Ordusu çok amaçlı çok yönlü yapılanmalıdır. Stratejik ilişkileri nedeni ile komşularıyla ilişki değişkenlik göstermektedir.

Değişmeye aday bölgede muhtemel gelişmelere göre alternatif senaryolara göre yeniden yapılanma kaçınılmazdır.

Soğuk savaş döneminde: bağlı kuvvetlere darbe yaptırmak

Ülkelerin sizin yörüngenizden çıkma tehlikesini gördüğünüzde, kontrgerilla çete gibi unsurları devreye sokup ülkede kaos havası yaratmak ve yönetime el koymak kolay bir çözüm yoluydu.

Devrimler gibi darbeler yolu kapandı mı?

Soğuk savaş döneminde iki kutuplu dünya vardı Kore Çin Fransa gibi ülkeler süper iki gücün rekabet etmesini kullanıp kendilerine hareket alanı yaratabiliyorlardı.

Fransa ABD yardımıyla Alman işgalinden kurtulmuş desteğiyle ekonomisini yeninde kurmuş ve Charles de Gaulle ABD desteğiyle iktidara gelmişti. Ancak ABD yardımıyla sahip olduğu nükleer teknolojiyi ABD ve İngiltere ile koordine etmeyi reddetti.Avrupa Ekonomik topluluğuna İngiltere'nin girişini veto etti 10 yıl geciktirdi İngiltere'yi küçültücü hale düşürdü. Almanya şansölyesi Adenauer'i NATO bağlarını zayıflatmaya çabaladı

1964 de Çin'i tanıdı. Vietnam savaşına şiddetle karşı çıktı NATO'nun askeri kanadından çekildi. Merkez, Paris'ten Brüksel'e taşındı.

ABD Fransa'yı zorlayamadı Sovyetler vardı. Çin Sovyetler gerginliği içinde geçerliydi. Uydu devletlerin oyuncağı haline gelmek kaçınılmazdı

Şimdi ise durum farklı tek süper güç var.Dünya bankası IMF gibi finans kuruluşları var bunlarla ekonomik hayatını sağlıklı biçimde sürdürmesi olanaksız

Özel finans kurumları da eklenince düğmeye basma kolay ABD için. ABD'ye Sovyetler Birliği santajı yapmak kolay değil.

Sığınılacak bağlantısızlar hareketi de yok.

Darbeler artık tankla değil dövizle borsayla yapılıyor. Yaşam damarları bir anda tıkanma tehdidiyle karşı karşıya. her şeye hakimim halk desteğine meclis çoğunluğuna güvenirken uzaklarda düğmelere basılma durumu olabilir.

2. İstihbarat Güç Unsuru

İstihbarat, sadece güvenlik birimlerinin değil aynı zamanda her kamu görevlisinin aydının bilmesi gereken alandır.

- Beyin ve zihin kontrol operasyonlarının nasıl yürüdüğünü,
- İstihbaratçının insan yüzü okuma konusunda nasıl eğitildiklerini,
- Başlıca istihbarat tekniklerinin neler olduğunu,
- Sivil siyasi ve askeri istihbaratın ne olduğunu,
- Casus uydu teknolojisinin nasıl işlediğini,
- Uzayda kaç yasak casus uydu olduğunu,
- Uzaktan uçak kontrolü, uzaktan kumanda mucizesinin nasıl çalıştığını,
- ABD uzay komutanlığının hedeflerinin ne olduğunu,
- Ekonomik sosyal teknolojik elektronik istihbaratın nasıl işlediğini,
- Türkiye'deki ABD dinleme istasyonlarının neler olduğunu,
- Kablolu telefonlarla dinlemenin nasıl yapıldığını,
- Bilimsel siber biyografik istihbaratın nasıl yapıldığını,
- İstihbarata karşı koymanın mümkün olup olmadığını,
- İstihbarat takip metotlarının neler olduğunu,
- Takip, tarassut adam kullanma yollarının neler olduğunu,
- Provakasyon, ve dezenformasyon yönteminin nasıl çalıştığını,
- Türk istihbarat teşkilatının nasıl şekillendiğini,
- Türkiye'de asker, istihbarat ve MİT ilişkilerinin nasıl olduğunu,

- İstihbarat örgütlerinin dünyada ve Türkiye'de sebep oldukları olayların neler olduğu bilinmelidir.

Çünkü; küresel barış ve adaletin sağlanması bir beklenti olmasına karşın, geçmişte gerçekleşmemiş gelecekte de gerçekleşemeyecek bir gerçekliktir. Bu nedenle savaş ve barışın iç içe olduğu bir dünyanın parçası olarak her olgu, bilinmeli anlaşılmalı ve gereğine göre hareket edilmelidir.

Savaş Prensipleri ;

- Hedef: imkan ve kabiliyet dahilinde olan ve ele geçirildiği takdirde milli menfaatlere en iyi hizmet edebilecek gayelerdir.
- Taarruz: İnisiyatifi daima elde bulundurmak geliştirmek ve kullanmaktır.
- Teksif: Milli gücün milli hedefin ele geçirilmesinde gerekli olan yerde ve zamanda bulundurulmasıdır.
- Komuta Birliği: Hedefin ele geçirilmesi için tüm gayretlerin koordine edilmesidir.
- Kuvvet tasarrufu: Ele geçirilmesi gereken hedeflere uygun asgari yeterlilikte kuvvetin tahsis edilmesidir.
- Basitlik: Teşkilatın uygulayabileceği ve kapasitesini aşmayan stratejilerin vazedilmesidir.
- Sürpriz: Düşmanın tahmin etmediği ve hazırlıklı olmadığı hareket tarzlarının uygulanmasıdır.
- Emniyet: Düşmanın hareketlerinden asgari seviyede etkilenecek plan ve uygulamaların yapılmasıdır.

Dünya; tüm değerlerin, ilişkilerin, sistemlerin ve düzenlerin, ister sosyal-ekonomik-siyasi ister ahlaki-dini olsun yeniden şekillendiği ve hatta tanımlandığı bir süreç içinde bulunmaktadır. Yaşanılan bu süreç, aynı zamanda, Türkiye'nin de parçası olduğu uluslar arası sistemin de kuralları, başrol oyuncuları ve figüranlarıyla mevcut olandan çok farklı bir boyutta yeniden belirlenmeye ve hatta doğmaya çalıştığı bir döneme kaynaklık etmektedir.

Tarih boyunca uluslararası sistemde istikrar, hiçbir zaman uzun süre mevcudiyetini koruyamamıştır. Sistemin bir veya birden çok noktasında mutlaka bir değişim yaşanmıştır. Bunun etkileri geçmişte daha çok bölgesel nitelikte olsa da günümüzde, özellikle her alanda yaşanan küreselleşmenin sonucu olarak global düzeye taşınmıştır.

20. yüzyılın ikinci yarısında kurulan iki kutuplu dünya düzeninin uzun süre devam etmeyeceği önceden öngörülebilir bir olgu olmakla birlikte başta Türkiye olmak üzere bir çok ülke, 1990 ve sonrasındaki sürece hazırlıksız yakalanmıştır. Elbette bunun en önemli nedeni, sistem içindeki yapılanmaların ve analizlerin statükocu yaklaşıma koyu bir muhafazakarlıkla sahip çıkmalarıdır. Bu nedenle de geleceğe yönelik tahminler bu katı/kuralcı yaklaşım içinde başarısız olmuştur. Türkiye açısından ise; askeri açıdan ABD'ye, istihabarat açsından ABD-İsrail-İngiltere'ye, ekonomik açıdan Avrupa Birliğine, kültürel ve sosyal açıdan yine Avrupa Birliğine endeksli olması nedeniyle çözülüşün bu derece hızlı olabilceeğini öngörememiştir.

Türk İstihbarat teşkilatı ve bazı ülke istihbarat teşkilatları da sistemin birçok aktörü ya da oyuncusu gibi bu yeni "belirsizlikler" dünyasını öngörememiştir. Reagen doktrini ile ABD'nin SSCB üzerinde yürüttüğü kapsamlı strateji anlaşılamamıştır. Oysa ayak sesleri özellikle teknolojik gelişmeler ve bu gelişmelerin öncülük ettiği farklılaşan ekonomik ilişkilerle ortaya çıkan, çoğu kez küreselleşme olarak nitelendirilen yapısal değişimle görülmekteydi. Tüm olanlara karşın, bir çok ülke; dünyadaki insan toplulukları arasında siyasi sınırların ortaya çıkardığı iletişim limitlerini belirsizleştirerek bir "değer devrimi" de yaratan bu radikal değişim sürecinin, sarsıcı bir hızla her şeyi etkisi altına almasını algılayamamış, bunun sonucu olarak da savunma ya da uyum mekanizmaları geliştirmemiştir. Soğuk Savaş döneminin ortaya çıkardığı katı kurallarla işleyen ve blok kapsamı içinde hareket eden istihbarat teşkilatları da ortaya çıkan bu yeni ve inanılmaz derecede oynak ortam karşısında ister istemez yetersiz kalmışlardır.

Bununla birlikte; gelişmeler, uluslararası ilişkiler ve güvenlik alanında yüzyıl boyunca önemli değişimlere yol açacak parametre-

lerin gelişmekte olduğu bir evreyi de işaret etmektedir. Bu dönem , gelecekte birçok ulus-devlet ve milletin hızlı bir şekilde tarih maratonunu kaybetmeye başladığı süreci anlatacaktır. Bu devletler sadece gelişememekle ve dünya yönetiminde söz sahibi olanlar arasına dahil olamamakla kalmayacak; aynı zamanda birçoğu günümüz teknolojik devriminin ve küresel ekonominin rekabetine dayanamayıp ulusal egemenliklerini de büyük ölçüde yitireceklerdir.

Gerek Milli/ulusal güvenliğin sağlanmasında gerekse dış ve iç politikaların yürütülmesinde güvenlik ortamını şekillendiren pek çok yeni yöntem, aktör ve vasıtanın görünür görünmez etkisi hissedilmektedir. Milli/Ulusal ve uluslararası düzeyde gerçekten sağlam politikalar üretebilmek ve uygulayabilmek için Milli/ulusal güvenlik ve ulus-devlet yapısına yönelen tehdit ve kaynakları iyi algılayabilmek, ulusun karşı karşıya olduğu fırsatları ve tehditleri öngörmek, doğru analiz edebilmek ve uygun vasıtalar ile karşı koymak zorunluluğu / ihtiyacı her zamankinden daha fazla hissedilir hale gelmiştir.

21. yüzyıl güvenlik ortamı, istihbarat fonksiyonlarının önemi ve etkinliğini hiç olmadığı kadar arttırmıştır.

Önümüzdeki dönemde de uluslararası sistemin, kuralları belirlenmiş stabil bir yapıya kavuşacağını ummak ve bu yönde tanımlamalar geliştirmek yanılmaları da beraberinde getirebilecektir.

Son derece kaygan bir zemin üzerine oturmuş uluslar arası ortamda, jeopolitik ve jeostratejik konumuyla Türkiye, bir yandan yakın zamana kadar değişik çap ve karakterde savaşların yer aldığı ve halen potansiyel çatışma tehditlerinin bulunduğu Balkanlar, diğer yandan birçok bakımdan sürtüşmelere sahne olan ve çeşitli istikrarsızlık potansiyelleri taşıyan Kafkaslar ile fiili çatışmalarla iç içe olan Ortadoğu'nun arasında bir iç hat pozisyonuna sahip halde bulunmaktadır. Ayrıca bu pozisyon kademeli olarak Orta Asya'ya açılan alanlarla da bağlantılıdır.

Bu üç bölgenin ve Orta Asya'nın birçok bakımdan küresel politikaların ve "rol" savaşlarının belirli açılardan yoğunlaştığı alanla-

rı oluşturduğu da bir gerçektir. Dolayısıyla yeni sorun ve tehditler doğrultusunda 21. yüzyılda doğuya doğru genişleyen dinamik bir alan sözkonusu olmakta ve bu durum Türkiye'nin gittikçe genişleyen bir alanda merkezi pozisyon kazandığını/kazanacağını göstermektedir.

Bu süreç içinde Türkiye, gerek stratejik gerekse jeopolitik önemi nedeniyle kendisini hiçbir zaman olayların akışına bırakma ya da "bekle-gör-tavır al" taktiği ile sınırlama lüksüne sahip değildir. Uluslararası sistemi ayrıntılı ve isabetli bir tanımlamayla (kendi konumu ile ilgili) taktik, stratejik ve yüksek stratejik tutumlara sahip olmak zorundadır. Yalnız savunma pozisyonunda olmak Türkiye'ye haiz şartlar nedeniyle kabul edilemez bir davranış olacaktır. Bu nedenle de Türkiye tüm kartlarını/avantajlarını maksimum düzeyde bir verimlilikle değerlendirmek durumundadır. Elbette bunu gerçekleştirebilecek yeterli bilgi ve donanıma sahiptir. Sorun siyasi kadroların yetersizliğinden kaynaklanmaktadır.

Milli gücü sağlamanın ve korumanın en etkili yolu, istihbarat fonksiyonlarını, milli güvenlik politikalarını ve milli çıkarları destekleyecek şekilde yapılandırılması ve geliştirilmesidir.

Öte yandan jeopolitik ve stratejik konumu itibariyle oldukça zor bir coğrafya üzerinde bulunan Türkiye için güçlü bir ekonomi, kusursuz bir dış politika ve caydırıcı bir askeri yapılanma şeklinde adlandırabileceğimiz çok sağlam üç ayağa sahip olmak bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu üç ayağın ifade edilen özellikleri içinse güçlü, dinamik, etkin, esnek, hareket kabiliyeti yüksek ve yaratıcı bir istihbarat yapılanmasına ihtiyaç vardır.

Türkiye'nin içinden geçmekte olduğu bu zorlu dönemde, özellikle merkezinde bulunulan ve bir parçası olunan uluslar arası sistemin gelişim sürecinde siyasi, askeri ve istihbari sorumluluk büyüktür. Milli güvenliğin ve milli çıkarların gelişimine katkıda bulunacak bir stratejik istihbarat yaklaşımı bağlamında milli güç unsurlarının mevcut yapısının ihtiyaçlara cevap verecek şekilde hem organizasyon şeması bakımından hem de sözkonusu şemaya işlerlik kazandı-

racak/hayat verecek organizasyon kültürü açısından revize edilmesi zorunludur. Böylece 21. yüzyılın beraberinde getirdiği şartlarda Türkiye için taşıdığı özel önem doğrultusunda, milli çıkar ve milli güvenlik politikalarının yerine getirilmesi sağlanabilecektir.

Milli İstihbarat Teşkilatının vizyonu

Tarihi geçmişinde olduğu gibi Türkiye'yi, içinden geçmekte olduğu bu muğlak ve tehlikeli dönemden başarıyla daha da güçlenmiş olarak çıkarmak ve gelecek kuşaklara gurur duyacakları bir gelecek bırakmaktır.

Bunu da sağlayacak olan ABD-İsrail ve Avrupa Birliğine eklemlenmemiş siyasi iktidarlardır.

Türkiye Orta Asya'dan başlayan binlerce yıllık tarihinde farklı coğrafyalarda kurduğu devletlerde güvenlik ve istihbarat çalışmalarına en çok önem veren devlettir. Osmanlı döneminde kurulan Teşkilat-ı Mahsusa modern istihbarat örgütlerinin de öncüsüdür. Hemen her devletin örgütleri yapı olarak Teşkilat-ı Mahsusa'yı örnek alarak yapılanmış ve onun sistemine göre faaliyette bulunmaktadır. Bu nedenle Türkiye'nin yarı askeri istihbarat örgütü olan MİT yanında, Askeri İstihbarat, ilgili komutanlıklara ait birimler ve bakanlıklara ait birimler arası kordine eksikliği giderilerek yeni bir yapılanma gerekir. Sivil siyasi otoriteye olan güvensizlik, her türlü istihbarat çalışmalarının ilgili birimler tarafından bağımsız çalışmasına neden olmuştur. Osmanlı devletinde Afrika'dan Güneydoğu Asya'ya kadar bir çok ülkede kurulan ağ, bir merkezde toplanmıştı. ABD güvenlik istihbarat örgütleri, Çin, İngiliz ve İsrail örgütleri de benzeri yapılanma içindedir. Türkiye, Avrupa Birliği, ABD ya da NATO'ya endeksli yapıdan bağımsız bağlantısız istihbarat-güvenlik yapılanmasına gitmek zorundadır. Bugünün dost ve müttefiklerinin yarın düşman olmayacağı belirsizdir. Türkiye bir dünya devletidir. Dünya devleti olmanın gereği de, güçlü askeri ve güvenlik- istihbarat birimlerine sahip olmaktan geçer.

3- Ekonomik Güç Unsuru

Refahın Artırılması

Sınırları kaldıran ekonomik evlilikler, teknolojik devrim, mal ve hizmet sektöründeki gelişmeler artık devletçi modeli kimsenin savunmadığı noktaya getirmiştir. Dünyanın en pahalı aygıtının devlet olduğu gerçeği, Sovyet modeli ile ortaya çıkmış, tüm doğu bloku ülkeleri piyasa ekonomisine yönelmiştir. Yapı itibari ile üretime uygun olmayan devletin ekonomik uygulaması özelleştirme ile liberalizasyon uygulamasına dönüşmüştür.

Türkiye'nin ekonomik sıkıntıları büyüktür. Türkiye Osmanlı'dan beri ekonomik sıkıntılarını aşamamaktadır. Yabancılara tanınan imtiyaz/ kapütülasyonlarla başlayan sorun, Osmanlının yıkımını getirdiği gibi Cumhuriyet Türkiyesini de iç ve dış hareket alanını daraltmakta ve bunaltmaktadır.

Osmanlının güçlü döneminde verilen iradi imtiyazlar, milli unsurların ekonomik yönden güçlenmesini önlediği gibi azınlıkların dış ülkelerdeki ırk ve dindaşları ile işbirliği ile güç kazanmasının temel nedeni olmuştur.

İlk imtiyaz, batılı tüccarların, Osmanlı topraklarında ticaret yapmalarını kolaylaştırmak amacıyla 1365 yılında Ragusa Cumhuriyetine verilmiştir. 1454 yılında ise Fatih Sultan Mehmet, Nişan-ı Hümayun adı altında Venediklilere imtiyazlar tanır. Kanuni Sultan Süleyman, 1535 yılında Fransızlara ve katolik din adamlarına mukaddes yerleri korunması amacıyla kapitülasyonlar verir. Osmanlının iradesi dışında verdiği imtiyaz ise, I. Mahmut'un 1740 yılında konsoloslara verdiği imtiyazdır. 1914 yılında Osmanlı tek taraflı tüm imtiyazları kaldırır.

Cumhuriyet döneminde ise sayısız ABD ile AB ile yapılan anlaşmalarla kapitülasyonlar verilir. Ülke adeta yabancıların bazı sınırlı alanlar hariç hemen her konuda hareket ettiği ülke haline gelir. Ancak tüm bunlara karşın Türk ekonomisi düze çıkarılamaz. Milli ekonomi politikalarını uygulayacağı iddiası ile iktidara gelen her parti, yabancı baskılar karşısında direnememekte, teslimiyetçi uygulamalara yönelmektedir.

Türkiye, IMF kıskacına sokulan ve kendini kurtamayan bir ülkedir. IMF nedir? IMF yıllarca gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkelerin derdine deva tek reçete olarak gösterilen kuruluştur. Yani ; zengini daha zengin, fakiri daha fakir eden, sömürgeleşmeyi kurumsal olarak sağlayan kuruluş.[274] IMF, darbelerinde finansatörüdür. IMF'nin direktifleri ve programları doğrultusunda hazırlanan ekonomik programlar, hangi parti iktidara gelirse gelsin uygulanmaktadır. Dengelerin bozulması sonrası müdahaleler yapılmakta, darbelere zemin hazırlanmaktadır. Uluslararası şirketlerin taşoranı olan IMF, Mossad (İsrail) ve CIA (ABD)'ye casusluk da yapmaktadır. [275]

ABD, Türkiye'yi IMF ile teslim almıştır. Türkiye'deki çıkarlarını korumak kontrol altında tutmak için sürekli kaynak aktarımında bulunarak alternatifsiz hale getirmiştir. Washington, IMF'yi Türkiye, Kolombiya ve Pakistan gibi jeopolitik amaçlarına hizmet eden ülkelere yardım etmek için kullanıyor."[276]

Batı medeniyeti için gittikçe önem kazanan ve şimdilerde çok daha duyarlı hareket etmemizi gerektiren önemli bir husus da, enerjidir. Günümüzde, dünya enerji ihtiyacı büyük ölçüde fosil yakıtlardan karşılanmaktadır.Fosil enerji kaynak rezervlerinin ne zaman biteceğine dair pek çok varsayım olmakla birlikte, gerçek olan husus, bu kaynakların sonlu olduğudur.Ülkelerin gelişmeleriyle orantılı olarak enerjiye olan talep gün geçtikçe artmakta ve enerji açığı daha da büyümektedir. Örneğin, ABD'nin enerji talebi 2025 yılında 3,4 milyar ton petrole eş değer olacaktır. Doğal olarak, özellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin enerji kaynaklarının bulunduğu bölgelere olan ilgilerinde de artış gözlenmektedir. Özellikle son dönemde ham petrol fiyatlarında görülen yükseliş, enerji kaynaklarının bulunduğu bölgelerin önemini gelecek on yıllarda devam ettireceğinin ve 'enerji kullanma maliyetinin' daha da yükseleceğinin önemli bir göstergesidir. Öyle ki, bazı ülkeler tehdit ve risk algılamalarını kendi ülkesinden çok uzaklarda değerlendirmekte ve askeri değişi-

274.Bkz Der. Masis Kürkçügil: Bizim İçin Ağlama IMF!, İstanbul 2002 Everest Yayınları.
275.Kemal Girgin: Uluslarası İlişkiler, Modern İstihbarat ve Türkiye, İstanbul 2003, Okumuş Adam Yayıncılık.
276.IMF Karmaşası Raporu, Eylül 2002, Business Week.

mini bu istikamette yönlendirmektedir. Bununla beraber, alternatif, yenilenebilir yakıtlara yönelik çalışmalar da hız kazanmıştır. Ancak, fosil kaynakların işletilmesi ve taşınması büyük yatırımlara ihtiyaç gösterdiğinden, fosil kaynaklara bağımlılık devam etmekte; alternatif, yenilenebilir kaynakların geliştirilmesi için yapılan araştırmalara ayrılan fonlar yetersiz kalmaktadır.

Dünyanın genel durumu bu iken, ülkemizin de petrol ve doğal gaz bakımından kaynaklarının oldukça kısıtlı olduğunun altını çizmek istiyorum. Bu sebeple, ülkemizin enerji talebinin 2010'lu yıllarda bugünkü talebin çok üstünde olacağını ve fosil kaynakları kullanmaya devam edeceğimizi söylemek yanlış olmayacaktır. Bir değerlendirmeye göre, ülkemizin 2020 yılındaki enerji talebi 319 milyon ton petrole eşdeğer civarda olacaktır. Dolayısıyla ülkemiz, gelecekte de enerji bağımlısı bir ülke olmaya devam edecektir. Diğer taraftan, alternatif çözümler bulunmadığı takdirde, gelecekte enerji açığı gittikçe yükselecek, ülkemizin bu alanda başka ülkelerle de rekabet halinde olacağı dikkate alındığında; bu durum, ekonomik ve sosyal gelişmenin önündeki en büyük engellerden birisi olacaktır. Çünkü gelecekte, ülkemizin yarattığı ekonomik değerler artan oranda enerjiye aktarılmaya devam edecektir. Bu süreç, gelişmiş ülkeler seviyesini hedeflemiş ülkemiz için son derece olumsuz bir faktördür. Elbette ülkemizde ulusal enerji stratejileri çerçevesinde kaynak çeşitlendirmesine yönelik bazı çalışmalar yapılmaktadır. Ancak, kısa ve orta vadeli enerji ihtiyacımızın dışarıdan karşılanması önemli bir gerçek olarak karşımızda durmaktadır.

Bu durumda bize düşen acil ve öncelikli görevlerden biri, ülkemizin geleceği için 'enerji tasarrufu' yapmamız gereğidir. Özellikle, 'enerjiyi verimli kullanma' anlayışının yerleştirilmesi büyük önem arz etmektedir. Daha az enerji tüketerek aynı işi yapmanın yollarını oluşturmalıyız. Verimlilik maksimuma çıkarılmalı, israflar kısılmalı ve rasyonel bir tasarruf stratejisi izlenmelidir.

Ayrıca, bilimi ve teknolojiyi kullanarak yeni yaşam koşulları geliştirmek zorundayız. Ancak bu konu bizim en önemli eksiğimizdir. Çünkü Türkiye bazı önemli kaynakları olmasına rağmen bunları

ülkemiz için önemli bir katma değere çevirecek bilim ve teknoloji üretememektedir. Bu yetkinliğe ulaşsak bile, kendi kaynaklarımızla enerji ihtiyacına çözüm üretmek yıllar alabilecektir.

Aslında bu noktada gelişmiş ülkelerin bile sıkıntıları olduğunu görüyoruz. Onlar da alternatif enerji kaynaklarını kullanma gayreti içindeler. Ancak bizden farkları şu; yıllar önce bu işe başlamak. Fayda elde edeceğim diye, çağdaş savurganlık yapılmamalıdır. Borçlanmak kolaydır. Muhasebe hesaplarıyla da bunun uzun vadeli olarak sermayeyi etkilemeyeceği gibi sonuçlar da çıkarılabilir. Ancak, hesapsız fayda adına yapılan harcamalar, geleceğin sermayesinin bugünden yenmesidir. Harcadığımız her kuruş, gelecek nesillerin, çocuklarımızın, torunlarımızın sırtına yüklediğimiz ve ödeme için onları taahhüt altına soktuğumuz tonlarca yükle eşdeğerdir. Bizden sonraki nesillerin geleceğini, bugünden yapılacak öngörüsüz harcamalarla ipotek altına almamalı ve onlara borç bırakmamalıyız.

Ağır borç yükü Türkiye'nin her şeyini ipotek altına sokmuştur. Türkiye'nin kime ne kadar borcu var? Son 50 yılda hangi Başbakan hazineye ne kadar borç yükledi? Türkiye'de hemen herkes devletin borçlarını nasıl ödeyeceğini tartışmaktadır. Türkiye'yi borç batağına sürükleyen başbakanlar hesap verecek mi? Kim nasıl hesap soracak? Türk Lirasını dünyanın en değersiz parası olmaktan çıkaracak ciddi çalışma neden yapılmamaktadır? Siyasi ve ekonomik anafor, hemen herkesi içine almakta ve öğütmektedir.

Tüm bu gerçeklere karşın Türkiye kendi sermaye oluşumunu gerçekleştiremediği için sermaye grupları arası çatışma diyalektiğini aşamamaktadır.

Türkiye 1990'lı yıllarla birlikte dünyadaki değişime ve gelişmeye paralel olarak serbest piyasa ekonomisine yönelirken, sağlıklı devlet yapılanması olmadığı için egemen sermayenin ortaya çıkmasını önleyememiştir. Ankara'nın yönettiği İstanbul'un ise ürettiği ikilem içinde, Anadolu kendi haline bırakılmıştır. Ankara, Anadolu'ya kendi istediği kadar zenginlik olanağı sağlarken, İstanbul sermayesi, hükümet kuran hükümet deviren egemen sermayeye dönüşmüştür.

Anadolu sermayesinin Ankara desteği olmadan büyümesi ise İstanbul sermayesini ürkütmüştür. Sistemi kendi çıkarlarına göre kuran İstanbul sermayesi için Anadolu sermayesinin gelişmesi kendi gelecekleri için tehlikeli görülmektedir. Öz sermayeye dayalı Anadolu sermayesi yanında, batı ortaklıklı İstanbul sermayesi arası çekişme iktidar gücünü kullanma noktasında çatışmaya dönüşmüştür. İstanbul sermayesi için kamuoyu oluşturmada medya ele geçirilince, istenilen ajitasyonlar rahatlıkla yapılmaktadır. Hele kalkınmakta olan Türkiye'de İstanbul ve Anadolu sermayesi gibi ayrıma gerek yoktur. Hepsi Türkiye'nin sermayesidir. Türk Milleti'nin sermayesidir. Ve hepsinin Türkiye'nin kalkınmasında rolleri vardır, olacaktır..

Türkiye'de sermaye oligarşik bir güç haline gelmiştir.

Bu güç siyaseti, bürokrasiyi ve medyayı, sivil toplum örgütlerini kolaylıkla yönlendirmektedir. Anadolu sermayesinin millilik özelliğine karşılık, oligarşik sermaye çokuluslu sermaye ortaklığı ile kendi çıkarını ve ortağı olduğu dış güçlerin çıkarını önplana almaktadır. Bu da çoğu kez millete ters dayatma politikalarının uygulanmasına neden olabilmektedir.

Büyük sermayenin, emekli komutanlara iş vermeleri, "dört yıldızdan sonra beşinci yıldız özel sektör'de verilir" anlayışının yerleşmesine neden olmuştur. Böylece İstanbul sermayesinin yönlendirmesi ile karar mekanizmaları, Anadolu sermayesini irticacı-yeşil sermaye diye tanımlayarak tehdit olarak göstermiştir. Bu anlayış, Anadolu sermayesince üretilen mallara, lokantalara ambargo uygulaması sonucunu doğurmuşdur. Merkezin iradesi dışında sermaye birikimi, üretim ve ticaret anlayışına sahip Anadolu sermayesi gittikçe, rejim için tehlikeli görüldü, gösterildi. Oysa sermayenin yeşili, kırmızısı olmaz. Tarihte ve dünyada benzeri görülmeyen sermayenin renk ayrımı, Türkiye'nin garabet örneklerinden biri olarak hafızalara yerleşti. Ankara'nın ve uluslararası sermayenin kontrol edemediği sermayenin ortaya çıkması, pek çok kesimi ürkütmüştür. Sistemin tehlikeli gördüğü olgu, Anadolu sermayesinin gelenekle

daha çok iç içe olması, batı tipi yaşam biçimine tümüyle bağlı olmamasıdır.

Devlet kredisiyle zenginleşen ve azgınlaşan egemen sermaye, siyaseti yönlendirmesi ile iktidar gücünü ele geçirerek Ankara'yı yönetme zevkini sürdürmektedir. Bunun önlenebilmesi için ekonomide yapısal reformlar yapılmalıdır. Devlet ekonomiden elini çekmelidir. Böylece sermayenin siyaseti, siyasetçiyi, bürokrasiyi yönetmesi asgari düzeye inebilir. Ekonomi kendi kuralları ile işletildiği nisbette, siyasetin çıkar aracı görülmesinin de önüne geçilmiş olur. Ülke kalkınması için devlet kurumları kendi alanlarında kendi kuralları ile işler.

Ulusal güvenlik stratejimizin amacı, Türkiye'nin içte ve dışta zenginliğinin-refahının artırılmasıdır.

Ekonomik ve güvenlik çıkarları, ayrılmaz derecede birbirine bağlıdır. Güçlü devlet güçlü ekonomi ile vardır. Güçlü, caydırıcı güvenlik de, güçlü ekonomik alt yapı ile sözkonusu olabilir. Türkiye'nin zenginleşmesi, bölgesinde ve dünyadaki lider ülke olmayı da getirir. Dış politikada etkinliğimiz, güçlü ordu oluşturma kabiliyetimiz, dünyada görüş ve düşüncelerimizi yansıtan değerlerimizin cazibesi de ekonomimizin gücüne bağlıdır.

İstatistiklere göre Türkiye nüfusu 20 yıl sonra 90 milyona yakalaşacaktır. Bu, her yıl 700 bin yeni istihdam demektir. Her yıl işgücüne katılacak genç nüfusa iş yaratabilmek için, 25 milyar dolarlık yeni yatırıma ihtiyaç vardır. Kamu yatırımı olamadığına göre özel sektör yatırımı zorunludur. . Türkiye'nin geleceğini belirleyecek en temel gösterge yatırımlar ve buna bağlı gelişmelerdir. Bunun için bürokrasi ve kırtasiyeciliğin azaltılması, mevzuatlardaki karışıklıkların giderilmesi, hukuk sistemindeki belirsizlikler, yasalara aykırı ve bir kısmı da geriye dönük genel tebliğler ve kararnamelerle vergi alınmak istenmesi gibi yabancı sermayeyi ürküten uygulamalara son verilmesi gerekir.

Gözardı edilmemelidir ki; ulusal ekonomiler uluslararası açıdan bütünleşmeye gitmektedir. Türkiye dünyadaki bu gelişmelerden soyutlanmış bir şekilde büyüyemez. Türk ekonomisi dışarıda olan hemen her olaydan etkilenmektedir. Mali krizlere karşı bu derece hassas olan Türk ekonomi yapısı, bu kırılganlığa neden olan bağlantıları süratle düzeltmelidir. Aksi halde dış güçlerin Türkiye ekonomisi üzerinde her an etkileyip kriz meydana getirmesine fırsat verilmiş olur. Türkiye ekonomisi hassasiyetlerini en aza indirmek zorundadır.

Türkiye bir dizi ekonomik reform adı altında düzenlemelere gitmiştir. Ancak tüm bu çalışmalar dışa bağlılığı, uluslararası merkezlere tümüyle bağlanma şeklinde ortaya çıkmıştır. Türkiye ekonomisinde ki mali mimariyi güçlendirmek için yol ve yöntemler geliştirmek, ivedi ve kaçınılmaz bir zorunluluktur. Mali krizleri çözmek ve mali reformları yapmak için yabancılara bel bağlamak, Türkiye'yi daha da kötü duruma düşürmüştür. Türkiye kendi ekonomistine, mali uzmanlarına güvenmeli ve çözümü kendi unsurlarınca bulmalı ve uygulamalıdır. Kim olursa olsun her yabancı, Türkiye'yi değil kendi ülkesinin ve bağlı olduğu uluslararası kuruluşun çıkarlarını düşünür. Önerileri de Türkiye'nin yararına olamaz. Reform çalışmalarında amaç, çalışanlara ve yatırımcıya yarar sağlayan güçlü yerel, bölgesel ve küresel ekonomik büyümeyi destekleyen istikrarlı esnek mali bir sistem olmalıdır. Güçlü ulusal mali sistemle, kamu ve özel sektöre, muhtemel krizleri önlemede ve çözmede büyük sorumluluk yüklenilmesini mümkün kılan mekanizmaların kurulması gerekir.

Türkiye'nin temel sorunu sermayedir. Sermayenin Türkiyeye güvenli bir şekilde akışı ancak ekonomi ve yatırım fırsatları konularında gerekli enformasyonun ülke içi ve dışı alanlara sağlıklı bir şekilde sağlanması ile mümkündür.

4- Rekabet Gücünü Artırmak

Türkiye bütün unsurları ile dik durmalıdır. Güney Amerika ülkelerinin ekonomik özgürlüğünü elde ederek, IMF ve emperyalizmin hegomonyasından kurtulduğu yeni yüzyılın en önemli gelişmesidir. Yıllardır Güney Amerika ülkeleri denilince akla ilk olarak futbol gelirdi. ABD'nin arka bahçesi olarak da tanımlanan bu ülkeler, emperyalist devletlerin önlerine koyduğu ekonomik reçetelerle uzun yıllar tam bir cehennem hayatı yaşadı. Ancak son yıllarda ortaya çıkan liderler, milli politika izleyerek düze çıktılar. Bu liderlerin başarıları, aslında küresel güç olmak için elinden geleni ardına koymayan ABD'ye karşı aldıkları tavırdan geliyordu. Bu tavrın kilit noktası ise ekonomik bağımsızlık anlamına geliyor.

Latin Amerika ülkelerinin IMF'ye karşı gösterdikleri ilk ve en önemli hareket, milli duruştur. Türkiye tarihi birikimlerinden ders alarak hareket etmelidir.

Küresel güçlere isyan bayrağı açan Latin Amerika ülkelerinin ekonomik ve sosyal hayatta gerçekleştirdiği değişimi Türkiye de başarabilir mi?

Türkiye'nin kurtuluşu milli ekonomidedir.

Milli tavır konulmalıdır. Türkiye'yi yönetenler kendi ulusuna güvendikten ve ulusal kaynaklarını planlı ve doğru kullandıktan sonra bir sıkıntı oluşmayacaktır.

Kendi kaynaklarımız kalkınma ve dışa bağımlılıktan kurtulmak için yeterliidir.

Faiz dışı fazlanın düşük tutulması gerekir.. Türkiye'nin içinden geçtiği süreçte IMF'den kurtulması için bu türden bir yaklaşımı ortaya koyması gerekiyor. Sosyal politikalara ve yatırım ekonomisine öncelik vermemiz borçların daha da artmasına neden olmaz.. Dolayısıyla kendi kaynaklarınıza ve üretiminize dönük olarak atacağınız adımlardan korkmamanız gerekiyor.

Milli politikalar uygulanarak ülkenin büyük oranda kalkınması sağlanmalıdır.. Sadece bölgenin değil, dünyanın bütün ezilmiş halkların yeni umudu haline gelmelidir.

Öncelikli olarak yönetenlerin tavrı önemlidir. Öncelikli olarak sosyo ekonomik politikalarda kararlż davranżlması gerekir. Kendi kaynaklarına dayanan ve üretimi eksen alan bir ekonomi modeline geçmesi gerekir. Bunun Türkiye gibi kaynakları zengin olan bir ülke için hiç de zor değildir.

Siyasi iktidara büyük bir görev düşmektedir. "Türkiye'nin çözümü artık küresel boyutta değil, kendi içerisinde araması gerekiyor.

Türkiye'nin bu tür deneyimlerden geçmiştir ve elinde bu anlamda çok büyük bir birikimi vardır. Türkiye'yi yönetenler bu birikimden hareketle çok rahat dik duruşlu ve ulusal çıkarları ön planda tutabilecek politikaları da ortaya koyması gerekir. Türkiye'nin kendi öz sermayesi noktasında hiçbir eksiği yoktur hatta fazlasına sahiptir. Türkiye özüne dönmeli. Her alanda milli politikalar uygulanmalıdır. Türkiye'nin sosyal politikalara ağırlık veren ve üretim ekseninde bir ekonomi ile cesaret göstererek ekonomik açmazdan kurtulması kolaydır. Faize durmadan kaynak bulan ve kaynak aktaran Türk ekonomisinin çok rahat faiz dışı fazlanın tanımını değiştirebilecektir. Bunun için de güçlüdür.

Emperyalist kurumlar krizlerden besleniyor!

Amaçları ülkeleri borca sürüklemek

IMF'nin dayattığı üretimden uzak bir yöntem. Finansal kuruluşların kucağına itiliyorsunuz. Üretimin olmadığı ve sizi borca sürükleyen, sizi borç döngüsünden çıkarmayan bir yöntem

Emperyalist kurumlar krizlerden besleniyor!

İhracata dayalı model benimsenmeli ve dayatmalara boyun eğilmemelidir.

İçerisinde bulunduğumuz ekonomik sorunlardan çok rahat kurtulabiliriz. Türkiye bunu başaracak potansiyele sahip bir ülkedir.

Ekonomik ve ödeme dengelerini tutturan ülkeler rahatlıkla başarılı olabilmektedirler. Denge ipini kendi elinde tutan ülkelerin her zaman güçlü olabileceği açıktır. Emperyalist kurumların kriz ekonomisinden beslendiği bilinen bir olgudur.

Çok iyi okunmalı

IMF'nin Latin Amerika ülkelerinden nasıl gönderildiğinin anlaşılabilmesi için öncelikle bu kurumun ne olduğunun açık bir biçimde ortaya konması gerektiğini dile getirdi. IMF'nin dünya üzerinde serbest ticaretin sağlıklı bir biçimde devam etmesi ve kesintiye uğramaması için var olan teknik bir kuruluştur. Bu teknik yönünün çok iyi bilinmesi ve okunması gerekir.

Dengesizlik hakim

Türkiye'nin IMF'ye ihtiyaç duymassının başlıca nedeninin dış ticaret açığıdır. Türkiye'de ihracat ile ithalat araszında bir dengesizlik vardır. Yani ülkemizin ithalatı, ihracatından fazla. Bu aslında bir açık değil, bunun adı resmen zarar

Dayatmalar üretime engeldir. Dilek ve temenni ekonomisine bel bağlanamaz.

Türkiye'nin zararını kapatabilmesi için para alırken IMF'nin dayattığı en önemli şart düşük kur yüksek faiz. Burada da ülkeye sıcak para girişi oluyor. Birden, ülkede ithal mallarda patlama görülmeye başlıyor, etraf süper marketlerden geçilmiyor. Bugün süper marketlere gittiğiniz zaman buralarda satılan malların büyük bir kısmının ithal mallar olduğunu görürsünüz. Dolayıyısıyla bu şartlar altında yerli malların rekabeti kalmıyor. Böylelikle ekonomi bir darbe de buradan yemiş oluyor. IMF'nin dayattığı üretimden uzak bir yöntem. Finansal kuruluşların kucağına itiliyorsunuz. Üretimin olmadığı ve sizi borca sürükleyen, sizi borç döngüsünden çıkarmayan bir yöntem. IMF'nin politikası 'Üç Kağıt' ekonomisi üzerine kurulu."

Başarı için temel etkenin tüm bunların dışında IMF dayatmalarına meydan okuyan bir ekonomik modelin oluşturulması gerekir. Katma değer üreten ihracata dayalı bir ekonomi model benimsenmelidir. Böylelikle ithalat ve ihracat arasındaki zarar değil, tam tersine kar üzerine kurulur. İthalat ve ihracat dengesi ihracat lehine değişmek zorundadır. Borçlanma bırakıldığı gibi katma değer üreten ve kar elde etmeye başlayan sonuç alınabilir. Adam gibi üretip, insan gibi

paylaşma gerçekleştirilmelidir. Zarar etmeyince IMF'nin finansal müdahalelerine ihtiyaç kalmaz. Yüksek üretim ve adaletli paylaşım.

Türkiye; Uluslararası sistemin dayattığı paradigmaları kabul etmek zorunda değildir. Yönetime gelen milli hükümetlerin ilk işi doları evine göndermek olmalıdır. Ekonominin yönlendirimini Türkiye'nin kendisi yapmalıdır. Ekonomiyi uluslararası sistemin etkilerine açmamak gerekir.. Dolayıyısıyla dış dünyanın gelişmelerinden çok etkilenme olmaz. Dünyada yaşanan kriz ve dalgalanmalar ekonomisi gelişmeyen ülkeleri etkiler.

Türkiye güçlüdür.

Türkiye'nin bir çok ülkeden daha güçlü ve daha büyük potansiyele sahip ekonomisi var. Dünya Bankası ve IMF'nin sözde kredi olarak verdiği yardımlar zaman içerisinde o ülkelerin milli yapılarını ekonomik yönden tehdit eder bir konuma getirirken, üretime yönelik dayatmalar hemen devamında geliyor. Türkiye'nin de dahil oldušu sistemin parçası konumundaki ülkeler, borç sarmalı içerisinden bir türlü kurtulamıyor. Küresel ve emperyal sermayenin ana kaynaklarżndan IMF'nin reçeteleriyle refaha ulaşmış bir ülke ise yok.

Devletin yeni ekonomi modeli oluşturulmalıdır.

Hükümetler, IMF ile ipleri koparmak istemiyor. Brüksel ve Washington merkezli anlayışla ekonomi yürütülmeye çalışılıyor. .Stand-by anlaşmaları ise ülkeyi daha bağımlı hale getiriyor.

Türkiye'yi elde tutmak istiyorlar. Ülkemizde borsanın yüzde 70'den fazlası yabancıların elinde. Özelleştirmeler ise çare olmuyor. Dış güçler bu ilişkiyi bir anda kesmezler.

Ekonomik modelin başarıya ulaşmasının önemli noktalarından biri de yabancı sermayeye kapalı bir devletçi yapıyı hayata geçirmektir. Yabancı sermayenin etkisine kapalı böyle bir devletçi modelin sonucunda başarılı olunabilmesi için siyasi iradenin teslimiyetçi duruştan uzak durması gerekir.

İbretlik bir ülke Türkiye. Yabancı sermaye sorunları artırıyor. IMF'nin dayattığı kriterlerden bağımsız bir bütçe hazırlamak kaçınılmazdı. Neşterin öncelikli olarak bütçeye vurulması gerekiyor..

Fakir daha fakir oldu. Sosyal sınıflar arasındaki uçurumun açılmasıyla birlikte orta sınıfın çökmüştür. Atılan adımlara baktıklarında sosyal sınıflar arasındaki uçurum büyüdü. Yabancı sermaye gelmişti ama ülkedeki zengin daha zengin, fakir de daha fakir olmuştu. Bunun yanında sosyal hizmetlerden ancak parası olanlar faydalanabiliyordu. Parası olanlar okudu, yine parası olanlar sağlık hizmeti alabildi. Yoksul olanların çocukları ne iyi eğitim, ne de iyi sağlık hizmeti alabildi. Tablo bu olunca değişim de kaçınılmaz oldu. Buraya neşter vurabilmek için de hazırlanacak bütçeden sosyal yatırımlara kaynak aktarmak gerekir. Bunun için ise IMF'nin dayattığı kriterlerden bağımsız bir bütçe hazırlamak kaçınılmazdı.

Cari açıklar tehdit edici boyuttadır.

IMF ve ulusal reçeteler

Ekonomik bağımsızlık için ulusal reçete şarttır.

Özel sektörün yaratıcı ve rekabetçi yapıya kavuşturulması gerekir. Sivil teknolojinin geliştirilmesi, uluslararası rekabet edebilir hale gelinmesi için ulusal çıkar için zorunludur. Bu nedenle, Türkiye'nin hızla değişen ve gelişen dünya ekonomisine uygun, yapısal değişim ve dönüşüm gerçekleştirmesi gerekir. Bunun için eğitime yatırım yapılarak alt yapının süratle tamamlaması zorunludur.

Tüm ticari anlaşmaların gözden geçirilmesi ve Türkiye'nin aleyhine işleyen mekanizmaların değiştirilmesi ise dış borç sarmalından kurtulmak için lüzumludur.

Ekomoninin hemen tüm alanlarında yerli müteşebbisleri korumak, üretim seferberliği ilan etmek ve dışta ihracat ve yatırım alanlarını geliştirmek için yüksek teknolojiye dayalı araştırma geliştirme birimlerinin kurulması teşvik edilmelidir. Üniversite ile kamu ve özel sektör işbirliğine yönelik yapısal uygulamalara olanak sağlanmalıdır. İhracat stratejisi destekleme programları ile çalışma

yöntemlerine esneklik sağlanmalıdır. Pazar enformasyon sistemleri, ürün standartları eğitimi ile ticareti geliştirme ile ticaret dengesizliğinin giderilmesi mümkündür. İhracat bağlantılı her iş alanına öncelik vermek, diğer firmaları teşvik etmek, standarların yükselmesini sağlayacaktır.

Türk ekonomisinin kirzlerden çıkması ve refahın artırılması, dünya coğrafyasının hemen her parçasını bünyesinde barındıran Anadolu topraklarının yer altı ve yerüstü kaynaklarının bilinçli ve verimli kullanılmasına bağlıdır.

IV- DEVLET VE SİSTEM REFORMU
Yeniden Yapılanma

Yönetim

Gelişen dünya ve Türkiye gerçeğine rağmen, devlet yönetimi aynı oranda kendini yeniliyememiştir. Bunalımdan çıkış için getirilen ilkeler ve çözüm önerileri uygulamaya dönüştürülememektedir. Devlete, devletin kurumlarına olan güvensizlik artmakta, sorunlar büyümekte ve toplumdaki beklentiler artmaktadır. Siyasetin, gerçekçi çözüm önerileri ve uygulamaları oluşturamaması, devleti yönetenlerin geleneksel kalıplar ve konumlar içinde varlıklarını sürdürme eğilimi, toplumdaki karamsarlığın temel nedeni haline gelmiştir. Özel sektör girişimciliği kabukları kırmaya devam ederken, yönetim mekanizmasının kendini yeniliyememesi, sorunları karmaşık hale getirmiştir.

Gelişmiş ülkeler küreselleşmenin getirdiği çeşitli sorunları çözme çabası içinde iken, Türkiye'de sorunlar artarak büyümektedir.

Yönetim krizi; ekonomik, toplumsal ve siyasal alanda önemli olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Kısır döngü, devletin kısa, orta ve uzun vadeli istikrar proğramlarını ortaya koymasını güçleştirmiştir.

Yönetim krizinin nedenleri iyi bilinmelidir. Demokratik değişimi ve gelişimi engelleyen devletin kurumsal yapısı ile siyasal partilerin yapısıdır. Statükocu bürokratik yapı devleti kilitlerken, demokratik olmayan ve yeni düşüncelere olanak sağlamayan lider sultasına dayalı parti yapıları, gelişim ve değişimin gerçekleştirilememesinde temel nedendir. Merkeziyetçi yönetim anlayışı ve biçimi, bürokratik devlet modelini doğurmuştur. Bu aşılmak zorundadır. Devletin kuruluşundaki asker-sivil bürokratik yapının, ülke yönetimini kontrol altında tutma mekanizması kırılamamıştır. Merkeziyetçi ve otoriter toplumsal yapı, demokratik yapıya dönüştürülmek zorundadır. Devlet; iç güvenlik, adalet gibi ortak ihtiyaç alanlarına göre düzenlenmelidir. Bürokratik devlet, denetlenmeme ve hesap vermeme mekanizmalarına sahiptir. Bu nedenle demokratik katılım ve sivil toplum örgütlerinin gelişmesi engellenmektedir. Üyelik ve faaliyet açısından sınırlamalarla etkisiz kılınan bu alanda, açılım yapılması gereklidir. Devlet, vatandaşının getirdiği eleştiriye ve denetime de kapalıdır. Siyasi partilerin oligarşik yapısı, halkın istemlerini iktidara taşıma da en büyük engeldir. Yeni görüş ve kişiler lider hegemonyasında eritilmektedir. Bu olgu siyasal partilerin bölünmesine de sebep olmaktadır.

Devletin ekonomiden elini çekmemesi, siyasilerin rant anlayışından kaynaklanmaktadır. İktidar nimetlerinden yandaşların yararlanması aracı olan bu yapı kırılmalıdır. Türkiye yönetemiyen demokrasiye layık bir ülke değildir.

Siyasi yapı tıkanmıştır. Siyaset kirlenmiştir. Reaksiyona dayalı politika yapmayı tercih eden siyasal partiler, ülke için somut, tutarlı, umut verici proğramlara dayalı olumlu politikalar üretememiştir. Bu nedenle de güçlü kadrolara ihtiyaç duyulmamıştır. Sağdaki partilerin temel politikası halkın sola duyduğu tepkiden yararlanmak olmuştur. Aksiyon haline gelebilecek kapsamlı ve tutarlı fikir üreten partilerin olmaması, siyaseti kördöğüşü haline getirmiştir. Bu nedenle de siyasi yapı, sorunlara kalıcı çözüm getirememiştir. Sol partiler ise klişeleşmiş slogana dayalı politikalarla siyasi arenada yer almışlardır. Özellikle Sovyetlerin çöküşü ile doğu bloku ülkelerinin,

serbest piyasa düzenine geçmeleri ve özelleştirme çalışmalarına ağırlık vermeleri, Türkiye'deki sol partilerde fikir üretim tıkanıklığına yol açmıştır. Türk solu, batıdaki örneklerindeki değişimden de yeterli yararlanmamaktadır. Sağ ve sol soyut kavramlardır. Somutlaştırmak gerekir. 20. yüzyıl boyunca komünist yayılmacılığa karşı milliyetçilik ve din ön plana çıkmış ve sağcıların çizgisi olmuştur.

Gerek sağ gerekse sol partilerin güçlü kadrolarla, sağlam ve tutarlı proğramlarla politika üretememeleri radikal partilerin büyümesine zemin hazırlamıştır.

Merkez sağda ve merkez soldaki ideolojik kriz, dağınıklığa neden olmuştur. Ahlaki çöküntü, siyasi erozyon, siyasal kokuşmuşluk, umutsuzluk, vurgun, ülke bölücülüğü, modern mandacılık anlayışı egemen hale gelirken, alternatif çözüm üretememe, siyasi yapıyı kilitlemiştir. Devletin herşeyi kendinde toplayan ve dağıtan yapısından pay kapma kavgası, toplumsal erozyona ve yozlaşmaya sebep olan unsurdur. Türkiye'de yaşanan siyasal kamplaşmalar ideolojik değil, tamamen devletin imkanlarını ele geçirme kavgası sonucudur.

Çıkış için arayışlar, Dünya'daki ve Türkiye'deki değişim ve gelişmeye göre düşünülmeli ve uygulanmalıdır.

Bürokrasi-asker egemenliğine dayalı kurumsallaşmanın kırılarak, cumhuriyeti, halkın cumhuriyeti haline getirmek ve demokratikleşmenin bu yolla sağlanması istemi, çözüm yolu olarak savunulmaktadır.

Fransa ve İtalya örneğinden esinlenen İkinci Cumhuriyetçiler, siyasi tıkanıklığın nedeni olarak Cumhuriyetin kuruluş yapısındaki olumsuzluğa dayanmaktadırlar.[277] Parlamentonun daha canlı ve doğal yapısı ile halkın istemlerine göre çalıştırılabilmesi ve kurumların nasıl düzenleneceği açısından somut düşünce ortaya koyulamaması, bu arayışta olanların tıkanma nedeni olarak görülmektedir.

"Siyasi karar alma mekanizması ile daha hızlı ve etkin icraat yapılabilir" düşüncesinden kaynaklanan "Başkanlık sistemi" arayışı da

277.Ahmet Mumcu: İkinci Cumhuriyet, Bülten, Aralık 1992, Türk Demokrasi Vakfı.
Mehmet Altan: İkinci Cumhuriyet Nedir, Ne Değildir? No 20, Güz 1992, Türkiye Günlüğü.
Metin Heper: İkinci Cumhuriyet Tartışmaları Üzerine, No 20 Güz 1992, Türkiye Günlüğü..

bir diğer gündemde olan konudur. Yürütmenin yetkilerini artırarak tek elde toplama düşüncesi yönetim krizinden çıkış yolu olarak savunulmaktadır. Başkanlık sistemine karşı çıkanlar ya da savunanlar, devlet yönetiminde güçlü ya da keyfi yönetim anlayışı getirebileceği düşüncesine yönelik yaklaşım farkına dayanmaktadırlar.

ABD'deki Başkanlık sistemi ve Fransa'daki yarı Başkanlık sistemi, demokratik kültür ve kurumlaşma düzeyi nedeni ile demokratik sistemdeki güçler ayrımını korumada etkin olmaktadır. Ancak demokratik kurumlaşma ve kültürün gelişmediği latin Amerika ülkelerinde Başkanlık sistemi, otoriter, keyfi ve yolsuzluklarla iç içe yaşayan sisteme dönüşmektedir.

Parlamenter demokratik sistemlerin, yeniden yapılanma ve demokratik gelişme ve değişim için daha elverişli olabileceği düşüncesi Türkiye'de yaygın olan görüş haline gelmiştir.

Ancak; batıda, Paris Şartı ile demokrasi ve devletin tanımında önemli değişiklikler olmuştur. Demokrasi, bireylerin temel hak ve özgürlüklerinin kullanma vasıtasının temin edilmesi temel amacına yönelmiştir. Buna paralel olarak da yüzyıllarca devlet'i güçlü kılmak için kanunlar çıkarmak anlayışı terkedilerek devlet gücünün azaltılarak bir kısım devlet fonksiyonlarının bireylere iade edilmesi ile devletin küçültülmesi yoluna gidilmektedir.

Devletin asli fonksiyonunun güçlü ve etkin olması anlayışı kabul edilmektedir. Bunun içinde devlet kurumlarının dağınıklığı değil merkeziliği ile halk iradesinin doğrudan katılımı ile yerel yönetimin güçlendirilmesi gerekir. Başkanlık sistemi ile kitlelerin beklentilerinin karşılanabileceği anlayışı, meclis, hükümet ve devlet kurumları arası mekanizmanın sağlıklı yapılanmasını da zorunlu kılmaktadır.

Halkın doğrudan seçeceği başkan'la Türkiye'de geçmişte yaşanan bugünde olan yarında benzerinin yaşanacağı sorunlar önemli ölçüde aşılmış olabilecektir. En azından meclis çoğunluğu ile hükümette yer alma çabası ile tıkanan meclisin, asli fonksiyonunu yerine getirmesi mümkün olabilecektir. Dışarıdan atanacak bakanlar,

partilerdeki çekişmeyi önemli ölçüde ortadan kaldırabilecektir. Yasama, yürütme ve yargı erkleri arasındaki düzenleme ile birbirini dengeleyecek yapı, başkanın dikta yönetime yönelmesini önemli ölçüde engelleyebilecektir.

Gücün yeniden dağıtımı ile görevleri fonksiyonları yeniden düzenlenen yapı, Türkiye'nin kısır çekişmelerden sıyrılarak daha etkin politikalar uygulayabilmesi içinde gereklidir.

Sistem Tıkanlığı

Sistem deformasyonu ile bozulan yapı, sistem reformu ile düzeltilebilir.

100 yıldan beri sistemin ıslahı ya da sistem ithali netice vermemiştir. İflas etmiştir. Sürekli tamir edilen saatin tamir edilemez hale gelmesi gibi sistemin; ıslah edilemez, ithal önermelerle düzeltilemez hale geldiği, Türk Milleti'ni çağdaş ülkeler düzeyine getiremediği, güçlü-sözü dinlenir-etkili devlet olarak kendini kabul ettiremediği, insanını mutlu edemediği, zenginleştiremediği, refahını artıramadığı ortadadır.

Krizler, kaoslar, zıtlaşmalar, çekişmeler iç tehdit algılamaları, darbeler karşı darbelerle geçen yüzyılık süreç en azından asgari müştereklerde birleşme sağlayamamıştır. Türkiyelilik yerine, Türk Milleti yerine, bir çok güç odaklarına dayanarak onlar adına onlar için iktidar mücadelesi verilmiş, gerginlik ve çatışmalarla geçen yılların getirdiği sonuç rejim/sistem-toplum uyuşmazlığı olmuştur. Her gelen siyasi iktidar "iki ya da üç yıl içinde sorunlar çözülecek, istenen arzulanan gerçekleştirilecek" diye vaadde bulunmasına karşın sorunlar daha çok içinden çıkılmaz hale gelmiştir. Her umut yerine karamsarlığa bırakmıştır. Denenenler tekrar denenmek için halkın karşısına çıkmak istemiştir.

Türk Milleti'ni daha fazla oyalamaya, karamsarlığa itmeye, heyecan ve coşkularını tüketmeye hiç kimsenin hakkı yoktur. İç ve dış güç odaklarını memnun etmek için onların istekleri olsun diye milyonlarca Türk insanının hayalleri umutları söndürülemez.

Devlet hantal yapıdan uzaklaşarak daha az kaynak tüketip, daha etkin ve verimli hizmet üreten çağdaş bir işleyişe kavuşmak zorundadır. Üretemeyen, teknolojik bakımdan yetersiz, yardıma muhtaç, borçla yürüyen bir ekonomi ile kalkınma olmaz, olamaz. Yüzlerce gizli açık anlaşmalarla batıya her yönüyle bağlanan yapıyla da bağımsız hareket etmek mümkün değildir Korku, yasak, endişe, kuşku üreten sistem; çağdaşlaşmanın, gelişmenin ilerlemenin, teknolojinin gerisinde kalmaya mahkumdur.

Bu bakımdan yürümeyen, patinaj yapan, tıkanan yapı değiştirilmelidir. İthal değil, tamir edilerek eklentilerle düzenleme değil, doğrudan devletin dolayısıyla sistemin yeniden yapılanması düşünülmeli ve uygulanmalıdır. AB'liğinin ya da IMF'nin reform istemlerine göre yapılanma olmaz, olamaz. Zira Tanzimat'tan beri yapılan aynı uygulamalar olmuştur. Türk Milleti gözboyamaya dayalı aldatıcı politikalara, sözlere artık daha fazla inanmamalıdır.

Öncelikle yapılması gereken;

- Sistemin dayandığı iradenin ve esasların yeniden belirlenmesidir.
- Bunun içinde; rejimin/ Siyasal sistemin yeniden yapılandırılması,
- Devlet kurumlarının yeniden yapılandırılması,
- Hukukun yeniden yapılandırılması,
- Güvenlik birimlerinin yeniden yapılandırılması,
- İdari mekanizmanın yeniden yapılandırılması,
- Ekonomik faaliyetlerin yeniden yapılandırılması,
- Eğitim-öğretim iletişim ve enformasyonun yeniden yapılandırılması gerekir.

Türkiye bulunduğu jeostratejik ve jeopolitik konumuna, geçmiş tecrübe birikimine ve dünyadaki gelişme ve değişme diyalektiğine göre oluşturulacak yapı ile çıkışı yakalayabilir. Türkiye içinde bulunduğu yapı ile gelişemez, kalkınamaz. Sadece fikir cimnastiği olarak bakıldığı sürece, soruna ciddi ve kalıcı çözümler uygulama

alanı bulamaz. Çözüm, siyasi partilerdeki çözüm üretme ve üretilen çözüm proğramlarının uygulamaya konulması ile bulunabilir. Sorun, sloganlara, karalamaya dayalı politikalarla değil Dünya'daki ve Türkiye'deki gelişmelere dayalı somut öneri proğramlarıyla aşılabilir.

Türkiye vesayet altında üçüncü dünya kimliği görüntüsünden süratle sıyrılmalıdır.

Demokrasi ve devlet realitelerle idare edilir. Devlet yeniden yapılanmalıdır. Bunun için de devlet tasarımı gerekir. Devletin ve ekonominin tüm kurum ve kuralları ile yeniden yapılandırılması gerekir. Kurumlar gerçek işlevlerini yerine getirmelidir.

Devlet öncelikle hafifletilmelidir. Bunun için; Güvenlik, yargı, eğitim ve sağlık erklerinin dışında devlet ekonomiden elini çekmelidir. Bürokrasi yeniden düzenlenerek, merkeziyetçilikten uzaklaşılarak yerel yönetimler güçlendirilmelidir.

Ekonomide liberalizasyon sağlanmalıdır.

Dış politikada çok yönlü etkin rol alınmalıdır.

Acilen hukuk reformu yapılmalıdır. Bunun için; Hukukun demokratikleşmesi sağlanmalıdır. Sivil anayasa ile evrensel normlar kabul edilmelidir. Kanun devleti değil hukuk devleti gerçekleştirilmelidir.

Demokrasi için öncelikle sivil anayasa, devletin sivilleşmesi için de sivil toplum oluşturulmalıdır. Demokrasi kısmi, eksik ve gri şekilleri yanında olması gereken yapıya yönelmiştir. Bunun için seçimlerin hür olması, parlamentonun hür olması, insan haklarının korunması ve siyasal mücadelenin ve ekonomik faaliyetlerin adil rekabet ortamı sağlanmalıdır. Katılımcı demokrasi yanında doğrudan demokrasi için gereken yapılmalıdır. Siyasi yönetim faaliyetlerinde, salt siyasetçiler değil sermayedar ve sivil örgütlerin de rolleri olmalıdır.

Gelişmekte olan ülkede, gelişen ülkelerdeki gibi demokrasinin gelişmesi istenemez. Demokratikleşme olmadan demokrasinin gelişmesi beklenemez.

Türkiye'deki demokrasinin önündeki en büyük engel olan oligarşik yapı kırılmalıdır. İdeolojik-bürokratik tek parti yönetim anlayışı terkedilmelidir. Partilerde ve siyasette dinamizmi yokeden liderler oligarşisi, partilerde demokratik yapı oluşturularak yok edilmelidir.

Çok yönlü kalkınma stratejisinin uygulanması için oligarşik yapının etkisinin kırılması gerekir. Bunun için de siyaset üreten parlamento oluşturulmalıdır.

Milli ve manevi değerlerle techiz edilmiş, dünya ile bütünleşmiş nesillerle, Türkiye aydınlık yarınlara ulaşacaktır.

Tıkanan sistemden çıkış için yapılan sistem arayışlardır. Sorun ancak yeni devlet modeli ile çözülebilir. Bunun başarılabilmesi ise, yeni sistemin temel ilkeleri ne olmalıdır sorusunun cevabına bağlıdır.

Devletin işleyişini ve yurttaşlarla ilişkisini düzenleyecek "yeni devlet modeli", sistem sancısını sona erdirecek, yeniden yapılanmanın temel ilkeleri olacaktır.

Resmi ve Sivil Kuruluşlar

Anayasal Organlar

Türkiye Anayasal bir devlettir. Tarih boyunca Türk Milleti, yazılı olmayan ancak uyulması mutlak kabul edilen ilkelerle bi**çimlenen devlet yönetiminde yaşamıştır. Uzun süren imparator**luklar ve devletler bu ilkelere uyulduğu nisbette yaşamışlardır. Türk Milleti'nin hukuku, töre olmuştur. Oğuz töre'sini yüzyıllarca sürdüren Türk Milleti, Anadolu'ya geldikten sonra Arap, Safevi, Roma ve Bizans devlet yapılanmalarından da esinlenerek yeni terkip meydana getirmiştir.

Batı ve doğu dünyasında durum farklı değildir. Oralarda da yazılı olmayan geleneklere dayalı kuralların geçerli olduğundan bahsedilebilir.

Dünyada, hukuksal gelişmelere paralel üst hukuk belgesi oluşturma düşüncesi her zaman olmuştur. 18. yüzyılda bu düşünce ağırlık kazanır. Bu dönemde yeni dünya Amerika'da ilk yapılanma ve düzenlenme yapılır.

Anayasallaşma sürecinde ABD Anayasası milad kabul edilmektedir. Pek çok Anayasa'nın örnek aldığı ABD Anayasa'sı 1789 yılında kabul edilir.

Türkiye'de yazılı ilkelere dayalı Anayasal gelişim, batı devletleri ile paralellik taşır. Birey'in devlet yaşamında söz sahibi olma anlayışı, 1807 tarihinde Üçüncü Selim'in iktidarı sonrası başlar. Nizami Cedit hareketi ile güç sahibi kişilerle birlikte imza altına alınan Sened-i İttifak-Birleşme andı, 7 maddelik bir sözleşme olarak Osmanlı devletinde ilk Anayasa benzeri belge olur. 1839 yılında ise, Hakan Abdülmecit, Gülhane Hattı Hümayununu ilan eder.

Anayasa ile her sorunun çözüleceği düşüncesi aydınlarda yer edinir. Genç Osmanlıların yoğun talepleri ve batıdaki gelişmelerin etkisi ile Abdülhamid batılı anlamda 1876 Anayasası'nı hazırlatır. Rus savaşı ve ayrılıkçı talepler üzerine 1 yıl sonra yürürlükten kaldırır. 1908 yılına gelindiğinde İttihatçıların ve bürokratların baskısı üzerine 1908 Anayasası (1876 Anayasası'nın aynısı) yürürlüğe sokulur. Ancak bu Anayasa da devleti ayakta tutmaya yetmez, Gerek 1876 gerekse 1908 Anayasası ile her türlü kötülüğün ve çöküşün önleneceği, batının ülke içi müdahalelerin önleneceğini düşünen Genç Osmanlılar ve İttihatçılar, geleceğe yönelik herhangi bir köklü değişim ve dönüşüm projeleri olmaması nedeniyle başarılı olamazlar. Osmanlı devletinin çöküşü sonrası 1921 Anayasası ile devlet yönetilmeye başlar. 1923 yılında ise Cumhuriyet dönemine uygun Anayasa yapıldı. Bu 1924 Anayasası'dır. Birinci Dünya Savaşı sonrası ulusal devletlerin doğuşuna paralel düzenlemeler içeren 1924 Anayasası, devrimci güçlerin eseridir. "Milli Egemenliğe dayalı meclis üstünlüğü anlayışı" bu anayasada öncelikli ilkedir. Anayasa, iktidarın sınırlandırılması ve bölünmesinden çok, çoğulcu denilebilecek özellikler taşır. Ancak 1925 yılından itibaren tek parti dikatörlüğünde otoriter yönetim hakim olur. İkinci Dünya Savaşı'nın

demokratik ülkelerin zaferi ile sonuçlanması üzerine çok partili demokratik sisteme geçilir. 1945 yılında çok partili yaşama geçişte anayasada değişiklik yapılmaz.

Çoğulcu demokrasi anlayışı, 1961 Anayasası ile benimsenir. 1961 Anayasası, yetkiyi dağıtarak düzenin değişmemesi için Anayasal Organlar içerir. Bununla birlikte bu Anayasa ile çoğulcu demokrasi, sosyal adalet ve nihayet hızlı kalkınma modeli ile batı tipi demokratik bir kapitalist yapı öngörülür. Dünyadaki sol rüzgarın etkisiyle, Türkiye'de daha fazla özgürlük, daha fazla sivil insiyatif talepleri bu anayasanın, egemen güçlerce lüks görülmesine yol açar. Ve anayasa, 12 Mart 1971'de önemli değişiklikler geçirerek haklar daraltılır. 1982 Anayasası ise, devleti birey karşısında güçlendiren hükümlerle donatılır. Halkı, farklı yönlere doğru kayma eğilimine karşı, zapturapt altına almayı amaçlayan içeriğe sahiptir. 1982 Anayasası daha önceki 1961 Anayasası gibi içerik itibarı ile hukuk devletine uygun değildir.

Anayasa bir milli mutakabattır. Oysa her iki anayasa da halkın uzlaşması ile değil askeri darbe sonrası askerin hazırlatıp halka dikte ettirdiği anayasalardır. Hukukun üstünlüğü ve millet iradesi yerine kanun devleti anlayışı ile şekillendirilen anayasa, daha başında "değiştirilemez maddeler" diyerek millet iradesine ipotek koymuştur. 1921 ve1924 anayasalarında böyle bir kayıt yoktur. Çağdaş batı anayasalarında da benzeri hüküm yoktur.

İnsan hak ve özgürlükleri ile hukukun üstünlüğünü esas almayan hiç bir anayasa, demokratik anayasa değildir. 7 Kasım 1982 yılında kabul edilen anayasa, 5 generalden oluşan Milli Güvenlik Konseyince hazırlatılıp halkın oyuna, askeri yönetim altında sunularak kabul edilmiştir.

"Egemenlik Kayıtsız Şartsız Millet'e Aittir" cümlesi ile başlayan anayasa, halk iradesi ile iktidara gelen partilerin, atanmışlar eliyle kapatılabileceği korkusunu öngörmüştür. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz hükümlerine karşın, devletin bir kısım kurumlarına imtiyazlar tanıyan bir sistem ortaya koymuştur.

"Kimse düşünce ve kanaatlerinden dolayı kınamamaz ve suçlanamaz" hükmüne rağmen, kişiler düşüncelerini açıkladıkları için tutuklanmak ve seçildiği halde görevinden alınabileceği endişesine sokulmuştur.

Türkiye'de toplumsal kaosun temel nedeni, muğlak hükümlerle doldurulan anayasanın bazı hükümlerinin yorumlarla istenildiği gibi uygulanmasıdır.

Hukuk devleti kavramı Kara Avrupa'sı, Hukukun üstünlüğü kavramı ise Anglosakson kökenlidir. Bu nedenle Kara Avrupası katı bir anlayışla üstünlüğün hukuku uygulamalarına sahiptir. Gerçek demokrasi; çoğulculuk, çok seslilik esasına dayanır. "Bazı görüşler tehlikelidir" anlayışına dayalı yasaklar sistemi, toplumsal gerginliğin, ayrışmaların ve nihayet sosyal patlamaların kaynağı olur. İnsan zekasının ürünü hiçbir düşünce tehli**keli değildir, olmamalıdır. İnsanlığın gelişmesi farklı fikir ve görüşlerin ortak düşüncede yer bulması ile olmuştur.**

Çoğulcu demokraside esas katılımcılıktır. Azınlık dahi olsa her fikrin ifade edilmesi, kültür değişmelerinde yer bulması gerekir. Devlet hiçbir görüş ve düşüncenin yanında ya da karşısında olmamalıdır. **Her fikir, görüş ve inanç sahibinin, uyacağı hukuk kurallarıdır.** Kuralların ihlali halinde müeyyide uygulanır. Yoksa devletin kimi düşünceleri tehlikeli görüp belli düşünce ve anlayışı dikte ettirmesi ile demokrasi bağdaşmaz.

Kuşkusuz anayasalar toplumsal yapı için gerekli olan unsurları taşıdıkları nisbette uzun ömürlü olurlar. Anayasalar belirli zamanların ürünüdür. Zamanla değişmek zorunda kalabilirler

Anayasa, önemli organların alt ayrımlarını doğru biçimde içeren, bunların nasıl işleyeceğini ilkeler halinde belirleyen, ana ve temel amaçları ortaya koyan, kısa, az, öz hükümler taşıyan, ilkelerin Anayasa'yı işletecek ve o Anayasa altında yaşayanların uzun süreli kabul edebileceği özellikler taşımalıdır.

Anayasalar, toplumsal nitelikleri oluşturan düşüncelerin uzlaşmasını yansıtmalıdır. Varolan güçlerin siyasal, sosyal, ekonomik ve dinsel görüşlerin toplumsal bileşkesi olarak ortaya çıkmalıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Devlet ne salt askerlerce ne bürokratlarca ne de sivil güçlerin temsilcilerince kurulmamıştır. Toplumun tüm dinamik güçleri tarafından birlikte kurulmuştur.

Yeni yüzyıla girerken, Türk parlamentosu halka güven vermeye çalışmaktadır.. Türkiye dışında kıyak emeklilik ve çifte maaş uygulaması yoktur. Sayıları onbinleri bulan eski milletvekillerine, onların varislerine ödenen emekli maaşı, sağlık ve sosyal harcamaları diğer hiç bir ülkede sözkonusu değildir. Böylesine çıkar yeri gibi düşünülen Meclis ve orada bulunan milletvekillerinin ülkenin devasa sorunlarına eğilmesi beklenemez. Bu nedenle Meclis, işverenler meclisine dönüşmüştür. Milli irade dışı müdahalelere direnememesinin temelinde bu güçsüz, zayıf ve ilgisiz parlamento yapısının büyük rolü vardır.

Parlamenterlerinin hür irade ile hareket edemedikleri bir parlamenter yapı, sistemin kendisini yenilemesini önlemektedir. Liderler sultası sistemi ve parti yönetim mekanizması ile partiler sistemi, Türkiye'nin kalkınmasını yavaşlatmıştır. Totaliter sistemlerdeki ölünceye kadar lider ve lidere bağlılık alışkanlığı, Türk parlamenter sisteminin kronik rahatsızlık nedenidir. Lideri değiştirebilme iradeleri sınırlı bir sistem, demokratik sistemlerin kabullenemediği yapıdır. Asli işlerinden uzak, iş takipçiliği, ihale takipçiliği ve tayinterfi ile uğraşan, asli görevini üç beş parti yöneticisine teslim eden bir yapı, demokratik bir yapı değildir. Neticeye gidemeyen meclis komisyonları, medyatik şovun ötesine gitmeyen çabalar, kitlelerde umutsuzluk nedenidir. Herşeyi merkezi idare eliyle halletmeye çalışan, yerel yönetime yetki tanımayan sistemin yenilenmesi kaçınılmaz bir zorunluluktur.

Katılımcı demokrasilerde partilerin kurumsallaşması önemli değildir Partileşmek kurumsallaşmayı gerektirmektedir. Kurumsallaşmada birey önemsizleşir, oluşturulan kurum öne çıkar. Oysa çağın gerçekliği bireyin öne çıkmasıdır. Birey ve toplum değişir. Bu insanlık yasasıdır. Başkalaşım - dönüşüm sağlıklı yönlendirme ile

geliştirilirse ilerleme olur. Aksi halde güdümlü başkalaştırma kaçınılmazdır. Siyasetçi bu toplumsal başkalaşımda öncüdür, yönlendiricidir. Halka istediğini ve beklediğini verebildiği, bunu sürdürebildiği sürece halkın desteğinin devam edeceği açıktır. Parlamento çoğunluğunun istediğini yaparak, iktidarı çıkar için kullanması hukuk devletinde kabullenilmeyen yöntemdir. İktidar hizmet yeridir. Beceremiyenlerin yerini seçimle gelenlere terkedebildiği yerdir.

Türkiye'de siyasetin çözüm üretememesi, kendini yeniliyemiyen ancak parti yönetiminde güçlerini devam ettiren, yeni yeteneklere olanak sağlamayan siyasetçiler nedeniyledir. Siyasetin itibar yitirmesinin temel nedeni budur. Siyasetin ipini elinde tutanlar, devlete yeni kan sağlamada duvar olunca, devletin diğer kurumlarında da sorun yaşanmaktadır. Aynı siyasetçinin tekrar iktidara gelmesi gibi bürokrat da tekrar aynı göreve gelebilmekte, böylece kurumlarda yenileşme ve canlanma sözkonusu olamamaktadır. Siyasetçi ve bürokratlarda olduğu gibi, yargıya, medyaya olan güvensizlik, kurumların kendilerini yenileyememe handikapı nedeniyledir. Medyanın bir kesimi beşinci sınıf siyasetçi ya da sermayedarın peşine takılıp, siyasete yeni giren kaliteli insanları geri püskürttükçe, taze kanın ortam bulması mümkün olamamaktadır.

Ülkenin geleceği ile ilgili sorumluluk bilincinde olanların neyin nasıl yapılması gerektiğini düşünüp, plan ve projelerle halkın karşısına çıkması öncelikli yöntem olmalıdır. Plan, proğram ve içerik taşıyan siyasi kadroların ülkelerine verebileceği çok şey vardır.

Yargı Organı

Türk hukuk sistemi çağa ayak uyduramamış, kendine özgü hukuk gelişimini sağlayamamıştır. Binlerce yıllık hukuksal geleneğini bir tarafa bırakarak, Avrupa'dan ithal hukuku bile özümleyememiş, yeni açılımlar sağlayamamıştır. Türkiye yasa çöplüğüne dönmüştür. Birbiri ile çelişen, sürekli değiştirilen, toplumun ve çağın gerçekleriyle bağdaşmayan hükümlerle dolu, hukukçunun bile takip edemez hale geldiği yamalı bohça binlerce mevzuata sahip yönetim, Türkiye ve Dünya'daki gelişmelere ayak uyduramamaktadır.

Tüm kamu görevlilerinin hak arama hakkı varken, hak dağıtımıyla görevli hakimlerin ve savcıların hak arayamadığı bir yargı sistemi vardır. En basit davada bile ifadesi alınmadan sanık hakkında karar vermeyen bir yargı sisteminde, kendi mensuplarını Adalet Bakanlığı emrindeki bir müfettişin iki satırlık raporu ile hak arayamaz hale getiren çağdışı yapısı ile ülkede adalet dağıtımının sağlıklı yapılmasından bahsetmek mümkün olabilir mi? Mahkeme hakimlerinin yarı bağımsız-güvencesiz, Adalet Bakanlığının adalet memuru olarak görüldüğü, Yüksek yargı organı mensuplarının güvenceli-bağımsız hakim görüldüğü ikinci bir ülke yoktur.

Bununla birlikte Yüksek Yargı Organı çokluğu ile parçalanmışlığı yaşayan Yargı sistemi, içtihat oluşturacak Yargı birliğini oluşturamaktadır. Kendi kendisi ile çelişen, adamına göre, partilere göre karar veren bir sistemin, topluma adalet güvencesi vermesi beklenemez. Ülkenin yarı nüfusuna denk dava adedi ile herkesi birbiri ile mahkemelik-davalı yapan sistem yeniden düzenlenmelidir.

Türk Hukuk sistemi, yargı mekanizması, palyatif tedbirlerle çözülemeyecek derecede sorunlar taşımaktadır. Hukuk Fakültelerinde; akademisyenlerin öğrenciyi çağdaş hukuk değerleri ile yetiştirmeleri yerine iş takipçiliği yapıp danışmanlık, avukatlık yaptığı bir ülkede, çağdaş birikimli bilgili hukukçu yetişemeyeceği açıktır. O nedenle akademisyenlerin danışmanlık, yönetim Kurulu üyeliği, serbest avukatlık yapmaları öncelikle önlenmelidir. Veya oralarda görev yapanların ders vermeleri önlenmelidir.

Hakimler ve Savcılar Kurulu, Savcılar ve Hakimler Kurulu olarak ikiye ayrılmalıdır. Her Kurul kendine bağlı müfettiş ile kendi mensubunun soruşturmasını yapmalı, özlük durumu siyasi otorite emrine bırakılmamalıdır. Adalet Bakanı'nın da bulunduğu Yüksek Yargı Organı Başkanlarının yer alacağı Yüksek Adalet Kurulu kurulmalı. Bu kurul hakim ve savcılarla ilgili son karar mercii olmalıdır.

Adalet Bakanlığı, Hukuk Fakülteleri, Yüksek Yargı Organları ve Barolar Birliği'nce müştereken komisyonlar oluşturularak, tüm yasalar birlikte ele alınarak yeniden kodifike edilmelidir.

Sivil Kuruluşlar

Devlet örgütlenmiş bir yapıdır. Bu yapısı ile kendini koruma mekanizmalarına sahiptir. Ancak devlet örgütlenme yapısı, halkın daha rahat daha huzurlu olmasını sağlamak içindir. En azından teorik olarak bu amaçta olmak zorundadır. Aksi durumda totaliter devlet sözkonusudur. Totaliter sistemde, devlet gücünü kullanan kişilerin, örgütsüz ve güçsüz halk yığınları üzerindeki despotik uygulamaları kaçınılmazdır. Bu nedenle toplumun örgütlenerek, yöneticilerin keyfi uygulamalarına, zorba yaklaşımlarına karşı, sivil hak arama mekanizmaları geliştirilmiştir. Keyfi devlet yönetme anlayışına karşı, hukuk kuralları ile hukuk kurumları öncelikle engelleyici yöntem olmakla birlikte, sivil unsurların kamuoyu oluşturarak hak ihlallerine tepki oluşturması, çağdaş demokratik sistemlerde kabullenilmiştir.

Toplum adına hareket eden halk sözcülerinin görüş, değerlendirme ve talep etme hakkı, temel haklardandır. Sivil toplum kurumları, örgütlü toplum yapısı için gerekli yapılanmalardır. Bu yapılanmaların, insanların bireysel ve toplumsal taleplerine, çözüm üretmede yöneticilere uyarıcı ve yol gösterici işlevi vardır.

Sivil toplum örgütlerinin, gelişmiş demokrasilerde, mesleki dayanışma yanında, toplumsal duyarlılık gerektiren konularda iktidarı uyaran, keyfiliğe karşı çıkan işlevleri de vardır. Türkiye'de ise sivil toplum örgütleri, kendi mensuplarının haklarını savunma yerine, yönetimde olanların istek ve beklentilerine göre hareket eden kimliğe bürünmüştür. Böylece yarı resmi özellik taşıyan örgütler, toplumun büyük çoğunluğunun özlem ve beklentilerine göre davranmamakta, egemen güç odaklarına payanda olmayı tercih etmektedirler.

Hakları koruma amaçlı kuruluşların, iktidar üzerinde etki kurma çabası olmalıdır. Sendikalar, meslek kuruluşları kuruluş amaçları doğrultusunda hareket ederek, Türkiye'de demokrasinin gelişmesine, toplumsal barışın sağlanmasına katkıda bulunmalıdır. Demokrasinin işletilmesinde sivil toplum örgütlerinin rolü ve önemi büyüktür.

Sivil toplum örgütlerinin, birey, toplum ve devlet yararına karşılıksız hizmet amaçlı çalışmaları yanında, sivil çıkar amaçlı yapılanmalarda vardır. Bunlar ise mafya örgütlenmeleridir.

II. Meşrutiyet ile başlayan Cumhuriyet döneminde devam eden, devlet eliyle kişiyi zengin etme yozlaşması devam etmektedir. İllegal kaynakları kullanma politikasının benimsenmesi ile devlet içinde mafyalaşma ya da çeteleşme olgusu ortaya çıkmıştır. Mafya dünyası ile bütünleşen özel kimlikli, özel pasaportlu çetelerle devletin iç içe yaşaması kaçınılmaz olmuştur. Pay kapma kavgası, tartışmayı su üstüne çıkarmış, menfaat paylaşımından faydalanamıyan kesimler bu ayrıcalıklı grubu kamuoyunda deşifre ederek ajitasyonlara girmiştir.[278]

Türkiye'de belli güçler, ekonomik globalleşmenin ilk adımı olarak konvertibilite ve liberilasyona geçilince uyuşturucu ve silah kaçakçılığına yönelmiştir. Gittikçe karmaşıklaşan ilişkiler ağı, acımasız bir kısır döngüye dönüşmüştür. Para ve siyasi güç için çabalayan çeteler, bürokrat ve siyasetçi desteği ile hareket etmektedirler.[279]

Gizli istihbarat örgütleri ekonomik güçsüzlüğe "illegal kaynakları" kullanmak suretiyle çözüm bulmuştur. CIA, İngiliz Entellijansı ve İsrail MOSSAD'ının bu yapısal politik tercihi, diğer gizli servislerce de benimsenmektedir.

Politika, önceleri aristokrat sınıfının egemenliğinde olan bir faaliyetti. Daha sonraları, orta sınıfın da katıldığı oyun haline gelen politikada, her zaman para rol oynamıştır. Varlık ve para gücü, politika yolu ile iktidar olmak, temel amaca dönüşmüştür. Politika, ya hizmet, ya nimetlerin paylaşımı amacına göre şekil almıştır. Para politikayı, politika da parayı çekmeye devam etmektedir. Kişiler yeni kimlik peşindedir. Bu ise politik kimliktir. Kimi para için politika yapmakta, kimileri ise politik gücünü paraya dönüştürmek için çaba sarfetmektedir.

278.Ayrıntılı Bilgi İçin Bkz; Saygı Öztürk: Devletin Derinliklerinde, 10. Bası, Ankara 2003, Ümit Yayıncılık. Turgut Gürşan: Yeraltındaki Gizli Dünyalar, İstanbul 2003, Selvi Kitaplar.
279.Ayrıntılı Bilgi İçin Bkz; Önder Aytaç: Medya'nın Gözüyle Çeteler ve Susurluk, Sam Yayınları. .İnci Hekimoğlu: Vatan Yahut Susurluk, Papirus Yayıncılık. Hasan Özgüven, Gladyo Öncesi ve Sonrasıyla Susurlukta'taki Düğüm, Benay yayıncılık. Faruk Mercan, Susurluk Prensleri, Milliyet Yayıncılık.

Farklıların bir arada yaşadığı, çok sesliliğin hukuk devleti güvencesinde varolduğu demokrasi, bireylerin bilinçlenmesi ile sağlıklı yapıda işler. Bilgiye karşı ve farklı seslere yönelik tahammülsüzlük, düşünce üretiminin çok yönlü gelişmesinin durmasına neden olur. Bu ise yetenekli üretici bireylerin değerini azaltır. Totaliter mekanizma insanları öğütür. Mafyalaşan devletlerde, bilgi gücü yerine para gücü hakim olur.

Açık ve şefffaf yönetim, hukuk devleti, para ve güç elde etmek için organize olan mafyalaşma ve çeteleşme önündeki en büyük engeldir.

Medya

Yazılı basın yanında görsel medyanın da iletişim teknolojisi sonucu kitle haberleşmesinde önemli rol alması, egemen sermayenin medyayı ele geçirmesine yol açmıştır. Medya etki alanı ile halkın düşüncesini hergün istediği şekilde etkilemektedir. Aldıkları teşviklerle iyice büyüyen, güçlenen medya karşısında, halkın doğru, tarafsız bilgi edinme hakkı da kısıtlanmıştır. Siyasetçiler medyaya teslim olma sürecine girmiştir. Medya artık güvenlik-istihbarat örgütleri, ordu, egemen sermaye ve siyasiler üzerinde baskı aracı olarak görülmektedir. 'İstediğimizi, yargısız infazla mahkum ederiz, ettiririz', "Herşeyin en iyisini, en iyi biz biliriz" mantığı, medyanın güvenirliliğini sarsmaktadır.

Tehdit ve şantajla medya, güçlü silaha dönüşmüş, devlet görevlilerinin çekindiği işleve sahip olmuştur. Her bir basın grubu farklı bir aile tarafından kontrol edilmektedir. Bankacılık sektöründen enerji sektörüne, bir dizi ekonomik faaliyetlerle iç içe olan medya gruplarının, ticari rekabet içinde olmaları kaçınılmaz bir durumdur. Medya grupları arasında yaşanan "medya savaşları" görüntüsünün altında ticari kavgaların yatması, medya imajının sarsılmasına neden olmaktadır. Kitlelerde kabul edilen anlayış, medyanın haber, bilgi ve yorum verme yerine, sahiplerinin özel çıkarlarına hizmet ettikleridir. Her bir grubun her yeni iktidarın kuyruğuna yapışması, bir diğer medya grubunun linç edilerek tasfiyesi sonucunu doğur-

maktadır. İktidara gelenlerin de elindeki olanakları bir gruba destek olma karşılığı sunması, medya-siyaset ilişkisini çıkar amaçlı bir ilişkiye çevirmektedir. Hükümetlere bağlı bir medyanın; bağımsız, halkın yararına gazetecilik yapamayacağı açıktır.

Medya ile otoriteyi elinde tutanlar arasındaki çekişme doğaldır. Ancak kitlelere anında ulaşma olanakları ile medyanın iktidarı yönetme isteği ve istedikleri doğrultuda olmayanlara yönelik yargısız infaz uygulamaları karşısında, yapılması gereken medyanın özdenetim mekanizmasına sahip olmasıdır. Ölçüsüz ve kural tanımaz bir medya, halk için olduğu kadar devlet içinde en büyük tehlikedir. İletişim özgürlüklerinin, halkın haber alma, bilgi edinme hakkını istismar edecek şekilde kötüye kullanılmasının önlenmesi gerekir. Öncelikle yapılması gereken; medya patronluğu sisteminin değiştirilmesi gerekir. Medyanın halk için halkın yararına denetim mekanizmasını her türlü baskı ve çıkar ilişkisinden arındırılarak yapabilmesi, halkın bilgilendirilmesi işlevini de o oranda sağlıklı yapmasını sağlayabilecektir.

ALTINCI BÖLÜM
STRATEJİK KARARLILIK

I- GÜVENLİK ALGILAMASI

Stratejik Plânlama ve Hedef Belirleme

Plânlama, ulaşılmak istenen hedeflerin tespit edilerek bu hedeflere en iyi şekilde ulaşma yolunu belirleme işlemidir. Başka bir deyişle, plânlama, nereye, ne zaman, nasıl, niçin, hangi araç ve yöntemle, nerede ve kimler aracılığı ile ulaşılacağının belirlenmesi işlemidir.

Genel manada strateji bir kurumun veya devletin güttüğü siyasete uygun olarak seçtiği hedeflere ulaşmak üzere aldığı her alandaki tedbirler ve her türlü aracın kullanılması olarak ifade edilmektedir. Genel strateji kavramının, artık savunma siyaseti çerçevesinde kalamayacağı ve her ülkenin ya da kurumun, genel siyasetinden ayırt edilemeyeceği kolaylıkla anlaşılmaktadır. Her türlü siyasî ve ekonomik faaliyetler toplumun refahına, talebine ve eğilimlerine yöneldiği için stratejinin bugünkü alanı psikolojik, sosyal, iktisadi, ideolojik, askerî ve idarî konuları da kapsamaktadır.

Dayandığı ilkeler ve kapsadığı alanlar ne olursa olsun "Strateji", gelişmesi önceden kestirilebilecek bir bilim değildir, hem akıl ve plân, hem de bir sezgi işidir. Yönetim açısından ise strateji, seçilen ve belirlenen amaçlara ulaşmak için yönetimin hareket plânı olarak bilinir. Strateji, kurumu istenilen hedefe götürecek yaklaşımların ve

faaliyetlerin, kurum tarafından nasıl yürütüleceğini belirtir. Kısaca ifade edilirse, strateji, kaynakları organize etme yöntemidir.

Stratejik plânlama, kurumun genel olarak topyekün hedeflerini belirleyip, onun bulunduğu çevrede ve faaliyet ortamındaki durumunu dikkate alarak yapılan plânlardır. Stratejik plânlar, genellikle üç yıl veya daha fazla dönemleri kapsayacak şekilde yapılırlar.

Stratejik plân, kurumun gelişim hedeflerini belirleyen, bu hedeflere ulaşmada izlenecek stratejileri ortaya koyan ve kuruma vizyon kazandıran bir plândır. Bu özellikleri ile stratejik plân, yapılacak çalışmalara yön verecek, önceliklerin tespitine yardımcı olacak ve o kurumun gelişimini garanti altına alacaktır. Stratejik plan içerisinde kurumun ilkeleri, değer yargıları, misyonu, vizyonu ve değerlendirme ölçütleri bulunacağı için kurum gelişiminden amaçlananlar da açığa kavuşacaktır. Bütün bu özellikleri ile kurumun stratejik plânı adeta kurumun anayasası gibi bir işlev görecektir.

Kurumların net stratejik hedeflerle yönetilmeleri başarı şansını artırır. Ancak önemli olan sadece hedeflerin varlığı değil aynı zamanda etkin bir uygulamanın gerçekleştirilebilmesidir. Uygulama etkinliği ise hedeflerin yaygın bir şekilde benimsenmesine ve değişen şartlara uyum sağlama yeteneklerine bağlıdır. Stratejik plânlamanın en önemli faydası ortaya konulan plânın içeriği kadar karar vericilerin fikrî hazırlığına yaptığı katkı ve benimsenen kararlara ulaşma hızını artıran stratejik dil birliğinin sağlanmasıdır. Yönetimin ayrılmaz bir parçası olan plânlama; esnek ve sürekli yenilenmeye açık olan bir stratejik plânlama olmalıdır.

Strateji bir yönetim aracıdır.

Çıkara ve rekabete dayanan bir sistem içinde strateji, her şeyden önce yeniliği, ilerlemeyi ve kurumun ya da devletin devamlılığı olarak dünyaya intibakını veya dünya ile karşılıklı uyum içinde olmasını sağlayan, meydana gelen değişiklikleri kontrol altına alan bir yönetim aracıdır. Stratejik faaliyetler için belirli miktarda kaynakların el altında bulundurulması dünyadaki değişiklikler karşısında bu

kaynaklara bakılarak kararlar verilmesi gerekir. Alınan bu kararlar ve seçimler, kurumun bilgi ve iradeye dayanan dinamik ve gelişmelere açık bir yönetim içinde çalışmasını sağlayacak, geleceğin de uzun vadeli değişimlerini öngörerek sistematik bir şekilde düzenlenmesini temin edecektir. Böylece kurumun hayatında kadere veya şansa bırakılan hususlar azaltılmış veya kontrol altına alınmış olacaktır.

Literatürde strateji ile politika terimleri birbiriyle karıştırılmaktadır. Bununla birlikte bu iki terimi birbirinden ayırt etmek oldukça zordur. Politika, belirlenmiş amaçlara ulaşmak için izlenen yol veya genel plândır. Bu bakımdan politika, uygulamalarla ilgili ilkeler zincirini ve kurallar toplamını meydana getirir. İlke ve kurallar ise yoruma açık olmadıkları için oldukça katı ve uygulanabilecek pratik çarelerdir.

Strateji, ileride meydana gelebilecek bütün durumların önceden tahmin edilemediği kısmi belirsizlik şartlarında alınan karar türüdür. Halbuki politika yeterli ölçüde tanımlanmış ve gerekli bilgilerle donatılmış belirlilik ortamında alınan ve devamlılık gösteren kararlardan oluşmaktadır. Politika, genelden özele indirgenerek veri olarak açıkça bilinen durumların dikkate alınmasını ve sonuca ulaşmak için bir takım genel çözümleri ihtiva etmektedir. Politika bir defa belirlendikten sonra sık değişmez. Örneğin, personel ücret politikası bir kez belirlendikten sonra aşağıdan yukarı herkese uygulanır. Vergi politikası kişilere göre değişmeyi ve her ayrı olay için özel bir kararı gerekli kılmaz. Halbuki stratejik kararların değişken olması nedeniyle, kontrol altında bulundurulması gereken ve ne yönde değişeceği kesin olarak bilinmeyen bir ortamda alınmaktadır. Dolayısıyla strateji özel olarak kurum ile Dünya arasındaki ilişkilerle ilgilidir.

Kurumların analize dayalı olarak geleceklerinin planlanması, öngörülmesi ve bu suretle daha sağlam daha sağlıklı ve daha kârlı hale getirilmesi için kısaca performanslarının geliştirilip izlenmesi için stratejik plânlama gereklidir. Dolayısıyla stratejik plânlama faaliyetleri bir kurumun hem amaçlarına ulaşmasına yardımcı olur hem de kurumsallaşmasına destek sağlar.

Zira stratejik plânlama ile kurumların kısa, orta, uzun vadeli;

- misyon, hedef ve amaçlarını belirlemek,
- amaçlarına ulaşmak için uygun araçları belirlemek,
- amaçlarına ulaşmak için uygun esnek, uyumlu ve güvenli politikaları belirlemek,
- amaç-araç-politika uyum ve koordinasyonunu sağlamak,
- ekonomiklik, etkinlik, sağlamak,
- yukarıda sayılan amaçlara ulaşmak için işlerliği olan bir raporlama-bütçeleme-plânlama-projeksiyon-değerlendirme sistemi kurulması amaçlanmaktadır.

Stratejik plânlama ile analize elverişli datalar ile üç ve beş yıllık stratejik plânlar hazırlanması, bu plânlara bağlı olarak gelir-gider bütçeleri hazırlanması, nakit bütçeleri hazırlanması ve yatırım bütçeleri hazırlanması, raporlama ve değerlendirme sistemleri kurulması, üretilen raporlarla hangi hedeflerin ne kadar ve niçin gerisinde-ilerisinde kalındığının izlenmesi, kurumun karar alma sürecinin daha sağlıklı işlemesi, gerekli tedbirlerin zamanında alınması ve uygun politikaların izlenmesi mümkün olur. Stratejik planlama faaliyetleri, kurum içinde disiplin altına alınmış kurumsal bilgi akışı, projeksiyon ve değerlendirme sistemi demektir. Böyle bir sistem, iç ve dış gelişmelerin izlenmesi ve kurum politikalarının konjöktöre göre önceden belirlenmesi, konjöktörün çöküş dönemlerinde krizin çok daha rahat atlatılması için de yararlıdır. Stratejik plânlama devlet yönetimi ve faaliyetlerinde kadercilik anlayışının sonucudur.

Kurum Yönetimi açısından bakıldığında Stratejik Plân;

- Kurumun gelişim hedeflerini belirleyen,
- Bu hedeflere ulaşmada izlenecek stratejileri ortaya koyan,
- Kuruma vizyon kazandıran,
- Yapılacak çalışmalara yön verecek,
- Önceliklerin tespitine yardımcı olacak,
- Kurumun sürekli gelişimini garanti altına alacak bir plândır.

Stratejik plan, kuruma gerçek kimliğinin yansıtılmasını sağlar, böylece kurumun gelişim hedefleri, genel amaçlara ters düşmez.

Stratejik plân içerisinde kurumun ilkeleri, değerleri, yargıları, misyonu, vizyonu ve değer ölçüleri bulunacağından gelişimden beklenenler stratejik plân ile açığa çıkacaktır.

Kurum gelişim modeli diğer kurumların plânlı gelişimine sistematik bir yaklaşım kazandırabilir. Kurum mensupları, tüm etkinliklerde merkez olarak belirlenmelidir. Üye merkezli faaliyet ve etkinlikler, mensuplarının ilgilerini, isteklerini, beklentilerini, becerilerini ve ihtiyaçlarını dikkate alacak biçimde faaliyetlerin düzenlenmesi şeklindedir.

Türkiye'de ve dünyadaki siyasî, ekonomik, kültürel ve askerî alanlardaki gelişme, yenilik ve yeni yaklaşımların takip edilmesi ve yansıtılması esas alınmalıdır.

Stratejik plânın getirdikleri:

Stratejik plânlama ile;

- Kişinin, kurumun ya da devletin vizyonu hem içte hem de dışta geniş bir kitle tarafından paylaşılıp kabul görür.
- Organizasyonun misyonu açıklık kazanır.
- Hizmet verilen hedef kitlenin özellikleri belirlenir.
- Organizasyonun yapısındaki güçlü ve zayıf yönler açığa çıkar.
- Organizasyonun iç kaynakları tespit edilir.
- Değişen şartlara bağlı olarak ortaya çıkacak fırsatlar önceden dikkate alındığı için en iyi şekilde değerlendirilir.
- Plânlamaya hem içeriden hem dışarıdan katılım sağlanacağı için plânlanan çalışmaların kabul görmesi ve uygulamadaki başarısı artar.
- Gelecekte meydana gelmesi muhtemel gelişmeler için uygun stratejiler geliştirilebilir. Yapılan çalışmalar sürekli olarak değerlendirilip sonuçları geleceğe yönelik çalışmalarda da dikkate alınacağı için gelişimin sürekliliği garanti altına alınmış olur.

Stratejik plânlama uzak ufukları içine alan bir plânlama süreci

olduğu halde uzun vadeli bir plân değildir. Organizasyonun gelişim hedeflerine ulaşması için izlenecek hareket yönüne bir açıklık kazandırır. Ayrıca organizasyonun zayıf yönleri tespit edilerek bunların giderilmesine, güçlü olduğu yönlerinin tespit edilerek bunların değerlendirilmesine imkân tanır. Stratejik plânlamaya karşı uzun vadeli plânların yapısal özelliklerini de belirtmek iki plânlama tipi arasındaki farklılıkları daha net bir şekilde görmek için yararlı olacaktır. Geleceği tahmin etmenin en iyi yolu onu yaratmaktır. Stratejik plân ile verimli yönetim anlayışı birbirine karıştırılmamalıdır. Her ikisi de birbirini bütünleyen kavramlardır.

Dünyada artık saygınlık yerine güce dayalı boyun eğdiren strateji uygulanmaktadır.

Güçlenen, büyüyen, etkili olan devletler, stratejik plânlamalarını kendi ulusal çıkarlarına göre şekillendiren devletlerdir.

İç ve dış güvenlik; stratejik plânlamaları doğru ve gerçekçi yapmakla ve uygulamakla sağlanır.

Uluslararası İşbirliği:

Güvenliğin tedhit altında olabilmesi için saldırgan özellik taşıyan birey ve örgütlerin bulunması gerekir. Hangi amaçla olursa olsun terör fikrini, örgütünü ve eylemini, özellik taşıyan bireyler benimser. Şiddet davranışı veya şiddete yönelme pozitivist-ampirik saldırganlık araştırmalarında ön plândadır.[280] Bu nedenle cazibe alanlarının araştırılması kime, niye ve neden cazip olduğunu aramak, buna göre strateji geliştirmek gerekir. Terörle mücadele terörü yapanlar insanlara güven değil güvensizlik verir.

Demokratik bir devletin kullandığı kuvvetin meşru, terörizmin şiddetinin ise gayri meşru olduğunu ifade edenler statükonun yanlılarıdır. Kim, nasıl, neye göre yasallık ve meşruluk değerlendirmesi yapacaktır? İsrail yasallıkla, meşruiyetle, katliamları yaptığını ve bunun terör olmadığını iddia ederken; bölge halkı olan Filistinlileri

280. Lubek, I.: "Aggression Research, a Critical, Historical Multi-Level Approach", in: Theory Pschology, Sage.V.5/1 1995. Schlesinger, P.: Medya, Devlet- Ulus, Siyasal Şiddet ve Kolektif Kimlik, Çev.: M. Küçük, İstanbul I994, Ayrıntı yy., s. 24-34.

terörist ve örgütlerini terör örgütü olarak görürken, değerlendirme nasıl yapılacaktır? Yine Irak halkına göre işgal kuvvetleri ABD ve İngiltere, terör uygulamaktadır. ABD ve İngiltere'ye göre ise; kendi askerlerine yönelik eylemler, direniş değil, terörist eylemlerdir.

Teröre karşı çıkanlar, terörü terörle mücadelenin bir parçası olarak kabul etmektedir. Bu ise terörle mücadelede uluslararası işbirliğini zorlaştırmaktadır.

Oysa; terör terördür ve ne amaçla yapılırsa yapılsın, ne şekilde yapılırsa yapılsın, kim tarafından yapılırsa yapılsın, şiddete, yakıp yıkmaya, yok etmeye yönelik her eylemi terör olarak görmek, bölgesel ve küresel barış için olmazsa olmaz gerekliliktir.

Uluslararası terörizmle mücadele, konuya bakışa ve yaklaşım tarzına göre yürütülmektedir.

Bunlar;

- Ulusal hukuk yaklaşımları,[281]
- İnsanî hukuktan yararlanan yaklaşım,[282]
- Sorumluluk hukuku yaklaşımı,[283]
- Devletlerin bireysel kuvvete başvurma yaklaşımıdır.[284]

Ülkelerin teröre, terörizme ve teröriste bakış ve yaklaşım tarzı değişkenlik göstermektedir. Bu yaklaşım tarzları mücadele biçimini ve yöntemini de belirlemektedir.

Terörle mücadele uluslararası ilişkileri etkilemektedir.[285] Yerel, bölgesel ve küresel barışı ve güvenliği etkileyen, insan haklarına yönelmiş en büyük tehdit ve tehlikenin; terör ve terörizm olduğu açıktır.

281.Tamkoç, M.: Uluslararası Terörizmin Rusya ile Bağlantısı", Ankara 1984, s. 49-68.

282.Rubin, P.A.: "Current Legal Approaches to Internatinal Terrorism", International Journal,C.7,No:222, s. 154.

283.Lıllıch, B. R.: Paxman, M. J.: "State Responsibility for Injuries to Aliens Occasioned by Terrorist Activities," 1977, American University Law Review, C. 26, s. 217-313.

284.Combacau, J.: "The Exception of Self Defence in UN Practice", in Legal Restraints on the Use of Force 40 Years After the UN Charter, (ed.by) Cassese, A., Dordrecht 1986, s. 9. Liwith, M. G.: "Intervention to Combat Terrorism and Drug Trafficking", in Law and Force in the New International Order, (ed.by) Damrosch, C.F., and Scheffer, D. J., Oxford 1991, s. 226-227.

285.Wegwnwr-H.: "Political Extremism and International Terrorism: New Dimensions of Allied Security?, submitted to the Fifty Antalya International Conferance on Security and Cooperation, Antalya, 6-9 October 1994, s. 10-12.

Uluslararası ilişkilerdeki çıkar amaçlı bakış ve yaklaşım nedeniyle hemen tüm devletler kavramları kendi siyasetlerine göre yorumlamaktadırlar. Bu ise terörizme karşı uluslararası alanda ortak hareket etmeyi ve önlemler almayı etkisiz hale getirmektedir. Özellikle binlerce masum insanı öldürmeyi ve yakıp yıkmayı "terörizmle mücadele ediyorum" gerekçesiyle yapanların, ortak noktada birleşmesi mümkün görülmemektedir.

İsrail'in Filistin'de, ABD ve İngiltere'nin Afganistan ve Irak'ta, Rusya'nın Çeçenistan'da yaptıklarının hukukla, insan haklarıyla alâkasının olmadığı bizzat o ülke aydınlarınca da kabul edilmektedir.

Bu nedenle terörizmin her çeşidine karşı olmak, ortak önlem alınması konusunda fikrî işbirliğine varmak ve kararlı tutum içinde bulunmak zorunludur.

Terörle, terörizmle mücadele bir bütündür. Yurt içi ve yurt dışı ilişkiler bu bütünün parçalarıdır.

Uluslararası alanda konuyla ilgili bir çok anlaşma vardır.[286] Avrupa'da bu konuda sürekli alınan kararlar temenni ötesine geçmemiştir. Özellikle Türkiye'de binlerce insanın ölümüne yol açan teröre Avrupa devletleri dolaylı olarak destek çıkmış, onları barındırmış, koruma altına almışlardır. Terör örgütü mensuplarına ödül vererek serbest bırakılmalarını sağlamış, örgüt başı ile birlikte birçok örgüt mensubunun idam edilmesini engellemişlerdir.

Avrupa Birliği; terör ve terörizmle ilgili bir çok anlaşmalar imzalamış, bildiriler yayınlamıştır. Gerek üye ülkelere gerek Dünya kamuoyuna yaklaşım anlayışları yansıtmıştır.

- Devletler terörist eylemlere doğrudan ya da dolaylı şekilde yardım etmekten kaçınmalıdır. (1975, Helsinki Nihai Senedi)
- Terörizm insanların canına kasttır. İnsan haklarını ve temel özgürlükleri yok eder. (1983, Madrid Belgesi)
- Terörizm konusunda bilgi değişimi dahil ikili ve çok taraflı iş birliği yapılmalıdır. (1989 Viyana İzleme Belgesi-1990, Paris Senedi)
- Terörizm hiçbir şekilde haklı görülemez, desteklenemez, onunla mücadele için iş birliği yapılmalıdır. (1994 Budapeşte Belgesi)

286.Belgenet.com/arsiv/sözlesme, 2004.

- Terörizmle mücadele konusunda Ortak Eylem Kararı (Avrupa Birliği Konseyi, 15 Ekim 1996)

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 17. maddesinde yer alan "Bu sözleşme hükümlerinden hiç biri, bir devlete, topluluğa veya kişiye, sözleşmede tanınan hak ve özgürlüklerin yok edilmesine yönelik bir faaliyete girişme ya da eylemde bulunma hakkını verir anlamında yorumlanamaz" yaklaşımı tüm eylemlerin benzeri olumsuz sonuçlar doğurduğunu ifade etmiş olmasına karşın Avrupa ülkeleri, bir çok terör örgütüne destek vermekten kaçınmamaktadır.

Avrupa Birliği terör konusunda temennide bulunmaktadır. Dünya'nın birçok terör örgütünün sığınma yeri, korunma yeri olan Avrupa ülkeleri, ne yazık ki özgürlükler adına, kendi ülkelerinde terörist eylem yapmamaları kaydıyla her örgüte göz yummaktadır.

11 Eylül saldırıları oluncaya kadar bir çok ülkede terör örgütlerini, Sovyetler Birliği ve Çin etkinliğine karşı örgütleyen, destekleyen, darbeler yaptıran ABD, dünyayı terörle mücadeleye çağırırken yine de kendine yakın örgütlere dokunmamaktadır. PKK'ya zaman, lojistik ve istihbarat desteği sağlayan ABD, Irak işgali ile birlikte kuzey Irak'taki PKK KONGRA/GEL'i koruma altına almış, Türkiye'nin müdahalesini önlemiştir.[287]

Gerek Avrupa Birliği'nin gerek ABD'nin, gerekse Rusya'nın teröre, terörizme ve terör örgütlerine yönelik çifte standardına karşın Türkiye'nin, uluslararası işbirliği çağrıları karşılıksız kalmaktadır.

Türkiye, bu açıdan dünyada en ciddi ve samimi olarak konuya yaklaşan yegâne devlet olmuştur. Güvenlik ve işbirliği alanında 52 anlaşma, 349 protokol, 39 mutabakat zaptı, 124 toplantı tutanağı ve 12 ortak bildiri ve deklarasyona imza atan ikinci bir ülke yoktur.

Terörizm, insan hakları bağlamında Avrupa Birliği'nde tartışılmaktadır. Soyut tanımlamalardan somuta geçilememesinin temel nedeni kavramın alanı, kapsamı olmaktadır[288].

Oysa terör örgütlerinin tüm hücreleri; faal olarak, Avrupa'da

287.Bkz;Çeşme, A.: Psikolojik Harekat ve PKK, İstanbul 2005, IQ Kültür sanat yy.
288.Bkz; Beşe E.: Terörizm, Avrupa Birliği ve İnsan Hakları, Ankara 2002, Seçkin yy. http://www.terör.gen.tr.

beslenmekte ve barınmaktadır. Dünya'nın hemen tüm terör örgüt mensuplarının kaçıp sığındıkları ve korundukları yer Avrupa'dır. Avrupalıların bilmesi gereken en önemli olgu, terörizmin Avrupa'nın önemli bir sorunu olduğudur. Avrupalıların, Avrupa dışı bölgelerdeki terörü, terör örgütlerini desteklemekte, onlara lojistik destek sağlamakta çıkarı olabilir. Ancak unutulmamalıdır ki; küresel terörde Avrupa ülkeleri de hedef olmaktadır. Bunun için Avrupa ülkeleri terörle ne kadar çabuk yüzleşir ve durdurmak için etkili ve dikkatli önlemler alırsa, o derece huzurlu ve güvenli, insanî değerlerin yaşandığı bir yer olabilir.[289]

"Terörizmde gelecek olmadığı", tüm dünyaca, özellikle Avrupalılarca anlaşılmalıdır. Bunun için yapılması gereken; teröre ve terörizme global stratejik yaklaşım içinde olmaktır.[290]

289.http:// www.Esag.İnfo. (European Securıty Advocacy Group).
290.Aydın, N.: Yeni Yüzyıl İçin Ulusal Stratejiler, Ankara 2003, Atlas yy., s. 301.

II- SORUMLULUK

Yönetimde ve Yöneticide Ufuk ve Vizyon

Temel sorun, yönetim ve yöneticide ki ufuk ve vizyondur. Birikimli ve yetenekli unsurların, yönetimde olup olmaması sorunudur. Yöneticedeki ufuk ve vizyon aynı zamanda toplumun ufkunu ve vizyonunu şekillendirir.

Dünya'da "Yalan söyledim, hediye aldım, dürüst imaj veremedim, kapasitem eksik" istifa ediyorum, ya da "Kötü örnek olmamak ve gençlerin önünü açmak gerekir" diyen bu şekilde yönetimden ve başkanlıktan istifa etme erdemliliğini gösteren örnek birçok kişi vardır.

Toplum için model oluşturan, o toplumun lokomotifi olup milyonlarca kişiyi arkalarından sürükleyen insanların attıkları her adıma, söyledikleri her söze özen göstermeleri gerekir. Ailesine yakın çevresine söz geçiremiyenler bir milletin geleceğine yön veremez.

Bir liderin partisinde baskı kurması, muhaliflerini ezme yoluna gitmesi, yanına yaklaşılmaz biri olması, lider olmadığını gösterir. Bu huylar yönetim tekniğine de siyaset kurallarına da aykırıdır.

Lider hatasız insan değildir ancak güdülecek kukla da değildir. Lider öndeki adamdır, önderdir. Yol gösteren, ışık tutan, çözümsüz

anlarda hal çaresi bulan, ümitsizlik anlarında karamsarlık bulutlarını dağıtandır. Lider dinlemesini bilir ve nihai kararını verir. O ne robot ne de noterdir. Önüne gelen teklif karar ve tasarrufları değiştirir, ortadan kaldırır. Lideri seçenler onu neden iş başına getirdiklerini bilmelidirler. Lider gerektiğinde en aykırı görünüp anlaşılacak kadar gözü kara kişidir. Yanlız kalma pahasına yolundan dönmeyen, başı dik, öncüdür. Emir alan, kulluk, kölelik davranışı sergileyen lider olamaz. Bu tiplerin peşinden sürekli giden olmaz. Liderler o konuma tesadüfen gelseler dahi süreklilikleri özel yeteneklerine bağlıdır. Pısırık, kaypak, iki yüzlü kişi lider olamaz. Lider yük çekendir. Bunda sıkıntı vardır. Veren, dağıtan, paylaşan yorulmayan, yılmayan liderdir. Fikir üretmek, liderin en baştaki meziyetidir. Liderlik doğmakla, yaşamakla, düşünmekle, karar vermekle kendini kabul ettirir.

Türkiye'nin en önemli sorunlarından biri liderlere mahkum olmaktır. Türkiye liderlerini tarihe havale edemiyen siyasi bir sisteme sahiptir. Batı parlamenter sistemlerinde seçim yenilgisi alan, ya da bir dönem iktidara gelemiyen lider değişir yenisi gelir. Böylece yeni isim, yeni kadro, yeni fikir, siyaset gündemine, halkın oyuna sunulur. İki kez gidip tekrar iktidara gelmek oralarda yoktur. Partilerin iç dinamikleri en azından buna müsaade etmez. Seçimler halkın yeni tercihlerine olanak sağlar. Hayatta olup adı siyasi olarak dahi anılmayan bir çok devlet adamı siyasetçi, hizmetleri ile tarih sahnesindeki yerlerini almışlardır.

Türkiye'de ise yıllar önce başarısız olmuş kişiler tekrar umut haline gelip iktidara gelebilmektedir. Yine yıllar öncesinin başarısız bürokratı yeniden üst düzey bürokratik göreve getirilebilmektedir. Çağdaş kalkınmış ülkelerde, parti oylarını düşürüp iktidardan uzaklaşan şahsı, çevresi tekrar yaldızlayıp miting alanlarına umut olarak sunmaz. Bunun örneğini dünyada göstermek mümkün değildir. Bu kuşkusuz ölümüne kadar iktidarda kalma alışkanlığı olan üçüncü dünya ülkelerine has olan bir gelenektir. O, ülkelerdeki kalkınma ve ilerleme düzeyi ise ortadadır. Türkiye'de, iyiyse başta tutan, kötü ve başarısızsa devre dışı bırakan siyasi sistem kurulmalıdır. Adama

tapınma alışkanlığının kırılması ise öncelikli siyasi ahlak olarak kabullenilmek zorundadır.

Yeni yüzyıl, karizmatik sürükleyici liderlere değil dönüştürücü liderlere yönelmektedir. Kollektif anlayışla uzman kadrolarla plan - proje ve içerik gerçekçiliğiyle hareket edenler, ön planda olacaklardır.

Yeni yüzyıl yeni bir yönetim pratiği ve üretkenlik proğramı sunacak önderlerle atılımlarını şekillendirecektir. Yöneteceği kadro, kitle ve nihayet topluluklardan en fazla katkıyı alacak önderlerin, kendini çevresini, dünyayı kavrayış oranına göre hedeflerine ulaşabileceği gerçeği ortadadır. Önderdeki inanç ilkeler ve kavrama, onun hareket temelidir. Yanlış yönetmenin bedelini bilen önderin, geride kalan lider anlayışından farklı olacağı açıktır. Farklılıkları dengeleyen, onları dinleyen, ciddiye alan akıl ve yürek katılımı ile orkestra becerisini gösterme, onların en bariz ayırıcı vasıfları olacaktır. İnsanları yöneten değil, insanlarla birlikte yöneten yaklaşıma sahip olmak durumundadır. Sorumluğunu duyan, ekibine yansıtan ve yöneteceği toplumda sorumluk bilincine uyandıracak anlayış, yeni yüzyılın önderleri için yeni bir kimliktir.

İstikrarsız yönetim ve ehil olmayan idareciler, Türkiye'nin önündeki en önemli engeldir. İnsanlığın ilerlemesinde kendi sahalarında ufku olan vizyon sahibi insanlar başrol oynamıştır. Hayalleri geniş olan, attıkları her adımın bir adım önde olması onların bariz vasıflarıdır. Onlar, istikbale hazırlayan, gelişme dinamiğine göre kendini dizayn eden, peşinde olan insanları da ona göre hazırlayan kişilerdir. Zeka-akıl ikilisi ile statükocu olmayan bu insanlar risk almaktan çekinmez, önceden öngörme ve çare bulma yetenekleri ile aydınlatıcı hareketlilik getirir. Uyuşukluk ve donmuş tiplerle ülke kaderlerinin ne yöne kanalize olduğu tarihin acı örnekleri ile ortadadır.

Ülkede seviyeli bilgili insanlar, diğer tarafta çöreklenen politikanın cüce adamları. Türkler tarih boyunca ufku geniş kısa orta ve uzun vadeli hedeflerle toplumu yöneten, onlara hedef gösteren liderlerle yükselmiş, ufku dar olanlarla küçülmüş ve iç çatışmalar-

la sorunlarla boğuşur hale gelmiştir. Orta Asya Türk devletlerinde bunu gördüğümüz gibi Anadolu'ya gelinmekle de benzeri durum yaşanmıştır. Alparslan, Malazgirt zaferi ile Anadolu'nun yurt olma hedefini topluma ve komutanlarına verip Anadolu Türk devletinin temellerini atarken, Selçuklu devletinde bu amaçla hareket edenler devleti yaşatmış, ama ufku dar olanlarla devlet küçülmüş, parçalanmıştır. Osman Gazi ile tekrar yönetim ufku hedeflere yönelmiş arkasından gelen Fatih, Kanuni Sultan Süleyman ve Yavuz Sultan Selim'le üç kıtada tarihin en muhteşem devlet modeli ortaya çıkmıştır.

19. yüzyıla gelirken ufku geniş liderler yerine saraya hapis olan yetersiz kişilerle imparatorluk iç çekişmelerle çökmüştür. Atatürk ise Türk Milleti'ne yeni ufuklar yeni hedefler göstererek modern Türk devletini yeniden şekillendirmeye çalışırken erken ölümü ile birlikte tekrar kısır döngü başlamıştır.

Böylece Türk Milleti'nin uzun vadeli stratejik hedefleri teryüz edilirken, hedefsiz amaçsız sadece kendi çıkarını ve koltuğunu düşünen lider tipleri ile Türk devlet hayatı, kaos içinde bırakılmıştır. Hükümetlere hükümet içindeki bakanlara göre değişen kısır hedef anlayışı, milletin ve devletin iç ve dış sorunlar konusunda ulusal stratejik politikasızlığını doğurmuştur.

Devleti yönetenlerin ufkunun geniş olması yeterli değildir. Ortaya konacak stratejik hedeflerin kurum hedefi olarak işletilmesi ve alt kadrolarında o hedefler doğrultusunda yetiştirilerek uygulatılması gerekir. Yığınları millet bütünlüğünde şekillendiren milli değer yargıları, atılımlar için ana motordur. Köksüz hiçbirşey, kalıcı ilerleme sağlayamaz. Doğu bloku ülkelerinin 70 yıllık komünist toplum meydana getirme özlemlerinin geldiği nokta, devlet politikalarının sonucu, ortadadır. Geçmişi yok sayarak inkar etmeye dayalı devlet politikası toplumun çözülüş nedenidir. Ufuk sahibi önderlerle milletler yarınlara güvenle bakar ve geleceğini garanti altına alır.

Türk yönetim tipolojisinde düzeltilemiyen hastalık vardır. Yanlış politika ile ortaya çıkan olumsuzluğa kimsenin yüklenmemesi geleneği, ciddi devlet anlayışından yoksunluk ve nihayet tarihsel

birikimden yeterli habersizlik, bilinçsizlik, cumhuriyet döneminin de hastalığı olarak devam etmektedir. Aşılması gereken temel sorun bunlardır. Bunları aşacak olanda dünya ger**çekliğine göre bilgi, birikim ve yetenekle donanan unsurların yö**netim de olması ile mümkündür. Geleceğin dünyası, kısır çekişmelere dayalı sığ düşünceli kişi ve kişilere yer vermeyecektir. Türk Milleti yüksek hassasiyet sahibi unsurları devlet yönetimine kazandıracaktır.

Medya Sorumluluğu ve Kamuoyunu Bilgilendirme

Kitle iletişim araçları (Medya); yazılı, sesli ya da görsel yapıtların dağıtımını, yayımını ya da iletişimini sağlayan her türlü teknik donanımdır.[291] Medyanın en önemli işlevlerinden birisi haber yoluyla kamuoyunu bilgilendirme faaliyetidir.

Terör eylemleri de haber değeri taşıdığına göre medyanın, terör hareketlerini kuşkusuz kamuoyuna sunması gerekir. Aynı zamanda medya, terör örgütlerinin bir silahıdır. Hareketlerinin amacı, olan eylemin kamuoyuna aktarılmasıdır. Böylece terör örgütleri, insanlar üzerinde hedeflenen panik, yılgınlık, korku duygusu ve ortamı oluşturma hedefine varmış olur. Uyandırılan tedirginlik ve yılgınlık; etkileri bakımından büyüktür.

Terör haberleri aktarılırken doğrudan ya da dolaylı olarak terör örgütlerinin propagandası yapılmaktadır. Bu nedenle de bazı terör örgütleri silâhlı birimlerine "silâhlı propaganda birlikleri" adını vermektedirler. Medyanın haber aktarımı ve sunumu bu yönden büyük önem arz etmektedir.

Yapılması gereken, haberlerin kontrollü verilmesidir. Haberlerin verilirken, rayting amaçlı, siyasî fikir doğrultusunda güvenlik birimlerini yıpratmaya, moralini bozmaya yönelik olmamasına dikkat edilmelidir. Terör örgütlerinin amaçları doğrultusunda ifadelere yer vermemek için terminoloji sorununun üzerinde durulması gerekir.

Kitle iletişim araçları ve demokratik mekanizma ile "Sansür uygulanmalı mıdır?" tartışması her yerde yapılmaktadır. Başta ABD

291.Özdemir, S.: Medya Emperyalizmi ve Küreselleşme, İstanbul 1998, Timaş yy. s.11.

olmak üzere bir çok ülkede, medya; ülke çıkarları için kendi kendine oto sansür uygulamaktadır. Medyada terörle ilgili neyin ne kadar işleneceğine karar verilmelidir. Çünkü kitle iletişim araçlarının fazla ilgisi, eylemi yapan örgütle aynı çizgide olan diğer terör örgütlerinde "geride kalmama", karşıt görüşlü örgütlerde ise "misilleme yapma" duygularını harekete geçirmektedir.[292]

Terör örgütünün; gerçekleştirilen eylemlerin nedenlerini ve iddialarını aktarabileceği bir kanala sahip olması, özellikle izleyici potansiyeli varsa, kuşkusuz amaca ulaşmada çok kolaylaştırıcı bir faktör olmaktadır.[293]

Kitle iletişim araçlarında olayların geniş olarak verilmesi, birey ya da gruplarca yapılan şiddet olayları ile ilgili tekniklerin çok geniş kitlelerce öğrenilmesine yol açmaktadır. Bir anlamda terörün nasıl yapıldığı konusundaki bilgiler, bu araçlarla bu teknikleri bilmeyenlere ulaşmaktadır.[294]

Terörizme, terör örgütlerine açıkça destek olma anlamını taşıyan yayınların; fikir, vicdan, basın hürriyeti, demokratik haklar kavramının himaye zırhından yararlanamayacağını, teröristi açık kapalı destekleyen kalemin teröristin elindeki katil silâhtan daha fazla tahribat yaptığını, teröriste karşı gece gündüz mücadele verenleri kurşundan çok bu kalemin yaraladığını dikkatten kaçırmamak gerekir.[295]

Etkili Mücadele Stratejisi

Terör ve terörizmle etkili mücadele; terör ve terörizmin kaynağı, ne olduğu, neden ve niçin yapıldığı konularında doğru ve gerçekçi değerlendirmelerle yapılabilir. Bunun için de gerek küresel gerek ülke içi terörü besleyen kaynakların ne olduğu bilinmelidir.

Göz ardı edilmemesi gereken; Türkiye'nin tehdit algılamasının neye göre belirlendiğinin bilinmesi ve neye göre belirlenmesi gerektiğidir. Türkiye ittifak içinde olduğu ve üyelik için her türlü

292.Korkmaz, G.:Terör ve Medya İlişkisi, Ankara 1999, Temüh yy., s.168-169.
293.Arıboğan, D. Ü.:Terörizmi Anlamak ve Anlamlandırmak, İstanbul 2003, Timaş yy., s. 96
294.Avşar, B. Z.: Kitle İletişim Araçlar ve Terör, İstanbul 1992, Kamer yy., s. 57.
295.Özdağ, M.: Örtülü İstila ve Psikolojik Savaş, Ankara 2003, Avrasya-Bir Vakfı yy., s.169.

tavizi verdiği Avrupa Birliği'ni, tarih ve yakın gelecek perspektifi içinde sorgulamalıdır. Aksi halde; yüzyıl önce, 20. yüzyıl başlarında terörist - ayrılıkçı hareketleri besleyen, destekleyen ve bunun sonucu, savaş sonrası Türk - Osmanlı İmparatorluğu'nu dağıtan Birleşik Avrupa, bu kez Anadolu coğrafyasının bağımsız Türk devletini de çözüp, ayrışmasını da sağlayacaktır. Amaç, niyet ve hedef doğru ve gerçekçi tespit edilemediğinde nelerin olduğu Türk ve dünya tarihinde acı örneklerle ortadadır.

Terör ve terörizm Türk kültürüne yabancıdır. Türk - Osmanlı tarihinde vahşet, kıyım, yani terör yoktur.

Türk inanç ve medeniyet tarihinde; Avrupa papazlarının, başını çektiği vahşet örnekleri yoktur.

Avrupalılaştıkça Avrupa'nın ne kadar olumsuz değeri varsa dünyaya olduğu kadar Türkiye'ye de taşınmaktadır. Faşizm, nazizm ve komünizm Avrupa'da doğdu. Etnik milliyetçilik orada yeşerdi. 21. Yüzyıla girerken geçmişin kirli dönemini kapatarak oluşturmaya çalıştıkları yüksek medeniyetin ürünü yüksek değerler diye dünya ve Türkiye kamuoyuna enjekte ettikleri hemen her konu, kendilerini birliğe götürürken, kendi dışındaki öteki toplumları, ayrışmaya götürmektedir.

"Dünya değişti", "o eskidendi", "hangi çağda yaşıyoruz" gibi uyutucu telkinlerin çikolataya sarılmış uyuşturucu olduğu unutulmamalıdır.

Her şeyi ile Avrupa değerlerini benimsemeye yönelmiş Cumhuriyet dönemi, Türk insanının, Türk Milleti'nin kimyasını bozmuştur. Ne Doğulu ne Batılı, ne Müslüman ne Hıristiyan, ne lâik ne dindar, ne Türk ne de bir başkası olamayan, kimlik kişilik ve değer bunalımına giren Türk insanının kaos ortamında kendine gelmesi sürekli engellenirken, gerçeklerin bilinmesi, anlaşılması, öğrenilmesi ve tedbirlerin alınması da ne yazık ki bizzat devşirilen kendi mensuplarınca önlenmektedir.

Özellikle Avrupa kaynaklı çıkar ilişkisi olan iş adamı, aydın, akademisyen, medya ve sivil toplum örgüt mensuplarının terör ve terör örgütlerine, sosyo-psikolojik ve malî desteği önlenmeden, Türkiye'yi sarsan terör örgütlenmeleri ve eylemlerini etkisiz kılmak mümkün olamaz.

Bugün bir çok ülke; ABD'nin askeri gücünden, teknolojisinden, ekonomiyi bir gecede batırabilecek sermaye gücünden, istihbarat ağından, ülkeyi karıştırabilecek sivil toplum örgüt kontrolünden, kamuoyunu anında değiştirebilecek medya bağlantılarından, ambargo uygulamasından korkmaktadır.

ABD, bugün paranoyayla beslenen saldırganlık stratejisini hemen her ülkede uygulamaktadır. Sadece kendisinin serbest piyasayı, küreselleşmeyi, demokrasiyi özgürlükleri temsil ettiği iddiasındadır. ABD'nin gücü karşısında teslimiyetle müttefikliği seçen ülkelerin, yönetime kimin geleceği kimin gideceğine de kendisinin karar veremediği bir dünya gerçeği ile karşı karşıyayız. Bilgi çağının en ileri toplumu olarak dünyaya kendini takdim ederek biat isteyen ABD'nin; tarihin en acımasız, en kaba ve hoyrat iki yüzlülüğü karşısında dünya halklarının uyanışı kaçınılmazdır.

Kadını, eşcinseli, yoksulu, zenciyi, Müslüman'ı dışlayan siyasî, sosyal, hukukî, ve kültürel bakışı ve yaklaşım tarzı nedeniyle ABD; ne kadar güçlü olursa olsun mutlak egemenliğe ulaşamayacaktır. Aynı şekilde Avrupa'nın bu kavramlara, sınırsız özgürlük tanıma olgusu da, Avrupa halklarının ilkel döneme dönüşü demektir. Tüm değerlerini yitirmiş insanların yığın olarak yaşayabileceği bir kıta, Dünya'ya sunmak istediği yüksek değerlerin içi boşalmış görüntüsünü verecektir.

Batı'nın ABD ve AB olarak iki uç olarak şekillenen kültürel ayrışması, değerlere bakıştaki farklı yaklaşımlar sonucudur. Dünyanın geleceğinin ise sadece bu iki kıta ile şekillenemeyeceği açıktır.

Yandaş terör örgütü kurarak destekleyen böylece ülkede sorunlar doğurtan, insan hakları ve demokrasi vaadi ile toplumları çözen, devletleri yıkan, parçalayan ABD'nin; kendisine yönelik teröre karşı küresel savaş ilanı, dünya dengelerini de alt üst etmektedir.

ABD'ni ve uluslararası kuruluşları ele geçiren derin güçlerin / karar vericilerin anti-semitik siyonist olmaları ya da semitik siyonist olmaları geleceğin dünyasını şekillendirmede artık önemli değildir. Yahudiliğin ABD gücünü dünya egemenliğine giden yolda kullan-

ması, Yahudi - Hıristiyan birlikteliğinin yeni versiyonu olsa da bunun uzun sürmeyeceği görülmektedir. ABD'ye karşı oluşmakta olan nefret, teröre dönüşmektedir. Küresel terör olgusu da bu nedenle dünyayı sarmalamaya başlamıştır.

Bununla birlikte; gerek dünyada gerek Türkiye'de;

- Bozulan sosyal yapı,

- Çöken ahlâkî değerler,

- Küreselleşmenin insanlarda depresyona sebep olması,

- Şiddet içeren filmler yanında, çocuklara yönelik çizgi filmleri, savaşçılığa, karşıdakini yok etmeye dayalı olarak hazırlanması,

- haksızlıkla, yasa dışı yolla güç elde edinenlerin; örnek siyasetçi, sanatçı, iş adamı olarak lanse edilmesi,

- Haksızlıkların, baskıların, duyarsızlıkların, adaletsizliklerin insanlarda insanî değerlerden uzak, hukuk dışı hak arama dürtüsünü artırması, terör örgütlerinin kaynak alanlarını oluşturmaktadır.

Bu nedenle; terör örgütlerinin çok yönlü ve çok amaçlı propaganda faaliyetlerine karşı;

- Vatandaşı, toplulukları, ulusu ve uluslararası camiayı, aydınlatmaya, korumaya,

- Kişi, kurum ve kuruluşları bilgilendirmeye,

- Düşünmeye, duyarlı hale getirmeye yönelik faaliyetlerde bulunmak gerekir.

Bunun için de, terör örgütlerine yönelik;

- Yıpratmak,

- Zayıflatmak,

- Güven bunalımı yaratmak,

- Bölmek gibi,psikolojik üstünlüğü elde tutmak amaçlı stratejiler geliştirilmeli ve uygulanmalıdır.

Bunun yanında terör örgütlerinin yaptığı karalama, aşağılama, şaibe yaratma ile kafa karıştırma çabalarına karşı

- Örgüt içi çelişkiler, çatışmalar yıpratma amacı ile bölünmeyi hızlandırmak için, kitle iletişim araçları ile kamuoyuna sürekli yansıtılmalıdır

- İtirafçı kurumu sürekli canlı tutulmalı,

- devletin güçlülüğü olgusu ile örgütün sınırlı zayıf yapısı ele alınaraketkilemeye ağırlık verilmelidir.

O halde; terörü sadece dış etkenlere bağlamak yanıltıcıdır. Terör örgütü, mevcut veya istismara açık zemin bulmadığı yerlerde yaşama olanağı bulamaz.

- Sosyal yapının zayıf olması,

- Ekonomik bozukluklar,

- Siyasî kısıtlamalar,

- Keyfî uygulamalar, terörü besleyen temel nedenlerdir.

Bunun yanında; istihbarat çalışmasının önemi göz ardı edilemez. İstihbarat, haber ve bilgilerin toplanıp değerlendirilmesini içeren her türlü çalışmanın, atılacak her adımın ilk ihtiyacı ve hareket noktasıdır. İstihbarat hava gibidir. Varlığını anlayamazsınız, fakat yokluğu öldürür. İstihbarat terörist için de ona karşı mücadele verenler için de olmazsa olmaz, ihmal edilemez ihtiyaçtır.[296]

Terör eylemleri, örgütsel faaliyetler, istihbarat çalışmaları ile önlenebilir. ABD, kendine yönelik bir çok saldırıyı doğru istihbarat yapılamamasına, bu nedenle zamanında önlem alamamasına bağlamaktadır.

- Yetki budanması,

- Yanlış istihbarat,

- Yanlış yorumlama,

Yanlış değerlendirme, terör eylemleri ile beklenmedik şekilde karşı karşıya kalınmasına neden olur.

296.İlhan S.: Terör: Neden Türkiye?, Ankara 2002, ASAM yy., s. XVII.

Büyük küçük çıkar hesapları ile yetki karmaşası nedeniyle ciddi çalışma yapılmaması, savaşların olduğu kadar terör ve terörizmin de beklediği boşluklardır. Bunların gerçek nedenlerini tespitle yapılacak değerlendirmeler, örgütlerin etkisizleştirilmesi, dağıtılması ve eylemlerin önlenmesi için gereklidir. Genelleştirme yapılmamalıdır. Her örgüt ve eylem için yapılacak inceleme, değerlendirme ve sorgulama ile neticeye ulaşılabileceği bilinmelidir.

Terör ve terör örgütlerine ilişkin yazılı ve görsel yayınların, gerek örgüt açısından gerek yöneticiler açısından gerekse vatandaşlar açısından çok yönlü etki yapacağı göz ardı edilmemelidir.

Terörü;

- Dış dinamikler kadar iç dinamikler açısından da ele almak ve değerlendirmek,

- "Dış Güçler", "Yabancı Mihraklar", "Düşman Ülkeler" tanımlaması kadar iç yapı analizini sağlıklı yapmak,

- İnandırıcılık ve otoriteye güven duygusunu zayıflatıcı tutum, davranış ve eylemleri, ortadan kaldırmaya çalışmak gerekir.

Bununla birlikte;

- Kamuoyunun devamlı aydınlatılması,

- Eğitimin etkili ve kesintisiz yapılması,

- İstihbarata ağırlık verilmesi,

- Psikolojik savunmanın geliştirilmesi,

- Arşivleme yapılması,

- Değerlendirmelerin yayını,

- Millî bütünlüğü sağlayacak kültürel ortamın geliştirilmesi,

- Uluslararası işbirliğinin sağlanması,

- Dış dinamiklerin dostluk, müttefiklik anlayışından bağımsız değerlendirilmesi, terör ve terörizm olgusunu etkisizleştirmede önemli stratejik yaklaşımlardır.

Amaca ulaşmak için uygun politikalar üretilmesi ve başarılı bir şekilde uygulanması gerekir. Politikanın belirlenmesinde jeopolitik

verilerden; stratejilerin tespit edilmesinde jeo stratejinin verilerinden hareket etmek gerekir.

Uygun politika ve strateji üretmek ülke iç dinamiklerinin olduğu kadar dış dinamiklerin de doğru ve gerçekçi değerlendirilmesi ile mümkündür. Uydu devlet anlayışı ile karar alma iradesini başkalarına bırakan devletlerin, ulusal politika ve strateji üretmesi mümkün değildir.

Uluslararası işbirliği ile ortak tavır alma ile kendi politika ve stratejisini uygulamak, terör ve terörizmle mücadelede en etkin ve netice alıcı yöntemdir. Bir başka ülkenin stratejik yedek kuvvetliğini kabul eden anlayışla ise bu mümkün olamaz.

SONUÇ

Aile içinde eşin diğer eşe, babanın çocuğuna, bürokratın vatandaşa, öğretmenin öğrenciye, sokak eşkiyasının masum vatandaşa, insanın hayvana, antrenörün sporcuya, seyircinin diğer seyirciye şiddeti, yaşamın birer parçasıdır.

Güce-kuvvete ilişkin olan şiddet, eşitsiz kuvvetin neticesi olarak ortaya çıkar. Güç bedensel olduğu kadar makamdan, statüden ve olanaklardan kuvvet alır. Güçsüzün güç gösterisinde bulunma özlemi ve isteği ise yine güçlünün gücünün zafiyete uğraması sonucu artar. Şiddet, insanın doğasında olan boyun eğdirmek, dediğini yaptırmak içgüdüsünün, doğal sonucu olarak ortaya çıkar. Şiddetten arındırılmış toplum bu nedenle gerçekleştirilmesi zor bir özlemdir.

Özgürleşme ve demokratik sistem; şiddetin, eylemin dolayısıyla terörün barınağı olmamalıdır.

Hangi nedenle ve ne türde olursa olsun güvenliğe yönelik eylemler, başta yaşama hakkı olmak üzere insan hak ve özgürlüklerini tahribe yönelik eylemlerdir. İster bireysel, ister örgütsel, isterse devlet yönünden gelsin güvenliği sarsan olaylar; yıkıcı, yok edici tahripkâr sonuçlar doğurur.

Devlet baskısının, demokrasi, insan hakları ve özgürlük adına

yapılması kadar, yasadışı örgütlerin, bağımsızlık, haksızlıkların önlenmesi ve haklar elde etme amaçlı yaptığı eylemler de aynıdır.

Dünyadaki tüm dinler, haksız bir şekilde öldürmeyi, yakıp-yıkmayı önermez. Dinler; sevgiyi, barışı, huzuru ve düzeni öngörür. Din uygarlık faktörüdür. Manevî boşluğun yerini hiçbir maddi olgu dolduramaz. Manevî boşluk; şiddet, uyuşturucu, para arzu ve isteğini, hırsını kamçılar, ayrışmayı ve çatışmayı doğurur, güvenliği sarsar.

Ortadoğu menşeli Müslümanlık, Hıristiyanlık ve Yahudilik gibi tek Tanrılı ilâhî dinlerle, Asya'nın ahlâki dinleri olan Budizm, Konfuçyüzm, Brahmanizm, Şintozm, Taozim, Vedizm dinleri, yine Amerika menşeli yeni dinî akımlar ilkesel olarak, küresel barışı ve kardeşliği esas alır.

Gerek yasadışı örgütler gerekse devlet gücü ile hukuk dışı hareket edenler; siyasal, kültürel ve ekonomik çıkar anlayışına dayalı düşünce ile beslenmekte ve hareket etmektedirler. Güveliği sarsan kişi yada örgütlerin bir ideolojiyi ya da bir dini referans alması onun tercihidir.

Yeni emperyalizmin yarattığı şiddete dayalı sömürü, dinî ve etik çelişmeler aşılmalıdır. Bunun için de ortak karşı duruş geliştirilmelidir. Ancak alternatif ortaya konulmalıdır. Sırf karşı olmak için tepki anlamsız bir çabadır.

Barış yerine savaşı destekleyenlere, dünyaya meydan okuyanlara ve özgür bir dünya yerine küresel bir hegemonya kurma girişimlerine ortak tavır sergilemek gerekir.

Her sömürünün yoksullaşmayı artırdığı, her ölümün acı ve üzüntü yanında kini - intikamı doğurduğu, nefreti artırdığı, her yakıp yıkmanın ise doğal felâketlere neden olduğu göz ardı edilmemelidir.

Küresel kardeşliğin tesisinde ve yeni sömürü çarkının önlenmesinde; tüm din temsilcilerine, aydınlara, siyasî ve askerî yetkililere büyük görev düşmektedir. Kaynakları tükenmekte olan, doğa ve çevre kirlenmesi ile yaşanabilir olmaktan çıkmak üzere olan, evrenin bu küçük insan gezegenine, daha çok ihtimam gösterilmesi zorunludur.

Dünya küresel köy haline gelmiştir. Bu köyün muhtarı kim ye da kimler olmalıdır? Çekişme bu noktadadır. Muhtarlığa soyunan kendine rakip istememektedir. Küresel köy muhtarlarının rakipleri ulus devletlerdir.

Globalleşme emperyalizmin yeni adıdır.

Medya ve sivil toplum örgütleri, emperyalizmin üsleridir.

Geçen yüzyılda emperyalizm dışarıdan ve uzaktan yönetirken şimdi kolonyalizmin kurum ve mekanizmalarıyla idare etmektedir.

İçerden ve yakından yönetme biçimi hakim olmaya başlamıştır.

Dünya, Batı merkezli bir düşünce ve yaşam biçimi ile istenen barışçıl bir düzene kavuşamaz. Aydınlanma ve modernleşme salt Batı merkezli değil, Batı dışı olguların da etkisi ile oluşmuştur. İnsanoğlunun sahip olduğu hemen her şeyde tüm Dünya insanlarının katkısı, etkisi ve rolü vardır.

20. yüzyılda Batı menşeli sosyalizm yine Batı menşeli kapitalizme alternatif modernlik ve aydınlanma içeren yeni düzen öngörüsünde bulunmuştu. Ancak bu öngörü, içi boş anlamsız yanılgılar doğurdu. Eşitlik üzerinde modernleşmeyi-aydınlamayı amaçlayan sosyalizmin, devletçi tek düze ya**şam ve tek tip insan oluşturma projesi iflas etmiştir. Bu iflas; Batı merkezli, özgürlükçü, kapitalist dünyanın zaferi değildir. İnsan doğasının sonucudur.**

Her türlü değer yargılarını sadece üretim-tüketim döngüsü kapsamında algılayan ve uygulayan kapitalist düşünce anlayışı, dünyada egemen düşünce ve yaşam biçimi haline gelmiştir. Geleneksel sömürü anlayışı sosyalist dünyanın çöküşü ile birlikte insan hakları, demokrasi ve özgürlükler gibi içi bir türlü doldurulamayan kavramların tersyüz edilmesine de neden olmuştur. Bunun sonucunda; ilkelere dayanmayan, baskı - şiddet ve terör olgusu, küresel boyutta dünya gündemine gelmiştir.

Fransız ihtilâli ile Dünya gündemine yerleşen özgürlük, eşitlik

ve kardeşlik sloganlarının, yaşadığımız çağda; siyasî anlamda çok şey ifade etmesine karşın, sistem ve sistem içi uygulamada anlam ifade etmediği, edemediği, yaşanan ve yaşanmakta olan olaylar açısından birer gerçektir.

Kavramlar ve sloganlar; Dünya'yı kaosa sürüklemekte, insanın insan olma ayrıcalığını ortadan kaldırmakta, insan varlığını tehdit altında bırakmakta, doğal dengenin bozulmasına ve çevre kirlenmesine yol açmaktadır. Tüm değer yargıları törpülenen, aşınan ve çürüyen insanoğlunun; makineleşen, teknolojik aygıtlarla şekillenen yaşam biçimi de, mutluluk değil mutsuzluk getirmektedir. Toplumlardaki sosyal dinamikler, siyasal tutumlar, ilkel çağlarda kalan mistik arzu ve beklentilerin yeniden insan düşüncesine egemen olma tehlikesini de doğurmaktadır.

Değişerek gelişen insanın, dogmalardan arınmış, eşitlikçi, kardeşçe hakça sistem özlemi, hayal olmaktan çıkarılmalı ve uygulanabilir hale getirilmelidir. Bu ise terörün ve terörizmin; yıldırma, korku ve endişe yaratan dehşeti ile ölüm ve yıkım olgusunun anlamsızlığının, ortak kabulüne bağlıdır.

Küresel güvenliği tehdit eden faaliyetlerin önlenmesinde; devletlere, uluslararası kuruluşlara büyük görev düşmektedir.

Güvenliği bozan, sarsan eylemlerin her türlüsüne karşı, iyi arama, kurtarma, yara sarma, yakalama, cezalandırma yapan devlet sadece görevini yapmış olur. Ancak; tedbir alan, koruyan ve önleyen devlet ne yaptığını, ne yapacağını bilen devlettir.

Güçlü devlet, büyük devlet, etkin devlet; başkalarının oynadığı ve oynayacağı oyunlara karşı öngörüsü olan devlettir.

İnisiyatif kullanan, stratejisi olan, kararlı, kendine güven duygusu olan, iyi techizatlanmış devlet; vatandaşının ve dünya insanlığının da güvencesi olan devlettir.

Bu, ancak güvenlik kavramından ne anlaşıldığına, nasıl algılandığına göre değişkenlik gösterebilecek bir gerçekliktir.

Hitler ve Stalin işgallerine karşı yer altı örgütlerinin direnişçilerine kütüphaneler dolusu övgüler yazan, filmler yaparak dünyaya

pazarlayan vahşi Batı'nın, işgal altındaki vatanlarını kurtarmak için gayrî nizamî savaş verenlere, terörist damgası vurması şaşırtıcı değildir. Şaşırtıcı olan kendi ülke aydınlarının medya mensuplarının da aynı yaklaşım içinde olmalarıdır.

Baskı, zulüm, saldırı tepkiyi; tepki de eylemde bulunmayı doğurur.

Terörle mücadele adına savaş başlatılırken, satıh tüm Müslüman coğrafyası olmuştur. İşgal edilen yerler, Müslüman ülkelerdir. Baskı kurulan, Müslüman ülkelerdir. Kuşkusuz küresel boyutta direniş de Müslüman ülkelerinden gelecektir.

Dünya genelindeki misyoner faaliyetler göz önüne alındığında küresel stratejinin terörle mücadele-güvenliği sağlama adı altında nasıl ve ne amaçla uygulanmaya çalışıldığı görülmektedir.

Dünyanın hemen her bölgesinde, özellikle İslâm ülkelerine yönelik yıkım ve yok etme gücünün şiddetli saldırısına karşı oluşan potansiyel öfkenin, muhatabı kimdir, kim olmalıdır? Adaletsiz teknoloji ve silâh üstünlüğü karşısında yerel başkaldırıların, vahşi kapitalist emperyalizme karşı etkisi olabilir mi?

Tarih; adaletsiz, baskı ve zulüm uygulayan devletlerin çöküş örnekleriyle doludur.

Küresel güvenlik olgusunu çok yönlü görmek ve değerlendirmek zorundayız.

ABD – İsrail - İngiltere'nin küresel hegemonyasını, savaş algılamasını ve devlet terörünü, güçlü Çin, Rusya, Brezilya ve Hindistan'ın dizginleyebilir. ABD kontrolündeki Avrupa Birliği'nin iç çelişkileri nedeniyle kısa süre içinde bunu sağlaması olanaklı görülmemektedir.

Çal, vur, yok et ve yağmala stratejisi emperyalizmin küresel stratejisidir.

Bugün Dünya'da 500 şirket tekel kurmuş, 40 bine yakın şubesiyle insanlığın hemen her şeyine karar vermektedir. Bunların kendilerine göre demokrasi ve insan hakları anlayışı vardır.

Çıkar algılaması üzerine kurulu sistem işlemektedir. Bu çağın uygarlık anlayışıdır. Ben ve ötekiye göre şekillenen yapı kurulmuştur.

Ortadoğu; İsrail - ABD; ortak zenginlik alandır.

Felluce kentinde, Ebu Gureyb cezaevinde, Guantanamo esir kamplarındaki insanlık dışı uygulamalar Dünya'da ABD'ne yönelik nefreti artırmıştır.

Seküler saldırganlık artmaktadır.

21. yüzyıl yeni kavramları yeni olguları da beraberinde getirecektir. Şeffaflık, aile, hukuk, devlet, ahlak yaşamımızda nasıl yer edecek? Siyaset ve yönetim nasıl ne şekilde işleyecektir? Tüm bu konularla ilgili bir çok yorum yapılsa da nihayet insanoğlu geçmişin bir nevi tekrarını farklı şekilde de olsa yaşamaktadır.

Küresel egemenliği haklı kılmak için yapılan, Dünya'yı yanıltmalara karşı Dünya'yı doğru bilgilendirme çabalarına ağırlık verilmelidir.

Terör hareketlerini besleyen kaynak, dünya ve bölge hakimiyeti peşinde koşanların ideolojilerdir.

Ülke işgal eden, özgürlüklerini elinden alan, yeraltı ve yerüstü kaynaklarına el koyan, insanları, yerleşim yerlerini bombalayan, yakıp yıkanların, terörden şikâyetçi olmamaları gerekir.

Gizli servislerce taşeron olarak beslenen ve saldırı düzenlettirilen örgütleri üçüncü dünya ülkelerinde gerçekleştirdiği eylemler, yandaş bulma stratejisinin bir parçasıdır.

Yıkıcı, bölücü, ayrılıkçı, dinci hemen tüm örgütlerin arkasında kimlerin olduğu, olacağı, niyet ve amaçlar tespit edildiğinde anlaşılabilir.

Bu nedenle sorun oluşturan ya da sorun olmaya uygun konu ve kavramlar, istismara yol açmadan ele alınmalı ve çözüm yolları bulunup uygulanmalıdır. Aksi halde konu ve kavramlara sürekli farklı tanımlamalar getirmekle, teröre uygun zemin yaratılmış olur.

Kavram kargaşasının giderilmesi konusunda, toplumsal ortak akıl ile şekillenen bakış ve yaklaşım tarzında, aydınlara, sivil-asker bürokratlara ve kanaat önderlerine büyük görev düşmektedir.

Jeolojik depremleri önlemek insanoğlunun elinde değildir, ancak en az zararla etkilenmek elindedir. Kaosu, toplumsal depremi önlemek ise insanoğlunun elindedir. Tavizsiz yaklaşım tarzı ile kaynağı kurutmak, gerekçeleri ortadan kaldırmak mümkündür. Önlem almak, ortak davranış sergilemek; hangi dinden, hangi ırktan olursa olsun insanoğlunun yaşadığı dünyaya borcu, gelecek kuşaklara olan bir görevidir.

İnsanlara verilecek sevgi, şiddetin, vahşetin panzehiridir. Yaratılış gerçeğinin farkına varan ve yaşamdan zevk alan insanın, başkasına zarar vermesinden bahsedilemez.

Barışın ve huzurun sağlanması, refahın artırılması, demokrasi bilincinin yükseltilmesi, insanca ve hakça bir yönetim yapısı ve samimi yaklaşım tarzı ile terör ve terörizm etkisizleştirilebilir.

Unutulmamalıdır ki : dünyadaki dalgalanmalar devam etmektedir. Bölgesel ve dünya genelinde siyasal yapılanmalar yanında yeni değerler kabul görmektedir. Geleneksel ilişkilerden daha çok karmaşık ilişkiler kurularak, ülkelerin geçmişinin ışığında geleceğinin nasıl şekillendirileceği kararları alınmaktadır. Türkiye, dünya politikasında tarihinin hiç bir döneminde görülmeyecek düzeyde etkisizliğinin sancısını taşımaktadır. Yeni binli yıllarda Türkiye tarihi geçmişine uygun, insanlığın beklediği tarihi misyonunu yeniden tanzim etmek zorundadır. Türkiye içe dönük, bir başka ülkenin siyasi, ekonomik çıkarlarının güdümünde yeni yüzyıla giremez. Türkiye, genç ve dinamik nüfusu, ekonomik dışa açılımı, bulunduğu jeopolitik ve jeostratejik konumu ile etkili politikalar üretebilmeli ve uygulamalıdır. Türkiye içte ve dışta, duragan, sıradan stratejik politika uygulayamaz. Yeni yüzyılda egemen temel yaklaşımda, eşitlik - özgürlük anlayışına dayalı demokratik hukuk devleti sistemi ile insan hakları esas olacaktır.

Türkiye'nin kendisinden beklenen tarihi rolü tekrar oynayabilmesi için kendine dönmesi, sorunlarını çözmesi ve dünya gücü olabileceğine inanması gerekir.

Batı, Doğu, Türk, Arap ve nihayet İslam dünyası vardır. Türkiye bunlardan üçünde de vardır. Bu açıdan Türkiye'nin İnsanlık rolünün önemi ortaya çıkmaktadır.

Türkiye hem Avrupalı hem Asyalı'dır. Türkler, Hun devleti ile Avrupa'nın ortasında varolmuştur. Anadolu Türkleri olarak da 13. yüzyıldan beri Avrupa'dadır. Türkiye Edirne ve İstanbul gibi iki eski başkentle hala Avrupa'dadır. 1856 yılından beri Avrupa, Türkiye'yi kendi arasında yaptığı anlaşmalarda üye olarak kabul etmiştir.

Türkiye'nin yönü batı değildir. Türkiye'nin yönü tüm dünyadır. Dünya ile bütünleşmek Türkiye'nin tarihi kimliğine uygun çizgi takip etmesi ile mümkündür. Türk devletleri ile birliktelik Türkiye'nin temel stratejik hedefidir.

İslam ülkeleri ile dayanışma tarihten gelen ortak medeniyet mensubu olmanın doğal gerekliliğidir.

Türkiye'nin kimliği açıktır ve bu tartışma konusu edilemez. Müslüman Türk kimliği tartışılmanın ötesindeki kimliktir.

Türk tarihi bir bütündür parçalanamaz. Devletteki süreklilik tarihi bir vakıadır ve bu bölümlendirilerek, Türk Milleti'nin kimliği, tarihi düşmanlarının yaklaşımı açısından görülemez.

Türk Milleti binlerce yıllık geçmişe sahiptir. Türk Milleti'nin, Din'i, Dil'i, Kültür'ü, Tarih'i, Bayrağı, Vatan'ı birdir, tartışılamaz. Türkiye mozayik değildir. Aksini ileri süren ya başka ırktan ya da başka din'dendir. Kişi inanır ya da inanmaz. O kendi tercihidir. Ancak dine inanmayan kişinin din hakkında değerlendirmede bulunması kabul edilemez.

Türkiye'nin üniter yapısı tartışılmamalıdır.

Üstünlüğün hukuku değil hukukun üstünlüğü esas olmalıdır.

Kanun devleti değil hukuk devleti işletilmelidir. Hukuk devleti demokrasinin sağlıklı işlemesi için güvencedir.

Demokrasi standartı yükseltilmelidir.

Daha iyi kaliteli yaşam için politikalar uygulanmalıdır.

Yerel olan değerlerle, evrensel olan değerler zıtlaşma konusu yapılmamalı, insanı esas alan anlayış kabul edilmelidir.

Vatandaşlığı sınama yolları ve zorlamaları geçmişte bırakılmalı, bireyi potansiyel suçlu, düşünceyi tehdit görme anlayışı terkedilmelidir.

Ordu, Türk Milleti'nin çelikleşmiş ifadesidir. Bağımsızlığın huzur ve güvenliğin teminatıdır. Her türlü siyasi çekişmelerin dışında tutulmalıdır.

Doğmalara dayalı dinsel ya da din dışı kökten laik irticai faaliyetler öncelikli tehdittir. Etnik - mikro milliyetçilik tehdittir. Devleti zaafiyete uğratan, devlet - millet bütünlüğüne ayrıştırmaya çalışan, millet birliğini bozan, milletin milli ve dini değerlerine yönelik hertürlü tecavüzkar eylem tehdittir. İç tehdit tarih boyunca değişmemiştir. Bu, başka inanç, kültür ve tüm değer yargılarına teslim olma politikasıdır. Bu tehdit, millet egemenliğinin ve güçlü Türkiye olma çabalarının önündeki en önemli engeldir.

İnsan haklarına aykırı her türlü düşünce ve uygulama, Türkiye için kemirici tehdit olmaya devam etmektedir. Doğmalara ve saplantılara dayalı anlayışla şekillenen her türlü izm'e dayalı düşünce ve akımın Türk Milleti'nin bekası için tehdit olduğu gerçeği gözardı edilmemelidir.

Türk Milleti'ni, tarih boyunca bölmek, parçalamak için düşmanlarınca aynı yöntem uygulanmıştır. Kardeşi kardeşe kırdırmak için kurulan tuzak hep aynı olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti devletini de zaafa düşürmek için halk, ideolojik ayrımcılıkla birbirine düşürülmek istenmiştir. Sağcı - solcu, alevi - sünni, laik - antilaik ayrımcılığı 20. yüzyılda bölmek parçalamak için kulllanılan yöntem olmuştur. Yeni yüzyılda Türk Milleti kendisi için düzenlenen yeni senoryolara karşı uyanık olmak zorundadır.

İnsana, yaşama hakkını tanımıyan her kesime karşı milletin duyarlılığı geliştirilmelidir. Türkiye'ye karşı örtülü yıkıcı ve bölücü faaliyetlerin Hilal - Haç kavgasının doğal sonucu olduğu unutulmamalıdır.

Türkiye ilgisiz izleyici konumundan uzaklaşmalıdır. Tarihin, kültürün ve ekonominin kendisine sağladığı öncelikleri kullanmalıdır.

İnsiyatif alan, girişim başlatan, barış, huzur ve güven yönünde proje üreten ve uygulayan dinamik bir Türkiye özlemi gerçekleştirilmelidir.

Türkiye'nin dünya politikasında etkin ve saygın rolü, bağımsız bağlantısız tarihi kimliğine ve özüne dönmesi ile mümkündür.

İstenen arzulanan ve özlenen, konuşan özgür demokrat bir Türkiye'dir.

Kavramlar tartışması ile meşgul olmaya devam eden Türkiye, önünü göremez.

Türkiye'nin güçlü saygın bir dünya devleti olarak ekonomisini geliştirecek, refahı artıracak çalışmalar yoğunlaştırmalı, ulusal ekonominin dinamizmi için acil kararlar alınarak reformlar uygulanmalıdır.

Devlet politikası ile, yeni nesiller tarih bilinci, millet bilinci, demokrasi ve insan hakları bilinci ile kültür birlikteliği ışığında yarınlara hazırlanmalıdır. İdeolojik yaklaşım tarzı Türk Milletin'in yeni kuşağını sığ düşünmeye sevkeder, oysa Türk Milleti büyük düşünmeye, dünya çapında düşünmeye mecburdur. Türk Milleti'ni, büyük devlet - güçlü devlet - saygın devlet olma özelliğini daraltan, küçülten, kendi kendisi ile kavgalı yapan tüm düşünceler, Türk Milleti'ne yabancıdır. Anadolu coğrafyasında iddiasız yaşanamaz. Birikimi, derinliği, içeriği olan Türk Milleti yarınlarına güvenle umutla bakmalıdır.

Türkiye öncelikle dış borç sarmalından kurtulacak ekonomik gelişimini sağlamalı, dış politika ve askeri konseptinde ABD ekseninden, iç siyasette Avrupa Birliği güdümünden, mali konularda IMF ve Dünya Bankası açmazından sıyrılmalıdır. Yönünün sadece Avrupa ABD değil Dünya olduğu gerçeğini algılamalı, kendi kendi olma bilincine varmalıdır.

Jeopolitiğin ürünü olan dinamikler Türkiye'de mevcuttur. Yönetenler bu gerçeği iyi anlayıp, iyi yorumlayıp Türk Milleti'ni layık olduğu saygınlığa kavuşturmalıdır.

Farklıların bir arada, hoşgörülü, barışçıl bir ortamda insan hak ve özgürlükleri güvencesi içinde yaşayacağı demokratik sosyal hukuk devleti güçlendirilmeldir.

KAYNAKÇA

A

A Faith-Based Initiative, Nisan 2003, TİME Dergisi.

Abadan N. :Social Change and Turkish Women, Ankara 1963, SBF. Yayını.

ABD'nin Yeni Bir Yüzyıl İçin Ulusal Güvenlik Stratejisi, Ekim 1998.

Abrams M..: More Future Stuff. New York 1991, Penguin Books.

Adams A., M.- Emmerich, C.J.: Din ve Özgürlük-ABD Dini Özgürlüğünün Anayasal Tarihçesi, Çev. L. Boyacı, Kızılelma yy.

Adıgüzel H.: Sovyetlerden Günümüze Orta Asya Gerçeği, İstanbul 2005, İleri yy.

Adıvar A.: Tarih Boyunca İlim ve Din, İstanbul 1969, Remzi yy.

Ağaoğlu S.: Arkadaşım Menderes, İstanbul 1967, Baha Matbaası.

Ağaoğlu S.: Marmara'da Bir Ada, İstanbul 1972, Baha Matbaası.

Ahmet Cevdet Paşa.: Kısası Enbiya, İstanbul 1966, Bedir yy.

Akal Atilla: Casuslar, Derin Savaşın Sıra Dışı Neferleri, İstanbul 2005, Timaş yy.

Akal C. B.: Devlet Kuramı, Ankara 2000, Dost Kitabevi.

Akalın G.: "Türkiye'de Mali Buhran ve Mali Sistemin Reformu" 1993, Vergi Dünyası, sayı 147.

Akargün S. E.; Harp Tarihi, 1992, Kara Harp Okulu Matbaası.

Akdağ M..: Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi C. 1 (1243-1453) 1974, Cem yy.

Akgündüz A..: Belgeler Gerçekleri Konuşuyor Çağdaş Yy.

Akıncı A.: Peygamberler Tarihi, İstanbul, Sinan Yayını.

Akıncı S.: İnançtan Bilime, İstanbul, 1977.

Akman N.: İsmet Bozdağ ve Cemal Kutay ile Röportaj, Haziran 1995, Sabah Gazetesi.

Albrıght M.: Bill Woodward ile, Ter.Arkın Atacan, İstanbul 2004, Elips yy.

Alexander, J.: Terrorism; Theory and Practice, Colorado1979, Westview Pres.

Ali Cevad Bey: İkinci Meşrutiyetin İlanı ve 31 Mart Hadisesi, Ankara 1983.

Ali T.: Fundamentalizmler Çatışması, Çev. Abdullah Yıldız, 2.Bası, İstanbul Everest yy..

Alkan N.: Psikolojik Harekat, Terörizm ve Polis, Ankara 2000, Temüh yy.

Allman W. F. The Stone Age Present. New York 1994, Simon & Schuster,

Alok E. R.: Anadolu'da Kayaüstü Resimleri. 1988, Akbank yy.

Alpaslan, Ş.: Kriminoloji ve Hukuk Açısından Tedhişçilik, İstanbul 1983.

Altan M.:. İkinci Cumhuriyet Nedir, Ne değildir? Türkiye Günlüğü, No 20, Güz 1992

Altınbaş D.: İmkânsız Ada, Terör İncelemeleri, Ankara, 2000, ASAM yy.

Altındal A.: Türkiye ve Ortodokslar, İstanbul, Anahtar Kitap.

Anatolia: Cauldron of cultures / Va. USA, 1995, by the editors of Time-Life Books, Alexandria,

Andican A.: Cedidizmden Bağımsızlığa, Hariçte Türkistan Mücadelesi, İstanbul 2003, Emre yy.

Andrews P.A.: Türkiye'de Etnik Gruplar, Çev. M. Küpüşoğlu, İstanbul 1992, Ant yy.

Annemaria Schimmel: İslâm'ın Mistik Boyutları, İstanbul 2001, Kabalcı yy.

Ansari F.: İlimden, Felsefeden, Dine, İstanbul, 1967.

Appadural A.:Modernty at large, Culturel Diamensions of Globalization, London 1998, Üniversty of Minnesoto Press.

Apuhan R.Ş. : Öteki Menders, İstanbul 1983, Timaş yy.

Arcayürek C.: Darbeler ve Gizli Servisler, Ankara 1985, Bilgi yy.

Arcayürek C.: Geri Gidişe İzin Yok. Ankara 2003, Bilgi yy..

Arcayürek C.: Yeni İktidar Yeni Dönem, Ankara, 1983, Bilgi yy.

Arendt H.: Şiddet Üzerine, Çev. Bülent Peker, İstanbul 1997, İletişim yy.

Arıboğan D. Ülke: Tarihin Sonundan Barışın Sonuna Terörizmi Anlamak ve Anlamlandırmak, İstanbul 2003.

Armağan F.: 20. yy. Siyasi Tarih, 13. Bası, Ankara, Alkım yy.

Armstong, H.: M. Kemal an intimate study of a dictator, London 1932.

Armstrong K.: Tanrının Tarihi, Çev. O. Özel-H. Koyukan-K. Emiroğlu, Ankara 1998, Ayraç yy.

Aron R.: Main Currents in Sociological Thought, London, 1974, Penguin Books.

Aron R.: Sınıf Mücadelesi, İstanbul 1973, MEB Yayını.

Arsel, İ.: Teokratik Devlet Anlayışından Demokratik Devlet Anlayışına,1975, AÜHF Yayını.

Arsel, İ: Biz Profesörler, 1984, İnkilab Yayınları.

Arslantaş N.: İslâm Dünyası'ndaki Depremler ve Algılanma Biçimleri, 2003, Gelenek yy.

Association of Turkish journalist Publication, "The Truth about the PKK", Ankara 1994.

Aster V.E.: Bilgi Teorisi ve Mantık, İstanbul 1945, İÜ. Ed. F. yy.

Atacan F.: Kutsal Güç, Bağlam yy.

Atatürk: Nutuk.

Atatürk: Söylev ve Demeçler

Atay F. R..: Çankaya.

Avcıoğlu D.: Türkiye'nin Düzeni, Ankara 1973, Bilgi yy.

Avcıoğlu Doğan: 31 Mart'ta Yabancı Parmağı, İstanbul 1998.

Ayaşlı M.: Dersaadet, İstanbul 1993, Bedir Yayınları.

Aydemir Ş.S.: Enver Paşa, 1988, Remzi Kitabevi.

Aydemir Ş.S.: İhtilalin Mantığı, 1988, Remzi Kitabevi.

Aydemir Ş.S.: İkinci Adam, 1988, Remzi Kitabevi.

Aydemir Ş.S.: Menderes'in Dramı, 1988, Remzi Kitabevi.

Aydemir Ş.S.: Tek Adam, 1988, Remzi Kitabevi.

Aydın E., Nasıl Müslüman Olduk, 16.Bası, İstanbul Cumhuriyet Kitaplığı.

Aydın İ. Ş.: Türkiye'yi Bekleyen Tehlikeler, İstanbul 2005, Kumsaati yy.

Aydın M.: İsa - Tanrı mı İnsan mı? İstanbul 2002, İz yy.

Aydın Nurullah.: Avrupa Birliği nedir ne değildir?, 2009, Kumsaati yy.

Aydın Nurullah.: İletişim Teknikleri, 2013 Kamer yyı.

Aydın Nurullah.: İstihbarat ve İstihbaratçı, 2010, Paraf yy.

Aydın Nurullah.: İşte İstihbarat, 2011, 2.bası, Kumsaati, yy.

Aydın Nurullah.: Kaostan Düzene Egemenler Savaşı, 2012, Paraf yy.

Aydın Nurullah.: Kırmızı Kitap, 2011, Paraf yy.

Aydın Nurullah.: Küresel Güçler ve Ortadoğu, 2013, Kamer yyı.

Aydın Nurullah.: Küresel ve Ulusal dönmeler, 2011, Paraf yyı.

Aydın Nurullah.: Kürsel Güç Oyunları, 2011, Paraf yy.

Aydın Nurullah.: Medya, İnsan Hakları ve Demokrasi, Kamer yy.

Aydın Nurullah.: Osmanlı İmparatorluğunda İstihbarat, 2010, Paraf yy.

Aydın Nurullah.: PODYUM.., Ankara 1992, Lale Matbaası.

Aydın Nurullah.: Türkiye'nin Milli Güvenlik Stratejisi, 2008 Kumsaati yy.

Aydın Nurullah.: Türkiye'nin Yeni Yol Haritası, 2010, Paraf yy.

Aydın Nurullah.: Türklerin Küresel Güç Doktrini, 2008 Kumsaati yy.

Aydın Nurullah.: Türklerin Mührü, 2013, Kamer yy.

Aydın Nurullah: ABD ile Rusya'nın Yeni Güç Politikaları ve Türkiye, 2023 Dergisi, Temmuz 2007.

Aydın Nurullah: Dünya Coğrafyasında Bitmeyen Egemenlik Savaşı, Hukuk ve Demokrasi Dergisi, Ankara, 2005, Sayı 8

Aydın Nurullah: Egemenlik Savaşları ve Dünya Devleti, Parlamento Dergisi, sayı 18, Ankara Kasım 2004.

Aydın Nurullah: Gücün Hukuku mu Hukukun Gücü mü?, Barem Dergisi, Temmuz 2007, sayı 36.

Aydın Nurullah: Herşey Türkiye İçin Milli Stratejik Konsept, 4. Bası, Ankara 2000, Sözcü yy..

Aydın Nurullah: Hukuka Giriş-Temel Kavramlar, Ankara 2007, Turhan Kitabevi

Aydın Nurullah: İletişim Politikaları açısından terör ve terörizm; algılamada stratejik yaklaşımlar, Hukuk ve Adalet Dergisi, Nisan 2007

Aydın Nurullah: Küresel Güvenlik mi "Milli Güvenlik mi? Yeni tehdit Algılaması, Barem Dergisi, Mayıs 2007, sayı 34.

Aydın Nurullah: Küresel Terör ve Türkiye, Ankara 2006, Bilgi Yayınevi.

Aydın Nurullah: Milli Egemenlik ve Milli Güvenliğe Stratejik Yaklaşım, Parlamento Dergisi Nisan 2005 sayı 24.

Aydın Nurullah: Terör ve Terörizme Stratejik Yaklaşımlar, Sayı 40, Polis dergisi, Ankara 2004.

Aydın Nurullah: Terör, Kontrollü Gerilim Stratejisi ve Psikolojik Harp, 2023 Dergisi, Haziran 2007.

Aydın Nurullah: Türkiye Küresel bir Güç Olmalı, Şifresiz Dergisi, Mayıs 2006 sayı 1.

Aydın Nurullah: Türklerin Küresel Güç Doktrini, İstanbul 2008, Kumsaati yy.

Aydın Nurullah: Yeni Dünya Düzeninde Yeni Tehdit Algılaması ve Küresel Güvenlik, Parlamento Dergisi, Haziran 2005 sayı 26

Aydın Nurullah: Yeni Yüzyıl İçin Ulusal Stratejiler, Ankara 2003, Atlas Kitapçılık.

Aydin Nurullah: Türk Suç ve Ceza Hukuku, Ankara 2008, Turhan Kitabevi.

Aydoğan M.: Yeni Dünya Düzeni Kemalizm ve Türkiye, 2003, Kum Saati yy.

Aydoğan M: Avrupa Birliğinin Neresindeyiz?, 3.Bası, İstanbul 2002, Kum Saat yy.

Ayer A.J.: Dil, Mantık, Doğruluk, İstanbul 1984, Metis yy.

Ayfer M. Ö.: Masonluk Nedir ve Nasıldır? 3. Bası, Ankara 2002, Sim Matbaacılık.

Aykaç M.-Parlak Z.: Tüm Yönüyle Türkiye AB İlişkileri, İstanbul 2002, Elif Kitabevi.

Aytaç Ö.: Medyanın Gözüyle Çeteler ve Susurluk, İstanbul, Sam yy.

Aytür M.: Kalkınma Yarışı ve Türkiye Ankara, Bilgi yy.

Ayverdi Samiha: Misyonerlik Karşısında Türkiye, 2 2001, Kubbealtı Neşriyat,

Aziz A.; Siyasal İletişim, 2003, Nobel yy.

B

B. H. Liddell Hart: Strateji; Dolaylı Tutum, Çev. Selma Koçak, İstanbul Doruk yy.

Babinger Franz- Fuad Köprülü: Anadolu'da İslâmiyet, Çev Ragıp Hulusi, 2000, İhsan yy.

Baigent M.-Leigh R.: Mabed ve Loca, Çev.Muzaffer Renan Mengü, 2000, Emre yy.

Bakunin: devlet ve Anarşi, Çev. M. Uyurkulak, Ank. 2000, Ötüken yy.

Bal D.İ.: 21. Yüzyıl eşiğinde Türk Dış Politikası, İstanbul 2001, Alfa yy.

Bales K.: Küresel Ekonomide Yeni Kölelik, Çev. P. Öğünç, 2002, Çitlenbek yy.

Balioğlu Z. T.: Meşrutiyetin Meşrutiyetten Düştüğü Gün: 31 Mart, Tarih ve Medeniyet, Sayı 13, Mart 1995.

Ball, A. Modern Politics and Government, London 1971, Macmillan.

Ballı R.t: Kürt Dosyası, İstanbul 1991, Cem yy.

Bammat H.: İslamiyetin Manevi ve Kültürel Değerleri, İstanbul 1963, Çığır Yayın.

Barber B. R.: MC World'e Karşı Cihad, İstanbul 2003.

Barlas M.: Turgut Özal'ın Anıları, İstanbul 1998, Sabah yy..

Barlas M.: Türkiye'de Darbeler ve Kavgalar Dönemi, İstanbul 2000, Birey yy.

Barnet R. J. - Cavanagh J.: Küresel Düşler, İstanbul 1998, Sabah yy.

Barthold W.: İslam Medeniyeti Tarihi, Ankara 1963, Diyanet Başkanlığı yy..

Bartlett, C. J, The Special Relationship: A Political History of Anglo-American Relations Since 1945, London, 1992.

Bassam Tibi. Boğaz'ın İki Yakası, (Avrupa ve İslâmcılık Arasında Türkiye) İstanbul, Doğan Kitapçılık.

Başbakanlık: Türkiye'nin Gerçekleri ve Terörizm, 1973.

Başeren, S.: Terörizm İncelemeleri, Ankara, ASAM yy.

Başgil Ali Fuat.: Demokrasi Yolunda.

Başkaya F.: Küreselleşme mi Emperyalizm mi, Ankara 2003, Ütopya yy.

Başkaya F.: Sömürgecilik, Emperyalizm, Küreselleşme, 2. Bası. İstanbul, 2002, İletişim yy.

Batuhan H.: Modern Mantık, Ankara, 1977, Kalite Matbaası.

Batum S..: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve Türkiye, 1996, Kavram yy..

Batur M.: Anılar ve Görüşler, İstanbul 1985, Milliyet yy.

Bauthoul G.: "Definitions of Terrorism", International Terrorism and World Security, (ed. by) David Carlton and Carlo Schaerf, New York 1978.

Bayar C.: Ben'de Yazdım, (8 cilt), İstanbul 1998, Sabah yy..

Baykal M.: Terörizm,Yeni Forum, Sayı 334.

Baylıss, J, Anglo- American Defence Relations 1939-1984, London: Macmillian, 1984.

Bayo A.: Gerilla Savaşı Nedir?, İstanbul 1977, Evren yy.

Bayraktar K.: Siyasal Suç, İstanbul 1982.

Bayraktar Mehmet.: İslam'da Düşünce Özgürlüğü, Ankara 1995, Türk Demokrasi Vakfı yy.

BDT Ülkelerinde Demokrasiye Geçiş ve Anayasa Yapımı. Çev. Ergun Özbudun ve Levent Köker, Ankara 1993, Türk Demokrasi Vakfı Yayını.

Beer M.: Hegel'in Felsefesi ve Tarih Anlayışı, İstanbul 1969, Hilal Matbaası,

Beer M.: Sosyalizm ve Sosyal Mücadeleler Tarihi, İstanbul, 1965.

Bektaş A.: Demokratikleşme Sürecinde Liderler Oligarşisi, CHP ve AP (1961-1980)1993, Bağlam yy.

Belgenet.com/arsiv/sözlesme, 2004.

Beltrame P. ve Mehl, L.: Techiniques, Politiques et Institutions Fiscales Comparees, PUF, 1997

Benjamin R.Barber: Mc World'e Karşı Cihat, İstanbul 2003, Birey yy.

Benson Lee Grayson, Soviet Intentions and American options in the Middle East. National Defense University Press, Wasington D.C. 1982.

Berberoğlu E.: Susurluk.20 Yıllık Domino Uyunu, İstanbul İletişim yy.

Bergent M.-Leight R.:Tapınak Şövelyeleri, Çev. Mehmet Topdaş, İstanbul 1996, Emre yy.

Berger P. L.- Huntington S. P.: Bir Küre Bin Bir Küreselleşme Çev. A.Ortaç. 2003, Kitap yy.

Bergson H. Ahlak ve Dinin İki Kaynağı, MEB Yayını.

Bergson H.: Düşünce ve Devingen, MEB Yayını.

Berker P. Modernleşme ve Bilinç, İstanbul, 1985, Pınar yy.

Berkes N. Batıcılık, Ulusculuk ve Toplumsal Devrimleri, İstanbul 1965.

Berkes N. Türk Düşününde Batı Sorunu, Ankara, Bilgi yy.

Berkes N.: Patrikhane ve Ekümenlik, 2002, Kaynak yy.

Besalel Y.: Kronolojik Yahudi Tarihi, Dünya Yahudi Cemaati-İsrail ve Türkiye-İsrail İlişkileri, 2003, Gözlem yy.

Beschlooss M. - Talbott, S. :Siyasetin Doruklarında, İstanbul 1998 Sabah yy.

Bessiere G.: İsa- Beklenmedik Tanrı, Çev. Mehmet Ali Kayabol, 2001 Yapı Kredi yy.

Beşe E.: Terörizm Literatürü Üzerine, Sayı 40, Polis Dergisi, Ankara 2004, EMG yy.

Beşe E.: Terörizm, Avrupa Birliği ve İnsan Hakları, Ankara 2002, Seçkin yy.

Beşikçi İ.: PKK Üzerine Düşünceler, İstanbul 1992, Melsa yy.

Bildiriler: Uluslararası Terörizm, Ankara Üniversitesi, 1984.

Bilgiç E.: Milli Kültür Davamız,. İstanbul 1986, Boğaziçi yy.

Bilgiç S.: Hatıralar, İstanbul 1998, Boğaziçi Yayınları.

Bilmen Ö.N.: Muvazzaf İlmi Kelam, İstanbul 1972 Bilmen yy.

Bilsel C.: Lozan, I, II.Cilt., İstanbul, Sosyal Yayınları.

Binder L.: Liberal İslam, Çev. Yusuf Kaplan, Kayseri 1996, Rey Yayıncılık.

Birand K.: İlk Çağ Felsefe Tarihi, Ankara 1964 A.Ü. İla. F. yy.

Birand M. A.: Demirkırat, İstanbul 1991, Doğan Kitap.

Birand M.Ali: Apo ve PKK, İstanbul 1992, Milliyet yy.

Blackburn R.: Ideology in Social Science, 1972, Fontane Books

Blair T.: "Britain's Role in the EU and the Transatlantic Alliance", Associated Press, 15 December 1998.

Blanshard P.: Communism, Democracy and Catholic Power, London 1952.

Blech B.: Nedenleri ve Niçinleriyle Yahudilik, Çev. Estreya Seval Vali İstanbul 2003, Gözlem yy.

Blum W.: Haydut Devlet, Çev. Erdal Yüzak, İstanbul 2003, Yeni Hayat Kütüphane.

Bob Woodward.: The Commonders; Newyork 1991, A pocket star books. Simon and Schuster Inc.

Boer T.J.: İslam'da Felsefe Tarihi, İstanbul 1960, Balkanoğlu Matbaası

Bookchin M.: Toplumsal Anarşizm mi Yaşam Tarzı Anarşizm mi, Çev. Deniz Aytaş, İstanbul 1998, Kaos Yayınları.

Bora T.- Gültekingil M.: Milliyetçilik, İstanbul, İletişim yy.

Botan Ahmedi : "Kurds and Kurdish History" 1991

Bouthoul G.: Siyaset Sosyolojisi, İstanbul 1975, Gelişim Yayını.

Bozaslan M. Emin.: Şerefhan, Şerefname, İstanbul 1975.

Bozdağ İ..: Paşaların Kavgası, Atatürk-Karabekir, 1991.

Bozdemir, M.: "Terör mü ve Terörizm mi?", AÜ. SBF Basın Yayın Y.O.Yıllığı, C.6, 1981.

Bozkurt M. E..: Atatürk İhtilali. 1930.

Bozok A.: Bir Asimilasyon Projesi olarak Avrupa İslam'ı, Bahar 2003, Türkiye ve Siyaset Dergisi.

Bradley P. C.: Recent United States in the Persian Gulf, Granham, New Hampshire 1992, Thopson and Rutter Inc.

Braybrooke, D. Philosophical problems of the social sciences, Newyork, 1965.

Brecher J.- Castello T.- Smith B.: Aşağıdan Küreselleşme, İstanbul 2002, Aran yy.

Brinkley D.: "Dean Acheson and the Special Relationship: The West Point Speech of December 1962", Historical Jourrnal, Vol:33, 1990, .

Britannica Ansiklopedisi.

Brown L.B.: Ideology, London 1973, Penguin Books.

Bruce Kuniholm.: The persian Gulf and United States policy, Californie 1984, Regina Books.

Bruner Jerome-Actuel Minds. : Possible Worlds. Cambridge1996, Mass: Harward University Press.

Bufacchi V..: The Coming of Age of Italian Democracy, Government and Opposition, V.31, No 3, Summer 1996.

Bulaç A.: Avrupa Birliği ve Türkiye, İstanbul 2001, Eylül yy.

Bulut A.: Küresel Haçlı Seferi, İstanbul 2005, Bilgi yy.

Bumin K. Okulumuz, Resmi İdeolojimiz ve Politikaya Övgü, Yol yy.

Burçak R. Salim.: Yassıada Yargılamaları

Butterfield H.: Christianity in European History, London 1951, Oxford Press

C

Canan İ. ; İslâm Işığında Anarşi Sebeplerle Tedbirler Çareler, İ1984, 2. baskı, Cihan yy.

Candan E.: Türklerin Kültür Kökenleri, 2. Bası, 2002, Sınır Ötesi yy.

Castellan G.; Balkanların Tarihi, İstanbul 1993, Milliyet yy.

Castles F.: Pressure Groups and Political Culture, London, 1967.

Castles S.: Etnicity and Globalization, London 2000, Sae Publications.

Cemal H. : Kürtler, İstanbul 2003, Doğan Kitap.

Cemal H.: Demokrasi Korkusu, Ankara, Bilgi Yayınevi.

Ceram C.W.: Tanrılar, Mezarlar ve Bilginler, İstanbul 1969, Remzi Kitabevi.

Chafetz M. D.: Smart for Life. New York 1992, Penguin Books.

Challey, F.: Dinler Tarihi, Çev. Samih Tiryakioğlu, İstanbul 1960, Varlık yy.

Charlton D.: Britain and the Suez Crisis, Oxford: Blackwell, 1988.

Charrier J.: Çin Sosyalizminin Kuruluşu, İstanbul, İzlem yy..

Chomsky N.: 11 Eylül sonrası, Dünya nereye gidiyor? İst., 2002, Aram yy..

Chomsky N.: ABD Terörü (Terörizm Kültürü), İstanbul 1991, Pınar yy.

Civelek M. Ali: Küreselleşme ve Terör, Terör kavramı ve Gerçeği, 2.Bası, İstanbul 2002, Boyner yy.

Clarke J.G.: "The European Union in the 21st Century: Friend or Foe", http://www.dual.com/-users/icas

Clausewitz C. V. Savaş Üzerine,Savaş tarihi, Çev H. Fahri Çeliker İstanbul 1999, Özne Yayınları.

Clayton S; Strateji Geliştirme, Hayat Yayınları.

Cock G. W.: Anarşizm, Çev. Alev Türker, 4. Bası, İstanbul 2001, Kaos Yayınları.

Coe M. D.: Mayalar, Çev.Meltem Özdemir, Ankara 2002, Arkadaş Yayınları.

Cogniot G.: Engels'e göre Tabiatın Diyalektiği, 1965, Ekin Matbaası.

Cohen A.: Everymans Talmud, London, 1932.

Collis David J.; Stratejik Düşünmek, 2011, Optimist Yayın Dağıtım.

Combacau , J.: "The exception of Self Defense in UN Practice" Legal Restraints on the Use of Force 40 Years After the UN Charter, (ed.by) Cassese, A., Dordrecht 1986.

Costigliola F., "The Failed Design, de Gaulle and the Struggle for Europe", Diplomatic History, Vol: 8, 1984, pp. 227-251.

Coston H.: Beynelmilel Sermaye ve İhtilâller, İst. 1974, Otağ yy.

Cousins N..: Anatomy of an Ilness. New York 1979: Norton Books

Coyle D.: The United States Political System, A Manter Book, 1960

Crow S.: "NATO'nun Doğu'ya Doğru Genişlemesi Üzerine Rusya'nın Görüşleri", Ocak 1994, Harp Akademileri Komutanlığı, Dış Basın Bülteni.

Cücü T.: İslam İnancında Temel Kavramlar, 1977, Çığır yy.ı.

Çağatay N.: Sorularla İslâm Dini ve İslâm Tarihi, 1997, Gündoğan yy.

Çakır R.: Ne Şeriat ne Demokrasi, Refah Partisini Anlamak, İstanbul 1994.

Çakır Ruşen ve Can Kemal.:"Refah Geleceğini Tartışıyor" 19 Mayıs 1997, Milliyet.

Çakır. R.: Ayet ve Slogan, Metis yy.

Çalış Ş.: Türkiye Avrupa Birliği İlişkileri, 2001 Nobel yy.

Çam E.: Devlet Sistemleri, İstanbul 1976, Güryay Matbaası.

Çankı M. N.: Büyük Felsefe Lügati, 1953, Nebioğlu Matbaası.

Çay H. : Her Yönüyle Kürt Dosyası, 1996, Turan Kültür Vakfı yy.

Çeçen A. : İnsan Hakları, Ankara 1990, Selvi yy.

Çeçen A.: Türk Devletleri, Ankara 2003, Yeni Avrasya yy.

Çelenk H.: 12 Eylül ve Hukuk, İstanbul, Onur Yayınları.

Çeşme A.: Psikolojik Harekat ve PKK, İstanbul 2005, IQ Kültür Sanat yy.

Çetin Ö.: Türkiye'de Gerici Akımlar, İstanbul 1964, Varlık yy.

Çığ M. İ.: İbrahim Peygamber, 2000, Kaynak yy.

Çınar B.: Devlet Güvenliği, İstihbarat ve Terör, Ankara 1997, Sam yy.

Çitlioğlu E.; Ekopolitik Panel: Güvenlik ve Terörizm, 17 Şubat 2011,

D

Dahl R. A:. Demokrasi ve Eleştiriler, 1993, Türk Siy. İlimler der.-Türk Demokrasi Vakfı Yayını.

Dalton G.: Economic systems and society capitalism-communism and the third world, USA, 1974, Penguin Books

Darwin C.: Türlerin Kökeni, Çev. Orhan Tuncay, İstanbul 2003, Gün yy.

Davis S. - Davidson B.: 2020 Vision, New York 1991, Simon& Schuster.

Davutoğlu A.: Din'de Reform Sevdalıları, Dini Tamir Davasında Din Tahripçileri, İstanbul 1997, Bedir yy.

Dedeoğlu B.; Uluslararası Güvenlik ve Strateji, 2008, Yeniyüzyıl Yayınları.

Degen H. J.: Anarşizmin Bugünü, Çev. Can Karatay, 4. bası, İstanbul 1999, Ayrıntı Yayınları.

Delcambre Anne-Morie: Allah'ın Resulü Hz. Muhammed, Çev. Mahmut Kanık, 2001, Yapı Kredi yy.

Demirel Ahmet:. Birinci Mecliste Muhalefet. İletişim Yayınları.

Demirel S.: Büyük Türkiye, 1977, Dergah Yayınları.

Denker M. S.; Strateji Sanatı, Ezgi Kitabevi Yayınları.

Descartes Aklın İdaresi için Kurallar, MEB. Yayınları.

Descartes Felsefenin İlkeleri, MEB. Yayınları.

Descartes İlk Felsefe Üzerine Metafizik Düşünceler, MEB. yy..

Descartes Metod Üzerine Konuşmalar, MEB. Yy.

Develioğlu F.: Osmanlıca ve Türkçe Lügat, Ankara 1993,11.Baskı, Aydın Kitabevi.

Dickie, J, Special No More-Anglo-American Relations: Rhetoric and Reality, London, 1994.

Diderot D. Felsefe Konuşmaları, İstanbul 1968, Remzi Kitabevi.

Dilmaç, S.: Terörizm Sorunu ve Türkiye, Ankara 1997.

Discriminate deference, report of the Commission on integrated long-term Strategy, Washington D.C. 20402, 1989 U.S. Government printing office.

Dobb M.: Kapitalizm-Sosyalizm, Az Gelişmiş Ülkeler, 1973, Doğan Yayınları.

Dobson A. P.: "The USA, Britain, and the Question of Hegemony", in Geir Lundestad (ed), No End to Alliance, The United States and Western Europe: Past, Present and Future, New York: St Martin Press, 1998,

Dobson A.:P.: Anglo-American Relations in the Twentieth Century, London and New York, Routledge, 1995 .

Doğan Mehmet.: Büyük Türkçe Sözlük.

Doğan, H.: Hahambaşılık Müessesesi, İstanbul, 2003, Gözlem yy.

Doğanay M. Z.-Atun A. F.: Ortadoğu'nun Jeopolitik ve Jeostratejik açıdan değerlendirilmesi, Ankara 1994.

Doğu Sorunu, Teşhisler ve Tespitler, TOBB Raporu, Ankara 1995.

Doğutan - Aras - Dicle- Altay ve Türkistan Türk Boylarından Kürtler, Ankara, 1984.

Donald E.: Nuchterlein, America over-Cimmitted, Charlottesville, 1990, Virginia.

Donnan H.-Wilson T.M.: Sınırlar Kimlik Ulus ve Devletin Uçları, Çev. Zeki Yaş, Ankara, Ütopya Yayın.

DPT. Ekonomik ve Sosyal Göstergeler (1950-1995) Ankara 1996.

Draz A.: İslâm'ın İnsan'a Verdiği Değer, 1983, Bir yy.

Draz, Abdullah. İslamın İnsana Verdiği Değer. İst. 1983, Bir yy.

Drucker Peter F.: Managing for the Future. New York, Dutton 1992, Truman Talley Books.

Dugin A.: Nursultan Nazarbayev'in Avrasya Misyonu, çev. Lazzat Urakova, Yeni Avrasya Yayınları, Ankara, 2006, .

Duman D. : Demokrasi Sürecinde Türkiye'de İslâmcılık, 1999, Dokuz Eylül yy.

Dursun T.: Din Bu. İstanbul, Kaynak Yayını

Dursunoğlu A.: Stratejik ittifak, Türkiye İsrail İlişkileri Öyküsü, 2001, Anka yy

Duvarger : Batının İki Yüzü, Ankara 1977, Doğan Yayını.

Duvarger : Siyasal partiler, Ankara, Bilgi Yayını.

Duvarger : Siyasal rejimler, İstanbul 1974, Gelişim Yayını.

Duvarger : Siyaset Sosyolojisi, İstanbul, 1982, Varlık Yayını.

Duvarger : Sosyal Bilimlere Giriş, Ankara 1973, Bilgi Yayını.

E

Eagleton T.: Eleştiri ve İdeoloji, İsanbul 1985, İletişim Yayınları.

Earle E. M. ; Bağdat, Demir ve Petrol Yolu Savaşı, 1903-1923, Editör: Andış Uğurlu, İstanbul.Örgün yy.

Earle E. M.: Bağdat, Demir ve Petrol Yolu, Çev. Andaç Uğurlu, Örgün Yayınları.

East-Gulf region. Boulder 1983, Colo Westview Press.

Easton D.: The Political System, Newyork 1968.

Eberhard W.: Çin Tarihi, Ankara 1995, Türk Tarih Kur. yy.

Ecevit B.: Atatürk ve Devrimcilik

Edebali A.: Sosyal Sistemlerin Temelleri, İstanbul 1979, Otağ yy..

Edmonds G. with Ramazanoğlu. G.: Turkey's Religious Sites, 1997, Damko Publications.

Edward W. Said: Şarkiyatçılık, Batının Şark Anlayışları, Çev. B. Ulnar, 2001, Metis yy.

Einstein: Dünyamıza bakış, İstanbul 1965, Çan Yayınları.

Einstein: İzafiyet Teorisi, İstanbul 1965, Fakülteler Basımevi.

Eliade M.: Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi, Çev. A. Berktay, 2003, Kabalcı yy.

Eltekin A.,B.: Amerikan Küreselleşen Hakimiyeti, 2005, IQ Kültür Sanat yy.

Emre A.: Küreselleşme Fay Hattı, İstanbul 2001, Yöneliş yy.

Engels.: Antidühring, Ankara 1967, Başnur Matbaası.

Engels.: Devletin, özel mülkiyetin ve ailenin temeli, 1976, Sol Yayın.

Engels.: Doğanın Diyalektiği, 1970, Sol Yayın..

Eraslan C.: Yakın Dönem Türk Düşüncesinde Halkçılık ve Atatürk, 2003, Kum Saati yy.

Erbakan N.: Milli Görüş, İstanbul 1975, Dergah Yayını.

Erbaş A.: Hıristiyan Ayinleri, 1998, Nun yy.

Erçakır A. Ateş hattında Türkiye, İstanbul 2003, Ö&D yy.

Erdoğan İ.-Alemdar K.: İletişim ve Toplum, Ankara, Bilgi yy.

Erdurmaz S. Ortadoğu'daki Kitle İmha Silahları Ankara 2003, Ümit yy.

Eren H.: Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü, 1999, Baskı Bizim Büro.

Eren, H.: Türkçe Sözlük, Ankara 1988, TDK Yayını.

Erendil M.; Tarihte Strateji (Askeri Stratejiden Milli Stratejiye), Genel Kurmay Ateşe Başkanlığı.

Ergene H. H.: Neden Hedef Türkiye, Ankara 1993, Kiyab.

Ergil D.: Türkiye'de Terör ve Şiddet:Yapısal ve Kültürel Kaynakları, Ankara 1980, Turan Kitabevi,

Ergun, D.: Sosyoloji El Kitabı, 1973, Gerçek Yayınları.

Erhan Ç. : Türk Amerikan İlişkilerinin Tarihsel Kökenleri, Ankara 2001, İmge Yayınları.

Erhat A. Mitoloji Sözlüğü, 10 Bası, İstanbul 2001, Remzi yy.

Erkal M.: Etnik Tuzak, Turan Kültür Vakfı, 1993.

Erkal M.: Sosyal Meselelerimiz ve Sosyal Değişmeler, 1984, Mayaş yy.

Erkanlı O.: Anılar Sorumlular ve Sorumlular, İstanbul 1972, Baha Matbaası.

Eroğlu C.: Devlet Yönetiminde Katılma Hakları; Ankara 1991, İmge yy.

Erol Ö. L.: Asker-Devrim-Darbe, İstanbul 2004, Toplumsal Dönüşüm yy.

Eröz M.: Milli Kültürümüz ve Meselelerimiz, 1983, Doğuş yy..

Ersanel N.: Siber İstihbarat/Küresel ve Nano Casusluğun Anatomisi, İstanbul 2006, Hay yy.

Ersoy H.-Ersoy L: Küreselleşen Dünya'da Bölgesel Oluşumlar, Ankara 2002, Siyasal Kitabevi.

Essadr M.: İslam Ekonomi Doktrini, İstanbul 1978, Hicret yy.

Europen Union "A Secure Europe in a Better World". Europen Security Strategy, Brussels, December 12.2003.

Evans L.: Türkiye'nin Parçalanması ve ABD Politikası, 1914-1929, İstanbul, Öngün Yayınları.

Evren K.: Anılar, İstanbul 1991, Milliyet yy.

Ewan W. A.-Khalil H. R, Iraq and Continuing Middle East crisis, London 1991, Runter publishers.

Eygi M. Ş. Yahudi Türkler Yahut Sabataycılar, 2000, Zvi-Geyik yy.

F

Fendoğlu T.- A.Kemal: Uluslararası Dökümanlarda Terörizm, Ankara 2004, Sayı 40, Polis Dergisi.

Ferro M.: Sömürgecilik Tarihi, 13.Yüzyıldan 20. Yüzyıla, Çev. Muno Cedda, 2002, İmge yy.

Feud S.: Dinin Kökenleri, Çev. Ayşen Tekşan Kapkın, Payel yy.

Fişek K.: Türkiye'de Kapitalizmin Gelişmesi ve İşçi Sınıfı, 1969, Doğan Yayın.

Ford H.: Beynelmilel Yahudi, Otağ yy.

Fransız Lexpress Dergisi, 5 Eylül 2000, İnternet Sayfası

Fray S. and Young H., "How the Hard Men Took Over Britain", Sunday Times, 14 May 1978

Fredman T.: Küreselleşmenin Geleceği, Çev. Bilal Özsoyu, 2002, Boyner yy.

Freedman J.C.: Sosyal Psikoloji, 1989, Ara Yayın.

Freeland R.: The Truman Doctrine and The Origins of McCarthyism,

Freud S.: Dinin Kökeni, Çev Selçuk Budak, Öteki yy.

Freud S.: Psikanaliz Nedir? , İstanbul 1975, Bozok Matbaası.

Freud S.: Totem ve Tabu, , İstanbul 1971, Yükselen Matbaası.

Froehly, J. P, "The French Perspective", German Foreign Policy Dialog, Vol: 1, No: 2, July 2000.

Fromm E.: Hürriyetten Kaçış, Ankara 1972, Tur Yayın.

Fukuyama F.: Tarihin Sonu mu? Çev.Y. Kaplan, 2002, Vadi yy.

Fukuyama F.: The End of History and the Last Man. New York 1992, Free press.

Fuller G. - Lesser J. O.: Kuşatılanlar, İslam ve Batı'nın Jeopolitiği, İstanbul 1998, Sabah Yayın.

Fuller G.: Siyasal İslâm'ın Geleceği, 2004, Timaş yy.

Furet Francis.: Jacobenism, A Critical Dictionary of the French Revolution.

G

Gablot E.: İlimler Sistemi, İstanbul 1954, Maarif Basım.

Galanti A.: Sabetay Sevi ve Sabetaycıların Gelenekleri, Çev. E. Ağca, Zvi-Geyik yy.

Gallanti A.: Türkler ve Yahudiler, İstanbul 1974, Tan Matbaası.

Garaudy R.: İslamın Vaatettikleri, 1983, Pınar yy.

Garaudy R.: Sosyalizm ve İslamiyet, 1965,Yön.

Garaudy R.: The Alternatif Future, London 1976, Penguin Books.

Garaudy, R.: Amerikan Efsanesi, Çev. C. Aydın, İstanbul, T. Edebiyat V. yy.

Gardner, Howard, Creating Minds, New York 1993, Basic Books

Garrigen, T.B.. Lopez G.A.: Terrorism: A Problem of Political Violence, Newyork, 1980, The Ohio State University.

Gaxotte, P. Fransız İhtilal Tarihi, İstanbul 1969, Varlık yy.

Geçtan, E. Çağdaş Yaşam ve Normal Dışı Davranışlar, Ankara 1981, Maya yy.

Geçtan, E. Psikanaliz ve Sonrası, Ankara 1984, Maya Yayınları.

Gellner Ernst: Milliyetçiliğe Bakmak, (Encounters with Nationalism 1994), 1998, İletişim yy.

Genelkurmay Başkanlığı: Türkiye'deki Anarşi ve Terörün Durumu, 1983.

Giap Von Nguyen: Halk Savaşının Askerî Sanatı, (Çev. Neşet Aklan), İstanbul 1976.

Girgin K.- Biren I: 21. Yüzyıl Perspektifinde Dünya Siyaseti, İstanbul 2002, Okumuş Adam yy.

Glantz, K.: Human Nature Review., Vol.3, 2003, pp.124-125.

Gleick, James. Chaos. New York, 1987, Penguin Books.

Global gelişme Konularına Yönelik Toplantı Raporu, Antalya Eylül 1990.

Gökalp Z.: Yeni Mecmua- 21 Mart 1918 sayı 36.

Gökalp Ziya : Küçük Mecmua 1922.

Gökberk M.: Felsefe Tarihi, 1974, Bilgi yy.

Gölgeçen B.: Küreselleş-me Küreselleşme Karşıtları, İstanbul 2002, Yeni Hayat Kütüphane.

Görgün K.-Biren I.: 21. Yüzyıl Perspektifinde Dünya Siyaseti, 2002, Okumuş Adam yy.

Gramsci.: Historical Materialism and International Relations, Cambridge 1993, Cambridge University Press.

Grary C. H.: Postmodern Savaş, Çev Derya Kömürcü, 2000, Alfa yy.

Gray Colin S.; Modern Strateji, 2008, Truva yy.

Grimal P.: Mitoloji Sözlüğü, Yunan-Roma, Çev. Sevgi Tamgüç, İstanbul 1997, Sosyal Yayınlar.

Gross D.: The Post in Ruins, Tradition and the Critique of Modernty, Amherst 1992, The Universty of Massachussetts Perss.

Grundgesetz für die Bundersrepuplik Deutschland, Bonn, 1994.

Guenter H. V.: Buddish philosophy in theory and practice, 1972, Penguin Books.

Gumilav L. N.: Kavimlerin Türeyişi ve Yeryüzündeki Yaşam Belgeleri, Çev. N. Eyuboğlu, 2001, Ötüken yy.

Gumilev L. N.: Etnogenez: Halkların Şekillenişi, Yükselişi, ve Düşüşü, İstanbul 2003, Selenge yy.

Gunaratna R.: El Kaide'nin İçinde: Küresel Terör Ağı, Penguen yy.

Gunder A.-Barry F.-Gills K.: Dünya Sistemi Çev. Esin Soğancılar, 2003, İmge yy.

Gülen F.: Asrın Getirdiği Tereddütler, Nil yy.

Gülen F.: İrşad Ekseni, 1998, Nil yy.

Günaydın A.V.: Komünizm, İstanbul 1977, Kadro yy.

Gündüz A.: Milletlerarası Hukuk ve Milletlerarası Teşkilatlar Hakkında Temel Belgeler, Beta yy.

Güney T.: Haçlıların Ajan Provakatör Kolları, 2002, Berikan Basım.

Güngör E.: Kültür Değişmesi ve Milliyetçilik, İstanbul 1986, Ötüken yy.

Güngör T.: Haçlıların Ajan Provakatör Kolları, Ankara 2002, Berikan Basımevi.

Günver S.: F. R. Zorlu'nun Hikayesi, Ankara 1985, Bilgi yy.

Gürcan T.: Yeraltındaki Gizli Dünyalar, İstanbul 2003, Selvi Kitaplar.

Gürses E.: Ayrılıkçı Terörün Anatomisi /IRA-ETA- PKK, İst., 2003, Bağlam yy.

Gürün K.: Savaşan Dünya ve Türkiye, Bilgi yy.

Gürün K.: Türkler ve Türk Devletleri Tarihi, Ankara, Bilgi yy..

Güven T.: Yılmaz. Demirel'li Yıllar, Ankara 1998.

Güvenç B.: İnsan ve Kültür-Antropolojiye Giriş, 1972, Sosyal Bilim yy.

Güvenç N.: Küreselleşme Ve Türkiye İstanbul, BDS yy.

Güzel A.: Hacı Bektaş Veli. Ankara 1998, Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Vakfı yy.

H

H.Thomas, The Suez Affair, London: Weidenfelt & Nicolson, 1966.

Ham Peter ve Kugler Richard: Western Unity and the Transatlantic Security Challenge, The Marshall Center Papers, No 4, Haziran 2002.

Hammer M. - Chamy J.: Değişim Mühendisliği, İstanbul 1998, Sabah yy.

Hançerlioğlu O.: Düşünce Tarihi, İstanbul 1974 Remzi Kitabevi.

Hançerlioğlu O.: Felsefe Tarihi, İstanbul 1970 Remzi Kitabevi.

Handy Charles.: The Age of Unreason. Boston 1989, Harward Business School Press.

Hans P. Martin- Sohumasu H.: Globalleşme Tuzağı, Demokrasiye ve Refaha Saldırı, Çev. Ö. Saatçi-M. Kahraman, 1997, Cirit yy.

Hans-Jungen Doger: Anarşizmin Bugünü, Haz. Can Karatay, 4. Bası, İstanbul 1999, Ayrıntı yy.

Hanson W. Baldwin: Yarının Stratejisi, İstanbul 1978, Harp Akademileri Komutanlığı Yayınları.

Hardt, M.-. Negri A. : İmparatorluk, Çev.A. Yılmaz, Ankara 2002, Ayrıntı yy.

Harp Akademileri yayınları; Geçmişte ve 21. Yüzyılda Savaşlar ve Stratejiler, 2002, Harp Akademileri Basımevi.

Harp Akademileri Yayınları; Milli Güvenlik Siyaseti ve Stratejisi, 1996, Harp Akademileri Basımevi.

Harry G. A.: Critical Analysis of the Gulf War, Newyork February 1992, A. Dell Book.

Hart B. H. L.: Strateji, Dolaylı Tutku, Çev. S. Koçak, 2003, Doruk Yayınları.

Hasan Cemal: Kürtler, İstanbul 2003, Doğan Kitap.

Haught James A.: Kutsal dehşet, Dinsel Cemiyetler Tarihi, Çev. U. Alkapar, Aykırı yy.

Havva S.: İslam, İkbal Yayınları.

Hayek Friedrich: Hukuk, Yasama, Özgürlük, İş Bankası yy.

Hazard P.: Batı Düşüncesindeki Büyük değişme, İstanbul 1981, Tur yy.

Hazareesingh S.: Political Traditions in Modern France

Hegel: Bütün yapıtları, Ankara, Onur Yayınları.

Hekimoğlu İ.: Vatan Yahut Susurluk, Papirus yy.

Helmreich Paul C.: Sevr Entrikaları, İstanbul 1996, Sabah yy..

Heper M.: İkinci Cumhuriyet Tartışmaları Üzerine, No: 20, Güz 1992, Türkiye Günlüğü.

Heper M.: Modernleşme ve Bürokrasi, Sosyal Bilimler Der. yy..

Hermes J. R. C.: Emperyalizm, Küreselleşen Devlet ve Savaş, Der: İ.Şahin, 2002, Praksis yy.

Hertogle A.: ve Labrousse A.: Peru'da Aydınlık Yol Deneyimi, Çev. Rıza Tura, İstanbul 1991, Belge.

Hırsch Albert: On Emir Musa, Çev. Atila Dirim, 2003 Yurt yy.

Hiçyılmaz S.: Susurluk ve Kontrgerilla Gerçeği, Evrensel yy.

Hirsch E. O.: Jr. Culturel Literacy. Boston1987: Houghton Mifflin,

Hitler A.: Kavgam, Yağmur yy.

Hoffer E.: Kesin İnançlılar, İstanbul 1995, İm yy.

Hoffman, B.: İnside Terrorism, London, Victor Gallancz, 1998.

Holmes, K. R, "The United States and Europe in the 21st Century: Partners or Competitors?, Heritage Lectures, Washington D.C., the Heritage Foundation, 20 March 2000.

Hopkirk P.: İstanbul'un Doğusunda Bitmeyen Oyun, İstanbul 1998, Sabah yy.

Houranı A.: Arabic Tought İn the Liberal Cambridge, 1983.

Houranı Albert.: Arabic Tought in the Liberal Age 1789-1939, 1983, Cambridge.

Howard M. C.-Dunaif-Hatis J.: Anthropology Understanding Human Adaptation,. New York 1992, Harper Collins,

Howorth J.: "Britain, France and the European Defence Initiative", Survival, Vol: 42, No; 2, Summer 2000,

Huner T.: Doğu Sorunu ve Büyük Güçler, 1853-1878, Ankara 2003, Ümit yy.

Huntington S. P.: "America's Changing Strategic Interests", Survival, Vol: 33, 1991,

Huntington, Samuel. The Clash of Civilizations. Foreign Affairs 72 1993.

Hutin S.: Gizli Cemiyetler, İstanbul 1965, Anıl yy.

Hutin S.: Gizli Cemiyetler, İstanbul, Anıl Yayınları.

Huxley A.: Denemeler, İstanbul 1976, Cem Yayınları.

Hüseyin A.: Ortadoğu'da Devlet ve Terör, Çev.:Taha Cevdet, İstanbul 2001, Pınar yy.

I

Ignatieff, M, "The Missed Chance in Bosnia", New York Review of Books, 29 February 1996.

Ilgaz Z.: Evet ben Selanikliyim-Türkiye Sebataycılığı, İstanbul 1999, Belge yy.

International Terrorism: Problems of Definition, International Affairs, C.50, No:1, 1974.

Isherwood C.: Vedanta for Western World, London 1975, Unvin Books

İbn-i Abidin. Reddü'l Muhtar Ale'd Dürri'l Muhtar, İst. 1983.

İbni-i Kayyım: El Cevziyye - Et Turukü'l Hükmiyye Fi Siyaseti Şer'iyye, Kahire.

İbnü'l Esir: El Kamilu Fi't- Tarih Cilt XIII, Kahire, 1301.

İhsanoğlu E.: Osmanlı Devleti Tarihi, İstanbul, 1999, Feza Gazetecilik A.Ş. yy.

İlal E.: Yığınsal İletişim Araçları ve Toplum.

İlhan S.: Terör: Neden Türkiye, Ankara 2002, 2. bası, ASAM yy.

İlhan Suat: Jeopolitik Duyarlılık, Ankara 1989, Türk Tarih Kurumu Basımevi.

İmam-ı Azam: El Fıkh-ul Ekber

İmam-ı Gazali: Kimya-ı Saadet

İmam-ı Hanbel: Müsned

İmam-ı Malik: Muvatta

İmam-ı Rabbani: Mektubat

İmset İ.: PKK Ayrılıkçı Şiddetin 20 yılı, Ankara 1993, 4. baskı,

İnal M. K.: Son Sadrazamlar, İstanbul 1948, IX cilt.

İncil, İstanbul 1994, Yeni Yaşam yy.

İnsan hakları Avrupa İçtihatları, 1006, Beta Yayınları.

İslamoğlu M.: Hayatın Yeniden İnşası İçin Ne Yapmalı Nasıl Yapmalı, Kiminle Yapmalı, 2002, Denge yy.

İzveren A.: Hukuk Sosyolojisi, İzmir 1993,. 9 Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayını.

J

J.C. Hurewitz: Ortadoğu Siyaseti. Askeri Boyutları, Ankara 1980, Genelkurmay Başkanlığı Askeri Tarih ve Stratejik Etüdleri Bşklığı yy.

Jalee P.: Yoksul Ülkeler Nasıl Soyuluyor? İstanbul, Yön yy.

James A.: Haught, Kutsal Dehşet - Dinsel Cinayetler Tarihi, İst., 1999, Aykırı yy.

James W.: Pragmacılık, MEB. Yayınları.

Jamsen G. H.: "Terör Yöntemleri", Middle East Internatinal, 2 July 1982.

Jed C. Sender: Defending the Fringe, NATO, the mediterrannean and the Persian Gulf, Boulder, 1987, Colo, Westview Press.

Jennifer James: Gelecek Zamanda Düşünmek, İstanbul 1997, Boyner Yayınları.

Jeo-Stork-Raşit Halidi: The Role and Power of the United States on Middle East, Middle East Report, August 1990.

Joachim G. Leithauser: Ufkun Ötesindeki Dünyalar, İstanbul 2002, Doğan Kitap.

Johnson M.: Gelecek Bin Yılda Yönetim, İstanbul,1998,Sabah yy.

Johnsson P.: Yahudi Tarihi, Çev. Filiz Orman, Pozitif yy.

Jussain A.: İhtilallerin Kanunu, Çev Ragıp Atademir. , Konya, Selçuk Yayınları

K

Kabaklı A.: Temellerin Duruşması, İstanbul 1990, T. Edebiyat Vakfı Yayını.

Kaddafi :Yeşil Kitap, Ankara, Libya Halk Büro Yayını.

Kafesoğlu İ.: Türk Milli Kültürü, İstanbul 1999, Ötüken Neşriyat.

Kağıtçıbaşı Ç.: Sosyal Değişmenin Psikolojik Boyutları, Sosyal Bilimler Yayını.

Kandemir F.: Hatıraları ve Söyleyemedikleri ile Rauf Orbay.

Kant, E. Critique of pure reason, 1969, New York.

Kapani M.: Demokratik Teori, 1977A.Ü. Hukuk F. Yayını.

Kapani M.: İnsan Haklarının Uluslararası Boyutları. Ankara 199, Bilgi Yayını..

Kapani M.: Kamu Hürriyetleri, 1981A.Ü. Hukuk F. Yayını.

Kapani, M.: Politika Bilimine Giriş; Ankara 1989, Bilgi Yayını..

Kaplan R. S.; Strateji Haritaları, 2006, Alfa Yayıncılık.

Karabulut B.: Küreselleşme Ekseninde Türkiye için Stratejik öngörüler, 2003, Alfa yy.

Karacan A.N. : Lozan Kavgası ve İsmet Paşa, 3. Bası, Ankara 1993, Bilgi yy.

Karacan, I.: "Terörizm Kavram ve Yapısı", Ankara 1984.

Karakış M: Türk Ulusculuğunun İnşası, Ankara 2000, Vadi yy.

Karakoç A.: Düşünce Yazıları, Ankara 1990, Yeni Düşünce yy.

Karalı H.: Medya İmparatorluğu, İhtilaller, İhaleler ve 28 Şubat, Kutsal İttifaklar, 2005, Truva yy.

Karamsar S.: Uluslararası Terör Dedikleri, İstanbul 1992, FEY yy.

Karlıs R.: Avrupa Birliği ve Türkiye, İstanbul 2003, Beta yy.

Katolik Kilisesinin Din ve Ahlak İlkeleri, Çev. Dominik Pamir, İstanbul 2000, Yaylacık Matbaa.

Katz R.: Electoral reform and the Transformation of Party Politics in Italy.V.2, No 1, Party Politics, 1996

Kaymas F.-Sarıbay A.Y.: Küreselleşme Sivil Toplum ve İslâm, Ankara 1998, Vadi yy.

Kaynak M.: Büyük Ortadoğu Projesi ve Türkiye Üzerine Stratejik Analizler, İstanbul 2005, Truva y

Kazgan G.: Küreselleşme ve Ulus devlet , 2002, Bilgi Ünive4rsitesi yy.

Keegan J..: Savaş Sanatı Tarihi, 1997, Sabah yy.

Keegan J.: 2500 Yıllık Savaş Tarihi, Aykırı Tarih, Çev. A. Çakıroğlu, 2000, Aykırı yy.

Keegan J.; Savaş Sanatı Tarihi, 2007, Doruk yy.

Keles R.-Ünsal A.: Kent ve Siyasal Şiddet, Ankara 1982, A.Ü. SBF yy.

Kendrick G.: Tapınma, Çev. Levent Kinran, 1996 Yeni yaşam yy.

Kenedy P.: Preparing for the Twenty-first Century, New York , 1993, Random Hause.

Kepel G.: Cihat, İslamcılığın Yükselişi ve gerilemesi, Çev. H. Bayrı, 2000, Doğan Kitap.

Kepel G.: Cihat, İslâmcılığın Yükselişi ve Gerilemesi, İstanbul 2001, Doğan Kitap.

Kılıç S.: Türk Sovyet İlişkilerine Doğru, 1917-1918, İstanbul 1998, Dergah yy.

Kırca A.: Susurluk Çarkı, Sabah yy.

Kırchheımer O.: "The Transformation of Western European Party systems" in Joseph La

Kırzıoğlu F.: Türk Boylarından Kürtler, Ankara 1984.

Kırzıoğlu F.: Türk Milli Bütünlüğü İçinde Doğu Anadolu, Ankara, 1985.

Kısakürek N.F.: İdeolocya Örgüsü, İstanbul, Büyük Doğu yy.

Kışlalı M. Ali: Güneydoğu, Düşük Yoğunluklu Çatışma,

Kıtab-ı Mukaddes, Eski ve Yeni Ahit, İstanbul 1974.

Kızılçelik S.: Atatürk'ü Doğru Anlamak, Ankara 2003, Anı yy.

Kızılçelik S.: Atatürk'ü Doğru Anlamak, Ankara 2003, Anı yy.

Kissenger H.: Diplomasi, Çev. İbrahim H. Kurt, 3.Bası, İş Bankası Kültür Yayınları.

Kissenger, H, The White House Years, London: Weidenfeld &Nicolson, 1979.

Klare, M.: Rogue States and Nuclear Outlaws, (Serseri Devletler ve Yasadışı Nükleer Güçler), İstanbul 1996.

Kocabaşoğlu U.: Anadolu'daki Amerika, Amerikan Misyoner Okulları, 2000, İmge yy.

Kocatürk K.: Bir Subayın Anıları, İstanbul 1999, Kastaş yy..

Kocatürk U.: Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri.

Koçak S.: Beynin Hürriyeti, İstanbul, Denge yy.

Kongar E.: Küresel Terör, 2002, Remzi Kitabevi.

Kongar E.: Toplumsal Değişme, Bilgi yy.

Korkmaz G.: Terör ve Medya İlişkisi, Ankara 1999, Temüh yy.

Köknal Ö.: Bireysel ve Toplumsal Şiddet, İstanbul 1999, Altın Kitaplar.

Köksal M. Asım: Efendimiz ve Yolu, 2003, Gelenek yy.

Körfez Krizi- Irak'ın Kuveyt'i İşgal ve İlhakı, 1990, Harp Akademileri Komutanlığı Yayınları.

Körfez krizi sonrası Ortadoğu, 1992, Harp Akademileri Komutanlığı Yayınları.

Kupchan Charles A.: "In Defence of European Defence: An American Perspective", Survival, Vol: 42:2, Summer, 2000,

Kupchan, C. A.: The End Of The American Era: U.S.Foreign Policy and the Geopolitics of theTwenty-first Century., Knoff, NYY 2002

Kur'an- Hiç tükenmeyen Mucize, İstanbul 2003.

Kutay C.: Anayasa Kavgası, İstanbul, 1984, Cem ofset.

Kutay C.: Türk Nedir Ne Değildir?, Osmanlı Nedir ne Değildir?, İstanbul 1986.

Kutay Y.: İslâm ve Yahudi Mezhepleri, S. 115 den naklen (R. Pfeiffer İntroduction to the old testament s. 20, Newyork 1948)

Kutup S.: İslam Düşüncesi, İstanbul 1976, Çığır yy..

Kuusineu: Diyalektik Materyalizm, İstanbul 1970, Hilal Matbaası.

Küçük A. Dönmeler (Sabatayistler Tarihi) 2001, Alperen yy.

Küçük A.: Dönmeler (Sabatayistler) Tarihi, 2001, Alperen yy.

Küreselleşme mi, Küreselleşme Karşıtları Ne İstiyor, Çev.B. Gülgeçen, 2002, Yeni hayat Kütüphanesi.

Küreselleşme ve Uluslararası Güvenlik, Sempozyum, Harp Akademileri, İstanbul, Mayıs 2003.

L

Lacheller J.: Tümevarım temelleri hakkında, MEB Yayınları.

Laçiner S.: Bir Başka Açıdan İngiltere,Ankara 2001, Asam yy.

Lahhab: Milli Kültürler ve Medeniyet, İstanbul 1980, Tur yy.

Laing R. D. The politics of Experience. New York 1978, Pantheon,

Langlois G.: 20.Yüzyıl Tarihi, Çev.: Ömer Turan, İstanbul 2000, Nehir Medya yy.

Laquer, W.: Terrorism, Boston 1977, Little Brown and Company.

Larkin Maurice.: Religion, Politics and Preferment in France.

Lasch C.: The Revolt of the Elites and the Betrayal of Democracy. New York 1995, W.W. Norton,

Lauraghi R.: Sömürgecilik Tarihi, İstanbul 2000, Çev. H. İnal, İstanbul 2000, E Yayınları.

Lawrence S.: Caplan-Robert W. Clawson-R. Luroghi, NATO and Mediterranean Wilmington 1985, Delaware: SR inc.

Lazear David.: Seven Ways of Knowing. 2'nd ed. palatine, III: Skylight Publishing.

Leeuwen A.: Chirstinianity in World History, 1962, New York.

Leibnitz: İmanla aklın uygunluğu üzerine konuşma, MEB yy.

Leibnitz: Monodoloji A.Ü. Basımevi.

Lenin: Devlet ve İhtilal.

Lenin: Devrim Stratejisi.

Lenin: Felsefe Defterleri.

Lenin: Komünizmin Çocukluk Hastalıkları.

Lenin: Marksizm ve Gençlik.

Lenin: Materyalizm ve Ampriokritism.

Lenin: Ne Yapmalı?

Lenin: Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi.

Lenin: Sosyalizm ve Barış.

Leonard B.: Liberal İslam, Çev. Y.Kaplan, Kayseri 1996, Rey yy.

Lewis B.: Haşişiler, İslâm'da Radikal Bir Tarikat, Çev. K. Sarısözen, 2005, Kapı yy.

Lewis B.: İslam'ın Krizi, İstanbul 2003, Literatür yy.

Lewis B.: Modern Türkiye'nin Doğuşu, Çev. M. Kıratlı, 1984, Türk Tarih Kurumu yy.

Lewis: B. Ortadoğu, İstanbul 1998, Sabah Yayınları.

Lıllıch,B,R.: Paxman, M. J.: "State Responsibility for Injuries to Aliens Occasioned by Terrorist Activities," 1977, American University Law Review, C. 26.

Lıwith,M.G.: "Intervention to Combat Terrorism and Drug Trafficking", in Law and Force in the New International Order, (ed.by) Damrosch, C.F., and Scheffer, D. J., Oxford 1991.

Lichteim G.: Sosyalizmin Kökeni, İstanbul, Altın Kitaplar.

Lieven A.: "Russian opposition to NATO Expansion" The World Today

Lindholm T.: Human Rights and Religion: The Case of the Sudan, Papers presented at he Coference on the Situation of Human rights in the Sudan, Tutku/ Abo 1997

Link, W.: "The United States and Western Europe: Dimensions of Cooperation and Competition", in Geir Lundestad (ed), No End to Alliance, The United States and Western Europe:

Past, Present and Future, New York: St Martin Press, 1998..

Lipson L.: Demokrasinin Felsefesi. Ankara 1993, Siyasal Kitabevi.

Lipson L.: Politika Biliminin Temel Sorunları, Ankara, A.Ü. Hukuk F. Yayınları.

Long, E. D.: The Anatomy of Terrorism, OLDYME, Connecticut 1990.

Lubek, I.: "Aggression Research, a Critical, Historical Multi-Level Approach", in: Theory Pschology, Sage.V.5/1 1995.

Lucas J.: The End of the Twentieth Century and The End of the Modern Age, JLP 1993

M

M. Hardt& A.Negri: İmparatorluk, Çev. Abdullah Yılmaz, 4.Bası, İstanbul 2002, Ayrıntı yy.

Macarthur B.: Tarihe Yön Veren 20. Yüzyıl Konuşmaları, İstanbul 1998 Sabah Yayınları.

Macdonald C. A.: The United States, Britain and Appeasement, 1936-1939, London, 1981.

MacDonald W.: Kutsal Kitap Yorumu, 2000, Yeni yaşam yy.

Macqueen J.G.: Hititler ve Hititler Çağında Anadolu, Çev.E. Davutoğlu, Ankara 2001, Arkadaş Yayını.

Magueen J.G.: Hititler ve Hititler Çağında Anadolu, Çev. E. Davutoğlu, 2001, Arkadaş yy.

Maisels C. Keith: Uygarlığın Doğuşu, Çev.: Alaaddin Seval, Ankara 1999, İmge yy.

Mao Tse Tung: Askerî Yazılar, Çev. N. Solukçu, Ankara 1976.

Mao: Teori ve Pratik, Ankara, Sevinç Matbaası.

Maoizm: İstanbul, Öncü Kitabevi.

Mardin Ş.: Din ve İdeoloji, Ankara, SBF Yayını.

Mardin Ş.: İdeoloji, Sosyal Bilimler Yayını.

Marks : Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı, Sevinç Matbaası.

Marks : Kapital, Sevinç Matbaası.

Marks : Kapitalizm öncesi ekonomi şekilleri, Ankara, Sol Yayını.

Marks K.- Engels F.: Doğu Sorunu (Türkiye), 1977 Sol yy.

Marks K.: Yahudi Meselesi , Ankara 1968 sol yy.

Marks-Engels : Alman İdeolojisi, Sosyal Yayını.

Marks-Engels : Din Üzerine, Gerçek Yayını.

Marks-Engels : Felsefe İncelemeleri, Ankara, Orsel Matbaası,

Marks-Engels : K.P. Manifestosu, Ankara, Bilim ve Sos. yy.

Marks-Engels : Kutsal Aile, Sol Yayını.

Marschalko L.: Cihanı Yutmaya Hazırlanan Sinsi Canavar Yahudi, Çev. C. Emioğlu, 1972, Sebil yy.

Martin H. P.-Sohumasu H.: Globalleşme Tuzağı, Ankara 1992, Ümit Yayıncılık.

Martin Luther Ve İslâm Anlayışı (Ludwig Hagemann, Martin Luther Und Der İslam) Türkçe Çev.,, İzmir 2000.

Mayer A.: Elizabeth. İslam and Human Rights, Tradition and Politics, USA, 1991

Mazıcı N.: Ermenistan Sorunu, ABD'nin Güney Kafkasya Politikası, İstanbul 2005, Pozitif yy.

Mc. Namara,Robert.:Soğuk savaş Sonrası Dünya'da Bölgesel Çatışmalarda Yeni Düşünce

McDowell J.: Çarmıh ve Diriliş, İstanbul 2004, Zirve yy.

McDowell John.-Lerson B.: Mesih İsa'nın Tanrılığı, Çev Fikret Bacak, İsa Mesih org.

Mcgown D.: Amerikan Faşizmi, Çev. M. Bahadır Gülle, İstanbul 2005, Okul yy..

Mercan F.: Susurluk Prensleri, İstanbul, Milliyet Yayınları.

Messadie G.: Musa - Ulus Yaratan Peygamber, Çev., Gülseren Devrim, Doğan Kitapçılık.

Messoud Funy: "The Kurdish Nation and it's cultural Evolution", 1993, Paris.

Met Ü..: Anarşizm ve Terörizm, Ankara 1991, E.G.M yy.

Mevdudi Ebu'ı Ala: Kur'an'ı Nasıl Anlayalım, Çev. Bekir Karlığa, İşaret yy.

Mısırlıoğlu K.: Geçmiş Günü Elerken, İstanbul 1995, Sebi yy.

Michael Baigent-Richard Leigh: Mabed ve Loca, Çev. Muzaffer Renan Mengü, İstanbul 2000.

Migdalovitz C.: For backgraund, see Turkey's Kurdish Imbroglio and U.S. Policy, March 18, 1994, CRS Report 94-267.

Migdalovitz C.: Turkey's Unfolding Political Crisis, April 11 1997, CRS report for Congress.

Mihhael D. Coe: Mayalar, Çev. Meltem Özdemir, Ankara 2002, Arkadaş yy.

Milliyet Gazetesi Anketi. 27 Mayıs 2003.

Mills W.: İktidar Seçkinleri, Bilgi Yayını.

Mircea E.: Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi, Çev. Ali Berktay, İstanbul 2003, Kabalcı yy.

Misyoner Okulları, 14 Ağustos 1994, Zaman Gazetesi.

Montaigne M. de.: Denemeler, İstanbul 1997, Cem Yayını..

Morel E.: Türkiye ve Reformlar, İstanbul 1984, Süreç Yayını.

Morrison I..: Future Tense. New York 1994, Morrow,

Mumcu A.: İkinci Cumhuriyet, Bülten, Aralık 1992, Türk Demokrasi Vakfı Yayını.

Muray B.: Toplumsal Anarşizm mi, Yaşam Tarzı Anarşizmi mi, Çev. Deniz Aytaş, 1998, Kaos yy.

Mussolini B.: Faşizm, İstanbul, Bedir Yayınevi.

Mutluçağ H.: Anadolu'nun Taksimi Planı, İstanbul 1972,Günaydın Kitaplığı Dizisi.

Mütercimler E., Stratejik Düşünme, (Geleceği Yönetmek ve Kazanmak İçin), 2009, Alfa Yayıncılık.

Mütercimler E.: Komplo Teorileri, 2.bası. İstanbul 2005, Alfa yy.

N

Naisbitt J.: Global Paradox., New York 1994, William Morrow, NATO, NATO's Military Concept for Defence Against Terrorism, 15 March 2004.

NATO'nun Genişlemesi Konulu Çalışma" Kasım 1995, NATO Dergisi.

Nazlı R.: Faşizm-Komünizm-İslam, İstanbul, Nidaş Yayını.

Nebioğlu H.: "Bölgeselleşme hareketleri bağlamında 21. Yüzyılda Türkiye" DPT.

Nedevi E.: İdeolojik Savaş, İstanbul, Çığır Yayını.

Nesefi Ö.: İslam İnancının Temelleri, İstanbul Otağ Yayını.

Neumann E. N.; Kamuoyu Suskunluk Sarmalının Keşfi, (çev:Murat Özkök), 1998, Dost Kitabevi.

Nietzche: Böyle Buyurdu Zerdüşt, İstanbul, Cem Yayını.

Nişancı Ş.: Sivil İtaatsizlik, İstanbul 2003, Okumuş Adam yy.

Nişanyan S.: Sözlerin Soy Ağacı, Çağdaş Türkçenin Etimolojik Sözlüğü, Adam yy.

Nişanyan S.: Sözlerin Soy Ağacı, Çağdaş Türkçenin Etimolojik Sözlüğü, Adam yy.

Nkrumah K.:Afrika'da Sınıf Mücadelesi, 1976, Yücel yy.

O

Odabaş H.; Kurumsal Bilgi Yönetimi, Hakemli Yazılar, Türk Kütüphaneciliği, 2003.

OECD Globalisation: What Challenges and Opportunities For Governments ? Paris 1996.

Oktay A.: Toplumcu Gerçekçiliğin Kaynakları, 3. Bası Ankara 2003, Everest Yayınları.

Olaylarla Türk Dış Politikası, 1919-1995, Ankara 1996, Siyasal Kitabevi

Olson R.: Oryantalistler ve İslâmiyetçiler, 1995, İnsan yy.

Oran B.: Türk Dış Politikası, 6. bası, 2.Cilt, İstanbul 2002, İletişim yy.

Ortadoğu'nun Tarihi Gelişimi, İstanbul, 1992, Harp Akademileri Komutanlığı Yayını.

Osmanlı, Ankara 1999, 12 C., Yeni Türkiye yy.

Ottomans W.: Küresel Terörist, Çev. Halit Elçi, İstanbul 2002, Yeni Hayat Kütüphane.

Ovendale, R, Anglo-American Relations in the Twentieth Century, London: MacMillan Press, 1998.

Öke M. K.: İngiltere'nin Güneydoğu Anadolu Siyaseti ve Noel'in Faaliyetleri, Ankara, 1988.

Öke M. K.: İngiltere'nin Güneydoğu Anadolu Siyaseti ve Noel'in Faaliyetleri, Ankara 1988.

Öke M. K.; Küresel Toplum, 2001, Asam Yayınları.

Önder A. T.: Türkiye'nin Etnik yapısı, 4. Bası, İstanbul 2002, Pozitif Yayın.

Önder A. Tayyar: Türkiye'nin Etnik Yapısı, 2002, Pozitif yy.

Önder İ.:Nasıl Aldatılıyoruz Küreselleşme Krizi ve İstikrar Programı, 2002, Dünya Yayıncılık.

Örgün F.: Küresel Terör, İstanbul 2002, Okumuş Adam yy.

Örnekleriyle Türkçe Sözlük, Ankara 1996, MEB yy.

Örs H.: Musa ve Yahudilik, İstanbul 1966, Remzi Kitabevi.

Öymen O.: Silahsız Savaş, Bir Mücadele Sanatı Olarak Diplomasi, 2002, Remzi Kitabevi.

Öymen Ö.: Bir İhtilal Daha Var, İstanbul 1986, Milliyet yy.

Özakıncı C.: Euro-Dolar Savaşı, 3. bası. İstanbul 2005, Otopsi yy.

Özakıncı C.: Türkiye'nin Siyasî İntiharı, Yeni Osmanlı tuzağı, İstanbul 2005, Otopsi Yy.

Özakman T.: Şu Çılgın Türkler, Ankara 2005, Bilgi yy.

Özalp K.: Atatürk'ten Anılar, Ankara 1994, İş Bankası Yayınları.

Özbudun E.: Development of Democratic Government in Turkey: Crises, Interruptions and Reequilibrations, Perspectives on Democracy in Turkey, Ankara, 1988.

Özbudun S.: Kültür Halleri, İstanbul 2003, Ütopya yy.

Özdalga E.: Official Secularism and popular İslam, (Draft Paper) November 1995.

Özdemir S.: Medya Emperyalizmi ve Küreselleşme, İstanbul 1998, Timaş yy.

Özdemir V.Susurluk belgeleri 1-2, İstanbul, Scala yayınları.

Özden Y.G.:Hukukun Üstünlüğüne Saygı, Ankara 1990, Bilgi yy.

Özek Ç.: Demokratikleşme Sancısı, İfade Özgürlüğü Hapiste,1994, İnsan Hakları Vakfı Yayını.

Özen A.: Yahudilikte İbadet, 2001, Ay ışığı yy.

Özen Ç.: Ulusal Bütünleşme, Etnik Milliyetçilik ve Etnik Terörizm: İspanya ve Bask Sorunu, Yeni Forum,

Özgüven H.: Gladyo Öncesi ve Sonrasıyla Susurlukta'ki Düğüm, İstanbul, Benay Yayıncılık.

Öztuna Y.: Büyük Türkiye Tarihi, İstanbul 1979, Ötüken yy..

Öztuna Y.: Türkiye'de Askeri Müdahaleler, İstanbul 1987, Tercüman yy.

Öztürk S.: Devletin Derinliklerinde, Ankara 2003, Ümit yy.

Özyurtkan S.: Patrikhane Dosyası, İstanbul 2005, TEM Vakfı.yy.

P

Paine T.: İnsan Hakları, 1985, Belge Yayını.

Pakdemir N.: Geleneksel İslâm'da Aykırı Teoriler- Öteki Kur'an, 2001, Su yy.

Palmer D. S.: Shining Path of Peru, London 1992, C.Hurst and Co.

Palombara ve M. Weiner: Political parties and political development, Princeton University Press, 1996

Papandreu A.: Namlunun Ucundaki Demokrasi, Bilgi Yayını.

Parla T.: Türkiye'de Siyasal Kültürün Resmi Kaynakları III

Parlar S.: Barbarlığın Kaynağı Petrol, İstanbul 2003, Anka yy.

Payne, A, "US Hegemony and the Reconfiguration of the Caribbean", Review of International Studies, Vol: 20, 1994.

Pelerin M.: Küresel Sermayenin Beyni, Çev. Talat Turhan-Mehmet Eymen, İstanbul 2005, İleri yy.

Perinçek D. Çiller Özel örgütü, İstanbul, Kaynak Yayınları.

Perinçek D.: Aydınlık Dergisi.

Perkonson C.: Siyasal Düşüncenin Evrimi, 1976, Remzi Kitabevi.

Perlmutter A.: What the crisis in Turkey portends, March 10, 1997, Washington Times.

Pilger J.: Dünyanın Yeni Efendileri, Küresel Yağmacılığın Yeni Yüzü, Çev. A. Çimen, İstanbul 2003, Timaş Yayınları.

Plehanov G.V.:Marksist Düşüncenin Temel Meseleleri, Sosyal yy.

Poidevin R.: Ateizm, Çev. Abdullah Yılmaz. 2. Bası, İstanbul 2002, Ayrıntı Yayınları.

Poincare H.: Bilim ve Metod, MEB. Yayını.

Poincare H.: Bilimin Değeri, MEB. Yayını.

Poincare H.: Son Düşünceler, MEB. Yayını.

Policy" Contemporary Research on Terrorism, Printed in Great Britain, 1987.

Polis Arşiv Belgeleriyle Gerçekler, 150'lilikler, Kubilay olayı, Örtünme sorunu, Ankara 1998, Emniyet Genel Müdürlüğü Polis Dergisi, Yayın No 129 .

Politika Ansiklopedisi, İstanbul 1982, Tercüman Yayınları.

Politzer, G. Felsefenin Başlangıç İlkeleri, 1968, Sol Yayını.

Post Ö.M.: "Group and Organizational Dynamics of Political Terrorism: İmplications for Counter-Terrorist Policy" Contemporary Research on Terrorism, 1987, Printed in Great Britain.

Primakov Y.: Kapalı Kutu Rusya.

Purver R.: "Chemical and Biological Terrorism: New Threat to Public Safety?", London Research Institute.

Püsküllüoğlu A.: Efsaneler, Ankara 1982, TDK. Yayını.

R

Ragıp El Isfahani: El Müfredat, İstanbul 1986.

Ramsour E.: Jön Türkler ve 1908 İhtilali, 1972, Sander Yayını.

Refah Partisi: Esas Hakkında Savunma, Ankara, 1997

Reich W.: Faşizmin Kitle Ruhu Anlayışı, İstanbul 1975, Payel yy.

Rentoul John.: Tony Blair. London: 1996Warner Books

Report on the 1998 Annaul Meeting of the World Economic Forum; The view from Davos" WEF, 1998

Rıza Nur: Hayat ve Hatıratım, İstanbul 1967, Altındağ Yayınevi.

Richard L.: Nazizm ve Kültür, Ankara 1985, Kalem Yayını.

Rising Powers: The Changing Geopolitical Landscape, Report of the National Intelligence Council's 2020 Project, http://www.globalsecurity.org/intell/library/reports/2005/nic_globaltrends2020_s2.htm (Erişim Tarihi: 27.04.2011)

Riyazüs Salihin: Ankara, Diyanet Yayını..

Roberts J.M.; Dünya Tarihi (Tarih öncesi Çağlardan 18. Yüzyıla) 2011, İnkılap Kitapevi.

Roberts J.M.; Avrupa Tarihi, 2010, İnkılap Kitapevi.

Roberts J.M.; Dünya Tarihi (18. Yüzyıl ve Sonrası), 2011, İnkılap Kitapevi.

Robertson R.: Kültür Küreselleşme ve Dünya Sistemi, Ankara, Bilim Sanat Yayını.

Rokach L.: İsrail'in Kutsal Terörü, İstanbul 1984, Belge yy.

Rosaldo Michelle Z.: Knowledge and Passion: Ilongot Notions of Self and Social Life, New York 1980, Cambridge University Press.

Rosenthal M.- Yadin P.: Materyalist Felsefe Sözlüğü, Sosyal yy.

Roux J. P.: Orta Asya, Tarih ve Uygarlık, Çev. Lale Arslan, İstanbul 2001, Kabalcı Yayınları

Rubin P.A.: "Current Legal Approaches to Internatinal Terrorism", International Journal,C.7,No:222.

Russel B.: Batı Felsefesi Tarihi, Ankara 1973, Bilgi Yayını.

Russel B.: Neden Hıristiyan Değilim, İstanbul 1966, Varlık yy..

S

S. İnayetullah : El-Mendicre. H. Mutalib, A. Mazrui, İslam Ümmetinin Geleceği. 1998, İnkılab Yayını.

Sabancı S.: Rusya'dan Amerika'ya Gördüklerim, İstanbul 1989.

Sabine G.: Siyasi Düşünceler Tarihi, Siyasi İlimler Der. Yayını.

Sadak Necmeddin: Milli Şef'in, Millet'e Büyük Dersi, 21 Mayıs 1944, Akşam Gazetesi.

Sadi Hasan: İttihat ve Terakki'nin İflası, İstanbul 1328.

Safi Ahmet: Dönmeler Adedi, Zvi-Geyik yy.

Sağlar F.: Kod Adı Susurluk, İstanbul, Boyut Yayınları.

Said E. W.: Şarkiyatçılık, Çev. Berna Ulnar, 2. Bası, İstanbul 2001, Metis Yayınları.

Sakioğlu Mehmed: Tevrat'ı Kim yazdı, 2004, Ozan yy.

Samuel Huntington: Democracy's Third Wave Journal of Democracy, Spring 1991.

Samuel Huntington: The Class of Civilisations, Foreign Affairs, Summer 1993.

saren@harpak.tsk.mil.tr

Sarı, M.: Bağımsız Filistin Devletinin Doğuşu ve Geleceği, İstanbul 1994.

Sarıkoyuncu Ali: Milli Mücadelede Din Adamları.

Sartori Giovanni: Demokrasi Teorisine Geri Dönüş, Ankara 1993, Türk Demokrasi Vakfı Yayını.

Sartre, J. Paul: Yahudi Sorunu, Çev. E.Türkeliçin, İstanbul 1965.

Sawyer Herbert L: Soviet perceptions of the oil factor in US. Foreign policy. The Middle

Sayılır B.: Çanakkale, Ankara 2003, Yeni Türkiye yy.

Schlesinger P.: Medya, Devlet-Ulus, Siyasal Şiddet ve Kolektif Kimlik, Çev.: M. Küçük, İstanbul l994, Ayrıntı yy.

Scholm G. : Sabatay Sevi, Mesih mi peygamber mi? Çev. S. Ayan, 2001, Burak yy.

Schule K. E-Stoken M.- Campbell C.: Ortadoğu'da Milliyetçilik, Azınlıklar ve Diasporalar, Çev.A. Fethi, 1999, Sarmal yy.

Scimmel A.:İslamın Mistik Boyutları, Çev. Ergun Kocabıyık, İstanbul 2001, Kabalcı yy.

Scott S.; Bowman Tom (1997-03-08). "No Such Agency, part four: Rigging the game". The-Baltimore Sun.

Sena C.: Filozoflar Ansiklopedisi, Remzi Kitabevi.

Serim Ö.: Devlet Yapar Devlet Yıkar, 2003, An yy.

Sever M.-Dizdar C.: 2.Cumhuriyet tartışmaları, 1993, Başak Yayınları.

Sevinç Necdet: Osmanlıdan Günümüze Misyoner faaliyetleri, 2002, Milenyum yy.

Shakak I.: Yahudi Tarihi, Yahudi Dini, Çev. Ahmed Emin Dağ, İst., Anka yy.

Shi, Qin:"Çin". Yeni Yıldız yy., Pekin, 1997, Elit Yayıncılık

Should Chrıstians Convert Muslims? Haziran 2003, TIME Dergisi.

Sibai M.: İslam Sosyalizmi, 1976, Dergah Yayını.

Somuncuoğlu A.: "Putin'den İddialı Son Sesleniş", Strateji, Sayı:149, 7 Mayıs 2007

Sorgun T.: Bitmeyen Savaş, İttihat Terakki'den Cumhuriyet'e, İstanbul 2003, Kum Saati yy.

Sorgun T.: Mütareke Dönemi, İstanbul 2003, Kum Saati yy..

Sorokin P.: Bir Bunalım Çağında Toplum Felsefeleri, Bilgi yy..

Soysal Mümtaz.: Anayasanın anlamı 6.Bası, Ankara 1986.

Soyvural, M.: Terörizmin Anatomisi, Ankara 1997, Lazer ofset.

Sönmez, S.: Tourism, Terrorism and Political Instability", Annals of Tourism Research, C. 25, sayı 2.

Spengler O.: Batının Çöküşü, 1978, Dergah Yayını.

SSCB -Alman Dış İş. Bakanlığının 2. Dünya Savaşında Türkiye Üzerinde Gizli Pazarlıklar, Çev. İ. Konyar-N.Uğurlu, Örgün yy.

Stein Robert H.: İsa'nın Öğretilerinin Yöntem ve Mesajı, 1999, Yeni Yaşam yy.

Steinbeck J.:Amerika ve Amerikalılar, İstanbul 2003, İş Bank yy.

Stephan A. ve Skach C.: Constitutional Frameworks and Democratic Consolidation, Parliamentarianism versus Presidentialism, World Politics 46, October 1993

Stivers W.: America's Consfrontation with revolutionary Change in the Middle east, 1948-1983, Newyork 1986, st. Martin's press.

Strange S.: "The name of the Game" in: sea Changes, American Foreign Policy in a world transformed, Ed.: Nicholas X. Rizopoulos, Council on Foreign relations Press, n.Y.,1990.

Sullivan G. R. & Harper M. V.: Umut Bir Yöntem Olamaz, İstanbul 1997, Boyner Yayını.

Sun Tzu: Savaş Sanatı Çev Sibel Özbudun-Zeynep Ataman, İstanbul 2000, 3. Bası, Anahtar Kitaplar Yayını

Susan M.: Türk Bahai Toplumu, Neslihan Tunç Ropörtaj, 8 Mart 2003, Sabah Gazetesi.

Şekerci Osman : Amerikan Fundamentalizminin Tarihi Yapısı ve İslam Gerçeği.

Şemsettin Sami : Kamus.

Şensen F.: Küreselleşmenin Öteki Yüzü, 2. Bası, 2002, İletişim yy.

Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi: Mevkif El Akl ve İlim Min Rabbil Alemin, Kahire, C.4.

Şimşek H. : Paradigmalar Savaşı.

T

Taheri, A.: "Kutsal Terörün İç yüzü: Hizbullah, Çev. Hikmet Bilâ, İstanbul 1990, Sel yy.

Tahir Kemal: Çöküntü.

Talat Paşa: Ermeni Vahşeti, Editör D.Andaş Uğurlu, İstanbul 2005 Özgür yy.

Talat T.: Çeteleşme, Kontgerilla, Gladyo, Susurluk, Telekulak, Akyüz Yayınları.

Taneri A.: Türkistanlı Bir Türk Boyu: Kürtler-Kürtlerin Kökeni, 1983, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayını.

Tanıl B.- Gültekingil M.: Milliyetçilik, Cilt 4, İstanbul, 2002, İletişim yy.

Tanilli S.: İslam Çağımıza Yanıt Verebilir mi, 4. Bası Ankara 2003, Adam Yayıncılık.

Tanilli, S.: İslâm Çağımıza Yanıt Verebilir mi, 4. Bası, Ankara 2003, Adam yy.

Tanyol C.: Laiklik ve İrtica, İstanbul 1989, Altın Kitaplar.

Tanyu H.: Tarih Boyunca Yahudiler ve Türkler, İstanbul 1977, Yağmur Yayını.

Tarık, A.: Fundamentalizmler Çatışması, Çev, Abdullah Yılmaz, 2. Bası, İstanbul, Everest yy.

Tavas, T.: Terörizm Bağlamında İntihar Saldırıları Örnek olay, A.Ü. S.E. 1999

Tekeli İ-İlkin S.: Türkiye Avrupa Birliği, Ankara 2000, Ümit yy..

Thatcher M.: Demir Leydi'nin Anıları, İstanbul 1998, Sabah yy.

Thatcher, M, The Downing Street Years, New York: Harper Collins, 1993.

The International institute for Strategic Studies, the Military Balance, London 1992, Brassey's

The nation - State is dead. Long live the nation - state" The Economist, 23 Dec. 1995

The North American Review., Vol. 154, Issue. 427., Jun 1892.

The United States Democratic Review., V. 6. Issue 23, Nov.1839.,

The Washington Times 30.09.2002.

Thinking about globalisation: Popular Myths and Economic Facts" The Economist Briefs, October-December 1997

Thomas, H., The Suez Affair, London: Weidenfelt & Nicolson, 1966

Thomson Richard F.: Aztekler, Çev. Meltem Özdemir, Ankara 2001, Arkadaş yy.

Thomson, B.: Pentagon'un Yeni Haritası, İstanbul, 2005, Prestij yy.

Thornton, P.T.: Terror as a Weapon of Political Agitations, in Internal War, (ed.by) Eckstein, H., London 1964.

Tırman, J.: Savaş Ganimetleri, Amerikan Silah Ticaretinin Bedeli, Çev.T. Doğan-A. Yıldırım, Aram yy.

Tichy Noel M.: The Transformational Leader. New York 1986, John Wiley.

Tirman J.: Turkey's Overblown 'Islamic Threat', Washington Post, March 26, 1997

Toffler A.: H. Savaş ve Karşıtı Mücadele, 1998, Sabah yy.

Toğçubaşı A.: Batı ve Şark Meselesi, Ankara Kültür Bakanlığı yy.

Tomlınson J.: Kültürel Emperyalizme Eleştirel bir Giriş, 1999, Ayrıntı Yayınları.

Topçubaşı.A.: Batı ve Şark Meselesi, 2003, Kültür Bakanlığı yy.

Topçuğlu A.-Aktay Y.: Küreselleşme ve Oryantalizm, 1999, Vadi Yayınları.

Townsend R. F.: Aztekler, Çev. M. Özdemir, Ankara 2001, Arkadaş Yayınları.

Tunalı I.: Estetik, 1984, Cem Yayını.

Tunaya, T. Z.: Siyasi Müesseseler ve Anayasa Hukuku, 1975, İ.Ü. yy.

Tuncer H.: Doğu Sorunu ve Büyük Güçler, Ank. 2003, Ümit yy..

Tunçay Mete.: Türkiye'de Tek parti Yönetiminin Kurulması.

Turan Ş.: Türk Kültür Tarihi, Bilgi Yayını.

Turkey's Meddlesome Generals, New York Times editorial, March 25, 1997.

Turkish Daily News yy.

Turner C.H. – Trompenaars; Kapitalizmin Yedi Kültürü, 1998, Sabah yy.

Tümay Bekir: Menderes Devri Anıları, İstanbul 1977, Nilüfer Matbaası.

Türk Parlamento Tarihi Ciltleri TBMM Vakfı Yayını.

Türk Parlamentoculuğunun İlk Yüzyılı, Siy. İlimler Der. Yayını.

Türk Tarihi'nin Anahatları, Kaynak Yayınları 1996

Türkçe Sözlük, Ankara 1996, MEB Yayını.

Türkdoğan O.: Ulus Devlet Düşünürü Ziya Gökalp, İstanbul 2005, IQ yy.

Türken M-Ungel İ.: Türkiye'nin Komşuları, Ank. 2002, İmge yy..

Türker S.: Türkiye Cumhuriyeti ve 50 Hükümet, Ankara 1995, Sim Matbaa.

Türkgeldi A. F.: Görüp İşittiklerim, Ankara 1951, TTK yy.

Türkiye Gerçekleri ve Terörizm, Beyaz Kitap, Ankara 1973.

Türkiye- Irak ilişkilerinin dünü, bugünü, yarını, İstanbul 1994, Harp Akademileri Komutanlığı Yayını.

Türkiye'de Misyonerlik faaliyetleri, Ankara, Diy. Vakfı yy.

U

Uğur M.: Avrupa Birliği ve Türkiye, 2002, Everest yy.

Umhau Wolf; Luther and Mohammedanism The Moslem World, C. 31, Newyork, 1941.

Uribe, A. Şili'de Amerikan darbesi, Bilgi Yayını.

Us Departmant of State 2004 : xii. Global Terrorism Report.Use of Force 40 Years After the UN Charter, (ed.by) Cassese, A., Dordrecht 1986.

Uslu N.: Türk Amerikan İlişkileri, 2000, 21. Yüzyıl yy.

Uslubaş, F.: Küresel Terör, İmparatorlukların Bataklığı, 2005, Toplumsal Dönüşüm yy.

Uyar H.: Tek Parti Dönemi ve CHP, 1999, Boyut yy.

Uygur, Z.: Tarih Boyunca Devrimler, İhtilaller ve Siyonizm, İhya yy.

Ülgener, F. S. Zihniyet ve Din, 1981.

Ülgener, F. S. Zihniyet, Aydınlar ve İzmler, Ank.1983,Mayaş yy..

Ülken, H.Z. İslam Felsefesi, Selçuk Yayını.

Ünlü F.: Susurluk Gümrüğü, İstanbul, Birey Yayıncılık.

V

Varsdan, V.: Siyon Liderlerinin Protokolleri, Çev. Sami Sabit Karman, Kum Saati yy.

Vatan Gazetesi . 17 Ocak 2003,

Velichkin Alexandra. "Rus Basınının Gözüyle NATO" Mart 1995, NATO Dergisi.

Velidedeoğlu H.: İlk Meclis, Milli Mücadele de Anadolu.

Vidal, G.: Son İmparatorluk, Çev. Fahri Pamukçu, 2005, Gerdaş A.Ş.

Vigleik Eide: NATO ve 1990'larda Güvenlik, 1990, Harp Akademileri Komutanlığı Yayını.

Von Beyme Klaus.: Party Leadership and Change in Party System: Towards a Postmodern Party State. Government and Opposition. V. 31, No 2,1996

Voux Ronald De: Yahudilikte Çile, Çev. A. Güç, 2003, Arasta yy.

Vural G.: A. Çatlı ve Susurluk Dosyası, İstanbul, Kamer yy..

W

Walzer M.: "Pluralism and Social Democracy", Dissent (Winter 1998)

Ware A.: Political parties and party Systems. Oxford: Oxford University Press 1996

Warren C.: "Reinforcing NATO's Strength in the West and Deepening Cooperation with the East, Kuzey Atlantik Konseyi Bakanlar Toplantısı, 30 May 1995, The Netherlands

Washington Kurdish Institute, Update on the State of Affairs in Turkey, No 57, March 3 , 1997

Watt W. M.: İslam Düşüncesinin Teşekkül devri, Ankara 1981, Ümran Yayını.

Watt W. Motgomery: Geçmişten Günümüze Müslüman-Hıristiyan Diyalogu, Çev. Fuad Aydın, Birey yy.

Wegwnwr-H.: "Political Extremism and International Terrorism: New Dimensions of Allied Security?, submitted to the Fifty Antalya International Conferance on Security and Cooperation, Antalya, 6-9 October 1994.

Weinberger C.; Fighting for Peace: Seven Critical Years at the Pentagon, London, 1990,

Weymouth L.: In Turkey, the Specter of Civil War, Washington Post, March 4, 1997

What Makes a Suicide Bomber?, Time, 16.01.1995.

Wheare K.C.: Modern Anayasalar, İstanbul 1984, Değişim yy.

Wheatley M. J.: Leadreship and the New Science. Fransisco: Berrett-Koehler Publications, 1994

Wickwire, Don: Kutsal Kitap değiştirildi mi?, İstanbul 1994, Müjde yy.

Wilkınson, P.: Political Terrorism, London 1974.

Wilkinson, P.: Terrorism and the Liberal State, Hong Kong 1979, The Mac Millan

William O.: Küresel Terörist, Çev. İ. Halit Elçi, İstanbul 2002, Yeni Hayat Kütüphanesi.

Wilson, E.: Lenin Petrograd'da, çev. Can Yücel İstanbul 1947 Ağaoğlu yy, s. 348.

Wolf, J.B.: Fear of Fear, Newyork 1981, Penium Press.

Wood C. G.: Anarşizm, Bir Düşünce ve Hareketin Tarihi, Çev. Alev Türker, 4. Bası, İstanbul 2001, Kaos yy.

Worldlaw, G.: Political Terrorism: Theory, Tactics and Counter Measures, Cambridge, 1984, Cambridge University Pres.

www. Dünyadinleri.com/hırıstiyanlık.html.

www. Ilkadımdergisi.com.süleyman Arslantaş, Kasım 2004.

www.ACJTR

www.bilgiguvenligi.gov.tr

www.coe.int

www.cs.umb.edu/jfklibrary/nsam182.htm

www.dünyadinleri.com/ındexX2.html

www.ekopolitik.org/public/news.aspx?id=5432&pid=11

www.esag.info.

www.fpa.org.

www.guardian.co.uk

www.hp.com,

www.intel.com

www.mevzuat.gov.tr

www.mit.gov.tr.

www.oracle.com

www.pressmedya.com/?aType=haber&ArticleID=10404, 10 Ağustos 2012

www.securityfocus.com www.wired.com/threatlevel

www.symantec.com

www.tasam.org

www.tdk.gov.tr

www.teknoport.com.tr

www.teror.gen.tr.

www.terrorism.net.

www.theconvergingnetwork.com blog.washingtonpost.com/securityfix.

www.tubitak.gov.tr

www.tusam.net

www.uni-trier.de/uni/fb3/politik

www.us.army.mil/ Counterinsurgency Operations, October 2004, Headquarters Department of the Army

www.vikipedia.org

www.worldstats.com

Y

Yahya, H.: Terörün Perde Arkası, 1997, Vural yy.

Yahya, H.: Yeni Masonik Düzen, Vural yy.

Yalçın S.: Bay Pipo, 2000, Doğan Kitap.

Yayla A.: Liberal Bakışlar, 1993, Siyasal Kitabevi.

Yayla, A.: Terörizm: "Kavramsal Bir Çerçeve", A.Ü. SBF Der. C. XLV, Yıl 1990.

Yeğin A.: Osmanlıca-Türkçe Yeni Lügat, 1989, Hizmet Vakfı Yayını.

Yeltsin B.: Bu Gidişe Karşıyım, Altın Kitaplar.

Yeni Yüzyıl Kitaplığı, Türkiye'nin Sorunları Dizisi

Yeşil A.: Terakkiperver C. Fırkası, İlk Teşkilatlı Muhalefet Hareketi, Ankara 2002, Cedit Neşriyat.

Yıldırım, M.: Sivil Örümceğin Ağında, 2005, Toplumsal Dönüşüm yy.

Yıldız Y. G.; Stratejik Vizyon Arayışları ve Türkiye, 2001, Der yy.

Yıldızoğlu E.: Hegemonyadan İmparatorluğa, İstanbul 2003, Everest yy.

Yılmaz A.: Etnik Ayrımcılık, Ankara 1994, Vadi yy.

Yılmaz A.: Kuzey İrlanda Sorunu, Ankara ASAM yy.

Yılmaz Ö. F. : Belgelerle Sultan Abdülhamid Han, İstanbul 1999, Alfa yy.

YÖN Dergisi, 10 Ekim 1962 ve Tüm Sayıları

Yunan Tarihi: Çev. Prof. Suat Sinanoğlu, Ankara 1999, TTK yy.

Yunus M.: Yoksulluğun Bulunmadığı Bir Dünyaya Doğru, Çev. Gülden Şen, 2. Bası, İstanbul 2003.

Yücel F.: Modern Bilimin Temelleri, Ankara, İş Bankası Yayını.

Yürükel M. Sefa: Soykırım Tarihi, Batının İnsanlık Suçları, Near East Publıshing 205, 2004.

Z

Zafer, H.: Ceza Hukukunda Terörizm, Beta yy, İstanbul 1999.

Zafer, H.: Sosyolojik Boyutuyla Terörizm, Beta yy, İstanbul 1999.

Zawodn, J.K.: "Infrastructures of Terrorist Organizations Perspectives on Terrorism", Newyork 1988.

Zinn H.: A People's History of the United States, Harper Perennial, N.Y., 1990.

Ziyalar A.: Sosyal Psikiatri, İstanbul 1982, Ar yy.

Zorlu, I.: Evet Ben Selanikliyim-Türkiye Sabetaycılığı, Belge yy.